

To besedilo je zgolj informativne narave in nima pravnega učinka. Institucije Unije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti. Verodostojne različice zadevnih aktov, vključno z uvodnimi izjavami, so objavljene v Uradnem listu Evropske unije. Na voljo so na portalu EUR-Lex. Uradna besedila so neposredno dostopna prek povezav v tem dokumentu

► B **IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/373**
z dne 1. marca 2017

o skupnih zahtevah za izvajalce storitev upravljanja zračnega prometa/izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa in drugih funkcij omrežja za upravljanje zračnega prometa ter njihov nadzor, razveljavitvi Uredbe (ES) št. 482/2008, izvedbenih uredb (EU) št. 1034/2011, (EU) št. 1035/2011 in (EU) 2016/1377 ter spremembi Uredbe (EU) št. 677/2011

(Besedilo velja za EGP)

(UL L 62, 8.3.2017, str. 1)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
► <u>M1</u>	Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/469 z dne 14. februarja 2020	L 104	1	3.4.2020
► <u>M2</u>	spremenjeno Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/1177 z dne 7. avgusta 2020	L 259	12	10.8.2020
► <u>M3</u>	Izvedbena uredba Komisije (EU) 2021/665 z dne 22. aprila 2021	L 139	184	23.4.2021
► <u>M4</u>	Izvedbena uredba Komisije (EU) 2021/1338 z dne 11. avgusta 2021	L 289	12	12.8.2021
► <u>M5</u>	Izvedbena uredba Komisije (EU) 2022/938 z dne 26. julija 2022	L 209	1	10.8.2022
► <u>M6</u>	Izvedbena uredba Komisije (EU) 2022/2345 z dne 1. decembra 2022	L 311	58	2.12.2022
► <u>M7</u>	Izvedbena uredba Komisije (EU) 2023/1771 z dne 12. septembra 2023	L 228	49	15.9.2023

popravljena z:

- **C1** Popravek, UL L 221, 26.8.2019, str. 8 (2017/373)
- **C2** Popravek, UL L 15, 20.1.2020, str. 8 (2017/373)
- **C3** Popravek, UL L 108, 7.4.2022, str. 69 (2020/469)

▼ B**IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/373**

z dne 1. marca 2017

o skupnih zahtevah za izvajalce storitev upravljanja zračnega prometa/izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa in drugih funkcij omrežja za upravljanje zračnega prometa ter njihov nadzor, razveljavitvi Uredbe (ES) št. 482/2008, izvedbenih uredb (EU) št. 1034/2011, (EU) št. 1035/2011 in (EU) 2016/1377 ter spremembi Uredbe (EU) št. 677/2011

(Besedilo velja za EGP)

▼ M1*Člen 1***Predmet urejanja**

Ta uredba določa skupne zahteve za:

- (a) upravljanje zračnega prometa in izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa (ATM/ANS) za splošni zračni promet, zlasti za pravne ali fizične osebe, ki izvajajo navedene storitve in funkcije;
- (b) pristojne organe in usposobljene subjekte, ki delujejo v njihovem imenu, ki izvajajo naloge certificiranja, nadzora in izvrševanja v zvezi s službami iz točke (a);
- (c) pravila in postopke glede projektiranja struktur zračnega prostora.

▼ B*Člen 2***Opredelitve pojmov**

V tej uredbi se uporabljajo opredelitve iz Priloge I in naslednje opredelitve:

- 1. opredelitve iz člena 2 Uredbe (ES) št. 549/2004 in člena 3 Uredbe (ES) št. 216/2008, razen opredelitve pojma „dovoljenje“ iz člena 2(15) Uredbe (ES) št. 549/2004;

▼ M1

- 2. „izvajalec ATM/ANS“ pomeni vsako pravno ali fizično osebo, ki izvaja katere koli službe ATM/ANS, kot so opredeljene v členu 3(5) Uredbe (EU) 2018/1139, posamično ali povezano, za splošni zračni promet;

▼ M7

- 3. „upravljavalec omrežja“ pomeni organ, ki so mu zaupane naloge, potrebne za izvedbo funkcij iz člena 6 Uredbe (ES) št. 551/2004;

▼ B

- 4. „vseevropska storitev“ pomeni dejavnost, ki je zasnovana in vzpostavljena za uporabnike v večini držav članic ali vseh državah članicah ter se lahko razširi tudi prek zračnega prostora nad ozemljem, za katerega se uporablja Pogodba;

▼ B

5. „izvajalec podatkovnih storitev (DAT)“ pomeni organizacijo, ki izpolnjuje naslednja merila:
  - (a) DAT tipa 1: izvajalec, ki v nadzorovanih pogojih obdeluje letalske podatke za uporabo na zrakoplovih in zagotavlja letalsko podatkovno zbirko, ki izpolnjuje zahteve glede kakovosti podatkov in pri kateri ni bila ugotovljena združljivost z ustrežno aplikacijo/opremo zrakoplova;
  - (b) DAT tipa 2: izvajalec, ki obdeluje letalske podatke in zagotavlja letalsko podatkovno zbirko za uporabo v certificirani aplikaciji/opremi zrakoplova, ki izpolnjuje zahteve glede kakovosti podatkov in pri kateri je bila ugotovljena združljivost z navedeno aplikacijo/opremo;

▼ M1

6. „projektiranje struktur zračnega prostora“ pomeni postopek, s katerim se zagotovi ustrezno projektiranje, nadzorovanje in potrjevanje struktur zračnega prostora, preden so uvedene in jih zrakoplovi lahko začnejo uporabljati;
7. „sistem za izogibanje trčenjem v zraku (ACAS)“ pomeni sistem na zrakoplovu, ki je zasnovan na signalih odzivnika sekundarnega nadzornega radarja (SSR) in deluje neodvisno od opreme na zemlji, da pilota obvešča o potencialno konfliktnih zrakoplovih, ki so tudi opremljeni z radarskimi odzivniki SSR;
8. „subjekt, ki pripravlja letalske podatke in letalske informacije“ pomeni vsak javni ali zasebni subjekt, ki je odgovoren za pripravo letalskih podatkov in letalskih informacij, ki se uporabljajo kot vir letalskih informacijskih proizvodov in storitev. Ti subjekti ne vključujejo izvajalcev ATM/ANS iz točke 2 člena 2 te uredbe in aerodromov, opredeljenih v točki (1)(e) člena 2 Uredbe (EU) 2018/1139;

▼ M7

9. „spraševalnik mode S“ pomeni sistem, ki je sestavljen iz antene in elektronskih delov ter ki podpira klicanje posameznih zrakoplovov s spraševalniki Mode Select (v nadaljnjem besedilu: mode S);
10. „ustrezni spraševalnik mode S“ pomeni spraševalnik mode S, pri katerem je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:
  - (a) spraševalnik vsaj delno temelji na splošnem spraševanju in odzivih mode S za pridobitev ciljev mode S;
  - (b) spraševalnik zaklene pridobljene cilje mode S kot odziv na splošno spraševanje mode S, in sicer za stalno ali izmenično, na delu ali na celotnem območju pokrivanja ali
  - (c) spraševalnik uporablja večmestne komunikacijske protokole za podatkovne zveze;

▼ M7

11. „upravljavec mode S“ pomeni osebo, organizacijo ali podjetje, ki upravlja ali ponuja upravljanje s spraševalnikom mode S, vključno z:
- (a) izvajalci nadzornih služb;
  - (b) proizvajalci spraševalnikov mode S;
  - (c) operatorji aerodromov;
  - (d) raziskovalnimi ustanovami;
  - (e) katerim koli drugim organom za upravljanje spraševalnika mode S;
12. „škodljive motnje“ pomeni motnje, ki preprečujejo izpolnjevanje zahtev glede učinkovitosti;
13. „program za dodelitev spraševalne kode“ pomeni zadnji odobreni celotni sklop dodelitve spraševalne kode.

▼ B*Člen 3***▼ M1****Izvajanje ATM/ANS in projektiranje struktur zračnega prostora**

1. Države članice poskrbijo, da se izvaja ustrezna ATM/ANS ter da se strukture zračnega prostora projektirajo v skladu s to uredbo tako, da se olajša splošni zračni promet, ob upoštevanju varnostnih vidikov, zahtev glede prometa in vplivov na okolje.

▼ B

2. Če države članice sprejmejo dodatne določbe, ki dopolnjujejo to uredbo v zadevah, ki so v skladu s to uredbo prepuščene državam članicam, so navedene določbe v skladu s standardi in priporočenimi praksami iz Čikaške konvencije. Če države članice uporabijo določbe člena 38 Čikaške konvencije, najpozneje dva meseca po sprejetju dodatnih določb Mednarodni organizaciji civilnega letalstva in tudi Evropski agenciji za varnost v letalstvu (v nadaljnjem besedilu: Agencija) pošljejo obvestilo z ustrežno utemeljitvijo.

3. Države članice v skladu s Čikaško konvencijo navedene dodatne določbe objavijo prek svojih zbornikov letalskih informacij.

4. Če se država članica odloči organizirati izvajanje določenih posebnih služb zračnega prometa v konkurenčnem okolju, navedena država članica sprejme vse ustrezne ukrepe za zagotovitev, da izvajalci navedenih storitev ne bodo opravljali nobene dejavnosti, katere cilj ali posledica je preprečitev, omejitev ali izkrivljanje konkurence, ali dejavnosti, ki povzročata zlorabo prevladujočega položaja v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom, ki se uporabljata.

▼ M1

5. Države članice zagotovijo, da:
- (a) subjekti, ki pripravljajo letalske podatke ali letalske informacije, izpolnjujejo zahteve iz:
- (i) točke ATM/ANS.OR.A.085 Priloge III, razen tistih iz točk (c), (d), (f)(1) in (i) navedene priloge;
- (ii) točke ATM/ANS.OR.A.090 Priloge III;
- (b) letalske podatke in letalske informacije pripravlja, obdeluje in prenaša ustrezno usposobljeno, pristojno in pooblaščen osebje.

Če so letalski podatki ali letalske informacije namenjeni uporabi za namene letov po pravilih IFR ali posebnih letov po pravilih VFR, se zahteve iz točk (a) in (b) prvega pododstavka uporabljajo za vse subjekte, ki pripravljajo take podatke in informacije.

6. Kadar je določeno, da se morajo službe zračnega prometa izvajati v posameznih delih zračnega prostora ali na posameznih aerodromih, države članice zagotovijo opredelitev navedenih delov zračnega prostora ali navedenih aerodromov v zvezi s službami zračnega prometa, ki se morajo izvajati.

▼ M7

- 6a. Države članice zagotovijo, da uporaba oddajnika na zemlji v državi članici ne povzroči škodljivih motenj na drugih nadzornih sistemih.

▼ M1

7. Države članice zagotovijo, da se sprejmejo ustrezni dogovori med zadevnimi izvajalci ATM/ANS in operatorji zrakoplovov za ustrezno usklajevanje dejavnosti in služb, ki se izvajajo, ter izmenjavo ustreznih podatkov in informacij.
8. Države članice opredelijo osebe ali organizacije, ki so odgovorne za projektiranje struktur zračnega prostora, in zagotovijo, da te osebe ali organizacije izpolnjujejo zahteve iz Dodatka 1 k Prilogi XI (del FPD).
9. Države članice zagotovijo vzdrževanje in redni pregled letalskih postopkov za aerodrome in zračni prostor v njihovi pristojnosti. V ta namen države članice opredelijo osebe ali organizacije, ki so odgovorne za navedene naloge, in zagotovijo, da te osebe ali organizacije izpolnjujejo zahteve iz točk (a) in (k) člena 6.

*Člen 3a***Opredelitev potrebe po izvajanju služb zračnega prometa**

1. Države članice opredelijo potrebo po izvajanju služb zračnega prometa, tako da upoštevajo vse naslednje dejavnike:
- (a) vrste zadevnega zračnega prometa;

▼ M1

- (b) gostoto zračnega prometa;
- (c) meteorološke razmere;
- (d) druge zadevne dejavnike, povezane s cilji služb zračnega prometa, opredeljenimi v točki ATS.TR.100 Priloge IV.

2. države članice pri opredeljevanju potrebe po izvajanju služb zračnega prometa ne upoštevajo sistemov za izogibanje trčenjem v zraku, ki se nahajajo na zrakoplovih.

*Člen 3b***Usklajevanje med vojaškimi enotami in izvajalci služb zračnega prometa**

Brez poseganja v člen 6 Uredbe (ES) št. 2150/2005 države članice vzpostavijo posebne postopke, in sicer tako:

- (a) da so izvajalci služb zračnega prometa obveščeni, če vojaška enota opazi, da se približuje zrakoplov, ki je ali bi lahko bil civilni zrakoplov, ali da je tak zrakoplov vstopil na katero koli območje, na katerem bo morda potrebno prestrežanje;
- (b) da izvajalec službe zračnega prometa v tesnem sodelovanju z vojaško enoto potrdi identiteto zrakoplova in mu zagotovi navigacijska navodila, ki so potrebna, da se prepreči prestrežanje.

*Člen 3c***Usklajevanje letalskih operacij, ki so potencialno nevarne za civilno letalstvo**

1. Države članice zagotovijo usklajevanje operacij, ki so potencialno nevarne za civilne zrakoplove, na svojem ozemlju, tudi nad odprtim morjem, če je pristojni organ na podlagi regionalnega sporazuma o zračnem prometu ICAO prevzel odgovornost za izvajanje službe zračnega prometa v zadevnem zračnem prostoru. Usklajevanje se izvede dovolj zgodaj, da se omogoči pravočasna objava informacij o navedenih dejavnostih.

- 2. Države članice uredijo objavo informacij o dejavnostih iz odstavka 1.

*Člen 3d***Frekvenca VHF za klic v sili**

1. Brez poseganja v odstavek 2 države članice zagotovijo, da se frekvenca VHF za klic v sili (121,500 MHz) uporablja samo v resnično nujnih primerih, kot so opredeljeni v točki ATS.OR.405(a) Priloge IV.

2. Države članice lahko izjemoma dovolijo uporabo frekvence VHF za klic v sili iz odstavka 1 za druge namene, ki niso opredeljeni v točki ATS.OR.405(a) Priloge IV, če so ti omejeni le na tisto, kar je potrebno za doseganje njihovega cilja, in da se zmanjša vpliv na zrakoplove v nevarnosti ali v sili ter na operacije enot služb zračnega prometa.

▼ M7*Člen 3e***Dodelitev spraševalnih kod mode S**

1. Države članice zagotovijo, da se spremembe pri dodelitvi spraševalne kode zaradi posodobitve programa za dodelitev spraševalne kode v štirinajstih koledarskih dneh od prejema posodobljenega programa za dodelitev sporočijo zadevnim upravljavcem mode S, ki so jih pooblastile.
2. Države članice dajo prek sistema za dodelitev spraševalne kode vsaj vsakih šest mesecev drugim državam članicam na voljo posodobljeno evidenco o spraševalnih kodah, ki jih dodelijo in uporabljajo ustrezni upravljavci mode S na svojem področju pristojnosti.
3. Kadar obstaja med pokritostjo spraševalnika mode S na področju pristojnosti ene države članice in pokritostjo spraševalnika mode S na področju pristojnosti tretje države prekrivanje, mora zadevna država članica:
  - (a) zagotoviti tretji državi informacije o varnostnih zahtevah v zvezi z dodelitvijo in uporabo spraševalnih kod;
  - (b) sprejeti potrebne ukrepe za uskladitev uporabe spraševalnih kod s posamezno tretjo državo.
4. Država članica izvajalce služb zračnega prometa, ki so v njeni pristojnosti, obvesti o spraševalnikih mode S, ki delujejo v okviru pristojnosti tretje države, za katere dodelitev spraševalnih kod mode S ni usklajena.
5. Država članica preveri veljavnost zahtevkov za spraševalno kodo, prejetih od upravljavcev mode S, preden jih da na voljo preko sistema za dodelitev spraševalne kode za usklajevanje, kot je določeno v točki 15 Priloge IV k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2019/123 ⁽¹⁾.
6. Države članice zagotovijo, da upravljavci mode S, ki niso izvajalci nadzornih služb, izpolnjujejo točko CNS.TR.205 iz Priloge VIII.
7. Zahteve iz odstavkov 1 do 6 se ne uporabljajo v zračnem prostoru enotnega evropskega neba, ki ni del evropske regije Mednarodne organizacije za civilno letalstvo (ICAO).

⁽¹⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2019/123 z dne 24. januarja 2019 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje funkcij omrežja za upravljanje zračnega prometa in o razveljavitvi Uredbe Komisije (EU) št. 677/2011 (UL L 28, 31.1.2019, str. 1).

▼ **M7***Člen 3f***Uporaba zračnega prostora enotnega evropskega neba**

1. Države članice v okviru zaščite spektra zagotovijo, da sekundarni nadzorni radarski odzivnik na katerem koli zrakoplovu, ki leti nad državo članico, ni podvržen pretiranemu spraševanju, ki se prenaša prek nadzornih spraševalnikov na zemlji, ki so pri sprejemanju ali nesprejemanju odzivov dovolj močni, da presegajo najmanjši prag prejemnika sekundarnega nadzornega radarskega odzivnika. V primeru nesoglasja med državami članicami v zvezi s potrebnimi ukrepi zadevne države članice posredujejo zadevo v obravnavo Komisiji.

2. Države članice zagotovijo, da se vse dodelitve govornih frekvenc pretvorijo v razmik med kanali 8,33 kHz. Zahteve v zvezi s pretvorbo se ne uporabljajo za dodelitve frekvenc:

(a) ki bodo ostale v razmiku med kanali 25 kHz na naslednjih frekvencah:

(1) frekvenca za pomoč v sili (121,5 MHz);

(2) pomožna frekvenca za iskalne in reševalne akcije (123,1 MHz);

(3) frekvence za digitalne povezave VHF (VDL), dodeljene za uporabo v zračnem prostoru enotnega evropskega neba;

(4) frekvence letalskega sistema podatkovnih komunikacij in poročanja (ACARS) (131,525 MHz, 131,725 MHz in 131,825 MHz);

(b) pri operacijah z odmaknjeno nosilno frekvenco v razmiku med kanali 25 kHz.

3. Zahteve iz odstavka 2 ne veljajo niti v zračnem prostoru enotnega evropskega neba, ki ni del regije EUR ICAO, niti na območju z informacijami za letenje (FIR)/na zgornjem območju z informacijami za letenje (UIR) Kanarskih otokov.

4. Veljavna ostanejo odstopanja od obveznosti, da se vse dodelitve frekvence pretvorijo v razmik med kanali 8,33 kHz v primerih, ko to le omejeno vpliva na omrežje, ki jihodobrijo države članice v skladu s členom 14(2) Izvedbene uredbe (EU) št. 1079/2012 in ki so bile sporočene Komisiji.

5. Države članice določijo in v nacionalnih zbornikih letalskih informacij po potrebi objavijo postopke za ravnanje z zrakoplovi, ki niso opremljeni z:

(a) odzivniki mode S sekundarnega nadzornega radarja;

(b) radijskimi napravami, pri katerih se lahko uporablja razmik med kanali 8,33 kHz.

*Člen 4***Pristojni organ za certificiranje, nadzor in izvrševanje**

1. Organ, pristojen za izdajo certifikatov izvajalcem storitev, potrjevanje prejema izjav, ki jih podajo izvajalci služb informacij za letenje iz člena 7, kadar je to primerno, ter za nadzor in izvrševanje v povezavi z izvajalci storitev, je nacionalni nadzorni organ, naveden v členu 4 Uredbe (ES) št. 549/2004, v državi članici, v kateri ima fizična ali pravna oseba, ki predloži vlogo za pridobitev certifikata ali poda izjavo, glavni poslovni sedež ali, če ta obstaja, uradni sedež, razen če je v skladu s členom 22a Uredbe (ES) št. 216/2008 pristojni organ Agencija.

V tej uredbi se izvajalci podatkovnih storitev in upravljavec omrežja štejejo za vseevropske izvajalce storitev, za katere je v skladu s točko (c) člena 22a Uredbe (ES) št. 216/2008 pristojni organ Agencija.

2. Pristojni organi iz odstavka 1 izpolnjujejo zahteve iz Priloge II.

3. Če je eden od zadevnih izvajalcev storitev organizacija, za katero je pristojni organ Agencija, pristojni organi zadevnih držav članic sodelujejo z Agencijo, da se zagotovi izpolnjevanje zahtev iz točk 1, 2 in 3 točke ATM/ANS.AR.A.005(b) Priloge II, pri čemer:

(a) izvajalci storitev izvajajo storitve v zvezi s funkcionalnimi bloki zračnega prostora, ki se raztezajo po zračnem prostoru, ki je v pristojnosti več kot ene države članice, kot je navedeno v členu 2(3) Uredbe (ES) št. 550/2004, ali

(b) izvajalci storitev izvajajo čezmejne navigacijske službe zračnega prometa, kot je navedeno v členu 2(5) Uredbe (ES) št. 550/2004.

4. Če država članica za izvajanje nalog certificiranja, nadzora in izvrševanja iz te uredbe imenuje ali ustanovi več kot en pristojni organ v skladu s členom 4 Uredbe (ES) št. 549/2004 ali členu 2(3) do (6) Uredbe (ES) št. 550/2004, zagotovi jasno opredelitev področij pristojnosti vsakega od navedenih organov, zlasti v zvezi z odgovornostmi ter omejevanjem geografskega območja in zračnega prostora. V takšnem primeru se navedeni organi pisno dogovorijo o vzpostavitvi medsebojnega sodelovanja, s čimer zagotovijo učinkovit nadzor in izvrševanje v povezavi z vsemi izvajalci storitev, ki so jim navedeni organi izdali certifikate ali, kadar je to primerno, so navedenim organom podali izjavo.

5. Pristojni organi so pri izvajanju nalog certificiranja, nadzora in izvrševanja iz te uredbe neodvisni od vseh izvajalcev storitev. Navedena neodvisnost se zagotovi z zadostnim ločevanjem pristojnih organov od izvajalcev storitev vsaj na funkcionalni ravni. V zvezi s tem države članice zagotovijo, da pristojni organi svoja pooblastila izvajajo nepristransko in pregledno.

6. Države članice in, če je pristojni organ Agencija, Komisija zagotovijo, da njihovi pristojni organi svojemu osebju ne dovolijo vključenosti pri izvajanju nalog certificiranja, nadzora in izvrševanja, ki jih ima

▼ B

navedeni organ v skladu s to uredbo, če obstajajo domneve, da bi takšna vključenost lahko neposredno ali posredno povzročila nasprotje interesov, zlasti v zvezi z družinskimi ali finančnimi interesi.

7. Agencija vzdržuje podatkovno zbirko kontaktnih podatkov o pristojnih organih iz odstavka 1. V ta namen države članice obvestijo Agencijo o imenih in naslovih svojih pristojnih organov in kakršnih koli naknadnih spremembah teh podatkov.

8. Države članice in, če je pristojni organ Agencija, Komisija v skladu s členom 4(4) Uredbe (ES) št. 549/2004 in členom 22a Uredbe (ES) št. 216/2008 določijo vire in zmogljivosti, ki jih pristojni organi potrebujejo za izvajanje svojih nalog, ob upoštevanju vseh ustreznih dejavnikov, vključno z oceno, ki jo izvedejo posamezni pristojni organi za določitev virov, ki jih potrebujejo za izvajanje svojih nalog iz te uredbe.

*Člen 5***Pooblastila pristojnega organa iz člena 4**

1. Če je to potrebno za izvajanje njihovih nalog certificiranja, nadzora in izvrševanja iz te uredbe, se pristojne organe pooblasti, da:

- (a) od izvajalcev storitev, ki jih nadzirajo, zahtevajo, naj predložijo vse potrebne informacije;
- (b) od katerega koli predstavnika, vodje ali drugega člana osebja navedenih izvajalcev storitev zahtevajo, naj ustno obrazložijo dejstva, dokumente, predmete, postopke ali druge zadeve, ki so pomembne za nadzor izvajalcev storitev;
- (c) vstopijo v prostore in na zemljišče, vključno s kraji obratovanja, ter v prevozna sredstva navedenih izvajalcev storitev;
- (d) pregledajo ali kopirajo vse dokumente, zapise ali podatke, ki so v lasti ali so dostopni navedenim izvajalcem storitev, ali naredijo izvlečke iz njih, ne glede na vrsto nosilca, na katerem so zadevne informacije shranjene;
- (e) pri navedenih izvajalcih storitev izvajajo revizije, ocene, preiskave in inšpekcijske preglede.

2. Če je to potrebno za izvajanje njihovih nalog certificiranja, nadzora in izvrševanja iz te uredbe, se pristojnim organom omogoči tudi izvajanje pooblastil iz odstavka 1 v zvezi z organizacijami, ki so dejavnosti prevzele v izvajanje in jih nadzirajo izvajalci storitev, kot je navedeno v točki ATM/ANS.OR.B.015 Priloge III.

▼B

3. Pooblastila iz odstavkov 1 in 2 se izvajajo v skladu z nacionalnim pravom države članice, v kateri potekajo zadevne dejavnosti, pri čemer se ustrezno upoštevajo potreba po zagotovitvi učinkovitega izvajanja navedenih pooblastil ter pravice in pravni interesi izvajalca storitev in vseh zadevnih tretjih oseb, ter v skladu z načelom sorazmernosti. Če je v skladu z nacionalnim pravom, ki se uporablja, za vstop v prostore, na zemljišče in v prevozna sredstva, kot je določeno v točki (c) odstavka 1, potrebno predhodno dovoljenje sodnega organa zadevne države članice, se pooblastila, povezana s tem, izvajajo šele po pridobitvi takšnega predhodnega dovoljenja.

Pristojni organ pri izvajanju pooblastil iz odstavkov 1 in 2 zagotovi, da so člani njegovega osebja in, kadar je to primerno, vsi drugi strokovnjaki, ki sodelujejo pri zadevnih dejavnostih, ustrezno pooblaščen.

4. Pristojni organi sprejmejo ali uvedejo vse ustrezne izvršilne ukrepe, ki so potrebni za zagotovitev, da izvajalci storitev, katerim so izdali certifikat, ali kadar je to primerno, kateri so pristojnim organom podali izjavo, izpolnijo in nadalje izpolnjujejo zahteve iz te uredbe.

*Člen 6***Izvajalci storitev**

Izvajalcem storitev se podelita certifikat in pravica za izvajanje privilegijev, podeljenih v okviru navedenega certifikata, če poleg zahtev iz člena 8b(1) Uredbe (ES) št. 216/2008 izpolnijo in nadalje izpolnjujejo naslednje zahteve:

- (a) za vse izvajalce storitev: zahteve iz poddelov A in B Priloge III (del ATM/ANS.OR) in Priloge XIII (del PERS);
- (b) za izvajalce storitev, ki niso izvajalci služb zračnega prometa: poleg zahtev iz točke (a) zahteve iz poddela C Priloge III (del ATM/ANS.OR);
- (c) za izvajalce navigacijskih služb zračnega prometa, upravljavce pretoka zračnega prometa in upravljavca omrežja: poleg zahtev iz točke (a) zahteve iz poddela D Priloge III (del ATM/ANS.OR);

▼M1

- (d) za izvajalce služb zračnega prometa: poleg zahtev iz točk (a) in (c) zahteve iz Priloge IV (del ATS) in zahteve iz Uredbe (EU) št. 923/2012;

▼B

- (e) za izvajalce meteoroloških služb: poleg zahtev iz točk (a), (b) in (c) zahteve iz Priloge V (del MET);
- (f) za izvajalce letalskih informacijskih služb: poleg zahtev iz točk (a), (b) in (c) zahteve iz Priloge VI (del AIS);

▼B

- (g) za izvajalce podatkovnih storitev: poleg zahtev iz točk (a) in (b) zahteve iz Priloge VII (del DAT);
- (h) za izvajalce komunikacijskih, navigacijskih ali nadzornih služb: poleg zahtev iz točk (a), (b) in (c) zahteve iz Priloge VIII (del CNS);
- (i) za upravljavce pretoka zračnega prometa: poleg zahtev iz točk (a), (b) in (c) zahteve iz Priloge IX (del ATFM);
- (j) za upravljavce zračnega prostora: poleg zahtev iz točk (a) in (b) zahteve iz Priloge X (del ASM);

▼M1

- (k) za izvajalce službe oblikovanja postopkov letenja: poleg zahtev iz točk (a) in (b) tudi zahteve iz Priloge XI (del FPD);

▼B

- (l) za upravljavca omrežja: poleg zahtev iz točk (a), (b) in (c) zahteve iz Priloge XII (del NM).

*Člen 7***Izjava izvajalcev služb informacij za letenje**

Če dajo države članice v skladu s členom 8b(3) Uredbe (ES) št. 216/2008 izvajalcem služb informacij za letenje možnost, da izjavijo, da so sposobni in imajo sredstva za izvajanje obveznosti, povezanih z izvajanjem služb, navedeni izvajalci poleg zahtev iz člena 8b(1) Uredbe (ES) št. 216/2008 izpolnjujejo zahteve iz točke ATM/ANS.OR.A.015 v Prilogi III k tej uredbi.

*Člen 8***Obstoječi certifikati**

1. Za certifikate, izdane v skladu z Izvedbeno uredbo (EU) št. 1035/2011, se šteje, da so bili izdani v skladu s to uredbo.
2. Države članice najpozneje do 1. januarja 2021 nadomestijo certifikate iz odstavka 1 s certifikati, ki so v skladu z obliko, določeno v Dodatku 1 k Prilogi II.

*Člen 9***Razveljavitev in sprememba**

1. Uredba (ES) št. 482/2008 ter izvedbeni uredbi (EU) št. 1034/2011 in (EU) št. 1035/2011 se razveljavijo.

▼B

2. Izvedbena uredba (EU) 2016/1377 se razveljavi.
3. Člena 12 in 21 Uredbe (EU) št. 677/2011 ter Priloga VI k navedeni uredbi se črtajo.

Člen 10

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 2. januarja 2020.

Vendar

1. se člen 9(2) uporablja od datuma začetka veljavnosti te uredbe;
2. se glede Agencije člen 4(1), (2), (5), (6) in (8) ter člen 5 uporabljata od datuma začetka veljavnosti te uredbe;
3. se glede izvajalcev podatkovnih storitev člen 6 v vsakem primeru uporablja od 1. januarja 2019 in, če tak izvajalec predloži vlogo za pridobitev certifikata in ga pridobi v skladu s členom 6, se uporablja od datuma začetka veljavnosti te uredbe.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

▼B*PRILOGA I***▼M1**

KAZALO

PRILOGA I	OPREDELITVE POJMOV, KI SE UPORABLJAJO V PRILOGAH II DO XIII (del OPREDELITVE POJMOV)
PRILOGA II	ZAHTEVE ZA PRISTOJNE ORGANE – NADZOR STORITEV IN DRUGIH FUNKCIJ OMREŽJA ZA ATM (del ATM/ANS.AR)
PODDEL A –	SPLOŠNE ZAHTEVE (ATM/ANS.AR.A)
PODDEL B –	UPRAVLJANJE (ATM/ANS.AR.B)
PODDEL C –	NADZOR, CERTIFICIRANJE IN IZVRŠEVANJE (ATM/ANS.AR.C)
Dodatek 1 –	CERTIFIKAT ZA IZVAJALCA STORITEV
PRILOGA III	SKUPNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE STORITEV (del ATM/ANS.OR)
PODDEL A –	SPLOŠNE ZAHTEVE (ATM/ANS.OR.A)
PODDEL B –	UPRAVLJANJE (ATM/ANS.OR.B)
PODDEL C –	POSEBNE ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE STORITEV, KI NISO IZVAJALCI ATS (ATM/ANS.OR.C)
PODDEL D –	POSEBNE ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE ANS IN ATFM TER UPRAVLJAVCA OMREŽJA (ATM/ANS.OR.D)
Dodatek 1 –	KATALOG LETALSKIH PODATKOV
PRILOGA IV –	POSEBNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE SLUŽB ZRAČNEGA PROMETA (del ATS)
PODDEL A –	DODATNE ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE SLUŽB ZRAČNEGA PROMETA (ATS.OR)
ODDELEK 1 –	SPLOŠNE ZAHTEVE
ODDELEK 2 –	VARNOST STORITEV
ODDELEK 3 –	POSEBNE ZAHTEVE V ZVEZI S ČLOVEŠKIMI DEJAVNIKI ZA IZVAJALCE SLUŽBE KONTROLE ZRAČNEGA PROMETA
ODDELEK 4 –	ZAHTEVE GLEDE KOMUNIKACIJE
ODDELEK 5 –	ZAHTEVE GLEDE INFORMACIJ
PODDEL B –	TEHNIČNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE SLUŽB ZRAČNEGA PROMETA (ATS.TR)
ODDELEK 1 –	SPLOŠNE ZAHTEVE
ODDELEK 2 –	SLUŽBA KONTROLE ZRAČNEGA PROMETA
ODDELEK 3 –	SLUŽBA INFORMACIJ ZA LETENJE
ODDELEK 4 –	SLUŽBA ZA ALARMIRANJE

▼ **M1**

Dodatek 1	Individualna identifikacija zrakoplova z uporabo identifikacije zrakoplova z navzdoljno povezavo, kot se zahteva v točki ATS.OR.446(b)
Dodatek 2	Postopki, ki jih je treba izvajati za avtomatizirano usklajevanje, kot se zahteva v točki ATS.TR.230(c)
PRILOGA V	POSEBNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE METEOROLOŠKIH SLUŽB (del MET)
PODDEL A –	DODATNE ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE METEOROLOŠKIH SLUŽB (MET.OR)
ODDELEK 1 –	SPLOŠNE ZAHTEVE
ODDELEK 2 –	POSEBNE ZAHTEVE
Poglavje 1 –	Zahteve glede letalskih meteoroloških postaj
Poglavje 2 –	Zahteve glede aerodromskih meteoroloških služb
Poglavje 3 –	Zahteve glede meteoroloških služb bdenja
Poglavje 4 –	Zahteve glede svetovalnih centrov za spremljanje vulkanskega pepela (VAAC)
Poglavje 5 –	Zahteve glede svetovalnih centrov za spremljanje tropskih ciklonov (TCAC)
Poglavje 6 –	Zahteve glede svetovnih prognostičnih centrov (WAFIC)
PODDEL B –	TEHNIČNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE METEOROLOŠKIH SLUŽB (MET.TR)
ODDELEK 1 –	SPLOŠNE ZAHTEVE
ODDELEK 2 –	POSEBNE ZAHTEVE
Poglavje 1 –	Tehnične zahteve glede letalskih meteoroloških postaj
Poglavje 2 –	Tehnične zahteve glede aerodromske meteorološke službe
Poglavje 3 –	Tehnične zahteve glede meteoroloških služb bdenja
Poglavje 4 –	Tehnične zahteve glede svetovalnih centrov za spremljanje vulkanskega pepela (VAAC)
Poglavje 5 –	Tehnične zahteve glede svetovalnih centrov za spremljanje tropskih ciklonov (TCAC)
Poglavje 6 –	Tehnične zahteve glede svetovnih prognostičnih centrov (WAFIC)
Dodatek 1 –	Predloga za METAR
Dodatek 2 –	Fiksna območja, zajeta v napovedih WAFS v kartografski obliki
Dodatek 3 –	Predloga za TAF
Dodatek 4 –	Predloga za opozorila za strižni veter
Dodatek 5 –	Predloga za SIGMET in AIRMET
Dodatek 6 –	Predloga za svetovalno sporočilo o vulkanskem pepelu
Dodatek 7 –	Predloga za svetovalno sporočilo o tropskih ciklonih

▼ **M1**

- Dodatek 8 – Razponi in ločljivosti za številčne elemente v svetovalnih sporočilih o vulkanskem pepelu in tropskih ciklonih, SIGMET in AIRMET ter aerodromskih opozorilih in opozorilih za strižni veter
- PRILOGA VI – POSEBNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE LETALSKIH INFORMACIJSKIH SLUŽB (del AIS)
- PODDEL A – DODATNE ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE LETALSKIH INFORMACIJSKIH SLUŽB (AIS.OR)
- ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE
- ODDELEK 2 – UPRAVLJANJE KAKOVOSTI PODATKOV
- ODDELEK 3 – PRODUKTI LETALSKIH INFORMACIJ
- Poglavje 1 – Letalske informacije v obliki standardizirane predstavitve
- Poglavje 2 – Digitalni nizi podatkov
- ODDELEK 4 – SLUŽBA RAZPOŠILJANJA IN INFORMACIJ PRED LETOM
- ODDELEK 5 – POSODOBITEV PRODUKTOV LETALSKIH INFORMACIJ
- ODDELEK 6 – ZAHTEVE ZA OSEBJE
- PODDEL B – TEHNIČNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE LETALSKIH INFORMACIJSKIH SLUŽB (AIS.TR)
- ODDELEK 2 – UPRAVLJANJE KAKOVOSTI PODATKOV
- ODDELEK 3 – PRODUKTI LETALSKIH INFORMACIJ
- Poglavje 1 – Letalske informacije v obliki standardizirane predstavitve
- Poglavje 2 – Digitalni nizi podatkov
- ODDELEK 4 – SLUŽBA RAZPOŠILJANJA IN INFORMACIJ PRED LETOM
- ODDELEK 5 – POSODOBITEV PRODUKTOV LETALSKIH INFORMACIJ
- Dodatek 1 – VSEBINA ZBORNIKA LETALSKIH INFORMACIJ (AIP)
- Dodatek 2 – OBLIKA ZAPISA NOTAM
- Dodatek 3 – OBLIKA ZAPISA SNOWTAM
- Dodatek 4 – OBLIKA ZAPISA ASHTAM
- PRILOGA VII – POSEBNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE PODATKOVNIH STORITEV (del DAT)
- PODDEL A – DODATNE ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE PODATKOVNIH STORITEV (DAT.OR)
- ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE
- ODDELEK 2 – POSEBNE ZAHTEVE
- PODDEL B – TEHNIČNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE PODATKOVNIH STORITEV (DAT.TR)
- ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE

▼ **M1**

- PRILOGA VIII – POSEBNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE KOMUNIKACIJSKIH, NAVIGACIJSKIH ALI NADZORNIH SLUŽB (del CNS)
- PODDEL A – DODATNE ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE KOMUNIKACIJSKIH, NAVIGACIJSKIH ALI NADZORNIH SLUŽB (CNS.OR)
- ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE
- PODDEL B – TEHNIČNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE KOMUNIKACIJSKIH, NAVIGACIJSKIH ALI NADZORNIH SLUŽB (CNS.TR)
- ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE
- ODDELEK 2 — TEHNIČNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE NADZORNIH SLUŽB
- PRILOGA IX – POSEBNE ZAHTEVE ZA UPRAVLJAVCE PRETOKA ZRAČNEGA PROMETA (del ATFM)
- TEHNIČNE ZAHTEVE ZA UPRAVLJAVCE PRETOKA ZRAČNEGA PROMETA (ATFM.TR)
- ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE
- PRILOGA X – POSEBNE ZAHTEVE ZA UPRAVLJAVCE ZRAČNEGA PROSTORA (del ASM)
- TEHNIČNE ZAHTEVE ZA UPRAVLJAVCE ZRAČNEGA PROSTORA (ASM.TR)
- ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE
- PRILOGA XI – POSEBNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE STORITEV OBLIKOVANJA POSTOPKOV LETENJA (del FPD)
- PODDEL A – DODATNE ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE STORITEV OBLIKOVANJA POSTOPKOV LETENJA (FPD.OR)
- ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE
- PODDEL B – TEHNIČNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE STORITEV OBLIKOVANJA POSTOPKOV LETENJA (FPD.TR)
- ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE
- Dodatek 1 – ZAHTEVE GLEDE STRUKTUR ZRAČNEGA PROSTORA IN POSTOPKOV LETENJA, KI JIH TE VSEBUJEJO
- PRILOGA XII – POSEBNE ZAHTEVE ZA UPRAVLJAVCA OMREŽJA (del NM)
- TEHNIČNE ZAHTEVE ZA UPRAVLJAVCA OMREŽJA (NM.TR)
- ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE
- ODDELEK 2 — TEHNIČNE ZAHTEVE ZA IZVAJANJE FUNKCIJ OMREŽJA ZA UPRAVLJANJE ZRAČNEGA PROMETA (FUNKCIJE OMREŽJA)
- PRILOGA XIII – ZAHTEVE ZA IZVAJALCE STORITEV USPOSABLJANJA OSEBJA IN OCENJEVANJA USPOSOBLJENOSTI (del PERS)
- PODDEL A – TEHNIČNO OSEBJE ZA PODROČJE VARNOSTI ZRAČNEGA PROMETA
- ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE
- ODDELEK 2 – ZAHTEVE GLEDE USPOSABLJANJA
- ODDELEK 3 – ZAHTEVE GLEDE OCENJEVANJA USPOSOBLJENOSTI

▼ M1

ODDELEK 4 –	ZAHTEVE ZA INŠTRUKTORJE IN OCENJEVALCE
Dodatek 1 –	Splošno osnovno usposabljanje
Dodatek 2 –	Poglobljeno osnovno usposabljanje
Dodatek 3 –	Splošno kvalifikacijsko usposabljanje
Dodatek 4 –	Poglobljeno kvalifikacijsko usposabljanje

▼ B**OPREDELITVE POJMOV, KI SE UPORABLJAJO V PRILOGAH II DO XIII****(del OPREDELITVE POJMOV)**

V prilogah II do XIII se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „sprejemljivi načini usklajevanja (AMC)“ pomenijo nezavezujoče standarde, ki jih je Agencija sprejela za ponazoritev načinov za zagotovitev skladnosti z Uredbo (ES) št. 216/2008 in njenimi izvedbenimi pravili;
2. „delo v zraku“ pomeni operacijo zrakoplova, v kateri se zrakoplov uporablja za specializirane storitve, na primer za kmetijstvo, gradbeništvo, fotografiranje, zemljištevstvo, opazovanje in patroliranje, iskanje in reševanje ali oglaševanje v zraku;
3. „klimatološki povzetek za aerodrome“ pomeni kratek povzetek določenih meteoroloških elementov na aerodromu, ki temelji na statističnih podatkih;
4. „klimatološka tabela za aerodrome“ pomeni tabelo s statističnimi podatki o nastanku enega ali več meteoroloških elementov, opaženih na aerodromu;
5. „nadmorska višina aerodroma“ pomeni nadmorsko višino najvišje točke pristajalnega območja;

▼ M1

6. „aerodromska služba informacij za letenje (AFIS)“ pomeni službo informacij za letenje za promet na aerodromu, ki jo izvaja določeni izvajalec služb zračnega prometa;

▼ B

7. „aerodromska meteorološka služba“ pomeni službo, pristojno za izvajanje meteorološke službe na aerodromu;
8. „aerodromsko opozorilo“ pomeni informacije, ki jih izda aerodromska meteorološka služba v zvezi z nastankom ali predvidenim nastankom meteoroloških razmer, ki bi lahko škodljivo vplivale na zrakoplov na tleh, tudi na parkiran zrakoplov, ter na naprave in službe na aerodromu;
9. „letalski podatki“ pomenijo letalska dejstva, koncepte ali navodila, ki so formalizirano predstavljeni v obliki, primerni za sporočanje, razlago ali obdelavo;
10. „letalska podatkovna zbirka“ pomeni zbirko letalskih podatkov, zbranih in urejenih v strukturiran niz podatkov, ki je shranjena v elektronski obliki v sistemih, velja za določeno obdobje in se lahko posodablja;
11. „letalska fiksna storitev (AFS)“ pomeni telekomunikacijsko storitev med določenimi fiksnimi točkami, ki je namenjena predvsem zagotavljanju varnosti zračne plovbe ter rednega, učinkovitega in gospodarnega opravljanja zračnih prevozov;
12. „letalsko fiksno telekomunikacijsko omrežje (AFTN)“ pomeni svetovni sistem letalskih fiksnih telekomunikacijskih povezav, ki je kot del storitve AFS namenjen izmenjavi sporočil in/ali digitalnih podatkov med letalskimi fiksnimi telekomunikacijskimi postajami z enakimi ali združljivimi telekomunikacijskimi značilnostmi;

▼ B

13. „letalske informacije“ pomenijo informacije, ki izhajajo iz zbiranja, analize in oblikovanja letalskih podatkov;
14. „kartografski podatki o aerodromu“ pomenijo podatke, ki so bili zbrani z namenom priprave kartografskih informacij o aerodromu;
15. „zbirka kartografskih podatkov o aerodromu (AMDB)“ pomeni zbirko kartografskih podatkov o aerodromu, zbranih in urejenih v strukturiran niz podatkov;
16. „letalska meteorološka postaja“ pomeni postajo za opazovanja in izdajo meteoroloških poročil, namenjenih zračni plovbi;
17. „poročilo iz zrakoplova“ pomeni poročilo, ki se pripravi v zrakoplovu med letom v skladu z zahtevami za poročanje o položaju ter operativno in/ali meteorološko poročanje;
18. „zrakoplov“ pomeni kateri koli stroj, ki lahko v zraku dobi podporo zaradi reakcij zraka, ki niso reakcije zraka z zemeljskim površjem;

▼ M1

19. „AIRMET“ pomeni informacije, ki jih izda meteorološka služba bdenja v zvezi z nastankom ali predvidenim nastankom določenih vremenskih pojavov na poti, ki lahko vplivajo na varnost operacij zrakoplovov na nižjih višinah, ter časovnim in prostorskim razvojem navedenih pojavov in ki niso bile vključene že v napoved, izdano za lete na nižjih višinah v zadevnem območju z informacijami za letenje ali njegovem podobmočju;

▼ B

20. „tehnično osebje za področje varnosti zračnega prometa (ATSEP)“ pomeni vsako pooblaščen osebje, ki je usposobljeno za upravljanje, vzdrževanje, umik iz oziroma vrnitev v obratovanje opreme funkcionalnega sistema;
21. „enota služb zračnega prometa“ je splošen izraz, ki ima več pomenov: „enota kontrole zračnega prometa“, „center informacij za letenje“, „enota aerodromske službe informacij za letenje“ ali „urad službe zrakoplovnih informacij“;
22. „nadomestni aerodrom“ pomeni aerodrom, proti kateremu lahko nadaljuje zrakoplov, kadar postane nemogoče ali nepriporočljivo nadaljevati let proti aerodromu načrtovanega pristanka ali pristati na njem, ter na katerem so na voljo potrebne storitve in zmogljivosti, na katerem se lahko izpolnijo zmogljivostne zahteve za zrakoplov in ki obratuje ob predvidenem času uporabe;
23. „drugi načini usklajevanja (AltMOC)“ pomenijo tiste načine usklajevanja, v katerih je predlagana alternativa sedanjim sprejemljivim načinom usklajevanja (AMC), ali tiste, v katerih so predlagani novi načini za zagotovitev skladnosti z Uredbo (ES) št. 216/2008 in njenimi izvedbenimi pravili, v zvezi s katerimi Agencija ni sprejela povezanih AMC;
24. „absolutna višina“ pomeni vertikalno razdaljo do ravni, točke ali predmeta, ki se upošteva kot točka, izmerjeno od povprečne morske gladine;
25. „območni kontrolni center (ACC)“ pomeni enoto, ki zagotavlja storitve kontrole zračnega prometa za nadzorovane lete na nadzorovanih območjih, ki so v njeni pristojnosti;

▼ B

26. „območna napoved za lete na nižjih višinah“ pomeni napoved vremenskih pojavov v območju z informacijami za letenje ali njegovem podobmočju, ki se nanaša na plast pod nivojem letenja 100 (ali pod nivojem letenja 150 na goratih območjih ali po potrebi višje);
27. „območna navigacija (RNAV)“ pomeni metodo navigacije, ki zrakoplovu omogoča letenje na kateri koli poti leta, ki je pokrita z zemeljskimi ali vesoljskimi navigacijskimi sredstvi, in/ali v mejah zmogljivosti lastne opreme na krovu zrakoplova;
28. „argument“ pomeni trditev, ki temelji na sklepih na podlagi dokazov;
29. „ASHTAM“ pomeni posebno vrsto sporočila NOTAM, s katero se v posebni obliki sporočijo informacije o spremenjeni vulkanski aktivnosti, izbruhu vulkana in/ali oblaku vulkanskega pepela, ki so pomembne za operacije zrakoplova;
30. „funkcije omrežja za ATM“ pomenijo funkcije, ki jih izvaja upravljavec omrežja v skladu z Uredbo (EU) št. 677/2011;

▼ M7

- 30a. „oprema ATM/ANS“ pomeni sestavne dele ATM/ANS, kot so opredeljeni v členu 3(6) Uredbe (EU) 2018/1139, in sisteme ATM/ANS, kot so opredeljeni v členu 3(7) navedene uredbe, razen sestavnih delov v zraku, za katere velja Uredba Komisije (EU) št. 748/2012 ⁽¹⁾;

▼ B

31. „revizija“ pomeni sistematičen, neodvisen in dokumentiran postopek za pridobivanje dokazov in njihovo objektivno presojo, s katerim se ugotovi, v kakšnem obsegu so zahteve izpolnjene;
32. „verodostojen vir“ pomeni:
- (a) državni organ ali
  - (b) organizacijo, ki jo je državni organ uradno priznal za zbiranje in/ali objavo podatkov, ki so v skladu z zahtevami glede kakovosti podatkov, ki jih je določila navedena država;
33. „avtomatski sistem opazovanja“ pomeni sistem opazovanja, ki brez človeškega posredovanja beleži in izračunava vse potrebne elemente ter poroča o njih;
34. „letalski akter“ pomeni subjekt, osebo ali organizacijo, razen izvajalcev storitev, ki jih ureja ta uredba, na katero vpliva ali ki vpliva na storitev, ki jo zagotovi izvajalec storitev;

▼ M7

- 34a. „meja“ je vodoravna ali navpična ravnina, ki razmejuje zračni prostor, v katerem enota ATC zagotavlja storitve zračnega prometa;

▼ B

35. „odmor“ pomeni časovno obdobje oddiha v delovnem obdobju, ko kontrolorju zračnega prometa ni treba opravljati dolžnosti;
36. „certificirana aplikacija zrakoplova“ pomeni programsko aplikacijo, ki jo je Agencija odobrila kot del zrakoplova, za katerega se uporablja člen 4 Uredbe (ES) št. 216/2008;

▼ M4

37. „oblak, pomemben za obratovanje zrakoplovov“ pomeni oblak z relativno višino baze oblaka pod 5 000 ft ali pod največjo minimalno sektorsko absolutno višino, kar koli od tega je večje, ali kumulonimbusni oblak ali stolpičasti kumululus na kateri koli višini;

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 748/2012 z dne 3. avgusta 2012 o določitvi izvedbenih določb za certificiranje zrakoplovov in sorodnih proizvodov, delov in naprav glede plovnosti in okoljske ustreznosti ter potrjevanje projektivnih in proizvodnih organizacij (UL L 224, 21.8.2012, str. 1).

▼ B

38. „komercialni zračni prevoz“ pomeni vsako operacijo zrakoplova, ki vključuje prevoz potnikov, tovora ali pošte za plačilo ali drugo protivrednost;

▼ M5

38a. „konvencionalna navigacijska pot“ pomeni pot ATS, določeno glede na navigacijske pripomočke na tleh;

▼ B

39. „kontrolirano območje“ pomeni kontroliran zračni prostor, ki se razteza navzgor nad določeno mejo nad Zemljo;

▼ M7

39a. „koordinacijski podatki“ so podatki, ki so pomembni za delovno osebje v povezavi s postopkom obveščanja, koordinacije in predaje letov ter s postopkom civilno-vojaške koordinacije;

39b. „koordinacijska točka“ (coordination point; v nadaljnjem besedilu: COP) je točka na ali ob meji, ki jo uporabljajo enote ATC pri postopkih koordinacije ter se nanjo sklicujejo;

▼ B

40. „stres po kritičnem incidentu“ pomeni kazanje nenavadnih in/ali skrajnih čustvenih, fizičnih in/ali vedenjskih reakcij posameznika po dogodku ali incidentu;

▼ M7

40a. „storitev podatkovnih zvez“ pomeni nabor povezanih transakcij upravljanja zračnega prometa, ki jih podpirajo komunikacije podatkovnih zvez zrak-zemlja, ki imajo jasno določen operativni cilj ter se začnejo in končajo z operativnim dogodkom;

▼ B

41. „kakovost podatkov“ pomeni stopnjo ali raven zanesljivosti, da predloženi podatki izpolnjujejo zahteve uporabnika podatkov, kar zadeva točnost, ločljivost, celovitost (ali enakovredno raven zanesljivosti), sledljivost, pravočasnost, popolnost in obliko;

42. „zahteve glede kakovosti podatkov (DQR)“ pomenijo opredelitev značilnosti podatkov (tj. točnost, ločljivost, celovitost (ali enakovredno raven zanesljivosti), sledljivost, pravočasnost, popolnost in obliko) za zagotovitev, da so podatki v skladu s predvideno uporabo;

43. „nadomestni namembni aerodrom“ pomeni nadomestni aerodrom, na katerem bi lahko zrakoplov pristal v primeru nemogočega ali nepriporočljivega pristanka na aerodromu načrtovanega pristanka;

44. „dolžnost“ pomeni vsako nalogo, ki jo mora na zahtevo izvajalca službe kontrole zračnega prometa izvesti kontrolor zračnega prometa;

45. „delovno obdobje“ pomeni obdobje, ki se začne, ko se mora kontrolor zračnega prometa na zahtevo izvajalca službe kontrole zračnega prometa prijaviti k dolžnosti, biti na voljo ali začeti opravljati dolžnost, in se konča, ko je kontrolor zračnega prometa brez dolžnosti;

46. „nadmorska višina“ pomeni vertikalno razdaljo do točke ali ravni, ki se nahaja ali je pritrjena na površju Zemlje, izmerjeno od povprečne morske gladine;

▼ M7

46a. „ustrezna spraševalna koda“ pomeni kodo med kodami II in kodami SI, razen:

- (a) kode II z vrednostjo 0;
- (b) spraševalne(-ih) kode(-), rezervirane(-ih) za vojaške organe, vključno z medvladnimi organizacijami ter zlasti kodami, ki jih upravlja in razporeja Severnoatlantska zveza;

▼ B

47. „nadomestni aerodrom na poti“ pomeni aerodrom, na katerem bi lahko zrakoplov pristal v primeru potrebne preusmeritve na poti;

▼ M7

47a. „podatki o predvidenem času in položaju“ so koordinacijska točka, predvideni čas zrakoplova in pričakovani nivo letenja zrakoplova na koordinacijski točki;

▼ B

48. „utrujenost“ pomeni fiziološko stanje zmanjšane duševne ali telesne sposobnosti kot posledica pomanjkanja spanca ali daljšega obdobja budnosti, dnevnega ritma ali delovne obremenitve (duševne ali telesne dejavnosti ali obeh), zaradi česar se lahko zmanjšata zbranost posameznika in njegova zmožnost varnega izvajanja nalog;

49. „dokumentacija o letu“ pomeni dokumente, vključno s kartami ali obrazci, ki vsebujejo meteorološke informacije za let;

50. „center informacij za letenje (FIC)“ pomeni enoto, ustanovljeno za zagotavljanje službe informacij za letenje in službe za alarmiranje;

51. „območje z informacijami za letenje (FIR)“ pomeni zračni prostor določenih dimenzij, v katerem se zagotavlja služba informacij za letenje in služba za alarmiranje;

52. „nivo letenja (FL)“ pomeni površino s stalnim atmosferskim tlakom, ki se nanaša na določeno vrednost tlaka, in sicer 1 013,2 hektopascula (hPa), in je ločena od drugih takšnih površin s specifičnimi tlačnimi intervali;

53. „preskusni let“ pomeni let za razvojno fazo novega projekta (zrakoplova, pogonskih sistemov, delov in naprav), let za dokaz skladnosti z osnovo za certificiranje ali skladnosti s projektom tipa za zrakoplov, ki prihaja s proizvodne linije, let, predviden za preskušanje novih konceptov projekta, za kar so potrebni nekonvencionalni manevri ali profili, za katere bi bil možen izhod iz že odobrene ovojnice zrakoplova, ali let za usposabljanje, s katerim se izvede kateri koli od navedenih letov“;

54. „napoved“ pomeni navedbo predvidenih meteoroloških razmer za določen čas ali obdobje in za določeno območje ali del zračnega prostora;

55. „napoved za vzletanje“ pomeni napoved, ki jo za določeno časovno obdobje pripravi aerodromska meteorološka služba in vsebuje informacije o predvidenih razmerah na območju vzletno-pristajalnih stez v zvezi s smerjo in hitrostjo prizemnega vetra ter morebitnimi odstopanji, temperaturo, tlakom (QNH) in drugimi lokalno dogovorjenimi elementi;

▼ B

56. „funkcionalni sistem“ pomeni kombinacijo postopkov, človeških virov in opreme, vključno s strojno in programsko opremo, namenjeno izvajanju funkcije na področju ATM/ANS in drugih funkcij omrežja za ATM;
57. „splošno letalstvo“ pomeni vsako operacijo civilnega zrakoplova, razen dela v zraku ali komercialnega zračnega prevoza;
58. „digitalni podatki o točkah na koordinatni mreži“ pomenijo računalniško obdelane meteorološke podatke za sklop enakomerno razmaknjenih točk na karti, ki se lahko v kodirani obliki, primerni za avtomatizirano uporabo, prenesejo z meteorološkega računalnika na drug računalnik;
59. „navodila“ pomenijo nezavezujoče gradivo, ki ga je Agencija pripravila kot pomoč pri ponazoritvi pomena zahteve ali specifikacije, uporablja pa se kot pomoč pri razlagi Uredbe (ES) št. 216/2008, njenih izvedbenih pravil in sprejemljivih načinov usklajevanja (AMC);
60. „globalne napovedi na koordinatni mreži“ pomenijo napovedi predvidenih vrednosti meteoroloških elementov na globalni koordinatni mreži z opredeljeno vertikalno in horizontalno ločljivostjo;
61. „nevarnost“ pomeni vsako stanje, dogodek ali okoliščino z morebitnim škodljivim učinkom;
62. „relativna višina“ pomeni vertikalno razdaljo do ravni, točke ali predmeta, ki se upošteva kot točka, izmerjeno od določene osnove;

▼ M7

- 62a. „izvajalni niz“ pomeni časovno omejen niz izvajanja dodelitve spraševalne kode, s katero morajo biti usklajeni upravljavci mode S, da se preprečijo začasna navzkrižja med spraševalnimi kodami;

▼ B

63. „nivo“ je splošen izraz, ki se nanaša na vertikalni položaj zrakoplova med letom in ima več pomenov: relativna višina, absolutna višina ali nivo letenja;
64. „lokalno redno poročilo“ pomeni meteorološko poročilo, izdano v določenih časovnih presledkih in namenjeno samo za razširjanje na aerodromu, kjer so bila izvedena opazovanja;
65. „lokalno posebno poročilo“ pomeni meteorološko poročilo, izdano v skladu z merili za posebna opazovanja in namenjeno samo za razširjanje na aerodromu, kjer so bila izvedena opazovanja;
66. „meteorološki bilten“ pomeni besedilo, ki vsebuje meteorološke informacije pod ustreznim naslovom;
67. „meteorološke informacije“ pomenijo meteorološko poročilo, analizo, napoved ter druge navedbe z zvezi z obstoječimi ali predvidenimi meteorološkimi razmerami;
68. „meteorološko opazovanje“ pomeni meritev in/ali oceno enega ali več meteoroloških elementov;

▼ B

69. „meteorološko poročilo“ pomeni navedbo opaženih meteoroloških razmer za določen čas in lokacijo;
70. „meteorološki satelit“ pomeni umeten Zemljin satelit, ki izvaja meteorološka opazovanja in ta opažanja pošilja na Zemljo;

▼ M1

71. „meteorološka služba bdenja (MWO)“ pomeni službo, ki na zadevnem področju pristojnosti spremlja meteorološke razmere, ki vplivajo na letalske operacije, in zagotavlja informacije v zvezi z nastankom ali predvidenim nastankom določenih vremenskih in drugih pojavov v ozračju na poti, ki lahko vplivajo na varnost operacij zrakoplovov;

▼ B

72. „minimalna sektorska absolutna višina (MSA)“ pomeni najmanjšo absolutno višino, ki se lahko uporabi za zagotovitev najmanjše razdalje 300 m (1 000 ft) nad vsemi predmeti na območju krožnega sektorja s polmerom 46 km (25 NM) s središčem na značilni točki, tj. referenčni točki aerodroma (ARP) ali referenčni točki heliporta (HRP);
73. „NOTAM“ pomeni sporočilo, ki se razpošilja s telekomunikacijskimi sredstvi in vsebuje informacije v zvezi z vzpostavitvijo, stanjem ali spremembo letalskih objektov, storitev, postopkov ali v zvezi z nevarnostmi, s katerimi mora biti osebje, ki ga letalske operacije zadevajo, nujno pravočasno seznanjeno;

▼ M7

- 73a. „obveščena enota“ je enota ATC, ki je sprejela informacije;

▼ B

74. „ovira“ pomeni vse nepremične (začasne ali stalne) in premične predmete ali dele predmetov, ki:
- (a) so postavljeni na območju, ki je namenjeno premikanju zrakoplova po površini, ali
  - (b) se razprostirajo nad določeno površino, ki je namenjena varovanju zrakoplova med letom, ali
  - (c) stojijo zunaj teh določenih površin in so ocenjeni kot nevarni za zračno plovbo;
75. „OPMET“ pomeni operativne meteorološke informacije, ki se uporabljajo pri načrtovanju letalskih operacij pred ali med letom;;
76. „banka podatkov OPMET“ pomeni banko podatkov, v kateri se hranijo in so na voljo na mednarodni ravni operativne meteorološke informacije za uporabo v letalstvu;
77. „vulkanska aktivnost pred izbruhom“ pomeni neobičajno in/ali naraščajočo vulkansko aktivnost, ki bi lahko pomenila izbruh vulkana;
78. „prevladujoča vidljivost“ pomeni najvišjo vrednost vidljivosti, opaženo v skladu z opredelitvijo pojma „vidljivost“ na vsaj polovici obzorja ali vsaj polovici površine aerodroma. Ta območja lahko obsegajo med seboj povezane ali nepovezane sektorje;

▼ B

79. „problematična uporaba psihoaktivnih snovi“ pomeni uporabo ene ali več psihoaktivnih snovi, ki jih uporablja posameznik tako, da:
- (a) pomenijo neposredno nevarnost za uporabnika ali ogrožajo življenje, zdravje ali dobro počutje drugih in/ali
  - (b) povzročajo ali poslabšujejo poklicno, socialno, duševno ali telesno težavo ali motnjo;
80. „prognoistična karta“ pomeni napoved določenega(-ih) meteorološkega(-ih) elementa(-ov) za določen čas ali obdobje in za določeno površino ali del zračnega prostora, grafično prikazano na karti;
81. „psihoaktivne snovi“ pomenijo alkohol, opioide, kanabinoide, pomirjevala in hipnotike, kokain, druge psihotropne snovi, halucinogene in hlapna razredčila, izključena pa sta kofein in tobak;

▼ M7

- 81a. „prevzemna enota“ je enota kontrole letenja, ki sprejema podatke;

▼ B

82. „center za usklajevanje reševanja (RCC)“ pomeni enoto, pristojno za spodbujanje učinkovite organizacije služb za iskanje in reševanje ter za usklajevanje izvajanja operacij iskanja in reševanja na območju iskanja in reševanja;
83. „obdobje počitka“ pomeni neprekinjeno in določeno časovno obdobje po dolžnosti in/ali pred dolžnostjo, v katerem je kontrolor zračnega prometa brez vseh dolžnosti;
84. „sistem razporeda dela“ pomeni strukturo delovnih obdobj in obdobj počitka za kontrolorje zračnega prometa v skladu s pravnimi in operativnimi zahtevami;
85. „tveganje“ pomeni kombinacijo skupne verjetnosti ali pogostnosti pojavljanja škodljivih učinkov, ki so posledica nevarnosti, in resnosti teh učinkov;
86. „vzletno-pristajalna steza“ pomeni določeno pravokotno območje na kopenskem aerodromu, pripravljeno za pristajanje in vzletanje zrakoplovov;
87. „vidljivost vzdolž vzletno-pristajalne steze (RVR)“ pomeni razdaljo, pri kateri pilot zrakoplova na sredinski črti vzletno-pristajalne steze lahko vidi talne oznake na stezi ali luči, ki označujejo stezo ali njeno sredinsko črto;

▼ M7

88. „varnostna smernica“ pomeni dokument, ki ga izda ali sprejme pristojni organ in ki določa:
- (1) da se izvedejo ukrepi za ponovno vzpostavitev varnosti funkcionalnega sistema ali omeji njegova operativna uporaba, kadar je dokazano, da bi bila v nasprotnem primeru lahko ogrožena varnost v letalstvu, ali

▼ M7

- (2) da se izvedejo ukrepi na opremi ATM/ANS, za katero velja izjava o skladnosti, izdana v skladu s členom 6 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2023/1768 ⁽¹⁾, da se odpravi ugotovljeno nevarno ali nezanesljivo stanje ali oboje ter ponovno zagotovita učinkovitost in interoperabilnost navedene opreme ATM/ANS, kadar dokazi kažejo, da bi bile v nasprotnem primeru ogrožene varnost, zaščita, učinkovitost ali interoperabilnost te konkretne opreme;

▼ B

89. „sistem upravljanja varnosti (SMS)“ pomeni sistematičen pristop k upravljanju varnosti, vključno s potrebnimi organizacijskimi strukturami, odgovornostmi, politikami in postopki;
90. „enota služb za iskanje in reševanje“ je splošen izraz, ki zajema center za usklajevanje reševanja, podružnico centra za reševanje ali urad za alarmiranje, kot je ustrezno;

▼ M1**▼ B**

92. „polavtomatski sistem opazovanja“ pomeni sistem opazovanja, ki omogoča izboljšanje meritev, za izdajo ustreznih poročil pa je potrebno človeško posredovanje;

▼ M1

93. „SIGMET“ pomeni informacije, ki jih izda meteorološka služba bdenja v zvezi z nastankom ali predvidenim nastankom določenih vremenskih in drugih pojavov v ozračju na poti, ki lahko vplivajo na varnost operacij zrakoplovov, ter časovnim in prostorskim razvojem navedenih pojavov;

▼ B

95. „posebno poročilo iz zrakoplova“ pomeni meteorološko poročilo iz zrakoplova, izdano v skladu z merili na podlagi opažanj med letom;
96. „stres“ pomeni posledico, ki se kaže pri posamezniku zaradi soočanja z morebitnim vzrokom (povzročiteljem stresa) za spremembo njegove učinkovitosti. Glede na to, v kakšni meri se posameznik čuti sposobnega obvladovati povzročitelja stresa, lahko soočenje na njegovo učinkovitost vpliva negativno (negativen stres), pozitivno (pozitiven stres) ali pa nanjo ne vpliva;
97. „usposabljanje za tipski rating sistemov in opreme“ pomeni usposabljanje za posredovanje znanja in spretnosti v zvezi z določenim sistemom/opremo ter posledično pridobitev operativne usposobljenosti;
98. „prilagojeni podatki“ pomenijo letalske podatke, ki jih je zagotovil operator zrakoplova ali v njegovem imenu izvajalec podatkovnih storitev (DAT) in so bili pripravljene za tega operatorja zrakoplova za predvideno operativno uporabo;

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/1768 z dne 14. julija 2023 o določitvi podrobnih pravil za certificiranje sistemov upravljanja zračnega prometa/navigacijskih služb zračnega prometa in njihovih sestavnih delov ter predložitev izjav o teh sistemih in sestavnih delih (UL L 228, 15.9.2023, str. 1).

▼ M1

99. „nadomestni vzletni aerodrom“ pomeni nadomestni aerodrom, na katerem bi lahko pristal zrakoplov, če bi to postalo potrebno kmalu po vzletu in če ni mogoče uporabiti odhodnega aerodroma;

▼ B

100. „napoved za aerodrom (TAF)“ pomeni kratko navedbo predvidenih meteoroloških razmer na aerodromu za določeno obdobje;
101. „teren“ pomeni površje Zemlje, ki vključuje naravne značilnosti, kot so gore, hribi, slemena, doline, vodna telesa, trajni led in sneg, ne vključuje pa ovir;
102. „prag“ pomeni začetek dela vzletno-pristajalne steze, ki se uporablja za pristajanje;
103. „cona dotika“ pomeni del vzletno-pristajalne steze za pragom, ki je predviden za prvi stik pristajajočih letal z vzletno-pristajalno stezo;
104. „tropski ciklon“ je splošen izraz za sinoptični ciklon, ki ne pomeni fronte in se tvori nad tropskimi ali subtropskimi vodami z organizirano konvekcijo in določenim ciklonskim kroženjem prizemnega vetra;
105. „svetovalni center za spremljanje tropskih ciklonov (TCAC)“ pomeni meteorološki center, ki z zagotavljanjem informacij svetuje meteorološkim službam bdenja, svetovnim prognostičnim centrom in mednarodnim bankam podatkov OPMET v zvezi s položajem, napovedano smerjo in hitrostjo premikanja tropskih ciklonov, tlakom v njihovih središčih ter najmočnejšim prizemnim vetrom;
106. „vidljivost“ pomeni vidljivost za letalske namene, ki je večja od:
- (a) največje razdalje, na kateri se lahko vidi in prepozna črn predmet primernih dimenzij na svetlem ozadju, ki je postavljen blizu tal;
- (b) največje razdalje, na kateri se lahko vidijo in prepoznajo luči svetilnosti okoli 1 000 kandel na neosvetljenem ozadju;

▼ M4

107. „svetovalni center za spremljanje vulkanskega pepela (VAAC)“ pomeni meteorološki center, ki z zagotavljanjem informacij svetuje meteorološkim službam bdenja, centrom območne kontrole, centrom informacij za letenje, svetovnim prognostičnim centrom in mednarodnim bankam podatkov OPMET v zvezi z lateralno in vertikalno razširjenostjo ter napovedanim premikanjem vulkanskega pepela v ozračju;

▼ M7

- 107a. „delovno mesto“ pomeni notranjo in tehnično opremo, s katero član osebja služb zračnega prometa opravlja naloge, povezane z njegovim delom;
- 107b. „opozorilo“ pomeni sporočilo, ki se prikaže na delovni postaji kontrolorja, kadar odpove postopek samodejne koordinacije;

▼ M1

108. „svetovni prognošnični center (WAFC)“ pomeni meteorološki center, ki državam članicam v okviru letalske fiksne storitve (AFS) na podlagi spletnih storitev in v digitalni obliki pripravlja in izdaja pomembne vremenske (SIGWX) napovedi in napovedi za zgornji zračni prostor na svetovni ravni;

▼ B

109. „svetovni prognošnični sistem (WAFS)“ pomeni svetovni sistem, s katerim svetovna prognošnična centra zagotavljata letalske meteorološke napovedi na poti v enotnih standardiziranih oblikah;

▼ M1

110. „aerodromski kontrolni stolp“ pomeni enoto, ki izvaja službo kontrole zračnega prometa za promet na aerodromu;
111. „promet na aerodromu“ pomeni ves promet na manevrskih površinah aerodroma in vse zrakoplove, ki letijo v bližini aerodroma. Pojem „zrakoplovi, ki so v bližini aerodroma“ vključuje med drugim tudi zrakoplove, ki vstopajo v šolski krog aerodroma ali ga zapuščajo;
112. „šolski krog aerodroma“ pomeni določeno pot, po kateri mora leteti zrakoplov v bližini aerodroma;
113. „letalska fiksna postaja“ pomeni postajo v letalski fiksni storitvi;
114. „letalska talna luč“ pomeni vsako luč, ki je posebej namenjena kot navigacijski pripomoček v zračnem prometu, razen luči na zrakoplovu;
115. „okrožnica z letalskimi informacijami (AIC)“ pomeni obvestilo z informacijami, ki ne zadostujejo za izdajo NOTAM ali vključitev v zbornik letalskih informacij, vendar se nanašajo na varnost letenja, navigacijo v zračnem prometu ali na tehnične, upravne ali zakonodajne zadeve;
116. „upravljanje letalskih informacij (AIM)“ pomeni dinamično, celovito upravljanje letalskih informacij z zagotavljanjem in izmenjavo digitalnih letalskih podatkov zagotovljene kakovosti v sodelovanju z vsemi stranmi;
117. „produkt letalskih informacij“ pomeni letalske podatke in letalske informacije, ki se zagotavljajo kot digitalni nizi podatkov ali kot standardizirane predstavitve v tiskanih ali elektronskih medijih. Produkti letalskih informacij vključujejo:
- zbornik letalskih informacij, s spremembami in dopolnitvami;
  - AIC;
  - letalske navigacijske karte;
  - NOTAM;
  - digitalne nize podatkov;
118. „zbornik letalskih informacij (AIP)“ pomeni publikacijo, ki jo izdaja država ali se izda v imenu države ter vsebuje trajne letalske informacije, ki so bistvenega pomena za navigacijo v zračnem prometu;

▼ M1

119. „sprememba AIP“ pomeni trajno spremembo informacij v zborniku letalskih informacij;
120. „dopolnitev AIP“ pomeni začasno spremembo informacij v zborniku letalskih informacij, ki se izvede tako, da se mu dodajo posebne strani;
121. „urejanje letalskih informacij in njihov nadzor (AIRAC)“ pomeni sistem, namenjen vnaprejšnjemu obveščanju na podlagi skupnih datumov začetka veljavnosti o okoliščinah, zaradi katerih so potrebne znatne spremembe operativnih praks;
122. „letalska mobilna storitev“ pomeni mobilno storitev med letalskimi postajami in postajami zrakoplova ali med postajami zrakoplova, v kateri lahko sodelujejo postaje na reševalnih plovilih; v tej storitvi lahko na določenih frekvencah za pomoč v nevarnosti in sili sodelujejo tudi postaje radijskih svetilnikov, ki označujejo mesto nevarnosti;
123. „letalska postaja“ pomeni kopensko postajo v letalski mobilni storitvi. V nekaterih primerih je lahko letalska postaja nameščena na primer na ladji ali ploščadi na morju;
124. „letalska telekomunikacijska postaja“ pomeni postajo, ki je del telekomunikacijske službe, ki se izvaja za kateri koli letalski namen;
125. „aerodrom AFIS“ pomeni aerodrom, na katerem se izvaja AFIS v zračnem prostoru, povezanem s takim aerodromom;
126. „enota AFIS“ pomeni enoto, ustanovljeno za izvajanje AFIS in službe za alarmiranje;
127. „identifikacija zrakoplova“ pomeni skupino črk, števil ali kombinacijo obeh, enako ali po oznaki enako pozivnemu znaku zrakoplova, ki se uporablja za komunikacijo zrak–zemlja in identifikacijo zrakoplova pri komunikaciji zemlja–zemlja služb zračnega prometa;
128. „komunikacija zrak–zemlja“ pomeni dvosmerno komunikacijo med zrakoplovom in postajami ali lokacijami na površju Zemlje;
129. „svetovalna služba zračnega prometa“ pomeni službo, ki je na voljo v zračnem prostoru določenih dimenzij ali na opredeljeni poti (zračni prostor s svetovalno službo), za zagotavljanje razdvajanja, kolikor je mogoče, med zrakoplovi, ki letijo po načrtih letov po pravilih instrumentalnega letenja (IFR);
130. „dovoljenje kontrole zračnega prometa“ ali „dovoljenje ATC“ pomeni dovoljenje, da lahko zrakoplov nadaljuje pot pod pogoji, ki jih opredeli enota za kontrolo zračnega prometa;
131. „navodilo kontrole zračnega prometa“ ali „navodilo ATC“ pomeni navodila, ki jih izda ATC, s čimer od pilota zahteva izvedbo določenega dejanja;
132. „enota kontrole zračnega prometa“ ali „enota ATC“ je splošni pojem, ki lahko pomeni območni kontrolni center, enoto priletne kontrole ali aerodromski kontrolni stolp;

▼ M1

133. „ALERFA“ je koda, ki označuje fazo pripravljenosti;
134. „služba za alarmiranje“ pomeni službo, katere namen je obvestiti ustrezne organizacije o zrakoplovih, ki potrebujejo pomoč pri iskanju ali reševanju, ter po potrebi pomagati tem organizacijam;
135. „faza pripravljenosti“ pomeni okoliščine, v katerih obstaja zaskrbljenost glede varnosti zrakoplova in potnikov;
136. „enota priletne kontrole“ pomeni enoto, ustanovljeno za izvajanje službe kontrole zračnega prometa za nadzorovane lete, ki prihajajo na enega ali več aerodromov ali odhajajo z njih;
137. „pot območne navigacije“ pomeni pot ATS, vzpostavljeno za zrakoplove, ki lahko uporabljajo območno navigacijo;
138. „združevanje“ pomeni postopek združevanja podatkov iz več virov v podatkovno zbirko in vzpostavljanje osnove za nadaljnjo obdelavo;
139. „pot ATS“ pomeni določeno pot, namenjeno usmerjanju prometa, kot je potrebno za izvajanje ATS;
140. „služba za nadzor služb zračnega prometa (ATS)“ pomeni službo, ki se izvaja neposredno prek sistema za nadzor ATS;
141. „sistem za nadzor ATS“ je splošen pojem, ki lahko pomeni ADS-B, PSR, SSR ali kateri koli primerljiv sistem na zemlji, ki omogoča identifikacijo zrakoplovov;
142. „samodejni odvisni nadzor – oddaja (ADS-B)“ pomeni način, s katerim lahko zrakoplovi, aerodromska vozila in drugi objekti samodejno oddajajo ali sprejemajo oziroma oddajajo in sprejemajo podatke, kot so identifikacija, položaj in dodatni podatki, kakor je ustrezno, v načinu oddaje prek podatkovne zveze;
143. „samodejni odvisni nadzor – poročanje (ADS-C)“ pomeni način, s katerim se pogoji sporazuma ADS-C izmenjujejo med sistemom na zemlji in zrakoplovom prek podatkovne zveze ter s katerim je določeno, pod kakšnimi pogoji bodo sprožena poročila ADS-C in katere podatke bodo poročila vsebovala;

▼ M1

144. „samodejna storitev letaliških informacij (ATIS)“ pomeni samodejno zagotavljanje aktualnih, rutinskih informacij zrakoplovom v prihodu in odhodu, in sicer vseh 24 ur ali ob določenih urah;
145. „samodejna storitev letaliških informacij prek podatkovne zveze (D-ATIS)“ pomeni izvajanje ATIS prek podatkovne zveze;
146. „samodejna storitev letaliških informacij prek glasovne zveze (glasovni ATIS)“ pomeni zagotavljanje ATIS z neprekinjenim in ponavljajočim se glasovnim oddajanjem;
147. „oddajanje“ pomeni prenos informacij, ki se nanašajo na navigacijo v zračnem prometu in niso naslovljene na posamezno postajo ali postaje;
148. „baza oblačnega pokrova“ pomeni relativno višino baze najnižjega sloja oblakov nad kopnim ali vodo, ki je nižja od 6 000 m (20 000 čevljev) in pokriva več kot polovico neba;
149. „meja dovoljenja“ pomeni točko, do katere se zrakoplovu izda dovoljenje ATC;
150. „baza oblakov“ pomeni relativno višino spodnje površine najnižjega opaženega ali napovedanega elementa oblačnosti v bližini aerodroma ali območja delovanja ali znotraj določenega območja operacij, ki se običajno meri nad nadmorsko višino aerodroma, pri operacijah na morju pa nad povprečno morsko gladino;
151. „popolnost“ v zvezi s podatki pomeni stopnjo zanesljivosti, da so zagotovljeni vsi podatki, ki so potrebni za predvideno uporabo;
152. „raven zaupanja“ pomeni verjetnost, da je prava vrednost parametra znotraj določenega intervala okrog njegove ocenjene vrednosti;
153. „konferenčne komunikacije“ pomenijo komunikacijske naprave, pri katerih je mogoče opravljati neposredne pogovore med tremi ali več lokacijami hkrati;
154. „kontrolirana cona“ pomeni kontroliran zračni prostor, ki se razteza navzgor od površja Zemlje do določene zgornje meje;
155. „kontroliran aerodrom“ pomeni aerodrom, na katerem je zagotovljena služba kontrole zračnega prometa za promet na aerodromu;
156. „kontroliran zračni prostor“ pomeni zračni prostor določenih dimenzij, v katerem je zagotovljena služba kontrole zračnega prometa v skladu s klasifikacijo zračnega prostora;
157. „nadzorovani let“ pomeni vsak let, za katerega se izda dovoljenje ATC;
158. „komunikacije med kontrolorjem in pilotom prek podatkovne zveze (CPDLC)“ pomeni način komunikacije med kontrolorjem zračnega prometa in pilotom z uporabo podatkovne zveze za komunikacije ATC;
159. „ključno območje“ pomeni območje določenih dimenzij okrog zemeljske opreme za natančni instrumentalni prilet, v katerem prisotnost vozil ali zrakoplovov povzroči nesprejemljive motnje signalov za vodenje;
160. „nivo potovalnega leta“ pomeni nivo letenja, ki se ohrani med večjim delom leta;

▼ M1

161. „ciklični redundančni pregled (CRC)“ pomeni matematični algoritem, ki se uporabi pri digitalnem prikazu podatkov in ki omogoča stopnjo zagotovila, da se podatki ne bodo izgubili ali spremenili;
162. „nevarno območje“ pomeni zračni prostor določenih dimenzij, v katerem lahko v določenem času potekajo dejavnosti, nevarne za let zrakoplovov;
163. „točnost podatkov“ pomeni stopnjo skladnosti med ocenjeno ali izmerjeno vrednostjo in dejansko vrednostjo;
164. „površina zbiranja podatkov“ pomeni opredeljeno površino, namenjeno zbiranju podatkov o ovirah ali terenu;
165. „celovitost podatkov“ pomeni stopnjo zagotovila, da se posamezen letalski podatek in njegova vrednost nista izgubila ali spremenila od nastanka podatka ali odobrene spremembe;
166. „podatek“ pomeni posamezen atribut celotnega niza podatkov, ki se mu dodeli vrednost, s katero je določen njegov trenutni status;
167. „komunikacije prek podatkovne zveze“ pomenijo obliko komunikacije, namenjeno izmenjavi sporočil prek podatkovne zveze;

▼ M4

168. „VOLMET prek podatkovne zveze (D-VOLMET)“ pomeni zagotovitev aerodromskega rutinskega meteorološkega poročila (METAR), posebnega aerodromskega meteorološkega poročila (SPECI), TAF, SIGMET, posebnih poročil iz zrakoplova, ki niso vključena v SIGMET, in AIRMET prek podatkovne zveze, kadar je to na voljo;

▼ M1

169. „ustvarjanje podatkov“ pomeni ustvarjanje novega podatka s povezano vrednostjo, spremembo vrednosti obstoječega podatka ali izbris obstoječega podatka;
170. „podatkovne zahteve“ pomenijo podroben opis niza podatkov ali zbirke nizov podatkov ter dodatne informacije, ki omogočijo, da jih druga stran ustvari, dobavi in uporablja;
171. „niz podatkov“ pomeni opredeljivo zbirko podatkov;
172. „datum“ pomeni katero koli količino ali sklop količin, ki se lahko uporabijo kot sklic ali podlaga za izračun drugih količin;
173. „DETRESFA“ je koda, ki označuje fazo nevarnosti;
174. „faza nevarnosti“ pomeni okoliščino, za katero obstaja zadostna gotovost, da zrakoplovu in potnikom grozi huda in takojšnja nevarnost ali da potrebujejo takojšnjo pomoč;
175. „podrejeno dovoljenje“ pomeni dovoljenje, ki ga zrakoplovu izda enota kontrole zračnega prometa, ki trenutno ne kontrolira zadevnega zrakoplova;
176. „bistveni promet“ pomeni nadzorovani promet, pri katerem služba za kontrolo zračnega prometa izvaja razdvajanje, vendar ki glede na posamezni nadzorovani let ni oziroma ne bo razdvojen od drugega nadzorovanega prometa z ustreznim minimumom razdvajanja;
177. „bistveni lokalni promet“ pomeni vsak zrakoplov, vozilo ali osebje na manevrski površini ali v njeni bližini ali promet na območju vzleta in območju začetnega vzpenjanja oziroma na območju končnega prileta, ki lahko pomeni nevarnost za zadevni zrakoplov;

▼ M1

178. „predvideni čas prihoda“ pomeni:
- (a) za lete IFR predvideni čas prihoda zrakoplova nad določeno točko, ki je opredeljena glede na navigacijske pripomočke, s katere se bo predvidoma začel postopek instrumentalnega prileta, ali če aerodrom ni povezan z navigacijskimi pripomočki, čas, v katerem bo zrakoplov prispel nad aerodrom;
  - (b) za lete po pravilih vizualnega letenja (VFR) je to predvideni čas prihoda zrakoplova nad aerodrom;
179. „lastnost“ pomeni abstrakcijo pojavov iz resničnega sveta;
180. „značilnost lastnosti“ pomeni karakteristiko lastnosti, ki ji je določen naziv, vrsta podatka in domena vrednosti, ki je povezana z njo;
181. „vrsta lastnosti“ pomeni razred pojavov iz realnega sveta s skupnimi značilnostmi, ki pomeni osnovno raven razvrščanja v katalogu lastnosti;
182. „končni prilet“ pomeni tisti del postopka instrumentalnega prileta, ki:
- (a) se začne na določeni navigacijski točki ali točki oziroma če taka navigacijska točka ali točka ni opredeljena, na katerem koli od naslednjih krajev:
    - (i) na koncu zadnjega postopkovnega zavoja, osnovnega zavoja ali priletnega zavoja postopka kroženja, če je opredeljeno,
    - (ii) na točki prestrežanja zadnje sledi, opredeljene v postopku prileta;
  - (b) se konča na točki v bližini aerodroma, s katere je mogoče pristati ali začeti postopek neuspelega prileta;
183. „cona z informacijami za letenje“ pomeni zračni prostor opredeljenih dimenzij, v katerem se za zračni promet izvajata aerodromska služba informacij za letenje in služba za alarmiranje;
184. „storitve oblikovanja postopkov letenja“ pomenijo storitve oblikovanja, dokumentiranja, preverjanja, vzdrževanja in rednih pregledov postopkov letenja, ki so potrebni za varnost, regularnost in učinkovitost navigacije v zračnem prometu;
185. „oblikovalec postopkov letenja“ pomeni usposobljeno osebo, ki izvaja storitve oblikovanja, dokumentiranja, potrjevanja, stalnega vzdrževanja in rednih pregledov postopkov letenja;
186. „postopek letenja“ pomeni niz vnaprej določenih manevrov letenja, ki jih mora izvesti pilot in so objavljeni v elektronski, tiskani ali digitalni obliki ali v vseh navedenih oblikah. Postopek letenja se izvaja bodisi v skladu s pravili instrumentalnega letenja (IFR) bodisi v skladu s pravili vizualnega letenja (VFR);
187. „načrt leta“ pomeni podrobne informacije, ki se zagotavljajo enotam služb zračnega prometa, v zvezi z nameravanim letom ali delom leta zrakoplova;
188. „vidljivost iz pilotske kabine“ pomeni vidljivost naprej iz pilotske kabine zrakoplova med letom;

▼ M1

189. „oblika zapisa“ v zvezi s podatki pomeni strukturo posameznih podatkov, evidenc in datotek, ki so oblikovani tako, da ustrezajo zahtevam glede standardov, specifikacij ali kakovosti podatkov;
190. „geoid“ pomeni ekvipotencialno ploskev v gravitacijskem polju Zemlje, ki sovпада z mirno povprečno morskno gladino (MSL), ki se neprekinjeno razteza prek celin;
191. „geoidna ondulacija“ pomeni razdaljo geoida nad (pozitivna) ali pod (negativna) matematičnim referenčnim elipsoidom;
192. „drsna pot“ pomeni profil spuščanja, opredeljen za vertikalno vodenje med končnim priletom;
193. „vidljivost pri tleh“ pomeni vidljivost na aerodromu, kot jo sporočijo pooblaščen opazovalec ali avtomatski sistemi;
194. „smer letenja“ pomeni smer, v katero je obrnjena vzdolžna os zrakoplova in ki je običajno izražena v stopinjah glede na sever (pravi, magnetni, na kompasu ali koordinatni mreži);
195. „heliport“ pomeni aerodrom ali opredeljeno območje na strukturi, namenjeno v celoti ali delno za prihod in odhod helikopterjev in njihovo premikanje na tleh;
196. „razvrščanje po celovitosti“ v zvezi z letalskimi podatki pomeni razvrščanje na podlagi potencialnega tveganja, ki izhaja iz uporabe okvarjenih podatkov, in opredeljuje rutinske, bistvene in ključne podatke;
197. „mednarodni urad NOTAM (NOF)“ pomeni urad, ki ga država članica opredeli za mednarodno izmenjavo NOTAM;
198. „navigacijska točka čakanja“ pomeni geografsko lokacijo, ki pomeni referenčno točko za postopek čakanja;
199. „postopek čakanja“ pomeni vnaprej določen manever, s katerim zrakoplov ostane v določenem zračnem prostoru, medtem ko čaka na nadaljnja dovoljenja;
200. „identifikacija“ pomeni, da je identifikacija položaja določenega zrakoplova vidna na radarskem zaslonu in z gotovostjo identificirana;
201. „pravila instrumentalnega letenja“ so pravila, ki zrakoplovu, opremljenemu z ustrežno navigacijsko opremo, primerno za predvideno pot, omogočajo letenje v skladu z zahtevami, ki se uporabljajo za letalske operacije;
202. „INCERFA“ je koda, ki označuje fazo negotovosti;
203. „operacije instrumentalnega prileta“ pomenijo prilet in pristanek z uporabo instrumentov za navigacijsko vodenje na podlagi postopka instrumentalnega prileta. Obstajata dve metodi za izvršitev operacij instrumentalnega prileta:
  - (a) dvodimenzionalna (2D) operacija instrumentalnega prileta z uporabo izključno bočnega navigacijskega vodenja;
  - (b) tridimenzionalna (3D) operacija instrumentalnega prileta z uporabo bočnega in vertikalnega navigacijskega vodenja;

▼ M1

204. „postopek instrumentalnega prileta (IAP)“ pomeni vrsto vnaprej določenih manevrov z uporabo instrumentov za letenje, z določeno varno višino nad ovirami, od navigacijske točke začetnega prileta ali po potrebi od začetka določene poti prihoda do točke, s katere je mogoče opraviti pristanek, in nato, če pristanek ni bil opravljen, do položaja, na katerem se uporabljajo merila čakanja ali merila varne višine nad ovirami na poti. Postopki instrumentalnega prileta so razvrščeni v:
- (a) „postopek nenatančnega prileta (NPA)“ pomeni postopek instrumentalnega prileta, oblikovan za operacije instrumentalnega prileta 2D vrste A;
  - (b) „postopek prileta z vertikalnim vodenjem (APV)“ pomeni postopek instrumentalnega prileta z navigacijo na podlagi zmogljivosti (PBN), oblikovan za operacije instrumentalnega prileta 3D vrste A;
  - (c) „postopek natančnega prileta (PA)“ pomeni postopek instrumentalnega prileta na podlagi navigacijskih sistemov (ILS, MLS, GLS in SBAS kategorije I), oblikovanih za operacije instrumentalnega prileta 3D vrste A ali B;
205. „instrumentalne meteorološke razmere (IMC)“ pomenijo meteorološke razmere, izražene z vidljivostjo, oddaljenostjo od oblakov in baze oblačnega pokrova, ki so manjše od minimumov, določenih za vizualne meteorološke razmere;

▼ M5

206. „operacije pri zmanjšani vidljivosti (LVO)“ pomenijo operacije prileta ali vzleta na vzletno-pristajalni stezi z vidljivostjo vzdolž vzletno-pristajalne steze (RVR) manj kot 550 m ali višino odločitve (DH) manj kot 200 čevljev;
- 206a. „postopki pri zmanjšani vidljivosti“ pomenijo postopke, ki se uporabljajo na aerodromu za zagotavljanje varnosti med operacijami pri zmanjšani vidljivosti;

▼ M1

207. „manevrska površina“ pomeni tisti del aerodroma, ki se uporablja za vzletanje, pristajanje in vožnjo zrakoplovov po tleh, razen ploščadi;
208. „metapodatki“ pomenijo informacije o podatkih;
209. „območje premikanja“ pomeni tisti del aerodroma, ki se uporablja za vzletanje, pristajanje in vožnjo zrakoplovov po tleh, sestavljata pa ga manevrska površina in ploščad;
210. „navigacijski pripomoček“ pomeni napravo ali sistem zunaj zrakoplova, ki ustvarja elektromagnetne signale, ki jih sistemi za navigacijo zrakoplovov uporabljajo za določanje položaja ali vodenje poti leta;
211. „način sekundarnega nadzornega radarja (SSR)“ pomeni običajni identifikator za določene funkcije spraševalnih signalov, ki jih oddaja spraševalnik SSR. V Prilogi 10 ICAO so navedeni štirje načini: načini A, C, S in intermodalni način;
212. „bližnje vzporedne vzletno-pristajalne steze“ pomenijo vzletno-pristajalne steze, ki se ne križajo in katerih podaljšane sredinske črte imajo kot konvergence/divergence 15 stopinj ali manj;

▼ **M5**

- 212a. „operacija z operativnimi kreditnimi točkami“ pomeni operacijo, pri kateri se uporablja poseben zrakoplov ali talna oprema ali kombinacija zrakoplova in talne opreme in ki omogoča katerega koli od naslednjih elementov:
- (a) uporaba operativnih minimumov, ki so nižji od standardnih aerodromskih operativnih minimumov, za določeno razvrstitev operacij;
  - (b) zahteve glede vidljivosti se lahko izpolnijo ali zmanjšajo;
  - (c) potrebnih je manj talnih zmogljivosti;

▼ **M1**

213. „poveljujoči pilot“ pomeni pilota, ki ga operator ali v splošnem letalstvu lastnik imenuje za vodjo in je odgovoren za varno izvedbo leta;
214. „položaj“ v geografskem pomenu pomeni niz koordinat (zemljepisna širina in dolžina) glede na matematični referenčni elipsoid, ki opredeljujejo položaj točke na površju Zemlje;
215. „indikacija položaja“ pomeni vizualno indikacijo, v nesimbolni ali simbolni obliki ali obeh, položaja zrakoplova, aerodromskega vozila ali drugega objekta na radarskem zaslonu;
216. „tlačna višina“ pomeni atmosferski tlak, izražen v obliki absolutne višine, ki ustreza navedenemu tlaku v standardni atmosferi;
217. „primarni radar“ pomeni radarski sistem, ki uporablja odboj radijskih signalov;
218. „tiskane komunikacije“ pomenijo komunikacije, ki na vsakem končnem delu kroga samodejno zagotavljajo trajno tiskano evidenco vseh sporočil, ki se pošljejo prek takega kroga;
219. „prepovedano območje“ pomeni zračni prostor določenih dimenzij nad kopnim ali teritorialnimi vodami države članice, v katerem je let zrakoplovov prepovedan;
220. „radionavigacijska storitev“ pomeni storitev, ki zagotavlja informacije za vodenje ali podatke o položaju za učinkovito in varno upravljanje zrakoplovov s pomočjo enega ali več radionavigacijskih pripomočkov;
221. „radiotelefonijska“ pomeni obliko radijske komunikacije, ki je namenjena predvsem izmenjavi informacij v obliki govora;
222. „specifikacija zahtevane komunikacijske učinkovitosti“ ali „specifikacija RCP“ pomeni sklop zahtev glede izvajanja službe zračnega prometa in s tem povezane zemeljske opreme, zmogljivosti zrakoplova ter operacij, ki so potrebne za komunikacijo na podlagi zmogljivosti;
223. „specifikacija zahtevane nadzorne učinkovitosti“ ali „specifikacija RSP“ pomeni niz zahtev glede izvajanja službe zračnega prometa in s tem povezane zemeljske opreme, zmogljivosti zrakoplova ter operacij, ki so potrebne za nadzor na podlagi zmogljivosti;
224. „ločljivost“ v zvezi s podatki pomeni število enot ali števk za izražanje in uporabo izmerjene ali izračunane vrednosti;
225. „omejeno območje“ pomeni zračni prostor določenih dimenzij nad kopnim ali teritorialnimi vodami države članice, v katerem je letenje zrakoplovov omejeno v skladu z določenimi pogoji;
226. „faza poti leta“ pomeni pot ali del poti, ki se preleti brez vmesnega pristanka;
227. „vzletno-pristajalna steza v uporabi“ pomeni vzletno-pristajalno stezo, za katero enota služb zračnega prometa v določenem trenutku meni, da je najprimernejša za vrsto zrakoplova, ki namerava pristati na aerodromu ali vzleteti z njega. Različne vzletno-pristajalne steze ali več vzletno-pristajalnih stez se lahko opredeli kot vzletno-pristajalna steza v uporabi za zrakoplove v prihodu ali odhodu;

▼ M1

228. „sekundarni radar“ pomeni radarski sistem, pri katerem radijski signal, ki se pošlje z radarske postaje, sproži prenos radijskega signala z druge postaje;
229. „sekundarni nadzorni radar (SSR)“ pomeni nadzorni radarski sistem, ki uporablja oddajnike in sprejemnike (spraševalnike) ter radarske odzivnike;
230. „občutljivo območje“ pomeni območje, ki presega ključno območje in na katerem parkiranje ali premikanje zrakoplovov ali vozil toliko vpliva na signale za vodenje, da se lahko šteje za nesprejemljivo motenje zrakoplova, ki uporablja signal;

▼ M5

231. „SNOWTAM“ pomeni NOTAM posebne serije, ki se odda v standardni obliki zapisa in zagotavlja poročilo o razmerah na površini ter s katerim se obvešča o prisotnosti ali prenehanju nevarnih razmer zaradi snega, ledu, plundre, poledice, stoječe vode ali vode, ki je povezana s snegom, plundro, ledom ali poledico na območju premikanja;

▼ M1

232. „pomembna točka“ pomeni določeno geografsko lokacijo, ki se uporablja za opredelitev poti ATS ali poti leta zrakoplova ter za druge navigacijske namene in namene ATS;
233. „radarski zaslon“ pomeni elektronski zaslon, na katerem so prikazani položaji in premikanje zrakoplovov ter druge potrebne informacije;
234. „standardni instrumentalni prihod (STAR)“ pomeni določeno pot prihoda po pravilih instrumentalnega letenja, ki povezuje pomembno točko, običajno na poti ATS, s točko, s katere je mogoče začeti objavljen postopek instrumentalnega prileta;
235. „standardni instrumentalni odhod (SID)“ pomeni določeno pot odhoda po pravilih instrumentalnega letenja, ki povezuje aerodrom ali določeno vzletno-pristajalno stezo aerodroma z določeno pomembno točko, običajno na opredeljeni poti ATS, s katere se začne faza letenja na potovalni višini;
236. „posebni let po pravilih vizualnega letenja“ pomeni let po pravilih vizualnega letenja z dovoljenjem kontrole zračnega prometa za letenje v kontrolirani coni v meteoroloških razmerah, ki so slabše od VMC;
237. „vožnja po tleh“ pomeni premikanje zrakoplova po površini aerodroma ali območja delovanja z lastno močjo, razen vzleta in pristanka;
238. „vozna steza“ pomeni določeno pot na kopenskem aerodromu, namenjeno vožnji zrakoplovov po tleh in povezovanju enega dela aerodroma z drugim;
239. „terminalsko kontrolirano območje (TMA)“ pomeni kontrolirano območje, običajno vzpostavljeno na stiku poti ATS v bližini enega ali več večjih aerodromov;
240. „pravočasnost“ v zvezi s podatki pomeni stopnjo zanesljivosti, da so podatki ustrezni glede na obdobje njihove nameravane uporabe;
241. „sledljivost“ v zvezi s podatki pomeni stopnjo, do katere lahko sistem ali produkt podatkov zagotovi evidenco sprememb, izvedenih na njem, in s tem omogoči revizijsko sled od končnega uporabnika do strani, od katere podatek izhaja;
242. „sled letenja“ pomeni projekcijo poti zrakoplova na površju Zemlje, katere smer je na kateri koli točki poti običajno izražena v stopinjah glede na sever (pravi, magnetni ali na koordinatni mreži);

▼ M1

243. „prometne informacije“ pomenijo informacije, ki jih izda enota služb zračnega prometa, da opozori pilota na drugi znan ali opažen zračni promet, ki je lahko blizu položaja ali načrtovane poti leta, in mu pomaga preprečiti trčenje;
244. „točka prenosa kontrole“ pomeni določeno točko na poti leta zrakoplova, na kateri se odgovornost zagotavljanja službe kontrole zračnega prometa zrakoplovu prenese z ene kontrolne enote ali kontrolnega mesta na drugo;
245. „predajna enota“ pomeni enoto kontrole zračnega prometa v postopku prenosa odgovornosti za izvajanje službe kontrole zračnega prometa zrakoplovu na naslednjo enoto kontrole zračnega prometa ali kontrolorja zračnega prometa vzdolž poti leta;
246. „absolutna višina prehoda“ pomeni absolutno višino, na kateri ali pod katero se vertikalni položaj zrakoplova nadzoruje s sklicevanjem na absolutne višine;
247. „plast prehoda“ pomeni zračni prostor med absolutno višino prehoda in nivojem prehoda;
248. „nivo prehoda“ pomeni najnižji nivo letenja, ki je na voljo za uporabo nad absolutno višino prehoda;
249. „potrditev“ v zvezi s podatki pomeni postopek zagotavljanja, da podatki izpolnjujejo zahteve za določeno aplikacijo ali načrtovano uporabo;
250. „preverjanje“ v zvezi s podatki pomeni ocenjevanje rezultatov postopka, povezanega z letalskimi podatki, da se zagotovita pravilnost in doslednost glede vhodnih podatkov in veljavnih podatkovnih standardov, pravil ter konvencij, ki se uporabljajo pri tem postopku;
251. „faza negotovosti“ pomeni okoliščine, v katerih obstaja negotovost glede varnosti zrakoplova in potnikov;
252. „prosto leteči balon brez posadke“ pomeni zrakoplov, lažji od zraka, ki ga ne poganja motor, je brez posadke in je v prostem letu;
253. „radarsko vodenje“ pomeni zagotavljanje navigacijskega vodenja zrakoplovu v obliki posebnih smeri letenja na podlagi sistema za nadzor ATS;
254. „let po pravilih vizualnega letenja“ ali „let VFR“ pomeni let, ki se izvaja v skladu s pravili vizualnega letenja;
255. „vizualni prilet“ pomeni prilet po pravilih instrumentalnega letenja, pri katerem se del postopka ali celoten postopek instrumentalnega prileta ne zaključijo, temveč se prilet izvede na podlagi vizualne reference glede na teren;
256. „vizualne meteorološke razmere (VMC)“ pomenijo meteorološke razmere, izražene z vidljivostjo, oddaljenostjo od oblakov in baze oblačnega pokrova, ki so enake opredeljenim minimumom ali boljše od njih;
257. „VOLMET“ pomeni meteorološke informacije za zrakoplove med letom;
258. „oddajanje VOLMET“ pomeni ustrezno zagotavljanje aktualnih METAR, SPECI, TAF in SIGMET z neprekinjenim in ponavljajočim se glasovnim oddajanjem;

▼ M1

259. „točka poti“ pomeni določeno geografsko lokacijo, ki se uporablja za opredelitev poti območne navigacije ali poti leta zrakoplova, ki uporablja območno navigacijo. Točke poti so opredeljene na enega od naslednjih načinov:
- (a) mimoletna točka poti – točka poti, ki zahteva predvidevanje zavoja, da se omogoči tangentno prestrezanje naslednjega odseka poti ali postopka, ali
  - (b) preletna točka poti – točka poti, pri kateri se zavoj začne, da se omogoči priključitev naslednjemu odseku poti ali postopka;

▼ M3

260. „zračni prostor U-space“ pomeni geografsko območje sistemov brezpilotnih zrakoplovov, ki ga določijo države članice in na katerem se operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov lahko izvajajo samo s podporo služb U-space;
261. „služba U-space“ pomeni službo, ki temelji na digitalnih storitvah in avtomatizaciji funkcij, zasnovanih za podporo varnemu, zanesljivemu in učinkovitemu dostopu do zračnega prostora U-space za veliko število sistemov brezpilotnih zrakoplovov;
262. „skupna informacijska služba“ pomeni službo, ki vključuje razširjanje statičnih in dinamičnih podatkov, da se omogoči izvajanje služb U-space za upravljanje prometa brezpilotnih zrakoplovov;
263. „dinamična ponovna konfiguracija zračnega prostora“ pomeni začasno spremembo zračnega prostora U-space, da bi se upoštevale kratkoročne spremembe v povpraševanju po prometu zrakoplovov s posadko, in sicer s prilagoditvijo geografskih mej tega zračnega prostora U-space;

▼ M4

264. „vulkanski observatorij“ pomeni izvajalca, ki ga je izbral pristojni organ za opazovanje aktivnosti vulkana ali skupine vulkanov ter zagotavljanje teh opažanj prejemnikom z dogovorjenega letalskega seznama;
265. „geografski označevalni jezik (GML)“ pomeni standard kodiranja organizacije za standarde Open Geospatial Consortium (OGC);
266. „center za vesoljsko vreme (SWXC)“ pomeni center, imenovan za spremljanje vesoljskih vremenskih pojavov in zagotavljanje svetovalnih informacij o teh pojavih, za katere se pričakuje, da bodo vplivali na visokofrekvenčno radijsko komunikacijo, komunikacijo prek satelita ter navigacijske in nadzorne sisteme na podlagi sistema GNSS in/ali povzročili tveganje sevanja za osebe v zrakoplovu.

PRILOGA II

ZAHTEVE ZA PRISTOJNE ORGANE – NADZOR STORITEV IN DRUGIH FUNKCIJ OMREŽJA ZA ATM

(del ATM/ANS.AR)

PODDEL A – SPLOŠNE ZAHTEVE

ATM/ANS.ARA.001 Področje uporabe

V tej prilogi so določene zahteve za administrativne postopke in sisteme upravljanja organov, pristojnih za certificiranje, nadzor in izvrševanje v povezavi z uporabo zahtev iz prilog III do XIII za izvajalce storitev v skladu s členom 6.

ATM/ANS.ARA.005 Naloge certificiranja, nadzora in izvrševanja

- (a) Pristojni organi izvajajo naloge certificiranja, nadzora in izvrševanja v povezavi z uporabo zahtev, ki veljajo za izvajalce storitev, spremljajo varno zagotavljanje njihovih storitev ter preverjajo izpolnjevanje veljavnih zahtev.
- (b) Pristojni organi opredelijo in izvajajo pristojnosti za certificiranje, nadzor in izvrševanje na način, ki zagotavlja, da:
- (1) obstajajo posebna mesta s pristojnostjo za izvajanje vsake določbe te uredbe;
  - (2) so seznanjeni z mehanizmi nadzora varnosti in njihovimi rezultati;
  - (3) se zagotovi izmenjava zadevnih informacij med pristojnimi organi.

Zadevni pristojni organi redno pregledujejo sporazum o nadzoru izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa v funkcionalnih blokih zračnega prostora (FAB), ki se raztezajo po zračnem prostoru, ki je v pristojnosti več kot ene države članice, kot je navedeno v členu 2(3) Uredbe (ES) št. 550/2004, ter, v primeru čezmejnega izvajanja navigacijskih služb zračnega prometa, sporazum o medsebojnem priznavanju nadzornih nalog iz člena 2(5) Uredbe (ES) št. 550/2004 ter praktično izvajanje navedenih sporazumov, zlasti glede dosežene varnostne uspešnosti izvajalcev storitev pod njihovim nadzorom.

- (c) Pristojni organ se z drugimi pristojnimi organi dogovori o uskladitvi priglašeni sprememb funkcionalnih sistemov, ki vključujejo izvajalce storitev pod nadzorom drugih pristojnih organov. Z navedenim dogovorom o uskladitvi se v skladu s točko ATM/ANS.AR.C.025 zagotovita učinkovit izbor in pregled navedenih priglašeni sprememb.

ATM/ANS.ARA.010 Dokumentacija o certificiranju, nadzoru in izvrševanju

Pristojni organ zagotovi svojemu osebju ustrezne zakonodajne akte, standarde, predpise, tehnične publikacije in povezane dokumente, da mu omogoči izvajanje nalog in pristojnosti.

▼ B**ATM/ANS.AR.A.015 Načini usklajevanja**

- (a) Agencija pripravi sprejemljive načine usklajevanja (AMC), ki se lahko uporabijo za zagotovitev skladnosti z zahtevami te uredbe. Ob zagotovitvi skladnosti z AMC se veljavne zahteve te uredbe štejejo za izpolnjene.
- (b) Za zagotovitev skladnosti z zahtevami te uredbe se lahko uporabijo drugi načini usklajevanja (AltMOC).
- (c) Pristojni organ vzpostavi sistem za stalno ocenjevanje, ali vsi AltMOC, ki jih uporablja sam ali izvajalci storitev pod njegovim nadzorom, omogočajo zagotovitev skladnosti z zahtevami te uredbe.
- (d) Pristojni organ oceni vse AltMOC, ki jih izvajalec storitev predlaga v skladu s točko ATM/ANS.OR.A.020, tako da analizira predloženo dokumentacijo in, če meni, da je to potrebno, izvede inšpekcijski pregled pri izvajalcu storitev.

Če pristojni organ ugotovi, da AltMOC zadoščajo za zagotovitev skladnosti z veljavnimi zahtevami te uredbe, nemudoma:

- (1) obvesti vložnika, da se AltMOC lahko izvedejo, in po potrebi ustrezno spremeni certifikat vložnika;
  - (2) obvesti Agencijo o njihovi vsebini in priloži kopije ustrezne dokumentacije;
  - (3) obvesti ostale države članice o AltMOC, ki so bili sprejeti.
- (e) Če pristojni organ sam uporablja AltMOC za zagotovitev skladnosti z veljavnimi zahtevami te uredbe, jih:
- (1) da na voljo vsem izvajalcem storitev pod svojim nadzorom;
  - (2) nemudoma obvesti Agencijo.

Pristojni organ zagotovi Agenciji popoln opis AltMOC, vključno z vsemi spremembami postopkov, ki bi lahko bile pomembne, in oceno, ki dokazuje, da so veljavne zahteve te uredbe izpolnjene.

▼ M4**ATM/ANS.AR.A.020 Obveščanje Agencije****▼ M7**

- (a) Pristojni organ nemudoma uradno obvesti Agencijo o vseh večjih težavah pri izvajanju zadevnih določb Uredbe (EU) 2018/1139 ter delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi Uredbe, ali uredb (ES) št. 549/2004, (ES) št. 550/2004 in (ES) št. 551/2004, ki veljajo za izvajalce storitev.

▼ M4

- (b) Brez poseganja v Uredbo (EU) št. 376/2014 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ ter njene delegirane in izvedbene akte pristojni organ Agenciji čim prej zagotovi informacije, pomembne za varnost, ki izhajajo iz prejetih poročil o dogodkih, shranjenih v nacionalni podatkovni bazi v skladu s členom 6(6) Uredbe (EU) št. 376/2014.

▼ B**ATM/ANS.ARA.025 Takojšen odziv na varnostno težavo**

- (a) Brez poseganja v Uredbo (EU) št. 376/2014 pristojni organ vzpostavi sistem za ustrezno zbiranje, analiziranje in razširjanje informacij o varnosti.
- (b) Agencija vzpostavi sistem za ustrezno analiziranje vseh zadevnih informacij o varnosti, prejetih od pristojnih organov, ter državam članicam in Komisiji, kot je ustrezno, nemudoma zagotovi vse informacije, vključno s priporočili ali popravljivimi ukrepi, ki jih morajo sprejeti za pravočasen odziv na varnostno težavo, ki vključuje izvajalce storitev.
- (c) Pristojni organ po prejemu informacij iz točk (a) in (b) sprejme ustrezne ukrepe za obravnavo varnostne težave, vključno z izdajo varnostnih smernic v skladu s točko ATM/ANS.ARA.030.
- (d) Ukrepi, sprejeti v skladu s točko (c), se nemudoma sporočijo zadevnim izvajalcem storitev, ki jih morajo upoštevati v skladu s točko ATM/ANS.OR.A.060. Pristojni organ o navedenih ukrepih obvesti tudi Agencijo in, če je potrebno skupno ukrepanje, druge zadevne pristojne organe.

▼ M7**ATM/ANS.ARA.030 Varnostne smernice**

- (a) Pristojni organ izda varnostno smernico, če ugotovi obstoj naslednjega:
- (1) nevarno stanje v funkcionalnem sistemu, ki zahteva takojšnje ukrepanje;
  - (2) oprema, za katero velja izjava o skladnosti v skladu s členom 6 Delegirane uredbe (EU) 2023/1768, je v nevarnem, nezanesljivem, neučinkovitem ali neinteroperabilnem stanju, tako stanje pa bi se lahko pojavilo in razvilo tudi na drugi opremi ATM/ANS.
- (b) Varnostna smernica se pošlje zadevnim izvajalcem storitev ATM/ANS in vsebuje najmanj naslednje informacije:
- (1) navedbo nevarnega stanja;
  - (2) navedbo prizadetega funkcionalnega sistema;
  - (3) potrebne ukrepe in njihovo utemeljitev;
  - (4) rok za izvedbo zahtevanih ukrepov;
  - (5) datum začetka veljavnosti smernice.
- (c) Pristojni organ pošlje kopijo varnostne smernice Agenciji in drugim zadevnim pristojnim organom v enem mesecu od njene izdaje.
- (d) Pristojni organ preveri skladnost izvajalcev storitev ATM/ANS z varnostnimi smernicami oziroma direktivo o opremi ATM/ANS.

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 376/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o poročanju, analizi in spremljanju dogodkov v civilnem letalstvu, spremembi Uredbe (EU) št. 996/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2003/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta in uredb Komisije (ES) št. 1321/2007 in (ES) št. 1330/2007 (UL L 122, 24.4.2014, str. 18).

▼ B

PODDEL B – UPRAVLJANJE (ATM/ANS.AR.B)

ATM/ANS.AR.B.001 Sistem upravljanja

- (a) Pristojni organ vzpostavi in ohranja sistem upravljanja, ki vključuje najmanj naslednje elemente:

▼ M4

- (1) dokumentirane politike in postopke za opis organizacije, načinov in metod za zagotovitev skladnosti z Uredbo (EU) 2018/1139 ter delegiranimi in izvedbenimi akti, sprejetimi na podlagi navedene uredbe, kot je ustrezno, za izvajanje svojih nalog certificiranja, nadzora in izvrševanja. Postopki se redno posodablajo in se kot osnovni delovni dokumenti v okviru navedenega pristojnega organa uporabljajo za vse zadevne naloge;

▼ B

- (2) zadostno število članov osebja, vključno z inšpektorji, za izvajanje nalog in pristojnosti iz te uredbe. Člani osebja so usposobljeni za izvajanje nalog, ki so jim dodeljene, imajo potrebno znanje in izkušnje ter opravijo uvodno usposabljanje, usposabljanje na delovnem mestu in periodično usposabljanje, da se zagotovi njihova stalna usposobljenost. Vzpostavi se sistem za načrtovanje razpoložljivosti osebja, da se zagotovi ustrezno dokončanje vseh nalog;
- (3) ustrezno opremo in prostore za izvajanje navedenih dodeljenih nalog;
- (4) postopek spremljanja skladnosti sistema upravljanja z ustreznimi zahtevami in ustreznosti postopkov, vključno z vzpostavitvijo postopka notranje revizije in postopka obvladovanja varnostnih tveganj. Spremljanje skladnosti vključuje sistem posredovanja povratnih informacij o revizijskih ugotovitvah višjemu vodstvu pristojnega organa, da se po potrebi zagotovi izvedba popravilnih ukrepov;
- (5) osebo ali skupino oseb, ki je dejansko odgovorna višjemu vodstvu pristojnega organa za izvajanje funkcije spremljanja skladnosti.
- (b) Pristojni organ za vsako področje dejavnosti, ki je del sistema upravljanja, imenuje eno ali več oseb, ki so na splošno odgovorne za upravljanje zadevne naloge oziroma nalog.

▼ M4

- (c) Pristojni organ določi postopke za sodelovanje pri medsebojni izmenjavi vseh potrebnih informacij in pomoči z drugimi zadevnimi pristojnimi organi, znotraj ene države članice ali iz drugih držav članic, vključno z naslednjimi informacijami:
- (1) pomembne ugotovitve in nadaljnji ukrepi, sprejeti na podlagi nadzora izvajalcev storitev upravljanja zračnega prometa/navigacijskih služb zračnega prometa, ki izvajajo dejavnosti na ozemlju države članice, vendar jih je certificiral pristojni organ druge države članice ali Agencija; in
- (2) pridobljenimi z obveznim in prostovoljnim poročanjem o dogodkih, kot je določeno v točki ATM/ANS.OR.A.065.

▼ B

- (d) Kopija postopkov, povezanih s sistemom upravljanja, in njihovih sprememb se da na voljo Agenciji zaradi standardizacije.

ATM/ANS.AR.B.005 Dodelitev nalog usposobljenim subjektom

- (a) Pristojni organ lahko dodeli svoje naloge, ki so povezane s certificiranjem ali nadzorom izvajalcev storitev iz te uredbe, vendar ne z dejansko izdajo certifikatov, usposobljenim subjektom. Ob dodelitvi takšnih nalog pristojni organ zagotovi, da ima:
- (1) vzpostavljen sistem za prvo in stalno ocenjevanje skladnosti usposobljenega subjekta s Prilogo V k Uredbi (ES) št. 216/2008. Ta sistem in rezultati ocenjevanja se dokumentirajo;

▼ B

- (2) sklenjen dokumentiran sporazum z usposobljenim subjektom, ki sta ga obe pogodbeni stranki potrdili na ustreznih ravni upravljanja in jasno določa:
- (i) naloge, ki jih je treba izvesti;
  - (ii) izjave, poročila in evidence, ki jih je treba zagotoviti;
  - (iii) tehnične pogoje, ki jih je treba izpolnjevati med izvajanjem takšnih nalog;
  - (iv) ustrezno zavarovanje odgovornosti;
  - (v) zagotovljeno varstvo informacij, pridobljenih med izvajanjem takšnih nalog.
- (b) Pristojni organ zagotovi, da postopek notranje revizije in postopek obvladovanja varnostnih tveganj iz točke ATM/ANS.AR.B.001(a)(4) vključujeta vse naloge, ki jih v njegovem imenu izvaja usposobljeni subjekt.

▼ M4**ATM/ANS.AR.B.010 Spremembe sistema upravljanja**

- (a) Pristojni organ ima vzpostavljen sistem za odkrivanje sprememb, ki vplivajo na njegovo zmožnost opravljanja nalog in izpolnjevanja odgovornosti v skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 ter delegiranimi in izvedbenimi akti, sprejetimi na podlagi navedene uredbe. Ta sistem mu omogoča ustrezno ukrepanje za zagotovitev nadaljnje ustreznosti in učinkovitosti njegovega sistema upravljanja.
- (b) Pristojni organ pravočasno posodobi svoj sistem upravljanja v skladu s spremembami Uredbe (EU) 2018/1139 ter delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi navedene uredbe, da zagotovi učinkovito izvajanje sistema upravljanja.
- (c) Pristojni organ obvesti Agencijo o spremembah, ki vplivajo na njegovo zmožnost opravljanja nalog in izpolnjevanja odgovornosti v skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 ter delegiranimi in izvedbenimi akti, sprejetimi na podlagi navedene uredbe.

▼ B**ATM/ANS.AR.B.015 Vodenje evidenc**

- (a) Pristojni organ vzpostavi sistem vodenja evidenc za ustrezno shranjevanje, dostopnost in zanesljivo sledljivost:
- (1) dokumentiranih politik in postopkov sistema upravljanja;
  - (2) usposabljanja, usposobljenosti in pooblastil osebja v skladu s točko ATM/ANS.AR.B.001(a)(2);
  - (3) dodelitve nalog, ki vključujejo elemente iz točke ATM/ANS.AR.B.005, in podrobnosti dodeljenih nalog;
  - (4) postopka certificiranja in/ali podajanja izjav;
  - (5) določanja izvajalcev služb zračnega prometa in meteoroloških služb, kot je ustrezno;
  - (6) certifikacije in nadzora izvajalcev storitev, ki izvajajo dejavnosti na ozemlju države članice, vendar jih je certificiral pristojni organ druge države članice ali Agencija, kot je dogovorjeno med navedenimi organi;

▼ B

- (7) ocene AltMOC, ki jih predlagajo izvajalci storitev, in obveščanja Agencije o njih ter ocene AltMOC, ki jih uporablja pristojni organ;
  - (8) skladnosti izvajalcev storitev z veljavnimi zahtevami te uredbe po izdaji certifikata ali, kadar je to primerno, podaji izjave, vključno z vsemi revizijskimi poročili, ki vključujejo ugotovitve, popravljalne ukrepe, datum prenehanja izvajanja ukrepa ter opažanja in druge evidence v zvezi z varnostjo;
  - (9) sprejetih izvršilnih ukrepov;
  - (10) informacij o varnosti, varnostnih smernic in nadaljnjih ukrepov;
  - (11) uporabe določb o prožnosti v skladu s členom 14 Uredbe (ES) št. 216/2008.
- (b) Pristojni organ vodi seznam vseh certifikatov, izdanih izvajalcem storitev, in prejetih izjav.
  - (c) Vse evidence se po prenehanju veljavnosti certifikata ali umiku izjave glede na zakonodajo, ki se uporablja za varstvo podatkov, hranijo najmanj pet let.

PODDEL C – NADZOR, CERTIFICIRANJE IN IZVRŠEVANJE
(ATM/ANS.AR.C)

ATM/ANS.AR.C.001 Spremljanje varnostne uspešnosti

- (a) Pristojni organi redno spremljajo in ocenjujejo varnostno uspešnost izvajalcev storitev, ki jih nadzorujejo.
- (b) Pristojni organi rezultate spremljanja varnostne uspešnosti uporabijo zlasti v okviru nadzora na podlagi tveganja.

ATM/ANS.AR.C.005 Certificiranje, podajanje izjav in preverjanje skladnosti izvajalcev storitev z zahtevami

▼ M7

- (a) Pristojni organ v okviru točke ATM/ANS.AR.B.001(a)(1) vzpostavi postopek, da preveri:
  - (1) skladnost izvajalcev storitev z veljavnimi zahtevami iz prilog III do XIII in vsemi pogoji, ki so veljali za podelitev certifikata pred izdajo navedenega certifikata. Certifikat se izda v skladu z Dodatkom 1 k tej prilogi;
  - (2) skladnost z vsemi obveznostmi v zvezi z varnostjo iz akta o določitvi, izdanega v skladu s členom 8 Uredbe (ES) št. 550/2004;
  - (3) stalno skladnost izvajalcev storitev, ki jih nadzoruje, z veljavnimi zahtevami;
  - (4) izvajanje ciljev glede varnosti, zaščite in interoperabilnosti, veljavnih zahtev ali drugih pogojev, navedenih v izjavi o skladnosti opreme ATM/ANS; tehničnih omejitev, omejitev glede zmogljivosti in pogojev, navedenih v certifikatih opreme ATM/ANS in/ali izjavami za opremo ATM/ANS; in varnostnih ukrepov, vključno s smernicami za opremo ATM/ANS, ki jih je kot obvezne določila Agencija v skladu s točko ATM/ANS.EQMT.AR.A.030 Priloge I k Delegirani uredbi (EU) 2023/1768;
  - (5) izvajanje varnostnih smernic ter popravljalnih in izvršilnih ukrepov.

▼ B

- (b) Postopek iz točke (a):
- (1) temelji na dokumentiranih postopkih;
  - (2) je podprt z dokumentacijo, katere namen je osebju pristojnega organa zagotoviti navodila za izvajanje nalog certificiranja, nadzora in izvrševanja;
  - (3) zadevni organizaciji zagotavlja prikaz rezultatov dejavnosti certificiranja, nadzora in izvrševanja;
  - (4) temelji na revizijah, preverjanjih in inšpekcijskih pregledih, ki jih izvaja pristojni organ;
  - (5) kar zadeva certificirane izvajalce storitev, pristojnemu organu zagotavlja dokaze, potrebne za podporo nadaljnjim ukrepom, vključno z ukrepi iz člena 9 Uredbe (ES) št. 549/2004, člena 7(7) Uredbe (ES) št. 550/2004 ter členov 10, 25 in 68 Uredbe (ES) št. 216/2008, kadar zahteve niso izpolnjene,
  - (6) kar zadeva podajanje izjav izvajalcev storitev, pristojnemu organu zagotavlja dokaze za sprejetje morebitnih popravniških ukrepov, ki lahko vključujejo izvršilne ukrepe, po potrebi tudi v skladu z nacionalnim pravom.

ATM/ANS.AR.C.010 Nadzor

- (a) Pristojni organ ali usposobljeni subjekti, ki delujejo v njegovem imenu, izvajajo revizije v skladu s členom 5.
- (b) Revizije iz točke (a):
- (1) pristojnemu organu zagotavljajo dokaze o skladnosti z veljavnimi zahtevami in izvedbenimi predpisi;
  - (2) so neodvisne od notranjih revizij, ki jih izvaja izvajalec storitev;
  - (3) zajemajo celotne izvedbene predpise ali njihove elemente ter postopke ali storitve;
  - (4) določajo, ali:
    - (i) so izvedbeni predpisi v skladu z veljavnimi zahtevami;
    - (ii) so sprejeti ukrepi v skladu z izvedbenimi predpisi in veljavnimi zahtevami;
    - (iii) rezultati sprejetih ukrepov ustrezajo rezultatom, predvidenim na podlagi izvedbenih predpisov.
- (c) Pristojni organ na podlagi razpoložljivih dokazov spremlja stalno skladnost izvajalcev storitev, ki jih nadzoruje, z veljavnimi zahtevami te uredbe.

ATM/ANS.AR.C.015 Program nadzora

- (a) Pristojni organ ob upoštevanju posebne narave izvajalcev storitev, zapletenosti njihovih dejavnosti in rezultatov preteklih dejavnosti certificiranja in/ali

▼B

nadzora vzpostavi in letno posodablja program nadzora, ki temelji na oceni povezanih tveganj. Program nadzora vključuje revizije, ki:

- (1) zajemajo vsa področja, ki bi lahko vzbujala zaskrbljenost v zvezi z varnostjo, s poudarkom na področjih, na katerih so bile ugotovljene težave;
- (2) zajemajo vse izvajalce storitev, ki so pod nadzorom pristojnega organa;
- (3) zajemajo sredstva, ki jih uporabi izvajalec storitev za zagotovitev usposobljenosti osebja;
- (4) zagotavljajo izvajanje revizij sorazmerno s stopnjo tveganja, ki nastane zaradi dejavnosti izvajalcev storitev in zagotovljenih storitev;
- (5) za izvajalce storitev, ki jih nadzoruje pristojni organ, zagotavljajo uporabo cikla načrtovanja nadzora, ki ni daljši od 24 mesecev.

Cikel načrtovanja nadzora se lahko skrajša, če obstajajo dokazi, da se je varnostna uspešnost izvajalca storitev zmanjšala.

Za izvajalca storitev, ki ga je certificiral pristojni organ, se cikel načrtovanja nadzora lahko podaljša na največ 36 mesecev, če pristojni organ ugotovi, da je v predhodnih 24 mesecih:

- (i) izvajalec storitev dokazal učinkovito opredelitev nevarnosti na področju varnosti v letalstvu in obvladovanje s tem povezanih tveganj;
- (ii) je izvajalec storitev stalno dokazoval skladnost z zahtevami glede upravljanja sprememb iz točk ATM/ANS.OR.A.040 in ATM/ANS.OR.A.045;
- (iii) da niso bile izdane ugotovitve 1. stopnje;
- (iv) so bili vsi popravljalni ukrepi izvedeni v roku, ki ga je pristojni organ sprejel ali podaljšal v skladu s točko ATM/ANS.AR.C.050.

Če je poleg navedenega izvajalec storitev vzpostavil učinkovit sistem stalnega poročanja pristojnemu organu o svoji varnostni uspešnosti in skladnosti z zakonodajo, pristojni organ pa ga je potrdil, se cikel načrtovanja nadzora lahko podaljša na največ 48 mesecev;

- (6) zagotavljajo spremljanje izvajanja popravljalnih ukrepov;
- (7) so predmet posvetovanj z zadevnimi izvajalci storitev in poznejše priglasitve;
- (8) navajajo predvideni časovni razmik inšpekcijskih pregledov različnih krajev, če obstajajo.

▼ B

- (b) Pristojni organ se lahko odloči, da po potrebi spremeni cilje in obseg vnaprej načrtovanih revizij z vključitvijo pregledov dokumentacije in dodatnih revizij.
- (c) Pristojni organ določi, katere ureditve, elemente, storitve, funkcije, fizične lokacije in dejavnosti je treba revidirati v določenem časovnem obdobju
- (d) Revizijska opažanja in ugotovitve, ki se izdajo v skladu s točko ATM/ANS.AR.C.050, se dokumentirajo. Podprejo se z dokazi ter opredelijo na podlagi veljavnih zahtev in njihovih izvedbenih predpisov, glede na katere je bila revizija izvedena.
- (e) Pripravi se revizijsko poročilo s podrobnim opisom ugotovitev in opažanj, ki se predloži zadevnemu izvajalcu storitev.

ATM/ANS.AR.C.020 Izdaja certifikatov

- (a) V skladu s postopkom iz točke ATM/ANS.AR.C.005(a) pristojni organ po prejemu vloge za izdajo certifikata izvajalcu storitev preveri skladnost izvajalca storitev z veljavnimi zahtevami te uredbe.
- (b) Pristojni organ lahko pred izdajo certifikata zahteva vse revizije, inšpekcijske preglede ali ocene, ki so po njegovem mnenju potrebni.
- (c) Certifikat se izda za nedoločen čas. Privilegiji iz dejavnosti, ki jih izvajalec storitev sme opravljati, se določijo v pogojih za izvajanje storitev, ki so priloženi certifikatu.
- (d) Če vprašanje v zvezi z ugotovitvijo 1. stopnje ostaja nerešeno, se certifikat ne izda. V izjemnih okoliščinah izvajalec storitev ugotovitev(-ve), ki ni(-so) 1. stopnje, po potrebi oceni in ublaži, načrt popravljalnih ukrepov za rešitev vprašanj v zvezi z ugotovitvijo(-ami) pa odobri pristojni organ pred izdajo certifikata.

ATM/ANS.AR.C.025 Spremembe

- (a) Po prejemu obvestila o spremembi v skladu s točko ATM/ANS.OR.A.045 pristojni organ ravna v skladu s točkami ATM/ANS.AR.C.030, ATM/ANS.AR.C.035 in ATM/ANS.AR.C.040.
- (b) Po prejemu obvestila o spremembi v skladu s točko ATM/ANS.OR.A.040(a)(2), ki zahteva predhodno odobritev, pristojni organ:
  - (1) pred odobritvijo spremembe preveri skladnost izvajalca storitev z veljavnimi zahtevami;
  - (2) brez poseganja v dodatne izvršilne ukrepe nemudoma sprejme ustrezne ukrepe, če izvajalec storitev uvede spremembe, ki zahtevajo predhodno odobritev, ne da bi prejel odobritev pristojnega organa iz točke 1.
- (c) Da se izvajalcu storitev omogoči uvedba sprememb sistema upravljanja in/ali sistema upravljanja varnosti, kot je ustrezno, brez predhodne odobritve v skladu s točko ATM/ANS.OR.A.040(b), pristojni organ odobri postopek, ki

▼ B

opredeljuje obseg takšnih sprememb in opisuje, kako se bodo takšne spremembe priglasile in upravljale. Pristojni organ med stalnim nadzorom oceni informacije, posredovane v obvestilu, da bi preveril, ali so sprejeti ukrepi v skladu z odobrenimi postopki in veljavnimi zahtevami. V primeru neskladnosti pristojni organ:

- (1) obvesti izvajalca storitev o neskladnosti in zahteva nadaljnje spremembe;
- (2) pri ugotovitvah 1. in 2. stopnje ukrepa v skladu s točko ATM/ANS.AR.C.050.

ATM/ANS.AR.C.030 Odobritev postopkov za upravljanje sprememb funkcionalnih sistemov

(a) Pristojni organ preveri:

- (1) postopke za upravljanje sprememb funkcionalnih sistemov in vse bistvene spremembe navedenih postopkov, ki jih je predložil izvajalec storitev v skladu s točko ATM/ANS.OR.B.010(b);
  - (2) vsako odstopanje od postopkov iz točke 1 za določeno spremembo, če ga zahteva izvajalec storitev v skladu s točko ATM/ANS.OR.B.010(c)(1).
- (b) Pristojni organ odobri postopke, spremembe in odstopanja iz točke (a), če ugotovi, da so potrebni in zadostni za izvajalca storitev za dokazovanje skladnosti s točkami ATM/ANS.OR.A.045, ATM/ANS.OR.C.005, ATS.OR.205 in ATS.OR.210, kot je ustrezno.

ATM/ANS.AR.C.035 Odločitev za pregled priglašene spremembe funkcionalnega sistema

- (a) Pristojni organ po prejemu obvestila v skladu s točko ATM/ANS.OR.A.045(a)(1) ali po prejemu spremenjenih informacij v skladu s točko ATM/ANS.OR.A.045(b) sprejme odločitev o tem, ali bo pregledal spremembo. V podporo tej odločitvi pristojni organ po potrebi od izvajalca storitev zahteva dodatne informacije.
- (b) Pristojni organ določi potrebo po pregledu na podlagi posebnih, veljavnih in dokumentiranih meril, ki najmanj zagotavljajo pregled priglašene spremembe v primeru bistvene verjetnosti, da je argument za izvajalca storitev zapleten ali mu ni poznan, in resnosti morebitnih posledic spremembe.
- (c) Če se pristojni organ odloči za pregled na podlagi drugih meril, ki temeljijo na tveganju, poleg tistih iz točke (b), so ta merila posebna, veljavna in dokumentirana.
- (d) Pristojni organ obvesti izvajalca storitev o svoji odločitvi za pregled priglašene spremembe funkcionalnega sistema in izvajalca storitev na njegovo zahtevo predloži utemeljitev.

▼ B**ATM/ANS.AR.C.040 Pregled priglašene spremembe funkcionalnega sistema**

(a) Pristojni organ pri pregledu argumenta za priglašeno spremembo:

(1) oceni veljavnost predloženega argumenta na podlagi točke ATM/ANS.OR.C.005(a)(2) ali ATS.OR.205(a)(2);

(2) po potrebi usklajuje svoje dejavnosti z drugimi pristojnimi organi.

(b) Pristojni organ:

(1) odobri argument iz točke (a)(1), po potrebi pod določenimi pogoji, če se izkaže za veljavnega, ter o tem obvesti izvajalca storitev, ali

(2) zavrne argument iz točke (a)(1) in o tem obvesti izvajalca storitev ter predloži utemeljitev.

ATM/ANS.AR.C.045 Izjave izvajalcev služb informacij za letenje

(a) Pristojni organ po prejemu izjave izvajalca služb informacij za letenje, ki namerava izvajati takšne službe, preveri, ali izjava vsebuje vse informacije, zahtevane v točki ATM/ANS.OR.A.015, in navedenemu izvajalcu potrdi prejem izjave.

(b) Če izjava ne vsebuje zahtevanih informacij ali vsebuje informacije, ki kažejo na neizpolnjevanje veljavnih zahtev, pristojni organ obvesti zadevnega izvajalca služb informacij za letenje o neizpolnjevanju in zahteva dodatne informacije. Pristojni organ po potrebi izvede revizijo pri izvajalcu služb informacij za letenje. Če je neizpolnjevanje zahtev potrjeno, pristojni organ sprejme ukrepe iz točke ATM/ANS.AR.C.050.

(c) Pristojni organ vodi evidenco izjav, ki jih je prejel od izvajalcev služb informacij za letenje v skladu s to uredbo.

ATM/ANS.AR.C.050 Ugotovitve, popravljalni ukrepi in izvršilni ukrepi

(a) Pristojni organ ima sistem za analiziranje ugotovitev glede na njihov pomen za varnost in se odloči za izvršilne ukrepe na podlagi varnostnega tveganja, ki nastane zaradi neskladnosti izvajalca storitev.

(b) V okoliščinah, kjer ob ustreznih takojšnjih ukrepih za zmanjšanje tveganja ne bi bilo dodatnega varnostnega tveganja ali bi bilo to zelo nizko, pristojni organ lahko dovoli izvajanje storitev in s tem zagotovi njihovo neprekinjenost, hkrati pa se izvajajo popravljalni ukrepi.

▼ M7

(c) Ugotovitev prve stopnje izda pristojni organ, če se ugotovi bistvena neskladnost z veljavnimi zahtevami iz Uredbe (EU) 2018/1139 in delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi Uredbe, ter uredb (ES) št. 549/2004, (ES) št. 550/2004 in (ES) št. 551/2004 in njihovih izvedbenih pravil, s postopki in priložniki izvajalca storitev ATM/ANS, pogoji certifikata, po potrebi aktom o določitvi ali z vsebino izjave, ki znatno ogroža varnost letenja ali drugače vzbuja dvom o zmožnosti izvajalca storitev za nadaljnje izvajanje dejavnosti.

▼ M7

- Ugotovitve prve stopnje med drugim vključujejo:
- (1) razglasitev operativnih postopkov in/ali izvajanje storitve na način, ki znatno ogroža varnost letenja;
  - (2) pridobitev ali ohranjanje veljavnosti certifikata izvajalca storitev s predložitvijo ponarejenih dokazil;
  - (3) dokaze o zlorabi ali nepošteni uporabi certifikata izvajalca storitev;
  - (4) neimenovanje odgovornega vodje.
- (d) Ugotovitev druge stopnje izda pristojni organ, če se ugotovi kakršna koli druga neskladnost z veljavnimi zahtevami iz Uredbe (EU) 2018/1139 in delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi Uredbe, ter uredb (ES) št. 549/2004, (ES) št. 550/2004 in (ES) št. 551/2004 in njihovih izvedbenih pravil, s postopki in priročniki izvajalca storitev ATM/ANS, pogoji certifikata ali vsebino izjave.
- (e) V primeru ugotovitve v okviru nadzora ali drugih postopkov pristojni organ brez poseganja v dodatne ukrepe, ki se zahtevajo v skladu z Uredbo (EU) 2018/1139 in delegiranimi in izvedbenimi akti, sprejetimi na podlagi Uredbe, ter uredbami (ES) št. 549/2004, (ES) št. 550/2004 in (ES) št. 551/2004 in njihovimi izvedbenimi pravili, pisno obvesti izvajalca storitev o ugotovitvi in zahteva popravljalne ukrepe za odpravo ugotovljene(-ih) neskladnosti.
- (1) Pri ugotovitvah prve stopnje pristojni organ sprejme takojšnje in ustrezne ukrepe in lahko, če je ustrezno, v celoti ali delno omeji, začasno odvzame ali prekliče certifikat, pri čemer zagotovi neprekinjenost storitev pod pogojem, da varnost ni ogrožena, v primeru upravljavca omrežja pa obvesti Komisijo. Sprejeti ukrepi so odvisni od razsežnosti ugotovitve in veljajo, dokler izvajalec storitev ATM/ANS ne sprejme uspešnega popravljalnega ukrepa.
  - (2) Pristojni organ pri ugotovitvah druge stopnje:
    - (i) odobri izvajalcu storitev rok za izvedbo popravljalnih ukrepov, vključen v akcijski načrt, ki je v skladu z vrsto ugotovitve;
    - (ii) oceni popravljalni ukrep in izvedbeni načrt, ki ju predlaga izvajalec storitev, ter ju sprejme, če na podlagi ocene ugotovi, da zadostujeta za odpravo neskladnosti.
  - (3) Če pri ugotovitvah druge stopnje izvajalec storitev ne predloži načrta popravljalnih ukrepov, ki je glede na ugotovitev sprejemljiv za pristojni organ, ali če izvajalec storitev teh ukrepov ne izvede v roku, ki ga je sprejel ali podaljšal pristojni organ, se ugotovitev lahko zviša na ugotovitev prve stopnje, in sprejmejo se ukrepi iz točke 1.
- (f) Če pristojni organ odkrije, da izvajalec storitev ATM/ANS v funkcionalni sistem vključuje opremo ATM/ANS, ne da bi zagotovil skladnost s točko ATM/ANS.OR.A.045(g), ob ustreznem upoštevanju potrebe po zagotovitvi varnosti in neprekinjenosti sprejme vse potrebne ukrepe za omejitev področja uporabe zadevne opreme ATM/ANS ali izvajalcem storitev ATM/ANS pod njegovim nadzorom prepove njeno uporabo.
- (g) Pristojni organ lahko za primere, v katerih se ne zahtevajo ugotovitve prve in druge stopnje, izda opažanja.

Dodatek 1

CERTIFIKAT ZA IZVAJALCA STORITEV

EVROPSKA UNIJA

PRISTOJNI ORGAN

CERTIFIKAT IZVAJALCA STORITEV

[št. CERTIFIKATA/št. IZDAJE]

V skladu z Izvedbeno uredbo (EU) 2017/373 in pod spodaj opredeljenimi pogoji
[pristojni organ] potrjuje

[IME IZVAJALCA STORITEV]

[NASLOV IZVAJALCA STORITEV]

kot izvajalca storitev s privilegiji iz priloženih pogojev za izvajanje storitev.

POGOJI:

Ta certifikat se izda v skladu s pogoji in obsegom izvajanja storitev in funkcij iz priloženih pogojev za izvajanje storitev.

Ta certifikat velja, če certificirani izvajalec storitev ravna v skladu z izvedbeno uredbo (EU) 2017/373 in drugimi veljavnimi uredbami ter, kadar je to primerno, s postopki iz dokumentacije izvajalca storitev.

Ta certifikat ostane veljaven, dokler so izpolnjeni navedeni pogoji, razen če se vrne, omeji, začasno odvzame ali prekliče.

Datum izdaje:

Podpis:

[Pristojni organ]

▼B

IZVAJALEC STORITEV

CERTIFIKAT

POGOJI ZA IZVAJANJE STORITEV

Priloga k certifikatu izvajalca storitev:

[št. CERTIFIKATA/št. IZDAJE]

[IME IZVAJALCA STORITEV]

je pridobil privilegije za izvajanje naslednjega obsega storitev/funkcij:

(Neustrezne vrstice črtati)

Storitve/funkcije	Vrsta storitve/funkcije	Obseg storitve/funkcije	Omejitve (*)
Službe zračnega prometa (ATS) (****)	Kontrola zračnega prometa (ATC)	Služba območne kontrole	
		Služba priletne kontrole	
		Služba aerodromske kontrole	
	Služba informacij za letenje (FIS)	Aerodromska služba informacij za letenje (AFIS)	
		Služba informacij za letenje na poti (FIS na poti)	
Svetovalna služba	n. r.		
Upravljanje pretoka zračnega prometa (ATFM)	ATFM	ATFM lokalno	
Upravljanje zračnega prostora (ASM)	ASM	ASM lokalno (taktično/raven 3 ASM)	
Pogoji (**)			

Storitve/funkcije	Vrsta storitve/funkcije	Obseg storitve/funkcije	Omejitve (*)
Službe zračnega prometa (ATS) za preskusni let (***) (****)	Kontrola zračnega prometa (ATC)	Služba območne kontrole	
		Služba priletne kontrole	
		Služba aerodromske kontrole	
	Služba informacij za letenje (FIS)	Aerodromska služba informacij za letenje (AFIS)	
		Služba informacij za letenje na poti (FIS na poti)	
Svetovalna služba	n. r.		
Pogoji (**)			

▼ **B**

Storitve/funkcije	Vrsta storitve/funkcije	Obseg storitve/funkcije	Omejitve (*)
Komunikacijske, navigacijske ali nadzorne službe (CNS)	Komunikacija (C)	Letalska mobilna storitev (komunikacija zrak-zemlja)	
		Letalska fiksna storitev (komunikacija zemlja-zemlja)	
		Letalska mobilno-satelitska storitev (AMSS)	
	Navigacija (N)	Zagotavljanje signala NDB v prostoru	
		Zagotavljanje signala VOR v prostoru	
		Zagotavljanje signala DME v prostoru	
		Zagotavljanje signala ILS v prostoru	
		Zagotavljanje signala MLS v prostoru	
		Zagotavljanje signala GNSS v prostoru	
	Nadzor (S)	Zagotavljanje podatkov na podlagi primarnega nadzora (PS)	
Zagotavljanje podatkov na podlagi sekundarnega nadzora (SS)			
Zagotavljanje podatkov na podlagi samodejnega odvisnega nadzora (ADS)			
Pogoji (**)			

▼ **M1**

Storitve/funkcije	Vrsta storitve/funkcije	Obseg storitve/funkcije	Omejitve (*)
Letalske informacijske službe (AIS)	Produkti letalskih informacij (vključno s storitvami razpošiljanja)	Zbornik letalskih informacij (AIP)	
		Okrožnica z letalskimi informacijami (AIC)	
		NOTAM	
		Niz podatkov AIP	
		Nizi podatkov o ovirah	
		Nizi kartografskih podatkov o aerodromu	
	Nizi podatkov o postopku instrumentalnega letenja		
Služba za zagotavljanje informacij pred letom	Ni relevantno.		
Pogoji (**)			

▼ **B**

Storitve/funkcije	Vrsta storitve/funkcije	Obseg storitve/funkcije	Omejitve (*)
Podatkovne storitve (DAT)	Tip 1	Pri izvajanju DAT tipa 1 je dovoljeno zagotavljanje letalskih podatkovnih zbirk v naslednjih oblikah: [seznam generičnih oblik podatkov] Pri izvajanju DAT tipa 1 ni dovoljeno zagotavljanje letalskih podatkovnih zbirk neposredno končnim uporabnikom/operatorjem zrakoplovov.	

▼ **B**

Storitve/funkcije	Vrsta storitve/funkcije	Obseg storitve/funkcije	Omejitve (*)
	Tip 2	Pri izvajanju DAT tipa 2 je dovoljeno zagotavljanje letalskih podatkovnih zbirk končnim uporabnikom/operatorjem zrakoplovov za naslednjo aplikacijo/opremo zrakoplova, za katero je bila dokazana skladnost: [Proizvajalec], model certificirane aplikacije/opreme [XXX], del št. [YYY]	
Pogoji (**)			

Storitve/funkcije	Vrsta storitve/funkcije	Obseg storitve/funkcije	Omejitve (*)
Meteorološke službe (MET)	MET	Meteorološka služba bdenja	
		Aerodromske meteorološke službe	
		Letalske meteorološke postaje	
		VAAC	
		WAFC	
	TCAC		
Pogoji (**)			

▼ **M1**

Storitve/funkcije	Vrsta storitve/funkcije	Obseg storitve/funkcije	Omejitve (*)
Oblikovanje postopkov letenja (FPD)	Oblikovanje, dokumentacija in potrjevanje postopkov letenja (****)	Ni relevantno.	
Pogoji (**)			

▼ **B**

Storitve/funkcije	Vrsta storitve/funkcije	Obseg storitve/funkcije	Omejitve (*)
Funkcije omrežja za ATM	Načrtovanje ERN	n. r.	
	Omejeni viri	Radijska frekvenca	
		Koda radarskega odzivnika	
	ATFM	ATFM centralno	

▼ B

Storitve/funkcije	Vrsta storitve/funkcije	Obseg storitve/funkcije	Omejitve (*)
Pogoji (**)			

Datum izdaje:

Podpis: [Pristojni organ]

Za državo članico/EASA

Obrazec EASA 157, 1. izdaja – stran 4/4

-
- (*) Kot je določil pristojni organ.
(**) Po potrebi.
(***) Če pristojni organ meni, da je treba določiti dodatne zahteve.
(****) ATS zajema službo za alarmiranje.
(*****) ► **M1** Oblikovanje, dokumentacija in potrjevanje postopkov letenja vključujejo dejavnosti vzdrževanja in rednih pregledov. ◀

▼ M4*PRILOGA III***SKUPNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE STORITEV UPRAVLJANJA
ZRAČNEGA PROMETA/NAVIGACIJSKIH SLUŽB ZRAČNEGA
PROMETA****(del ATM/ANS.OR)****▼ B**

PODDEL A – SPLOŠNE ZAHTEVE (ATM/ANS.OR.A)

ATM/ANS.OR.A.001 Področje uporabe

V skladu s členom 6 so v tej prilogi določene zahteve, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci storitev.

ATM/ANS.OR.A.005 Vloga za pridobitev certifikata izvajalca storitev

(a) Vloga za pridobitev certifikata izvajalca storitev ali spremembo obstoječega certifikata se predloži v obliki in na način, ki ju določi pristojni organ, pri čemer se upoštevajo veljavne zahteve te uredbe.

(b) V skladu s členom 6 izvajalec storitev za pridobitev certifikata izpolnjuje:

- (1) zahteve iz člena 8b(1) Uredbe (EU) št. 216/2008;
- (2) skupne zahteve iz te priloge;
- (3) posebne zahteve iz prilog IV do XIII, če se navedene zahteve uporabljajo za storitve, ki jih izvajalec storitev izvaja ali namerava izvajati.

ATM/ANS.OR.A.010 Vloga za pridobitev omejenega certifikata

(a) Ne glede na točko (b) lahko izvajalec služb zračnega prometa predloži vlogo za pridobitev certifikata, omejenega na izvajanje storitev v zračnem prostoru, ki je v pristojnosti države članice, v kateri ima glavni poslovni sedež ali, če ta obstaja, uradni sedež, če izvaja ali namerava izvajati samo storitve v zvezi z eno ali več naslednjimi kategorijami:

- (1) delo v zraku;
- (2) splošno letalstvo;
- (3) komercialni zračni prevoz, omejen na zrakoplove z manj kot 10 tonami največje vzletne mase ali manj kot 20 potniškimi sedeži;
- (4) komercialni zračni prevoz z manj kot 10 000 premikov na leto, ne glede na največjo vzletno maso in število potniških sedežev; v tej določbi „premiki“ v določenem letu pomenijo povprečje skupnega števila vzletov in pristankov v preteklih treh letih.

(b) Vlogo za pridobitev omejenega certifikata lahko predložijo tudi naslednji izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa:

- (1) izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa, ki ni izvajalec služb zračnega prometa, z bruto prometom 1 000 000 EUR na leto ali manj na podlagi storitev, ki jih izvaja ali namerava izvajati;

▼ B

- (2) izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa, ki izvaja aerodromske službe informacij za letenje z ne več kot enim rednim delovnim mestom na katerem koli aerodromu.
- (c) Kot določi pristojni organ, izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa, ki predloži vlogo za pridobitev omejenega certifikata v skladu s točko (a) ali (b)(1), izpolnjuje najmanj naslednje zahteve, določene v:
- (1) točki ATM/ANS.OR.B.001 Tehnična in operativna usposobljenost in zmogljivost;
  - (2) točki ATM/ANS.OR.B.005 Sistem upravljanja;
  - (3) točki ATM/ANS.OR.B.020 Zahteve za osebje;
  - (4) točki ATM/ANS.OR.A.075 Odprto in pregledno izvajanje storitev;
  - (5) prilogah IV, V, VI in VIII, če se navedene zahteve uporabljajo za storitve, ki jih izvajalec storitev izvaja ali namerava izvajati v skladu s členom 6.
- (d) Kot določi pristojni organ, izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa, ki predloži vlogo za pridobitev omejenega certifikata v skladu s točko (b)(2), izpolnjuje najmanj zahteve iz točk (c)(1) do (c)(4) in posebne zahteve iz Priloge IV.
- (e) Vloga za pridobitev omejenega certifikata se predloži pristojnemu organu v obliki in na način, ki ju določi pristojni organ.

ATM/ANS.OR.A.015 Izjava izvajalcev služb informacij za letenje

- (a) V skladu s členom 7 ima izvajalec služb informacij za letenje možnost, da izjavi, da je sposoben in ima sredstva za izvajanje pristojnosti, povezanih s storitvami, ki jih izvaja, če poleg zahtev iz člena 8b(1) Uredbe (EU) št. 216/2008 izpolnjuje naslednji alternativni zahtevi:
- (1) izvajalec služb informacij za letenje izvaja ali namerava izvajati storitve z ne več kot enim rednim delovnim mestom;
  - (2) navedene storitve sočasne in na podlagi dogovora s pristojnim organom trajajo toliko časa, kot je potrebno za ustrezno zagotovitev varnosti.
- (b) Izvajalec služb informacij za letenje, ki poda izjavo o svojih dejavnostih:
- (1) pred začetkom izvajanja dejavnosti predloži pristojnemu organu vse ustrezne informacije v obliki in na način, ki ju določi pristojni organ;
  - (2) predloži pristojnemu organu seznam uporabljenih drugih načinov usklajevanja v skladu s točko ATM/ANS.OR.A.020;
  - (3) še naprej izpolnjuje veljavne zahteve in ravna v skladu z informacijami, podanimi v izjavi;
  - (4) obvesti pristojni organ o vseh spremembah svoje izjave ali načinov usklajevanja, ki jih uporablja, tako da predloži spremenjeno izjavo;

▼ B

- (5) izvaja svoje storitve v skladu z operativnim priročnikom in izpolnjuje vse ustrezne določbe, ki jih ta vsebuje.
- (c) Izvajalec služb informacij za letenje, ki poda izjavo o svojih dejavnostih, pred prenehanjem izvajanja storitev obvesti pristojni organ v roku, ki ga določi pristojni organ.
- (d) Izvajalec služb informacij za letenje, ki poda izjavo o svojih dejavnostih, izpolnjuje naslednje zahteve, določene v:
- (1) točki ATM/ANS.OR.A.001 Področje uporabe;
  - (2) točki ATM/ANS.OR.A.020 Načini usklajevanja;
  - (3) točki ATM/ANS.OR.A.035 Prikaz skladnosti;
  - (4) točki ATM/ANS.OR.A.040 Spremembe – splošno;
  - (5) točki ATM/ANS.OR.A.045 Spremembe funkcionalnega sistema;
  - (6) točki ATM/ANS.OR.A.050 Olajševanje in sodelovanje;
  - (7) točki ATM/ANS.OR.A.055 Ugotovitve in popravljalni ukrepi;
  - (8) točki ATM/ANS.OR.A.060 Takojšen odziv na varnostno težavo;
  - (9) točki ATM/ANS.OR.A.065 Poročanje o dogodkih;
  - (10) točki ATM/ANS.OR.B.001 Tehnična in operativna usposobljenost in zmogljivost;
  - (11) točki ATM/ANS.OR.B.005 Sistem upravljanja;
  - (12) točki ATM/ANS.OR.B.020 Zahteve za osebje;
  - (13) točki ATM/ANS.OR.B.035 Operativni priročniki;
  - (14) točki ATM/ANS.OR.D.020 Kritje odgovornosti in zavarovalno kritje;
  - (15) Prilogi IV.
- (e) Izvajalec služb informacij za letenje, ki poda izjavo o svojih dejavnostih, z dejavnostmi začne šele, ko od pristojnega organa prejme potrdilo o prejemu izjave.

ATM/ANS.OR.A.020 Načini usklajevanja

- (a) Izvajalec storitev lahko za zagotovitev skladnosti z zahtevami te uredbe poleg sprejemljivih načinov usklajevanja (AMC), ki jih sprejme Agencija, uporablja tudi druge načine usklajevanja (AltMOC).

▼B

- (b) Če želi izvajalec storitev uporabljati AltMOC, pred njihovim izvajanjem pristojnemu organu zagotovi popoln opis AltMOC. Opis vključuje vse spremembe priročnikov ali postopkov, ki so lahko pomembne, ter oceno, ki dokazuje izpolnjevanje zahtev te uredbe.

Izvajalec storitev lahko te druge načine usklajevanja uporablja na podlagi predhodne odobritve pristojnega organa in po prejemu obvestila, kot je določeno v točki ATM/ANS.AR.A.015(d).

ATM/ANS.OR.A.025 Stalna veljavnost certifikata

- (a) Certifikat izvajalca storitev ostane veljaven, če:
- (1) izvajalec storitev še naprej izpolnjuje veljavne zahteve te uredbe, vključno z zahtevami iz točke ATM/ANS.OR.A.050, ki zadevajo olajševanje in sodelovanje z namenom izvajanja pooblastil pristojnih organov, ter zahtevami iz točke ATM/ANS.OR.A.055, ki zadevajo obravnavanje ugotovitev;
  - (2) certifikat ni bil vrnjen, začasno odvzet ali preklican.
- (b) Ob preklicu ali vrnitvi se certifikat nemudoma vrne pristojnemu organu.

ATM/ANS.OR.A.030 Stalna veljavnost izjave izvajalca služb informacij za letenje

Izjava, ki jo poda izvajalec služb informacij za letenje v skladu s točko ATM/ANS.OR.A.015, ostane veljavna, če:

- (a) izvajalec služb informacij za letenje še naprej izpolnjuje veljavne zahteve te uredbe, vključno z zahtevami iz točke ATM/ANS.OR.A.050, ki zadevajo olajševanje in sodelovanje z namenom izvajanja pooblastil pristojnih organov, ter zahtevami iz točke ATM/ANS.OR.A.055, ki zadevajo obravnavanje ugotovitev;
- (b) izjave ne umakne izvajalec takšnih služb ali če je pristojni organi ne odstrani iz registra.

ATM/ANS.OR.A.035 Prikaz skladnosti

Izvajalec storitev na zahtevo pristojnega organa predloži vse ustrezne dokaze za prikaz skladnosti z veljavnimi zahtevami te uredbe.

ATM/ANS.OR.A.040 Spremembe – splošno

- (a) Priglasitev in upravljanje:
- (1) spremembe funkcionalnega sistema ali spremembe, ki vpliva na funkcionalni sistem, se izvedeta v skladu s točko ATM/ANS.OR.A.045;
  - (2) spremembe izvajanja storitev ter sistema upravljanja in/ali sistema upravljanja varnosti, ki ju uporablja izvajalec storitev, brez vpliva na funkcionalni sistem pa v skladu s točko (b).
- (b) Za uveljavitev vsake spremembe iz točke (a)(2) je potrebna predhodna odobritev, razen če se takšna sprememba priglasí in upravlja v skladu s postopkom, ki ga odobri pristojni organ, kot je določeno v točki ATM/ANS.AR.C.025(c).

▼ B**ATM/ANS.OR.A.045 Spremembe funkcionalnega sistema**

- (a) Izvajalec storitev, ki načrtuje spremembo svojega funkcionalnega sistema:
- (1) o spremembi obvesti pristojni organ;
  - (2) pristojnemu organu na njegovo zahtevo predloži dodatne informacije, ki pristojnemu organu omogočajo sprejetje odločitve o tem, ali bo pregledal argument za spremembo;
  - (3) obvesti druge izvajalce storitev in, kadar je to izvedljivo, letalske akterje, na katere vpliva načrtovana sprememba.
- (b) Izvajalec storitev po priglasitvi spremembe obvesti pristojni organ v primeru vsake bistvene spremembe informacij, predloženih v skladu s točkama (a)(1) in (2), ter zadevne izvajalce storitev in letalske akterje v primeru vsake bistvene spremembe informacij, predloženih v skladu s točko (a)(3).
- (c) Izvajalec storitev lahko v operativno storitev vključi samo dele spremembe, za katere so bile zaključene dejavnosti, zahtevane s postopki iz točke ATM/ANS.OR.B.010.
- (d) Če spremembo pregleda pristojni organ v skladu s točko ATM/ANS.AR.C.035, lahko izvajalec v operativno storitev vključi samo dele spremembe, za katere je pristojni organ odobril argument.
- (e) Če sprememba vpliva na druge izvajalce storitev in/ali letalske akterje, kot je opredeljeno v točki (a)(3), izvajalec storitev in ti drugi izvajalci storitev skupaj določijo:
- (1) medsebojne odvisnosti in, kadar je to izvedljivo, odvisnosti z letalskimi akterji, na katere vpliva sprememba;
  - (2) predpostavke in ukrepe za zmanjšanje tveganja, ki se nanašajo na več kot enega izvajalca storitev ali letalskega akterja.
- (f) Navedeni izvajalci storitev, na katere vplivajo predpostavke in ukrepi za zmanjšanje tveganja iz točke (e)(2), v svojem argumentu za spremembo uporabijo samo predpostavke in ukrepe za zmanjšanje tveganja, dogovorjene in usklajene z drugimi izvajalci storitev in, kadar je to izvedljivo, letalskimi akterji.

▼ M7

- (g) Izvajalec storitev ATM/ANS pred vključitvijo opreme ATM/ANS v funkcionalni sistem zagotovi, da:
- (1) Agencija certificira novo ali spremenjeno opremo ATM/ANS v skladu z Delegirano uredbo (EU) 2023/1768, proizvaja pa jo odobrena organizacija za projektiranje ali proizvodnjo v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2023/1769 ⁽¹⁾; ali
  - (2) odobrena organizacija za projektiranje prijavi novo ali spremenjeno opremo ATM/ANS v skladu z Delegirano uredbo (EU) 2023/1768, proizvaja pa jo odobrena organizacija za projektiranje ali proizvodnjo v skladu z Izvedbeno uredbo (EU) 2023/1769; ali

⁽¹⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2023/1769 z dne 12. septembra 2023 o določitvi tehničnih zahtev in upravnih postopkov za odobritev organizacij, ki projektirajo ali proizvajajo sisteme upravljanja zračnega prometa/navigacijskih služb zračnega prometa in njihove sestavne dele, ter spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2023/203 (UL L 228, 15.9.2023, str. 19).

▼ M7

- (3) nova ali spremenjena oprema ATM/ANS je izdana z izjavo o skladnosti v skladu s členom 6(1) Delegirane uredbe (EU) 2023/1768 ali
- (4) če za opremo ATM/ANS ne velja ugotavljanje skladnosti na podlagi Delegirane uredbe (EU) 2023/1768, je preverjeno, da posebna oprema ATM/ANS izpolnjuje veljavne specifikacije in kvalifikacije.
- (h) Izvajalec storitev ATM/ANS zagotovi, da je preverjeno, da oprema ATM/ANS izpolnjuje specifikacije proizvajalca, vključno z namestitvijo in preskusom(-i) na kraju samem.
- (i) Preden izvajalec storitev ATM/ANS da opremo ATM/ANS v uporabo, zagotovi, da spremenjeni funkcionalni sistem, v katerega je navedena oprema vključena, izpolnjuje vse veljavne zahteve, ter navede vsa odstopanja in omejitve.
- (j) Ko izvajalec storitev ATM/ANS da opremo ATM/ANS v uporabo, zagotovi, da se oprema ali spremenjena oprema ATM/ANS uvede v skladu s pogoji uporabe in vsemi veljavnimi omejitvami ter izpolnjuje vse veljavne zahteve.

▼ B**ATM/ANS.OR.A.050 Olajševanje in sodelovanje**

Izvajalec storitev olajšuje inšpekcijske preglede in revizije, ki jih izvaja pristojni organ ali usposobljeni subjekt, ki deluje v imenu pristojnega organa, ter sodeluje v obsegu, ki pristojnim organom omogoča učinkovito in uspešno izvajanje pooblastil iz člena 5.

ATM/ANS.OR.A.055 Ugotovitve in popravljalni ukrepi

Ko izvajalec storitev od pristojnega organa prejme obvestilo o ugotovitvah:

- (a) opredeli temeljni vzrok neskladnosti;
- (b) določi načrt popravljalnih ukrepov, ki ga odobri pristojni organ;
- (c) pristojnemu organu zadovoljivo dokaže izvajanje popravljalnih ukrepov v roku, ki ga predlaga izvajalec storitev in potrdi navedeni organ, kot je opredeljeno v točki ATM/ANS.AR.C.050(e).

▼ M7**ATM/ANS.OR.A.060 Takojšen odziv na varnostno težavo**

- (a) Izvajalec storitev izvede vse varnostne ukrepe, vključno z varnostnimi smernicami, ki jih pristojni organ zahteva v skladu s točko ATM/ANS.AR.A.025(c).

Ko se izda varnostna smernica za odpravo stanja iz izjave o skladnosti, izdane v skladu s členom 6 Delegirane uredbe (EU) 2023/1768, izvajalec storitev ATM/ANS, razen če pristojni organ v primeru potrebe po nujnih ukrepih odloči drugače:

- (1) predlaga ustrezen popravljalni ukrep in podrobnosti o tem predlogu pošlje pristojnemu organu v odobritev;
- (2) po odobritvi pristojnega organa upošteva odobritev.

▼ M4**ATM/ANS.OR.A.065 Poročanje o dogodkih**

- (a) Izvajalec ATM/ANS v okviru svojega sistema upravljanja vzpostavi in vzdržuje sistem poročanja o dogodkih, vključno z obveznim in prostovoljnim poročanjem. Izvajalci ATM/ANS s sedežem v državi članici zagotovijo, da sistem izpolnjuje zahteve iz Uredbe (EU) št. 376/2014 in Uredbe (EU) 2018/1139 ter delegiranih in izvedbenih aktov, sprejetih na podlagi navedenih uredb.
- (b) Izvajalec ATM/ANS obvesti pristojni organ in vsako drugo organizacijo, za katero država članica, kjer tak izvajalec storitev izvaja svoje storitve, določi, da jo je treba obvestiti o katerem koli dogodku ali stanju v zvezi z varnostjo, ki ogroža ali ki bi lahko, če se ne odpravi ali če ni obravnavan, ogrozil zrakoplov, osebe v njem ali katero koli drugo osebo, ter zlasti o vsaki nesreči ali resnemu incidentu.
- (c) Brez poseganja v točko (b) izvajalec ATM/ANS poroča pristojnemu organu in, če to ni zadevni izvajalec storitev, organizaciji, pristojni za načrtovanje in/ali vzdrževanje sistemov upravljanja zračnega prometa/navigacijskih služb zračnega prometa in sestavnih delov, o vseh motnjah v delovanju, tehničnih okvarah, prekoračitvah tehničnih omejitev, dogodkih ali drugih neobičajnih okoliščinah, ki so ali bi lahko ogrozili varnost storitev in niso povzročili nesreče ali resnega incidenta.
- (d) Brez poseganja v Uredbo (EU) št. 376/2014 ter delegirane in izvedbene akte, sprejete na podlagi te uredbe, za poročila velja:
- (1) pripravijo se čim prej, vsekakor pa v 72 urah od takrat, ko je izvajalec ATM/ANS odkril dogodek ali stanje, na katero se poročilo nanaša, razen če to preprečijo izjemne okoliščine;
  - (2) pripravijo se v obliki in na način, ki ju določi pristojni organ;
  - (3) vsebujejo vse ustrezne informacije o stanju, s katerim je izvajalec ATM/ANS seznanjen.
- (e) Za začetna obvezna poročila izvajalcev ATM/ANS, ki nimajo sedeža v državi članici, velja:
- (1) ustrezno varujejo zaupnost identitete poročevalca in oseb, omenjenih v poročilu;
  - (2) pripravijo se čim prej, vsekakor pa v 72 urah od takrat, ko je izvajalec ATM/ANS odkril dogodek, razen če to preprečijo izjemne okoliščine;
  - (3) pripravijo se v obliki in na način, ki ju določi pristojni organ;
  - (4) vsebujejo vse ustrezne informacije o stanju, s katerim je izvajalec ATM/ANS seznanjen.
- (f) Brez poseganja v Uredbo (EU) št. 376/2014 ter njene delegirane in izvedbene akte, kadar je to primerno, se poročilo o nadaljnjih ukrepih, v katerem so navedene podrobnosti o ukrepih, ki jih organizacija namerava sprejeti za preprečitev podobnih dogodkov v prihodnosti, pripravi takoj po določitvi teh ukrepov; ta poročila o nadaljnjih ukrepih:
- (1) se pošljejo zadevnim subjektom, ki se jim najprej poroča v skladu s točkama (b) in (c); in
  - (2) pripravijo se v obliki in na način, ki ju določi pristojni organ.

▼ B**ATM/ANS.OR.A.070 Načrti za izredne dogodke**

Izvajalec storitev ima za vse storitve, ki jih izvaja, pripravljene načrte za morebitne izredne dogodke, ki povzročijo znatno poslabšanje ali prekinitve njegovih dejavnosti.

ATM/ANS.OR.A.075 Odprto in pregledno izvajanje storitev

- (a) Izvajalec storitev svoje storitve izvaja na odprt in pregleden način. Objavi pogoje v zvezi z dostopom do njegovih storitev in njihove spremembe ter vzpostavi postopek rednega ali priložnostnega posvetovanja, posamično ali skupinsko, z uporabniki njegovih storitev o določenih spremembah pri izvajanju storitev.
- (b) Izvajalec storitev ne razlikuje na podlagi državljanstva ali drugih lastnosti uporabnika ali kategorije uporabnikov njegovih storitev na način, ki je v nasprotju s pravom Unije.

▼ M1**ATM/ANS.OR.A.080 Zagotavljanje letalskih podatkov**

- (a) Izvajalec storitev zagotovi, da se letalski podatki, ki se nanašajo na njegove storitve, pravočasno zagotovijo izvajalcu letalskih informacijskih služb.
- (b) Po objavi letalskih podatkov, ki se nanašajo na storitve izvajalca storitev, ta stori naslednje:
  - (1) spremlja podatke;
  - (2) obvesti izvajalca AIS o vseh spremembah, ki so potrebne, da se zagotovi, da so podatki točni in popolni;
  - (3) obvesti izvajalca AIS, če so podatki napačni ali neustrezni;

ATM/ANS.OR.A.085 Upravljanje kakovosti letalskih podatkov

Izvajalec storitve pri ustvarjanju, obdelavi ali prenosu podatkov izvajalcu AIS:

- (a) zagotovi, da letalski podatki iz Dodatka 1 ustrezajo specifikacijam iz kataloga letalskih podatkov;
- (b) zagotovi, da so izpolnjene naslednje zahteve glede kakovosti podatkov:
  - (1) točnost letalskih podatkov ustreza tisti, navedeni v katalogu letalskih podatkov;
  - (2) vzdržuje se celovitost letalskih podatkov;
  - (3) na podlagi razvrščanja po celovitosti, opredeljenega v katalogu letalskih podatkov, so vzpostavljeni postopki, ki omogočajo:
    - (i) da ne pride do okvare rutinskih podatkov ves čas njihove obdelave;
    - (ii) da v nobeni fazi celotnega postopka ne pride do okvare bistvenih podatkov, po potrebi pa se vključijo tudi dodatni postopki za obravnavo potencialnih tveganj v celotni strukturi sistema, da se nadalje zagotovi celovitost podatkov na tej ravni;

▼ M1

- (iii) da v nobeni fazi celotnega postopka ne pride do okvare ključnih podatkov, pri čemer se vključijo tudi dodatni postopki za zagotavljanje celovitosti, da se v celoti zmanjšajo učinki napak, ki so s temeljito analizo celotne strukture sistema opredeljene kot potencialna tveganja za celovitost podatkov;
- (4) razločljivost letalskih podatkov je sorazmerna z dejansko točnostjo podatkov;
- (5) zagotovljena je sledljivost letalskih podatkov;
- (6) zagotovljena je pravočasnost letalskih podatkov, vključno z vsemi omejitvami obdobja veljavnosti podatkov;
- (7) zagotovljena je popolnost letalskih podatkov;
- (8) posredovani podatki ustrezajo opredeljenim zahtevam glede oblike zapisa;
- (c) glede ustvarjanja podatkov sklene posebne uradne dogovore s stranjo, ki ustvarja podatke, ki vsebujejo navodila glede ustvarjanja, spremembe ali izbrisa podatkov in ki vključujejo vsaj naslednje:
  - (1) jasen opis letalskih podatkov, ki se ustvarijo, spremenijo ali izbrisejo;
  - (2) navedbo subjekta, ki se mu letalski podatki zagotavljajo;
  - (3) datum in uro, do katerih se letalski podatki zagotovijo;
  - (4) obliko zapisa poročila o ustvarjanju podatkov, ki se uporabi;
  - (5) obliko zapisa letalskih podatkov, ki se prenašajo;
  - (6) zahtevo po identifikaciji kakršnih koli omejitev uporabe podatkov;
- (d) zagotovi uporabo tehnik preverjanja in potrjevanja, tako da letalski podatki ustrezajo povezanim zahtevam glede kakovosti podatkov, poleg tega pa se:
  - (1) s preverjanjem zagotovi, da prejemnik prejme letalske podatke brez okvare in da v nobeni fazi celotnega postopka z letalskimi podatki ne pride do okvare;
  - (2) letalski podatki in letalske informacije, ki se vnašajo ročno, se neodvisno preverjajo, da se odkrijejo kakršne koli morebitne napake;
  - (3) pri uporabi letalskih podatkov za izvedbo ali izračun novih letalskih podatkov preverijo in potrdijo prvotni podatki, razen kadar jih zagotavlja avtoritativni vir;
- (e) elektronsko pošlje letalske podatke;
- (f) sklene formalne dogovore z:
  - (1) vsemi stranmi, ki mu pošiljajo podatke;
  - (2) drugimi izvajalci storitev ali operatorji aerodromov, kadar si z njimi izmenjuje letalske podatke in letalske informacije;

▼ C3

- (g) zagotovi, da se informacije, navedene v točki AIS.TR.505(a), pravočasno zagotovijo izvajalcu letalskih informacijskih služb;

▼ M1

- (h) zbira in pošilja metapodatke, ki vključujejo vsaj:
- (1) identifikacijo organizacij ali subjektov, ki opravljajo katera koli dejanja pri ustvarjanju, prenosu ali obdelavi letalskih podatkov;
  - (2) navedbo izvedenih dejanj;
  - (3) datum in čas izvedbe dejanja;
- (i) zagotovi, da orodja in programska oprema, ki se uporabljajo v podporo postopkom v zvezi z letalskimi podatki in letalskimi informacijami ali za njihovo avtomatizacijo, ne vplivajo škodljivo na kakovost letalskih podatkov in letalskih informacij;
- (j) zagotovi uporabo digitalnih tehnik zaznave napak v podatkih med prenosom ali shranjevanjem letalskih podatkov ali obojim ter s tem prispeva k ustreznim ravnem celovitosti podatkov;
- (k) zagotovi, da je prenos letalskih podatkov zaščiten z ustreznim avtentikacijskim postopkom, ki prejemnikom omogoča potrditev, da je podatke posredoval pooblaščen vir;
- (l) zagotovi, da se napake, zaznane med ustvarjanjem podatkov in po njihovem prejetju, obravnavajo, odpravijo ali razrešijo ter da se prednostno obravnavajo napake v ključnih in bistvenih letalskih podatkih.

ATM/ANS.OR.A.090 Skupni referenčni sistemi za navigacijo v zračnem prometu

Izvajalci storitev za namene navigacije v zračnem prometu uporabljajo:

- (a) svetovni geodetski sistem iz leta 1984 (World Geodetic System 1984, WGS-84) kot horizontalni referenčni sistem;
- (b) podatek o povprečni morski gladini (MSL) kot vertikalni referenčni sistem;
- (c) gregorijanski koledar in koordinirani univerzalni čas kot časovna referenčna sistema.

▼ B**PODDEL B – UPRAVLJANJE (ATM/ANS.OR.B)****ATM/ANS.OR.B.001 Tehnična in operativna usposobljenost in zmogljivost**

Izvajalec storitev zagotovi, da je sposoben izvajati svoje storitve na varen, učinkovit, neprekinjen in trajnosten način v skladu s kakršno koli predvideno ravnjo skupnega povpraševanja po danem zračnem prostoru. V ta namen ohranja ustrezno tehnično in operativno zmogljivost ter strokovno znanje.

ATM/ANS.OR.B.005 Sistem upravljanja

- (a) Izvajalec storitev izvaja in ohranja sistem upravljanja, ki vključuje:
- (1) jasno opredeljene pristojnosti in odgovornosti v njegovi organizaciji, vključno z neposredno odgovornostjo odgovornega vodje;
  - (2) opis splošnih filozofij in načel izvajalca storitev v zvezi z varnostjo, kakovostjo in varovanjem njegovih storitev, ki skupaj tvorijo politiko, ki jo je podpisal odgovorni vodja;
  - (3) sredstva za preverjanje uspešnosti organizacije izvajalca storitev glede na kazalnike uspešnosti in cilje uspešnosti sistema upravljanja;
  - (4) postopek za ugotavljanje sprememb v organizaciji izvajalca storitev in njegovem okolju delovanja, ki bi lahko vplivale na vzpostavljene postopke in storitve, ter po potrebi za spremembo sistema upravljanja in/ali funkcionalnega sistema za prilagoditev navedenim spremembam;

▼ B

- (5) postopek za pregledovanje sistema upravljanja, ugotavljanje vzrokov za podstandardno uspešnost sistema upravljanja, določanje posledic takšne podstandardne uspešnosti in odpravljanje ali blažitev takšnih vzrokov;
- (6) postopek za zagotavljanje, da je osebje izvajalca storitev usposobljeno in sposobno za opravljanje svojih dolžnosti na varen, učinkovit, neprekinjen in trajosten način. V zvezi s tem izvajalec storitev vzpostavi politike zaposlovanja in usposabljanja svojega osebja;
- (7) uradni način obveščanja, ki zagotavlja, da je vse osebje izvajalca storitev v celoti seznanjeno s sistemom upravljanja, ter omogoča posredovanje ključnih informacij in pojasnitev vzroka sprejetja določenih ukrepov ter uvedbe ali spremembe določenih postopkov;

▼ M7

- (8) postopek, s katerim se zagotovi, da projektiranje opreme ATM/ANS ali spremembe njenega projektiranja v skladu s členom 6 Delegrane uredbe (EU) 2023/1768 izpolnjujejo veljavne specifikacije, vključno s funkcijo neodvisnega preverjanja dokazovanja skladnosti, na podlagi katere izvajalec storitev ATM/ANS izda izjavo o skladnosti in povezano dokumentacijo o skladnosti v zvezi s tem.

▼ B

- (b) Izvajalec storitev dokumentira vse ključne postopke sistema upravljanja, vključno s postopkom za seznanjanje osebja z njegovimi pristojnostmi, ter postopek za spremembo navedenih postopkov.
- (c) Izvajalec storitev vzpostavi funkcijo spremljanja skladnosti svoje organizacije z veljavnimi zahtevami in ustreznosti postopkov. Spremljanje skladnosti vključuje sistem posredovanja povratnih informacij o ugotovitvah odgovornemu vodji, da se po potrebi zagotovi učinkovita izvedba popraviljalnih ukrepov.
- (d) Izvajalec storitev spremlja delovanje svojega funkcionalnega sistema in če odkrije nezadostno uspešnost, ugotovi vzroke zanjo in jih odpravi ali pa ublaži posledice nezadostne uspešnosti po ugotovitvi njenih učinkov.
- (e) Sistem upravljanja je sorazmeren z velikostjo organizacije izvajalca storitev in zapletenostjo njenih dejavnosti, pri čemer se upoštevajo nevarnosti in s tem povezana tveganja pri navedenih dejavnostih.
- (f) Izvajalec storitev v okviru svojega sistema upravljanja vzpostavi formalne povezave z zadevnimi izvajalci storitev in letalskimi akterji za:
  - (1) zagotovitev, da se opredelijo in ocenijo nevarnosti na področju varnosti v letalstvu, ki spremljajo njihove dejavnosti, ter ustrezno obvladujejo in ublažijo z njimi povezana tveganja;
  - (2) zagotovitev, da izvaja svoje storitve v skladu z zahtevami te uredbe.
- (g) Kadar ima izvajalec storitev tudi certifikat za operatorja aerodroma, zagotovi, da sistem upravljanja zajema vse dejavnosti s področja uporabe njegovih certifikatov.

▼ B**ATM/ANS.OR.B.010 Postopki za upravljanje sprememb**

- (a) Izvajalec storitev uporablja postopke za obvladovanje, oceno in po potrebi ublažitev vpliva sprememb njegovih funkcionalnih sistemov v skladu s točkami ATM/ANS.OR.A.045, ATM/ANS.OR.C.005, ATS.OR.205 in ATS.OR.210, kot je ustrezno.
- (b) Izvajalec storitev postopke iz točke (a) ali morebitne bistvene spremembe navedenih postopkov:
- (1) predloži v odobritev pristojnemu organu;
  - (2) jih ne uporablja, dokler jih pristojni organ ne odobri.
- (c) Če odobreni postopki iz točke (b) niso primerni za določeno spremembo, izvajalec storitev:
- (1) vloži prošnjo pri pristojnemu organu za izjemno odstopanje od odobrenih postopkov;
  - (2) pristojnemu organu predloži podrobnosti o odstopanju in utemelji njegovo uporabo;
  - (3) odstopanja ne uporablja, dokler ga pristojni organ ne odobri.

ATM/ANS.OR.B.015 Dejavnosti, oddane podizvajalcem

- (a) Dejavnosti, oddane podizvajalcem, vključujejo vse dejavnosti izvajalca storitev v skladu s pogoji certifikata, ki jih izvajajo druge organizacije, ki so same certificirane za izvajanje takšnih dejavnosti, ali pa, če niso certificirane, delajo pod nadzorom izvajalca storitev. Izvajalec storitev v primeru oddaje ali naročila katerega koli dela svojih dejavnosti zunanjim organizacijam zagotovi, da oddana ali naročena dejavnost, sistem ali sestavni del izpolnjuje veljavne zahteve.
- (b) Če izvajalec storitev odda kateri koli del svojih dejavnosti organizaciji, ki ni sama certificirana za izvajanje takšnih dejavnosti v skladu s to uredbo, zagotovi, da organizacija, ki je dejavnosti prevzela v izvajanje, dela pod njegovim nadzorom. Izvajalec storitev zagotovi, da ima pristojni organ dostop do organizacije, ki je dejavnosti prevzela v izvajanje, da preveri stalno skladnost z veljavnimi zahtevami te uredbe.

ATM/ANS.OR.B.020 Zahteve za osebje

- (a) Izvajalec storitev imenuje odgovornega vodjo, ki zagotovi, da se lahko vse dejavnosti financirajo in izvajajo v skladu z veljavnimi zahtevami. Odgovorni vodja je pristojen za vzpostavitev in vzdrževanje učinkovitega sistema upravljanja.
- (b) Izvajalec storitev opredeli pristojnost, dolžnosti in odgovornosti imenovanih imetnikov delovnih mest, zlasti vodstvenega osebja, odgovornega za funkcije v zvezi z varnostjo, kakovostjo, varovanjem, financami in človeškimi viri, kot je ustrezno.

▼ B**ATM/ANS.OR.B.025 Zahteve za objekte**

Izvajalec storitev zagotovi zadostne in ustrezne objekte za izvajanje in upravljanje vseh nalog in dejavnosti v skladu z veljavnimi zahtevami.

ATM/ANS.OR.B.030 Vodenje evidenc

- (a) Izvajalec storitev vzpostavi sistem vodenja evidenc, ki omogoča ustrezno shranjevanje zapisov in zanesljivo sledljivost vseh njegovih dejavnosti, vključuje pa zlasti vse elemente iz točke ATM/ANS.OR.B.005.
- (b) Izvajalec storitev obliko in obdobje hrambe evidenc iz točke (a) določi v svojih postopkih sistema upravljanja.
- (c) Evidenice se hranijo na način, ki zagotavlja zaščito pred poškodbami, spreminjanjem in krajo.

ATM/ANS.OR.B.035 Operativni priročniki

- (a) Izvajalec storitev pripravlja in posodablja operativne priročnike v zvezi z izvajanjem storitev, ki so v obliki smernic namenjeni operativnemu osebju.
- (b) Zagotavlja, da:
  - (1) operativni priročniki vključujejo navodila in informacije, ki jih operativno osebje potrebuje za opravljanje svojih dolžnosti;
  - (2) so ustrezni deli operativnih priročnikov dostopni zadevnemu osebju;
  - (3) je operativno osebje obveščeno o spremembah operativnih priročnikov, ki se nanašajo na njegove dolžnosti, na način, ki mu omogoča uporabo z začetkom njihove veljavnosti.

PODDEL C – POSEBNE ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE STORITEV, KI NISO IZVAJALCI ATS (ATM/ANS.OR.C)**ATM/ANS.OR.C.001 Področje uporabe**

V tem poddelu so določene zahteve, ki jih mora poleg zahtev iz poddelov A in B izpolnjevati izvajalec storitev, ki ni izvajalec služb zračnega prometa.

ATM/ANS.OR.C.005 Ocena in zagotovitev varnosti sprememb funkcionalnega sistema

- (a) Za vse spremembe, priglašene v skladu s točko ATM/ANS.OR.A.045(a)(1), izvajalec storitev, ki ni izvajalec služb zračnega prometa:
  - (1) zagotovi, da se opravi ocena varnosti celotnega področja uporabe spremembe, ki vključuje:
    - (i) spremenjeno opremo, postopkovne in človeške elemente;
    - (ii) povezave in interakcijo med spremenjenimi elementi in ostalim funkcionalnim sistemom;
    - (iii) povezave in interakcijo med spremenjenimi elementi in okvirom, v katerem naj bi se sprememba uporabljala;

▼ B

- (iv) življenjski cikel spremembe od njene opredelitve do uporabe, vključno z vključevanjem v storitev;
  - (v) načrtovano omejeno delovanje;
  - (2) z zadostno zanesljivostjo in na podlagi popolnega, dokumentiranega in veljavnega argumenta zagotovi, da se storitev izvaja in se bo še naprej izvajala le, kot je opredeljeno v določenem okviru.
- (b) Izvajalec storitev, ki ni izvajalec služb zračnega prometa, zagotovi, da ocena varnosti iz točke (a) vključuje:
- (1) preverjanje, ali:
    - (i) ocena ustreza področju uporabe spremembe, kot je opredeljeno v točki (a)(1);
    - (ii) se storitev izvaja le, kot je opredeljeno v določenem okviru;
    - (iii) je način izvajanja storitve v skladu in ne v nasprotju z zahtevami te uredbe, ki veljajo za storitve, ki jih izvaja spremenjeni funkcionalni sistem;
  - (2) določitev meril za spremljanje, potrebnih za dokazovanje, da se bo storitev spremenjenega funkcionalnega sistema še naprej izvajala le, kot je opredeljeno v določenem okviru.

PODDEL D – POSEBNE ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE ANS IN ATFM TER UPRAVLJAVCA OMREŽJA (ATM/ANS.OR.D)

▼ C1**ATM/ANS.OR.D.001 Področje uporabe****▼ B**

V tem poddelu so določene zahteve, ki jih morajo poleg zahtev iz poddelov A, B in C izpolnjevati izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa (ANS) in upravljavci pretoka zračnega prometa (ATFM) ter upravljavec omrežja.

ATM/ANS.OR.D.005 Poslovni načrt, letni načrt in načrt uspešnosti**(a) Poslovni načrt**

- (1) Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa in upravljavci pretoka zračnega prometa izdelajo poslovni načrt za obdobje najmanj petih let. Poslovni načrt:
  - (i) določa splošne cilje izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa in upravljavcev pretoka zračnega prometa ter njihovo strategijo za doseganje teh ciljev v skladu z njihovimi splošnimi dolgoročnimi načrti in ustreznimi zahtevami prava Unije glede razvoja infrastrukture ali druge tehnologije;
  - (ii) vsebuje cilje uspešnosti glede varnosti, zmožljivosti, okolja in stroškovne učinkovitosti, kot je ustrezno v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 390/2013 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 390/2013 z dne 3. maja 2013 o določitvi načrta izvedbe za navigacijske službe zračnega prometa in funkcije omrežja (UL L 128, 9.5.2013, str. 1).

▼ B

- (2) Informacije iz točk (i) in (ii) točke 1 so v skladu z načrtom izvedbe iz člena 11 Uredbe (ES) št. 549/2004, glede podatkov o varnosti pa v skladu z državnim varnostnim programom iz standarda 3.1.1 Priloge 19 k prvi izdaji Čikaške konvencije iz julija 2013.
- (3) Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa in upravljavci pretoka zračnega prometa zagotovijo varnost za večje naložbene programe in jih poslovno utemeljijo, po potrebi tudi ocenijo učinek na ustrezne cilje uspešnosti iz točke 1(ii) in opredelijo naložbe, ki izhajajo iz pravnih zahtev, povezanih z izvajanjem raziskovalnega programa za upravljanje zračnega prometa na enotnem evropskem nebu (SESAR).

(b) Letni načrt

- (1) Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa in upravljavci pretoka zračnega prometa predložijo letni načrt za prihodnje leto, ki nadalje določa značilnosti poslovnega načrta in opisuje kakršne koli spremembe v primerjavi s prejšnjim načrtom.
- (2) Letni načrt zajema naslednje določbe o ravni in kakovosti storitev, kot so predvidena raven zmogljivosti, varnosti, spoštovanja okolja in stroškovne učinkovitosti:
  - (i) informacije o vzpostavitvi nove infrastrukture ali drugih razvojnih dosežkih in izjavo o njihovem prispevku k izboljšanju uspešnosti izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa ali upravljavcev pretoka zračnega prometa, vključno z ravno in kakovostjo storitev;
  - (ii) po potrebi kazalnike uspešnosti, skladne z načrtom izvedbe iz člena 11 Uredbe (ES) št. 549/2004, na podlagi katerih se lahko razumno ocenita raven uspešnosti in kakovost storitve;
  - (iii) informacije o predvidenih ukrepih za ublažitev varnostnih tveganj, ki so jih opredelili izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa in upravljavci pretoka zračnega prometa, vključno z varnostnimi kazalniki za spremljanje varnostnega tveganja in po potrebi predvidenimi stroški ukrepov za zmanjšanje tveganja;
  - (iv) predvideni kratkoročni finančni položaj izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa in upravljavcev pretoka zračnega prometa ter kakršne koli spremembe poslovnega načrta ali vplive nanj.

(c) Del načrtov, ki se nanaša na uspešnost

Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa in upravljavci pretoka zračnega prometa omogočijo, da je vsebina dela njihovih poslovnih in letnih načrtov, ki se nanaša na uspešnost, na zahtevo na voljo Komisiji pod pogoji, ki jih določi pristojni organ v skladu z nacionalnim pravom.

ATM/ANS.OR.D.010 Upravljanje varovanja

- (a) Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa in upravljavci pretoka zračnega prometa ter upravljavec omrežja v okviru svojega sistema upravljanja, kot se zahteva v točki ATM/ANS.OR.B.005, vzpostavijo sistem za upravljanje varovanja, da zagotovijo:
  - (1) varovanje svojih objektov in osebja, s čimer se prepreči nezakonito poseganje v izvajanje storitev;

▼ B

- (2) varovanje operativnih podatkov, ki jih prejmejo, pripravijo ali kako drugače uporabljajo, tako da je dostop do njih omejen in omogočen le pooblaščenim.
- (b) Sistem upravljanja varovanja opredeljuje:
- (1) postopke v zvezi z oceno in ublažitvijo tveganja glede varovanja, spremljanjem in izboljšanjem varovanja, pregledi varovanja ter razširjanjem pridobljenih novih spoznanj;
- (2) sredstva za odkrivanje kršitev varnosti in opozarjanje osebja z ustreznimi varnostnimi opozorili;
- (3) sredstva za obvladovanje posledic kršitev varnosti ter določitev sanacijskih ukrepov in postopkov za zmanjšanje tveganja, s katerimi se prepreči ponovna kršitev.
- (c) Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa in upravljavci pretoka zračnega prometa ter upravljavec omrežja zagotovijo varnostno preverjanje svojega osebja, če je ustrezno, ter se usklajujejo z ustreznimi civilnimi in vojaškimi organi za zagotovitev varovanja svojih objektov, osebja in podatkov.
- (d) Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa in upravljavci pretoka zračnega prometa ter upravljavec omrežja sprejmejo potrebne ukrepe za zaščito svojih sistemov, uporabljenih sestavnih delov in podatkov ter omrežja pred grožnjami za informacijsko in kibernetično varnost, ki bi lahko pomenile nezakonit poseg v izvajanje storitev.

ATM/ANS.OR.D.015 Finančna moč – ekonomska in finančna sposobnost

Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa in upravljavci pretoka zračnega prometa so sposobni izpolnjevati svoje finančne obveznosti, kot so fiksni in variabilni stroški poslovanja ali stroški kapitalskih naložb. Uporabljajo ustrezen sistem stroškovnega računovodstva. Svojo sposobnost dokažejo z letnim načrtom iz točke ATM/ANS.OR.D.005(b) ter bilancami stanja in računi v skladu z svojim pravnim statutom, pri njih pa se redno izvajajo neodvisne finančne revizije.

ATM/ANS.OR.D.020 Kritje odgovornosti in zavarovalno kritje

- (a) Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa in upravljavci pretoka zračnega prometa ter upravljavec omrežja imajo v skladu s pravom, ki se uporablja, vzpostavljene ureditve za kritje odgovornosti v zvezi z izvajanjem nalog.
- (b) Uporabljena metoda za pridobitev kritja ustreza zadevni možni izgubi in škodi, ob upoštevanju pravnega položaja zadevnih izvajalcev in upravljavca omrežja ter stopnje razpoložljivega kritja pri komercialnem zavarovanju.
- (c) Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa in upravljavci pretoka zračnega prometa ter upravljavec omrežja, ki uporabljajo storitve drugega izvajalca storitev, zagotovijo, da sporazumi, ki jih sklenejo v ta namen, določajo porazdelitev odgovornosti med njimi.

▼B**ATM/ANS.OR.D.025 Zahteve glede poročanja**

- (a) Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa in upravljavci pretoka zračnega prometa pristojnemu organu predložijo letno poročilo o svojih dejavnostih.
- (b) Letno poročilo izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa in upravljavcev pretoka zračnega prometa zajema njihove finančne rezultate brez poseganja v člen 12 Uredbe (ES) št. 550/2004, operativno uspešnost ter katere koli druge pomembne dejavnosti in razvojne dosežke, zlasti na področju varnosti.

▼M7

- (c) Upravljavec omrežja Komisiji in Agenciji predloži letno poročilo o dejavnostih. To poročilo zajema njegovo operativno uspešnost ter pomembne dejavnosti in razvojne dosežke, zlasti na področju varnosti.

▼B

- (d) Letna poročila iz točk (a) in (c) vključujejo najmanj:
  - (1) oceno ravni uspešnosti storitev, ki se izvajajo;
  - (2) pri izvajalcih navigacijskih služb zračnega prometa in upravljavcih pretoka zračnega prometa, njihovo uspešnost glede na cilje uspešnosti, določene v poslovnem načrtu iz točke ATM/ANS.OR.D.005(a), pri čemer se dejanska uspešnost primerja z uspešnostjo iz letnega načrta na podlagi kazalnikov uspešnosti, določenih v letnem načrtu;

▼M7

- (3) pri upravljavcu omrežja, njegovo uspešnost glede na cilje uspešnosti iz strateškega načrta omrežja, pri čemer se dejanska uspešnost primerja z uspešnostjo iz načrta delovanja omrežja na podlagi kazalnikov uspešnosti iz načrta delovanja omrežja;

▼B

- (4) razlago za odstopanje od ustreznih ciljev ter opredelitev ukrepov, ki so potrebni za zapolnitev morebitnih vrzeli med načrti in dejansko uspešnostjo med referenčnim obdobjem iz člena 11 Uredbe (ES) št. 549/2004;
  - (5) razvojne dosežke pri delovanju in infrastrukturi;
  - (6) finančne rezultate, če niso objavljeni posebej v skladu s členom 12(1) Uredbe (ES) št. 550/2004;
  - (7) informacije o postopku formalnega posvetovanja z uporabniki storitev;
  - (8) informacije o politiki človeških virov.
- (e) Izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa in upravljavci pretoka zračnega prometa ter upravljavec omrežja omogočijo, da so njihova letna poročila na zahtevo na voljo Komisiji in Agenciji. Navedena poročila dajo na voljo tudi javnosti pod pogoji, ki jih določi pristojni organ v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom.

▼ M1*Dodatek 1***KATALOG LETALSKIH PODATKOV****Uvod**

- (a) Katalog letalskih podatkov je niz tem letalskih podatkov, njihovih lastnosti in podrejenih lastnosti, ki so organizirane v:
- (1) podatke o aerodromu;
  - (2) podatke o zračnem prostoru;
  - (3) podatke o ATS in druge podatke o poteh;
  - (4) podatke o postopku instrumentalnega leta;
  - (5) podatke o radionavigacijskih pripomočkih/sistemih;
  - (6) podatke o ovirah;
  - (7) podatke o geografskem položaju.
- (b) Preglednice kataloga letalskih podatkov sestavljajo naslednji stolpci:
- (1) teme, o katerih se podatki lahko zbirajo;
  - (2) lastnost: lastnost teme, ko jo je mogoče opredeliti in nadalje razčleniti v podrejene lastnosti;
  - (3) enako kot pri točki 2;
  - (4) vrste: podatki so razvrščeni v različne vrste;
  - (5) opis: opis podatka;
  - (6) opombe: vsebujejo dodatne informacije ali pogoje zagotavljanja podatkov;
  - (7) točnost: zahteve glede letalskih podatkov temeljijo na 95-odstotni ravni zaupanja;
  - (8) razvrščanje po celovitosti;
  - (9) način ustvarjanja: podatki se opredelijo kot izmerjeni, izračunani ali predpisani;
  - (10) ločljivost objave;
  - (11) ločljivost karte.

Opomba glede postavk 2 in 3 v točki (b): razvrstitev elementa kataloga glede na temo, lastnost ali podrejeno lastnost ne opredeljuje posameznega modela podatkov.

Opomba glede postavke 7 v točki (b): za navigacijske točke in točke, ki imajo dvojni namen, npr. točka čakanja in točka neuspelega prileta, se uporablja višja raven točnosti. Zahteve glede točnosti v zvezi s podatki o ovirah in terenu temeljijo na 90-odstotni ravni zaupanja.

Opomba glede postavke 10 v točki (b): ločljivost objav podatkov o geografskem položaju (zemljepisna širina in dolžina) se nanaša na koordinate, izražene v stopinjah, minutah in sekundah. Kadar je uporabljena druga oblika zapisa (npr. stopinje z decimalnimi mesti pri nizih digitalnih podatkov) ali kadar je lokacija znatno bližje severu/jugu, mora biti ločljivost objave sorazmerna z zahtevami glede točnosti.

1. Podatki o aerodromu

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Aerodrom/heliport				Opređeljeno območje na kopnem ali nad vodo (vključno z morebitnimi zgradbami, napeljavami in opremo), ki je v celoti ali delno namenjeno za uporabo pri prihodu in odhodu zrakov in njihovem premikanju po tleh.						
	Oznaka			Oznaka aerodroma/ heliporta						
		Oznaka lokacije ICAO	Besedilo	Oznaka lokacije ICAO, sestavljena iz štirih črk, aerodroma/heliporta, kot je navedena v dokumentu ICAO št. 7910 „Oznake lokacije“	Če obstajajo					
		Oznaka IATA	Besedilo	Identifikator, ki se dodeli lokaciji v skladu s pravili IATA (Resolucija št. 767)	Če obstajajo					
		Drugo	Besedilo	Lokalno opredeljen identifikator letališča, če se razlikuje od oznake lokacije ICAO						
	Naziv		Besedilo	Primarni uradni naziv aerodroma, kot ga določi pristojni organ						
	Mesto, ki ga oskrbuje		Besedilo	Polno ime (v prostem besedilu) mesta ali kraja, ki ga aerodrom/ heliport oskrbuje						
	Vrsta dovoljenega prometa									

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Mednarodni/nacionalni	Šifrant	Navedba, ali so mednarodni in/ali nacionalni leti dovoljeni na aerodromu/heliportu						
		Pravila instrumentalnega letenja (IFR)/pravila vizualnega letenja (VFR)	Šifrant	Navedba, ali so leti po pravilih IFR in/ali VFR dovoljeni na aerodromu/heliportu						
		Načrtovan/nenačrtovan	Šifrant	Navedba, ali so načrtovani in/ali nenačrtovani leti dovoljeni na aerodromu/heliportu						
		Civilno/vojaško	Šifrant	Navedba, ali so na aerodromu/heliportu dovoljeni leti civilnega komercialnega letalstva in/ali splošnega letalstva in/ali vojaškega letalstva						
		Omejena raba	Besedilo	Navedba, ali je aerodrom oziroma heliport zaprt za javnost (na voljo samo lastnikom)						
	Vrsta heliporta		Besedilo	Vrsta heliporta (pri tleh, nadzemen, na plovilu ali helikopterska ploščad)						
	Vrsta kontrole		Besedilo	Navedba, ali je aerodrom pod civilno ali vojaško kontrolo ali pod skupno kontrolo						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Certifikacija		Besedilo	Navedba, ali aerodrom je certificiran/ni certificiran v skladu s pravili ICAO ali Uredbo (EU) št. 139/2014						
	Datum certifikacije		Datum	Datum, ko je pristojni organ letališču izdal certifikat						
	Datum poteka veljavnosti certifikata		Datum	Datum, ko certifikat aerodroma postane neveljaven						
	Nadmorska višina aerodroma									
		Nadmorska višina	Nadmorska višina	Vertikalna razdalja nad povprečno gladino morja (MSL) glede na najvišjo točko pristajalnega območja		0,5 m	Bistveno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevelj	1 m ali 1 čevelj
		Geoidna ondulacija	Relativna višina	Geoidna ondulacija na nadmorski višini aerodroma/heliporta	Kjer je to ustrezno	0,5 m	Bistveno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevelj	1 m ali 1 čevelj
	Referenčna temperatura		Vrednost	Mesečna srednja vrednost najvišjih dnevniških temperatur najtoplejšega meseca v letu na aerodromu; izračuna se večletno povprečje te temperature.						
	Srednja vrednost nizke temperature		Vrednost	Srednja vrednost najnižje temperature najhladnejšega meseca v letu na nadmorski višini aerodroma v zadnjih petih letih		5 stopinj				

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Magnetna variacija			Kotna razlika med pravim in magnetnim severom						
		Kot	Kot	Kotna vrednost magnetne variacije		1 stopinja	Bistveno	Izmerjeno	1 stopinja	1 stopinja
		Datum	Datum	Datum, ko je imela magnetna variacija ustrezno vrednost						
		Letne spremembe	Vrednost	Letna stopnja sprememb magnetne variacije						
	Referenčna točka			Opređeljena geografska lokacija aerodroma						
		Položaj	Točka	Geografska lokacija referenčne točke aerodroma		30 m	Redno	Izmerjeno/ izračunano	1 s	1 s
		Lokacija	Besedilo	Lokacija referenčne točke na aerodromu						
		Smer	Besedilo	Smer referenčne točke aerodroma od središča mesta ali kraja, ki ga aerodrom oskrbuje						
		Razdalja	Razdalja	Razdalja med referenčno točko aerodroma in središčem mesta ali kraja, ki ga aerodrom oskrbuje						
Kazalnik smeri pristajanja				Naprava za vizualni prikaz smeri, ki je trenutno določena za pristajanje in vzletanje						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Lokacija		Besedilo	Lokacija kazalnika smeri pristajanja						
	Razsvetljava		Besedilo	Razsvetljava kazalnika smeri pristajanja	Če obstaja					
Sekundarno električno napajanje										
	Značilnosti		Besedilo	Opis sekundarnega električnega napajanja						
	Čas preklopa		Vrednost	Čas preklopa sekundarnega električnega napajanja						
Anemometer				Naprava za merjenje hitrosti vetra						
	Lokacija		Besedilo	Lokacija anemometra						
	Razsvetljava		Besedilo	Razsvetljava anemometra	Če obstaja					
Letališki svetilnik (ABN)/identifikacijski svetilnik (IBN)				Letališki svetilnik/identifikacijski svetilnik, ki se uporablja za označevanje lokacije aerodroma iz zraka						
	Lokacija		Besedilo	Lokacija letališkega svetilnika/identifikacijskega svetilnika	Če obstaja					
	Značilnosti		Besedilo	Opis letališkega svetilnika/identifikacijskega svetilnika						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Obratovalni čas		Urnik	Obratovalni čas letališkega svetilnika/ identifikacijskega svetilnika						
Kazalnik smeri vetra										
	Lokacija		Besedilo	Lokacija kazalnika smeri vetra						
	Razsvetljava		Besedilo	Razsvetljava kazalnika smeri vetra						
Mesto za opazovanje vidljivosti vzdolž vzletno-pristajalne steze (RVR)				Mesto za opazovanje RVR						
	Položaj		Točka	Geografska lokacija mest za opazovanje RVR						
Območje frekvence				Opremljeni del območja premikanja po tleh, kjer služba za kontrolo zračnega prometa ali kontrola na tleh zahteva določeno frekvenco						
	Postaja		Besedilo	Naziv postaje, ki zagotavlja storitev						
	Frekvenca		Vrednost	Frekvenca postaje, ki zagotavlja storitev						
	Meja		Poligon	Meja območja frekvence						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Nevarna točka				Lokacija na območju premikanja na aerodromu, kjer je že prišlo ali bi lahko prišlo do trkov ali vdora na vzletno-pristajalno stezo in kjer je potrebna večja pozornost pilotov/voznikov						
	Identifikator		Besedilo	Identifikator nevarne točke						
	Pripombe		Besedilo	Dodatne informacije o nevarni točki						
	Geometrija		Poligon	Geografsko območje nevarne točke						

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
RWY				Določeno pravokotno območje na kopenskem aerodromu, pripravljeno za pristajanje in vzletanje zrakoplovov						
	Oznaka		Besedilo	Polna besedilna oznaka RWY, ki se uporablja za enoznačno identifikacijo RWY na aerodromu/heliportu (npr. 09/27, 02R/20L, RWY 1)						
	Nazivna dolžina		Razdalja	Predpisana longitudinalna razsežnost RWY za operativne izračune (izračune zmogljivosti)		1 m	Ključno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevljev	1 m
	Nazivna širina		Razdalja	Predpisana transverzalna razsežnost RWY za operativne izračune (izračune zmogljivosti)		1 m	Bistveno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevljev	1 m

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Geometrija		Poligon	Geometrije elementa RWY, prestavljenega območja RWY in križišča RWY						
	Točke sredinske črte									
		Položaj	Točka	Geografska lokacija središčne črte RWY na vsakem koncu RWY, na poti ustavljanja (SWY) in na začetku vsakega območja vzletne poti, pa tudi na vsaki pomembni spremembi naklona RWY in SWY	Oprelitev pojma iz Priloge 4 3.8.4.2	1 m	Ključno	Izmerjeno		
		Nadmorska višina	Nadmorska višina	Nadmorska višina ustrezne točke sredinske črte. Pri nenatančnih priletih se vse pomembne visoke in nizke vmesne točke vzdolž RWY izmerijo do natančnosti pol metra ali čevlja.		0,25 m	Ključno	Izmerjeno		
		Geoidna undulacija	Relativna višina	Geoidna undulacija ustrezne točke sredinske črte						
	Izhodna črta RWY									
		Smerna črta izhoda	Črta	Geografska lokacija izhodne črte RWY		0,5 m	Bistveno	Izmerjeno	1/100 s	1 s
		Barva	Besedilo	Barva izhodne črte RWY						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Oblika	Besedilo	Oblika izhodne črte RWY						
		Usmerjenost	Šifrant	Usmerjenost izhodne črte RWY (eno- ali dvosmerna)						
	Vrsta površine		Besedilo	Vrsta površine RWY						
	Trdnost									
		Klasifikacijska številka tlakovane površine (PCN)	Besedilo	PCN						
		Vrsta tlakovane površine	Besedilo	Vrsta tlakovane površine za določitev klasifikacijske številke zrakoplova – klasifikacijske številke tlakovane površine (ACN-PCN)						
		Podrejena kategorija	Besedilo	Podrejena kategorija trdnosti RWY						
		Dovoljen tlak	Besedilo	Največja dovoljena kategorija tlaka v pnevmatikah ali najvišja dovoljena vrednost tlaka v pnevmatikah						
		Metoda ocenjevanja	Besedilo	Uporabljena metoda ocenjevanja						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Osnova			Opređeljeno območje, vključno z RWY in SWY, če je zagotovljeno: da se zmanjša tveganje škode na zrakoplovu, ki zapelje z RWY, in za zaščito zrakoplova, ki preleti RWY med vzletnimi ali pristajalnimi operacijami.						
		Dolžina	Razdalja	Longitudinalna razsežnost osnove RWY						
		Širina	Razdalja	Transverzalna razsežnost osnove RWY						
		Vrsta površine	Besedilo	Vrsta površine osnove RWY						
	Bankina			Območje poleg roba tlakovane površine, ki je namenjena prehodu med tlakovano površino in sosednjo površino						
		Geometrija	Poligon	Geografska lokacija bankin RWY						
		Vrsta površine	Besedilo	Vrsta površine bankine RWY						
		Širina	Razdalja	Širina bankine RWY		1 m	Bistveno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevelj	

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Zaščitna podloga			Posebej pripravljena površina na koncu RWY, ki preprečuje erozivne učinke sil močnih vetrov, ki jih povzročajo letala ob začetku vzletnega zaleta						
		Geometrija	Poligon	Geografska lokacija zaščitne podloge						
	Območje brez ovir		Besedilo	Obstoj območja brez ovir za RWY kategorije I za natančni prilet	Kadar je zagotovljeno					
	Oznaka RWY									
		Vrsta	Besedilo	Vrsta oznake RWY						
		Opis	Besedilo	Opis oznak RWY						
		Geometrija	Poligon	Geografska lokacija oznak RWY						
	LGT sredinske črte RWY									
		Dolžina	Razdalja	Longitudinalna razsežnost razsvetljave sredinske črte RWY						
		Razmik	Razdalja	Razmik razsvetljave sredinske črte RWY						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Barva	Besedilo	Barva razsvetljave sredinske črte RWY						
		Intenzivnost	Besedilo	Intenzivnost razsvetljave sredinske črte RWY						
		Položaj	Točka	Geografska lokacija vsake posamezne luči razsvetljave sredinske črte RWY						
	LGT roba RWY									
		Dolžina	Razdalja	Longitudinalna razsežnost robnih luči RWY						
		Razmik	Razdalja	Razmik robnih luči RWY						
		Barva	Besedilo	Barva robnih luči RWY						
		Intenzivnost	Besedilo	Intenzivnost robnih luči RWY						
		Položaj	Točka	Geografska lokacija vsake posamezne robne luči RWY						
	Referenčna koda			Namen referenčne kode je zagotoviti preprosto metodo za povezovanje številnih specifikacij značilnosti aerodromov, da se zagotovi serija naprav na aerodromu, ki ustreza letalom, ki bodo uporabljala aerodrom						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Številka	Šifrant	Številka, ki temelji na referenčni dolžini terena za letalo						
		Črka	Šifrant	Črka, ki temelji na razponu kril letala in zunanjem razponu koles glavnega podvozja						
	Omejitev		Besedilo	Opis omejitev, ki veljajo za RWY						
Usmerjenost RWY										
	Oznaka		Besedilo	Polna besedilna oznaka smeri pristajanja in vzletanja – primeri: 27, 35L, 01R						
	Dejanska smer		Smer	Dejanska smer RWY		1/100 stopinje	Redno	Izmerjeno	1/100 stopinje	1 stopinja
	Vrsta		Besedilo	Vrsta RWY: natančni (kategorija I, II, III)/nenatančni/neinstrumentalni						
	Prag			Začetek dela RWY, uporabnega za pristajanje						
		Položaj	Točka	Geografska lokacija praga RWY		1 m	Ključno	Izmerjeno	1/100 s	1 s
		Nadmorska višina	Nadmorska višina	Nadmorska višina praga RWY		Glej opombo 1				
		Geoidna undulacija	Relativna višina	WGS-84 geoidna undulacija na položaju praga RWY		Glej opombo 2				

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Vrsta	Besedilo	Navedba, ali je prag prestavljen ali ne; prestavljen prag je na skrajnem delu RWY						
		Prestavitev	Razdalja	Razdalja prestavljenega praga	Če je prag prestavljen	1 m	Redno	Izmerjeno		
	Konec RWY			Konec RWY (točka poravnave s potjo leta)						
		Položaj	Točka	Lokacija konca RWY v smeri odhoda		1 m	Ključno	Izmerjeno	1/100 s	1 s
		Nadmorska višina	Nadmorska višina	Nadmorska višina končnega položaja RWY		Glej točke sredinske črte RWY				
	Odhodni konec RWY (DER)			Konec območja, ki je primerno za vzlet (tj. konec RWY ali, če obstaja čistina, konec čistine)	Začetek postopka odhoda					
		Položaj	Točka	Geografska lokacija DER						
		Nadmorska višina	Nadmorska višina	Nadmorska višina DER je nadmorska višina konca RWY ali čistine, odvisno od tega, katera je višja						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Cona dotika			Del RWY za pragom, ki je predviden za prvi stik pristajajočih letal z RWY						
		Nadmorska višina	Nadmorska višina	Največja nadmorska višina cone dotika RWY za natančni prilet	RWY za natančni prilet	0,25 m ali 0,25 čevlja				
		Naklon	Vrednost	Naklon cone dotika RWY						
	Naklon		Vrednost	Naklon RWY						
	Izvajanje operacij na način pristani in zadrži pozicijo (LAHSO)			LAHSO						
		Geometrija	Črta	Geografska lokacija LAHSO						
		Zaščiteni element	Besedilo	Naziv zaščitene RWY ali vozne steze (TWY)						
	Območje predstavitve			Del RWY med njenim začetkom in prestavljenim pragom						
		Geometrija	Poligon	Geografska lokacija prestavljenega območja						
		PCN	Besedilo	PCN prestavljenega območja						
		Vrsta površine	Besedilo	Vrsta površine prestavljenega območja						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Omejitev zrakoplovov	Besedilo	Omejitve uporabe posameznega tipa zrakoplova						
	SWY			Določeno pravokotno območje na kopnem na koncu razpoložljive RWY za vzlet, pripravljeno kot primerno območje, na katerem se zrakoplov lahko ustavi ob morebitnem prekinjenem vzletu						
		Dolžina	Razdalja	Longitudinalna razsežnost SWY	Če obstaja	1 m	Ključno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevelj	1 m
		Širina	Razdalja	Širina SWY		1 m	Ključno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevelj	1 m
		Geometrija	Poligon	Geografska lokacija SWY						
		Naklon	Vrednost	Naklon SWY						
		Vrsta površine	Besedilo	Vrsta površine SWY						
	Čistina			Določeno pravokotno območje na kopnem ali vodi pod nadzorom ustreznega organa, izbrano ali pripravljeno kot ustrezno za izvajanje dela začetnega vzpenjanja letala do določene relativne višine						
		Dolžina	Razdalja	Longitudinalna razsežnost čistine		1 m	Bistveno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevelj	
		Širina	Razdalja	Transverzalna razsežnost čistine		1 m	Bistveno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevelj	

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Profil terena		Vertikalni profil (ali naklon) čistine	Če obstaja					
	Varnostno območje konca steze (RESA)			Območje, ki je simetrično glede na podaljšano sredinsko črto RWY in je takoj za koncem steze, ki je primarno namenjeno zmanjšanju tveganja škode na letalu, ki pristane pred območjem RWY za vzletanje in pristajanje ali izleti s tega območja po pristanku						
		Dolžina	Razdalja	Longitudinalna razsežnost RESA						
		Širina	Razdalja	Transverzalna razsežnost RESA						
		Longitudinalni naklon	Vrednost	Longitudinalni naklon RESA						
		Transverzalni naklon	Vrednost	Transverzalni naklon RESA						
	Predpisane razdalje									
		Razpoložljiva dolžina za vzletni zalet (TORA)	Razdalja	Dolžina RWY, ki je predpisana kot razpoložljiva in primerna za talni zalet letala pri vzletu		1 m	Ključno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevelj	1 m
		Razpoložljiva dolžina za vzletanje (TODA)	Razdalja	Seštevek razpoložljive dolžine za vzletni zalet in dolžine čistine, če ta obstaja		1 m	Ključno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevelj	1 m

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Razpoložljiva dolžina za vzletni zalet in poti ustavljanja (ASDA)	Razdalja	Seštevek razpoložljive dolžine za vzletni zalet in dolžine SWY, če ta obstaja		1 m	Ključno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevelj	1 m
		Razpoložljiva dolžina za pristajanje (LDA)	Razdalja	Dolžina RWY, ki je predpisana kot razpoložljiva in primerna za vožnjo po tleh za letalo pri pristajanju		1 m	Ključno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevelj	1 m
		Opombe	Besedilo	Opombe, vključno z vstopno ali začetno točko RWY, kjer so predpisane alternativne zmanjšane razdalje						
	LGT konca RWY									
		Barva	Besedilo	Barva razsvetljave konca RWY						
		Položaj	Točka	Geografska lokacija vsake posamezne luči razsvetljave konca RWY						
	SWY LGT									
		Dolžina	Razdalja	Longitudinalna razsežnost luči SWY						
		Barva	Besedilo	Barva luči SWY						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Položaj	Točka	Geografska lokacija vsake posamezne luči razsvetljave SWY						
	Sistem razsvetljave prileta									
		Vrsta	Besedilo	Razvrstitev sistema razsvetljave prileta ob uporabi meril iz Uredbe (EU) št. 139/2014 in CS-ADR-DSN, zlasti CS ADR-DSN.M.625 in CS ADR-DSN.M.626.						
		Dolžina	Razdalja	Longitudinalna razsežnost sistema razsvetljave prileta						
		Intenzivnost	Besedilo	Koda, ki označuje relativno intenzivnost sistema razsvetljave prileta						
		Položaj	Točka	Geografska lokacija vsake posamezne luči sistema razsvetljave prileta						
	Luči praga RWY									
		Barva	Besedilo	Barva luči praga RWY						
		Barva stranskih prečk	Besedilo	Barva stranskih prečk praga RWY						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Položaj	Točka	Geografska lokacija vsake posamezne luči praga in luči stranskih prečk						
	Luči cone dotika									
		Dolžina	Razdalja	Longitudinalna razsežnost luči cone dotika RWY						
		Položaj	Točka	Geografska lokacija vsake posamezne luči cone dotika RWY						
	Vizualni kazalnik priletne strmine									
		Minimalna višina oči nad pragom (MEHT)	Relativna višina	MEHT						
		Lokacija	Točka	Geografska lokacija vizualnega kazalnika priletne strmine						
		Kot	Kot	Nominalni koti priletne strmine						
		Vrsta	Besedilo	Vrsta sistema vizualnega kazalnika za prilet (PAPI, A-PAPI itd.)						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Kot predstavitev	Kot	Kadar os sistema ni vzporedna s sredinsko črto RWY, kot in smer predstavitev, tj. levo ali desno						
		Smer predstavitev	Besedilo	Kadar os sistema ni vzporedna s sredinsko črto RWY, kot in smer predstavitev, tj. levo ali desno						
	Oprema za zaustavljanje		Črta	Geografska lokacija kabla opreme za zaustavljanje čez RWY						
	Sistem zaustavljanja			Material, ki zmore absorbirati veliko energije in je na koncu RWY ali SWY ter je namenjen stiskanju pod težo letala, medtem ko material zagotavlja silo pojemka na podvozje zrakoplova						
		Geometrija	Poligon	Geografska lokacija sistema za zaustavljanje						
		Zamik	Razdalja	Zamik sistema za zaustavljanje						
		Dolžina	Razdalja	Longitudinalna razsežnost sistema za zaustavljanje						
		Širina	Razdalja	Transverzalna razsežnost sistema za zaustavljanje						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Območje radijskega višinomera										
	Dolžina		Razdalja	Longitudinalna razsežnost območja radijskega višinomera						
	Širina		Razdalja	Transverzalna razsežnost območja radijskega višinomera						
	Geometrija		Poligon	Geografska lokacija območja radijskega višinomera						
			Opomba 1	Nadmorska višina praga RWY za nenatančni prilet		0,5 m	Bistveno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevljev	1 m ali 1 čevljev
				Nadmorska višina praga RWY za natančni prilet		0,25 m	Ključno	Izmerjeno	0,1 m ali 0,1 čevlja	0,5 m ali 1 čevljev
			Opomba 2	WGS-84 geoidna undulacija na pragu RWY za nenatančni prilet		0,5 m	Bistveno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevljev	1 m ali 1 čevljev
				WGS-84 geoidna undulacija na pragu RWY za natančni prilet		0,25 m	Ključno	Izmerjeno	0,1 m ali 0,1 čevlja	0,5 m ali 1 čevljev

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Območje končnega prileta in vzleta (FATO)				Opređeljeno območje, nad katerim se izvede zadnja faza manevra prileta pred lebdenjem ali pristankom in s katere se začne manever vzleta; kadar FATO uporabljajo helikopterji iz razreda zmogljivosti 1, opredeljeno območje vključuje razpoložljivo območje za prekinjen vzlet.						
	Točka praga			Začetek dela FATO, uporabnega za pristajanje						
		Položaj	Točka	Geografska lokacija točke praga FATO		1 m	Ključno	Izmerjeno	1/100 s	1 s
		Nadmorska višina	Nadmorska višina	Nadmorska višina praga FATO		Glej opombo 1				
		Geoidna undulacija	Relativna višina	WGS-84 geoidna undulacija na položaju praga FATO		Glej opombo 2				
	DER			Konec območja, ki je primeren za vzlet (tj. konec RWY ali, če obstaja čistina, konec čistine ali konec območja FATO)						
		Položaj	Točka	Geografska lokacija DER		1 m	Ključno	Izmerjeno	1/100 s	1 s
		Nadmorska višina	Nadmorska višina	Nadmorska višina začetka in konca RWY/FATO, odvisno od tega, katera je višja						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Vrsta		Besedilo	Vrsta FATO						
	Opredelitev		Besedilo	Polna besedilna oznaka območja za pristajanje in vzletanje						
	Dolžina		Razdalja	Longitudinalna razsežnost FATO		1 m	Ključno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevelj	1 m
	Širina		Razdalja	Transverzalna razsežnost FATO						
	Geometrija		Poligon	Geografska lokacija elementa FATO						
	Naklon		Vrednost	Naklon FATO						
	Vrsta površine		Besedilo	Vrsta površine FATO						
	Dejanska smer		Smer	Dejanska smer FATO		1/100 stopinje	Redno	Izmerjeno	1/100 stopinje	
	Predpisane razdalje									
		Razpoložljiva dolžina za vzletanje (TODAH)	Razdalja	Seštevek dolžine FATO in dolžine čistine za helikopter (če je na voljo)	In če je ustrezno, alternativne zmanjšane predpisane razdalje	1 m	Ključno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevelj	

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Razpoložljiva dolžina za prekinjen vzlet (RTODAH)	Razdalja	Dolžina FATO, ki je predpisana kot razpoložljiva in primerna za helikopterje razreda zmogljivosti 1, da se zaključi prekinjen vzlet		1 m	Ključno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevelj	
		Razpoložljiva dolžina za pristajanje (LDAH)	Razdalja	Seštevek dolžine FATO in kakršnega koli dodatnega območja, ki je predpisano kot razpoložljivo in primerno, da helikopterji zaključijo pristajalni manever z opredeljene relativne višine		1 m	Ključno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevelj	
		Opombe	Besedilo	Opombe, vključno z vstopno ali začetno točko RWY, kjer so predpisane alternativne zmanjšane razdalje						
	Oznaka FATO									
		Opis	Besedilo	Opis oznak FATO						
	Sistemi razsvetljave prileta									
		Vrsta	Besedilo	Razvrstitev sistema razsvetljave prileta ob uporabi meril iz Uredbe (EU) št. 139/2014 in CS-ADR-DSN, zlasti CS ADR-DSN.M.625 in CS ADR-DSN.M.626.						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Dolžina	Razdalja	Longitudinalna razsežnost sistema razsvetljave prileta						
		Intenzivnost	Besedilo	Koda, ki označuje relativno intenzivnost sistema razsvetljave prileta						
		Položaj	Točka	Geografska lokacija vsake posamezne luči sistema razsvetljave prileta						
	Luči območja									
		Opis	Besedilo	Opis luči območja						
		Položaj	Točka	Geografska lokacija vsake posamezne luči razsvetljave na območju						
	Luči ciljne točke									
		Opis	Besedilo	Opis luči ciljne točke						
		Položaj	Točka	Geografska lokacija vsake posamezne luči razsvetljave ciljne točke						
Območje dotika in vzleta (TLOF)				Območje, na katerem se lahko helikopter dotakne tal ali s katerega lahko vzleti						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Oznaka		Besedilo	Polna besedilna oznaka TLOF						
	Sredinska točka									
		Položaj	Točka	Geografska lokacija točke praga TLOF		1 m	Ključno	Izmerjeno	1/100 s	1 s
		Nadmorska višina	Nadmorska višina	Nadmorska višina praga TLOF		Glej opombo 1				
		Geoidna ondulacija	Relativna višina	WGS-84 geoidna ondulacija položaja sredinske točke TLOF		Glej opombo 2				
	Dolžina		Razdalja	Longitudinalna razsežnost TLOF		1 m	Ključno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevelj	1 m
	Širina		Razdalja	Transverzalna razsežnost TLOF		1 m	Ključno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevelj	1 m
	Geometrija		Poligon	Geografska lokacija elementa TLOF						
	Naklon		Vrednost	Naklon TLOF						
	Vrsta površine		Besedilo	Vrsta površine TLOF						
	Nosilnost		Vrednost	Nosilnost TLOF					1 tona	

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Vrsta vizualnega kazalnika priletne strmine		Besedilo	Vrsta vizualnega kazalnika priletne strmine						
	Označevanje									
		Opis	Besedilo	Opis oznak TLOF						
Varno območje				Opređeljeno območje heliporta okrog FATO, na katerem ni ovir, razen tistih, ki so potrebne za navigacijo v zračnem prometu, in ki je namenjeno zmanjšanju tveganja škode na helikopterjih, ki po nesreči zaidejo s FATO						
	Dolžina		Razdalja	Longitudinalna razsežnost varnega območja						
	Širina		Razdalja	Transverzalna razsežnost varnega območja						
	Vrsta površine		Besedilo	Vrsta površine varnega območja						
Čistina za helikopter				Opređeljeno območje na kopnem ali vodi, ki je izbrano in/ali pripravljeno kot primerno območje, nad katerim lahko helikopter razreda zmogljivosti 1 pospešuje in doseže določeno relativno višino						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Dolžina		Razdalja	Longitudinalna razsežnost čistine za helikopter						
	Profil terena		Vrednost	Vertikalni profil (ali naklon) čistine za helikopter						
			Opomba 1	Prag FATO za heliporte s priletom preko točke v prostoru (PinS) ali brez njega		0,5 m	Bistveno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevljev	
				Prag FATO za heliporte, namenjene uporabi		0,25 m	Ključno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevljev (nenatančni) 0,1 m ali 0,1 čevlja (natančni)	
			Opomba 2	Geoidna undulacija praga FATO in geometričnega središča TLOF po WGS-84, za heliporte s priletom PinS ali brez njega		0,5 m	Bistveno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevljev	
				Geoidna undulacija praga FATO in geometričnega središča TLOF po WGS-84, za heliporte, ki so namenjeni delovanju		0,25 m	Ključno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevljev (nenatančni) 0,1 m ali 0,1 čevlja (natančni)	

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Ploščad				Opredeljeno območje na kopenskem aerodromu, namenjeno oskrbi zrakoplova za vkrcavanje ali izkrcavanje potnikov, natovarjanje ali iztovarjanje pošte ali tovora, preskrbo z gorivom, parkiranje ali vzdrževanje						
	Oznaka		Besedilo	Polni besedilni naziv ali oznaka, ki se uporablja za označevanje ploščadi na aerodromu/heliportu						
	Geometrija		Poligon	Geografska lokacija elementa ploščadi		1 m	Redno	Izmerjeno	1/10 s	1 s
	Vrsta		Besedilo	Razvrstitev primarne uporabe ploščadi						
	Omejitev zrakoplovov		Besedilo	Omejitev uporabe (prepoved) za posamezen tip zrakoplova						
	Vrsta površine		Besedilo	Vrsta površine ploščadi						
	Trdnost									
		PCN	Besedilo	PCN ploščadi						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Vrsta tlakovane površine	Besedilo	Opredelelitev ACN-PCN						
		Podrejena kategorija	Besedilo	Podrejena kategorija trdnosti ploščadi						
		Dovoljen tlak	Besedilo	Največja dovoljena kategorija tlaka v pnevmatikah ali najvišja dovoljena vrednost tlaka v pnevmatikah						
		Metoda ocenjevanja	Besedilo	Metoda ocenjevanja, uporabljena za opredelitev trdnosti ploščadi						
	Nadmorska višina		Nadmorska višina	Nadmorska višina ploščadi						
TWY				Opredeljena pot na kopenskem aerodromu, namenjena vožnji zrakoplovov po tleh in povezovanju enega dela aerodroma z drugim						
	Oznaka		Besedilo	Polna besedilna oznaka TWY						
	Širina		Razdalja	Transverzalna razsežnost TWY		1 m	Bistveno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevelj	
	Geometrija		Poligon	Geografska lokacija elementa TWY						
	Most		Besedilo	Vrsta mostu (brez, nadvoz, podvoz)						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Vrsta površine		Besedilo	Vrsta površine TWY						
	Trdnost									
		PCN	Besedilo	PCN TWY						
		Vrsta tlakovane površine	Besedilo	Opredelitev ACN-PCN						
		Podrejena kategorija	Besedilo	Podrejena kategorija trdnosti TWY						
		Dovoljen tlak	Besedilo	Največja dovoljena kategorija tlaka v pnevmatikah ali najvišja dovoljena vrednost tlaka v pnevmatikah						
		Metoda ocenjevanja	Besedilo	Metoda ocenjevanja, uporabljena za opredelitev trdnosti vozne steze						
	Omejitev zrakoplovov		Besedilo	Omejitev uporabe (prepoved) za posamezen tip zrakoplova						
	Črka referenčne kode		Šifrant	Črka, ki temelji na razponu kril letala in zunanjem razponu koles glavnega podvozja						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Lokacija za podaljšanje konic kril		Točka/ poligon	Za aerodrome z letali z zložljivimi konicami kril lokacija za raztegnitev konic kril						
	Točke sredinske črte									
		Položaj	Točka	Geografske koordinate točk sredinske črte TWY		0,5 m	Bistveno	Izmerjeno	1/100 s	1/100 s
		Nadmorska višina	Nadmorska višina	Nadmorska višina točk sredinske črte vozne steze		1 m	Bistveno	Izmerjeno		
	Bankina			Območje poleg roba tlakovane površine, ki je namenjena prehodu med tlakovano površino in sosednjo površino						
		Geometrija	Poligon	Geografska lokacija bankine TWY						
		Vrsta površine	Besedilo	Vrsta površine bankine TWY						
		Širina	Razdalja	Širina bankine TWY		1 m	Bistveno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevelj	
	Vodilne črte									

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Geometrija	Črta	Geografska lokacija vodilnih črt		0,5 m	Bistveno	Izmerjeno	1/100 s	1/100 s
		Barva	Besedilo	Barva vodilnih črt TWY						
		Oblika	Besedilo	Oblika vodilnih črt TWY						
		Razpon kril	Vrednost	Razpon kril						
		Najvišja hitrost	Vrednost	Najvišja hitrost						
		Smer	Besedilo	Smer						
	Črta, ki označuje vmesni položaj čakanja		Črta	Črta, ki označuje vmesni položaj čakanja		0,5 m	Bistveno	Izmerjeno	1/100 s	1 s
	Oznake TWY									
		Opis	Besedilo	Opis oznak TWY						
	Robne luči TWY									
		Opis	Besedilo	Opis robnih luči TWY						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Položaj	Točka	Geografska lokacija vsake posamezne robne luči TWY						
	Razsvetljava sredinske črte TWY									
		Opis	Besedilo	Opis razsvetljave sredinske črte TWY						
		Položaj	Točka	Geografska lokacija vsake posamezne luči razsvetljave sredinske črte TWY						
	Zaustavljalne luči									
		Opis	Besedilo	Opis zaustavljalnih luči	Če obstajajo					
		Lokacija	Črta	Lokacija zaustavljalnih luči						
	Zaščitne luči RWY									
		Opis	Besedilo	Opis zaščitnih luči RWY in drugih zaščitnih ukrepov RWY	Če obstajajo					
		Lokacija	Točka	Lokacija zaustavljalnih luči	Konfiguracija A					

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Lokacija	Črta	Lokacija zaustavljajalnih luči	Konfiguracija B					
	Položaj čakanja RWY			Označeno mesto za varovanje RWY, ravnine razmejitve od ovir ali kritičnega/občutljivega območja instrumentnega pristajalnega sistema (ILS)/mikrovalovnega pristajalnega sistema (MLS), kjer se zrakoplovi, ki vozijo po tleh, in vozila ustavijo in čakajo, razen če jim aerodromski kontrolni stolp ne dovoli drugače						
		Geometrija	Črta	Geografska lokacija položaja čakanja RWY		0,5 m	Bistveno	Izmerjeno	1/100 s	1 s
		Zaščitena RWY	Besedilo	Oznaka zaščitene RWY						
		Cat stop	Šifrant	Kategorija (CAT) RWY (0, I, II, III)						
		Besedilo „RWY ahead“	Besedilo	Dejansko besedilo v oznaki, npr. „RWY AHEAD“ ali „RUNWAY AHEAD“						
	Vmesni položaj čakanja	Geometrija	Črta	Geografska lokacija vmesnega položaja čakanja – opredeljen položaj, namenjen nadzoru prometa, na katerem se zrakoplovi, ki vozijo po tleh, in vozila ustavijo in počakajo na dovoljenje za nadaljevanje, če jim tako naroči aerodromski kontrolni stolp						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Zemeljska TWY za helikopterje				Zemeljska TWY, namenjena premikanju helikopterjev s podvozjem s kolesi po tleh						
	Oznaka		Besedilo	Polna besedilna oznaka zemeljske TWY za helikopterje						
	Točke sredinske črte		Točka	Geografska lokacija točk sredinske črte zemeljske TWY za helikopterje		0,5 m	Bistveno	Izmerjeno/ izračunano		
	Nadmorska višina		Nadmorska višina	Nadmorska višina zemeljske TWY za helikopterje		1 m	Bistveno	Izmerjeno		
	Širina		Razdalja	Transverzalna razsežnost zemeljske TWY za helikopterje		1 m	Bistveno	Izmerjeno		
	Vrsta površine		Besedilo	Vrsta površine zemeljske TWY za helikopterje						
	Črta, ki označuje križišče		Črta	Črta, ki označuje križišče zemeljske TWY za helikopterje		0,5 m	Bistveno	Izmerjeno	1/100 s	1 s
	Razsvetljava									
		Opis	Besedilo	Opis razsvetljave zemeljske TWY za helikopterje						
		Položaj	Točka	Geografska lokacija vsake posamezne luči razsvetljave zemeljske TWY za helikopterje						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Označevanje									
		Opis	Besedilo	Opis oznak zemeljske TWY za helikopterje						
Zračna TWY za helikopterje				Opređeljena pot na površini, namenjena nadletanju helikopterjev						
	Oznaka			Polna besedilna oznaka zračne TWY za helikopterje						
	Točke sredinske črte		Točka	Geografska lokacija točk sredinske črte zračne TWY za helikopterje		0,5 m	Bistveno	Izmerjeno/ izračunano		
	Nadmorska višina		Nadmorska višina	Nadmorska višina zračne TWY za helikopterje		1 m	Bistveno	Izmerjeno		
	Širina		Razdalja	Transverzalna razsežnost zračne TWY za helikopterje		1 m	Bistveno	Izmerjeno		
	Vrsta površine		Besedilo	Vrsta površine zračne TWY za helikopterje						
	Razsvetljava									
		Opis	Besedilo	Opis razsvetljave zračne TWY za helikopterje						
		Položaj	Točka	Geografska lokacija vsake posamezne luči razsvetljave zračne TWY za helikopterje						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Označevanje									
		Opis	Besedilo	Opis oznak zračne TWY za helikopterje						
Poti preleta helikopterja				Opređeljena pot za premikanje helikopterjev z enega dela heliporta na drugega; pot za nadletanje vključuje zemeljsko ali zračno TWY za helikopterje, osredotočeno na pot za nadletanje.						
	Oznaka		Besedilo	Oznaka poti preleta helikopterja						
	Geometrija		Črta	Geografska lokacija poti preleta helikopterja						
	Širina		Razdalja	Transverzalna razsežnost poti preleta helikopterja		1 m	Bistveno	Izmerjeno		
Nadzorna točka INS										
	Lokacija		Točka	Geografska lokacija nadzorne točke INS	Če je na voljo	0,5 m	Redno	Izmerjeno	1/100 s	1/100 s
Visokofrekvenčna (VHF) vsesmerna (VOR) nadzorna točka										

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Lokacija		Točka	Geografska lokacija nadzorne točke VOR	Če je na voljo					
	Frekvenca		Vrednost	Frekvenca nadzorne točke VOR						
Nadzorna točka višinomera										
	Lokacija		Točka	Geografska lokacija nadzornih točk višinomera						
	Nadmorska višina		Nadmorska višina	Nadmorska višina nadzornih točk višinomera						
Postajališče za zrakoplov				Opredeljeno območje na ploščadi, ki se uporablja za parkiranje zrakoplova						
	Naziv		Besedilo	Naziv točke postajališča za zrakoplov						
	Točke postajališč za zrakoplov	Lokacija	Točka	Geografska lokacija točke postajališča za zrakoplov		0,5 m	Redno	Izmerjeno	1/100 s	1/100 s
		Tip zrakoplova	Šifrant	Tip zrakoplova						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Identifikacijski znak		Besedilo	Opis identifikacijskega znaka postajališča za zrakoplov						
	Vizualni sistem za vodenje pri priključevanju/parkiranju		Besedilo	Opis vizualnega sistema za vodenje pri priključevanju/parkiranju na postajališču za zrakoplove						
	Območje za parkiranje/postajališče		Poligon	Geografska lokacija območja za parkiranje/postajališča						
	Avio most		Šifrant	Avio most, ki je na voljo na postajališču za zrakoplove						
	Gorivo		Šifrant	Gorivo, ki je na voljo na postajališču za zrakoplove						
	Zemeljsko napajanje		Šifrant	Zemeljsko napajanje, ki je na voljo na postajališču za zrakoplove						
	Vleka		Šifrant	Vleka, ki je na voljo na postajališču za zrakoplove						
	Terminal		Besedilo	Referenca stavbe terminala						
	Vrsta površine		Besedilo	Vrsta površine postajališča za zrakoplove						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Omejitev zrakoplovov		Besedilo	Omejitev uporabe (prepoved) za posamezen tip zrakoplova						
	PCN		Besedilo	PCN postajališča za zrakoplove						
	Vodilna črta postajališča									
		Geometrija	Črta	Geografska lokacija vodilne črte postajališča		0,5 m	Bistveno	Izmerjeno	1/100 s	
		Nadmorska višina	Nadmorska višina	Nadmorska višina točk vodilnih črt za parkiranje		1 m	Bistveno	Izmerjeno		
		Smer	Besedilo	Smer vodilnih črt postajališča						
		Razpon kril	Vrednost	Razpon kril						
		Barva	Šifrant	Barva vodilnih črt postajališča						
		Oblika	Šifrant	Oblika vodilne črte postajališča						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Postajališče za helikopter				Postajališče za zrakoplov, ki je namenjeno parkiranju helikopterja in kjer se končajo operacije vožnje po tleh ali kjer se helikopter dotakne tal in dvigne od tal pri operacijah nadletanja						
	Naziv		Besedilo	Naziv postajališča za helikopterje						
	Lokacija		Točka	Geografska lokacija točke postajališča za helikopterje/nadzornih točk INS		0,5 m	Bistveno	Izmerjeno	1/100 s	
Območje razledenitve				Objekt, kjer se z letala odstranita led ali sneg (razledenitev), da se zagotovijo čiste površine, in/ali kjer se čiste površine letala za nekaj časa zaščitijo (preprečevanje zaledenitve) pred nastankom ledu in nabiranjem snega ali plundre						
	Identifikator		Besedilo	Identifikator območja razledenitve						
	Geometrija		Poligon	Geografska lokacija območja razledenitve		1 m	Redno	Izmerjeno	1/10 s	1 s
	Vrsta površine		Besedilo	Vrsta površine območja razledenitve						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	ID osnove		Besedilo	Naziv elementa TWY, parkirišča ali ploščadi						
	Omejitev zrakoplovov		Besedilo	Omejitev uporabe (prepoved) za posamezen tip zrakoplova						

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Komunikacijske naprave										
	Opredelitev storitve		Besedilo	Opredelitev storitve, ki se zagotavlja						
	Pozivni znak		Besedilo	Pozivni znak komunikacijske naprave						
	Kanal		Besedilo	Kanal/frekvenca komunikacijske naprave						
	Naslov za prijavo		Besedilo	Naslov naprave za prijavo	Kot je ustrezno					
	Obratovalni čas		Urnik	Obratovalni čas postaje, ki oskrbuje enoto						

2. Podatki o zračnem prostoru

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Zračni prostor ATS				Zračni prostor opredeljenih dimenzij, abecedno poimenovan, v katerem se lahko opravljajo določene vrste letov ter za katerega so določena pravila za operacije ATS in zračnega prometa						
	Vrsta		Besedilo	Vrsta zračnega prometa ATS v skladu z Dodatkom 4 k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 923/2012 (SERA)						
	Opredelitev		Besedilo	Oznaka, ki jo zračnemu prostoru dodeli odgovorni organ						
	Bočne meje		Poligon	Površina, ki opredeljuje horizontalno obliko zračnega prostora		Glej opombo 1				
	Vertikalne meje									
		Zgornja meja	Absolutna višina	Zgornja meja zračnega prostora						
		Spodnja meja	Absolutna višina	Spodnja meja zračnega prostora		50 m	Redno	Izračunano	50 m ali 100 čevljev	50 m ali 100 čevljev
	Razred zračnega prostora		Šifrant	Kategorizacija zračnega prostora, ki opredeljuje pravila operacij, zahteve glede letov in službe, ki se zagotavljajo						

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Absolutna višina prehoda		Absolutna višina	Absolutna višina, na kateri ali pod katero se vertikalni položaj zrakoplova nadzoruje s sklicevanjem na absolutne višine						
	Ure razpoložljivosti		Urniki	Ure razpoložljivosti zračnega prostora						
	Enota ATS			Enota, ki zagotavlja storitve						
		Naziv	Besedilo	Naziv enote, ki zagotavlja storitve						
		Pozivni znak	Besedilo	Pozivni znak letalske postaje, ki oskrbuje enoto						
		Jezik	Šifrant	Informacije o jezikih, ki se uporabljajo, z opredelitvijo območja in pogojev ter kdaj in kje se uporablja, če je ustrezno						
		Uporabnost	Besedilo	Informacije o območju in pogojih, ko se uporablja						
		Obratovalni čas	Urniki	Obratovalni čas postaje, ki oskrbuje enoto						
	Frekvenca									
		Vrednost	Vrednost	Frekvenca zračnega prostora ATS						
		Namen	Besedilo	Navedba posebnih namenov frekvence						

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
			Opomba 1	FIR, UIR		2 km	Redno	Predpisano	1 min	Kot je načrtovano
				TMA, CTA		100 m	Bistveno	Izračunano	1 s	Kot je načrtovano
				Območje kontroliranega prometa (CTR)		100 m	Bistveno	Izračunano	1 s	Kot je načrtovano

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Zračni prostor, namenjen posebnim dejavnostim										
	Vrsta		Šifrant	Vrsta zračnega prostora, namenjenega posebnim dejavnostim (glej opombo 1)						
	Identifikacija		Besedilo	Identifikacija, ki se dodeli za enoznačno opredelitev zračnega prostora						
	Naziv		Besedilo	Naziv, ki ga zračnemu prostoru dodeli organ, ki ga imenuje država članica						
	Bočne meje		Poligon	Površina, ki opredeljuje horizontalno obliko zračnega prostora		Glej opombo 2 samo za območja P, R in D				
	Vertikalne meje									

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Zgornja meja	Absolutna višina	Zgornja meja zračnega prostora						
		Spodnja meja	Absolutna višina	Spodnja meja zračnega prostora						
	Omejitev		Besedilo	Vrsta omejitve ali narava nevarnosti						
	Aktivacija		Besedilo	Informacije o sistemu in načinih objav o aktivaciji ter informacije, ki se nanašajo na civilne lete in se uporabljajo v postopkih identifikacijskega območja zračne obrambe (ADIZ)						
	Čas dejavnosti		Urniki	Časovni interval, v katerem poteka posebna dejavnost						
	Tveganje za prestrežanje		Besedilo	Tveganje za prestrežanje v primeru vdora						
			Vrsta opombe 1	Prepovedano območje	Opomba 2	100 m	Bistveno	Izračunano	1 s	Kot je načrtovano
				Omejeno območje		2 km	Redno	Predpisano	1 min	Kot je načrtovano
				Nevarno območje						
				Območje izvajanja vojaških vaj						
				Območje vojaškega usposabljanja						
				ADIZ						
				Drugo						

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Drug regulirani zračni prostor										
	Vrsta		Besedilo	Vrsta zračnega prostora (zmanjšano minimalno vertikalno razdvajanje (RVSM), oddajnik signala na kraju nesreče (ELT) itd.)						
	Identifikacija		Besedilo	Identifikacija, ki se dodeli za enoznačno opredelitev zračnega prostora						
	Naziv		Besedilo	Naziv, ki ga zračnemu prostoru dodeli organ, ki ga imenuje država članica						
	Bočne meje		Poligon	Površina, ki opredeljuje horizontalno obliko zračnega prostora						
	Vertikalne meje									
		Zgornja meja	Absolutna višina	Zgornja meja zračnega prostora						
		Spodnja meja	Absolutna višina	Spodnja meja zračnega prostora						
	Omejitev		Besedilo	Vrsta omejitve, če obstaja						
	Aktivacija		Besedilo	Informacije o sistemu in načinih objav o aktivaciji ter informacije, ki se nanašajo na civilne lete in se uporabljajo v postopkih ADIZ						
	Čas dejavnosti		Urniki	Časovni interval, v katerem poteka posebna dejavnost						

▼ **M1**

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Kontrolni sektor ATS										
	Identifikacija		Besedilo	Identifikacija, ki se dodeli sektorju						
	Bočne meje		Poligon	Površina, ki opredeljuje horizontalno obliko sektorja ATC						
	Vertikalne meje									
		Zgornja meja	Absolutna višina	Zgornja meja sektorja						
		Spodnja meja	Absolutna višina	Spodnja meja sektorja						

▼ **M5**

3. Podatki o poteh ATS in drugih poteh

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Pot ATS				Določena pot, namenjena usmerjanju prometa, kot je potrebno za izvajanje ATS						
	Oznaka		Besedilo	Oznaka poti ATS v skladu s Prilogo XI (del FPD) k tej uredbi						
	Predpona oznake		Besedilo	Predpona oznake poti, kot je opredeljena v opombi 1						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Druga pot				Določena pot, namenjena usmerjanju prometa, kot je potrebno, brez izvajanja ATS						
	Oznaka		Besedilo	Oznaka poti						
	Vrsta		Besedilo	Vrsta poti (npr. nenadzorovane navigacijske poti VFR)						
	Pravila letenja		Šifrant	Informacije o pravilih letenja, ki se uporabljajo za pot (IFR/VFR)						
Odsek poti										
	Prva točka			Sklic na prvo točko odseka poti						
		Naziv	Besedilo	Šifrirane oznake ali kodna imena pomembne točke						
		Poročanje	Šifrant	Navedba zahtev glede poročanja ATS/MET kot „obvezno“ ali „na zahtevo“						
	Druga točka			Sklic na drugo točko odseka poti						
		Naziv	Besedilo	Šifrirane oznake ali kodna imena pomembne točke						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Poročanje	Šifrant	Navedba zahtev glede poročanja ATS/MET kot „obvezno“ ali „na zahtevo“						
	Sled letenja		Smer	Sled letenja, radial VOR ali magnetna smer odseka poti		1/10 stopinje (terminal, prihod, odhod)	Redno (terminal, prihod, odhod)	Izračunano (terminal, prihod, odhod)	1 stopinja (terminal, prihod, odhod)	1 stopinja (terminal, prihod, odhod)
	Točka preusmeritve		Točka	Točka, na kateri je predvideno, da zrakoplov, ki navigira na odseku poti ATS, določenem glede na doseg VOR, prenese svojo osnovno navigacijsko referenco z naprave za zrakoplovom na naslednjo napravo pred zrakoplovom	V primeru radiala VOR					
	Dolžina		Razdalja	Geodetska linija med „prvo točko“ in „drugo točko“		Glej opombo 2				
	Zgornja meja		Absolutna višina	Zgornja meja odseka poti						
	Spodnja meja		Absolutna višina	Spodnja meja odseka poti						
	Najmanjša absolutna višina na poti (MEA)		Absolutna višina	Absolutna višina odseka na poti, ki zagotavlja ustrezen sprejem zadevnih navigacijskih zmogljivosti in komunikacij ATS, je skladna s strukturo zračnega prostora in zagotavlja zahtevano varno višino nad ovirami		50 m	Redno	Izračunano	50 m ali 100 čevljev	50 m ali 100 čevljev

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Najmanjša absolutna višina nad ovirami (MOCA)		Absolutna višina	Minimalna absolutna višina opredeljenega odseka, ki zagotavlja zahtevano varno višino nad ovirami		50 m	Redno	Izračunano	50 m ali 100 čevljev	50 m ali 100 čevljev
	Najmanjša absolutna višina letenja		Absolutna višina	Najmanjša absolutna višina letenja		50 m	Redno	Izračunano	50 m ali 100 čevljev	50 m ali 100 čevljev
	Bočne meje		Razdalja	Bočne meje poti						
	Najmanjša absolutna višina območja (AMA)		Absolutna višina	Minimalna absolutna višina, ki se uporablja v instrumentalnih meteoroloških razmerah (IMC) in ki zagotavlja najmanjšo varno višino nad ovirami na določenem območju, običajno v obliki vzporednic in meridianov						
	Najmanjša absolutna višina radarskega vodenja (MVA)		Absolutna višina	MVA						
	Omejitev		Besedilo	Navedba kakršnih koli omejitev glede hitrosti in ravni/absolutne višine na območju, če so določene						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Smer nivoja potovalnega leta			Navedba orientacije nivoja potovalnega leta (soda, liha, brez podatka (NIL))						
		Naprej	Šifrant	Navedba orientacije nivoja potovalnega leta (soda, liha, brez podatka (NIL)) od prve do druge točke odseka poti						
		Nazaj	Šifrant	Navedba orientacije nivoja potovalnega leta (soda, liha, brez podatka (NIL)) od druge do prve točke odseka poti						
	Razpoložljivost		Besedilo	Informacije o razpoložljivosti poti						
	Razred zračnega prostora		Besedilo	Klasifikacija zračnega prostora, ki opredeljuje pravila operacij, zahteve glede letov in službe, ki se zagotavljajo						
	Zahteve glede navigacije na podlagi zmogljivosti (PBN)			Območna navigacija na podlagi zahtev glede PBN za zrakoplove, ki letijo vzdolž poti ATS, po postopku instrumentalnega prileta ali v določenem zračnem prostoru	Samo PBN					

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Navigacijske specifikacije	Besedilo	<p>Oprelitev navigacijskih specifikacij, ki se uporabljajo za posamezni odsek ali odseke; obstajata dve vrsti navigacijskih specifikacij:</p> <p>(a) specifikacija zahtevane zmogljivosti navigacije (RNP): navigacijska specifikacija na podlagi območne navigacije, ki vključuje zahtevo glede spremljanja zmogljivosti in opozarjanja, opredeljeno s predpono RNP, npr. RNP 4, RNP APCH;</p> <p>(b) specifikacija območne navigacije (RNAV): navigacijska specifikacija na podlagi območne navigacije, ki ne vključuje zahteve glede spremljanja zmogljivosti in opozarjanja, opredeljene s predpono RNAV, npr. RNAV 5, RNAV 1.</p>						
		Zahteve glede zmogljivosti navigacije	Besedilo	Zahteve glede točnosti navigacije za vsak odsek poti PBN (RNAV ali RNP)						
		Zahteve glede senzorjev	Besedilo	Navedba zahtev glede senzorjev, vključno s kakršnimi koli omejitvami navigacijskih specifikacij						
	Kontrolna enota									

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Naziv	Besedilo	Naziv enote, ki zagotavlja storitve						
		Kanal	Besedilo	Operativni kanal/frekvenca kontrolne enote						
		Naslov za prijavo	Besedilo	Posebna koda, ki se uporablja za prijavo na kontrolno enoto ATS prek podatkovne zveze	Če je ustrezno					
			Opomba 1	U = zgornja	Opomba 2	1/10 km	Redno	Izračunano	1/10 km ali 1/10 nm	1 km ali 1 nm
				H = helikopter		1/100 km	Bistveno	Izračunano	1/100 km ali 1/100 nm	1 km ali 1 nm
				S = nadzvočno						
				T = TACAN						
				Drugo						

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Točka poti										
	Identifikacija		Besedilo	Nazivi, kodirane oznake ali kodna imena pomembne točke						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Položaj		Točka	Geografska lokacija točke poti		100 m	Bistveno	Izmerjeno/ izračunano	1 s	1 s
	Oblikovanje									
		Navigacijski pripomoček (navaid)	Besedilo	Identifikacija postaje reference VOR/DME						
		Smer	Smer	Smer glede na referenco VOR/DME, če točka poti z njo ni kolocirana		Glej opombo 1 v nadaljevanju				
		Razdalja	Razdalja	Razdalja od reference VOR/DME, če točka poti z njo ni kolocirana		Glej opombo 2 v nadaljevanju				
					Opomba 1	1/10 stopinje	Redno	Izračunano	1/10 stopinje	1/10 stopinje
						1/100 stopinje	Bistveno	Izračunano	1/100 stopinje	1/10 stopinje
								Izračunano		
					Opomba 2	1/10 km	Redno	Izračunano	1/10 km ali 1/10 nm	2/10 km (1/10 nm)
						1/100 km	Bistveno	Izračunano	1/100 km ali 1/100 nm	2/10 km (1/10 nm)

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Čakanje na poti				Vnaprej določen manever, s katerim zrakoplov ostane v določenem zračnem prostoru, medtem ko čaka na nadaljnja dovoljenja						
	Identifikacija		Besedilo	Identifikacija postopka čakanja						
	Navigacijska točka		Besedilo	Identifikacija navigacijske točke postopka čakanja		100 m	Bistveno	Izmerjeno/ izračunano	1 s	1 s
	Točka poti		Točka	Geografska lokacija točke poti čakanja						
	Priletna sled		Smer	Priletna sled postopka čakanja						
	Smer zavoja		Besedilo	Smer postopkovnega zavoja						
	Hitrost		Vrednost	Najvišja navedena hitrost letenja						
	Nivo									
		Najnižji nivo čakanja	Absolutna višina	Najnižji nivo čakanja postopka čakanja						
		Najvišji nivo čakanja	Absolutna višina	Najvišji nivo čakanja postopka čakanja						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Odhodni čas/ razdalja		Vrednost	Vrednost časa/razdalje postopka čakanja						
	Kontrolna enota									
		Naziv	Besedilo	Navedba kontrolne enote						
		Frekvenca	Vrednost	Operativna frekvenca/kanal kontrolne enote						
	Posebni postopek vstopa v zračni prostor čakalnega vzorca		Besedilo	Besedilni opis posebnega postopka vstopa VOR/DME	Če je bil za vzorec čakanja VOR/DME opredeljen vstopni radial na sekundarno navigacijsko točko na koncu odhodnega dela					

4. Podatki o postopku instrumentalnega leta

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Postopek										
	Identifikacija									
		Vodenje v odseku končnega prileta (FAS)	Šifrant	Naziv, ki opisuje vrsto radionavigacijskega pripomočka, ki zagotavlja bočno vodenje pri končnem priletu, npr. ILS, VOR, RNAV itd.	APCH					
		RWY	Besedilo	Oznaka RWY za smer pristanka in vzleta, npr. 27, 35L, 01R						
		Kroženje	Šifrant	Navedba, ali postopek je ali ni krožni prilet	APCH					
		Več kod	Besedilo	Če dva ali več postopkov na isto RWY ni mogoče ločiti le po vrsti radionavigacijskega pripomočka, se v skladu z vrsto radionavigacijskega pripomočka uporabi enočrkovna pripona, ki se začne s črko „z“, npr. VOR y RWY 20 ali VOR z RWY 20.	APCH					
		Omejevalnik NS	Besedilo	Informacije glede na senzor v primeru omejitve uporabe	Samo PBN					
		Naziv	Besedilo	Naziv postopka instrumentalnega letenja						

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Označba v preprostem jeziku									
		Osnovna oznaka	Besedilo	Osnovna oznaka je naziv ali kodna imena pomembne točke, kjer se standardna pot odhoda konča	SID, STAR					
		Oznaka veljavnosti	Besedilo	Oznaka veljavnosti je številka od 1 do 9	SID, STAR					
		Oznaka poti	Besedilo	Oznaka poti je ena črka abecede. Črki „I“ in „O“ se ne uporabljata.	SID, STAR					
		Vizualne oznake	Besedilo	Navedba, ali je pot vzpostavljena za zrakoplove, ki delujejo v skladu z VFR	Samo VFR					
	Kodirano označevanje									
		Pomembna točka	Besedilo	Kodirana oznaka ali kodna imena pomembne točke	SID, STAR					
		Oznaka veljavnosti	Besedilo	Oznaka veljavnosti postopka	SID, STAR					
		Oznaka poti	Besedilo	Oznaka poti postopka	SID, STAR					
	Vrsta postopka		Šifrant	Navedba vrste postopka (odhodni, prihodni, priletni, drugo)						

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	PBN ali konvencionalen		Šifrant	Navedba, ali je postopek PBN ali konvencionalen	Samo IFR					
	Vrsta natančnosti		Besedilo	Vrsta instrumentalnega postopka; postopki instrumentalnega prileta so razvrščeni v: (a) postopek nenatančnega prileta (NPA): postopek instrumentalnega prileta, ki uporablja bočno vodenje, vendar ne vertikalnega vodenja; (b) postopek prileta z vertikalnim vodenjem (APV): instrumentalni postopek, pri katerem se uporabljata bočno in vertikalno vodenje, vendar ne ustreza zahtevam glede operacij natančnega prileta in pristanka; (c) postopek natančnega prileta (PA): postopek instrumentalnega prileta, pri katerem se uporabljata bočno in vertikalno vodenje z minimalnimi zahtevami, kot je določeno glede na kategorijo operacije.	APCH					
	Kategorija zrakoplova		Šifrant	Navedba kategorij zrakoplova, ki jim je postopek namenjen						
	Magnetna variacija		Vrednost	Magnetna variacija za oblikovanje postopka						

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Varna absolutna/relativna višina nad ovirami (OCA/H)			OCA/H	APCH					
		Kategorija zrakoplova	Šifrant	Kategorija zrakoplova	APCH					
		Vrsta prileta	Šifrant	Vrsta prileta (npr. direktni, kategorija I, kategorija II, LLZ, kroženje itd.) ali posebni navigacijski pripomoček (npr. navigacijske točke „step-down“) ali posebne navigacijske specifikacije	APCH					
		Absolutna višina	Absolutna višina	Najmanjša absolutna višina, ki se uporablja pri zagotavljanju skladnosti z ustreznimi merili varne višine nad ovirami	APCH		Bistveno			
		Relativna višina	Relativna višina	Najmanjša relativna višina nad nadmorsko višino ustreznega praga RWY ali nadmorske višine aerodroma, kot je ustrezno, ki se uporablja pri zagotavljanju skladnosti z ustreznimi merili varne višine nad ovirami	APCH		Bistveno			
	Absolutna/relativna višina odločitve (DA/H)			DA/H	APCH					
		Kategorija zrakoplova	Šifrant	Kategorija zrakoplova	APCH					

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Vrsta prileta	Šifrant	Vrsta prileta (npr. direktni, kroženje itd.) ali poseben navigacijski pripomoček (npr. navigacijske točke „step-down“) ali posebne navigacijske specifikacije	APCH					
		Absolutna višina	Absolutna višina	Določena absolutna višina v tridimenzionalni (3D) operaciji instrumentalnega prileta, pri kateri se začne neuspeli prilet, če zahtevana vizualna referenca za nadaljevanje prileta ni vzpostavljena	APCH					
		Relativna višina	Relativna višina	Določena relativna višina v tridimenzionalni (3D) operaciji instrumentalnega prileta, pri kateri se začne neuspeli prilet, če zahtevana vizualna referenca za nadaljevanje prileta ni vzpostavljena	APCH					
	Najmanjša absolutna/relativna višina spuščanja (MDA/H)			MDA/H	APCH					
		Kategorija zrakoplova	Šifrant	Kategorija zrakoplova	APCH					
		Vrsta prileta	Šifrant	Vrsta prileta (npr. direktni, kroženje itd.) ali poseben navigacijski pripomoček (npr. navigacijske točke „step-down“) ali posebne navigacijske specifikacije	APCH					

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Absolutna višina	Absolutna višina	Določena absolutna višina v dvodimenzionalni (2D) operaciji instrumentalnega prileta ali krožnega prileta, pod katero se spust ne začne brez zahtevane vizualne reference	APCH					
		Relativna višina	Relativna višina	Določena relativna višina v dvodimenzionalni (2D) operaciji instrumentalnega prileta ali krožnega prileta, pod katero se spust ne začne brez zahtevane vizualne reference	APCH					
	Najmanjša sektorska absolutna višina (MSA)			Najmanjša absolutna višina, ki se lahko uporabi za zagotovitev najmanjše razdalje 300 m (1 000 čevljev) nad vsemi predmeti na območju krožnega sektorja s polmerom 46 km (25 nm) s središčem na radionavigacijskem pripomočku	Samo IFR					
		Začetni kot sektorja	Kot	Začetni kot sektorja						
		Končni kot sektorja	Kot	Končni kot sektorja						
		Na podlagi točke	Besedilo	Središče MSA						
		Absolutna višina	Absolutna višina	Najmanjša absolutna višina vsakega sektorja						

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Omejitve	Besedilo	MSA: najmanjša absolutna višina, ki se lahko uporabi za zagotovitev najmanjše razdalje 300 m (1 000 čevljev) nad vsemi predmeti na območju krožnega sektorja s polmerom 46 km (25 nm) s središčem na radionavigacijskem pripomočku						
		Polmer	Vrednost	Polmer vsakega sektorja						
	Absolutna višina območja prihoda (TAA)			Najmanjša absolutna višina, ki zagotavlja najmanjšo razdaljo 300 m (1 000 čevljev) nad vsemi predmeti v krožnem loku s polmerom 46 km (25 nm) in s središčem v navigacijski točki začetnega prileta (IAF) ali, če ta ne obstaja, na navigacijski točki vmesnega prileta (IF), ki je določena z ravnimi črtami, ki povezujejo krožni lok z IF; združene TAA, povezane s postopkom prileta, predstavljajo območje 360 stopinj okrog IF.	Samo APCH ali PBN					
		Referenčna točka	Besedilo	Referenčna točka TAA (IAF ali IF)						
		IAF	Besedilo	Referenčna točka TAA IAF						
		IF	Besedilo	Referenčna točka TAA IF						
		Oddaljenost od IAF	Razdalja	Oddaljenost meje območja TAA od IAF						
		Absolutna višina	Absolutna višina	Vrednost absolutne višine območja prihoda						

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Začetni kot sektorja	Kot	Začetni kot sektorja (smer glede na referenčno točko TAA)						
		Končni kot sektorja	Kot	Končni kot sektorja (smer glede na referenčno točko TAA)						
		Lok „step-down“	Razdalja	Polmer notranjega območja pri manjši absolutni višini						
	Naziv navigacijskih specifikacij		Besedilo	<p>Niz zahtev glede zrakoplova in letalske posadke, ki so potrebne v podporo operacijam PBN v posameznem zračnem prostoru; obstajata dve vrsti navigacijskih specifikacij:</p> <p>(a) specifikacije RNP: navigacijske specifikacije na podlagi območne navigacije, ki vključuje zahtevo glede spremljanja zmogljivosti in opozarjanja, opredeljeno s predpono RNP, npr. RNP 4, RNP APCH;</p> <p>(b) specifikacije RNAV: navigacijske specifikacije na podlagi območne navigacije, ki ne vključuje zahteve glede spremljanja zmogljivosti in opozarjanja, opredeljene s predpono RNAV, npr. RNAV 5, RNAV 1.</p>	Samo PBN					

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Operativni minimumi		Besedilo	Letališki operativni minimumi: omejitve uporabnosti aerodroma glede: (a) vzleta, izražene v RVR in/ali vidljivosti in, če je potrebno, razmerah glede oblakov; (b) pristajanja v operacijah natančnega prileta in pristanka, izražene v vidljivosti in/ali RVR ter DA/H, kot je ustrezno za kategorijo operacije; (c) pristajanja v operacijah prileta in pristanka z vertikalnim vodenjem, izražene v vidljivosti in/ali RVR ter DA/H, ter (d) pristajanja v operacijah nenatančnega prileta in pristanka, izražene v vidljivosti in/ali RVR, najmanjši absolutni/relativni višini spuščanja (MDA/H) in, če je potrebno, razmerah glede oblakov.	APCH, DEP					
	Temperatura									
		Najnižja temperatura	Vrednost	Referenca najnižje temperature	Samo APCH ali PBN					
		Najvišja temperatura	Vrednost	Referenca najvišje temperature	Samo APCH ali PBN					
	Vir oddaljenega višino-mera		Besedilo	Opozorilo z navedbo vira merjenja višine	APCH					

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Referenčni podatek postopka		Besedilo	Prag aerodroma ali pristanka	APCH					
	Zahteve glede PBN			Posebne zahteve v zvezi s postopkom PBN	PBN					
			Šifrant	Identifikacija navigacijskih specifikacij (RNAV 5, RNP 0.3 itd.)						
		Navigacijske specifikacije	Besedilo	Katere koli omejitve senzorja navigacije (potreben je globalni satelitski navigacijski sistem (GNSS))						
		Funkcionalne zahteve	Besedilo	Katere koli zahtevane funkcije, opisane kot možnosti v navigacijskih specifikacijah, ki niso vključene v osnovne navigacijske specifikacije (potrebna je radijska frekvenca (RF))						
Odsek postopka					SID, STAR, APCH					
	Začetek		Besedilo	Identifikacija začetne točke odseka						
	Konec		Besedilo	Identifikacija končne točke ali opis konca odseka						

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Funkcionalnost končne navigacijske točke		Šifrant	Navedba, ali je končna navigacijska točka mimoletna (točka poti, ki zahteva zavoj, da se omogoči tangentno prestrežanje naslednjega odseka poti ali postopka) ali preletna (točka poti, pri kateri se začne zavoj, da se omogoči priključitev naslednjemu odseku poti ali postopka)	PBN					
	Vloga končne navigacijske točke		Šifrant	Navedba vloge končne navigacijske točke neuspelega prileta (MAPt), IF, IAF, navigacijske točke končnega prileta (FAF), navigacijske točke čakanja neuspelega prileta (MAHF) itd.						
	Absolutna/relativna višina postopka		Absolutna/relativna višina	Določena absolutna/relativna višina, na kateri se operativno leti nad najmanjšo absolutno/relativno višino in ki je opredeljena za stabiliziran spust po predpisanem naklonu/kotu spuščanja v odseku vmesnega/končnega prileta	Samo nekateri odseki SID, STAR, APCH		Bistveno			
	Najmanjša absolutna višina nad ovirati (MOCA)		Absolutna višina	Najmanjša absolutna višina opredeljenega odseka, ki zagotavlja zahtevano varno višino nad ovirami	SID, STAR, APCH					
	Razdalja		Razdalja	Geodetska linija, zaokroženo na najbližjo desetinko kilometra ali navtične milje med vsako zaporedno opredeljeno pomembno točko		1/100 km	Bistveno	Izračunano	1/100 km ali 1/100 nm	1 km ali 1 nm

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Dejanska smer		Smer	Dejanska sled, zaokroženo na najbližjo desetinko stopinje med vsako zaporedno pomembno točko	SID, STAR, APCH	1/10 stopinje	Redno	Izračunano	1/10 stopinje	
	Magnetna smer		Smer	Magnetna sled, zaokroženo na najbližjo desetinko stopinje med vsako zaporedno pomembno točko	SID, STAR, APCH	1/10 stopinje	Redno	Izračunano	1 stopinja	1 stopinja
	Naklon		Vrednost		APCH, DEP					
	Hitrost		Vrednost	Omejitev hitrosti na pomembni točki, izražena v enotah po 10 kt, kot je ustrezno						
	Kontrolna ovira				APCH, DEP					
		Vrsta	Besedilo	Navedba, ali je ovira osvetljena ali ne, vrsta ovire (cerkev/vetrna elektrarna itd.)						
		Položaj	Točka	Koordinate kontrolne ovire		Glej oddelek 6: Podatki o ovirah				
		Nadmorska višina:	Nadmorska višina	Nadmorska višina vrha kontrolne ovire		Glej oddelek 6: Podatki o ovirah				
Odsek končnega prileta				Tisti odsek postopka instrumentalnega prileta, v katerem se izvedeta poravnava in spust za pristane	SBAS APCH, GBAS APCH					

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Vrsta operacije		Besedilo	Številka, ki opredeljuje vrsto odseka končnega prileta (npr. „0“ je koda za postopek direktnega prileta, vključno s postopkom odmika)						
	Oznaka izvedbe prileta		Besedilo	Številka, ki opredeljuje vrsto prileta („0“ se uporablja za identifikacijo postopka prileta z LPV (zmogljivosti oddajnika smeri z vertikalnim vodenjem) in „1“ za postopek prileta kategorije I)						
	Izvajalec SBAS		Besedilo	Identifikator izvajalca storitev posameznega satelitskega sistema prileta	Samo SBAS					
	Izbor podatkov o referenčni poti (RPDS)		Besedilo	Številčni identifikator, ki je edinstven na frekvenci v območju oddajanja in se uporablja za izbor podatkovnega bloka FAS	Samo GBAS					
	Identifikator referenčne poti (RPI)		Besedilo	Štiričrkovni identifikator, ki se uporablja za potrditev izbora pravilnega postopka prileta						
	Točka praga pristanka (LTP) ali namišljena točka praga (FTP)			LTP/FTP						

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Položaj	Točka	Zemljepisna širina in dolžina LTP/FTP		0,3 m (1 čevelj)	Ključno		0,0005 [“] (0,01 [“])	
		Elipsoidna višina	Nadmorska višina	Višina LTP/FTP nad elipsoidom WGS-84		0,25 m	Ključno		0,1 m	
		Ortometrična višina	Nadmorska višina	Višina LTP/FTP glede na geoid in navedena kot nadmorska višina MSL						
	Točka poravnave poti leta (FPAP)			FPAP						
		Položaj	Točka	Zemljepisna širina in dolžina FPAP		0,3 m (1 čevelj)	Ključno		0,0005 [“] (0,01 [“])	
		Ortometrična višina	Nadmorska višina	Višina FPAP glede na geoid in navedena kot nadmorska višina MSL						
	Višina prečkanja praga prileta (TCH)		Relativna višina	Določena višina prečkanja kota poti leta nad LTP (ali FTP)		0,5 m	Ključno	Izračunano	0,05 m	
	Kot drsne poti (GPA)		Vrednost	Kot poti prileta (drsna pot) glede na horizontalno ravnino, kot je opredeljeno v skladu z WGS-84 na LTP/FTP		0,01 m	N. r.		0,01 m	

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Širina poti na pragu		Vrednost	Polovična širina širine stranske poti na LTP/FTP, ki opredeljuje bočni odmik, pri katerem sprejemnik doseže polni odklon		N. r.	Ključno		0,25 m	
	Dolžina odmika delta		Razdalja	Razdalja med koncem RWY in FPAP; opredeljuje lokacijo, kjer se bočna občutljivost spremeni v občutljivost neuspelega prileta.		N. r.	N. r.		8 m	
	Horizontalna omejitev opozarjanja (HAL)		Vrednost	HAL	Samo SBAS					
	Vertikalna omejitev opozarjanja (VAL)		Vrednost	VAL	Samo SBAS					
	Podatkovni blok FAS		Besedilo	Binarni niz, ki opisuje podatkovni blok FAS, ustvarjen z ustreznim orodjem programske opreme; podatkovni blok FAS je niz parametrov za identifikacijo posameznega natančnega prileta ali APV in opredelitev z njim povezanega prileta.						
	Preostanek CRC		Besedilo	Osemznakovni šestnajstiški prikaz izračunanih preostalih bitov, ki se uporablja za opredelitev celovitosti podatkovnega bloka FAS med prenosom in hrambo						

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Navigacijska točka postopka										
	Identifikacija		Besedilo	Nazivi, kodirane oznake ali kodna imena pomembne točke						
	Zahteve glede poročanja ATC		Besedilo	Navedba zahtev glede poročanja ATS/MET kot „obvezno“, „na zahtevo“ ali „NIL“						
	Točka javljanja VFR		Besedilo	Ime mosta ali cerkve	VFR					
	Položaj		Točka	Geografska lokacija navigacijske točke		Glej opombo 1				
	Vrsta		Besedilo	Navedba vrste navigacijske točke, npr. navaid, Int, točka poti						
	Oblikovanje									
		Navaid	Besedilo	Identifikacija postaje reference VOR/DME						
		Smer	Smer	Smer glede na referenco VOR/DME, če točka poti z njo ni kolocirana		Glej opombo 2				

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Razdalja	Razdalja	Razdalja od reference VOR/DME, če točka poti z njo ni kolocirana		1/100 km	Bistveno	Izračunano	1/100 km ali 1/100 nm	2/10 km (1/10 nm)
					Opomba 1	100 m	Bistveno	Izmerjeno/ izračunano	1 s	1 s
						3 m	Bistveno	Izmerjeno/ izračunano	1/10 s	1 s
					Opomba 2	1/10 stopinje	Redno	Izračunano	1/10 stopinje	1/10 stopinje
						1/10 stopinje	Bistveno	Izračunano	1/10 stopinje	1/10 stopinje

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Postopek čakanja				Vnaprej določen manever, s katerim zrakoplov ostane v določenem zračnem prostoru, medtem ko čaka na nadaljnja dovoljenja						
	Identifikacija		Besedilo	Identifikacija postopka čakanja						
	Navigacijska točka		Točka	Geografska lokacija, ki pomeni referenčno točko za postopek čakanja		Enako kot navigacijska točka postopka				

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Priletna smer		Smer	Dejanska priletna smer					1/10 stopinje	
	Odhodna smer		Smer	Dejanska odhodna smer					1/10 stopinje	
	Dolžina dela		Razdalja	Odhodna dolžina dela					1/10 km ali 1/10 nm	
	Čas dela		Vrednost	Odhodni čas dela						
	Omejitveni radial		Kot	Omejitveni radial VOR/DME, na katerem temelji čakanje						
	Smer zavoja		Vrednost	Smer postopkovnega zavoja						
	Najmanjša absolutna višina		Absolutna višina	Najnižji nivo čakanja, zaokroženo na najbližji višji nivo (50 m ali 100 čevljev)/nivo letenja		50 m	Redno	Izračunano	50 m ali 100 čevljev/nivo letenja	
	Največja absolutna višina		Absolutna višina	Najvišji nivo čakanja, zaokroženo na najbližji višji nivo (50 m ali 100 čevljev)/nivo letenja					50 m ali 100 čevljev/nivo letenja	
	Hitrost		Vrednost	Najvišja navedena hitrost letenja					10 vozlov	
	Magnetna variacija									
		Kot	Kot	Magnetna variacija radionavigacijskega pripomočka postopka						

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Datum	Datum	Datum, ko je imela magnetna variacija ustrezno vrednost						
	Naziv navigacijskih specifikacij		Besedilo	Naziv navigacijskih specifikacij – niz zahtev glede zrakoplova in letalske posadke, ki so potrebne v podporo aplikaciji navigacije v določenem konceptu zračnega prostora	RNAV/RNP					

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Posebnosti helikopterskega postopka										
	Naziv helikopterskega postopka (RNAV 263)		Besedilo	Identifikacija helikopterskega postopka						
	Višina prečkanja heliporta (HCH)		Relativna višina	Višina prečkanja heliporta			Bistveno		1 m ali 1 čevelj	1 m ali 1 čevelj
	Navigacijska točka začetnega odhoda (IDF)		Točka	Navigacijska točka začetnega odhoda	DEP					

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Točka neuspelega prileta (MAPt)		Točka	MAPt	APCH					
	Neposredni vizualni odsek			Glede PinS APP: del leta, ki neposredno povezuje PinS z lokacijo pristanka; glede PinS DEP: del leta, ki neposredno povezuje lokacijo pristanka z IDF						
		Sled letenja	Črta							
		Razdalja	Razdalja							
		Smer	Kot							
		Višina prečkanja	Relativna višina							
	Vizualni manevrski odsek (VS)			PinS VS, zaščiteni za naslednje manevre: (a) glede PinS APCH: vizualni manever z MAPt okrog heliporta ali lokacije pristanka za pristanek iz smeri, ki ni neposredno z MAPt, in (b) glede PinS DEP: vzlet v smer, ki ni neposredno na IDF in ki mu sledi vizualni manever za priključitev instrumentalnemu odseku na IDF	APCH DEP					
		Sredinska črta	Kot	Sredinska črta vzletne površine vzpenjanja	DEP					

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
		Manevrska površina	Poligon	Območje, kjer se od pilota pričakuje vizualni manever	APCH DEP					
		Ni manevrske površine	Poligon	Območje, kjer je manevriranje prepovedano	APCH DEP					
		Vpadne sledi	Črta	PinS VS, zaščiteni za naslednje manevre: (a) glede PinS APCH: vizualni manever z MAPt okrog heliporta ali lokacije pristanka za pristanek iz smeri, ki ni neposredno z MAPt, in (b) glede PinS DEP: vzlet v smer, ki ni neposredno na IDF in ki mu sledi vizualni manever za priključitev instrumentalnemu odseku na IDF	APCH DEP					
	HAS			Diagram višine nad površino	APCH					
		Polmer	Razdalja							
		Višina nad površino	Relativna višina							
	Besedilo „Nadaljуй vizualno“		Besedilo	Besedilo, ki navaja, da za postopek velja navodilo „Nadaljуй vizualno“						

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Besedilo „Nadaljуй po VFR“		Besedilo	Besedilo, ki navaja, da za postopek velja navodilo „Nadaljуй po VFR“						
	Kot vizualnega odseka spusta (VSDA)		Vrednost	VSDA						
	Vpadne sledi									
		Dolžina	Razdalja							
		Širina	Razdalja							
		Smer	Kot							

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
AITF				Opombe na kartah (letalske informacije v besedilni obliki)						
	Neuskklajeno med instrumentalno in vizualno navedbo naklona		Besedilo							

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Opis neuspelega prileta		Besedilo	Opis postopka neuspelega prileta						
	Opis poti SID/STAR		Besedilo	Besedilni opis postopka SID ali STAR						
	Naklon vzpona neuspelega prileta		Vrednost	Vrednost naklona vzpona neuspelega prileta v postopku prileta						
	CAT H opomba		Besedilo							
	CAT D velik		Besedilo							
	Potrebno je dovoljenje (AR)		Besedilo	Navedba RNP AR						
	Merske enote		Besedilo							
	GNSS namesto									
	Odpoved komunikacije		Besedilo	Opis odpovedi komunikacije						
	Potreben je nadzor/radar									

▼ **M1**

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Opomba SID ovira v bližini		Besedilo	Navedba, kadar obstajajo ovire v bližini, ki niso bile upoštevane pri opredelitvi naklona zasnove objavljene postopka						
	Poravnavna odmika									
	PDG večji od 3 %									

▼ **M5**

5. Podatki o radionavigacijskih pripomočkih/sistemih

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Radionavigacijski pripomoček										
	Vrsta		Besedilo	Vrsta radionavigacijskih pripomočkov						
	Identifikacija		Besedilo	Koda, ki se dodeli za enoznačno opredelitev navigacijskega pripomočka						
	Naziv		Besedilo	Besedilni naziv, ki se dodeli navigacijskemu pripomočku						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Klasifikacija objektov ILS		Šifrant	Klasifikacija na podlagi funkcij in zmogljivosti ILS	ILS					
	Klasifikacija objektov GBAS		Šifrant	Klasifikacija na podlagi funkcij in zmogljivosti zemeljskega podsistema GBAS	GBAS					
	Oznaka objektov GBAS za prilet		Šifrant	Klasifikacija na podlagi obsega storitev GBAS in zahtev glede zmogljivosti za vsak podprt prilet	GBAS					
	Območje obratovanja		Besedilo	Navedba, ali je navigacijski pripomoček namenjen za delovanje na poti (E), na aerodromu (A) ali za oboje (AE)						
	Namenski aerodrom/heliport		Besedilo	Oznaka lokacije ICAO ali naziv namenskih aerodromov/heliportov						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Namenska RWY		Besedilo	Oznaka namenske RWY						
	Operativni subjekt		Besedilo	Naziv operativnega subjekta naprave						
	Vrsta podprtih operacij		Šifrant	Navedba vrste podprtih operacij za ILS/MLS, osnovni GNSS, satelitski sistem za povečanje (SBAS) in talni sistem za povečanje (GBAS)						
	Kolokacija		Besedilo	Informacija, da je navigacijski pripomoček kolociran z drugim navigacijskim pripomočkom						
	Obratovalni čas		Urnik	Obratovalni čas radionavigacijskega pripomočka						
	Magnetna variacija			Kotna razlika med pravim in magnetnim severom						
		Kot	Kot	Magnetna variacija pri radionavigacijskem pripomočku	ILS/NDB	Glej opombo 1 v nadaljevanju				
		Datum	Datum	Datum, ko je imela magnetna variacija ustrezno vrednost						
	Deklinacija postaje		Kot	Variacija poravnosti navigacijskega pripomočka med radialom nič stopinj in pravim severom, ki se opredeli ob umeritvi postaje	VOR/ILS/MLS					

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Usmerjenost smeri nič		Besedilo	Usmerjenost „smeri nič“, ki jo zagotavlja postaja, npr. magnetni sever, pravi sever itd.	VOR					
	Frekvenca		Vrednost	Frekvenca ali frekvenca uravnavanja radionavigacijskega pripomočka						
	Kanal		Besedilo	Številka kanala radionavigacijskega pripomočka	DME ali GBAS					
	Položaj		Točka	Geografska lokacija radionavigacijskega pripomočka		Glej opombo 2 v nadaljevanju				
	Nadmorska višina		Nadmorska višina	Nadmorska višina oddajne antene DME ali nadmorska višina referenčne točke GBAS	DME ali GBAS	Glej opombo 3 v nadaljevanju				
	Elipsoidna višina		Relativna višina	Elipsoidna višina referenčne točke GBAS	GBAS					
	Poravnava lokalizatorja									
		Smer	Smer	Smer lokalizatorja	Lokalizator ILS	1/100 stopinje	Bistveno	Izmerjeno	1/100 stopinje (če je prava)	1 stopinja
		Vrsta	Besedilo	Vrsta poravnave lokalizatorja, prava ali magnetna	Lokalizator ILS					
	Poravnava azimut nič		Smer	Poravnava azimut nič MLS	MLS	1/100 stopinje	Bistveno	Izmerjeno	1/100 stopinje (če je prava)	1 stopinja

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Kot		Kot	Kot ILS drsne poti ali normalni kot drsne poti naprave MLS	ILS GP/MLS					
	RDH		Vrednost	Vrednost višinske referenčne ploskve ILS (ILS RDH)	ILS GP	0,5 m	Ključno	Izračunano		
	Razdalja med anteno lokalizatorja in koncem RWY		Razdalja	Razdalja med lokalizatorjem ILS in koncem RWY/FATO	Lokalizator ILS	3 m	Redno	Izračunano	1 m ali 1 čevelj	Kot je določeno
	Razdalja med anteno drsne poti ILS in TRSH		Razdalja	Razdalja vzdolž sredinske črte med anteno drsne poti ILS in pragom	ILS GP	3 m	Redno	Izračunano	1 m ali 1 čevelj	Kot je določeno
	Razdalja med označbo ILS in TRSH		Razdalja	Razdalja med označbo ILS in pragom	ILS	3 m	Bistveno	Izračunano	1 m ali 1 čevelj	2/10 km (1/10 nm)
	Razdalja med anteno ILS DME in TRSH		Razdalja	Razdalja vzdolž sredinske črte med anteno ILS DME in pragom	ILS	3 m	Bistveno	Izračunano	1 m ali 1 čevelj	Kot je določeno
	Razdalja med azimutno anteno MLS in koncem RWY		Razdalja	Razdalja med azimutno anteno MLS in koncem RWY/FATO	MLS	3 m	Redno	Izračunano	1 m ali 1 čevelj	Kot je določeno

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Razdalja med anteno nadmorske višine MLS in TRHS		Razdalja	Razdalja vzdolž sredinske črte med anteno nadmorska višina MLS in pragom	MLS	3 m	Redno	Izračunano	1 m ali 1 čevelj	Kot je določeno
	Razdalja med anteno DME MLS in TRHS		Razdalja	Razdalja vzdolž sredinske črte med anteno MLS DME/P in pragom	MLS	3 m	Bistveno	Izračunano	1 m ali 1 čevelj	Kot je določeno
	Polarizacija signala		Šifrant	Polarizacija signala GBAS (GBAS/H ali GBAS/E)	GBAS					
	Namensko operativno kritje (DOC)		Besedilo	DOC ali obseg standardne storitve (SSV) kot polmer dosega ali obsega storitve od referenčne točke, višine in sektorjev navaid/GBAS, če je potrebno						
			Opomba 1		Lokalizator ILS	1 stopinja	Bistveno	Izmerjeno	1 stopinja	
					NDB	1 stopinja	Redno	Izmerjeno	1 stopinja	
								Izmerjeno		
			Opomba 2		Navigacijski pripomoček aerodroma	3 m	Bistveno	Izmerjeno	1/10 s	Kot je določeno

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
					Referenčna točka GBAS	1 m		Izmerjeno		
					Na poti	100 m	Bistveno	Izmerjeno	1 s	
								Izmerjeno		
			Opomba 3		DME	30 m (100 čevljev)	Bistveno	Izmerjeno	30 m (100 čevljev)	30 m (100 čevljev)
					DME/P	3 m	Bistveno	Izmerjeno	3 m (10 čevljev)	
					Referenčna točka GBAS	0,25 m	Bistveno		1 m ali 1 čevlj	

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
GNSS				Svetovni sistem določanja položaja in časa, ki vključuje eno ali več konstelacij satelitov, sprejemnike na zrakoplovih in spremljanje celovitosti sistema, po potrebi povečano za podporo zahtevani zmogljivosti navigacije za navedeno operacijo						
	Naziv		Besedilo	Naziv elementa GNSS (GPS, GBAS, GLONASS, EGNOS, MSAS, WAAS itd.)						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Frekvenca		Vrednost	Frekvenca GNSS	Kot je ustrezno					
	Območje delovanja		Poligon	Geografska lokacija območja delovanja GNSS						
	Območje pokritosti		Poligon	Geografska lokacija območja pokritosti GNSS						
	Operativni organ		Besedilo	Naziv operativnega organa naprave						
Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Letalske talne luči				Talne luči in drugi svetilniki, ki označujejo geografske položaje, ki so jih države članice opredelile kot pomembne						
	Vrsta		Besedilo	Vrsta svetilnika						
	Oznaka		Besedilo	Koda, ki se dodeli za enoznačno opredelitev svetilnika						
	Naziv		Besedilo	Naziv mesta ali kraja ali druge identifikacije svetilnika						
	Intenzivnost		Vrednost	Intenzivnost svetlobe svetilnika					1000 cd	
	Značilnosti		Besedilo	Informacije o značilnostih svetilnika						

▼ M5

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Obratovalni čas		Urnik	Obratovalni čas svetilnika						
	Položaj		Točka	Geografska lokacija svetilnika						
Morske luči										
	Položaj		Točka	Geografska lokacija svetilnika						
	Doseg vidljivosti		Razdalja	Doseg vidljivosti svetilnika						
	Značilnosti		Besedilo	Informacije o značilnostih svetilnika						

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Posebni navigacijski sistem				Postaje, povezane s posebnimi navigacijskimi sistemi (DECCA, LORAN itd.)						
	Vrsta		Besedilo	Vrsta storitve, ki je na voljo (glavni signal, pomožni signal, barva)						
	Oznaka		Besedilo	Koda, ki se dodeli za enoznačno opredelitev posebnega navigacijskega sistema						
	Naziv		Besedilo	Besedilni naziv, ki se dodeli posebnemu navigacijskemu sistemu						
	Frekvenca		Vrednost	Frekvenca (številka kanala, osnovni pulz, pulz ponavljanja, kot je ustrezno) posebnega navigacijskega sistema						

▼ **M5**

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Obratovalni čas		Urnik	Obratovalni čas posebnega navigacijskega sistema						
	Položaj		Točka	Geografska lokacija posebnega navigacijskega sistema		100 m	Bistveno	Izmerjeno/ izračunano		
	Operativni subjekt		Besedilo	Naziv operativnega subjekta naprave						
	Pokritost naprave		Besedilo	Opis pokritosti naprave posebnega navigacijskega sistema						

▼ **M1****6. Podatki o ovirah**

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Ovira				Vse nepremične (začasne ali stalne) in premične ovire ali njihovi deli						
	Identifikator ovire		Besedilo	Edinstveni identifikator ovire						
	Operator/ lastnik		Besedilo	Ime in kontaktni podatki operatorja ali lastnika ovire						
	Vrsta geometrije		Šifrant	Navedba, ali je ovira točka, črta ali poligon						
	Horizontalni položaj		Točka ali črta ali poligon	Horizontalni položaj ovire		Glej opombo 1 v nadaljevanju				

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Horizontalna razsežnost		Razdalja	Horizontalna razsežnost ovire						
	Nadmorska višina		Nadmorska višina	Nadmorska višina najvišje točke ovire		Glej opombo 2 v nadaljevanju				
	Relativna višina		Relativna višina	Višina ovire nad tlemi						
	Vrsta		Besedilo	Vrsta ovire						
	Datum in časovni žig		Datum	Datum in čas nastanka ovire						
	Operacije		Besedilo	Operativne značilnosti premičnih ovir						
	Učinkovitost		Besedilo	Učinkovitost začasnih ovir						
	Razsvetljava									
		Vrsta	Besedilo	Vrsta razsvetljave						
		Barva	Besedilo	Barva razsvetljave ovire						
	Označevanje		Besedilo	Vrsta oznake ovire						
	Material		Besedilo	Material, ki pokriva večino površine ovire						
			Opomba 1	Ovire na območju 1		50 m	Redno	Izmerjeno	1 s	Kot je določeno

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
				Ovire na območju 2 (vključno z 2a, 2b, 2c, 2d, območjem vzletne poti in ravnino razmejitev od ovir)		5 m	Bistveno	Izmerjeno	1/10 s	1/10 s
				Ovire na območju 3		0,5 m	Bistveno	Izmerjeno	1/10 s	1/10 s
				Ovire na območju 4		2,5 m	Bistveno	Izmerjeno		
			Opomba 2	Ovire na območju 1		30 m	Redno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevljev	3 m (10 čevljev)
				Ovire na območju 2 (vključno z 2a, 2b, 2c, 2d, območjem vzletne poti in ravnino razmejitev od ovir)		3 m	Bistveno	Izmerjeno	1 m ali 1 čevljev	1 m ali 1 čevljev
				Ovire na območju 3		0,5 m	Bistveno	Izmerjeno	0,1 m ali 0,1 m ali 0,01 čevlja	1 m ali 1 čevljev
				Ovire na območju 4		1 m	Bistveno	Izmerjeno	0,1 m	

7. Geografski podatki

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Stavbe				Stavbe (operativnega pomena) in druge pomembne/vidne (letališčne) značilnosti						
	Naziv		Besedilo	Naziv stavbe						
	Geometrija		Poligon	Geografska lokacija stavbe						

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Pozidana območja				Območja, ki jih pokrivajo mesta, kraji in vasi						
	Naziv		Besedilo	Naziv pozidanega območja						
	Geometrija		Točka/ poligon	Geografska lokacija pozidanega območja						
Železnice				Vse železnice, ki štejejo za orientacijske točke						
	Naziv		Besedilo	Naziv železnice						
	Geometrija		Črta	Geografska lokacija železnic						
Avtoceste in ceste				Vse avtoceste in ceste, ki štejejo za orientacijske točke						
	Naziv		Besedilo	Naziv avtocest in cest						
	Geometrija		Črta	Geografska lokacija avtocest in cest						
Orientacijske točke				Naravne in kulturne orientacijske točke, kot so mostovi, pomembni daljnovodi, stalne gondolske naprave, vetrne elektrarne, rudniške strukture, utrdbe, ruševine, nasipi, cevovodi, skale, pečine, stene, peščene sipine, samotni svetilniki in ladje-svetilniki, kadar se štejejo za pomembne za vizualno navigacijo v zračnem prometu						

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Značilnosti		Besedilo	Opis orientacijske točke						
	Geometrija		Črta	Geografska lokacija železnic						
Politične meje				Mednarodne politične meje						
	Geometrija		Črta	Geografska lokacija mednarodnih političnih mej						
Hidrografija				Vse vodne značilnosti, vključno z obalnimi črtami, jezeri, rekami in potoki (tudi presihajočimi), slanimi jezeri, ledeniki in ledeniški pokrovi						
	Naziv		Besedilo	Naziv vodne značilnosti						
	Geometrija		Črta/poligon	Geografska lokacija vodne značilnosti						
Gozdna območja				Gozdna območja						
	Geometrija		Poligon	Geografska lokacija gozdnega območja						

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
Oskrbovalne poti				Del površine aerodroma, namenjen oskrbovalnim vozilom						

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Geometrija		Poligon	Geografska lokacija oskrbovalnih poti						
	Osnova značilnosti		Besedilo	Identifikacija zadevne vrste značilnosti						
	Osnova identifikatorja		Besedilo	Naziv osnovne TWY, parkirišča ali ploščadi						
Območje v gradnji				Del aerodroma v gradnji						
	Geometrija		Poligon	Geografska lokacija območja v gradnji						
Območje, ki ni primerno za premikanje zrakoplovov				Območja, ki niso primerna za premikanje zrakoplovov						
	Geometrija		Poligon	Označena območja premikanja, ki so trajno neprimerna za zrakoplove in kot taka jasno označena						
Točka kontrole izmere				Označena točka kontrole izmere						
	Številka identifikatorja		Besedilo	Posebni edinstveni identifikator, ki ga ponudnik podatkov trajno dodeli značilnosti						
	Lokacija		Točka	Geografska lokacija točke kontrole izmere						

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Nadmorska višina		Nadmorska višina	Nadmorska višina točke kontrole izmere						
Vozlišče mreže usmerjanja po površini aerodroma (ASRN)				Vrh na grafu, ki opredeljuje ASRN						
	Mreža identifikatorja		Besedilo	Logični naziv, ki ga sestavlja omejen seznam nazivov ene ali več značilnosti, povezanih z značilnostjo ASRN						
	Prag identifikatorja		Besedilo	Naziv pojava značilnosti						
	Številka identifikatorja		Besedilo	Posebni edinstveni identifikator, ki ga ponudnik podatkov trajno dodeli značilnosti						
	Ref. terminala		Besedilo	Stavba terminala, povezana s pojavom značilnosti						
	Vrsta vozlišča		Besedilo	Vrsta vozlišča						
	Kategorija CAT STOP		Besedilo	Kategorija operacij pri zmanjšani vidljivosti v položaju čakanja						
	Položaj		Točka	Geografska lokacija vozlišča ASRN						
Rob ASRN				Povezava med vozlišči grafa, ki opredeljuje ASRN						

▼ M1

Tema	Lastnost	Podrejena lastnost	Vrsta	Opis	Opomba	Točnost	Celovitost	Način ustvarjanja	Ločljivost objave	Ločljivost karte
	Mreža identifikatorja		Besedilo	Logični naziv, ki ga sestavlja omejen seznam nazivov ene ali več značilnosti, povezanih z značilnostjo ASRN						
	Smer		Besedilo	Enosmernost ali dvosmernost ustreznega pojava značilnosti						
	Ref. št. vozlišča 1		Besedilo	Številka identifikatorja vozlišča ASRN, ki ustreza začetni točki roba geometrije						
	Ref. št. vozlišča 2		Besedilo	Številka identifikatorja vozlišča ASRN, ki ustreza končni točki roba geometrije						
	Vrsta roba		Besedilo	Vrsta roba						
	Izpeljava za rob		Besedilo	Metoda izpeljave geometrije roba						
	Geometrija		Črta	Geografska lokacija roba ASRN						

▼ M1

Vrste podatkov, navedene v stolpcu 4 „Vrsta“

Vrsta	Opis	Postavke podatkov
Točka	Par koordinat (zemljepisna širina in dolžina) glede na matematični elipsoid, ki opredeljujejo položaj točke na površju Zemlje	Zemljepisna širina Zemljepisna dolžina Horizontalni referenčni sistem Merske enote Dosežena horizontalna točnost
Črta	Zaporedje točk, ki opredeljujejo linearni objekt	Zaporedje točk
Poligon	Zaporedje točk, ki pomeni mejo poligona; prva in zadnja točka sta isti	Zaprto zaporedje točk
Relativna višina	Vertikalna razdalja nivoja, točke ali objekta, ki se obravnava kot točka, izmerjena od določene osnove	Numerična vrednost Vertikalni referenčni sistem Merske enote Dosežena vertikalna točnost
Absolutna višina	Vertikalna razdalja nivoja, točke ali objekta, ki se obravnava kot točka, izmerjena od MSL	Numerična vrednost Vertikalni referenčni sistem Merske enote Dosežena vertikalna točnost
Nadmorska višina	Vertikalna razdalja do točke ali ravni, ki se nahaja ali je pritrjena na površju Zemlje, izmerjeno od MSL	Numerična vrednost Vertikalni referenčni sistem Merske enote Dosežena vertikalna točnost
Razdalja	► <u>C3</u> Linearna vrednost ◀	Numerična vrednost Merske enote Dosežena točnost
Kot/smer	Kotna vrednost	Numerična vrednost Merske enote Dosežena točnost
Vrednost	Vsaka izmerjena, predpisana ali izpeljana vrednost, ki ni zgoraj navedena	Numerična vrednost Merske enote Dosežena točnost
Datum	Koledarski datum, ki določa posamezni dan ali mesec	Besedilo
Urnik	Ponavljajoče se obdobje, sestavljeno iz enega ali več intervalov oziroma posebnih datumov (npr. prazniki), ki se redno ponavlja	Besedilo
Šifrant	Niz vnaprej določenih besedilnih nizov ali vrednosti	Besedilo
Besedilo	Prosto besedilo	Niz znakov brez omejitev

▼ B*PRILOGA IV***POSEBNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE SLUŽB ZRAČNEGA PROMETA****(del ATS)****PODDEL A – DODATNE ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE
SLUŽB ZRAČNEGA PROMETA (ATS.OR)***ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE***ATS.OR.100 Lastništvo**

(a) Izvajalec služb zračnega prometa pristojne organe obvesti o:

- (1) svojem pravnem položaju, lastniški strukturi in vseh ureditvah, ki bistveno vplivajo na nadzor nad njegovim premoženjem;
- (2) vsaki povezavi z organizacijami, ki ne sodelujejo pri izvajanju navigacijskih služb zračnega prometa, vključno s komercialnimi dejavnostmi, ki jih izvaja neposredno ali prek povezanih akterjev in ki znašajo več kot 1 % pričakovanega prihodka; poleg tega obvesti o vsaki spremembi posameznega lastniškega deleža, ki predstavlja 10 % ali več njegovega celotnega lastništva.

(b) Izvajalec služb zračnega prometa sprejme vse potrebne ukrepe, da prepreči kakršno koli navzkrižje interesov, ki bi lahko ogrozilo njegovo nepristransko in objektivno izvajanje storitev.

ATS.OR.105 Odprto in pregledno izvajanje storitev

Poleg upoštevanja določb iz točke ATM/ANS.OR.A.075 Priloge III izvajalec služb zračnega prometa v skladu s pravom Unije in nacionalnim pravom, ki se uporabljata, ne opravlja nobene dejavnosti, katere cilj ali posledica je preprečitev, omejitev ali izkrivljanje konkurence, in dejavnosti, ki povzročata zlorabo prevladujočega položaja.

▼ M1**ATS.OR.110 Usklajevanje med operatorji aerodromov in izvajalci služb zračnega prometa**

Izvajalec služb zračnega prometa sklene dogovore z operatorjem aerodroma, na katerem izvaja službo zračnega prometa, da se zagotovita ustrezno usklajevanje dejavnosti in služb, ki se izvajajo, ter izmenjava zadevnih podatkov in informacij.

ATS.OR.115 Usklajevanje med vojaškimi enotami in izvajalci služb zračnega prometa

Brez poseganja v člen 6 Uredbe (ES) št. 2150/2005 izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da njegove enote služb zračnega prometa, redno ali na zahtevo, v skladu z lokalno dogovorjenimi postopki, ustreznim vojaškim enotam zagotavljajo ustrezne podatke o načrtih letov in druge podatke v zvezi z leti civilnih zrakoplovov, da se olajša njihova identifikacija.

ATS.OR.120 Usklajevanje med izvajalci meteoroloških služb in izvajalci služb zračnega prometa

(a) Za zagotovitev, da zrakoplovi prejmejo najnovejše meteorološke informacije za izvajanje operacij zrakoplova, se izvajalec služb zračnega prometa z ustreznim izvajalcem meteorološke službe za osebje služb zračnega prometa dogovori naslednje:

▼ M1

- (1) poleg uporabe kazalnih instrumentov se poroča o drugih meteoroloških elementih, kot je dogovorjeno, če jih opazi osebje služb zračnega prometa ali če jih sporoči zrakoplov;
  - (2) poroča se takoj, ko je to mogoče, o meteoroloških pojavih, ki so pomembni za operacije in niso bili vključeni v meteorološko poročilo aerodroma, če jih opazi osebje služb zračnega prometa ali če jih sporoči zrakoplov;
  - (3) poroča se takoj, ko je to mogoče, o zadevnih informacijah, ki se nanašajo na vulkansko aktivnost pred izbruhom, vulkanske izbruhe in oblake vulkanskega pepela. Poleg tega območni kontrolni centri in centri informacij za letenje sporočijo informacije povezani meteorološki službi bdenja in svetovalnim centrom za spremljanje vulkanskega pepela (VAAC).
- (b) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi tesno usklajevanje med območnimi kontrolnimi centri, centri informacij za letenje in povezanimi meteorološkimi službami bdenja, da se zagotovi doslednost informacij o vulkanskem pepelu, ki so vključene v NOTAM in SIGMET.

ATS.OR.125 Usklajevanje med izvajalci letalskih informacijskih služb in izvajalci služb zračnega prometa

- (a) Izvajalec služb zračnega prometa zadevnemu izvajalcu letalskih informacijskih služb zagotovi letalske informacije, ki se po potrebi objavijo, da se omogoči uporaba takih služb zračnega prometa.
- (b) Da se zagotovi, da izvajalci letalskih informacijskih služb prejmejo informacije, ki jim omogočajo zagotavljanje najnovejših informacij pred letom in informacij med letom, se izvajalec služb zračnega prometa in izvajalec letalskih informacijskih služb dogovorita, da s čim manj zamude odgovornemu izvajalcu letalskih informacijskih služb sporočita naslednje informacije:
- (1) informacije o razmerah na aerodromu;
  - (2) informacije o operativnem statusu povezanih naprav, služb in navigacijskih pripomočkov v njuni pristojnosti;
  - (3) informacije o vulkanski aktivnosti, ki jo opazi osebje služb zračnega prometa ali o kateri poroča zrakoplov;
  - (4) vse druge informacije, za katere se šteje, da so operativno pomembne.
- (c) Izvajalec služb zračnega prometa pred uvedbo sprememb v sisteme za navigacijo v zračnem prometu, ki so v njegovi pristojnosti:
- (1) zagotovi tesno sodelovanje z zadevnimi izvajalci letalskih informacijskih služb;
  - (2) ustrezno upošteva čas, ki ga izvajalec letalskih informacijskih služb potrebuje za pripravo, izdelavo in izdajo ustreznega gradiva za objavo;
  - (3) pravočasno zagotovi informacije zadevnemu izvajalcu letalskih informacijskih služb.
- (d) Izvajalec služb zračnega prometa upošteva vnaprej določene in mednarodno dogovorjene datume začetka veljavnosti urejanja letalskih informacij in njihovega nadzora (AIRAC) ter dodatnih 14 dni za pošiljanje, kadar izvajalcem letalskih informacijskih služb pošilja neobdelane informacije ali podatke ali oboje, v skladu s ciklom AIRAC.

▼ M3**ATS.OR.127 Usklajevanje v zračnem prostoru U-space s strani izvajalcev služb zračnega prometa**

Izvajalci služb zračnega prometa:

- (a) nediskriminatorno zagotavljajo ustrezne prometne informacije v zvezi z zrakoplovi s posadko, ki so potrebne v okviru skupnih informacijskih služb iz Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2021/664 ⁽¹⁾, za zračni prostor U-space, vzpostavljen v kontroliranem zračnem prostoru, v katerem naj bi zagotavljali svoje službe;
- (b) vzpostavijo postopke usklajevanja in komunikacijske zmožljivosti med ustreznimi enotami služb zračnega prometa, izvajalci služb U-space in po potrebi enotnimi izvajalci skupnih informacijskih služb, ki omogočajo zagotavljanje teh podatkov.

▼ M1**ATS.OR.130 Čas v zvezi s službami zračnega prometa**

- (a) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da so enote služb zračnega prometa opremljene z urami, ki kažejo čas v urah, minutah in sekundah ter so jasno vidne z vsakega operativnega mesta v zadevni enoti.
- (b) Izvajalec služb zračnega prometa po potrebi zagotovi preverjanje ur in drugih naprav za zapisovanje časa v enotah služb zračnega prometa, da se zagotovi pravilen čas, z odstopanjem do 30 sekund od UTC. Kadar koli enota služb zračnega prometa uporablja komunikacije prek podatkovne zveze, se ure in druge naprave za zapisovanje časa preverjajo po potrebi, da se zagotovi pravilen čas, z odstopanjem do 1 sekunde od UTC.
- (c) Pravilen čas se odčita od standardne časovne postaje ali, če to ni mogoče, z druge enote, ki je odčitala pravilen čas s take postaje.

ATS.OR.135 Postopek ob nepredvidenih dogodkih

Izvajalec služb zračnega prometa pripravi načrt izrednih ukrepov, kot se zahteva na podlagi točke ATM/ANS.OR.A.070 Priloge III, v tesnem sodelovanju z izvajalci služb zračnega prometa, ki so odgovorni za izvajanje storitev v sosednjih delih zračnega prostora, ter z zadevnimi uporabniki zračnega prostora, kot je ustrezno.

ATS.OR.140 Odpoved in nepravilnosti v sistemih in opremi

Izvajalec služb zračnega prometa sklene ustrezne dogovore, na podlagi katerih enote služb zračnega prometa takoj poročajo o vsaki odpovedi ali nepravilnosti v sistemih komunikacije, navigacije in kontrole ali v katerih koli drugih sistemih ali opremi, pomembni za varnost, ki bi lahko škodljivo vplivala na varnost ali učinkovitost letalskih operacij oziroma izvajanje služb zračnega prometa ali oboje.

ATS.OR.145 Izvajanje službe kontrole zračnega prometa

Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da se informacije o premikanju zrakoplovov ter evidence dovoljenj ATC, izdanih takemu zrakoplovu, prikazujejo tako, da omogočajo takojšnjo analizo, da se ohrani učinkovit pretok zračnega prometa z ustreznim razdvajanjem med zrakoplovi.

ATS.OR.150 Prenos odgovornosti za kontrolo in prenos komunikacij

Izvajalec služb zračnega prometa vzpostavi ustrezne postopke usklajevanja za prenos odgovornosti za kontrolo letov, vključno s prenosom komunikacij in točkami prenosa kontrole, in sicer v obliki pisnih dogovorov in priročnikov za delovanje, kot je ustrezno.

⁽¹⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2021/664 z dne 22. aprila 2021 o regulativnem okviru za U-space (UL L 139, 23.4.2021, str. 161).

ODDELEK 2 – VARNOST STORITEV

ATS.OR.200 Sistem upravljanja varnosti

Izvajalec služb zračnega prometa ima vzpostavljen sistem upravljanja varnosti (SMS), ki je lahko sestavni del sistema upravljanja, zahtevanega v točki ATM/ANS.OR.B.005, in vključuje naslednje elemente:

- (1) *Varnostna politika in cilji*
  - (i) zaveze in odgovornosti vodstva v zvezi z varnostjo, ki se vključijo v varnostno politiko;
  - (ii) odgovornosti na področju varnosti v zvezi z vzpostavitvijo in ohranjanjem SMS ter pristojnost za sprejemanje odločitev v zvezi z varnostjo;
  - (iii) imenovanje vodje varnosti, ki je pristojen za vzpostavitev in ohranjanje učinkovitega SMS;
  - (iv) usklajevanje načrtovanja odzivanja v izrednih razmerah z drugimi izvajalci storitev in letalskimi akterji, katerih storitve so povezane s storitvami izvajalca ATS;
  - (v) dokumentacija SMS, v kateri so opisani vsi elementi sistema, postopki, povezani z njim, in njegovi rezultati;
- (2) *Obvladovanje varnostnega tveganja*
  - (i) postopek za opredelitev nevarnosti, povezanih z njegovimi storitvami, ki temelji na kombinaciji reaktivnih, proaktivnih in prediktivnih metod za zbiranje podatkov o varnosti;
  - (ii) postopek za zagotavljanje analize, ocenjevanja in nadzora varnostnih tveganj, povezanih z opredeljenimi nevarnostmi;
  - (iii) postopek za zagotavljanje, da se njegov prispevek k tveganju letalskih nesreč čim bolj zmanjša, če je to smiselno izvedljivo;
- (3) *Zagotavljanje varnosti*
  - (i) načini spremljanja in ocenjevanja varnostne uspešnosti, s katerimi se preveri varnostna uspešnost organizacije in potrdi učinkovitost nadzora varnostnih tveganj;
  - (ii) postopek za ugotavljanje sprememb, ki lahko vplivajo na stopnjo varnostnega tveganja, povezanega z njegovimi storitvami, ter opredelitev in obvladovanje varnostnih tveganj, ki lahko nastanejo zaradi navedenih sprememb;
  - (iii) postopek za spremljanje in ocenjevanje učinkovitosti SMS, s katerim se omogoči stalno izboljševanje splošne uspešnosti SMS;
- (4) *Spodbujanje varnosti*
  - (i) program usposabljanja, ki zagotavlja, da je osebje usposobljeno in sposobno za opravljanje dolžnosti v zvezi z SMS;
  - (ii) varnostno obveščanje, ki zagotavlja, da je osebje seznanjeno z izvajanjem SMS.

ATS.OR.205 Ocena in zagotovitev varnosti sprememb funkcionalnega sistema

- (a) Za vse spremembe, priglase v skladu s točko ATM/ANS.OR.A.045(a)(1), izvajalec služb zračnega prometa:
  - (1) zagotovi, da se opravi ocena varnosti celotnega področja uporabe spremembe, ki vključuje:
    - (i) spremenjeno opremo, postopkovne in človeške elemente;

▼B

- (ii) povezave in interakcijo med spremenjenimi elementi in ostalim funkcionalnim sistemom;
  - (iii) povezave in interakcijo med spremenjenimi elementi in okvirom, v katerem naj bi se sprememba uporabljala;
  - (iv) življenjski cikel spremembe od njene opredelitve do uporabe, vključno z vključevanjem v storitev;
  - (v) načrtovano omejeno delovanje funkcionalnega sistema;
- (2) z zadostno zanesljivostjo in na podlagi popolnega, dokumentiranega in veljavnega argumenta zagotovi, da so in bodo še naprej izpolnjena varnostna merila, opredeljena na podlagi uporabe točke ATS.OR.210.
- (b) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da ocena varnosti iz točke (a) vključuje:
- (1) opredelitev nevarnosti;
  - (2) določitev in utemeljitev varnostnih meril, ki se uporabljajo za spremembo v skladu s točko ATS.OR.210;
  - (3) analizo tveganja zaradi učinkov, povezanih s spremembo;
  - (4) oceno tveganja in po potrebi ukrepe za zmanjšanje tveganja zaradi spremembe, da se lahko izpolnijo veljavna varnostna merila;
  - (5) preverjanje, ali:
    - (i) ocena ustreza področju uporabe spremembe, kot je opredeljeno v točki (a)(1);
    - (ii) sprememba izpolnjuje varnostna merila;
  - (6) določitev meril za spremljanje, potrebnih za dokazovanje, da bo storitev spremenjenega funkcionalnega sistema še naprej izpolnjevala varnostna merila.

ATS.OR.210 Varnostna merila

- (a) Izvajalec služb zračnega prometa na podlagi analize tveganja zaradi uvedbe spremembe funkcionalnega sistema določi sprejemljivost spremembe z vidika varnosti, pri čemer se ustrezno razlikuje glede na vrsto dejavnosti in kategorijo zainteresiranih strani.
- (b) Sprejemljivost spremembe z vidika varnosti se oceni z uporabo posebnih in preverljivih varnostnih meril, pri čemer se vsako merilo izrazi v obliki izrecne, količinske stopnje varnostnega tveganja ali drugega ukrepa v zvezi z varnostnim tveganjem.
- (c) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da:
- (1) so varnostna merila za določeno spremembo ob upoštevanju vrste spremembe upravičena;
  - (2) je, če so varnostna pravila izpolnjena, mogoče predvideti, da bo funkcionalni sistem po spremembi enako varen kot pred njo, ali pa izvajalec služb zračnega prometa predloži argument, s katerim utemelji, da:
    - (i) bo morebitno začasno poslabšanje varnosti odpravljeno s prihodnjimi izboljšavami na področju varnosti ali
    - (ii) ima morebitno trajno poslabšanje varnosti druge koristne posledice;
  - (3) se s skupno uporabo varnostnih meril zagotovi, da sprememba ne povzroča nesprejemljivega tveganja za varnost storitve;

▼ B

- (4) se z varnostnimi merili podpira izboljšanje varnosti, kadar je to smiselno izvedljivo.

ATS.OR.215 Zahteve glede izdaje licenc in zdravniških spričeval kontrolorjem zračnega prometa

Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da so kontrolorji zračnega prometa ustrezno licencirani in imajo veljavno zdravniško spričevalo v skladu z Uredbo (EU) 2015/340.

*ODDELEK 3 – POSEBNE ZAHTEVE V ZVEZI S ČLOVEŠKIMI DEJAVNIKI ZA IZVAJALCE SLUŽBE KONTROLE ZRAČNEGA PROMETA***ATS.OR.300 Področje uporabe**

V tem oddelku so določene zahteve v zvezi s človeško učinkovitostjo, ki jih mora izpolnjevati izvajalec službe kontrole zračnega prometa za:

- (a) preprečitev in ublažitev tveganja, da službo kontrole zračnega prometa izvajajo kontrolorji zračnega prometa s problematično uporabo psihoaktivnih snovi;
- (b) preprečitev in ublažitev negativnih posledic stresa kontrolorjev zračnega prometa, da se zagotovi varnost zračnega prometa;
- (c) preprečitev in ublažitev negativnih posledic utrujenosti kontrolorjev zračnega prometa, da se zagotovi varnost zračnega prometa.

ATS.OR.305 Pristojnosti izvajalcev službe kontrole zračnega prometa v zvezi s problematično uporabo psihoaktivnih snovi pri kontrolorjih zračnega prometa

- (a) Izvajalec službe kontrole zračnega prometa razvije in izvaja politiko in z njo povezane postopke, s katerimi zagotovi, da problematična uporaba psihoaktivnih snovi ne vpliva na izvajanje službe kontrole zračnega prometa.
- (b) Brez poseganja v določbe iz Direktive 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ in nacionalno zakonodajo, ki se uporablja za preskušanje posameznikov, izvajalec službe kontrole zračnega prometa razvije in izvaja objektivni, pregleden in nediskriminatorni postopek za odkrivanje primerov problematične uporabe psihoaktivnih snovi pri kontrolorjih zračnega prometa. Ta postopek upošteva določbe iz točke ATCO.A.015 Uredbe (EU) 2015/340.
- (c) Postopek iz točke (b) odobri pristojni organ.

ATS.OR.310 Stres

V skladu s točko ATS.OR.200 izvajalec službe kontrole zračnega prometa:

- (a) razvije in ohranja politiko za obvladovanje stresa kontrolorjev zračnega prometa, vključno z izvajanjem programa za obvladovanje stresa po kritičnem incidentu;
- (b) kontrolorjem zračnega prometa zagotavlja programe izobraževanja in obveščanja o preprečevanju stresa, tudi stresa po kritičnem incidentu, ki dopolnjujejo usposabljanje o človeških dejavnikih, ki se zagotavlja v skladu z oddelkom 3 in 4 poddela D Priloge I k Uredbi (EU) 2015/340.

⁽¹⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

▼ B**ATS.OR.315 Utrujenost**

V skladu s točko ATS.OR.200 izvajalec službe kontrole zračnega prometa:

- (a) razvije in ohranja politiko za obvladovanje utrujenosti kontrolorjev zračnega prometa;
- (b) kontrolorjem zračnega prometa zagotavlja programe obveščanja o preprečevanju utrujenosti, ki dopolnjujejo usposabljanje o človeških dejavnikih, ki se zagotavlja v skladu z oddelkoma 3 in 4 poddela D Priloge I k Uredbi (EU) 2015/340.

ATS.OR.320 Sistem(-i) razporeda dela kontrolorjev zračnega prometa

- (a) Izvajalec službe kontrole zračnega prometa razvije, izvaja in spremlja sistem razporeda dela, s katerim se na podlagi varne izmenjave delovnih obdobij in obdobij počitka obvladujejo tveganja za utrujenost kontrolorjev zračnega prometa pri delu. V okviru sistema razporeda dela izvajalec službe kontrole zračnega prometa določi naslednje elemente:
  - (1) največje število zaporednih delovnih dni z delovnimi obdobji;
  - (2) največje število ur v enem delovnem obdobju;
  - (3) najdaljše obdobje izvajanja službe kontrole zračnega prometa brez odmorov;
  - (4) razmerje med delovnimi obdobji in odmori pri izvajanju službe kontrole zračnega prometa;
  - (5) najkrajša obdobja počitka;
  - (6) po potrebi največje število zaporednih delovnih obdobij, ki segajo v nočni čas, odvisno od delovnega časa zadevne enote, ki izvaja kontrolo zračnega prometa;
  - (7) najkrajše obdobje počitka po delovnem obdobju, ki sega v nočni čas;
  - (8) najmanjše število obdobij počitka znotraj enega delovnega cikla.
- (b) Izvajalec službe kontrole zračnega prometa se med razvojem in uporabo sistema razporeda dela posvetuje s kontrolorji zračnega prometa, za katere bo sistem veljal, ali po potrebi njihovimi zastopniki, da se opredelijo in ublažijo tveganja za utrujenost, ki bi se lahko pojavila zaradi takšnega sistema razporeda dela.

▼ M1*ODDELEK 4 – ZAHTEVE GLEDE KOMUNIKACIJE***▼ M7****ATS.OR.400 Letalska mobilna storitev (komunikacija zrak–zemlja) – splošno**

- (a) Izvajalec služb zračnega prometa pri komunikacijah zrak–zemlja za namene služb zračnega prometa uporablja glasovno ali podatkovno zvezo ali oboje.
- (b) Če komunikacije zrak–zemlja temeljijo na razmiku med kanali 8,33 kHz, izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da:
  - (1) vsi deli opreme za govorno komunikacijo zrak–zemlja vključujejo zmogljivost delovanja v razmiku med kanali 8,33 kHz in omogočajo nastavitve na razmik med kanali 25 kHz;

▼ M7

- (2) vse dodelitve govornih frekvenc se spremenijo v razmik med kanali 8,33 kHz;
  - (3) se postopki, ki veljajo za zrakoplove z radijskimi napravami, ki omogočajo uporabo razmika med kanali 8,33 kHz, in zrakoplove brez take opreme, če so predmet prenosa med enotami služb zračnega prometa, določijo v pisnih dogovorih med enotami ATS;
  - (4) se lahko zrakoplovi, ki niso opremljeni z radijskimi napravami, ki omogočajo uporabo razmika med kanali 8,33 kHz, prilagodijo, pod pogojem, da se lahko z njimi varno ravna znotraj meja zmogljivosti sistema za upravljanje zračnega prometa na frekvencah UHF ali frekvencah z razmikom med kanali 25 kHz;
  - (5) vsako leto obvestijo državo članico, ki ga je določila, o načrtih za ravnanje z državnimi zrakoplovi, ki niso opremljeni z radijskimi napravami, ki omogočajo uporabo razmika 8,33 kHz, pri čemer upoštevajo meje zmogljivosti, povezane s postopki, ki jih države članice objavijo v nacionalnih zbornikih letalskih informacij (AIP).
- (c) Izvajalec služb zračnega prometa pri uporabi neposredne dvosmerne komunikacije med pilotom in kontrolorjem preko glasovne ali podatkovne zveze za izvajanje službe kontrole zračnega prometa zagotovi naprave za zapisovanje na vseh takih komunikacijskih kanalih zrak–zemlja.
  - (d) Izvajalec služb zračnega prometa pri uporabi neposredne dvosmerne komunikacije zrak–zemlja preko glasovne ali podatkovne zveze za izvajanje služb informacij za letenje, vključno z aerodromsko službo informacij za letenje (AFIS), zagotovi naprave za zapisovanje na vseh takih komunikacijskih kanalih zrak–zemlja, razen če pristojni organ ne določi drugače.

▼ M1**ATS.OR.405 Uporaba in razpoložljivost frekvenca VHF za klic v sili**

- (a) Kot je določeno v členu 3d, se frekvenca VHF za klic v sili (121,500 MHz) uporablja za resnično nujne primere, vključno s katerim koli od naslednjih:
  - (1) za zagotavljanje prostega kanala med zrakoplovom v nevarnosti ali sili in zemeljsko postajo, kadar običajne kanale uporabljajo drugi zrakoplovi;
  - (2) za zagotavljanje komunikacijskega kanala VHF v nujnih primerih med zrakoplovom in aerodromi, ki ga mednarodne službe zračnega prometa običajno ne uporabljajo;
  - (3) za zagotavljanje skupnega komunikacijskega kanala VHF med zrakoplovom, civilnim ali vojaškim, ter med takim zrakoplovom in službami na tleh, ki so vključene v skupne operacije iskanja in reševanja, preden se po potrebi ne preklopi na ustrezno frekvenco;
  - (4) za zagotavljanje komunikacije zrak–zemlja z zrakoplovom, kadar napaka na opremi v zraku preprečuje uporabo rednih kanalov;

▼ M1

- (5) za zagotavljanje kanala za delovanje oddajnika signala na kraju nesreče (ELT) in za komunikacijo med reševalnim čolnom in zrakoplovom, ki sodeluje pri operacijah iskanja in reševanja;
  - (6) za zagotavljanje skupnega kanala VHF za komunikacijo med civilnim zrakoplovom in zrakoplovom prestreznikom ali enotami za kontrolo prestrezanja ter med civilnim zrakoplovom ali zrakoplovom prestreznikom in enoto služb zračnega prometa v primeru prestrezanja civilnega zrakoplova.
- (b) Izvajalec služb zračnega prometa zagotavlja frekvenco 121,500 MHz:
- (1) v vseh območnih kontrolnih centrih in centrih informacij za letenje;
  - (2) v aerodromskih kontrolnih stolpih in enotah priletne kontrole, ki delujejo za potrebe mednarodnih aerodromov in mednarodnih nadomestnih aerodromov;
  - (3) na vseh dodatnih lokacijah, ki jih opredeli pristojni organ, kjer se šteje, da je zagotavljanje navedene frekvence potrebno za zagotavljanje takojšnjega sprejetja klicev v nevarnosti ali za namene, navedene v točki (a).

ATS.OR.410 Letalska mobilna storitev (komunikacija zrak–zemlja) – služba informacij za letenje

- (a) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi (če je to izvedljivo in kot odobri pristojni organ), da komunikacijske naprave zrak–zemlja omogočajo dvosmerno komunikacijo med centrom informacij za letenje in ustrezno opremljenim zrakoplovom, ki leti kjer koli v območju z informacijami za letenje.
- (b) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da komunikacijske naprave zrak–zemlja omogočajo neposredno, hitro in stalno dvosmerno komunikacijo brez statike med enoto AFIS in ustrezno opremljenim zrakoplovom, ki leti v zračnem prostoru iz točke ATS.TR.110(a)(3).

▼ M7**ATS.OR.415 Letalska mobilna storitev (komunikacija zrak–zemlja) – služba območne kontrole**

Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da:

- (a) komunikacijske naprave zrak–zemlja omogočajo dvosmerno glasovno komunikacijo med enoto, ki izvaja službo območne kontrole, in ustrezno opremljenim zrakoplovom, ki leti kjer koli na kontroliranem območju ali območjih, in
- (b) komunikacijske naprave zrak–zemlja omogočajo dvosmerno podatkovno komunikacijo med enoto, ki izvaja službo območne kontrole, in ustrezno opremljenim zrakoplovom, ki leti v zračnem prostoru iz točke AUR.COM.2001 Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2023/1770 ⁽¹⁾, da se opravljajo storitve podatkovnih zvez iz točke 1(a) točke AUR.COM.2005 navedene izvedbene uredbe.

⁽¹⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2023/1770 z dne 12. septembra 2023 o določitvi določb o opremljenosti zrakoplova, potrebni za uporabo zračnega prostora enotnega evropskega neba, in operativnih pravil v zvezi z uporabo zračnega prostora enotnega evropskega neba ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 29/2009 in izvedbenih uredb (EU) št. 1206/2011, (EU) št. 1207/2011 in (EU) št. 1079/2012 (UL L 228, 15.9.2023, str. 39)

▼ M1**ATS.OR.420 Letalska mobilna storitev (komunikacija zrak–zemlja) – služba priletne kontrole**

- (a) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da komunikacijske naprave zrak–zemlja omogočajo neposredno, hitro in stalno dvosmerno komunikacijo brez statike med enoto, ki izvaja službo priletne kontrole, in ustrezno opremljenim zrakoplovom pod njenim nadzorom.

- (b) Kadar je enota, ki izvaja službo priletne kontrole, ločena, se komunikacija zrak–zemlja izvaja prek komunikacijskih kanalov, ki so ji dodeljeni v izključno uporabo.

ATS.OR.425 Letalska mobilna storitev (komunikacija zrak–zemlja) – služba aerodromske kontrole

- (a) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da komunikacijske naprave zrak–zemlja omogočajo neposredno, hitro in stalno dvosmerno komunikacijo brez statike med aerodromskim kontrolnim stolpom in ustrezno opremljenim zrakoplovom, ki leti na kateri koli razdalji znotraj 45 km (25 nm) od zadevnega aerodroma.

- (b) Kadar razmere to omogočajo, izvajalec služb zračnega prometa zagotovi ločene komunikacijske kanale za kontrolo prometa na manevrski površini.

▼ M7**ATS.OR.430 Letalske fiksne storitve (komunikacija zemlja–zemlja) – splošno**

- (a) Izvajalec služb zračnega prometa pri komunikacijah zemlja–zemlja za namene služb zračnega prometa zagotovi uporabo komunikacije preko neposredne glasovne zveze ali podatkovne zveze ali obojega.

- (b) Kadar so komunikacije za namene usklajevanja ATC avtomatizirane, izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da:
  - (1) se z ustreznimi sredstvi omogočijo samodejno prejemanje, shranjevanje, obdelava, izločanje in prikaz ter prenos ustreznih informacij o letu;

  - (2) se napake ali nepravilnosti pri takem samodejnem usklajevanju jasno sporočijo kontrolorju ali kontrolorjem zračnega prometa, ki so odgovorni za usklajevanje letov na predajni enoti;

  - (3) so ustrezna delovna mesta opozorjena o izmenjavi sistemskih informacij;

  - (4) se kontrolorjem zračnega prometa zagotovijo informacije o ustreznih postopkih izmenjave sistemskih informacij;

  - (5) se kontrolorjem zračnega prometa omogoči spreminjanje izmenjanih informacij o letu.

▼ M1**ATS.OR.435 Letalska fiksna storitev (komunikacija zemlja–zemlja) – komunikacija v območju z informacijami za letenje**

- (a) Komunikacija med enotami služb zračnega prometa
- (1) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da ima center informacij za letenje naprave za komunikacijo z naslednjimi enotami, ki izvajajo službe na področje njegove pristojnosti:
    - (i) območnim kontrolnim centrom;
    - (ii) enotami priletne kontrole;
    - (iii) aerodromskimi kontrolnimi stolpi;
    - (iv) enotami AFIS.
  - (2) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da ima območni kontrolni center poleg povezave s centrom informacij za letenje, kot je predpisano v točki 1, naprave za komunikacijo z naslednjimi enotami, ki izvajajo službe na področje njegove pristojnosti:
    - (i) enotami priletne kontrole;
    - (ii) aerodromskimi kontrolnimi stolpi;
    - (iii) enotami AFIS;
    - (iv) sprejemne pisarne služb za letalske informacije, kadar so ustanovljene ločeno.
  - (3) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da ima enota priletne kontrole, poleg povezave s centrom informacij za letenje in območnim kontrolnim centrom, kot je predpisano v točkah 1 in 2, naprave za komunikacijo s:
    - (i) povezanim aerodromskim kontrolnim stolpom ali stolpi;
    - (ii) zadevno enoto ali enotami AFIS;
    - (iii) povezano sprejemno pisarno oziroma pisarnami služb za letalske informacije, kadar so ustanovljene ločeno.
  - (4) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da ima aerodromski kontrolni stolp ali enota AFIS poleg povezave s centrom informacij za letenje, območnim kontrolnim centrom in enoto priletne kontrole, kot je predpisano v točkah 1, 2 in 3, naprave za komunikacijo s povezano sprejemno pisarno služb za letalske informacije, kadar je ta ustanovljena ločeno.
- (b) Komunikacija med enotami služb zračnega prometa in drugimi enotami
- (1) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da imata center informacij za letenje in območni kontrolni center naprave za komunikacijo z naslednjimi enotami, ki izvajajo službe na področju njune pristojnosti:
    - (i) ustreznimi vojaškimi enotami;
    - (ii) izvajalcem ali izvajalci meteoroloških služb, ki oskrbujejo center;

▼ **M1**

- (iii) postajo letalskih telekomunikacij, ki oskrbuje center;
  - (iv) ustreznimi uradi operatorjev zrakoplovov;
  - (v) centrom za usklajevanje reševanja ali, če ta ne obstaja, katero koli drugo ustrezno službo za ukrepanje ob izrednih dogodkih;
  - (vi) mednarodnim uradom NOTAM, ki oskrbuje center.
- (2) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da imajo enota priletne kontrole, aerodromski kontrolni stolp in enota AFIS naprave za komunikacijo z naslednjimi enotami, ki izvajajo službe na področje njihove pristojnosti:
- (i) ustreznimi vojaškimi enotami;
  - (ii) službami za reševanje in ukrepanje ob izrednih dogodkih (vključno z rešilcem, gasilci itd.);
  - (iii) izvajalcem meteoroloških služb, ki oskrbuje zadevno enoto;
  - (iv) postajo letalskih telekomunikacij, ki oskrbuje zadevno enoto;
  - (v) enoto, ki izvaja storitve upravljanja ploščadi, če je ustanovljena ločeno.
- (3) Komunikacijske naprave, ki se zahtevajo na podlagi točk (b)(1)(i) in (b)(2)(i), omogočajo hitro in zanesljivo komunikacijo med zadevno enoto služb zračnega prometa in vojaško enoto ali enotami, ki so odgovorne za kontrolo operacij prestrezanja na območju, za katero je odgovorna enota služb zračnega prometa, da se izpolnijo obveznosti iz oddelka 11 Priloge k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 923/2012.
- (c) Opis komunikacijskih naprav
- (1) Komunikacijske naprave, ki se zahtevajo na podlagi točke (a), točke (b)(1)(i) ter točk (b)(2)(i), (b)(2)(ii) in (b)(2)(iii), omogočajo:
- (i) samo komunikacijo prek neposredne glasovne zveze ali v kombinaciji s komunikacijo prek podatkovne zveze, pri čemer se komunikacija za namene prenosa kontrole z uporabo radarja ali ADS-B vzpostavi takoj, za druge namene pa običajno v 15 sekundah;
  - (ii) tiskano komunikacijo, kadar se zahteva pisna evidenca; čas prenosa sporočil pri taki komunikaciji ne sme presežati 5 minut.
- (2) V vseh primerih, ki niso zajeti v točki (c)(1), komunikacijske naprave omogočajo:
- (i) samo komunikacijo prek neposredne glasovne zveze ali v kombinaciji s komunikacijo prek podatkovne zveze, pri čemer se komunikacija običajno vzpostavi v 15 sekundah;
  - (ii) tiskano komunikacijo, kadar se zahteva pisna evidenca; čas prenosa sporočil pri taki komunikaciji ne sme presežati 5 minut.

▼ **M1**

- (3) V vseh primerih, ko se zahteva samodejni prenos podatkov do računalnikov služb zračnega prometa ali od njih ali v obe smeri, se zagotovijo ustrezne naprave za samodejno zapisovanje.
- (4) Komunikacijske naprave, ki se zahtevajo na podlagi točke (b)(2)(i), (ii) in (iii), omogočajo konferenčno komunikacijo prek neposredne glasovne zveze, pri čemer se komunikacija običajno vzpostavi v 15 sekundah.
- (5) Vse naprave za komunikacijo prek neposredne glasovne zveze ali podatkovne zveze med enotami služb zračnega prometa ter med enotami služb zračnega prometa in drugimi enotami, opisanimi v točkah (b)(1) in (b)(2), omogočajo samodejno zapisovanje.

ATS.OR.440 Letalska fiksna storitev (komunikacija zemlja–zemlja) – komunikacija med območji z informacijami za letenje

- (a) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da imajo centri informacij za letenje in območni kontrolni centri naprave za komunikacijo z vsemi sosednjimi centri informacij za letenje in območnimi kontrolnimi centri. Navedene komunikacijske naprave v vseh primerih omogočajo sporočila v obliki zapisa, ki omogoča trajno evidenco, ter pošiljanje v skladu s časi prenosa, opredeljenimi v regionalnih dogovorih ICAO o navigaciji v zračnem prometu.
- (b) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da naprave za komunikacijo med območnimi kontrolnimi centri, ki delujejo za potrebe povezanih kontroliranih območij, omogočajo tudi komunikacijo prek neposredne glasovne zveze in, če je ustrezno, podatkovne zveze, s samodejnim zapisovanjem, pri čemer se komunikacije za namene prenosa kontrole z uporabo podatkov o nadzoru ATS vzpostavijo takoj, za druge namene pa običajno v 15 sekundah.
- (c) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, kadar se tako zahteva na podlagi dogovora med zadevnimi državami, da se odpravi ali zmanjša potreba po prestopanju v primeru odstopanj od dodeljene sledi letenja, da naprave za komunikacijo med sosednjimi centri informacij za letenje ali območnimi kontrolnimi centri, razen tistih iz točke (b):
  - (1) omogočajo komunikacijo samo prek neposredne glasovne zveze ali v kombinaciji s komunikacijo prek podatkovne zveze;
  - (2) običajno omogočajo vzpostavitev komunikacij v 15 sekundah;
  - (3) omogočajo samodejno zapisovanje.
- (d) Zadevni izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da so sosednje enote služb zračnega prometa povezane v vseh primerih, ko obstajajo posebne okoliščine.
- (e) Kadar koli je treba zaradi lokalnih razmer zrakoplovu dovoliti vstop v kontroliran zračni prostor pred odhodom, zadevni izvajalec ali izvajalci služb zračnega prometa zagotovijo, da so enote služb zračnega prometa, ki zrakoplovu izdajo dovoljenje, povezane z enoto kontrole zračnega prometa, ki deluje za potrebe sosednjega kontroliranega zračnega prostora.

▼ M1

- (f) Komunikacijske naprave, ki podpirajo vzpostavitev povezav v skladu s točkama (d) in (e), omogočajo komunikacije samo prek neposredne glasovne zveze ali v kombinaciji s komunikacijami prek podatkovne zveze, s samodejnim zapisovanjem, pri čemer se komunikacija za namene prenosa kontrole z uporabo nadzora ATS vzpostavi takoj, za druge namene pa običajno v 15 sekundah.
- (g) Izvajalec služb zračnega prometa zagotavlja ustrezne naprave za samodejno zapisovanje v vseh primerih, ko je potrebna samodejna izmenjava podatkov med računalniki služb zračnega prometa.

ATS.OR.445 Komunikacije za kontrolo ali upravljanje vozil, ki niso zrakoplovi, na manevrskih površinah aerodromov

- (a) Razen kadar se šteje, da je komunikacija prek sistema vizualnih signalov ustrezna, izvajalec služb zračnega prometa zagotovi naprave za dvosmerno komunikacijo prek radiotelefonijske za katero koli od naslednjih dveh služb:
  - (1) službo aerodromske kontrole za kontrolo vozil na manevrskih površinah;
  - (2) AFIS za upravljanje vozil na manevrskih površinah, kadar se taka služba izvaja v skladu s točko ATS.TR.305(f).
- (b) Potreba po ločenih komunikacijskih kanalih za kontrolo ali upravljanje vozil na manevrski površini se opredeli glede na oceno varnosti.
- (c) Zagotovijo se naprave za samodejno zapisovanje na vseh kanalih iz točke (b).

▼ M7**ATS.OR.446 Podatki o nadzoru**

- (a) Izvajalci služb zračnega prometa ne uporabljajo podatkov, pridobljenih s spraševalniki mode S, ki delujejo v okviru pristojnosti tretje države, če dodelitev spraševalne kode ni usklajena.
- (b) Izvajalci služb zračnega prometa zagotovijo potrebne zmogljivosti, ki kontrolorjem zračnega prometa omogočajo uvedbo individualne identifikacije zrakoplova z uporabo identifikacije zrakoplova z navzdoljno povezavo, kot je podrobno pojasnjeno v Dodatku 1.
- (c) Izvajalci služb zračnega prometa zagotovijo nemoteno delovanje v zračnem prostoru v njihovi pristojnosti in na meji s sosednjimi zračnimi prostori, tako da zagotovijo ustrezne minimalne zahteve za razdvajanje zrakoplova.

▼ M1**ATS.OR.450 Samodejno zapisovanje podatkov o nadzoru**

Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi samodejno zapisovanje podatkov o nadzoru s primarne in sekundarne radarske opreme ali drugih sistemov (npr. ADS-B, ADS-C), ki se uporabljajo pri izvajanju služb zračnega prometa, za uporabo v primeru preiskav nesreč in incidentov, v primeru iskanja in reševanja, vrednotenja služb zračnega prometa in nadzornih sistemov ter usposabljanja.

▼ M1**ATS.OR.455 Hramba zapisanih informacij in podatkov**

- (a) Izvajalec služb zračnega prometa vsaj 30 dni hrani naslednje podatke:
- (1) zapise komunikacijskih kanalov, kot je opredeljeno v točki ATS.OR.400(b) in (c);
  - (2) zapise podatkov in komunikacij, kot je opredeljeno v točki ATS.OR.435(c)(3) in (5);
  - (3) samodejne zapise, kot je opredeljeno v točki ATS.OR.440;
  - (4) zapise komunikacij, kot je opredeljeno v točki ATS.OR.445;
  - (5) zapise podatkov, kot je opredeljeno v točki ATS.OR.450;
  - (6) tiskane trakove o poteku letov, elektronske podatke o poteku letov in podatke o usklajevanju.
- (b) Če se zapisi in dnevniki, navedeni v točki (a), nanašajo na preiskovanje nesreč in incidentov, se hranijo dlje, dokler ni očitno, da ne bodo več potrebni.

ATS.OR.460 Komunikacije v ozadju in zapisi zvočnega okolja

- (a) Enote služb zračnega prometa so opremljene z napravami, ki zapisujejo komunikacije v ozadju in zvočno okolje na delovnem mestu kontrolorja zračnega prometa ali osebe za zagotavljanje informacij za letenje ali osebe za izvajanje AFIS, kot je ustrezno, s katerimi se lahko hranijo informacije, zapisane vsaj v zadnjih 24 urah delovanja, razen če pristojni organ ne določi drugače.
- (b) Taki zapisi se uporabijo le za preiskave nesreč in incidentov, za katere velja obvezno poročanje.

*ODDELEK 5 – ZAHTEVE GLEDE INFORMACIJ***ATS.OR.500 Meteorološke informacije – splošno**

- (c) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da so zadevnim enotam služb zračnega prometa na voljo najnovejše informacije o aktualnih in predvidenih meteoroloških razmerah, kot je to potrebno za izvajanje njihovih nalog.
- (d) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da so zadevnim enotam služb zračnega prometa na voljo podrobne informacije o lokaciji, vertikalni razsežnosti, smeri in hitrosti premikanja meteoroloških pojavov v bližini aerodroma, zlasti na območju začetnega vzpenjanja in prileta, ki bi lahko bili nevarni za operacije zrakoplova.
- (e) Informacije iz točk (a) in (b) se zagotovijo v taki obliki, da je potrebne čim manj razlage s strani osebja služb zračnega prometa, ter tako pogosto, da se izpolnijo zahteve zadevnih enot služb zračnega prometa.

ATS.OR.505 Meteorološke informacije za centre informacij za letenje in območne kontrolne centre

- (a) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da centri informacij za letenje in območni kontrolni centri prejmejo meteorološke informacije, navedene v točki MET.OR.245(f) Priloge V, s posebnim poudarkom na poslabšanju ali pričakovanem poslabšanju vremenskih dejavnikov, takoj ko je to mogoče opredeliti. Navedena poročila in napovedi pokrivajo območje z informacijami za letenje ali kontrolirano območje in druga taka območja, če tako določi pristojni organ.

▼ M1

- (b) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da centri informacij za letenje in območni kontrolni centri v ustreznih intervalih prejmejo podatke o aktualnem tlaku za nastavitev višinomerov, za lokacije, ki jih opredeli zadevni center informacij za letenje ali območni kontrolni center.

ATS.OR.510 Meteorološke informacije za enote, ki izvajajo službo priletne kontrole

- (a) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da enote, ki izvajajo službo priletne kontrole, prejmejo meteorološke informacije za svoj zadevni zračni prostor in aerodrome, kot je navedeno v točki MET.OR.242(b) Priloge V.
- (b) Kadar se uporablja več anemometrov, izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da so prikazovalniki, s katerimi so povezani, jasno označeni, da se olajša identifikacija vzletno-pristajalne steze in njenega dela, na katerem se izvajajo meritve s posameznim anemometrom.
- (c) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da enote, ki izvajajo službo priletne kontrole, prejmejo podatke o aktualnem tlaku za nastavitev višinomerov za lokacije, ki jih opredeli enota, ki zagotavlja službo priletne kontrole.
- (d) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da so enote, ki izvajajo službo priletne kontrole za končni prilet, pristANEK in vzlet, opremljene s prikazovalnikom ali prikazovalniki prizemnega vetra. Prikazovalnik ali prikazovalniki so povezani z isto lokacijo ali lokacijami opazovanja ter pridobivajo podatke iz istega senzorja ali senzorjev kot ustrezni prikazovalnik ali prikazovalniki v aerodromskem kontrolnem stolpu ali enoti AFIS ali obeh ter v letalski meteorološki postaji, kadar ta obstaja.
- (e) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da so enote, ki izvajajo službo priletne kontrole za končni prilet, pristANEK in vzlet na aerodromih, kjer se vrednosti vidljivosti vzdolž vzletno-pristajalne steze ocenijo instrumentalno, opremljene s prikazovalnikom ali prikazovalniki, ki omogočajo odčitavanje aktualnih vrednosti vidljivosti vzdolž vzletno-pristajalne steze. Prikazovalnik ali prikazovalniki so povezani z isto lokacijo ali lokacijami opazovanja ter pridobivajo podatke iz istega senzorja ali senzorjev kot ustrezni prikazovalnik ali prikazovalniki v aerodromskem kontrolnem stolpu ali enoti AFIS ali obeh ter v letalski meteorološki postaji, kadar ta obstaja.
- (f) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da so enote, ki izvajajo službo priletne kontrole za končni prilet, pristANEK in vzlet na aerodromih, kjer se relativna višina baze oblakov oceni instrumentalno, opremljene s prikazovalnikom ali prikazovalniki, ki omogočajo odčitavanje aktualnih vrednosti relativne višine baze oblakov. Prikazovalniki so povezani z isto lokacijo ali lokacijami opazovanja ter pridobivajo podatke iz istega senzorja ali senzorjev kot ustrezni prikazovalnik ali prikazovalniki v aerodromskem kontrolnem stolpu ali enoti AFIS ali obeh ter v letalski meteorološki postaji, kadar ta obstaja.
- (g) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da enote, ki izvajajo službo priletne kontrole za končni prilet, pristANEK in vzlet, prejmejo razpoložljive informacije o strižnem vetru, ki lahko škodljivo vpliva na zrakoplov pri priletu ali vzletu oziroma med krožnim priletom.

ATS.OR.515 Meteorološke informacije za aerodromske kontrolne stolpe in enote AFIS

- (a) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da aerodromski kontrolni stolpi in enote AFIS, razen če pristojni organ ne določi drugače, prejmejo meteorološke informacije za svoj zadevni aerodrom, kot je navedeno v točki MET.OR.242(a) Priloge V.

▼ **M1**

- (b) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da aerodromski kontrolni stolpi in enote AFIS prejmejo aktualne podatke o tlaku za nastavitev višinomerov za zadevni aerodrom.
- (c) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da so aerodromski kontrolni stolpi in enote AFIS opremljeni s prikazovalnikom ali prikazovalniki prizemnega vetra. Prikazovalnik ali prikazovalniki so povezani z isto lokacijo ali lokacijami opazovanja ter pridobivajo podatke iz istega senzorja ali senzorjev kot ustrezni prikazovalnik ali prikazovalniki v letalski meteorološki postaji, kadar ta obstaja. Kadar se uporablja več senzorjev, se prikazovalniki, s katerimi so povezani, jasno označijo, da se olajša identifikacija vzletno-pristajalne steze in njenega dela, na katerem deluje posamezni senzor.
- (d) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da so aerodromski kontrolni stolpi in enote AFIS na aerodromih, kjer se vrednosti vidljivosti vzdolž vzletno-pristajalne steze merijo instrumentalno, opremljeni s prikazovalnikom ali prikazovalniki, ki omogočajo odčitavanje aktualnih vrednosti vidljivosti vzdolž vzletno-pristajalne steze. Prikazovalnik ali prikazovalniki so povezani z isto lokacijo ali lokacijami opazovanja ter pridobivajo podatke iz istega senzorja ali senzorjev kot ustrezni prikazovalnik ali prikazovalniki v letalski meteorološki postaji, kadar ta obstaja.
- (e) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da so aerodromski kontrolni stolpi in enote AFIS na aerodromih, kjer se relativna višina baze oblakov oceni instrumentalno, opremljeni s prikazovalnikom ali prikazovalniki, ki omogočajo odčitavanje aktualnih vrednosti relativne višine baze oblakov. Prikazovalniki so povezani z isto lokacijo ali lokacijami opazovanja ter pridobivajo podatke iz istega senzorja ali senzorjev kot ustrezni prikazovalnik ali prikazovalniki v aerodromskem kontrolnem stolpu in enoti AFIS ter v letalski meteorološki postaji, kadar ta obstaja.
- (f) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da so aerodromski kontrolni stolpi in enote AFIS opremljeni z razpoložljivimi informacijami o strižnem vetru, ki lahko škodljivo vpliva na zrakoplov pri priletu ali vzletu oziroma med krožnim priletom in na zrakoplov na vzletno-pristajalni stezi med vožnjo po tleh pri pristanku ali med vzletom.
- (g) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da so aerodromski kontrolni stolpi in enote AFIS in/ali druge ustrezne enote opremljeni z aerodromskimi opozorili v skladu s točko MET.OR.215(b) Priloge V.

ATS.OR.520 Informacije o razmerah na aerodromu in operativnem statusu povezanih naprav

Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da aerodromski kontrolni stolpi, enote AFIS in enote, ki izvajajo službo priletne kontrole, prejmejo aktualne informacije o operativnem pomembnih razmerah na območju premikanja, vključno z začasnimi nevarnostmi, in o operativnem statusu vseh povezanih naprav na svojem zadevnem aerodromu ali aerodromih, kot jih sporoči operator aerodroma.

ATS.OR.525 Informacije o operativnem statusu navigacijskih služb

- (a) Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi, da enote služb zračnega prometa pravočasno prejmejo aktualne informacije o operativnem statusu radionavigacijskih služb in vizualnih pripomočkov, ki so bistveni za postopke vzleta, odhoda, prileta in pristanka na območju, za katerega so odgovorne, ter o tistih radionavigacijskih službah in vizualnih pripomočkih, ki so bistveni za premikanje po tleh.

▼ M1

- (b) Izvajalec služb zračnega prometa sklene ustrezne dogovore v skladu s točko ATM/ANS.OR.B.005(f) Priloge III, da zagotovi dajanje na voljo informacij iz točke (a) te točke v zvezi s storitvami GNSS.

ATS.OR.530 Posredovanje informacij o zaviralnem učinku

Če izvajalec služb zračnega prometa z glasovno komunikacijo prejme posebno poročilo iz zrakoplova v zvezi z zaviralnim učinkom, ki ne ustreza tistemu, kar je bilo sporočeno, o tem nemudoma obvesti ustreznega operatorja aerodroma.

▼ B

PODDEL B – TEHNIČNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE SLUŽB ZRAČNEGA PROMETA (ATS.TR)

*ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE***▼ M1****ATS.TR.100 Cilji služb zračnega prometa (ATS)**

Cilji služb zračnega prometa so:

- (a) preprečiti trčenja med zrakoplovi;
- (b) preprečiti trčenja med zrakoplovi na manevrskih površinah in ovirami na teh površinah;
- (c) pospešiti in vzdrževati urejen pretok zračnega prometa;
- (d) zagotoviti nasvete in informacije, koristne za varno in učinkovito izvajanje letov;
- (e) obvestiti ustrezne organizacije o zrakoplovih, ki potrebujejo pomoč pri iskanju in reševanju, ter po potrebi pomagati tem organizacijam.

ATS.TR.105 Oddelki služb zračnega prometa

Službe zračnega prometa vključujejo naslednje službe:

- (a) službo za kontrolo zračnega prometa za izpolnjevanje ciljev iz točk (a), (b) in (c) točke ATS.TR.100, pri čemer je ta služba razdeljena na tri dele:
  - (1) službo območne kontrole: izvajanje službe za kontrolo zračnega prometa za nadzorovane lete, razen v delih takih letov, ki so opisani v točkah 2 in 3 te točke, da se dosežejo cilji iz točk (a) in (c) točke ATS.TR.100;
  - (2) službo priletne kontrole: izvajanje službe za kontrolo zračnega prometa za tiste dele nadzorovanih letov, ki so povezani s prihodom ali odhodom, da se dosežejo cilji iz točk (a) in (c) točke ATS.TR.100, in
  - (3) službo aerodromske kontrole: izvajanje službe za kontrolo zračnega prometa za promet na aerodromu, razen za tiste dele letov, ki so opisani v točki 2 te točke, da se dosežejo cilji iz točk (a), (b) in (c) točke ATS.TR.100;
- (b) službo informacij za letenje ali svetovalno službo zračnega prometa ali oboje, da se doseže cilj iz točke (d) točke ATS.TR.100;
- (c) službo za alarmiranje, da se doseže cilj iz točke (e) točke ATS.TR.100.

▼ M1**ATS.TR.110 Vzpostavitev enot, ki izvajajo službe zračnega prometa**

- (a) Službam zračnega prometa se zagotovijo naslednje enote:
- (1) centri informacij za letenje se vzpostavijo za izvajanje službe informacij za letenje in službe za alarmiranje v območju z informacijami za letenje, razen če se odgovornost za izvajanje teh služb v območju z informacijami za letenje ne dodeli enoti kontrole zračnega prometa, ki ima ustrezne naprave za izvajanje teh nalog;
  - (2) enote kontrole zračnega prometa se vzpostavijo za izvajanje službe kontrole zračnega prometa, službe informacij za letenje ter službe za alarmiranje na kontroliranih območjih, kontroliranih conah in kontroliranih aerodromih;
  - (3) enote AFIS se vzpostavijo za izvajanje službe informacij za letenje in službe za alarmiranje na aerodromih AFIS in v zračnem prostoru, povezanem s takimi aerodromi.
- (b) Sprejemna pisarna oziroma pisarne služb za letalske informacije ali druge ureditve se vzpostavijo za prejemanje poročil o službah zračnega prometa in načrtih letov, ki se predložijo pred odhodom.

ATS.TR.115 Identifikacija enot služb zračnega prometa

- (a) Enote služb zračnega prometa se nedvoumno poimenujejo kot sledi:
- (1) območni kontrolni center ali center informacij za letenje se običajno poimenuje po bližnjem kraju ali mestu ali geografski značilnosti ali območju;
  - (2) aerodromski kontrolni stolp ali enota priletne kontrole se običajno poimenuje po nazivu aerodroma, na katerem izvaja službo, ali po bližnjem kraju ali mestu ali geografski značilnosti ali območju;
  - (3) enota AFIS se običajno poimenuje po nazivu aerodroma, na katerem izvaja službo, ali po bližnjem kraju ali mestu ali geografski značilnosti ali območju.
- (b) Naziv enot služb zračnega prometa in služb se dopolni z eno od naslednjih pripon, kot je ustrezno:
- (1) območni kontrolni center – CONTROL (OBMOČNA);
  - (2) priletna kontrola – APPROACH (PRILETNA);
  - (3) prihodi radarske priletne kontrole – ARRIVAL (PRIHODNA);
  - (4) odhodi radarske priletne kontrole – DEPARTURE (ODHODNA);
  - (5) enota kontrole zračnega prometa (na splošno), kadar izvaja službo za nadzor ATS – RADAR;
  - (6) aerodromska kontrola – TOWER (STOLP);
  - (7) kontrola premikanja po tleh – GROUND (TALNA);
  - (8) izdaja dovoljenja – DELIVERY (IZDAJA);
  - (9) center informacij za letenje – INFORMATION (INFORMACIJE);
  - (10) enota AFIS – INFORMATION (INFORMACIJE).

▼ M1**ATS.TR.120 Jezik komunikacije med enotami služb zračnega prometa**

Za komunikacije med enotami služb zračnega prometa se uporablja angleščina, razen kadar se izvajajo v vzajemno dogovorjenem jeziku.

ATS.TR.125 Navedba vertikalnega položaja zrakoplova

(a) Za lete na območjih, za katere je določena absolutna višina prehoda, se vertikalni položaj zrakoplova, razen v primerih iz točke (b), izrazi v absolutnih višinah na absolutni višini prehoda ali pod njo in v nivojih letenja na nivoju prehoda ali nad njim. Pri potovanju skozi nivo prehoda se vertikalni položaj pri vzpenjanju izrazi v nivojih letenja, pri spuščanju pa v absolutnih višinah.

(b) Ko je zrakoplovu izdano dovoljenje za pristanek ali ko mu je na aerodromih AFIS sporočeno, da je vzletno-pristajalna steza prosta za pristanek, ter navedeni zrakoplov zaključuje prilet in pri tem uporablja atmosferski tlak na nadmorski višini aerodroma (QFE), se vertikalni položaj zrakoplova med odsekom njegovega leta, za katerega se lahko uporablja QFE, izrazi v višini nad nadmorsko višino aerodroma, vendar se izrazi v obliki višine nad nadmorsko višino praga vzletno-pristajalne steze:

(1) za instrumentalne vzletno-pristajalne steze, če je prag 2 m (7 čevljev) ali več pod nadmorsko višino aerodroma;

(2) za vzletno-pristajalne steze za natančni prilet.

ATS.TR.130 Opredelitev nivoja prehoda

(a) Ustrezna enota služb zračnega prometa določi nivo prehoda, ki se uporabi na območjih, kjer je določena absolutna višina prehoda, za ustrezno obdobje, na podlagi poročil QNH (nastavitev podlestvice višinomera, da se določi nadmorska višina na tleh) in napovedi glede tlaka na povprečni morski gladini, če je potrebno.

(b) Nivo prehoda je nad absolutno višino prehoda, tako da se zagotavlja vsaj nominalno 300 m (1 000 čevljev) minimuma vertikalnega razdvajanja med zrakoplovom, ki hkrati leti na absolutni višini prehoda in na nivoju prehoda.

ATS.TR.135 Minimalni nivo potovalnega leta za lete IFR

(a) Enote kontrole zračnega prometa ne določajo nivojev potovalnega leta pod minimalnimi absolutnimi višinami leta, ki jih določijo države članice, razen če tako posebej odobri pristojni organ.

(b) Enote kontrole zračnega prometa:

(1) določijo najnižji še uporabni nivo ali nivoje letenja za celotno kontrolirano območje, za katero so odgovorne, ali njegov del;

(2) določijo nivoje letenja na takem nivoju ali nivojih ali nad njimi;

(3) pilotom na zahtevo sporočijo najnižji še uporabni nivo ali nivoje letenja.

ATS.TR.140 Zagotavljanje informacij za nastavitev višinomera

(a) Ustrezne enote služb zračnega prometa zagotovijo, da so zrakoplovom v letu na njihovo zahtevo kadar koli na voljo informacije, ki so potrebne za določitev najnižjega nivoja letenja, ki zagotavlja ustrezno oddaljenost od terena na poteh ali odsekih poti, za katere se take informacije zahtevajo.

▼ M1

- (b) Centri informacij za letenje in območni kontrolni centri zagotovijo, da je zrakoplovom na njihovo zahtevo na voljo ustrezno število poročil QNH ali napovedi glede tlaka za območja z informacijami za letenje in kontrolirana območja, za katera so odgovorni, in za sosednja območja.
- (c) Letalski posadki se nivo prehoda zagotovi pravočasno, preden ga zrakoplov doseže pri spuščanju.
- (d) Razen če je znano, da je zrakoplov že prejel informacijo z usmerjenim prenosom, se nastavitev višinomera (QNH) vključi v:
  - (1) dovoljenje za spust pri prvi izdaji dovoljenja na absolutni višini pod nivojem prehoda;
  - (2) dovoljenja za prilet ali dovoljenja za vstop v šolski krog;
  - (3) dovoljenja za vožnjo po tleh za zrakoplove v odhodu.
- (e) Nastavitev višinomera (QFE), kot je opisana v točki ATS.TR.125(b), se posreduje zrakoplovu na zahtevo ali redno v skladu z lokalnimi dogovori.
- (f) Ustrezne enote služb zračnega prometa zaokrožijo navzdol nastavitve višinomera, ki se zagotavljajo zrakoplovu, na najbližji nižji celi hektopaskal.

ATS.TR.145 Začasna ustavitev operacij po pravilih vizualnega letenja na aerodromu in v njegovi bližini

- (a) Katera koli od naslednjih enot, oseb ali organov lahko začasno ustavi katere koli ali vse operacije VFR na aerodromu in v njegovi bližini, kadar koli je to potrebno zaradi varnosti:
  - (1) enota priletne kontrole ali ustrezní območni kontrolni center;
  - (2) aerodromski kontrolni stolp;
  - (3) pristojni organ.
- (b) Kadar je na aerodromu in v njegovi bližini začasno ustavljena katera koli od operacij VFR ali vse take operacije, aerodromski kontrolni stolp izvede naslednje postopke:
  - (1) zaustavi vse odhode VFR;
  - (2) odpokliče vse lokalne lete, ki se izvajajo na podlagi VFR, ali pridobi dovoljenje za posebne operacije VFR;
  - (3) obvesti enoto priletne kontrole ali območni kontrolni center, kot je ustrezno, o izvedenih ukrepih;
  - (4) obvesti vse operatorje ali njihove imenovane zastopnike o razlogih za izvedbo takih ukrepov, če je to potrebno ali na zahtevo.

ATS.TR.150 Letalske talne luči

Izvajalec služb zračnega prometa zagotovi postopke za delovanje letalskih talnih luči, ne glede na to, ali so na aerodromu ali v njegovi bližini.

ATS.TR.155 Služba za nadzor ATS

- (a) Izvajalec služb zračnega prometa lahko pri izvajanju služb zračnega prometa uporablja sisteme za nadzor ATS. V takem primeru izvajalec služb zračnega prometa opredeli funkcije, za katere se uporabljajo informacije o nadzoru ATS.

▼ M1

- (b) Izvajalec služb zračnega prometa, kadar izvaja službo za nadzor ATS:
- (1) zagotavlja, da sistem ali sistemi za nadzor ATS, ki se uporabljajo, zagotavljajo stalno posodobljene informacije o nadzoru, vključno z navedbami položajev;
  - (2) kadar se izvaja služba za kontrolo zračnega prometa:
    - (i) določi število zrakoplovov, ki se jim hkrati zagotavlja služba za nadzor ATS in pri kateri jo je mogoče v prevladujočih okoliščinah varno izvajati;
    - (ii) kontrolorjem zračnega prometa ves čas zagotavlja popolne in najnovejše informacije glede:
      - A. opredeljenih najmanjših absolutnih višin letenja na območju pristojnosti;
      - B. najnižjega nivoja ali nivojev letenja, ki se lahko uporabljajo in so opredeljeni v skladu s točkama ATS.TR.130 in ATS.TR.135;
      - C. opredeljenih najmanjših absolutnih višin, ki se uporabljajo za postopke na podlagi taktičnega radarskega vodenja in neposredne poti letenja, vključno s potrebnim popravkom temperature ali metodo popravka učinka nizkih temperatur na najmanjše absolutne višine.
- (c) Izvajalec služb zračnega prometa v skladu s funkcijami, za katere se uporabljajo informacije nadzora ATS, pri izvajanju služb zračnega prometa vzpostavi postopke za:
- (1) identifikacijo zrakoplova;
  - (2) zagotavljanje informacij o položaju zrakoplova;
  - (3) radarsko vodenje zrakoplova;
  - (4) zagotavljanje pomoči pri navigaciji zrakoplovu;
  - (5) zagotavljanje informacij o slabem vremenu, če je ustrezno;
  - (6) prenos kontrole nad zrakoplovom;
  - (7) odpoved sistema ali sistemov za nadzor ATS;
  - (8) odpoved odzivnika SSR, v skladu z določbami oddelka 13 Priloge k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 923/2012;
  - (9) varnostno alarmiranje in opozarjanje na podlagi nadzora ATS, kadar se izvaja;
  - (10) prekinitev ali prenehanje službe za nadzor ATS.
- (d) Pred zagotavljanjem službe za nadzor ATS zrakoplovu se izvede identifikacija, pilot pa je obveščen. Pozneje se identifikacija ohranja do prenehanja službe za nadzor ATS. Če je identifikacija pozneje prekinjena, je pilot ustrezno obveščen in izdajo se ustrezna navodila, ko je to primerno.
- (e) Kadar se opazi, da je identificiran nadzorovan let na konfliktni poti z neznanim zrakoplovom in da obstaja nevarnost trka, je pilot nadzorovanega leta, če je to izvedljivo:
- (1) obveščen o neznanem zrakoplovu in, če pilot tako zahteva ali če je po mnenju kontrolorja to potrebno zaradi okoliščin, predlaga se ukrepanje za preprečitev trka, in

▼ M1

- (2) obveščen, ko nevarnosti ni več.
- (f) Razen če pristojni organ ne določi drugače, vsaka ustrezno opremljena enota služb zračnega prometa ob prvem stiku z zadevnim zrakoplovom ali, če to ni izvedljivo, takoj ko je mogoče za tem, vsaj enkrat preveri prikazane informacije o nivoju na podlagi tlačne višine.
- (g) Uporabljajo se le preverjene informacije o nivoju na podlagi tlačne višine, kadar se ugotavlja, ali je zrakoplov izvedel katerega koli od naslednjih ukrepov:
- (1) ohranjanje nivoja;
  - (2) zapustitev nivoja;
  - (3) prehod nivoja pri vzponu ali spustu;
  - (4) prihod na nivo.

ATS.TR.160 Izvajanje služb zračnega prometa za preskusne lete

Pristojni organ lahko določi dodatne ali alternativne pogoje in postopke namesto tistih iz tega poddela B, ki jih enote služb zračnega prometa uporabijo pri izvajanju služb zračnega prometa za preskusne lete.

*ODDELEK 2 – SLUŽBA KONTROLE ZRAČNEGA PROMETA***ATS.TR.200 Uporaba**

Služba kontrole zračnega prometa se zagotavlja za:

- (a) vse lete IFR v zračnem prostoru razredov A, B, C, D in E;
- (b) vse lete VFR v zračnem prostoru razredov B, C in D;
- (c) vse posebne lete VFR;
- (d) ves promet na aerodromu na kontroliranih aerodromih.

ATS.TR.205 Izvajanje službe kontrole zračnega prometa

Dele službe kontrole zračnega prometa, opisane v točki ATS.TR.105(a), izvajajo različne enote, in sicer:

- (a) služba območne kontrole prek ene od naslednjih enot:
  - (1) območni kontrolni center;
  - (2) enota, ki izvaja službo priletne kontrole v kontrolirani coni ali na kontroliranem območju omejenega obsega, ki je primarno namenjeno izvajanju službe priletne kontrole in kjer ni vzpostavljenega nobenega območnega kontrolnega centra;
- (b) služba priletne kontrole prek ene od naslednjih enot:
  - (1) enota priletne kontrole, kadar se zahteva ali je zaželen vzpostavitev ločene enote;
  - (2) aerodromski kontrolni stolp ali območni kontrolni center, kadar se zahteva ali je zaželeno, da se pod eno enoto funkcije službe priletne kontrole združijo s funkcijami službe aerodromske kontrole ali službe območne kontrole;
- (c) služba aerodromske kontrole: prek aerodromskega kontrolnega stolpa.

▼ **M1****ATS.TR.210 Izvajanje službe kontrole zračnega prometa**

- (a) Za izvajanje službe kontrole zračnega prometa:
- (1) se enoti kontrole zračnega prometa zagotavljajo informacije o načrtovanih premikih posameznih zrakoplovov ali njihovih spremembah ter aktualne informacije o dejanskem napredovanju posameznih zrakoplovov;
  - (2) enota kontrole zračnega prometa na podlagi prejetih informacij določa relativne položaje znanih zrakoplovov glede na druge znane zrakoplove;
  - (3) enota kontrole zračnega prometa izdaja dovoljenja, navodila ali informacije ali vse naštetu za namene preprečevanja trčenj med zrakoplovi pod njeno kontrolo ter za pospeševanje in vzdrževanje urejenega pretoka zračnega prometa;
  - (4) enota kontrole zračnega prometa po potrebi usklajuje dovoljenja z drugimi enotami:
    - (i) kadar bi bil zrakoplov sicer morda v konfliktu s prometom, ki poteka pod kontrolo drugih takih enot;
    - (ii) pred prenosom kontrole nad zrakoplovom na druge take enote.
- (b) V dovoljenjih, ki jih izdajo enote kontrole zračnega prometa, je določeno razdvajanje:
- (1) med vsemi leti v zračnem prostoru razredov A in B;
  - (2) med leti IFR v zračnem prostoru razredov C, D in E;
  - (3) med leti IFR in VFR v zračnem prostoru razreda C;
  - (4) med leti IFR in posebnimi leti VFR;
  - (5) med posebnimi leti VFR, razen če pristojni organ določi drugače.

V primerih iz točke 2 prvega odstavka se lahko podnevi v vizualnih meteoroloških razmerah v zračnem prostoru razredov D in E, če za to zaprosi pilot zrakoplova, če se s tem strinja pilot drugega zrakoplova in če je tako določil pristojni organ, let dovoli na podlagi ohranjanja lastnega razdvajanja za določen del leta pod 3 050 m (10 000 čevljev) med vzpenjanjem ali spuščanjem.

- (c) Razen v primerih operacij na vzporednih ali bližnjih vzporednih vzletno-pristajalnih stezah iz točke ATS.TR.255 ali ko se v bližini aerodromov lahko uporabi zmanjšanje minimalnega razdvajanja, enota kontrole zračnega prometa zagotovi razdvajanje najmanj na enega od naslednjih načinov:
- (1) z vertikalnim razdvajanjem, ki se zagotovi z določitvijo različnih nivojev, izbranih iz preglednice nivojev potovalnega leta v Dodatku 3 k Prilogi k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 923/2012, vendar se korelacija nivojev s sledjo letenja, ki je za to predpisana v Dodatku, ne uporablja, če je v ustreznih zbornikih letalskih informacij ali dovoljenjih kontrole zračnega prometa navedeno drugače. Minimalno vertikalno razdvajanje znaša nominalno 300 m (1 000 čevljev) do vključno FL 410 in nominalno 600 m (2 000 čevljev) nad navedenim nivojem. Informacije o geometrijski višini se ne uporabijo za opredelitev vertikalnega razdvajanja;

▼ M1

- (2) s horizontalnim razdvajanjem, ki se zagotovi na katerega koli od naslednjih načinov:
- (i) z longitudinalnim razdvajanjem z zagotavljanjem intervala med zrakoplovi, ki letijo v isti sledi, v sledeh, ki se približujeta, ali v nasprotnih sledeh, izraženega v času ali oddaljenosti;
  - (ii) z bočnim razdvajanjem z ohranjanjem zrakoplovov na različnih poteh ali različnih geografskih območjih.
- (d) Kadar kontrolor zračnega prometa ugotovi, da vrste razdvajanja ali minimuma, uporabljenega pri razdvajanju dveh zrakoplovov, ni mogoče ohranjati, kontrolor zračnega prometa uporabi drugo vrsto razdvajanja ali drug minimum, še preden se trenutni minimum razdvajanja začne kršiti.

ATS.TR.215 Izbira minimalnega razdvajanja in obveščanje o njem za namene uporabe točke ATS.TR.210(c)

- (a) Minimalna razdvajanja za uporabo v nekem predelu zračnega prostora določi izvajalec služb zračnega prometa, ki je pristojen za izvajanje služb zračnega prometa, in odobri zadevni pristojni organ.
- (b) Za promet, ki prehaja iz enega v drugi sosednji zračni prostor, in za poti, ki so bližje skupni meji sosednjih zračnih prostorov kot minimalna razdvajanja, ki se uporabljajo v takih okoliščinah, se minimalna razdvajanja določijo s posvetovanjem med izvajalci služb zračnega prometa, pristojnimi za izvajanje služb zračnega prometa v sosednjih zračnih prostorih.
- (c) O podrobnostih v zvezi z izbranimi minimalnimi razdvajanja in njihovimi območji uporabe se obvestijo:
- (1) zadevne enote služb zračnega prometa;
  - (2) piloti in operatorji zrakoplovov prek zbornikov letalskih informacij, če razdvajanje temelji na določenih navigacijskih pripomočkih ali navigacijskih tehnikah, ki jih uporabljajo zrakoplovi.

ATS.TR.220 Uporaba razdvajanja zaradi vrtnične sledi

- (a) Enote kontrole zračnega prometa uporabljajo minimume razdvajanja zaradi vrtnične sledi za zrakoplove v fazah prileta in odhoda v kateri koli od naslednjih okoliščin:
- (1) zrakoplov leti neposredno za drugim zrakoplovom na isti absolutni višini ali manj kot 300 m (1 000 čevljev) pod njo;
  - (2) oba zrakoplova uporabljata isto vzletno-pristajalno stezo ali vzporedni vzletno-pristajalni stezi, ki sta manj kot 760 m (2 500 čevljev) narazen;
  - (3) zrakoplov prečka preleteno pot drugega zrakoplova na isti absolutni višini ali manj kot 300 m (1 000 čevljev) pod njo.
- (b) Odstavek (a) se ne uporablja za prihodne lete VFR in prihodne lete IFR, ki izvajajo vizualni prilet, če je zrakoplov poročal, da vidi predhodni zrakoplov, in mu je bilo naročeno, naj upošteva in vzdržuje lastno razdvajanje z navedenim zrakoplovom. V takih primerih enota kontrole zračnega prometa izda opozorilo o vrtnični sledi.

ATS.TR.225 Odgovornost za kontrolo

- (a) V vsakem trenutku je nadzorovani let pod kontrolo le ene enote kontrole zračnega prometa.

▼ **M1**

- (b) Odgovornost za kontrolo vseh zrakoplovov, ki letijo v določenem bloku zračnega prostora, se dodeli samo eni enoti kontrole zračnega prometa. Vendar je mogoče kontrolo nad zrakoplovom ali skupinami zrakoplovov predati drugim enotam kontrole zračnega prometa, če se zagotavlja usklajevanje med vsemi zadevnimi enotami kontrole zračnega prometa.

ATS.TR.230 Prenos odgovornosti za kontrolo

- (a) Kraj ali čas prenosa

Odgovornost za kontrolo nad zrakoplovom se prenese z ene enote kontrole zračnega prometa na drugo:

- (1) Med dvema enotama, ki izvajata službo območne kontrole

Odgovornost za kontrolo nad zrakoplovom se prenese z enote, ki izvaja službo območne kontrole na kontroliranem območju, na enoto, ki izvaja službo območne kontrole na sosednjem kontroliranem območju, ob prehodu skupne meje kontroliranega območja, kot to oceni območni kontrolni center, ki ima kontrolo nad zrakoplovom, ali v drugi točki oziroma času v skladu z dogovorom med enotama.

- (2) Med enoto, ki izvaja službo območne kontrole, in enoto, ki izvaja službo priletne kontrole, ali med dvema enotama, ki izvajata službo priletne kontrole

Odgovornost za kontrolo nad zrakoplovom se prenese z ene enote na drugo in obratno v točki ali času v skladu z dogovorom med enotama.

- (3) Med enoto, ki izvaja službo priletne kontrole, in aerodromskim kontrolnim stolpom

- (i) zrakoplov, ki pristaja: odgovornost za kontrolo zrakoplova, ki pristaja, se prenese, kot je opredeljeno v pisnih dogovorih in operativnih priročnikih, kot je ustrezno, z enote, ki izvaja službo priletne kontrole, na aerodromski kontrolni stolp, ko je zrakoplov v katerem koli od naslednjih položajev:

(A) v bližini aerodroma in:

- (a) se domneva, da bosta prilet in pristanek izvedena z vizualno referenco glede na tla, ali

(b) je dosegel nemotene VMC;

(B) v predpisani točki ali nivoju;

(C) je pristal;

- (ii) zrakoplov, ki vzleta: odgovornost za kontrolo zrakoplova, ki vzleta, se prenese, kot je opredeljeno v pisnih dogovorih in operativnih priročnikih, kot je ustrezno, z aerodromskega kontrolnega stolpa na enoto, ki izvaja službo priletne kontrole:

(A) kadar v bližini aerodroma prevladujejo VMC:

(a) preden zrakoplov zapusti bližino aerodroma ali

(b) preden zrakoplov vstopi v instrumentalne meteorološke razmere (IMC) ali

(c) v predpisani točki ali nivoju;

▼ M1

(B) kadar na aerodromu prevladujejo IMC:

- (a) takoj, ko je zrakoplov v zraku, ali
- (b) v predpisani točki ali nivoju.

(4) Med kontrolnimi sektorji ali položaji v isti enoti kontrole zračnega prometa

Odgovornost za kontrolo nad zrakoplovom se prenese z enega kontrolnega sektorja ali položaja na drug kontrolni sektor ali položaj znotraj iste enote kontrole zračnega prometa v točki, na nivoju ali v času, kot je določeno v navodilih enote služb zračnega prometa.

(b) Usklajevanje prenosa

(1) Odgovornost za kontrolo nad zrakoplovom se ne prenese z ene enote za kontrolo zračnega prometa na drugo brez soglasja sprejemne enote kontrole, ki se zagotovi v skladu s točkami (2), (3), (4) in (5).

(2) Enota, ki prenaša kontrolo, enoti sprejemne kontrole sporoči ustrezne dele aktualnega načrta leta in vse informacije o kontroli, ki se nanašajo na zahtevani prenos.

(3) Kadar se prenos kontrole izvede z uporabo sistemov za nadzor ATS, informacije o kontroli, ki se nanašajo na prenos, vključujejo informacije glede položaja ter, če je potrebno, sledi in hitrosti zrakoplova, kot jih sistemi za nadzor ATS zaznajo neposredno pred prenosom.

(4) Kadar se prenos kontrole izvede z uporabo podatkov ADS-C, informacije o kontroli, ki se nanašajo na prenos, vključujejo štiridimenzionalni položaj in druge informacije, kot je potrebno.

(5) Sprejemna kontrolna enota:

(i) navede svojo zmožnost sprejeti kontrolo nad zrakoplovom pod pogoji, ki jih je navedla enota, ki prenaša kontrolo, razen če se na podlagi predhodnega dogovora med zadevnima enotama odsotnost kakršne koli take navedbe šteje za sprejetje navedenih pogojev, ali pa navede vse potrebne spremembe navedenega;

(ii) navede vse druge informacije ali dovoljenja za naslednji del leta, ki jih od zrakoplova zahteva v času prenosa.

(6) Ko sprejemna kontrolna enota vzpostavi dvosmerno komunikacijo prek glasovne ali podatkovne zveze ali obeh in prevzame kontrolo nad zadevnim zrakoplovom, o tem ne obvesti enote, ki prenaša kontrolo, razen če ni v dogovoru med zadevnima kontrolnima enotama določeno drugače.

(7) Pri usklajevanju med enotami ali sektorji služb zračnega prometa ali med obojimi se uporablja standardizirana frazeologija. Preprost jezik se uporabi le takrat, ko standardizirana frazeologija ne more izraziti namena oddajanja.

▼ M7

(c) Usklajevanje prenosa kontrole med enotami, ki v regiji EUR ICAO zagotavljajo službo območne kontrole, ali v primeru dogovora z drugimi enotami kontrole zračnega prometa ali med njimi podpirajo samodejni postopki, kot so opredeljeni v Dodatku 2.

▼ M1**ATS.TR.235 Dovoljenja ATC**

(a) Dovoljenja ATC temeljijo izključno na zahtevah za izvajanje službe kontrole zračnega prometa.

- (1) Dovoljenja se izdajo izključno za pospeševanje in ločevanje zračnega prometa in temeljijo na znanih prometnih razmerah, ki vplivajo na varnost operacij zrakoplovov. Take prometne razmere ne vključujejo le zrakoplovov v zraku in na manevrski površini, na kateri se izvaja kontrola, ampak tudi vsa vozila ali druge ovire, ki niso stalno nameščene na manevrski površini v uporabi.
- (2) Enote kontrole zračnega prometa izdajo dovoljenja ATC, ki so potrebna, da se preprečijo trki ter pospeši in vzdržuje urejen pretok zračnega prometa.
- (3) Dovoljenja ATC se izdajo dovolj zgodaj, s čimer se zagotovi, da se zrakoplovu sporočijo dovolj zgodaj, da jih ta lahko upošteva.
- (4) Kadar poveljujoči pilot zrakoplova enoto kontrole zračnega prometa obvesti, da dovoljenje ATC ni zadovoljivo, enota kontrole zračnega prometa izda spremenjeno dovoljenje, če je to izvedljivo.
- (5) Pri radarskem vodenju ali dodelitvi neposredne poti letenja, ki ni vključena v načrt leta in na podlagi katere let IFR zapusti objavljeno pot ATS ali postopek za instrumentalni let, kontrolor zračnega prometa, ki izvaja službo za nadzor ATS, izda dovoljenja tako, da je predpisana varna višina nad ovirami zagotovljena ves čas, dokler zrakoplov ne doseže točke, ko se pilot ponovno pridruži poti načrta leta ali ko se pridruži objavljeni poti ATS oziroma postopku za instrumentalni let.

(b) Vsebina dovoljenj

V dovoljenju ATC je navedeno:

- (1) identifikacija zrakoplova, kot je razvidna v načrtu leta;
- (2) meja dovoljenja;
- (3) pot leta:
  - (i) pot leta se podrobno opiše v vsakem dovoljenju, če se to zdi potrebno;
  - (ii) fraza „dovoljeno po načrtovani poti“ (cleared flight planned route) se ne uporabi pri ponovni izdaji dovoljenja;
- (4) nivo ali nivoji leta za celotno pot ali njen del ter po potrebi spremembe nivojev;
- (5) vsa potrebna navodila ali informacije o drugih zadevah, kot so odhodni slot ATFM, če je ustrezno, priletni ali odletni manevri, komunikacije in čas poteka dovoljenja.

▼ **M1**

(c) Za lažje izpolnjevanje elementov iz točke (b) izvajalec služb zračnega prometa oceni, ali je treba vzpostaviti standardne poti odhoda in prihoda ter z njimi povezane postopke, da se omogoči:

(1) varen, urejen in hiter pretok zračnega prometa;

(2) opis poti in postopka v dovoljenjih ATC.

(d) Dovoljenja za transonični let

(1) Dovoljenje ATC, ki se nanaša na transonično fazo pospeševanja nadzvočnega leta, velja vsaj do konca take faze.

(2) Namen dovoljenja ATC za zmanjšanje hitrosti in spust zrakoplova z nadzvočnega potovalnega leta na podzvočni let je zagotoviti neprekinjeno spuščanje vsaj med transonično fazo.

(e) Spremembe v dovoljenju v zvezi s potjo ali nivojem leta

(1) Pri izdaji dovoljenja za zahtevano spremembo poti ali nivoja dovoljenje vključuje točno naravo spremembe.

(2) Kadar prometne razmere ne dovoljujejo izdaje dovoljenja za zahtevano spremembo, se uporabi beseda „NE MOREM“ (UNABLE). Kadar je zaradi okoliščin to potrebno, se ponudi nadomestna pot ali nivo.

(f) Pogojna dovoljenja

Pogojne fraze, kot je „za zrakoplovom v pristajanju“ (behind landing aircraft) ali „za zrakoplovom v odhodu“ (after departing aircraft), se ne uporabljajo za premike, ki vplivajo na aktivno vzletno-pristajalno stezo ali steze, razen če ustrezni kontrolor in pilot vidita zadevne zrakoplove ali vozila. Zrakoplov ali vozilo, ki je razlog za pogoj v izdanem dovoljenju, je prvi zrakoplov ali vozilo, ki preide pred drugim zadevnim zrakoplovom. V vsakem primeru se pogojno dovoljenje izda v naslednjem zaporedju in ga sestavljajo:

(1) pozivni znak;

(2) pogoj;

(3) dovoljenje;

(4) kratka ponovitev pogoja.

(g) Ponovitev dovoljenj, navodil in varnostnih informacij

(1) Kontrolor letenja posluša ponovitev, ki se nanaša na varnostne dele dovoljenj in navodil ATC, kot so določena v točki SERA.8015(e)(1) in (2) Priloge k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 923/2012, da ugotovi, ali je letalska posadka pravilno potrdila prejem dovoljenja ali navodila ali obojega, in takoj izvede ukrepe za odpravo neskladij, ugotovljenih med ponovitvijo.

▼ M1

- (2) Glasovna ponovitev sporočil CPDLC se ne zahteva, razen če tako ne določi izvajalec služb zračnega prometa.

(h) Uskladitev dovoljenj

Dovoljenje ATC se uskladi z drugimi enotami kontrole zračnega prometa, da se zajame celotna pot ali določen del poti zrakoplova, kot sledi.

- (1) Zrakoplov dobi dovoljenje za celotno pot do aerodroma prvega načrtovanega pristanka v katerem koli od naslednjih primerov:

(i) če je bilo mogoče pred odhodom uskladiti dovoljenje med vsemi enotami, ki bodo kontrolirale zrakoplov;

(ii) če obstaja razumno zagotovilo za predhodno uskladitev med navedenimi enotami, ki bodo nato kontrolirale zrakoplov.

- (2) Če uskladitev iz točke 1 ni bila dosežena ali ni predvidena, zrakoplov dobi dovoljenje samo do točke, do katere je uskladitev razumno zagotovljena; preden ali ko zrakoplov doseže tako točko, prejme nadaljnje dovoljenje oziroma navodilo za čakanje, kot je ustrezno.

- (3) Če tako določi enota služb zračnega prometa, zrakoplov za pridobitev podrejenega dovoljenja vzpostavi zvezo z naslednjo enoto kontrole zračnega prometa pred točko prenosa kontrole.

(i) Zrakoplov med pridobivanjem podrejenega dovoljenja vzdržuje potrebno dvosmerno komunikacijo s trenutno enoto kontrole zračnega prometa.

(ii) Dovoljenje, ki je izdano kot podrejeno dovoljenje, je za pilota jasno prepoznavno kot tako.

(iii) Če podrejena dovoljenja niso usklajena, ne vplivajo na prvotni profil leta v nobenem drugem zračnem prostoru, razen v zračnem prostoru enote kontrole zračnega prometa, pristojne za izdajo podrejenega dovoljenja.

- (4) Če namerava zrakoplov v 30 minutah ali drugem časovnem obdobju, ki je bilo dogovorjeno med zadevnimi območnim kontrolnimi centri, vzleteti z aerodroma v kontroliranem območju, da bi vstopil v drugo kontrolirano območje, se uskladitev z naslednjim območnim kontrolnim centrom izvede pred izdajo odletnega dovoljenja.

- (5) Če namerava zrakoplov zapustiti kontrolirano območje zaradi letenja zunaj kontroliranega zračnega prostora in bo nato ponovno vstopil v isto ali drugo kontrolirano območje, se lahko izda dovoljenje od točke odhoda do aerodroma prvega načrtovanega pristanka. Tako dovoljenje ali spremembe dovoljenja se uporabljajo samo za tiste dele leta, ki se izvajajo v kontroliranem zračnem prostoru.

▼ M3**ATS.TR.237 Dinamična ponovna konfiguracija zračnega prostora U-space**

Enote kontrole zračnega prometa:

- (a) začasno omejijo območje v določenem zračnem prostoru U-space, v katerem se lahko izvajajo operacije sistemov brezpilotnih zrakoplovov, da bi se upoštevale kratkoročne spremembe povpraševanja po prometu zrakoplovov s posadko, in sicer s prilagoditvijo bočnih in vertikalnih meja zračnega prostora U-space;
- (b) zagotovijo, da so zadevni izvajalci služb U-space in po potrebi enotni izvajalci skupnih informacijskih služb pravočasno in učinkovito obveščeni o aktivaciji, deaktivaciji in časasnih omejitvah določenega zračnega prostora U-space.

▼ M1**ATS.TR.240 Kontrola oseb in vozil na kontroliranih aerodromih**

- (a) Premikanje oseb ali vozil, vključno z vlečenimi zrakoplovi, na manevrskih površinah aerodroma po potrebi nadzoruje aerodromski kontrolni stolp, da se prepreči nevarnost zanje ali za zrakoplove, ki pristajajo, vozijo po tleh ali vzletajo.
- (b) V razmerah, ko se uporabljajo postopki pri zmanjšani vidljivosti:
  - (1) se osebe in vozila, ki delujejo na manevrskih površinah aerodroma, omejijo na najnujnejše, posebna pozornost pa se nameni zahtevam za zaščito ključnih in občutljivih območij radionavigacijskih pripomočkov;
  - (2) je v skladu z določbami iz točke (c) uporabljena metoda ali metode za razdvajanje vozil in zrakoplovov, ki vozijo po tleh, taka, kot jo je določil izvajalec služb zračnega prometa in potrdil pristojni organ ob upoštevanju razpoložljivih sredstev;
  - (3) če se na isti vzletno-pristajalni stezi nenehno izvajajo mešane natančne instrumentalne operacije ILS in MLS kategorij II ali III, se zavarujejo bolj restriktivna območja, ključna in občutljiva za sistem ILS ali MLS.
- (c) Intervencijskim vozilom za pomoč zrakoplovom v nevarnosti se zagotovi prednost pred vsem drugim prometom na površini.
- (d) V skladu z določbami iz točke (c) vozila na manevrskih površinah upoštevajo naslednja pravila:
  - (1) vozila in vozila, ki vlečejo zrakoplov, dajo prednost zrakoplovom, ki pristajajo, vzletajo ali vozijo po tleh;
  - (2) vozila dajo prednost drugim vozilom, ki vlečejo zrakoplov;
  - (3) vozila dajo prednost drugim vozilom v skladu z navodili enote služb zračnega prometa;
  - (4) brez poseganja v določbe točk 1, 2 in 3 vozila in vozila, ki vlečejo zrakoplov, upoštevajo navodila, ki jih izda aerodromski kontrolni stolp.

▼ M1**ATS.TR.245 Uporaba opreme za nadzor premikanja po tleh na aerodromih**

Če ni mogoče vizualno opazovanje celotne manevrske površine ali njenega dela oziroma v podporo vizualnemu opazovanju in kadar je to potrebno, enota služb zračnega prometa uporabi napredne sisteme za vodenje in kontrolo premikanja po tleh (A-SMGCS) ali drugo ustrezno nadzorno opremo, z namenom:

- (a) spremljanja premikanja zrakoplovov in vozil na manevrski površini;
- (b) zagotavljanja usmerjanja pilotov in voznikov vozil, če je potrebno;
- (c) zagotavljanja nasvetov in pomoči za varno in učinkovito premikanje zrakoplovov in vozil na manevrski površini.

ATS.TR.250 Bistveni promet in bistvene informacije o lokalnem prometu

- (a) Bistvene informacije o prometu se zadevnim nadzorovanim letom zagotovijo vedno, kadar ti drug za drugega pomenijo bistveni promet.
- (b) Bistvene informacije o lokalnem prometu, ki so znane kontrolorju zračnega prometa, se brez odlašanja zagotovijo zadevnim zrakoplovom v odhodu in prihodu.

ATS.TR.255 Operacije na vzporednih ali bližnjih vzporednih vzletno-pristajalnih stezah

Kadar se izvajajo neodvisne ali odvisne operacije instrumentalnega prileta na vzporednih ali bližnjih vzporednih vzletno-pristajalnih stezah oziroma odhoda z njih, izvajalec služb zračnega prometa vzpostavi postopke, potrdi pa jih pristojni organ.

ATS.TR.260 Izbira vzletno-pristajalne steze, ki se uporabi

Aerodromski kontrolni stolp izbere vzletno-pristajalno stezo, ki se uporabi za vzlet in pristane zrakoplovov, pri tem pa upošteva hitrost in smer prizemnega vetra ter druge lokalne upoštevalne dejavnike, kot so:

- (a) konfiguracija vzletno-pristajalne steze;
- (b) meteorološki pogoji;
- (c) postopki instrumentalnega prileta;
- (d) sredstva za pomoč pri priletu in pristanku;
- (e) šolski krogi aerodroma in razmere v zračnem prometu;
- (f) dolžina vzletno-pristajalne steze ali stez;
- (g) drugi dejavniki, navedeni v lokalnih navodilih.

▼ M1**ATS.TR.265 Kontrola prometa na tleh aerodroma v razmerah zmanjšane vidljivosti**

(a) Kadar mora promet na manevrski površini potekati v razmerah vidljivosti, ki aerodromskemu kontrolnemu stolpu ne omogočajo vizualnega razdvajanja zrakoplovov ter zrakoplovov in vozil, se uporablja naslednje:

(1) na križiščih vozni stez se zrakoplovu ali vozilu na vozni stezi ne dovoli bližje drugi vozni stezi kot le do meje položaja čakanja, določene z vmesnimi položaji čakanja, zaustavljalnimi lučmi ali oznakami križišč vozni stez, v skladu s specifikacijami zasnove aerodroma, ki se uporabljajo;

(2) longitudinalna metoda razdvajanja na vozni stezah ustreza tisti, ki jo za vsak posamezni aerodrom določi izvajalec služb zračnega prometa in potrdi pristojni organ, pri čemer upošteva značilnosti pripomočkov, ki so na voljo za nadzor in kontrolo prometa na tleh, kompleksnost zasnove aerodroma in značilnosti zrakoplova, ki uporablja aerodrom.

(b) Postopki, ki se uporabljajo za začetek in nadaljevanje operacij pri zmanjšani vidljivosti, se vzpostavijo v skladu s točko ATS.OR.110, potrdi pa jih pristojni organ.

ATS.TR.270 Odobritev posebnih VFR

(a) Izvajanje posebnih letov VFR se lahko v kontrolirani coni dovoli na podlagi dovoljenja ATC. Razen v posebnih primerih, ki jih za helikopterje odobri pristojni organ, kot so med drugim policijske operacije, medicinski leti, operacije iskanja in reševanja ter leti za gašenje požarov, veljajo naslednji dodatni pogoji:

(1) taki posebni leti VFR se lahko opravljajo samo podnevi, razen če pristojni organ dovoli drugače;

(2) pogoji, ki jih upošteva pilot:

(i) zunaj oblakov in z vidnostjo površja;

(ii) vidljivost iz pilotske kabine je najmanj 1 500 m oziroma najmanj 800 m za helikopterje;

(iii) pri letenju s hitrostjo največ 140 kt IAS ali manj, da se ustrezno omogoči pravočasno opažanje drugega prometa in kakršnih koli ovir in s tem prepreči trčenje.

(3) Enota kontrole zračnega prometa zrakoplovu ne izda dovoljenja za posebni let VFR za vzlet ali pristanek na aerodromu znotraj kontrolirane cone ali vstop v cono prometa na aerodromu ali šolski krog aerodroma, kadar so sporočene meteorološke razmere na aerodromu slabše od naslednjih minimumov:

(i) vidljivost pri tleh je manjša od 1 500 m oziroma manjša od 800 m za helikopterje;

(ii) baza oblačnega pokrova je nižja od 180 m (600 čevljev).

(b) Enote kontrole zračnega prometa zahteve za tako odobritev obravnava za vsak primer posebej.

▼ M1**ODDELEK 3 – SLUŽBA INFORMACIJ ZA LETENJE****ATS.TR.300 Uporaba**

- (a) Službo informacij za letenje izvajajo ustrezne enote služb zračnega prometa vsem zrakoplovom, na katere bi te informacije lahko vplivale in ki se bodisi:
- (1) izvajajo s službo kontrole zračnega prometa;
  - (2) bodisi so drugače znane ustrezni enoti služb zračnega prometa.
- (b) Če enote služb zračnega prometa izvajajo službo informacij za letenje in službo kontrole zračnega prometa, ima izvajanje službe kontrole zračnega prometa prednost pred izvajanjem službe informacij za letenje, če tako zahteva izvajanje službe kontrole zračnega prometa.
- (c) Izvajalec služb informacij za letenje zagotovi:
- (1) zapisovanje in prenos informacij o poteku letov;
  - (2) usklajevanje in prenos odgovornosti za izvajanje službe informacij za letenje.

ATS.TR.305 Obseg službe informacij za letenje

- (a) Služba informacij za letenje vključuje zagotavljanje ustreznih:
- (1) informacij SIGMET in AIRMET;
  - (2) informacij o vulkanski aktivnosti pred izbruhom, izbruhih vulkanov in oblakih vulkanskega pepela;
  - (3) informacij o sproščanju radioaktivnih snovi ali strupenih kemikalij v ozračje;
  - (4) informacij o spremembah glede razpoložljivosti radionavigacijskih služb;
  - (5) informacij o spremembah razmer na aerodromih in v povezanih objektih, vključno z informacijami o stanju na območjih premikanja na aerodromih, če nanje vpliva sneg, led ali večja količina vode;
  - (6) informacij o prosto letočih balonih brez posadke;
  - (7) informacij o nenormalni konfiguraciji zrakoplova in razmerah;
  - (8) vseh drugih informacij, ki lahko vplivajo na varnost.
- (b) Služba informacij za letenje, ki se zagotavlja letom, vključuje poleg informacij iz točke (a) tudi zagotavljanje informacij:
- (1) o vremenskih razmerah, sporočenih ali napovedanih za odhodne, namembne in nadomestne aerodrome;
  - (2) o nevarnosti trčenja za zrakoplove, ki letijo v razredih zračnega prostora C, D, E, F in G;
  - (3) za let nad vodnimi površinami, če je to izvedljivo in to zahteva pilot, vseh razpoložljivih informacij, kot so radijski pozivni znak, položaj, dejanska sled, hitrost itd. površinskih plovil na območju;

▼ M1

- (4) o sporočilih, vključno z dovoljenji, prejetimi od drugih enot služb zračnega prometa, ki se posredujejo zrakoplovu.
- (c) AFIS, ki se zagotavlja letom, poleg zadevnih postavk iz točk (a) in (b) vključuje tudi zagotavljanje naslednjih informacij:
  - (1) o nevarnosti trka z zrakoplovom, vozili in osebami, ki delujejo na manevrski površini;
  - (2) o vzletno-pristajalni stezi, ki se uporablja.
- (d) Enote služb zračnega prometa pošljejo, kakor hitro je to izvedljivo, posebna in izredna poročila iz zrakoplova:
  - (1) drugim zadevnim zrakoplovom;
  - (2) povezani meteorološki službi bdenja v skladu z Dodatkom 5 k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 923/2012;
  - (3) drugim zadevnim enotam služb zračnega prometa.

Oddajanje sporočil zrakoplovom se ponavlja v enakih presledkih in nadaljuje toliko časa, kot določi zadevna služba zračnega prometa.
- (e) Služba informacij za letenje za lete VFR poleg informacij iz točke (a) vključuje tudi zagotavljanje razpoložljivih informacij o prometnih in vremenskih razmerah na poti leta, ki lahko onemogočijo letenje po pravilih vizualnega letenja.
- (f) Če tako določi pristojni organ, enota AFIS ureja premikanje vozil in oseb na manevrski površini v skladu s sklopom ali podrejenim sklopom določb iz točke ATS.TR.240.

ATS.TR.310 Oddajanje samodejnih glasovnih storitev letaliških informacij (glasovni ATIS)

- (a) Oddajanje samodejnih glasovnih storitev letaliških informacij (glasovni ATIS) se zagotavlja na aerodromih, kjer je treba zmanjšati komunikacijsko breme služb zračnega prometa na VHF kanalih za komunikacijo zrak–zemlja. Kadar se zagotavljajo, jih sestavlja katera koli od naslednjih postavk:
  - (1) eno oddajanje za zrakoplove v prihodu;
  - (2) eno oddajanje za zrakoplove v odhodu;
  - (3) eno oddajanje za zrakoplove v prihodu in odhodu;
  - (4) dve oddajanji, in sicer za zrakoplove v prihodu in za zrakoplove v odhodu, na aerodromih, kjer bi bila dolžina oddajanja za zrakoplove v prihodu in odhodu skupaj predolga.
- (b) Kadar koli je to izvedljivo, se za oddajanje glasovnega ATIS uporablja ločena frekvenca VHF. Če ločena frekvenca ni na voljo, se lahko oddajanje izvede na glasovnem kanalu ali kanalih najustreznejšega terminalskega navigacijskega pripomočka, najbolje VOR, če sta doseg in berljivost ustrezna in identifikaciji navigacijskega pripomočka sledi objava, tako da se slednja ne izgubi.
- (c) Oddajanje glasovnega ATIS se ne prenaša prek glasovnih kanalov ILS.
- (d) Kadar koli se zagotavlja glasovni ATIS, so oddajanja stalna in ponavljajoča.

▼ M1

- (e) Informacije v trenutnem oddajanju se takoj sporočijo zadevni enoti ali enotam služb zračnega prometa, zrakoplovom pa se zagotovijo informacije, ki se nanašajo na prilet, pristanek in vzlet, kadar koli sporočila ni pripravila navedena enota ali enote.
- (f) Oddajanje glasovnega ATIS, ki se mednarodnim službam zračnega prometa zagotavlja na nekaterih aerodromih, se zagotavlja vsaj v angleščini.

ATS.TR.315 Samodejna storitev letaliških informacij prek podatkovne zveze (D-ATIS)

- (a) Kadar D-ATIS dopolnjuje obstoječo razpoložljivost glasovnega ATIS, so informacije po vsebini in obliki enake ustreznemu oddajanju glasovnega ATIS. Kadar so vključene meteorološke informacije v realnem času, vendar podatki ostajajo znotraj parametrov meril pomembnih sprememb iz točke MET.TR.200(e) in (f) Priloge V, se za potrebe ohranjanja enake oznake šteje, da je vsebina enaka.
- (b) Kadar D-ATIS dopolnjuje obstoječo razpoložljivost glasovnega ATIS in je treba ATIS posodobiti, se glasovni ATIS in D-ATIS posodobita hkrati.

ATS.TR.320 Samodejna storitev letaliških informacij (glasovna in/ali podatkovna zveza)

- (a) Kadar koli se zagotavlja glasovni ATIS ali D-ATIS ali oboje:
  - (1) se sporočene informacije nanašajo na en aerodrom;
  - (2) se sporočene informacije posodobijo takoj, ko pride do pomembne spremembe;
  - (3) je za pripravo in razširjanje sporočil ATIS pristojen izvajalec služb zračnega prometa;
  - (4) se posamezna sporočila ATIS označujejo z oznako v obliki črke abecede črkovanja, v skladu s točko SERA.14020 Priloge k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 923/2012. Oznake zaporednih sporočil ATIS se dodelijo po abecednem vrstnem redu;
  - (5) zrakoplov potrdi prejem informacije po vzpostavitvi komunikacije z enoto služb zračnega prometa, ki izvaja službo priletne kontrole, z aerodromskim kontrolnim stolpom ali enoto AFIS, kot je ustrezno;
  - (6) ustrezna enota služb zračnega prometa v odgovoru na sporočilo iz točke 5 ali v primeru zrakoplova v prihodu v času, ki ga določi pristojni organ, zrakoplovu zagotovi podatek o trenutni nastavitvi višinomera;
  - (7) se meteorološke informacije pridobijo iz lokalnega rednega poročila ali lokalnega posebnega poročila.
- (b) Kadar zaradi hitro spreminjajočih se meteoroloških razmer v ATIS ni priporočljivo vključiti meteoroloških informacij kot v točki (a)(7), se v sporočilih ATIS navede, da se bodo ustrezne meteorološke informacije zagotovile pri prvem stiku z ustrezno enoto služb zračnega prometa.
- (c) Informacij iz veljavnega ATIS, katerih prejem je potrdil zadevni zrakoplov, ni treba vključiti v usmerjeni prenos informacij zrakoplovu, razen nastavitve višinomera, ki se zagotovi v skladu s točko (a).

▼ M1

(d) Če zrakoplov potrdi prejem informacij ATIS, ki niso več veljavne, enota služb zračnega prometa brez odlašanja sprejme enega od naslednjih ukrepov:

- (1) zrakoplovu sporoči vse elemente informacij, ki jih je treba posodobiti;
- (2) zrakoplovu naroči, naj pridobi veljavne informacije ATIS.

ATS.TR.325 Oddajanje VOLMET in D-VOLMET

Kadar tako predpiše pristojni organ, se zagotavlja oddajanje HF ali VHF VOLMET ali storitev D-VOLMET ali vseh navedenih, in sicer z uporabo standardne frazeologije radiotelefonije.

*ODDELEK 4 – SLUŽBA ZA ALARMIRANJE***ATS.TR.400 Uporaba**

(a) Službo za alarmiranje izvajajo enote služb zračnega prometa:

- (1) za vse zrakoplove, za katere se izvaja služba kontrole zračnega prometa;
  - (2) če je to izvedljivo, za vse druge zrakoplove, ki so predložili načrt leta ali so kako drugače znani službam zračnega prometa;
  - (3) za vse zrakoplove, za katere se ve ali domneva, da so predmet nezakonitega poseganja.
- (b) Centri informacij za letenje ali območni kontrolni centri delujejo kot osrednje točke za zbiranje vseh informacij, ki se nanašajo na izredno stanje zrakoplova, ki leti na zadevnem območju informacij za letenje ali kontroliranem območju, ter posredovanje takih informacij ustreznemu centru za usklajevanje reševanja.
- (c) Če se zrakoplov znajde v izrednem stanju, ko je pod kontrolo aerodromskega kontrolnega stolpa ali enote priletne kontrole ali v stiku z enoto AFIS, taka enota takoj obvesti odgovorni center informacij za letenje ali območni kontrolni center, ki nato obvesti center za usklajevanje reševanja, vendar obveščanje območnega kontrolnega centra, centra informacij za letenje ali centra za usklajevanje reševanja ni potrebno, če je narava izrednih razmer taka, da bi bilo obveščanje odveč.
- (d) Kljub temu pa odgovorni aerodromski kontrolni stolp ali enota priletne kontrole ali zadevna enota AFIS najprej opozori in sprejme druge potrebne ukrepe, s katerimi aktivira vse ustrezne lokalne organizacije reševanja v izrednih primerih, ki lahko zagotovijo potrebno takojšnjo pomoč, v skladu z lokalnimi navodili, in sicer v katerem koli od naslednjih primerov:
- (1) na aerodromu ali v njegovi bližini je prišlo do letalske nesreče;
  - (2) prejeta je informacija, da bi lahko bila ali je bila oslABLjena varnost zrakoplova, ki je ali bo v pristojnosti aerodromskega kontrolnega stolpa ali enote AFIS;
  - (3) če tako zahteva letalska posadka;
  - (4) kadar se iz drugih razlogov zdi potrebno ali zaželeno ali če je potrebno zaradi nujnosti situacije.

▼ M1**ATS.TR.405 Obveščanje centrov za usklajevanje reševanja**

(a) Brez poseganja v katere koli druge okoliščine, zaradi katerih bi bilo tako obveščanje priporočljivo, enote služb zračnega prometa (razen kot je določeno v točki ATS.TR.420(a)) takoj obvestijo centre za usklajevanje reševanja, kadar se šteje, da je zrakoplov v izrednem stanju v skladu z naslednjim:

(1) Faza negotovosti v kateri koli od naslednjih situacij:

- (i) od zrakoplova ni bila prejeta nobena komunikacija v 30 minutah po tem, ko bi komunikacija morala biti prejeta, ali od trenutka prvega neuspešnega poskusa vzpostavitve komunikacije s takim zrakoplovom, odvisno od tega, kaj nastopi prej;
- (ii) zrakoplov ne prispe v 30 minutah od predvidenega časa prihoda, kot je bil nazadnje sporočen enotam služb zračnega prometa ali kot so ga te predvidele, odvisno od tega, kar nastopi pozneje.

Faza negotovosti se ne uporablja, kadar ni nobenega dvoma glede varnosti zrakoplova in oseb v njem.

(2) Faza pripravljenosti v kateri koli od naslednjih situacij:

- (i) po fazi negotovosti z nadaljnjimi poskusi vzpostavitve komunikacije z zrakoplovom ali s poizvedovanjem v drugih zadevnih virih ni bilo mogoče pridobiti nobenih novic o zrakoplovu;
- (ii) zrakoplovu je bilo izdano dovoljenje za pristanek, vendar ta ne pristane v 5 minutah po predvidenem času pristanka, komunikacija z zrakoplovom pa ni bila ponovno vzpostavljena;
- (iii) na aerodromih AFIS v okoliščinah, kot jih določi pristojni organ;
- (iv) prejete so bile informacije, iz katerih izhaja, da je bila učinkovitost letenja zrakoplova oslABLJENA, vendar ne toliko, da bi bil verjeten zasilni pristanek;
- (v) za zrakoplov se ve ali domneva, da je predmet nezakonitega poseganja.

Točke (i) do (iv) se ne uporabljajo, kadar obstajajo dokazi, zaradi katerih skrb za varnost zrakoplova in oseb v njem ni potrebna.

(3) Faza nevarnosti v kateri koli od naslednjih situacij:

- (i) po fazi pripravljenosti je na podlagi nadaljnjih neuspešnih poskusov vzpostavitve komunikacije z zrakoplovom in na podlagi več obširnih neuspešnih poizvedb mogoče sklepati, da je zrakoplov v nevarnosti;
- (ii) šteje se, da je gorivo na zrakoplovu porabljeno ali da ne zadostuje, da bi zrakoplov lahko zagotovil varnost;
- (iii) prejete so informacije, iz katerih izhaja, da je bila učinkovitost letenja zrakoplova toliko oslABLJENA, da je verjeten zasilni pristanek;
- (iv) prejete so informacije ali pa obstaja razumna gotovost, da bo zrakoplov zasilno pristal ali da je to že storil.

▼ M1

Faza nevarnosti se ne uporablja, kadar obstaja razumna gotovost, da zrakoplovu in osebam na njem ne grozi huda in takojšnja nevarnost in da ne potrebujejo takojšnje pomoči.

- (b) Obvestilo vsebuje tiste od naslednjih informacij, ki so na voljo, v naslednjem vrstnem redu:
- (1) INCERFA, ALERFA ali DETRESFA, kot je ustrezno glede na fazo izredne situacije;
  - (2) agencija in oseba, ki kliče;
  - (3) narava izredne situacije;
  - (4) pomembne informacije iz načrta leta;
  - (5) enota, ki je zadnja vzpostavila stik, čas in sredstva, ki so bila pri tem uporabljena;
  - (6) zadnje poročilo o položaju in podatek, kako je bil ta določen;
  - (7) barva in prepoznavna znamenja zrakoplova;
  - (8) nevarno blago med tovorom;
  - (9) morebitni ukrepi, ki jih je sprejel urad, ki poroča;
  - (10) druge zadevne opombe.
- (c) Enota služb zračnega prometa tisti del informacij iz točke (b), ki v času pošiljanja obvestila centru za usklajevanje reševanja ni na voljo, pridobi, preden razglasi fazo nevarnosti, če čas to dopušča in če obstaja razumna gotovost, da bo do te faze prišlo.
- (d) Poleg obvestil iz točke (a) enote služb zračnega prometa brez odlašanja centru za usklajevanje reševanja zagotovijo kar koli od naslednjega:
- (1) vse uporabne dodatne informacije, zlasti o razvoju izrednega stanja v nadaljnjih fazah;
  - (2) informacijo, da izredne razmere ne veljajo več.

ATS.TR.410 Uporaba komunikacijskih naprav

Enote služb zračnega prometa po potrebi uporabijo vse razpoložljive komunikacijske naprave, da vzpostavijo in ohranijo komunikacijo z zrakoplovom v izrednem stanju ter da zahtevajo novice o zrakoplovu.

ATS.TR.415 Začrtanje zrakoplova v izrednem stanju

Kadar se domneva, da obstaja izredno stanje, enota ali enote služb zračnega prometa, ki vedo za to stanje, začrtajo let zadevnega zrakoplova na karti ali z drugim ustreznim orodjem, da se določi verjetni prihodnji položaj zrakoplova in njegov največji doseg od zadnjega znanega položaja.

ATS.TR.420 Informacije za operatorja

- (a) Ko območni kontrolni center ali center informacij za letenje odloči, da je zrakoplov v fazi negotovosti ali fazi pripravljenosti, o tem, če je to izvedljivo, obvesti operatorja zrakoplova, preden obvesti center za usklajevanje reševanja.
- (b) Kadar koli je to izvedljivo, območni kontrolni center ali center informacij za letenje brez odlašanja operatorju zrakoplova sporoči vse informacije, ki so bile sporočene centru za usklajevanje reševanja.

▼ M1**ATS.TR.425 Informacije zrakoplovom, ki letijo v bližini zrakoplova v izrednem stanju**

- (a) Če enota služb zračnega prometa ugotovi, da je zrakoplov v izrednem stanju, o vrsti izrednega stanja čim prej, ko je to izvedljivo, obvesti druge zrakoplove, za katere ve, da so v bližini zadevnega zrakoplova, razen v primerih iz točke (b).
- (b) Če enota služb zračnega prometa ve ali domneva, da je zrakoplov predmet nezakonitega poseganja, se v komunikaciji zrak-zemlja služb zračnega prometa ne navede vrsta izrednega stanja, razen če ni bila že prej navedena v sporočilih iz zadevnega zrakoplova in če taka navedba zagotovo ne bo poslabšala razmer.

▼ **M7***Dodatek 1***Individualna identifikacija zrakoplova z uporabo identifikacije zrakoplova z navzdoljno povezavo, kot se zahteva v točki ATS.OR.446(b)**

Identifikacija zrakoplova z navzdoljno povezavo se za individualno identifikacijo zrakoplova uporablja tako:

- (a) Kadar je individualna identifikacija zrakoplova dosežena z identifikacijo zrakoplova z navzdoljno povezavo, izvajalec služb zračnega prometa upravljavcu omrežja prijavi volumne zračnega prostora.
- (b) Kadar je individualna identifikacija zrakoplova dosežena z identifikacijo zrakoplova z navzdoljno povezavo, se zrakoplovu dodeli razvidna koda SSR A1000.
- (c) Razen kadar je izpolnjen eden od pogojev iz točke (d), se razvidna koda SSR A1000 dodeli odhodnemu zrakoplovu ali zrakoplovu, za katerega je v skladu s točko (g) potrebna sprememba oznake, kadar veljajo naslednji pogoji:
  - (1) je identifikacija zrakoplova z navzdoljno povezavo enaka ustreznemu vnosu v načrtu leta za zadevni zrakoplov;
  - (2) je upravljavec omrežja sporočil, da je določeni zrakoplov upravičen do dodelitve razvidne kode SSR A1000.
- (d) Razvidna koda SSR A1000 se ne dodeli zrakoplovu iz točke (c), če velja kateri od naslednjih pogojev:
  - (1) izvajalec navigacijskih služb zračnega prometa je zaradi nenačrtovanega izpada senzorja za nadzor na tleh uvedel ukrepe ob nepredvidenih dogodkih, v skladu s katerimi je treba zrakoplovu dodeliti diskretne kode SSR;
  - (2) izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa morajo zaradi izrednih vojaških ukrepov ob nepredvidenih dogodkih dodeliti zrakoplovu diskretne kode SSR;
  - (3) zrakoplov, ki je upravičen do dodelitve razvidne kode SSR A1000 v skladu s točko (c), zapusti volumen zračnega prostora iz točke (a) ali je drugače preusmerjen iz njega.
- (e) Zrakoplovom, ki jim ni dodeljena razvidna koda SSR A1000, določena v skladu s točko (c), se dodeli koda SSR, skladna s seznamom dodeljevanja oznak, o katerem so se dogovorile države članice in ki je usklajen s tretjimi državami.
- (f) Kadar je zrakoplovu dodeljena koda SSR, se ob prvi priložnosti preveri, da se potrdi, da je koda SSR, ki jo je določil pilot, enaka kodi, ki je bila dodeljena letu.
- (g) Kode SSR, dodeljene zrakoplovom, ki jih predajo izvajalci služb zračnega prometa v sosednjih državah, se samodejno preverijo, da se ugotovi, ali se lahko dodelitve obdržijo v skladu s seznamom dodeljevanja kod, o katerem so se dogovorile države članice in ki je usklajen s tretjimi državami.

▼ M7

- (h) S sosednjimi izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa, ki omogočajo individualno identifikacijo zrakoplova z uporabo diskretnih kod SSR, se sklenejo formalni dogovori z najmanj naslednjo vsebino:
- (1) obveznost sosednjih izvajalcev navigacijskih služb zračnega prometa predajo zrakoplovi s potrjenimi diskretnimi kodami SSR, dodeljenimi v skladu s seznamom dodeljevanja kod, o katerem so se dogovorile države članice in ki je usklajen s tretjimi državami;
  - (2) obveznost obveščanja sprejemnih enot o vseh opaženih nepravilnostih pri delovanju sestavnih delov nadzornih sistemov v zraku;
- (i) izvajalci služb zračnega prometa zagotovijo, da se pri dodeljevanju diskretnih kod SSR v skladu s seznamom dodeljevanja kod, o katerem so se dogovorile države članice in ki je usklajen s tretjimi državami, za uvedbo individualne identifikacije zrakoplova upošteva naslednje:
- (1) kode SSR se samodejno dodeljujejo zrakoplovom v skladu s seznamom dodeljevanja kod, o katerem so se dogovorile države članice in ki je usklajen s tretjimi državami;
  - (2) kode SSR, dodeljene zrakoplovom, ki jih predajo izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa v sosednjih državah, se preverijo, da se ugotovi, ali se lahko dodelitve obdržijo v skladu s seznamom dodeljevanja kod, o katerem so se dogovorile države članice in ki je usklajen s tretjimi državami;
  - (3) kode SSR so razvrščene v različne kategorije, da se omogoči diferencirano dodeljevanje kod;
  - (4) kode SSR iz različnih kategorij iz točke 3 se dodelijo v skladu s smermi letov;
  - (5) ista koda SSR se večkratno sočasno dodeli letom, ki potekajo v brezkonfliktnih smereh;
  - (6) kontrolorji so samodejno obveščeni o primerih nenamerno podvojenih dodelitev kod SSR.

▼ M7*Dodatek 2***Postopki, ki jih je treba izvajati za avtomatizirano usklajevanje, kot se zahteva v točki ATS.TR.230(c)**

A. Med enotami, ki zagotavljajo službo območne kontrole, ali v primeru dogovora z drugimi enotami kontrole zračnega prometa ali med njimi se morajo izvajati naslednji obvezni postopki:

(a) Obveščanje

- (1) Informacije za letenje, ki se nanašajo na postopek obveščanja, vsebujejo najmanj:
  - (i) identifikacijo zrakoplova,
  - (ii) način in kodo SSR (če sta na voljo);
  - (iii) aerodrom odhoda;
  - (iv) podatke o predvidenem času in položaju;
  - (v) namembni aerodrom;
  - (vi) številko in tip zrakoplova;
  - (vii) vrsto leta,
  - (viii) zmogljivost in status opreme.
- (2) Informacije o „zmogljivosti in statusu opreme“ vsebujejo najmanj zmanjšani minimalni navpični razmik (reduced vertical separation minima – RVSM) in zmogljivost z razmikom med kanali 8,33 kHz. Lahko vsebujejo druge postavke v skladu s pisnimi dogovori.
- (3) Postopek obveščanja se izvede vsaj enkrat za vsak ustrezen let, ki namerava prečkati meje, razen če je let predmet postopka obveščanja in koordinacije pred vzletom.
- (4) Merila o izpolnjevanju pogojev za čezmejno obveščanje o letih so skladna s pisnimi dogovori.
- (5) Če postopka obveščanja ni mogoče izvesti do dvostransko dogovorjenega časa pred postopkom začetne koordinacije, ga je treba vključiti v postopek začetne koordinacije.
- (6) Kadar se postopek obveščanja izvaja, se izvede pred postopkom začetne koordinacije.
- (7) Postopek obveščanja se znova izvede vsakič, ko se pred postopkom začetne koordinacije spremeni kateri koli od naslednjih podatkov:
  - (i) koordinacijska točka;
  - (ii) pričakovana koda SSR na točki prenosa kontrole,
  - (iii) namembni aerodrom,
  - (iv) tip zrakoplova,
  - (v) zmogljivost in status opreme.

▼ M7

- (8) Če se ugotovi neskladje med prenesenimi podatki in ustreznimi podatki v sprejemnem sistemu ali če takih informacij ni na voljo ter bi bilo zato treba odpraviti napake pri nadaljnjem sprejemanju podatkov o začetni koordinaciji, se to neskladje preda v reševanje ustreznemu delovnemu položaju kontrolorja.
- (9) Časovna merila za začetek postopka obveščanja:
- (i) Postopek obveščanja se sproži v parametrskem številu minut pred predvidenim časom na koordinacijski točki.
  - (ii) Parametri obveščanja se navedejo v pisnem dogovoru med zadevnimi enotami ATC.
  - (iii) Parametri obveščanja se lahko določijo posamično za vsako koordinacijsko točko.
- (b) Začetna koordinacija
- (1) Za let, pri katerem se izvaja začetna koordinacija, so dogovorjeni pogoji o predaji leta operativno zavezujoči za obe enoti kontrole zračnega prometa, razen če je koordinacija preklicana ali popravljena.
- (2) Informacije o letu, za katere velja postopek začetne koordinacije, vsebujejo najmanj:
- (i) identifikacijo zrakoplova;
  - (ii) način in kodo SSR;
  - (iii) aerodrom odhoda;
  - (iv) podatke o predvidenem času in položaju;
  - (v) namembni aerodrom;
  - (vi) številko in tip zrakoplova;
  - (vii) vrsto leta;
  - (viii) zmogljivost in status opreme.
- (3) Informacije o „zmogljivosti in statusu opreme“ vsebujejo najmanj RVSM in zmogljivost z razmikom med kanali 8,33 kHz. Lahko vsebujejo druge postavke, kot so bile dvostransko dogovorjene s pisnimi dogovori.
- (4) Postopek začetne koordinacije se izvaja za vse ustrezne lete, ki nameravajo prečkati meje.
- (5) Merila o izpolnjevanju pogojev za čezmejno začetno koordinacijo letov so skladna s pisnimi dogovori.
- (6) Postopek začetne koordinacije se, razen če je že sprožen ročno, sproži samodejno v skladu s pisnimi dogovori v:
- (i) dvostransko dogovorjenem parametrskem časovnem obdobju pred ocenjenim časom na koordinacijski točki ali
  - (ii) časom, v katerem je let na dvostransko dogovorjeni razdalji od koordinacijske točke.

▼ M7

- (7) Postopek začetne koordinacije za let se izvede samo enkrat, razen če se začne postopek preklica koordinacije.
  - (8) Po postopku preklica koordinacije se lahko postopek začetne koordinacije začne znova z isto enoto.
  - (9) Dokončanje postopka začetne koordinacije, vključno s potrditvijo prevzemne enote – let se nato šteje za „koordiniranega“, se prenese na predajno enoto.
  - (10) Če dokončanje postopka začetne koordinacije ni potrjeno v skladu z veljavnimi zahtevami glede kakovosti storitev, se izda opozorilo na delovnem položaju kontrolorja, odgovornega za koordinacijo leta v predajni enoti.
  - (11) Informacije o začetni koordinaciji morajo biti na voljo ustreznemu delovnemu položaju kontrolorja v prevzemni enoti.
- (c) Popravek koordinacije
- (1) Postopek popravka koordinacije je povezan z letom, ki je bil pred tem koordiniran.
  - (2) Za let, pri katerem se izvaja postopek popravka koordinacije, so dogovorjeni pogoji o predaji leta operativno zavezujoči za obe enoti kontrole zračnega prometa, razen če je koordinacija preklicana ali so pogoji nadalje popravljeni.
  - (3) Pri postopku popravka koordinacije se zagotovijo naslednje informacije za letenje, če so se spremenile:
    - (i) način in kodo SSR;
    - (ii) predvideni čas in nivo letenja;
    - (iii) zmogljivost in status opreme.
  - (4) Če je tako dvostransko dogovorjeno, se v podatkih o popravku koordinacije, če so se ti spremenili, sporoči naslednje:
    - (i) koordinacijska točka;
    - (ii) pot.
  - (5) Postopek popravka koordinacije se lahko z enoto, ki trenutno koordinira let, izvede enkrat ali večkrat.
  - (6) Postopek popravka koordinacije se izvede, če:
    - (i) je razlika med predvidenim časom preleta nad koordinacijsko točko in pred tem sporočenim časom večja od dvostransko dogovorjene vrednosti;
    - (ii) je nivo/so nivoji predaje, koda SSR ali zmogljivost in status opreme drugačni od prej sporočenega.

▼M7

- (7) Če je tako dvostransko dogovorjeno, se postopek popravka koordinacije izvede, kadar se spremeni:
- (i) koordinacijska točka;
  - (ii) pot.
- (8) Dokončanje postopka popravka koordinacije, vključno s potrditvijo prevzemne enote, se prenese na predajno enoto.
- (9) Če dokončanje postopka popravka koordinacije ni potrjeno v skladu z veljavnimi zahtevami glede kakovosti storitev, se izda opozorilo na delovnem položaju kontrolorja, odgovornega za koordinacijo leta znotraj predajne enote.
- (10) Postopek popravka koordinacije se izvede takoj po ustreznem vnosu ali posodobitvi.
- (11) Postopek popravka koordinacije se ustavi po tem, ko je let ob dvostransko določenem času/na dvostransko določeni razdalji od točke prenosa kontrole v skladu s pisnimi dogovori.
- (12) Informacije o popravku koordinacije so na voljo na ustreznem delovnem položaju kontrolorja v prevzemni enoti.
- (13) Če dokončanje postopka popravka koordinacije ni potrjeno v skladu z veljavnimi zahtevami glede kakovosti storitev, predajna enota začne ustno koordinacijo.
- (d) Preklic koordinacije
- (1) Postopek preklica koordinacije je povezan s prejšnjim postopkom obveščanja ali koordinacije, ki je preklican.
- (2) Postopek preklica koordinacije se izvede z enoto za koordiniran let, če:
- (i) enota ni več najbližja enota v zaporedju koordinacije;
  - (ii) je načrt leta v oddajni enoti preklican in koordinacija ni več potrebna;
  - (iii) se od prejšnje enote prejmejo informacije o preklicu koordinacije leta.
- (3) Postopek preklica koordinacije se za napovedan let lahko izvede z enoto, če:
- (i) enota ni več najbližja enota v zaporedju koordinacije;
  - (ii) je načrt leta v oddajni enoti preklican in koordinacija ni več potrebna;

▼ M7

- (iii) se od prejšnje enote prejmejo informacije o preklicu koordinacije leta;
  - (iv) ima let na poti zamudo in posodobljena ocena predvidenega časa in položaja ne more biti določena samodejno.
- (4) Dokončanje postopka preklica koordinacije, vključno s potrditvijo prevzemne enote, se prenese na predajno enoto.
- (5) Če dokončanje postopka preklica koordinacije ni potrjeno v skladu z veljavnimi zahtevami glede kakovosti storitev, se izda opozorilo na delovnem položaju kontrolorja, odgovornega za koordinacijo leta v predajni enoti.
- (6) Informacije o preklicu koordinacije so na voljo na ustreznem delovnem položaju kontrolorja v obveščeni enoti ali enoti, s katero je koordinacija preklicana.
- (7) Če dokončanje postopka popravka koordinacije ni potrjeno v skladu z veljavnimi zahtevami glede kakovosti storitev, predajna enota začne ustno koordinacijo.
- (e) Osnovni podatki o letu
- (1) Informacije, ki se nanašajo na postopek osnovnih podatkov o letu, vsebujejo najmanj:
    - (i) identifikacijo zrakoplova;
    - (ii) način in kodo SSR.
  - (2) Vse dodatne informacije, zagotovljene v postopku osnovnih podatkov o letu, določa dvostranski sporazum.
  - (3) Postopek osnovnih podatkov o letu se izvaja samodejno za vsak ustrezen let.
  - (4) Merila o izpolnjevanju pogojev za osnovne podatke o letu so v skladu s pisnimi dogovori.
  - (5) Dokončanje postopka osnovnih podatkov o letu, vključno s potrditvijo prevzemne enote, se prenese na oddajno enoto.
  - (6) Če dokončanje postopka osnovnih podatkov o letu ni potrjeno v skladu z veljavnimi zahtevami glede kakovosti storitev, se izda opozorilo na ustreznem delovnem položaju kontrolorja v oddajni enoti.
- (f) Sprememba osnovnih podatkov o letu
- (1) Postopek spremembe osnovnih podatkov o letu je povezan z letom, pri katerem se je prej izvajal postopek osnovnih podatkov o letu.
  - (2) Vse druge informacije, ki se nanašajo na postopek spremembe osnovnih podatkov o letu, in merila zanj so predmet dvostranskih sporazumov.
  - (3) Postopek spremembe osnovnih podatkov o letu se izvede samo za let, prej napovedan s postopkom osnovnih podatkov o letu.

▼ M7

- (4) Postopek spremembe osnovnih podatkov o letu se začne samodejno v skladu z dvostransko dogovorjenimi merili.
  - (5) Dokončanje postopka spremembe osnovnih podatkov o letu, vključno s potrditvijo prevzemne enote, se prenese na oddajno enoto.
  - (6) Če dokončanje postopka spremembe osnovnih podatkov o letu ni potrjeno v skladu z veljavnimi zahtevami glede kakovosti storitev, se izda opozorilo na ustreznem delovnem položaju kontrolorja v oddajni enoti.
  - (7) Informacije o spremembi osnovnih podatkov o letu so na voljo na ustreznem delovnem položaju kontrolorja v oddajni enoti.
- B. Če se zadevne enote medsebojno dogovorijo o izvedbi postopkov obveščanja pred vzletom, spremembe frekvence ali ročnega prevzema komunikacije, so postopki naslednji:
- (a) Obveščanje in koordinacija pred vzletom
    - (1) Informacije, ki se nanašajo na postopek obveščanja in koordinacije pred vzletom, vsebujejo najmanj:
      - (i) identifikacijo zrakoplova;
      - (ii) način in kodo SSR (če sta na voljo);
      - (iii) aerodrom odhoda;
      - (iv) predvideni čas vzleta ali predvideni čas in položaj, kot sta dvostransko dogovorjena;
      - (v) namembni aerodrom;
      - (vi) številko in tip zrakoplova.
    - (2) Informacije, ki se nanašajo na postopek obveščanja in koordinacije pred vzletom, ki ga izvaja kontrolna enota terminalskega območja (TMA) ali ACC, vsebujejo naslednje:
      - (i) vrsto leta;
      - (ii) zmožljivost in status opreme.
    - (3) Informacije o „zmožljivosti in statusu opreme“ vsebujejo najmanj RVSM in zmožljivost z razmikom med kanali 8,33 kHz.
    - (4) Informacije o „zmožljivosti in statusu opreme“ lahko vključujejo druge postavke, dogovorjene z dvostranskimi pisnimi dogovori.
    - (5) Postopek obveščanja in koordinacije pred vzletom se izvede enkrat ali večkrat za vsak ustrezen let, ki namerava prečkati mejo, če je čas leta od točke vzleta do koordinacijske točke prekratek za izvedbo postopka začetne koordinacije ali obveščanja.

▼ M7

- (6) Merila o izpolnjevanju pogojev za postopek čezmejnega obveščanja in koordinacije pred vzletom so skladna s pisnimi dogovori.
- (7) Postopek obveščanja in koordinacije pred vzletom se znova izvede vsakič, ko se spremeni kateri koli podatek, povezan s postopkom obveščanja in koordinacije pred vzletom.
- (8) Dokončanje postopka obveščanja in koordinacije pred vzletom, vključno s potrditvijo prevzemne enote, se prenese na predajno enoto.
- (9) Če dokončanje postopka obveščanja in koordinacije pred vzletom ni potrjeno v skladu z veljavnimi zahtevami glede kakovosti storitev, se izda opozorilo na delovnem položaju kontrolorja, odgovornega za obveščanje/koordinacijo leta v predajni enoti.
- (10) Informacije o obveščanju in koordinaciji pred vzletom so na voljo na ustreznem delovnem položaju kontrolorja v obveščeni enoti.

(b) Sprememba frekvence

- (1) Informacije, ki se nanašajo na postopek spremembe frekvence, vključujejo identifikacijo zrakoplova in katerega koli od naslednjih podatkov, če so na voljo:
  - (i) oznako sprostivne;
  - (ii) dovoljeni nivo letenja;
  - (iii) dodeljeni kurz letenja/sled ali dovoljenje za direktno pot;
  - (iv) dodeljeno hitrost;
  - (v) dodeljeno hitrost vzpenjanja/spuščanja.
- (2) Če je dvostransko tako dogovorjeno, sprememba podatkov o frekvenci vsebuje naslednje:
  - (i) trenutni položaj na sledi;
  - (ii) dano frekvenco.
- (3) Postopek spremembe frekvence ročno sproži predajni kontrolor.
- (4) Predajna enota ATC se obvesti o dokončanju postopka spremembe frekvence, vključno s potrditvijo prevzemne enote.
- (5) Če dokončanje postopka spremembe frekvence ni potrjeno v skladu z veljavnimi zahtevami glede kakovosti storitev, se izda opozorilo na ustreznem delovnem položaju kontrolorja v predajni enoti ATC.
- (6) Informacije o spremembi frekvence so nemudoma na voljo prevzemnemu kontrolorju.

▼ M7

- (c) Ročni prevzem komunikacije
- (1) Informacije, povezane s postopkom ročnega prevzema komunikacije, vsebujejo najmanj identifikacijo zrakoplova.
  - (2) Postopek ročnega prevzema komunikacije ob vzpostavitvi komunikacije začne prevzemna enota.
  - (3) Prevzemna enota ATC se obvesti o dokončanju postopka ročnega prevzema komunikacije, vključno s potrditvijo predajne enote.
  - (4) Če dokončanje postopka ročnega prevzema komunikacije ni potrjeno v skladu z veljavnimi zahtevami glede kakovosti storitev, se izda opozorilo na ustreznem delovnem položaju kontrolorja v prevzemni enoti ATC.
  - (5) Informacije o ročnem prevzemu komunikacije se nemudoma posredujejo kontrolorju v predajni enoti.
- (d) Obveščanje o nameri prečkanja
- (1) Informacije, ki se nanašajo na postopek obveščanja o nameri prečkanja, vsebujejo najmanj:
    - (i) identifikacijo zrakoplova;
    - (ii) način in kodo SSR;
    - (iii) številko in tip zrakoplova;
    - (iv) oznako odgovornega sektorja;
    - (v) pot prečkanja, vključno s predvidenimi časi in nivoji letenja za vsako točko poti.
  - (2) Postopek obveščanja o nameri prečkanja ročno sproži kontrolor ali pa se sproži samodejno, kot je navedeno v pisnih dogovorih.
  - (3) Obveščevalna enota se obvesti o dokončanju postopka obveščanja o nameri prečkanja, vključno s potrditvijo obveščene enote.
  - (4) Če dokončanje postopka obveščanja o nameri prečkanja ni potrjeno v skladu z veljavnimi zahtevami glede kakovosti storitev, se v obveščevalni enoti izda opozorilo.
  - (5) Informacije o obveščanju o nameri prečkanja so na voljo na ustreznem delovnem položaju kontrolorja v obveščeni enoti.
- (e) Zahteva za dovoljenje za prečkanje
- (1) Informacije, ki se nanašajo na zahtevo za dovoljenje za prečkanje, vsebujejo najmanj:
    - (i) identifikacijo zrakoplova;
    - (ii) način in kodo SSR;
    - (iii) številko in tip zrakoplova;

▼ **M7**

- (iv) oznako odgovornega sektorja;
  - (v) pot prečkanja, vključno s predvidenimi časi in nivoji letenja za vsako točko poti.
- (2) Če je tako dvostransko dogovorjeno, zahteva za dovoljenje za prečkanje meje vsebuje podatke o zmogljivosti in statusu opreme.
  - (3) Informacije o „zmogljivosti in statusu opreme“ vsebujejo najmanj zmogljivost RVSM in lahko vključujejo druge postavke, kot je dvostransko dogovorjeno.
  - (4) Zahtevo za dovoljenje za prečkanje kontrolor vloži po lastni presoji v skladu s pogoji, navedenimi v pisnih dogovorih.
  - (5) Enota, ki je vložila zahtevo, se obvesti o dokončanju postopka zahteve za dovoljenje za prečkanje, vključno s potrditvijo enote, ki je zahtevo prejela.
  - (6) Če dokončanje zahteve za dovoljenje za prečkanje ni potrjeno v skladu z veljavnimi zahtevami glede kakovosti storitev, se izda opozorilo na ustreznem delovnem položaju kontrolorja v enoti, ki je vložila zahtevo.
  - (7) Informacije, ki se nanašajo na zahtevo za dovoljenje za prečkanje, so na voljo na ustreznem delovnem položaju kontrolorja v enoti, ki prejme zahtevo.
  - (8) Na postopek zahteve za dovoljenje za prečkanje meje se odgovori na enega od naslednjih načinov:
    - (i) z odobritvijo podrobnosti o predlagani poti/prečkanju zračnega prostora;
    - (ii) z nasprotnim predlogom, ki vključuje podrobnosti o drugi poti/prečkanju zračnega prostora, kot je navedeno v oddelku 6 spodaj, ali
    - (iii) z zavrnitvijo podrobnosti o predlagani poti/prečkanju zračnega prostora;
  - (9) Če operativni odgovor ni prejet v dvostransko dogovorjenem roku, se izda opozorilo na ustreznem delovnem položaju kontrolorja v enoti, ki je vložila zahtevo.
- (f) Nasprotni predlog o prečkanju
- (1) Postopek nasprotnega predloga o prečkanju je povezan z letom, ki je bil pred tem koordiniran.
  - (2) Informacije, ki se nanašajo na postopek nasprotnega predloga o prečkanju, vsebujejo najmanj:
    - (i) identifikacijo zrakoplova;
    - (ii) pot prečkanja, vključno s predvidenimi časi in nivoji letenja za vsako točko poti.
  - (3) Nasprotni predlog vključuje novi predlog nivoja letenja in/ali poti.

▼ M7

- (4) Enota, ki je dala nasprotni predlog, se obvesti o dokončanju postopka nasprotnega predloga o prečkanju, vključno s potrditvijo enote, ki je vložila prvotno zahtevo.
  - (5) Če dokončanje postopka nasprotnega predloga o prečkanju ni potrjeno v skladu z veljavnimi zahtevami glede kakovosti storitev, se izda opozorilo na ustreznem delovnem položaju kontrolorja v enoti, ki je dala nasprotni predlog.
  - (6) Informacije, ki se nanašajo na nasprotni predlog o prečkanju, so na voljo na ustreznem delovnem položaju kontrolorja v enoti, ki je prvotno vložila zahtevo.
  - (7) Potrditvi uspešne obdelave informacij o nasprotnem predlogu o prečkanju v enoti, ki je prvotno vložila zahtevo, sledi operativni odgovor enote, ki je prvotno vložila zahtevo.
  - (8) Operativni odgovor na nasprotni predlog o prečkanju je sprejetje ali zavrnitev.
  - (9) Če operativni odgovor ni prejet v dvostransko dogovorjenem roku, se izda opozorilo na ustreznem delovnem položaju kontrolorja v enoti, ki je dala nasprotni predlog.
- (g) Preklic prečkanja
- (1) Postopek preklica prečkanja je povezan s prejšnjim postopkom obveščanja ali koordinacije, ki je bil preklican.
  - (2) Postopek preklica prečkanja se sproži v enoti, odgovorni za let, kadar se zgodi kaj od naslednjega:
    - (i) let, ki je bil napovedan s postopkom osnovnih podatkov o letu, zdaj ne bo vstopil v zračni prostor obveščene enote ali pa ni več pomemben za obveščeno enoto;
    - (ii) prečkanje se ne bo izvedlo na poti, ki je navedena v obvestilu o nameri prečkanja;
    - (iii) prečkanje se ne bo izvedlo v skladu s pogoji, o katerih se še dogovarja, ali v skladu s pogoji, ki so bili sprejeti po dialogu o prečkanju zračnega prostora.
  - (3) Postopek preklica prečkanja se sproži samodejno ali pa ga ročno sproži kontrolor v skladu s pisnimi dogovori.
  - (4) Enota, ki je preklicala prečkanje, se obvesti o dokončanju postopka preklica prečkanja, vključno s potrditvijo obveščene/zaprošene enote.
  - (5) Če dokončanje postopka preklica prečkanja ni potrjeno v skladu z veljavnimi zahtevami glede kakovosti storitev, se izda opozorilo na ustreznem delovnem mestu v enoti, ki je preklicala prečkanje.
  - (6) Informacije, ki se nanašajo na postopek preklica prečkanja, so na voljo na ustreznem delovnem položaju kontrolorja v obveščeni/zaprošeni enoti.

▼ M7

C. Med enotami, ki zagotavljajo službe območne kontrole za opravljanje storitev podatkovnih zvez iz točke AUR.COM.2005(1)(a) Izvedbene uredbe (EU) 2023/1770, ali v primeru dogovora z drugimi enotami ali med njimi se avtomatizirajo naslednji postopki:

(a) Posredovanje prijave podatkov o letih

- (1) Informacije, ki se nanašajo na postopek posredovanja prijave podatkov o letih, vsebujejo najmanj:
  - (i) identifikacijo zrakoplova;
  - (ii) aerodrom odhoda;
  - (iii) namembni aerodrom;
  - (iv) vrsto prijave podatkov o letih;
  - (v) parametre prijave podatkov o letih.
- (2) Za vsak prijavljen let podatkovne zveze, ki namerava prečkati mejo, se izvede en postopek posredovanja prijave podatkov o letih.
- (3) Postopek posredovanja prijave podatkov o letih se, kot je določeno v skladu s pisnimi dogovori, sproži ob zgodnejšem od časov, navedenih v nadaljevanju, ali čim prej po tem času:
  - (i) parametrskim številom minut pred predvidenim časom na koordinacijski točki;
  - (ii) časom, v katerem je let na dvostransko dogovorjeni razdalji od koordinacijske točke.
- (4) Merila o izpolnjevanju pogojev za postopek posredovanja prijave podatkov o letih so v skladu s pisnimi dogovori.
- (5) Informacije o posredovanju prijave podatkov o letih se vključijo skupaj z ustreznimi informacijami o letu v prevzemni enoti.
- (6) Status prijavljenega leta je prikazan na ustreznem delovnem položaju kontrolorja v prevzemni enoti.
- (7) Predajna enota se obvesti o dokončanju postopka posredovanja prijave podatkov o letih, vključno s potrditvijo prevzemne enote.
- (8) Če dokončanje postopka posredovanja prijave podatkov o letih ni potrjeno v skladu z veljavnimi zahtevami glede kakovosti storitev, se vloži zahteva za vzpostavitev povezave zrakoplova preko podatkovne zveze zrak-zemlja.

(b) Obveščanje naslednjega organa

- (1) Informacije, ki se nanašajo na postopek obveščanja naslednjega organa, vsebujejo najmanj:
  - (i) identifikacijo zrakoplova;
  - (ii) aerodrom odhoda;
  - (iii) namembni aerodrom.

▼ M7

- (2) Za vsak ustrezen let, ki namerava prečkati meje, se izvede en postopek obveščanja naslednjega organa.
- (3) Postopek obveščanja naslednjega organa se sproži po tem, ko sistem v zraku potrdi zahtevo naslednjega organa po obdelavi podatkov zrakoplova.
- (4) Po uspešni obdelavi informacij obveščanja naslednjega organa prevzemna enota sproži zahtevo po vzpostavitvi komunikacije med kontrolorjem in pilotom preko podatkovne zveze (CPDLC) z zrakoplovom.
- (5) Če informacije o obveščanju naslednjega organa niso prejete v skladu z dvostransko dogovorjenim parametrskim časovnim obdobjem, prevzemna enota uporabi lokalne postopke za sprožitev komunikacije preko podatkovne zveze z zrakoplovom.
- (6) Predajna enota se obvesti o dokončanju postopka obveščanja naslednjega organa, vključno s potrditvijo prevzemne enote.
- (7) Če dokončanje postopka o obveščanju naslednjega organa ni potrjeno v skladu z veljavnimi zahtevami glede kakovosti storitev, se sprožijo lokalni postopki v predajni enoti.

▼B*PRILOGA V***POSEBNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE METEOROLOŠKIH SLUŽB****(del MET)****PODDEL A – DODATNE ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE METEOROLOŠKIH SLUŽB (MET.OR)***ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE***MET.OR.100 Meteorološki podatki in informacije**

- (a) Izvajalec meteoroloških služb operatorjem, članom letalske posadke, enotam služb zračnega prometa, enotam služb za iskanje in reševanje, operatorjem aerodromov, organom za preiskave nesreč in incidentov ter drugim izvajalcem storitev in letalskim subjektom zagotavlja meteorološke informacije, ki so potrebne za izvajanje njihovih nalog, kot jih določi pristojni organ.
- (b) ►C2 Izvajalec meteoroloških služb potrdi operativno zaželeno natančnost informacij, ki se razpošljejo za namene operacij, vključno z virom takšnih informacij, pri čemer zagotavlja, da se informacije razširjajo pravočasno in so po potrebi posodobljene. ◀

MET.OR.105 Hramba meteoroloških informacij

- (a) Izvajalec meteoroloških služb hrani izdane meteorološke informacije vsaj 30 dni od datuma objave.
- (b) Meteorološke informacije so na zahtevo na voljo za poizvedbe ali preiskave in se za te namene hranijo do konca poizvedbe ali preiskave.

MET.OR.110 Zahteve glede izmenjave meteoroloških informacij

Izvajalec meteoroloških služb zagotovi, da ima vzpostavljene sisteme in postopke ter dostop do primernih telekomunikacijskih zmogljivosti, da:

- (a) lahko izmenjuje operativne meteorološke informacije z drugimi izvajalci meteoroloških služb;
- (b) uporabnikom pravočasno zagotavlja zahtevane meteorološke informacije.

▼M4**MET.OR.115 Meteorološki bilteni**

Izvajalec meteoroloških služb, pristojen za zadevno območje, ustreznim uporabnikom zagotavlja meteorološke biltene.

MET.OR.120 Obveščanje svetovnih prognoističnih centrov (WAFIC) o razhajanjih

Izvajalec meteoroloških služb, ki uporablja napovedi WAFS SIGWX, takoj obvesti zadevni WAFIC, če so odkrita ali sporočena znatna razhajanja v zvezi z napovedmi WAFS SIGWX glede:

- (a) zaledenitve, turbulence, kumulonimbusnih oblakov, ki so slabo vidni, pogosti, skriti v plasti oblakov ali se pojavljajo ob nevihtni liniji, in peščenih ali prašnih viharjev;

▼ M4

- (b) izbruhov vulkana ali izpusta radioaktivnih snovi v ozračje, ki je pomemben za obratovanje zrakoplovov.

▼ B*ODDELEK 2 – POSEBNE ZAHTEVE**Poglavje 1 – Zahteve za letalske meteorološke postaje***▼ M4****MET.OR.200 Meteorološka poročila in druge informacije**

- (a) Letalska meteorološka postaja izda:
  - (1) lokalno redno poročilo v določenih časovnih presledkih, samo za razširjanje na aerodromu, kjer so bila izvedena opazovanja;
  - (2) lokalno posebno poročilo, samo za razširjanje na aerodromu, kjer so bila izvedena opazovanja;
  - (3) METAR v polurnih časovnih presledkih na aerodromih, ki so namenjeni operacijam rednega mednarodnega komercialnega zračnega prevoza, za razširjanje zunaj meja aerodroma, kjer so bila izvedena opazovanja;
- (b) ne glede na točko (a)(3) lahko letalska meteorološka postaja vsako uro izda METAR in SPECI za razširjanje zunaj meja aerodroma za aerodrome, ki niso namenjeni operacijam rednega mednarodnega komercialnega zračnega prevoza, kot določi pristojni organ;
- (c) letalska meteorološka postaja obvešča enote služb zračnega prometa in letalsko informacijsko službo na aerodromu o spremembah v statusu uporabnosti avtomatizirane opreme za ocenjevanje vidljivosti vzdolž vzletno-pristajalne steze;
- (d) letalska meteorološka postaja poroča povezani enoti služb zračnega prometa, enoti letalskih informacijskih služb in meteorološki službi bdenja o vulkanski aktivnosti pred izbruhom, izbruhih vulkana in oblaku vulkanskega pepela;
- (e) letalska meteorološka postaja določi seznam meril za zagotavljanje lokalnih posebnih poročil v posvetovanju z ustreznimi enotami ATS, operatorji in drugimi udeleženiimi stranmi.

▼ B**MET.OR.205 Poročanje o meteoroloških elementih****▼ M1**

Letalska meteorološka postaja poroča o:

▼ B

- (a) smeri in hitrosti prizemnega vetra;
- (b) vidljivosti;
- (c) po potrebi vidljivosti vzdolž vzletno-pristajalne steze;
- (d) trenutnih vremenskih razmerah na aerodromu in v njegovi okolici;
- (e) oblakov;
- (f) temperaturi zraka in temperaturi rosišča;

▼ B

- (g) atmosferskem tlaku;
- (h) po potrebi dodatnih informacijah.

Kadar to odobri pristojni organ, lahko na aerodromih, ki niso namenjeni operacijam rednega mednarodnega komercialnega zračnega prevoza, letalska meteorološka postaja poroča le o podskupini meteoroloških elementov, ki so pomembni za določene vrste letov na zadevnem aerodromu. Ta niz podatkov se objavi v zborniku letalskih informacij.

MET.OR.210 Opazovanje meteoroloških elementov**▼ MI**

Letalska meteorološka postaja opazuje in/ali meri:

▼ B

- (a) smer in hitrost prizemnega vetra;
- (b) vidljivost;
- (c) po potrebi vidljivost vzdolž vzletno-pristajalne steze;
- (d) trenutne vremenske razmere na aerodromu in v njegovi okolici;
- (e) oblake;
- (f) temperaturo zraka in temperaturo rosišča;
- (g) atmosferski tlak;
- (h) po potrebi dodatne informacije.

Kadar to odobri pristojni organ, lahko na aerodromih, ki niso namenjeni operacijam rednega mednarodnega komercialnega zračnega prevoza, letalska meteorološka postaja opazuje in/ali meri le podskupino meteoroloških elementov, ki so pomembni za določene vrste letov na zadevnem aerodromu. Ta niz podatkov se objavi v zborniku letalskih informacij.

Poglavje 2 – Zahteve za aerodromske meteorološke službe**MET.OR.215 Napovedi in druge informacije**

Aerodromska meteorološka služba:

- (a) pripravlja in/ali pridobiva napovedi in druge ustrezne meteorološke informacije, ki jih potrebuje za izvajanje svojih funkcij, za lete, za katere je odgovorna, kot določi pristojni organ;
- (b) zagotavlja napovedi in/ali opozorila za lokalne meteorološke razmere na aerodromih, za katere je odgovorna;
- (c) napovedi in opozorila stalno pregleduje ter po potrebi takoj izda spremembe in prekliče istovrstne napovedi, ki jih je prej izdala za isti kraj in isto obdobje veljavnosti, ali le njihov del;
- (d) članom letalske posadke in/ali drugemu osebju letalskih operacij zagotavlja pripravo na let (briefing), posvetovanje in dokumentacijo za let;

▼ B

- (e) zagotavlja klimatološke informacije;
- (f) povezani enoti služb zračnega prometa, enoti letalskih informacijskih služb in meteorološki službi bdenja zagotavlja informacije, ki jih je prejela o vulkanski aktivnosti pred izbruhom, izbruhu vulkana ali oblaku vulkanskega pepela;
- (g) meteorološke informacije po potrebi zagotavlja enotam služb za iskanje in reševanje ter med celotno operacijo iskanja in reševanja ohranja stike z enotami služb za iskanje in reševanje;
- (h) meteorološke informacije zagotavlja ustreznim enotam letalskih informacijskih služb, če je to potrebno za izvajanje njihovih funkcij;
- (i) pripravlja in/ali pridobiva napovedi in druge ustrezne meteorološke informacije, ki so potrebne za izvajanje funkcij enot ATS v skladu s točko MET.OR.242;
- (j) povezani enoti služb zračnega prometa, enoti letalskih informacijskih služb in meteorološkim službam bdenja zagotavlja informacije, ki jih je prejela o izpustu radioaktivnih snovi v ozračje.

MET.OR.220 Aerodromske napovedi

- (a) Aerodromska meteorološka služba izdaja aerodromske napovedi kot TAF ob določenem času.
- (b) Pri izdaji TAF aerodromska meteorološka služba zagotovi, da na aerodromu istočasno ni veljaven več kot en TAF.

MET.OR.225 Napovedi za pristajanje

- (a) Aerodromska meteorološka služba pripravlja napovedi za pristajanje, kot določi pristojni organ.
- (b) Ta napoved za pristajanje se izda v obliki napovedi TREND.
- (c) Obdobje veljavnosti napovedi TREND je dve uri od časa poročila, ki je del napovedi za pristajanje.

MET.OR.230 Napovedi za vzletanje

Aerodromska meteorološka služba:

- (a) pripravlja napovedi za vzletanje, kot določi pristojni organ;
- (b) operatorjem in članom letalske posadke na zahtevo zagotavlja napovedi za vzletanje največ tri ure pred predvidenim časom odhoda.

MET.OR.235 Aerodromska opozorila ter opozorila in alarmi za strižni veter

Aerodromska meteorološka služba:

- (a) zagotavlja informacije o aerodromskih opozorilih;

▼ B

- (b) pripravlja opozorila za strižni veter za aerodrome, na katerih ta velja za pomemben dejavnik, v skladu z lokalnimi dogovori z ustrezno enoto ATS in zadevnimi operatorji;
- (c) na aerodromih, na katerih strižni veter zaznava avtomatizirana, zemeljska oprema za daljinsko zaznavanje ali odkrivanje strižnega vetra, izdaja alarme za strižni veter, ki jih ti sistemi ustvarjajo;
- (d) prekliče opozorila, ko razmere niso več prisotne in/ali niso več predvidene na aerodromu.

▼ M4**MET.OR.240 Informacije, ki jih uporablja operator ali letalska posadka**

Aerodromska meteorološka služba operatorjem in članom letalske posadke zagotavlja najnovejše razpoložljive:

- (a) napovedi elementov, ki so navedeni v točkah 1 in 2 točke MET.OR.275(a), in sicer na podlagi svetovnega prognoističnega sistema;
- (b) METAR ali SPECI, vključno z napovedmi TREND, TAF ali spremenjenimi TAF za odhodni aerodrom in aerodrom načrtovanega pristanka ter aerodrom vzleta, aerodrome na poti in nadomestne namembne aerodrome;
- (c) aerodromske napovedi za vzletanje;
- (d) SIGMET in posebna poročila iz zrakoplova, ki veljajo za celotno pot;
- (e) svetovalne informacije o vulkanskem pepelu, tropskem ciklonu in vesoljskem vremenu, ki veljajo za celotno pot;
- (f) območne napovedi za lete na nižjih višinah, pripravljene skupaj z izdajo AIRMET, in AIRMET, ki velja za celotno pot;
- (g) aerodromska opozorila za lokalni aerodrom;
- (h) meteorološke satelitske slike;
- (i) vremenske informacije na podlagi zemeljskega radarja.

▼ B**MET.OR.242 Informacije, ki se zagotavljajo enotam služb zračnega prometa****▼ M1**

- (a) Aerodromska meteorološka služba po potrebi povezanemu aerodromskemu kontrolnemu stolpu in enoti AFIS zagotavlja:

▼ M4

- (1) lokalno redno poročilo, lokalno posebno poročilo, METAR, SPECI, TAF in TREND ter njihove spremembe;

▼ M1

- (2) sporočila SIGMET, AIRMET, opozorila in alarme za strižni veter ter aerodromska opozorila;
- (3) vse dodatne meteorološke informacije, dogovorjene na lokalni ravni, npr. napovedi prizemnega vetra, za določitev morebitnih sprememb v zvezi z vzletno-pristajalno stezo;

▼ M1

- (4) informacije, prejete o oblaku vulkanskega pepela, za katerega sporočilo SIGMET še ni bilo izdano, v skladu z dogovorom med aerodromsko meteorološko službo in zadevnim aerodromskim kontrolnim stolpom ali enoto AFIS;
- (5) informacije, prejete o vulkanski aktivnosti pred izbruhom in/ali izbruhu vulkana, v skladu z dogovorom med aerodromsko meteorološko službo in zadevnim aerodromskim kontrolnim stolpom ali enoto AFIS.

▼ B

- (b) Aerodromska meteorološka služba povezani enoti priletne kontrole zagotavlja:

▼ M4

- (1) lokalno redno poročilo in lokalno posebno poročilo, METAR, SPECI, TAF in TREND ter njihove spremembe;

▼ M1

- (2) sporočila SIGMET, AIRMET, opozorila in alarme za strižni veter, ustrezna posebna poročila iz zrakoplova ter aerodromska opozorila;

▼ B

- (3) dodatne meteorološke informacije, dogovorjene na lokalni ravni;
- (4) informacije, prejete o oblaku vulkanskega pepela, za katerega sporočilo SIGMET še ni bilo izdano, v skladu z dogovorom med aerodromsko meteorološko službo in zadevno enoto priletne kontrole;
- (5) informacije, prejete o vulkanski aktivnosti pred izbruhom in/ali izbruhu vulkana, v skladu z dogovorom med aerodromsko meteorološko službo in zadevno enoto priletne kontrole.

Poglavje 3 – Zahteve za meteorološke službe bdenja**MET.OR.245 Meteorološko bdenje in druge informacije**

Meteorološka služba bdenja v okviru svojih pristojnosti:

- (a) stalno bdi nad meteorološkimi razmerami, ki vplivajo na letalske operacije;

▼ M1

- (b) se usklajuje z organizacijo, pristojno za zagotavljanje NOTAM in/ali ASHTAM, da se zagotovi doslednost meteoroloških informacij o vulkanskem pepelu, vključenih v sporočila SIGMET, NOTAM in/ali ASHTAM;

▼ B

- (c) se usklajuje z izbranimi vulkanskimi observatoriji, da bi zagotovila učinkovito in pravočasno prejemanje informacij o vulkanski aktivnosti;
- (d) povezanemu VAAC zagotavlja informacije, ki jih prejme o vulkanski aktivnosti pred izbruhom, izbruhu vulkana in oblaku vulkanskega pepela, za katere sporočilo SIGMET še ni bilo izdano;
- (e) svojim enotam letaliških informacijskih služb zagotavlja informacije, ki jih prejme o izpustu radioaktivnih snovi v ozračje na območju ali sosednjih območjih, za katera opravlja službo bdenja, za katerega sporočilo SIGMET še ni bilo izdano;

▼ B

- (f) povezanemu centru območne kontrole in po potrebi centru informacij za letenje (ACC/FIC) zagotavlja ustrezne:

▼ M4

- (1) METAR in SPECI, vključno z aktualnimi podatki o tlaku za aerodrome in druge lokacije, TAF in TREND ter njihove spremembe;

▼ M1

- (2) napovedi zgornjih vetrov, temperatur zgornjega zračnega prostora in pomembnih vremenskih pojavov na poti ter njihovih sprememb, sporočila SIGMET in AIRMET ter ustrezna posebna poročila iz zrakoplova;

▼ B

- (3) vse druge meteorološke informacije, ki jih zahteva ACC/FIC, da bi izpolnil zahteve zrakoplova med letom;
- (4) informacije, prejete o oblaku vulkanskega pepela, za katerega sporočilo SIGMET še ni bilo izdano, v skladu z dogovorom med meteorološko službo bdenja in ACC/FIC;
- (5) informacije, prejete o izpustu radioaktivnih snovi v ozračje, v skladu z dogovorom med meteorološko službo bdenja in ACC/FIC;

▼ M1

- (6) svetovalna sporočila o tropskem ciklonu, ki jih v okviru svojih pristojnosti izda TCAC;
- (7) svetovalna sporočila o vulkanskem pepelu, ki jih v okviru svojih pristojnosti izda VAAC;
- (8) informacije, prejete o vulkanski aktivnosti pred izbruhom in/ali izbruhu vulkana, v skladu z dogovorom med meteorološko službo bdenja in ACC/FIC;
- (g) zadevnim enotam služb zračnega prometa v skladu z lokalnim dogovorom zagotavlja informacije, če so na voljo, o izpustu strupenih snovi, ki bi lahko vplivale na zračni prostor, ki ga uporabljajo zrakoplovi na območju njihove pristojnosti, v ozračje.

MET.OR.250 SIGMET

Meteorološka služba bdenja:

▼ M4

- (a) izda SIGMET;

▼ M1

- (b) zagotavlja, da se SIGMET prekliče, ko pojavi niso več prisotni ali niso več predvideni na območju, ki ga pokriva SIGMET;
- (c) zagotavlja, da obdobje veljavnosti SIGMET ni daljše od štirih ur, v posebnem primeru SIGMET o oblakih vulkanskega pepela in tropskih ciklonih pa se rok podaljša na šest ur;
- (d) zagotavlja, da se SIGMET izda največ štiri ure pred začetkom obdobja veljavnosti. V posebnem primeru SIGMET o oblakih vulkanskega pepela in tropskih ciklonih pa se SIGMET izda takoj, ko je to izvedljivo, vendar ne več kot 12 ur pred začetkom obdobja veljavnosti, in se posodablja vsaj vsakih šest ur.

▼ M1**MET.OR.255 AIRMET**

Meteorološka služba bdenja:

▼ M4

- (a) izda AIRMET, če je pristojni organ ugotovil, da je treba zaradi gostote prometa, ki deluje pod nivojem letenja 100 ali do nivoja letenja 150 na goratih območjih ali po potrebi višje, za lete na nižjih višinah izdati AIRMET v kombinaciji z območnimi napovedmi;

▼ M1

- (b) prekliče AIRMET, ko pojavi niso več prisotni ali niso več predvideni na območju;

- (c) zagotavlja, da obdobje veljavnosti AIRMET ni daljše od štirih ur.

▼ M4**MET.OR.260 Območne napovedi za lete na nižjih višinah**

Meteorološka služba bdenja zagotovi, da:

- (a) se v primeru izdaje AIRMET v kombinaciji z območnimi napovedmi za lete na nižjih višinah v skladu s točko MET.OR.255(a) območne napovedi za lete na nižjih višinah izdajo vsakih šest ur za obdobje veljavnosti šest ur in posredujejo zadevnim meteorološkim službam bdenja najpozneje eno uro pred začetkom njihovega obdobja veljavnosti;

- (b) če je pristojni organ ugotovil, da je treba zaradi gostote prometa, ki deluje pod nivojem letenja 100 ali do nivoja letenja 150 na goratih območjih ali po potrebi višje, za lete na nižjih višinah redno izdajati območne napovedi brez AIRMET, so pogostost izdaje, oblika in določeni čas ali obdobje veljavnosti območne napovedi za lete na nižjih višinah ter merila za njihove spremembe takšni, kot jih določi pristojni organ.

Poglavje 4 – Zahteve glede svetovalnih centrov za spremljanje vulkanskega pepela (VAAC)

▼ B**MET.OR.265 Pristojnosti svetovalnega centra za spremljanje vulkanskega pepela**

VAAC v okviru svojih pristojnosti:

▼ M4

- (a) kadar izbruhne vulkan ali se pričakuje izbruh ali se poroča o vulkanskem pepelu, objavi svetovalne informacije o razširjenosti in predvidenem premikanju oblaka vulkanskega pepela:

▼ B

- (1) Evropski koordinacijski celici za krizne razmere v letalstvu;
- (2) meteorološkim službam bdenja, ki v okviru svojih pristojnosti zagotavljajo informacije potencialno prizadetim območjem z informacijami za letenje;
- (3) operatorjem, centrom območne kontrole in centrom informacij za letenje, ki v okviru svojih pristojnosti zagotavljajo informacije potencialno prizadetim območjem z informacijami za letenje;

▼ M1

- (4) WAFC, mednarodnim bankam podatkov OPMET, mednarodnim uradom NOTAM in centrom, ki so z regionalnimi sporazumi o zračnem prometu določeni za upravljanje spletnih služb letalskih fiksni storitev;

▼ B

- (5) drugim VAAC, katerih območja, za katera so pristojni, bi lahko bila prizadeta;

▼ B

- (b) se usklajuje z izbranimi vulkanskimi observatoriji, da bi zagotovil učinkovito in pravočasno prejemanje informacij o vulkanski aktivnosti;
- (c) zagotavlja svetovalne meteorološke informacije iz točke (a) najmanj vsakih šest ur, dokler oblak vulkanskega pepela ni več prepoznaven iz satelitskih podatkov, z območja ne prihajajo nobena nadaljnja meteorološka poročila o vulkanskem pepelu in ni poročil o nadaljnjih izbruhih vulkana;
- (d) opravlja 24-urno bdenje.

▼ M4***Poglavje 5 – Zahteve glede svetovalnih centrov za spremljanje tropskih ciklonov (TCAC)*****▼ B****MET.OR.270 Pristojnosti svetovalnega centra za spremljanje tropskih ciklonov****▼ M4**

TCAC v okviru svojih pristojnosti objavi:

- (a) svetovalne informacije o položaju središča ciklona, spremembah intenzivnosti med opazovanjem, njegovi smeri in hitrosti premikanja, tlaku v središču in najmočnejšem prizemnem vetru blizu središča:

▼ B

- (1) meteorološkim službam bdenja v okviru svojih pristojnosti;
- (2) drugim TCAC, katerih območja, za katera so pristojni, bi lahko bila prizadeta;

▼ M1

- (3) WAFC, mednarodnim bankam podatkov OPMET in centrom, ki so odgovorni za upravljanje spletnih služb letalskih fiksni storitev;

▼ B

- (b) posodobljene svetovalne informacije meteorološkim službam bdenja za vsak tropski ciklon, in sicer po potrebi, vendar vsaj vsakih šest ur.

▼ M4***Poglavje 6 – Zahteve glede svetovnih prognoističnih centrov (WAFC)*****▼ B****MET.OR.275 Pristojnosti svetovnega prognoističnega centra****▼ M4**

- (a) WAFC izdaja:

- (1) globalne napovedi na koordinatni mreži za:
  - (i) zgornji veter;
  - (ii) temperaturo zgornjega zračnega prostora in vlažnost;
  - (iii) geopotencialno absolutno višino nivojev letenja;
  - (iv) nivo letenja in temperaturo tropopavze;
  - (v) smer, hitrost in nivo letenja najmočnejšega vetra;
  - (vi) kumulonimbusne oblake;
  - (vii) zaledenitve;
  - (viii) turbulenco;

▼ M4

- (2) globalne napovedi pomembnih vremenskih pojavov (SIGWX), vključno z vulkansko aktivnostjo in izpustom radioaktivnih snovi.

▼ B

- (b) WAFC zagotavlja, da se izdelki svetovnega prognozičnega sistema v digitalni obliki posredujejo s komunikacijskimi tehnikami na podlagi binarnih podatkov.

PODDEL B – TEHNIČNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE METEOROLOŠKIH SLUŽB (MET.TR)

ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE

▼ M4

MET.TR.115 Meteorološki bilteni

- (a) Meteorološki bilteni se razširjajo na podlagi določene vrste podatkov in v kodiranih oblikah, primernih za zagotovljene informacije.
- (b) Meteorološki bilteni, ki vsebujejo operativne meteorološke informacije, se razširjajo prek komunikacijskih sistemov, primernih za zagotovljene informacije in uporabnike, ki so jim namenjene.

▼ B

ODDELEK 2 – POSEBNE ZAHTEVE

Poglavje 1 – Tehnične zahteve za letalske meteorološke postaje

▼ M4

MET.TR.200 Meteorološka poročila in druge informacije

- (a) Lokalno redno poročilo in lokalno posebno poročilo ter METAR in SPECI vsebujejo naslednje elemente v navedenem zaporedju:
- (1) identifikacijo vrste poročila;
  - (2) oznako lokacije;
  - (3) čas opažanja;
  - (4) po potrebi identifikacijo avtomatiziranega ali manjkajočega poročila;
  - (5) smer in hitrost prizemnega vetra;
  - (6) vidljivost;
  - (7) vidljivost vzdolž vzletno-pristajalne steze, če so izpolnjena merila za poročanje;
  - (8) trenutne vremenske razmere;
  - (9) količino oblakov, vrsto oblakov le za kumulonimbusne in stolpičaste kumuluse ter relativno višino baze oblakov ali vertikalno vidljivost, če je izmerjena;
  - (10) temperaturo zraka in temperaturo rosišča;
  - (11) QNH in po potrebi QFE v lokalnih rednih in lokalnih posebnih poročilih;
  - (12) po potrebi dodatne informacije.
- (b) V lokalnem rednem poročilu in lokalnem posebnem poročilu:
- (1) če se prizemni veter opazuje na več kot eni lokaciji vzdolž vzletno-pristajalne steze, se navedejo lokacije, za katere so te vrednosti reprezentativne;

▼ M4

- (2) kadar se uporablja več kot ena vzletno-pristajalna steza in se na njih opazuje prizemni veter, se navedejo razpoložljive vrednosti vetra in vzletno-pristajalne steze, na katere se te vrednosti nanašajo;
  - (3) kadar se v skladu s točko MET.TR.205(a)(3)(ii)(B) poroča o odstopanjih od povprečne smeri vetra, se sporočita skrajni smeri, med katerima se je gibal prizemni veter;
  - (4) kadar se v skladu s točko MET.TR.205(a)(3)(iii) poroča o odstopanjih od povprečne hitrosti vetra (sunki), se sporočita najvišja in najnižja vrednost dosežene hitrosti vetra.
- (c) METAR in SPECI
- (1) METAR in SPECI se izdajajo v skladu s predlogo v Dodatku 1.
  - (2) METAR se odda za prenos najpozneje pet minut po dejanskem času opazovanja.
- (d) Informacije o vidljivosti, vidljivosti vzdolž vzletno-pristajalne steze, trenutnih vremenskih razmerah, količini in vrsti oblakov ter relativni višini baze oblakov se v vseh meteoroloških poročilih nadomestijo z izrazom „CAVOK“, če med opazovanjem sočasno nastanejo naslednje razmere:
- (1) vidljivost 10 km ali več in najmanjša vidljivost ni sporočena;
  - (2) brez oblakov, pomembnih za obratovanje zrakoplovov;
  - (3) brez vremenskih pojavov, pomembnih za letalstvo.
- (e) Seznam meril za zagotovitev lokalnega posebnega poročila vključuje:
- (1) vrednosti, ki najbolj ustrezajo operativnim minimumom operatorjev, ki uporabljajo aerodrom;
  - (2) vrednosti, ki izpolnjujejo druge lokalne zahteve enot služb zračnega prometa (ATS) in operatorjev;
  - (3) povišanje temperature zraka za 2 °C ali več od vrednosti, podane v zadnjem lokalnem poročilu, ali nadomestno mejno vrednost, dogovorjeno med izvajalci meteoroloških služb, ustrezno enoto ATS in zadevnimi operatorji;
  - (4) razpoložljive dodatne informacije o pojavu pomembnih meteoroloških razmer na območjih prileta in začetnega vzpenjanja;
  - (5) če se uporabljajo postopki za zmanjšanje hrupa in se je odstopanje od srednje hitrosti vetra na površini spremenilo za najmanj 5 kt v primerjavi z odstopanjem ob času zadnjega lokalnega poročila, srednjo hitrost pred in/ali po spremembi, ki znaša najmanj 15 kt;
  - (6) če se je povprečna smer vetra na površini spremenila za najmanj 60° v primerjavi z vrednostjo, navedeno v zadnjem poročilu, povprečno hitrost pred in/ali po spremembi, ki znaša najmanj 10 kt;
  - (7) če se je povprečna hitrost vetra na površini spremenila za najmanj 10 kt v primerjavi z vrednostjo, navedeno v zadnjem lokalnem poročilu;
  - (8) če se je odstopanje od povprečne hitrosti vetra na površini (sunki) spremenilo za najmanj 10 kt v primerjavi z odstopanjem ob času zadnjega lokalnega poročila, povprečno hitrost pred in/ali po spremembi, ki znaša najmanj 15 kt;

▼ **M4**

- (9) če pride do nastopa, prenehanja ali spremembe v intenzivnosti katerega koli od naslednjih vremenskih pojavov:
- (i) padavine, ki zmrzujejo;
  - (ii) zmerne ali močne padavine, vključno s plohami, in
  - (iii) nevihte s padavinami;
- (10) če pride do nastopa ali prenehanja katerega koli od naslednjih vremenskih pojavov:
- (i) megla, ki zmrzuje;
  - (ii) nevihte brez padavin;
- (11) če se spremeni količina plasti oblakov pod 1 500 ft (450 m):
- (i) iz razpršenih oblakov (SCT) ali manj v raztrgane oblake (BKN) ali oblačnost (OVC), ali
  - (ii) iz BKN ali OVC v SCT ali manj.
- (f) Če se tako dogovorita izvajalec meteoroloških služb in pristojni organ, se lokalna posebna poročila in SPECI, kadar je to primerno, izdajo vedno, ko pride do naslednjih sprememb:
- (1) kadar se veter spremeni prek vrednosti, ki so pomembne za obratovanje zrakoplovov; mejne vrednosti določi izvajalec meteoroloških služb v posvetovanju z ustrežno enoto ATS in zadevnimi operatorji ter ob upoštevanju sprememb vetra, ki bi:
    - (i) zahtevale spremembo vzletno-pristajalne(-ih) steze(-), ki se uporablja(-jo);
    - (ii) pomenile, da so se komponente hrbtnega in bočnega vetra spremenile prek vrednosti, ki pomenijo glavne mejne vrednosti za obratovanje tipičnih zrakoplovov, ki pristajajo in vzletajo na aerodromu;
  - (2) kadar se vidljivost izboljšuje in se spremeni v eno ali več naslednjih vrednosti ali jih prekorači ali kadar se vidljivost slabša in pade pod eno ali več naslednjih vrednosti:
    - (i) 800, 1 500 ali 3 000 m;
    - (ii) 5 000 m, kadar se znatno število letov opravlja v skladu s pravili vizualnega letenja;
  - (3) kadar se vidljivost vzdolž vzletno-pristajalne steze izboljšuje in se spremeni v eno ali več naslednjih vrednosti ali jih prekorači ali kadar se vidljivost vzdolž vzletno-pristajalne steze slabša in pade pod eno ali več naslednjih vrednosti: 50, 175, 300, 550 ali 800 m;
  - (4) če pride do nastopa, prenehanja ali spremembe v intenzivnosti katerega koli od naslednjih vremenskih pojavov:
    - (i) prašni vihar;
    - (ii) peščeni vihar;
    - (iii) lijakasti oblak (tornado ali vodna tromba);
  - (5) če pride do nastopa ali prenehanja katerega koli od naslednjih vremenskih pojavov:
    - (i) nizko prenašanje prahu, peska ali snega;
    - (ii) visoko prenašanje prahu, peska ali snega;
    - (iii) nevihtna linija;

▼ M4

- (6) kadar se relativna višina baze najnižje plasti oblakov razširjenosti BKN ali OVC dviguje ali spremeni v eno ali več naslednjih vrednosti ali jih prekorači ali kadar se relativna višina baze najnižje plasti oblakov razširjenosti BKN ali OVC znižuje in pade pod eno ali več naslednjih vrednosti:
- (i) 100, 200, 500 ali 1 000 ft;
  - (ii) 1 500 ft, kadar se znatno število letov opravlja v skladu s pravili vizualnega letenja;
- (7) kadar je nebo zakrito in se vertikalna vidljivost izboljšuje in spremeni v eno ali več naslednjih vrednosti ali jih prekorači ali kadar se vertikalna vidljivost slabša in pade pod eno ali več naslednjih vrednosti: 100, 200, 500 ali 1 000 ft;
- (8) vsa druga merila, ki temeljijo na operativnih minimumih lokalnega aerodroma, v skladu z dogovorom med izvajalci meteoroloških služb in operatorji.

▼ B**MET.TR.205 Poročanje o meteoroloških elementih**

- (a) Smer in hitrost prizemnega vetra

▼ M4

- (1) V lokalnem rednem poročilu in lokalnem posebnem poročilu ter v METAR in SPECI se smer in hitrost prizemnega vetra poročata v korakih po 10 stopinj (dejanska vrednost) oziroma 1 kt.

▼ B

- (2) Vse opažene vrednosti, ki ne ustrezajo uporabljeni lestvici poročanja, se zaokrožijo na najbližji korak na lestvici.

▼ M4

- (3) V lokalnem rednem poročilu in lokalnem posebnem poročilu ter v METAR in SPECI:

- (i) se navedejo merske enote, ki se uporabijo za hitrost vetra;
- (ii) odstopanja od povprečne smeri vetra med zadnjimi 10 minutami se sporočijo, kot sledi, če skupno odstopanje znaša 60° ali več:
  - (A) če skupno odstopanje znaša 60° ali več in manj kot 180° ter znaša hitrost vetra 3 kt ali več, se takšni odstopanji smeri sporočita kot skrajni smeri, med katerima se je gibal veter na površini;
  - (B) če skupno odstopanje znaša 60° ali več in manj kot 180° ter znaša hitrost vetra manj kot 3 kt, se smer vetra sporoči kot spremenljivka brez povprečne smeri vetra, ali
  - (C) če skupno odstopanje znaša 180° ali več, se smer vetra sporoči kot spremenljiva brez povprečne smeri vetra;
- (iii) o odstopanjih od povprečne hitrosti vetra (sunki) v zadnjih 10 minutah se poroča, če največja hitrost vetra presega povprečno hitrost za:
  - (A) 5 kt ali več v lokalnem rednem poročilu in lokalnem posebnem poročilu, če se uporabljajo postopki za zmanjševanje hrupa;
  - (B) 10 kt ali več v drugih primerih;

▼ M4

- (iv) če je sporočena hitrost vetra manjša od 1 kt, se navede, da je mirno;
- (v) če je sporočena hitrost vetra 100 kt ali več, se navede, da znaša več kot 99 kt;
- (vi) kadar se o odstopanjih od povprečne hitrosti vetra (sunki) poroča v skladu s točko MET.TR.205(a), se sporoči največja vrednost dosežene hitrosti vetra;
- (vii) kadar 10-minutno obdobje vključuje očitno prekinitve vrednosti za smer in/ali hitrost vetra, se poroča le o odstopanjih od povprečne smeri vetra in povprečne hitrosti vetra, do katerih je prišlo po prekinitvi.

▼ B

- (b) Vidljivost

▼ M4

- (1) V lokalnem rednem poročilu in lokalnem posebnem poročilu ter v METAR in SPECI se o vidljivosti poroča v korakih po 50 m, če je vidljivost manj kot 800 m; v korakih po 100 m, če je vidljivost znaša 800 m ali več, vendar manj kot 5 km; v korakih po kilometer, če je vidljivost 5 km ali več, vendar manj kot 10 km, in se navede kot 10 km, če je vidljivost 10 km ali več, razen če so izpolnjeni pogoji za uporabo CAVOK.

▼ B

- (2) Vse opažene vrednosti, ki ne ustrezajo uporabljeni lestvici poročanja, se zaokrožijo na najbližji nižji korak na lestvici.

▼ M1

- (3) V lokalnem rednem poročilu in lokalnem posebnem poročilu se o vidljivosti vzdolž vzletno-pristajalne steze ali stez poroča skupaj z merskimi enotami, ki se uporabijo za vidljivost.

▼ B

- (c) Vidljivost vzdolž vzletno-pristajalne steze (RVR)

▼ M4

- (1) V lokalnem rednem poročilu in lokalnem posebnem poročilu ter v METAR in SPECI se o RVR poroča:
  - (i) v obdobjih, ko je bodisi vidljivost bodisi vidljivost vzdolž vzletno-pristajalne steze manj kot 1 500 m;
  - (ii) v korakih po 25 m, če je vidljivost manj kot 400 m, v korakih po 50 m, če je med 400 in 800 m, in v korakih po 100 m, če je več kot 800 m.

▼ B

- (2) Vse opažene vrednosti, ki ne ustrezajo uporabljeni lestvici poročanja, se zaokrožijo na najbližji nižji korak na lestvici.

▼ M4

- (3) V lokalnem rednem poročilu in lokalnem posebnem poročilu ter v METAR in SPECI:
  - (i) če je RVR večja od najvišje vrednosti, ki jo lahko določi sistem, ki se uporablja, se v lokalnem rednem poročilu in lokalnem posebnem poročilu sporoči z okrajšavo „ABV“, v METAR in SPECI pa z okrajšavo „P“, čemur sledi najvišja vrednost, ki jo lahko določi sistem;

▼ M4

- (ii) če je RVR manjša od najnižje vrednosti, ki jo lahko določi sistem, ki se uporablja, se v lokalnem rednem poročilu in lokalnem posebnem poročilu sporoči z okrajšavo „BLW“, v METAR in SPECI pa z okrajšavo „M“, čemur sledi najnižja vrednost, ki jo lahko določi sistem.

▼ B

- (4) ► **M1** V lokalnem rednem poročilu in lokalnem posebnem poročilu: ◀
  - (i) se vključijo uporabljene merske enote;
  - (ii) če se RVR opazuje le na eni lokaciji vzdolž vzletno-pristajalne steze, npr. pri coni dotika, se vključi brez navedbe lokacije;
  - (iii) če se RVR opazuje na več kot eni lokaciji vzdolž vzletno-pristajalne steze, se najprej sporoči vrednost, ki je reprezentativna za cono dotika, čemur sledita vrednosti, ki sta reprezentativni za sredino in konec vzletno-pristajalne steze, in lokaciji, za kateri sta ti vrednosti reprezentativni;
  - (iv) kadar se uporablja več kot ena vzletno-pristajalna steza, se sporočijo razpoložljive vrednosti RVR in vzletno-pristajalne steze, na katere se te vrednosti nanašajo.
- (d) Trenutni vremenski pojavi

▼ M1

- (1) V lokalnem rednem poročilu in lokalnem posebnem poročilu se opaženi trenutni vremenski pojavi sporočijo glede na vrsto in značilnosti ter se po potrebi kvalificirajo glede na intenzivnost.

▼ M4

- (2) V METAR in SPECI se opaženi trenutni vremenski pojavi sporočijo glede na vrsto in značilnosti ter se po potrebi kvalificirajo glede na intenzivnost ali bližino aerodromu.
- (3) V lokalnem rednem poročilu in lokalnem posebnem poročilu ter v METAR in SPECI se naslednje značilnosti trenutnih vremenskih pojavov po potrebi sporočijo z uporabo ustreznih okrajšav in zadevnih meril, kot je ustrezno:
  - (i) Nevihta (TS)

Uporabi se za poročanje o nevihti s padavinami. Če se na aerodromu v 10-minutnem obdobju pred časom opazovanja sliši grmenje ali se opazijo strele, vendar na aerodromu niso opažene padavine, se uporabi kratica „TS“ brez kvalifikatorja.
  - (ii) Zmrzovanje (FZ)

Podhlajene vodne kapljice ali padavine, ki se navedejo z vrstami trenutnih vremenskih pojavov v skladu z Dodatkom 1.
- (4) V lokalnem rednem poročilu in lokalnem posebnem poročilu ter v METAR in SPECI:
  - (i) se po potrebi uporabljajo ena ali več, do največ tri kratice trenutnih vremenskih pojavov skupaj z navedbo, če je ustrezno, značilnosti in intenzivnosti ali bližine aerodromu, da se poda popoln opis trenutnega vremena, ki je pomembno za letalske operacije;

▼ M4

- (ii) najprej se navede intenzivnost ali bližina, če je ustrezno, čemur sledijo značilnosti in vrste vremenskih pojavov;
- (iii) če se opazita različni vrsti vremena, se o njiju poroča kot o dveh ločenih skupinah, pri čemer se oznaka intenzivnosti ali bližine nanaša na vremenski pojav, ki sledi oznaki. O različnih vrstah padavin, ki se pojavljajo ob času opazovanja, pa se poroča kot o eni skupini, pri čemer se prevladujoča vrsta padavin sporoči najprej, pred tem pa le en kvalifikator intenzivnosti, ki se nanaša na intenzivnost vseh padavin.

▼ B

(e) Oblaki

▼ M4

- (1) V lokalnem rednem poročilu in lokalnem posebnem poročilu ter v METAR in SPECI se o relativni višini baze oblakov poroča v korakih po 100 ft do 10 000 ft ter v korakih po 1 000 ft nad 10 000 ft.

▼ B

- (2) Vse opažene vrednosti, ki ne ustrezajo uporabljeni lestvici poročanja, se zaokrožijo na najbližji nižji korak na lestvici.

(3) ► **M1** V lokalnem rednem poročilu in lokalnem posebnem poročilu: ◀

- (i) se navedejo merske enote za relativno višino baze oblakov in vertikalno vidljivost;
- (ii) kadar se uporablja več kot ena vzletno-pristajalna steza in so vrednosti relativne višine baze oblakov zaznane z instrumenti za te vzletno-pristajalne steze, se sporočijo razpoložljive vrednosti relativne višine baze oblakov in vzletno-pristajalne steze, na katere se te vrednosti nanašajo.

(f) Temperatura zraka in temperatura rosišča

▼ M4

- (1) V lokalnem rednem poročilu in lokalnem posebnem poročilu ter v METAR in SPECI se o temperaturi zraka in temperaturi rosišča poroča v korakih po eno celo stopinjo Celzija.

▼ B

- (2) Vse opažene vrednosti, ki ne ustrezajo uporabljeni lestvici poročanja, se zaokrožijo na najbližjo celo stopinjo Celzija; opažene vrednosti, ki vsebujejo polovico stopinje, se zaokrožijo na naslednjo višjo celo stopinjo Celzija.

▼ M4

- (3) V lokalnem rednem poročilu in lokalnem posebnem poročilu ter v METAR in SPECI se navede temperatura pod 0 °C.

▼ B

(g) Atmosferski tlak

▼ M4

- (1) V lokalnem rednem poročilu in lokalnem posebnem poročilu ter v METAR in SPECI se QNH in QFE izračunavata v desetinah hektopaskala in sporočata v korakih po en celi hektopaskal z uporabo štirih števk.

▼ B

- (2) Vse opažene vrednosti, ki ne ustrezajo lestvici poročanja, se zaokrožijo na najbližji nižji celi hektopascal.

▼ B

(3) ► **M1** V lokalnem rednem poročilu in lokalnem posebnem poročilu: ◀

- (i) se vključi QNH;
- (ii) QFE se redno vključi, če tako zahtevajo uporabniki ali po lokalnem dogovoru med izvajalcem meteoroloških služb, enoto ATS in zadevnimi operaterji;
- (iii) vključijo se merske enote, ki se uporabijo za QNH in QFE;
- (iv) če se zahtevajo vrednosti QFE za več kot eno vzletno-pristajalno stezo, se za vsako vzletno-pristajalno stezo sporočijo zahtevane vrednosti QFE.

▼ M4

(4) V METAR in SPECI se vključijo le vrednosti QNH.

▼ B**MET.TR.210 Opazovanje meteoroloških elementov**

Naslednji meteorološki elementi se opazujejo in/ali merijo z določeno natančnostjo in razširjajo z avtomatskim ali polavtomatskim sistemom meteorološkega opazovanja.

(a) Smer in hitrost prizemnega vetra

Merijo se povprečna smer in povprečna hitrost prizemnega vetra ter znatna odstopanja od smeri in hitrosti vetra (sunki), sporočajo pa se v stopinjah (dejanska vrednost) oziroma vozlih.

(1) Določitev merilnih mest

Meteorološki instrument za merjenje smeri in hitrosti prizemnega vetra se namesti tako, da zagotavlja podatke, ki so reprezentativni za območje, za katero se zahtevajo meritve.

▼ M4

(2) Prikazovalnik

Prikazovalniki prizemnega vetra za vsak senzor so na letalski meteorološki postaji. Prikazovalniki na letalski meteorološki postaji in v enotah služb zračnega prometa se nanašajo na iste senzorje, kadar pa so potrebni ločeni senzorji, so prikazovalniki jasno označeni, tako da je opredeljeno, katero vzletno-pristajalno stezo oziroma njen odsek senzor spremlja.

▼ B

(3) Povprečenje

Čas povprečenja za opazovanja prizemnega vetra je:

▼ M1

(i) dve minuti za lokalno redno poročilo in lokalno posebno poročilo in za prikazovalnike vetra v enotah ATS;

▼ M4

(ii) 10 minut za METAR in SPECI, razen če 10-minutno obdobje vključuje očitno prekinitve vrednosti smeri in/ali hitrosti vetra; le podatki, ki se beležijo po prekinitvi, se uporabljajo za pridobitev srednjih vrednosti; zato se časovni presledek v teh okoliščinah ustrezno zmanjša.

▼ B

(b) Vidljivost

(1) Vidljivost se meri ali opazuje in sporoča v metrih ali kilometrih.

▼ B

(2) Določitev merilnih mest

Meteorološki instrument za merjenje vidljivosti se namesti tako, da zagotavlja podatke, ki so reprezentativni za območje, za katero se zahtevajo meritve.

▼ M4

(3) Prikazovalniki

Kadar se sistemi instrumentov uporabljajo za merjenje vidljivosti, so prikazovalniki vidljivosti za vsak senzor na letalski meteorološki postaji. Prikazovalniki na letalski meteorološki postaji in v enotah služb zračnega prometa se nanašajo na iste senzorje, kadar pa so potrebni ločeni senzorji, so prikazovalniki jasno označeni, tako da je opredeljeno, katero območje senzor spremlja.

▼ B

(4) Povprečenje

Čas povprečenja je 10 minut za METAR, kadar pa 10-minutno obdobje tik pred opazovanjem vključuje očitno prekinitve vrednosti za vidljivost, se le vrednosti, ki se beležijo po prekinitvi, uporabljajo za pridobitev povprečnih vrednosti.

▼ M4

(c) Vidljivost vzdolž vzletno-pristajalne steze (RVR)

(1) RVR se sporoča v metrih.

(2) Določitev merilnih mest

Meteorološki instrument za oceno RVR se namesti tako, da zagotavlja podatke, ki so reprezentativni za območje, za katero so potrebna opazovanja.

(3) Sistemi instrumentov

Za oceno RVR na vzletno-pristajalnih stezah, namenjenih za instrumentalne operacije prileta in pristajanja kategorije II in III ter, kadar tako določi pristojni organ, instrumentalne operacije prileta in pristajanja kategorije I, se uporabljajo sistemi instrumentov, ki temeljijo na transmisometrih ali senzorjih vidljivosti na podlagi sipanja (forward-scatter meters).

(4) Prikazovalnik

Če se RVR določa s sistemi instrumentov, je prikazovalnik ali po potrebi več prikazovalnikov na letalski meteorološki postaji. Prikazovalniki na letalski meteorološki postaji in v enotah ATS se nanašajo na iste senzorje, kadar pa so potrebni ločeni senzorji, so prikazovalniki jasno označeni, tako da je opredeljeno, katero vzletno-pristajalno stezo oziroma njen odsek senzor spremlja.

(5) Povprečenje

(i) Kadar se za oceno RVR uporabljajo sistemi instrumentov, se njihovi rezultati posodablajo vsaj vsakih 60 sekund, da se omogoči zagotavljanje aktualnih, reprezentativnih vrednosti.

(ii) Čas povprečenja za vrednosti RVR je:

(A) ena minuta za lokalno redno poročilo in lokalno posebno poročilo in za prikazovalnike RVR v enotah ATS;

(B) 10 minut za METAR in SPECI, razen če 10-minutno obdobje tik pred opazovanjem vključuje očitno prekinitve vrednosti RVR; le vrednosti, ki se beležijo po prekinitvi, se uporabljajo za pridobitev srednjih vrednosti.

▼ B

(d) Trenutni vremenski pojavi

(1) Sporočajo se vsaj naslednji trenutni vremenski pojavi: dež, pršenje, sneg in padavine, ki zmrzujejo, vključno z njihovo intenzivnostjo, suha motnost, meglica, megla, megla, ki zmrzuje, in nevihte, vključno z nevihtami v bližini.

(2) Določitev merilnih mest

Meteorološki instrument za merjenje trenutnega vremena na aerodromu in v njegovi bližini se namesti tako, da zagotavlja podatke, ki so reprezentativni za območje, za katero se zahtevajo meritve.

(e) Oblaki

(1) Količina in vrsta oblakov ter relativna višina baze oblakov se opazujejo in sporočajo, kot je to potrebno za opis oblakov, pomembnih za obratovanje zrakoplovov. Če je nebo zakrito, se namesto količine in vrste oblakov ter relativne višine baze oblakov opazuje in sporoči vertikalna vidljivost, če se meri. Relativna višina baze oblakov in vertikalna vidljivost se sporočata v čevljih.

(2) Določitev merilnih mest

Meteorološki instrument za merjenje količine in višine oblakov se namesti tako, da zagotavlja podatke, ki so reprezentativni za območje, za katero se zahtevajo meritve.

▼ M4

(3) Prikazovalnik

Če se za merjenje relativne višine baze oblakov uporablja avtomatizirana oprema, je vsaj en prikazovalnik na letalski meteorološki postaji. Prikazovalniki na letalski meteorološki postaji in v enotah služb zračnega prometa se nanašajo na iste senzorje, kadar pa so potrebni ločeni senzorji, so prikazovalniki jasno označeni, tako da je opredeljeno, katero območje senzor spremlja.

▼ B

(4) Referenčni nivo

(i) Relativna višina baze oblakov se sporoča glede na nadmorsko višino aerodroma.

(ii) Če ima uporabljena vzletno-pristajalna steza za natančni prilet prag nadmorske višine 50 ft (15 m) ali več pod nadmorsko višino aerodroma, se sprejmejo lokalne ureditve, tako da se relativna višina baze oblakov, ki se sporoči zrakoplovom v prihodu, nanaša na nadmorsko višino pragu.

(iii) V primeru poročil iz konstrukcij na morju, se relativna višina baze oblakov poda glede na povprečno morsko gladino.

(f) Temperatura zraka in temperatura rosišča

(1) Temperatura zraka in temperatura rosišča se merita, prikazujeta in sporočata v stopinjah Celzija.

▼ M4

(2) Če se za merjenje temperature zraka in temperature rosišča uporablja avtomatizirana oprema, so prikazovalniki na letalski meteorološki postaji. Prikazovalniki na letalski meteorološki postaji in v enotah služb zračnega prometa se nanašajo na iste senzorje.

▼ B

(g) Atmosferski tlak

(1) Meri se atmosferski tlak, pri čemer se vrednosti QNH in QFE izračunavata in sporočata v hektopascalih.

▼ B

- (2) Prikazovalnik

▼ M4

- (i) Če se za merjenje atmosferskega tlaka uporablja avtomatizirana oprema, sta prikazovalnik QNH in, če je to potrebno v skladu s točko MET.TR.205(g)(3)(ii), prikazovalnik QFE, ki se nanašata na barometer, na letalski meteorološki postaji, ustrezni prikazovalniki pa so v ustreznih enotah služb zračnega prometa.

▼ B

- (ii) Kadar so vrednosti QFE prikazane za več kot eno vzletno-pristajalno stezo, so prikazovalniki jasno označeni, tako da je opredeljeno, na katero vzletno-pristajalno stezo se vrednost QFE nanaša.

- (3) Referenčni nivo

Za izračun QFE se uporablja referenčni nivo.

*Poglavje 2 – Tehnične zahteve za aerodromske meteorološke službe***▼ M4****MET.TR.215 Napovedi in druge informacije****▼ B**

- (a) Meteorološke informacije za operatorje in člane letalske posadke:
- (1) zajemajo let glede časa, absolutne višine in geografske razširjenosti;
  - (2) se nanašajo na ustrezne določene čase ali obdobja;
  - (3) se nanašajo na aerodrom načrtovanega pristanka ter zajemajo tudi meteorološke razmere, predvidene med aerodromom načrtovanega pristanka in nadomestnimi aerodromi, ki jih je določil operator;
  - (4) so posodobljene.
- (b) Meteorološke informacije, ki se zagotavljajo centrom za usklajevanje reševanja, vključujejo meteorološke razmere v zadnjem znanem položaju pogrešanega zrakoplova in vzdolž načrtovane poti zrakoplova s posebno navedbo elementov, ki se redno ne razširjajo.
- (c) Meteorološke informacije, ki se zagotavljajo enotam letalskih informacijskih služb, vključujejo:
- (1) informacije o meteorološki službi, namenjene za vključitev v zadevne zbornike letalskih informacij;
  - (2) informacije, potrebne za pripravo NOTAM ali ASTHAM;
  - (3) informacije, potrebne za pripravo letalskih informativnih okrožnic.
- (d) Meteorološke informacije, vključene v dokumentacijo o letu, so predstavljene, kot sledi:
- (1) vetrovi na kartah so prikazani s puščicami s perji in osenčenimi zastavicami na dovolj gosti koordinatni mreži;
  - (2) temperature so prikazane s številkami na dovolj gosti koordinatni mreži;

▼ B

- (3) podatki o vetrovih in temperaturah, izbrani iz podatkovnih nizov, prejetih od svetovnega prognostičnega centra, so prikazani na dovolj gosti koordinatni mreži z zemljepisnimi širinami in dolžinami;
  - (4) vetrovne puščice imajo prednost pred temperaturami in ozadjem karte;
  - (5) navedbe relativne višine, ki se nanašajo na meteorološke razmere na poti, so izražene, kot je določeno za primerno v določeni situaciji, na primer v nivojih letenja, tlaku, absolutni višini ali relativni višini nad tlemi, medtem ko so vse navedbe, ki se nanašajo na aerodromske meteorološke razmere, izražene v relativni višini nad nadmorsko višino aerodroma.
- (e) Dokumentacija o letu vključuje:
- (1) napovedi zgornjega vetra in temperature zgornjega zračnega prostora;
  - (2) pojave SIGWX;
  - (3) METAR ali, kadar je izdan, SPECI za odhodni aerodrom in aerodrom načrtovanega pristanka ter aerodrom vzleta, aerodrom na poti in nadomestni namembni aerodrom;
  - (4) TAF ali spremenjeni TAF za odhodni aerodrom in aerodrom načrtovanega pristanka ter aerodrom vzleta, aerodrom na poti in nadomestni namembni aerodrom;

▼ M1

- (5) SIGMET in, kadar je izdano, AIRMET ter ustrezna posebna poročila iz zrakoplova, ki veljajo za celotno pot;

▼ M4

- (6) svetovalne informacije o vulkanskem pepelu, tropskem ciklonu in vesoljskem vremenu, ki veljajo za celotno pot.

▼ B

Kadar pa se tako dogovorijo aerodromska meteorološka služba in zadevni operatorji, je lahko dokumentacija o letu za lete, ki trajajo dve uri ali manj, po kratkem postanku ali obračanju zrakoplova omejena na informacije, ki so potrebne za obratovanje, vendar v vseh primerih vsebuje vsaj meteorološke informacije, navedene v točkah 3, 4, 5 in 6.

- (f) Karte, pripravljene na podlagi digitalnih napovedi, se dajo na voljo v skladu z zahtevami operatorjev za določena območja pokritosti, kot je prikazano v Dodatku 2.

▼ M1

- (g) Kadar se napovedi zgornjega vetra in temperature zgornjega zračnega prostora iz točke MET.OR.275(a)(1) zagotovijo v kartografski obliki, so to prognostične karte za določen čas za nivoje letenja, kot je določeno v točki MET.TR.275(b)(3). Kadar se napovedi pojavov SIGWX iz točke MET.OR.275(a)(2) zagotovijo v kartografski obliki, so to prognostične karte za določen čas za atmosfersko plast, ki jo omejujejo nivoji letenja, kot je določeno v točki MET.TR.275(c) in (d).

▼ B

- (h) Napovedi zgornjega vetra in temperature zgornjega zračnega prostora ter pojavov SIGWX nad nivojem letenja 100 se zagotovijo, takoj ko postanejo razpoložljive, vendar ne pozneje kot tri ure pred odhodom.

▼B

- (i) Letalske klimatološke informacije se pripravljajo v obliki aerodromskih klimatoloških tabel in aerodromskih klimatoloških povzetkov.

MET.TR.220 Aerodromske napovedi

- (a) Aerodromske napovedi in njihove spremembe se izdajajo kot TAF in v navedenem vrstnem redu vključujejo:
  - (1) identifikacijo vrste napovedi;
  - (2) oznako lokacije;
  - (3) čas izdaje napovedi;
  - (4) po potrebi identifikacijo manjkajoče napovedi;
  - (5) datum in obdobje veljavnosti napovedi;
  - (6) po potrebi identifikacijo preklicane napovedi;
  - (7) prizemni veter;
  - (8) vidljivost;
  - (9) vreme;
  - (10) oblake;
  - (11) predvidene znatne spremembe enega ali več zgoraj navedenih elementov v obdobju veljavnosti.

▼M4

- (b) TAF se izda v skladu s predlogo v Dodatku 3.
- (c) Obdobje veljavnosti rednega TAF je 9 ali 24 ali 30 ur, razen če pristojni organ ne določi drugače, pri čemer upošteva zahteve glede prometa za aerodrome, ki obratujejo manj kot 9 ur.
- (d) TAF se odda za prenos ne prej kot eno uro pred začetkom njegovega obdobja veljavnosti.

▼B

- (e) Meteorološki elementi, vključeni v TAF, so:
  - (1) Prizemni veter
    - (i) Pri napovedi prizemnega vetra se navede predvidena prevladujoča smer vetra.
    - (ii) Če ni mogoče napovedati prevladujoče smeri prizemnega vetra zaradi njegove predvidene spremenljivosti, se napovedana smer vetra navede kot spremenljivka z uporabo „VRB“.

▼M4

- (iii) Če je napovedana hitrost vetra manjša od 1 kt, se navede, da je mirno.
- (iv) Če napovedana največja hitrost presega napovedano srednjo hitrost vetra za 10 kt ali več, se navede napovedana največja hitrost vetra.
- (v) Če je napovedana hitrost vetra 100 kt ali več, se navede, da znaša več kot 99 kt.

▼ B

(2) Vidljivost

- (i) Če je napovedana vidljivost manjša od 800 m, se izrazi v korakih po 50 m; če je napovedana vidljivost enaka 800 m ali večja, vendar manjša kot 5 km, se izrazi v korakih po 100 m; če je napovedana vidljivost enaka 5 km ali večja, vendar manjša kot 10 km, se izrazi v kilometrskih korakih; in če je napovedana vidljivost enaka 10 km ali večja, se izrazi kot 10 km, razen v primeru napovedi uporabe pogojev CAVOK. Napove se prevladujoča vidljivost.
- (ii) Če je napovedana različna vidljivost v različnih smereh in prevladujoče vidljivosti ni mogoče napovedati, se navede minimalna napovedana vidljivost.

(3) Vremenski pojavi

- (i) Napovejo se eden ali več, do največ trije naslednji vremenski pojavi ali njihove kombinacije skupaj z njihovimi značilnostmi in po potrebi intenzivnostjo, če se predvideva, da se bodo pojavili na aerodromu:

- (A) padavine, ki zmrzujejo;
- (B) megla, ki zmrzuje;
- (C) zmerne ali močne padavine (vključno s plohami);
- (D) nizko prenašanje prahu, peska ali snega;
- (E) visoko prenašanje prahu, peska ali snega;
- (F) prašni vihar;
- (G) peščeni vihar;
- (H) nevihta (s padavinami ali brez njih);
- (I) nevihtna linija;
- (J) lijakasti oblak (tornado ali vodna tromba);
- (K) drugi vremenski pojavi v skladu z dogovorom med aerodromsko meteorološko službo, enotami ATS in zadevnimi operatorji.

- (ii) Predvideni konec teh pojavov se navede s kratico „NSW“.

(4) Oblaki

- (i) Količina oblakov se ustrezno napove s kraticami „FEW“, „SCT“, „BKN“ ali „OVC“. Če se predvideva, da bo nebo ostalo ali postalo zakrito in oblakov ni mogoče napovedati, informacije o vertikalni vidljivosti pa so na voljo na aerodromu, se vertikalna vidljivost napove v obliki „VV“, čemur sledi napovedana vrednost vertikalne vidljivosti.
- (ii) Če je napovedanih več plasti ali gmot oblakov, se njihova količina in relativna višina baze navedeta v naslednjem vrstnem redu:
  - (A) najnižja plast ali gmota ne glede na količino, ki se ustrezno napove kot „FEW“, „SCT“, „BKN“ ali „OVC“;
  - (B) naslednja plast ali gmota, ki pokriva več kot 2/8 in se ustrezno napove kot „SCT“, „BKN“ ali „OVC“;

▼ B

(C) naslednja višja plast ali gmota, ki pokriva več kot 4/8 in se ustrezno napove kot „BKN“ ali „OVC“;

(D) kumulonimbusni oblaki in/ali stolpičasti kumulusi, če so napovedani in še niso vključeni pod točkami (A) do (C).

(iii) Informacije o oblakih so omejene na oblake, pomembne za obratovanje zrakoplovov; če oblaki, pomembni za obratovanje zrakoplovov, niso napovedani in „CAVOK“ ni ustrezen, se uporabi kratica „NSC“.

(f) Uporaba spremenljivih skupin

(1) Merila, uporabljena za vključitev spremenljivih skupin v TAF ali za spremembo TAF, temeljijo na naslednjih vremenskih pojavih ali njihovih kombinacijah, za katere je napovedano, da se začnejo ali končajo ali da se spremeni njihova intenzivnost:

(i) megla, ki zmrzuje;

(ii) padavine, ki zmrzujejo;

(iii) zmerne ali močne padavine (vključno s plohami);

(iv) nevihta;

(v) prašni vihar;

(vi) peščeni vihar.

(2) Kadar je treba navesti spremembo elementov iz točke (a), se uporabi oznaka za spremembo „BECMG“ ali „TEMPO“, ki ji sledi obdobje, v katerem naj bi prišlo do spremembe. Obdobje se navede kot začetek in konec obdobja v celih urah po UTC. Navedejo se le tisti elementi, za katere je predvidena znatna sprememba, in sicer po oznaki spremembe. V primeru znatnih sprememb oblakov pa se navedejo vse skupine oblakov, vključno s plastmi ali gmotami, za katere sprememba ni predvidena.

(3) Oznaka spremembe „BECMG“ in povezana časovna skupina se uporabi za opis sprememb, če se predvideva, da bodo meteorološke razmere ob nedoločenem času med časovnim obdobjem enakomerno ali neenakomerno hitro dosegle ali prekoračile oziroma padle pod določene mejne vrednosti. Obdobje ne presega štirih ur.

(4) Oznaka spremembe „TEMPO“ in povezana časovna skupina se uporabita za opis predvidenih pogostih ali nepogostih začasnih nihanj meteoroloških razmer, ki dosežejo ali prekoračijo oziroma padejo pod določene mejne vrednosti in vsakič trajajo manj kot eno uro ter skupaj pokrivajo manj kot polovico obdobja napovedi, v katerem naj bi prišlo do nihanj. Če se predvideva, da bo začasno nihanje trajalo eno uro ali dlje, se uporabi spremenljiva skupina „BECMG“ v skladu s točko 3 ali pa se obdobje veljavnosti razdeli v skladu s točko 5.

(5) Če se predvideva, da se bo en niz prevladujočih vremenskih razmer znatno spremenil, in sicer bolj ali manj v celoti v drugačen niz razmer, se obdobje veljavnosti razdeli v samostojna obdobja z uporabo kratice „FM“, ki ji sledi šestštevilska časovna skupina v dnevih, urah in minutah po UTC, ki označuje, kdaj naj bi prišlo do spremembe. Razdeljeno obdobje, ki sledi kratici „FM“, je samostojno in vse napovedane razmere, navedene pred kratico, se nadomestijo z razmerami, ki sledijo kratici.

▼ B

- (g) Verjetnost alternativne vrednosti elementa ali elementov napovedi se vključi v primeru:

▼ M1

- (1) 30- ali 40-odstotne verjetnosti alternativnih meteoroloških razmer med določenim obdobjem napovedi ali
- (2) 30- ali 40-odstotne verjetnosti začasnih nihanj meteoroloških razmer med določenim obdobjem napovedi.

▼ B

To se navede v TAF s kratico „PROB“, ki ji sledita verjetnost, izražena v korakih po 10 odstotkov, in v primeru iz točke 1 obdobje, ko naj bi vrednosti veljale, oziroma v primeru iz točke 2 s kratico „PROB“, ki ji sledijo verjetnost, izražena v korakih po 10 odstotkov, oznaka spremembe „TEMPO“ in povezana časovna skupina.

MET.TR.225 Napovedi za pristajanje

- (a) Napovedi TREND se izdajajo v skladu z Dodatkom 1.
- (b) Enote in lestvice, uporabljene v napovedi TREND, so enake tistim, uporabljenim v poročilu, ki mu je napoved priložena.
- (c) V napovedi TREND so navedene znatne spremembe v zvezi z enim ali več naslednjih elementov: prizemni veter, vidljivost, vremenski pojavi in oblaki. Navedejo se le tisti elementi, za katere je predvidena znatna sprememba. V primeru znatnih sprememb oblakov pa se navedejo vse skupine oblakov, vključno s plastmi ali gmotami, za katere sprememba ni predvidena. V primeru znatne spremembe vidljivosti se navede tudi pojav, ki povzroča manjšo vidljivost. Kadar spremembe niso predvidene, se to navede s kratico „NOSIG“.

- (1) Prizemni veter

V napovedi TREND so navedene spremembe prizemnega vetra, ki vključujejo:

▼ M4

- (i) spremembo povprečne smeri vetra za 60° ali več, pri čemer povprečna hitrost pred in/ali po spremembi znaša 10 kt ali več;
- (ii) spremembo povprečne smeri vetra za 10 kt ali več;

▼ B

- (iii) spremembe vetra prek vrednosti, pomembnih za obratovanje zrakoplovov.

- (2) Vidljivost

▼ M4

- (i) Če se predvideva, da se bo vidljivost izboljšala in spremenila v eno ali več naslednjih vrednosti ali jih prekoračila, ali če se predvideva, da se bo vidljivost poslabšala in padla pod eno ali več naslednjih vrednosti: 150, 350, 600, 800, 1 500 ali 3 000 m, se v napovedi TREND navede sprememba.

▼ B

- (ii) Če se znatno število letov opravlja v skladu s pravili vizualnega letenja, so v napovedi navedene tudi spremembe v vrednost 5 000 m ali prek nje/pod njo.

▼ M4

- (iii) V napovedih TREND, priloženih METAR in SPECI, se vidljivost nanaša na prevladujočo vidljivost.

▼B

(3) Vremenski pojavi

(i) V napovedi TREND je naveden predviden nastop, prenehanje ali sprememba v intenzivnosti katerega koli od naslednjih vremenskih pojavov ali njihovih kombinacij:

(A) padavine, ki zmrzujejo;

(B) zmerne ali močne padavine (vključno s plohami);

(C) nevihta s padavinami;

(D) prašni vihar;

(E) peščeni vihar;

(F) drugi vremenski pojavi v skladu z dogovorom med aerodromsko meteorološko službo, enotami ATS in zadevnimi operatorji.

(ii) V napovedi TREND je naveden predviden nastop ali prenehanje katerega koli od naslednjih vremenskih pojavov ali njihovih kombinacij:

(A) megla, ki zmrzuje;

(B) nizko prenašanje prahu, peska ali snega;

(C) visoko prenašanje prahu, peska ali snega;

(D) nevihta (brez padavin);

(E) nevihtna linija;

(F) lijakasti oblak (tornado ali vodna tromba).

(iii) Skupno število pojavov, o katerih se poroča v točkah (i) in (ii), ne presega tri.

(iv) Predviden konec vremenskega pojava se navede s kratico „NSW“.

(4) Oblaki

(i) Če se predvideva, da se bo relativna višina baze plasti oblakov razširjenosti BKN ali OVC povečala in spremenila v eno ali več naslednjih vrednosti ali jih prekoračila, ali če se predvideva, da se bo relativna višina baze plasti oblakov razširjenosti BKN ali OVC zmanjšala in padla pod eno ali več naslednjih vrednosti: 100, 200, 500, 1 000 in 1 500 ft (30, 60, 150, 300 in 450 m), je v napovedi TREND navedena sprememba.

(ii) Če je relativna višina baze plasti oblakov manjša od 1 500 ft (450 m) ali se predvideva, da bo padla pod ali prekoračila višino 1 500 ft (450 m), so v napovedi TREND navedene tudi spremembe količine oblakov od FEW ali SCT v BKN ali OVC (če se količina oblakov poveča) ali spremembe od BKN ali OVC v FEW ali SCT (če se količina oblakov zmanjša).

(iii) Če oblaki, pomembni za obratovanje zrakoplovov, niso napovedani in „CAVOK“ ni primeren, se uporabi kratica „NSC“.

(5) Vertikalna vidljivost

Če se predvideva, da bo nebo ostalo ali postalo zakrito in so na aerodromu na voljo opazovanja vertikalne vidljivosti, vertikalna vidljivost pa naj bi se po napovedih izboljšala in spremenila v eno ali več naslednjih vrednosti ali jih prekoračila, ali če naj bi se vertikalna vidljivost po napovedih poslabšala in padla pod eno ali več naslednjih vrednosti: 100, 200, 500 ali 1 000 ft (30, 60, 150 ali 300 m), se v napovedi TREND navede sprememba.

▼ B

(6) Dodatna merila

Aerodromska meteorološka služba in uporabniki se lahko dogovorijo o uporabi dodatnih meril na podlagi operativnih minimumov lokalnega aerodroma.

(7) Uporaba spremenljivih skupin

(i) Če se predvideva sprememba, se napoved TREND začne z eno od oznak spremembe „BECMG“ ali „TEMPO“.

(ii) Oznaka spremembe „BECMG“ se uporabi za opis sprememb napovedi, če se predvideva, da bodo meteorološke razmere enakomerno ali neenakomerno hitro dosegle ali prekoračile oziroma padle pod določene vrednosti. Obdobje ali čas, ko naj bi se napovedana sprememba zgodila, se navede z ustrežno kratico „FM“, „TL“ ali „AT“, ki ji sledi časovna skupina v urah in minutah.

(iii) Oznaka spremembe „TEMPO“ se uporabi za opis napovedanih začasnih nihanj meteoroloških razmer, ki dosežejo ali prekoračijo oziroma padejo pod določene mejne vrednosti in vsakič trajajo manj kot eno uro ter skupaj pokrivajo manj kot polovico obdobja, v katerem so napovedana nihanja. Obdobje, v katerem so napovedana začasna nihanja, se navede z ustreznima kraticama „FM“ in/ali „TL“, ki jima sledi časovna skupina v urah in minutah.

(8) Uporaba oznake za verjetnost

V napovedih TREND se oznaka „PROB“ ne uporablja.

MET.TR.230 Napovedi za vzletanje

(a) Napoved za vzletanje se nanaša na določeno časovno obdobje in vsebuje informacije o predvidenih razmerah na območju vzletno-pristajalnih stez v zvezi s smerjo in hitrostjo prizemnega vetra ter morebitnimi odstopanji, temperaturo, tlakom in drugimi elementi v skladu z dogovorom med aerodromsko meteorološko službo in operatorji.

(b) Vrstni red elementov in terminologije, enot in lestvic, ki se uporabljajo v napovedih za vzletanje, je enak tistim, ki se uporabljajo v poročilih za isti aerodrom.

MET.TR.235 Aerodromska opozorila ter opozorila in alarmi za strižni veter

(a) Opozorila za strižni veter se izdajajo v skladu s predlogo v Dodatku 4.

(b) Zaporedna številka iz predloge v Dodatku 4 ustreza številu opozoril za strižni veter, ki so bila na zadevni dan izdana za aerodrom od 00:01 po UTC.

▼ M4

(c) Alarmi za strižni veter dajejo jedrnate posodobljene informacije v zvezi z opaženim pojavom strižnega vetra, ki vključuje spremembo čelnega/hrbtnega vetra za 15 kt ali več in bi lahko škodljivo vplival na zrakoplov na končni priletni poti ali začetni vzletni poti in na zrakoplov na vzletno-pristajalni stezi med vožnjo po tleh pri pristanku ali vzletnim zaletom.

▼ B

- (d) Alarm za strižni veter se po možnosti nanaša na specifične odseke vzletno-pristajalne steze in razdalje vzdolž priletne ali vzletne poti v skladu z dogovorom med aerodromsko meteorološko službo, ustreznimi enotami ATS in zadevnimi operatorji.

*Poglavje 3 – Tehnične zahteve za meteorološke službe bdenja***▼ M1****MET.TR.250 SIGMET****▼ M4**

- (a) SIGMET se izda v skladu s predlogo v Dodatku 5.

▼ M1

- (b) SIGMET so treh vrst:

- (1) SIGMET za vremenske pojave na poti, ki niso vulkanski pepel ali tropski cikloni;
- (2) SIGMET za vulkanski pepel;
- (3) SIGMET za tropske ciklone.

- (c) Zaporedna številka SIGMET je sestavljena iz treh znakov, in sicer iz ene črke in dveh številk.

▼ M4

- (d) Le eden od pojavov iz Dodatka 5 se vključi v SIGMET, pri čemer se uporabijo ustrezne okrajšave in mejna vrednost hitrosti prizemnega vetra 34 kt ali več za tropski ciklon.

▼ M1

- (e) V SIGMET v zvezi z nevihtami ali tropskim ciklonom nista navedeni s tem povezani turbulenca in zaledenitev.

▼ M4

_____

▼ M1**MET.TR.255 AIRMET****▼ M4**

- (a) AIRMET se izda v skladu s predlogo v Dodatku 5.

▼ M1

- (b) Zaporedna številka iz predloge iz Dodatka 5 ustreza številu AIRMET, ki so bila na zadevni dan izdana za območje z informacijami za letenje od 00:01 po UTC.

▼ M4

- (c) Le eden od pojavov iz Dodatka 5 se vključi v AIRMET, pri čemer se uporabijo ustrezne okrajšave in naslednje mejne vrednosti, če je pojav pod nivojem letenja 100 ali pod nivojem letenja 150 na goratih območjih ali po potrebi višje:

- (1) obsežna hitrost prizemnega vetra nad 30 kt z ustrezno smerjo in enotami;
- (2) obsežna območja, ki so prizadeta zaradi zmanjšanja vidljivosti na manj kot 5 000 m, vključno z vremenskimi pojavi, ki povzročajo zmanjšano vidljivost;
- (3) obsežna območja raztrganih oblakov ali oblačnosti z relativno višino baze manj kot 1 000 ft nad tlemi.

▼ M1

- (d) V AIRMET v zvezi z nevihtami ali kumulonimbusnimi oblaki nista navedeni s tem povezani turbulenca in zaledenitev.

▼ M4**▼ B****MET.TR.260 Območne napovedi za lete na nižjih višinah**

- (a) Kadar se za območne napovedi za lete na nižjih višinah uporablja kartografska oblika, se izda napoved zgornjega vetra in temperature zgornjega zračnega prostora za točke, ki so ločene za največ 300 NM, in za najmanj naslednje absolutne višine: 2 000, 5 000 in 10 000 ft (600, 1 500 in 3 000 m) ter 15 000 ft (4 500 m) na goratih območjih. Izdaja napovedi zgornjega vetra in temperature zgornjega zračnega prostora na absolutni višini 2 000 ft (600 m) je lahko odvisna od lokalnih orografskih dejavnikov, kot jih določi pristojni organ.
- (b) Kadar se za območne napovedi za lete na nižjih višinah uporablja kartografska oblika, se napovedi pojavov SIGWX izdajo kot napovedi SIGWX za nižje višine za nivoje letenja do 100 ali do 150 na goratih območjih ali po potrebi višje. Napovedi SIGWX za nižje višine vključujejo:

▼ M4

- (1) naslednje pojave, zaradi katerih je treba izdati SIGMET: močno zaledenitev, močno turbulenco, kumulonimbusne oblake in nevihte, ki so slabo vidni, pogosti, skriti v plasti oblakov ali tvorijo nevihtno linijo, peščene viharje/prašne viharje in vulkanske izbruhe ali izpust radioaktivnih snovi v ozračje, za katere se pričakuje, da bodo vplivali na lete na nižjih višinah;

▼ B

- (2) naslednje elemente v območnih napovedih za lete na nižjih višinah: prizemni veter, vidljivost na površini, pomembne vremenske pojave, zakritost zaradi gora, oblake, zaledenitev, turbulenco, zavetrni val in višino ničelne izoterme.

▼ M4

- (c) Kadar je pristojni organ določil, da je treba zaradi gostote prometa, ki poteka pod nivojem letenja 100 ali do nivoja letenja 150 na goratih območjih ali po potrebi višje, izdati AIRMET v kombinaciji z območnimi napovedmi za lete na nizkih višinah, se izdajo območne napovedi, ki pokrivajo plast med tlemi in nivojem letenja 100 ali do nivoja letenja 150 na goratih območjih ali po potrebi višje ter vsebujejo informacije o vremenskih pojavih na poti, ki so nevarni za lete na nizkih višinah.

Poglavje 4 – Tehnične zahteve glede svetovalnih centrov za spremljanje vulkanskega pepela (VAAC)**MET.TR.265 Pristojnosti svetovalnega centra za spremljanje vulkanskega pepela**

Svetovalne informacije o vulkanskem pepelu se izdajajo v skladu s predlogo iz Dodatka 6. Če okrajšave niso na voljo, se uporablja jedrnato besedilo v preprosti angleščini.

Poglavje 5 – Tehnične zahteve za svetovalne centre za spremljanje tropskih ciklonov (TCAC)**MET.TR.270 Pristojnosti svetovalnih centrov za spremljanje tropskih ciklonov**

Svetovalne informacije o tropskih ciklonih se izdajo v skladu s predlogo iz Dodatka 7 za tropske ciklone, kadar se predvideva, da bo najvišja 10-minutna povprečna vrednost hitrosti prizemnega vetra dosegla ali preseгла 34 kt med obdobjem, na katero se nanašajo svetovalne informacije.

▼ B***Poglavje 6 – Tehnične zahteve za svetovna prognoistična centra (WAFC)*****MET.TR.275 Pristojnosti svetovnih prognoističnih centrov****▼ M4**

- (a) WAFC uporabljata procesirane meteorološke podatke v obliki vrednosti s točkami na koordinatni mreži za zagotavljanje globalnih napovedi na koordinatni mreži in napovedi pomembnih vremenskih pojavov.

▼ B

- (b) WAFC za globalne napovedi na koordinatni mreži:

- (1) pripravljata napovedi:

- (i) zgornjega vetra;
- (ii) temperature zgornjega zračnega prostora;
- (iii) vlažnosti;
- (iv) smeri, hitrosti in nivoja letenja najmočnejšega vetra;
- (v) nivoja letenja in temperature tropopavze;
- (vi) območij kumulonimbusnih oblakov;
- (vii) zaledenitve;

▼ M4

- (viii) turbulence;

▼ B

- (ix) geopotencialne absolutne višine nivojev letenja;

in sicer štirikrat dnevno za določena obdobja veljavnosti 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27, 30, 33 in 36 ur po času (00:00, 06:00, 12:00 in 18:00 po UTC) sinoptičnih podatkov, na katerih so temeljile napovedi;

▼ M4

- (2) izdajata napovedi iz točke 1, katerih razširjanje končata, takoj ko je to tehnično izvedljivo, vendar ne pozneje kot 5 ur po standardnem času opazovanja;
- (3) zagotavljata napovedi s točkami na običajni koordinatni mreži, ki vključujejo:
  - (i) podatke o vetru za nivoje letenja 50 (850 hPa), 80 (750 hPa), 100 (700 hPa), 140 (600 hPa), 180 (500 hPa), 210 (450 hPa), 240 (400 hPa), 270 (350 hPa), 300 (300 hPa), 320 (275 hPa), 340 (250 hPa), 360 (225 hPa), 390 (200 hPa), 410 (175 hPa), 450 (150 hPa), 480 (125 hPa) in 530 (100 hPa) s horizontalno ločljivostjo 1,25 ° zemljepisne širine in dolžine;
  - (ii) podatke o temperaturi za nivoje letenja 50 (850 hPa), 80 (750 hPa), 100 (700 hPa), 140 (600 hPa), 180 (500 hPa), 210 (450 hPa), 240 (400 hPa), 270 (350 hPa), 300 (300 hPa), 320 (275 hPa), 340 (250 hPa), 360 (225 hPa), 390 (200 hPa), 410 (175 hPa), 450 (150 hPa), 480 (125 hPa) in 530 (100 hPa) s horizontalno ločljivostjo 1,25 ° zemljepisne širine in dolžine;
  - (iii) podatke o vlažnosti za nivoje letenja 50 (850 hPa), 80 (750 hPa), 100 (700 hPa), 140 (600 hPa) in 180 (500 hPa) s horizontalno ločljivostjo 1,25 ° zemljepisne širine in dolžine;

▼ M4

- (iv) podatke o geopotencialni absolutni višini za nivoje letenja 50 (850 hPa), 80 (750 hPa), 100 (700 hPa), 140 (600 hPa), 180 (500 hPa), 210 (450 hPa), 240 (400 hPa), 270 (350 hPa), 300 (300 hPa), 320 (275 hPa), 340 (250 hPa), 360 (225 hPa), 390 (200 hPa), 410 (175 hPa), 450 (150 hPa) 480 (125 hPa) in 530 (100 hPa) s horizontalno ločljivostjo 1,25 ° zemljepisne širine in dolžine;
- (v) smer, hitrost in nivo letenja najmočnejšega vetra s horizontalno ločljivostjo 1,25 ° zemljepisne širine in dolžine;
- (vi) nivo letenja in temperaturo tropopavze s horizontalno ločljivostjo 1,25 ° zemljepisne širine in dolžine;
- (vii) zaledenitev za plasti s središčem na nivojih letenja 60 (800 hPa), 100 (700 hPa), 140 (600 hPa), 180 (500 hPa), 240 (400 hPa) in 300 (300 hPa) s horizontalno ločljivostjo 0,25 ° zemljepisne širine in dolžine;
- (viii) turbulenco za plasti s središčem na nivojih letenja 100 (700 hPa), 140 (600 hPa), 180 (500 hPa), 240 (400 hPa), 270 (350 hPa), 300 (300 hPa), 340 (250 hPa), 390 (200 hPa) in 450 (150 hPa) s horizontalno ločljivostjo 0,25 ° zemljepisne širine in dolžine;
- (ix) horizontalno razširjenost in nivoje letenja baze in vrha kumulonimbusnih oblakov s horizontalno ločljivostjo 0,25 ° zemljepisne širine in dolžine.

▼ B

- (c) WAFC za globalne napovedi pomembnih vremenskih pojavov na poti:

▼ M4

- (1) štirikrat dnevno pripravljata napovedi SIGWX za določena obdobja veljavnosti 24 ur po času (00:00, 06:00, 12:00 in 18:00 po UTC) sinoptičnih podatkov, na katerih so temeljile napovedi. Razširjanje vsake napovedi se konča, takoj ko je to tehnično izvedljivo, vendar ne pozneje kot 7 ur po standardnem času opazovanja pri običajnem delovanju in ne pozneje kot 9 ur po standardnem času opazovanja med delovanjem varnostnega sistema;

▼ B

- (2) izdajata napovedi SIGWX kot napovedi SIGWX za višje višine za nivoje letenja med 250 in 630;
- (3) v napovedi SIGWX vključita naslednje elemente:

▼ M4

- (i) tropski ciklon, kadar se predvideva, da bo najvišja 10-minutna povprečna vrednost hitrosti prizemnega vetra dosegla ali preseгла 34 kt;

▼ B

- (ii) močne nevihtne linije;
- (iii) zmerno ali močno turbulenco (v oblaku ali pri jasnem nebu);
- (iv) zmerno ali močno zaledenitev;
- (v) obsežen peščeni/prašni vihar;
- (vi) kumulonimbusne oblake, povezane z nevihtami in točkami (i) do (v);
- (vii) nekonvekcijška oblačna območja, povezana z zmerno ali močno turbulenco v oblaku in/ali zmerno ali močno zaledenitvijo;

▼ B

- (viii) nivo letenja tropopavze;
- (ix) vetrovne stržene;
- (x) informacije o lokaciji vulkanskih izbruhov, ki proizvajajo oblake vulkanskega pepela, pomembne za obratovanje zrakoplovov, sestavljene iz: simbola za izbruh vulkana na lokaciji vulkana ter, v ločenem besedilnem polju na karti, simbola za izbruh vulkana, imena vulkana, če je znano, in zemljepisne širine/dolžine izbruha. Poleg tega mora biti v legendi kart SIGWX navedeno „CHECK SIGMET, ADVISORIES FOR TC AND VA, AND ASHTAM AND NOTAM FOR VA“ (preveri SIGMET, svetovalne informacije za TC in VA ter ASHTAM in NOTAM za VA);
- (xi) informacije o lokaciji izpusta radioaktivnih snovi v ozračje, ki je pomemben za obratovanje zrakoplovov, sestavljene iz: simbola za radioaktivne snovi v ozračju na lokaciji izpusta ter, v ločenem polju na karti, simbola za radioaktivne snovi v ozračju, zemljepisne širine/dolžine mesta izpusta ter imena mesta izvora radioaktivnih snovi, če je znano. Poleg tega mora legenda kart SIGWX, na katerih je označen izpust sevanja, vsebovati besedilo „CHECK SIGMET AND NOTAM FOR RDOACT CLD“ (preveri SIGMET in NOTAM za radioaktivni oblak).

(4) Za napovedi SIGWX veljajo naslednja merila:

- (i) točke 3(i) do (vi) se vključijo le, če se predvideva, da se bodo pojavile med nižjim in višjim nivojem napovedi SIGWX;
- (ii) kratica „CB“ se navede le, kadar se nanaša na pojav ali predviden pojav kumulonimbusnih oblakov:
  - (A) ki vplivajo na območje z največjo prostorsko pokritostjo 50 % zadevnega območja ali več;
  - (B) so nanizani v vrsti z malo ali brez prostora med posameznimi oblaki ali
  - (C) so skriti v plasteh oblakov ali jih zakriva suha motnost;
- (iii) navedba „CB“ pomeni vključitev vseh vremenskih pojavov, ki so običajno povezani s kumulonimbusni oblaki, kot so nevihte, zmerna ali močna zaledenitev, zmerna ali močna turbulenca in toča;
- (iv) kadar je zaradi vulkanskega izbruha ali izpusta radioaktivnih snovi v ozračje v napovedi SIGWX treba vključiti simbol za vulkansko aktivnost ali simbol za radioaktivnost, se simbola vključita v napovedi SIGWX ne glede na relativno višino, ki jo je dosegel ali naj bi jo dosegel stolp vulkanskega pepela ali radioaktivna snov;
- (v) v primeru hkratnega pojava ali delnega prekrivanja točk 3(i), (x) in (xi) se prednostno navede točka (x), ki ji sledita točki (xi) in (i). Prednostna točka se navede na lokaciji dogodka, lokacija drugih točk pa se s puščico poveže z ustreznimi simboli ali besedilnimi polji.

▼ M4

- (d) Izdajajo se napovedi SIGWX za srednje nivoje letenja med 100 in 450 za omejena geografska območja.

▼ M4

Dodatek 1

Predloga za METAR in SPECI			
<p><i>Legenda:</i></p> <p>M = navedba obvezna;</p> <p>C = navedba pogojna, odvisno od meteoroloških razmer ali metode opazovanja;</p> <p>O = navedba neobvezna.</p> <p><i>Opomba 1:</i> razponi in ločljivosti za številčne elemente v METAR in SPECI so prikazani v ločeni preglednici pod to predlogo.</p> <p><i>Opomba 2:</i> okrajšave so pojasnjene v dokumentu ICAO št. 8400 „Procedures for Air Navigation Services – Abbreviations and Codes (PANS-ABC)“ (Postopki za navigacijske službe zračnega prometa – okrajšave in kode, PANS-ABC).</p> <p><i>Opomba 3:</i> Številke vrstic v stolpcu, imenovanem „Sklic“, so vključene zaradi jasnosti in lažjega sklicevanja ter niso del METAR in SPECI.</p>			
Sklic	Element	Podrobna vsebina	Predloga(-e)
1	Identifikacija vrste poročila (M)	Vrsta poročila (M)	METAR, METAR COR, SPECI ali SPECI COR
2	Oznaka lokacije (M)	Oznaka lokacije ICAO (M)	nnnn
3	Čas opazovanja (M)	Dan in dejanski čas opazovanja po UTC (M)	nnnnnnZ
4	Identifikacija avtomatiziranega ali manjkajočega poročila (C)	Identifikator za avtomatizirano ali manjkajoče poročilo (C)	AUTO ali NIL
5	KONEC METAR V PRIMERU MANJKAJOČE NAPOVEDI.		
6	Prizemni veter (M)	Smer vetra (M)	nnn ali /// (1) VRB
		Hitrost vetra (M)	[P]nn[n] ali // (1)
		Znatna odstopanja hitrosti (C)	G[P]nn[n]
		Merske enote (M)	KT
		Znatna odstopanja smeri (C)	nnnVnnn –
7	Vidljivost (M)	Prevladujoča ali najmanjša vidljivost (M)	nnnn ali /// (1)
		Najmanjša vidljivost in smer najmanjše vidljivosti (C)	nnnn[N] ali nnnn[NE] ali nnnn[E] ali nnnn[SE] ali nnnn[S] ali nnnn[SW] ali nnnn[W] ali nnnn[NW]
8	Vidljivost vzdolž vzletno-pristajalne steze (C) (2)	Ime elementa (M)	R
		Vzletno-pristajalna steza (M)	nn[L]/alinn[C]/ali nn[R]/
		Vidljivost vzdolž vzletno-pristajalne steze (M)	[P ali M]nnnn ali /// (1)
		Vidljivost vzdolž vzletno-pristajalne steze v preteklosti (C)	U, D ali N
			C A V O K

▼M4

Sklic	Element	Podrobna vsebina	Predloga(-e)			
9	Trenutne vremenske razmere (C)	Intenzivnost ali neposredna bližina trenutnih vremenskih razmer (C)	– ali +	–	VC	
		Značilnosti in vrsta trenutnih vremenskih razmer (M)	DZ ali RA ali SN ali SG ali PL ali DS ali SS ali FZDZ ali FZRA ali FZUP ⁽⁴⁾ ali FC ⁽³⁾ ali SHGR ali SHGS ali SHRA ali SHSN ali SHUP ⁽⁴⁾ ali TSGR ali TSGS ali TSRA ali TSSN ali TSUP ⁽⁴⁾ ali UP ⁽⁴⁾	FG ali BR ali SA ali DU ali HZ ali FU ali VA ali SQ ali PO ali TS ali BCFG ali BLDU ali BLSA ali BLSN ali DRDU ali DRSA ali DRSN ali FZFG ali MIFG ali PRFG ali // ⁽¹⁾	FG ali PO ali FC ali DS ali SS ali TS ali SH ali BLSN ali BLSA ali BLDU ali VA	
10	Oblaki (M)	Količina oblakov in relativna višina baze oblakov ali vertikalna vidljivost (M)	FEWnnn ali SCTnnn ali BKNnnn ali OVCnnn ali FEW/// ⁽¹⁾ ali SCT/// ⁽¹⁾ ali BKN/// ⁽¹⁾ ali OVC/// ⁽¹⁾ ali ///nnn ⁽¹⁾ ali ///// ⁽¹⁾	VVnnn ali VV/// ⁽¹⁾	NSC ali NCD ⁽⁴⁾	
		Vrsta oblakov (C)	CB ali TCU ali /// ⁽¹⁾ , ⁽⁵⁾	–		
11	Temperatura zraka in rosišča (M)	Temperatura zraka in rosišča (M)	[M]nn/[M]nn ali ///[M]nn ⁽¹⁾ ali [M]nn// ⁽¹⁾ ali ///// ⁽¹⁾			
12	Vrednosti tlaka (M)	Ime elementa (M)	Q			
		QNH (M)	nnnn ali /// ⁽¹⁾			
13	Dodatne informacije (C)	Najnovejše vremenske razmere (C)	RERASN ali REFZDZ ali REFZRA ali REDZ ali RE[SH]RA ali RE[SH]SN ali RESG ali RESHGR ali RESHGS ali REBLSN ali RESS ali REDS ali RETSRA ali RETSSN ali RETSGR ali RETSGS ali RETS ali REFC ali REVA ali REPL ali REUP ⁽⁴⁾ ali REFZUP ⁽⁴⁾ ali RETSUP ⁽⁴⁾ ali RESHUP ⁽⁴⁾ ali RE// ⁽¹⁾			
		Strišni veter (C)	WS Rnn[L] ali WS Rnn[C] ali WS Rnn[R] ali WS ALL RWY			
		Temperatura morske gladine in stanje morja ali značilna višina valov (C)	W[M]nn/Sn ali W///Sn ⁽¹⁾ ali W[M]nn/S/ ⁽¹⁾ ali W[M]nn/Hn[n][n] ali W///Hn[n][n] ⁽¹⁾ ali W[M]nn/H/// ⁽¹⁾			

▼M4

Sklic	Element	Podrobna vsebina	Predloga(-e)				
14	Napoved TREND (O)	Oznaka spremembe (M)	NOSIG	BECMG ali TEMPO			C A V O K
		Obdobje spremembe (C)		FMnnnn in/ali TLnnnn ali ATnnnn			
		Veter (C)		nnn[P]nn[G[P]nn]KT			
		Prevladujoča vidljivost (C)		nnnn			
		Vremenski pojav: intenzivnost (C)		- ali +	-	N S W	
		Vremenski pojav: značilnosti in vrsta (C)		DZ ali RA ali SN ali SG ali PL ali DS ali SS ali FZDZ ali FZRA ali SHGR ali SHGS ali SHRA ali SHSN ali TSGR ali TSGS ali TSRA ali TSSN	FG ali BR ali SA ali DU ali HZ ali FU ali VA ali SQ ali PO ali FC ali TS ali BCFG ali BLDU ali BLSA ali BLSN ali DRDU ali DRSA ali DRSN ali FZFG ali MIFG ali PRFG		
		Količina oblakov in relativna višina baze oblakov ali vertikalna vidljivost (C)		FEWnnn ali SCTnnn ali BKNnnn ali OVCnnn	VVnnn ali VV///	N S C	
Vrsta oblakov (C)	CB ali TCU	-					
<p>(1) Če meteorološki element začasno ni na voljo ali se njegova vrednost začasno šteje za nepravilno, se nadomesti s poševnico („/“) za vsako števko okrajšave besedilnega sporočila, pri čemer se navede, da ni na voljo, da bi se zagotovila zanesljiva pretvorba v druge kodirane oblike.</p> <p>(2) Vključiti, če je vidljivost ali vidljivost vzdolž vzletno-pristajalne steze < 1 500 m; za največ štiri vzletno-pristajalne steze.</p> <p>(3) Navedba „močan“ pri tornadu ali vodni trombi; „zmeren“ (brez kvalifikatorja) pri lijakastem oblaku, ki ne doseže tal.</p> <p>(4) Samo za avtomatizirana poročila.</p> <p>(5) V primeru avtomatiziranih poročil lahko poševnica („/“) nadomesti zadevno vrsto oblakov, kot je ustrezno, odvisno od zmogljivosti avtomatskega sistema opazovanja. Poševnica lahko nadomesti tudi količino in/ali višino oblakov sporočene plasti CB ali TCU.</p>							

▼ **M4**

Razponi in ločljivosti za številčne elemente v METAR in SPECI			
Sklic	Elementi	Razpon	Ločljivost
1	Vzletno-pristajalna steza: (brez enot)	01–36	1
2	Smer vetra: ° dejanska vrednost	000–360	10
3	Hitrost vetra: KT	00–99 P99	1 N. r. (100 ali več)
4	Vidljivost:	M 0000–0750	50
		M 0800–4 900	100
		M 5 000–9 000	1 000
		M 10 000 ali več	0 (fiksna vrednost: 9 999)
5	Vidljivost vzdolž vzletno-pristajalne steze:	M 0000–0375	25
		M 0400–0750	50
		M 0800–2 000	100
6	Vertikalna vidljivost: 100 ft	000–020	1
7	Oblaki: relativna višina baze oblakov: 100 ft	000–099 100–200	1 10
8	Temperatura zraka: Temperatura rosišča:	°C –80–+60	1
9	QNH: hPa	0850–1 100	1
10	Temperatura morske gladine: °C	–10–+40	1
11	Stanje morja: (brez enot)	0–9	1
12	Značilna višina valov: M	0–999	0,1

▼B

Dodatek 2

Fiksna območja, zajeta v napovedih WAFS v kartografski obliki

Mercatorjeva projekcija

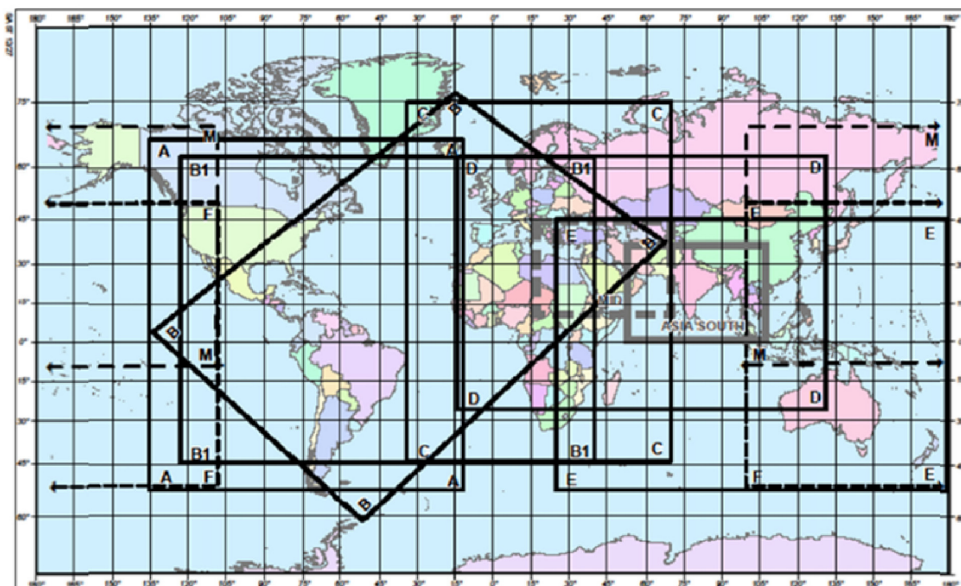

CHART	LATITUDE	LONGITUDE	CHART	LATITUDE	LONGITUDE
A	N6700	W13724	D	N6300	W01500
A	N6700	W01236	D	N6300	E13200
A	S5400	W01236	D	S2700	E13200
A	S5400	W13724	D	S2700	W01500
ASIA	N3600	E05300	E	N4455	E02446
ASIA	N3600	E10800	E	N4455	E18000
ASIA	0000	E10800	E	S5355	E18000
ASIA	0000	E05300	E	S5355	E02446
B	N0304	W13557	F	N5000	E10000
B	N7644	W01545	F	N5000	W11000
B	N3707	E06732	F	S5242	W11000
B	S6217	W05240	F	S5242	E10000
B1	N6242	W12500	M	N7000	E10000
B1	N6242	E04000	M	N7000	W11000
B1	S4530	E04000	M	S1000	W11000
B1	S4530	W12500	M	S1000	E10000
C	N7500	W03500	MID	N4400	E01700
C	N7500	E07000	MID	N4400	E07000
C	S4500	E07000	MID	N1000	E07000
C	S4500	W03500	MID	N1000	E01700

▼ B

Polarna stereografska projekcija (severna polobla)

CHART	LATITUDE	LONGITUDE	CHART	LATITUDE	LONGITUDE
EUR	N4633	W05634	I	N1912	E11130
EUR	N5842	E06824	I	N3330	W06012
EUR	N2621	E03325	I	N0126	W12327
EUR	N2123	W02136	I	S0647	E16601
G	N3552	W02822	L	N1205	E11449
G	N1341	E15711	L	N1518	E04500
G	S0916	E10651	L	N2020	W06900
G	S0048	E03447	L	N1413	W14338
H	N3127	W14836	NAT	N4439	W10143
H	N2411	E05645	NAT	N5042	E06017
H	S0127	W00651	NAT	N1938	E00957
H	N0133	W07902	NAT	N1711	W05406

▼ B

Polarna stereografska projekcija (južna polobla)

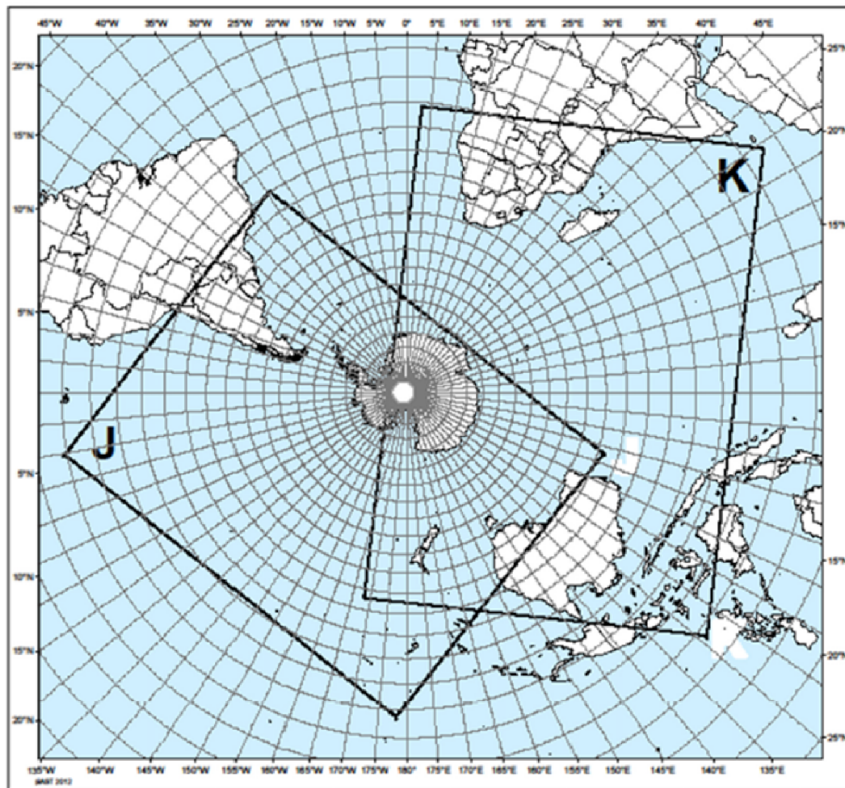

CHART	LATITUDE	LONGITUDE
J	S0318	W17812
J	N0037	W10032
J	S2000	W03400
J	S2806	E10717
K	N1255	E05549
K	N0642	E12905
K	S2744	W16841
K	S1105	E00317

▼ **M4**

Dodatek 3

Predloga za TAF			
<i>Legenda:</i>			
M = navedba obvezna;			
C = navedba pogojna, odvisno od meteoroloških razmer ali metode opazovanja;			
O = navedba neobvezna.			
<i>Opomba 1:</i> razponi in ločljivosti za številčne elemente v TAF so prikazani v ločeni preglednici pod to predlogo.			
<i>Opomba 2:</i> okrajšave so pojasnjene v dokumentu ICAO št. 8400 „Procedures for Air Navigation Services — ICAO Abbreviations and Codes (PANS-ABC)“ (Postopki za navigacijske službe zračnega prometa – okrajšave in kode, PANS-ABC).			
<i>Opomba 3:</i> Številke vrstic v stolpcu, imenovanem „Sklic“, so vključene zaradi jasnosti in lažjega sklicevanja ter niso del TAF.			
Sklic	Element	Podrobna vsebina	Predloga(-e)
1	Identifikacija vrste napovedi (M)	Vrsta napovedi (M)	TAF ali TAF AMD ali TAF COR
2	Oznaka lokacije (M)	Oznaka lokacije ICAO (M)	nnnn
3	Čas izdaje napovedi (M)	Dan in čas izdaje napovedi po UTC (M)	nnnnnnZ
4	Identifikacija manjkajoče napovedi (C)	Identifikator za manjkajočo napoved (C)	NIL
5	KONEC TAF V PRIMERU MANJKAJOČE NAPOVEDI.		
6	Dnevi in obdobje veljavnosti napovedi (M)	Dnevi in obdobje veljavnosti napovedi po UTC (M)	nnnn/nnnn
7	Identifikacija preklicane napovedi (C)	Identifikator za preklicano napoved (C)	CNL
8	KONEC TAF V PRIMERU PREKLICA NAPOVEDI.		
9	Prizemni veter (M)	Smer vetra (M)	nnn ali VRB
		Hitrost vetra (M)	[P]nn[n]
		Znatna odstopanja hitrosti (C)	G[P]nn[n]
		Merske enote (M)	KT

▼ M4

Sklic	Element	Podrobna vsebina	Predloga(-e)			
10	Vidljivost (M)	Prevladujoča vidljivost (M)	nnnn			C A V O K
11	Vreme (C)	Intenzivnost vremenskih pojavov (C) ⁽¹⁾	– ali +	–		
		Značilnosti in vrsta vremenskih pojavov (C)	DZ ali RA ali SN ali SG ali PL ali DS ali SS ali FZDZ ali FZRA ali SHGR ali SHGS ali SHRA ali SHSN ali TSGR ali TSGS ali TSRA ali TSSN	FG ali BR ali SA ali DU ali HZ ali FU ali VA ali SQ ali PO ali FC ali TS ali BCFG ali BLDU ali BLSA ali BLSN ali DRDU ali DRSA ali DRSN ali FZFG ali MIFG ali PRFG		
12	Oblaki (M) ⁽²⁾	Količina oblakov in relativna višina baze ali vertikalna vidljivost (M)	FEWnnn <i>ali</i> SCTnnn <i>ali</i> BKNnnn <i>ali</i> OVCnnn	VVnnn <i>ali</i> VV///	N S C	
		Vrsta oblakov (C)	CB ali TCU	–		
13	Temperatura (O) ⁽³⁾	Ime elementa (M)	TX			
		Najvišja temperatura (M)	[M]nn/			
		Dan in čas pojava najvišje temperature (M)	nnnnZ			
		Ime elementa (M)	TN			
		Najnižja temperatura (M)	[M]nn/			
		Dan in čas pojava najnižje temperature (M)	nnnnZ			
14	Predvidene znatne spremembe enega ali več zgoraj navedenih elementov v obdobju veljavnosti (C)	Oznaka spremembe ali verjetnosti (M)	PROB30 [TEMPO] ali PROB40 [TEMPO] ali BECMG ali TEMPO ali FM			
		Obdobje pojava ali spremembe (M)	nnnn/nnnn ali nnnnnn			
		Veter (C)	nnn[P]nn[G[P]nn]KT <i>ali</i> VRBnnKT			

▼ M4

Sklic	Element	Podrobna vsebina	Predloga(-e)			C A V O K
		Prevladujoča vidljivost (C)	nnnn			
		Vremenski pojav: intenzivnost (C)	– ali +	–	N S W	
		Vremenski pojav: značilnosti in vrsta (C)	DZ ali RA ali SN ali SG ali PL ali DS ali SS ali FZDZ ali FZRA ali SHGR ali SHGS ali SHRA ali SHSN ali TSGR ali TSGS ali TSRA ali TSSN	FG ali BR ali SA ali DU ali HZ ali FU ali VA ali SQ ali PO ali FC ali TS ali BCFG ali BLDU ali BLSA ali BLSN ali DRDU ali DRSA ali DRSN ali FZFG ali MIFG ali PRFG		
15		Količina oblakov in relativna višina baze ali vertikalna vidljivost (C)	FEWnnn ali SCTnnn ali BKNnnn ali OVCnnn	VVnnn ali VV///	N S C	
		Vrsta oblakov (C)	CB ali TCU	–		
<p>(¹) Vključiti, kadar je to primerno. Brez kvalifikatorja za zmerno intenzivnost.</p> <p>(²) Največ štiri plasti oblakov.</p> <p>(³) Iz največ štirih vrednosti temperature (dveh najvišjih vrednosti temperature in dveh najnižjih vrednosti temperature).</p>						

Razponi in ločljivosti za številčne elemente v TAF

Sklic	Elementi	Razpon	Ločljivost
1	Smer vetra: ° dejanska vrednost	000–360	10
2	Hitrost vetra: KT	00–99	1
3	Vidljivost: M	0000–0750	50
		0800–4 900	100
		5 000–9 000	1 000
		10 000 ali več	0 (fiksna vrednost: 9 999)
4	Vertikalna vidljivost: 100 ft	000–020	1
5	Oblaki: relativna višina baze oblakov: 100 ft	000–099	1
		100–200	10
6	Temperatura zraka (najvišja in najnižja): °C	–80–+60	1

▼ **M4**

Dodatek 4

Predloga za opozorila za strižni veter			
<i>Legenda:</i>			
M = navedba obvezna;			
C = navedba pogojna, kadar je to primerno.			
<i>Opomba 1:</i> Razponi in ločljivosti za številčne elemente v opozorilih za strižni veter so prikazani v Dodatku 8.			
<i>Opomba 2:</i> okrajšave so pojasnjene v dokumentu ICAO št. 8400 „Procedures for Air Navigation Services — ICAO Abbreviations and Codes (PANS-ABC)“ (Postopki za navigacijske službe zračnega prometa – okrajšave in kode, PANS-ABC).			
<i>Opomba 3:</i> Številke vrstic v stolpcu, imenovanem „Sklic“, so vključene zaradi jasnosti in lažjega sklicevanja ter niso del opozorila za strižni veter.			
Sklic	Element	Podrobna vsebina	Predloga(-e)
1	Oznaka lokacije aerodroma (M)	Oznaka lokacije aerodroma	nnnn
2	Identifikacija vrste sporočila (M)	Vrsta sporočila in zaporedna številka	WS WRNG [n]n
3	Čas izdaje in obdobje veljavnosti (M)	Dan in čas izdaje in po potrebi obdobje veljavnosti po UTC	nnnnnn [VALID TL nnnnnn] ali [VALID nnnnnn/nnnnn]
4	ZA PREKLIC OPOZORILA ZA STRIŽNI VETER GLEJ PODROBNOSTI NA KONCU PREDLOGE.		
5	Vremenski pojav (M)	Identifikacija vremenskega pojava in njegova lokacija	[MOD] ali [SEV] WS IN APCH ali [MOD] ali [SEV] WS [APCH] RWYnnn ali [MOD] ali [SEV] WS IN CLIMB-OUT ali [MOD] ali [SEV] WS CLIMB-OUT RWYnnn ali MBST IN APCH ali MBST [APCH] RWYnnn ali MBST IN CLIMB-OUT ali MBST CLIMB-OUT RWYnnn
6	Opažen, sporočen ali napovedan vremenski pojav (M)	Navedba, ali je vremenski pojav opažen ali sporočen in se bo predvidoma nadaljeval ali napovedan	REP AT nnnn nnnnnnnn ali OBS [AT nnnn] ali FCST
7	Podrobnosti o vremenskem pojavu (C)	Opis vremenskega pojava, zaradi katerega je bilo izdano opozorilo za strižni veter	SFC WIND: nnn/nnKT nnnFT – WIND: nnn/nnKT ali nnKT LOSS nnNM (ali nnKM) FNA RWYnn ali nnKT GAIN nnNM (ali nnKM) FNA RWYnn
ALI			
8	Preklic opozorila za strižni veter	Preklic opozorila za strižni veter z navedbo njegove identifikacije	CNL WS WRNG [n]n nnnnnn/nnnnnn

▼ M1▼ M4

Dodatek 5

Predloga za SIGMET in AIRMET				
<i>Legenda:</i>				
M = navedba obvezna;				
C = navedba pogojna, kadar je to primerno, in				
<i>Opomba 1:</i> razponi in ločljivosti za številčne elemente v SIGMET ali AIRMET so prikazani v Dodatku 8.				
<i>Opomba 2:</i> Ne smeta se vključiti močna ali zmerna zaledenitev (SEV ICE, MOD ICE) in močna ali zmerna turbulenca (SEV TURB, MOD TURB), ki sta povezani z nevihtami, kumulonimbusnimi oblaki ali tropskimi cikloni.				
<i>Opomba 3:</i> Številke vrstic v stolpcu, imenovanem „Sklic“, so vključene zaradi jasnosti in lažjega sklicevanja ter niso del SIGMET ali AIRMET.				
Sklic	Element	Podrobna vsebina	Predloga SIGMET	Predloga AIRMET
1	Oznaka lokacije za FIR/CTA (M)	Oznaka lokacije ICAO enote ATS, ki pokriva FIR ali CTA, na katerega se nanaša SIGMET/AIRMET	nnnn	
2	Identifikacija (M)	Identifikacija SIGMET ali AIRMET in zaporedna številka	SIGMET nnn	AIRMET [n][n]n
3	Obdobje veljavnosti (M)	Časovne skupine z navedbo obdobja veljavnosti po UTC	VALID nnnnnn/nnnnnn	
4	Oznaka lokacije MWO (M)	Oznaka lokacije MWO, ki je izdala SIGMET ali AIRMET, z deljajem	nnnn-	
5	Nova vrstica			
6	Ime FIR/CTA (M)	Oznaka lokacije in ime FIR/CTA, za katerega se izda SIGMET/AIRMET	nnnn nnnnnnnnnn FIR ali UIR ali FIR/UIR ali nnnn nnnnnnnnnn CTA	nnnn nnnnnnnnnn FIR/[n]
7	ZA PREKLIC SIGMET ALI AIRMET GLEJ PODROBNOSTI NA KONCU PREDLOGE.			
8	Oznaka stanja (C) (1)	Oznaka preskusa ali vaje	TEST ali EXER	TEST ali EXER
9	Nova vrstica			

▼M4

Sklic	Element	Podrobna vsebina	Predloga SIGMET	Predloga AIRMET
10	Vremenski pojav (M)	Opis vremenskega pojava, zaradi katerega je bilo izdano SIGMET/AIRMET	OBSC TS[GR] EMBD TS[GR] FRQ TS[GR] SQL TS[GR] TC nnnnnnnnn PSN Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] CB <i>ali</i> TC NN (²) PSN Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] CB SEV TURB SEV ICE SEV ICE (FZRA) SEV MTW HVY DS HVY SS [VA ERUPTION] [MT nnnnnnnnnn] [PSN Nnn[nn] ali Snn[nn] Ennn[nn] ali Wnnn[nn]] VA CLD RDOACT CLD	SFC WIND nnn/nn[n]KT SFC VIS [n][n]nnM (nn) ISOL TS[GR] OCNL TS[GR] MT OBSC BKN CLD BKN CLD [n]nnn/ [ABV][n]nnnnFT <i>ali</i> BKN CLD SFC/ [ABV][n]nnnnFT <i>ali</i> OVC CLD [n]nnn/ [ABV][n]nnnnFT <i>ali</i> OVC CLD SFC/ [ABV][n]nnnnFT ISOL CB OCNL CB FRQ CB ISOL TCU OCNL TCU FRQ TCU MOD TURB MOD ICE MOD MTW
11	Opažen ali napovedan vremenski pojav (M) (³), (⁴)	Navedba, ali je vremenski pojav opažen in se bo predvidoma nadaljeval ali napovedan	OBS [AT nnnnZ] ali FCST [AT nnnnZ]	
12	Lokacija (C) (³), (⁴), (⁵)	Lokacija (zemljepisna širina in dolžina (v stopinjah in minutah))	Nnn[nn] Wnnn[nn] ali Nnn[nn] Ennn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Snn[nn] Ennn[nn] <i>ali</i> N OF Nnn[nn] ali S OF Nnn[nn] ali N OF Snn[nn] ali S OF Snn[nn] ali [AND] W OF Wnnn[nn] ali E OF Wnnn[nn] ali W OF Ennn[nn] ali E OF Ennn[nn] <i>ali</i> N OF Nnn[nn] ali N OF Snn[nn] AND S OF Nnn[nn] ali S OF Snn[nn] <i>ali</i> W OF Wnnn[nn] ali W OF Ennn[nn] AND E OF Wnnn[nn] ali E OF Ennn[nn] <i>ali</i> N OF LINE ali NE OF LINE ali E OF LINE ali SE OF LINE ali S OF LINE ali SW OF LINE ali W OF LINE ali NW OF LINE Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] [– Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn]] [– Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn]] [AND N OF LINE ali NE OF LINE ali E OF LINE ali SE OF LINE ali S OF LINE ali SW OF LINE ali W OF LINE ali NW OF LINE Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] [– Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn]] [– Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn]] <i>ali</i>	

▼M4

Sklic	Element	Podrobna vsebina	Predloga SIGMET	Predloga AIRMET
			WI Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – [Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn]] ⁽⁶⁾ ali ENTIRE UIR ali ENTIRE FIR ali ENTIRE FIR/UIR ali ENTIRE CTA ali WI nnnKM (ali nnnNM) OF TC CENTRE ⁽⁷⁾ ali WI nnKM (ali nnNM) OF Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] ⁽⁸⁾	
13	Nivo (C)	Nivo ali absolutna višina letenja	[SFC]/FLnnn ali [SFC]/[n]nnnnFT (ali [SFC]/nnnnM) FLnnn/nnn ali TOP FLnnn ali [TOP] ABV FLnnn ali (ali [TOP] ABV [n]nnnnFT) [[n]nnnn]/[n]nnnnFT ali [n]nnnnFT/FLnnn ali TOP [ABV ali BLW] FLnnn ⁽⁷⁾	
14	Premikanje ali predvideno premikanje (C) ⁽³⁾ , ⁽⁹⁾ , ⁽¹⁰⁾	Premikanje ali predvideno premikanje (smer in hitrost) z navedbo ene od šestnajstih smeri kompasa ali mirovanje	MOV N [nnKMH] ali MOV NNE [nnKMH] ali MOV NE [nnKMH] ali MOV ENE [nnKMH] ali MOV E [nnKMH] ali MOV ESE [nnKMH] ali MOV SE [nnKMH] ali MOV SSE [nnKMH] ali MOV S [nnKMH] ali MOV SSW [nnKMH] ali MOV SW [nnKMH] ali MOV WSW [nnKMH] ali MOV W [nnKMH] ali MOV WNW [nnKMH] ali MOV NW [nnKMH] ali MOV NNW [nnKMH] (ali MOV N [nnKT] ali MOV NNE [nnKT] ali MOV NE [nnKT] ali MOV ENE [nnKT] ali MOV E [nnKT] ali MOV ESE [nnKT] ali MOV SE [nnKT] ali MOV SSE [nnKT] ali MOV S [nnKT] ali MOV SSW [nnKT] ali MOV SW [nnKT] ali MOV WSW [nnKT] ali MOV W [nnKT] ali MOV WNW [nnKT] ali MOV NW [nnKT] ali MOV NNW [nnKT]) ali STNR	
15	Spremembe intenzivnosti (C) ⁽³⁾	Predvidene spremembe intenzivnosti	INTSF ali WKN ali NC	
16	Napovedan čas (C) ⁽³⁾ , ⁽⁴⁾ , ⁽⁹⁾	Navedba napovedi časa vremenskega pojava	FCST AT nnnnZ	–
17	Napovedan položaj tropskega ciklona (C) ⁽⁷⁾	Napovedan položaj središča tropskega ciklona	TC CENTRE PSN Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] ali TC CENTRE PSN Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] CB ⁽¹¹⁾	–
18	Napovedan položaj (C) ⁽³⁾ , ⁽⁴⁾ , ⁽⁵⁾ , ⁽⁹⁾	Napovedan položaj vremenskega pojava ob koncu obdobja veljavnosti SIGMET ⁽¹²⁾	Nnn[nn] Wnnn[nn] ali Nnn[nn] Ennn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Snn[nn] Ennn[nn] ali	–

▼M4

Sklic	Element	Podrobna vsebina	Predloga SIGMET	Predloga AIRMET
			<p>N OF Nnn[nn] ali S OF Nnn[nn] ali N OF Snn[nn] ali S OF Snn[nn] [AND] W OF Wnnn[nn] ali E OF Wnnn[nn] ali W OF Ennn[nn] ali E OF Ennn[nn] <i>ali</i> N OF Nnn[nn] ali N OF Snn[nn] AND S OF Nnn[nn] ali S OF Snn[nn] <i>ali</i> W OF Wnnn[nn] ali W OF Ennn[nn] AND E OF Wnnn[nn] ali E OF Ennn[nn] <i>ali</i> N OF LINE ali NE OF LINE ali E OF LINE ali SE OF LINE ali S OF LINE ali SW OF LINE ali W OF LINE ali NW OF LINE Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] [- Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn]] [AND N OF LINE ali NE OF LINE ali E OF LINE ali SE OF LINE ali S OF LINE ali SW OF LINE ali W OF LINE ali NW OF LINE Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] [- Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn]]] <i>ali</i> WI Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] ⁽⁶⁾ ali ENTIRE FIR ali ENTIRE UIR ali ENTIRE FIR/UIR ali ENTIRE CTA ali NO VA EXP ⁽¹³⁾ <i>ali</i> WI nnKM (ali nnNM) OF Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] ⁽⁸⁾ <i>ali</i> WI nnnKM (nnnNM) OF TC CENTRE ⁽⁷⁾</p>	
19	Ponovitev elementov (C) ⁽¹⁴⁾	Ponovitev elementov iz SIGMET za oblak vulkanskega pepela ali tropski ciklon	[AND] ⁽¹⁴⁾	–
20	Nova vrstica, če se elementi ponavljajo			

▼ M4

Sklic	Element	Podrobna vsebina	Predloga SIGMET	Predloga AIRMET
ALI				
21	Preklic SIGMET/AIRMET (C)	Preklic SIGMET/AIRMET z navedbo njegove identifikacije	CNL SIGMET nnn nnnnnn/nnnnnn ali CNL SIGMET nnn nnnnnn/nnnnnn [VA MOV TO nnnn FIR] ⁽¹³⁾	CNL AIRMET [n][n]n nnnnnn/nnnnnn
<p>(1) Uporablja se le, kadar se izda SIGMET/AIRMET, s čimer se označi, da poteka preskus ali vaja. Kadar je vključena beseda „TEST“ ali okrajšava „EXER“, lahko sporočilo vsebuje informacije, ki se ne bi smele uporabljati operativno ali bi se sicer končale takoj po besedi „TEST“.</p> <p>(2) Uporablja se za neimenovane tropske ciklone.</p> <p>(3) Kadar oblak vulkanskega pepela pokriva več kot eno območje znotraj FIR, se ti elementi po potrebi lahko ponovijo. Pred vsako lokacijo in napovedanim položajem je treba navesti opažen ali napovedan čas.</p> <p>(4) Kadar kumulonimbusnimi oblaki, povezani s tropskim ciklonom, pokrivajo več kot eno območje znotraj FIR, se ti elementi po potrebi lahko ponovijo. Pred vsako lokacijo in napovedanim položajem je treba navesti opažen ali napovedan čas.</p> <p>(5) Za sporočilo SIGMET za radioaktivni oblak se za elementa „lokacija“ in „napovedan položaj“ uporablja le WI („within“ – znotraj).</p> <p>(6) Število koordinat mora biti čim nižje in običajno ne višje od sedem.</p> <p>(7) Samo za SIGMET o tropskih ciklonih.</p> <p>(8) Samo za SIGMET o radioaktivnem oblaku. Uporablja se polmer do 30 kilometrov (ali 16 navtičnih milj) od vira in navpični doseg od površine (SFC) do zgornje meje območja z informacijami za letenje/zgornjega območja z informacijami za letenje (FIR/UIR) ali kontroliranega območja (CTA).</p> <p>(9) Elementa „napovedan čas“ in „napovedan položaj“ se ne uporabljata z elementom „premikanje ali pričakovano premikanje“.</p> <p>(10) Za sporočilo SIGMET za radioaktivni oblak se za element „premikanje ali pričakovano premikanje“ uporablja le STNR („stationary“ – mirovanje).</p> <p>(11) Izraz „CB“ je treba uporabiti, kadar je vključen napovedan položaj za kumulonimbusni oblak.</p> <p>(12) Napovedan položaj za kumulonimbusni (CB) oblak, ki se pojavi v povezavi s tropskimi cikloni, se nanaša na napovedan čas položaja središča tropskega ciklona in ne na konec obdobja veljavnosti SIGMET.</p> <p>(13) Samo za SIGMET o vulkanskem pepelu.</p> <p>(14) Uporabi se za več kot en oblak vulkanskega pepela ali kumulonimbusni oblak, povezan s tropskim ciklonom, ki hkrati vpliva na zadevni FIR.</p>				

▼ **M4**

Dodatek 6

Predloga za svetovalno sporočilo o vulkanskem pepelu			
<i>Legenda:</i>			
M = navedba obvezna;			
O = navedba neobvezna;			
C = navedba pogojna, vključiti, kadar je to primerno.			
<i>Opomba 1:</i> razponi in ločljivosti za številčne elemente v svetovalnih sporočilih o vulkanskem pepelu so prikazani v Dodatku 8.			
<i>Opomba 2:</i> okrajšave so pojasnjene v dokumentu ICAO št. 8400 „Procedures for Air Navigation Services — ICAO Abbreviations and Codes (PANS-ABC)“ (Postopki za navigacijske službe zračnega prometa – okrajšave in kode, PANS-ABC).			
<i>Opomba 3:</i> Vključitev dvopičja („:“) po vsakem naslovu elementa je obvezna.			
<i>Opomba 4:</i> Številke vrstic v stolpcu, imenovanem „Sklic“, so vključene zaradi jasnosti in lažjega sklicevanja ter niso del svetovalnega sporočila o vulkanskem pepelu.			
Sklic	Element	Podrobna vsebina	Predloga(-e)
1	Identifikacija vrste sporočila (M)	Vrsta sporočila	VA ADVISORY
2	Nova vrstica		
3	Oznaka stanja (C) (1)	Oznaka preskusa ali vaje	STATUS: TEST ali EXER
4	Nova vrstica		
5	Čas izdaje (M)	Leto, mesec, dan, čas po UTC	DTG: nnnnnnnn/nnnnZ
6	Nova vrstica		
7	Ime VAAC (M)	Ime VAAC	VAAC: nnnnnnnnnnnn
8	Nova vrstica		
9	Ime vulkana (M)	Ime in številka vulkana po Mednarodni zvezi za vulkanologijo in kemijo zemeljske notranjosti (International Association of Volcanology and Chemistry of the Earth's Interior)	VOLCANO: nnnnnnnnnnnnnnnnnnnn [nnnnnn] ali UNKNOWN ali UNNAMED
10	Nova vrstica		
11	Lokacija vulkana (M)	Lokacija vulkana v stopinjah in minutah	PSN: Nnnnn ali Snnnn Wnnnnn ali Ennnnn ali UNKNOWN
12	Nova vrstica		
13	Država ali območje (M)	Država ali območje, če se sporočeni pepel ne nahaja nad državo	AREA: nnnnnnnnnnnnnn ali UNKNOWN

▼M4

Sklic	Element	Podrobna vsebina	Predloga(-e)
14	Nova vrstica		
15	Nadmorska višina vrha (M)	Nadmorska višina vrha v m (ali ft)	SUMMIT ELEV: nnnnM (ali nnnnnFT) ali SFC ali UNKNOWN
16	Nova vrstica		
17	Številka svetovalnega sporočila (M)	Številka svetovalnega sporočila: leto (celoten zapis) in številka sporočila (ločena zaporedna številka za vsak vulkan)	ADVISORY NR: nnnn/nnnn
18	Nova vrstica		
19	Vir informacij (M)	Vir informacij v obliki prostega besedila	INFO SOURCE: prosto besedilo, do 32 znakov
20	Nova vrstica		
21	Barvna koda (O)	Letalska barvna koda	AVIATION COLOUR CODE: RED ali ORANGE ali YELLOW ali GREEN ali UNKNOWN ali NOT GIVEN ali NIL
22	Nova vrstica		
23	Podrobnosti o izbruhu (M) ⁽²⁾	Podrobnosti o izbruhu (vključno z datumom/časom izbruh ali izbruhov)	ERUPTION DETAILS: prosto besedilo, do 64 znakov ali UNKNOWN
24	Nova vrstica		
25	Čas opazovanja (ali predvidevanja) oblakov vulkanskega pepela (M)	Dan in čas (po UTC) opazovanja (ali predvidevanja) oblakov vulkanskega pepela	OBS (ali EST) VA DTG: nn/nnnnZ
26	Nova vrstica		
27	Opazeni ali predvideni oblak vulkanskega pepela (M)	Horizontalna (v stopinjah in minutah) in vertikalna razširjenost v času opazovanja opaženega ali predvidenega oblaka vulkanskega pepela ali, če podatka o bazi ni, vrh opaženega ali predvidenega oblaka vulkanskega pepela; premikanje opaženega ali predvidenega oblaka vulkanskega pepela	OBS VA CLD ali EST VA CLD: TOP FLnnn ali SFC/FLnnn ali FLnnn/nnn [nnKM WID LINE BTN (nnNM WID LINE BTN)] Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn][– Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn]] MOV N nnKMH (ali KT) ali MOV NE nnKMH (ali KT) ali MOV E nnKMH (ali KT) ali MOV SE nnKMH (ali KT) ali MOV S nnKMH (ali KT) ali MOV SW nnKMH (ali KT) ali MOV W nnKMH (ali KT) ali MOV NW nnKMH (ali KT) ali VA NOT IDENTIFIABLE FM SATELLITE DATA WIND FLnnn/nnn nnn/nn[n]KT ⁽³⁾ ali WIND FLnnn/nnn VRBnnKT ali WIND SFC/FLnnn nnn/nn[n]KT ali WIND SFC/FLnnn VRBnnKT

▼M4

Sklic	Element	Podrobna vsebina	Predloga(-e)
28	Nova vrstica		
29	Napovedana relativna višina in položaj oblakov vulkanskega pepela (+6 HR) (M)	Dan in čas (po UTC) (6 ur po „času opazovanja (ali predvidevanja) oblakov vulkanskega pepela“, navedenem v točki 12) napovedana relativna višina in položaj (v stopinjah in minutah) za vsako gmoto oblakov vulkanskega pepela za navedeni veljavni čas	FCST VA CLD +6 HR: nn/nnnnZ SFC ali FLnnn/[FL]nnn [nnKM WID LINE BTN (nnNM WID LINE BTN)]Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn][– Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] Wnnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] (4), (5) ali NO VA EXP ali NOT AVBL ali NOT PROVIDED
30	Nova vrstica		
31	Napovedana relativna višina in položaj oblakov vulkanskega pepela (+12 HR) (M)	Dan in čas (po UTC) (12 ur po „času opazovanja (ali predvidevanja) oblakov vulkanskega pepela“, navedenem v točki 12) napovedana relativna višina in položaj (v stopinjah in minutah) za vsako gmoto oblakov vulkanskega pepela za navedeni veljavni čas	FCST VA CLD +12 HR: nn/nnnnZ SFC ali FLnnn/[FL]nnn [nnKM WID LINE BTN (nnNM WID LINE BTN)] Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn][– Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] (4), (5) ali NO VA EXP ali NOT AVBL ali NOT PROVIDED
32	Nova vrstica		
33	Napovedana relativna višina in položaj oblakov vulkanskega pepela (+18 HR) (M)	Dan in čas (po UTC) (18 ur po „času opazovanja (ali predvidevanja) oblakov vulkanskega pepela“, navedenem v točki 12) napovedana relativna višina in položaj (v stopinjah in minutah) za vsako gmoto oblakov vulkanskega pepela za navedeni veljavni čas	FCST VA CLD +18 HR: nn/nnnnZ SFC ali FLnnn/[FL]nnn [nnKM WID LINE BTN (nnNM WID LINE BTN)] Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn][– Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] (4), (5) ali NO VA EXP ali NOT AVBL ali NOT PROVIDED
34	Nova vrstica		
35	Pripombe (M) (2)	Morebitne pripombe	RMK: prosto besedilo, do 256 znakov ali NIL
36	Nova vrstica		
37	Naslednje svetovalno sporočilo (M)	Leto, mesec, dan in čas po UTC	NXT ADVISORY: nnnnnnnn/nnnnZ ali NO LATER THAN nnnnnnnn/nnnnZ ali NO FURTHER ADVISORIES ali WILL BE ISSUED BY nnnnnnnn/nnnnZ
<p>(1) Uporablja se le, kadar se izda sporočilo, s katerim se označi, da poteka preskus ali vaja. Kadar je vključena beseda „TEST“ ali okrajšava „EXER“, lahko sporočilo vsebuje informacije, ki se ne bi smele uporabljati operativno ali bi se sicer končale takoj po besedi „TEST“.</p> <p>(2) Izraz „ponovno suspendiran“ je treba uporabiti za nanose vulkanskega pepela, ki jih je dvignil veter.</p> <p>(3) Sporočilo o oblaku vulkanskega pepela (npr. AIREP), ki pa ga ni mogoče identificirati na podlagi satelitskih podatkov.</p> <p>(4) Ravna črta med dvema točkama, narisana na zemljevidu v Mercatorjevi projekciji, ali ravna črta med dvema točkama, ki prečka črte zemljepisne dolžine pod nespremenjenim kotom.</p> <p>(5) Največ štiri izbrane plasti</p>			

▼ **M4**

Dodatek 7

Predloga za svetovalno sporočilo o tropskih ciklonih			
<i>Legenda:</i>			
M = navedba obvezna;			
C = navedba pogojna, vključiti, kadar je to primerno.			
O = navedba neobvezna;			
= = dvojna črta pomeni, da je treba besedilo, ki ji sledi, vnesti v naslednjo vrstico.			
<i>Opomba 1:</i> razponi in ločljivosti za številčne elemente v svetovalnih sporočilih o tropskih ciklonih so prikazani v Dodatku 8.			
<i>Opomba 2:</i> okrajšave so pojasnjene v dokumentu ICAO št. 8400 „Procedures for Air Navigation Services — ICAO Abbreviations and Codes (PANS-ABC)“ (Postopki za navigacijske službe zračnega prometa – okrajšave in kode, PANS-ABC).			
<i>Opomba 3:</i> vključitev dvopičja („:“) po vsakem naslovu elementa je obvezna.			
<i>Opomba 4:</i> Številke vrstic v stolpcu, imenovanem „Sklic“, so vključene zaradi jasnosti in lažjega sklicevanja ter niso del svetovalnega sporočila o tropskih ciklonih.			
Sklic	Element	Podrobna vsebina	Predloga(-e)
1	Identifikacija vrste sporočila (M)	Vrsta sporočila	TC ADVISORY
2	Nova vrstica		
3	Oznaka stanja (C) (!)	Oznaka preskusa ali vaje	STATUS: TEST ali EXER
4	Nova vrstica		
5	Čas izdaje (M)	Leto, mesec, dan in čas izdaje po UTC	DTG: nnnnnnnn/nnnnZ
6	Nova vrstica		
7	Ime TCAC (M)	Ime TCAC (oznaka lokacije ali polno ime)	TCAC: nnnn ali nnnnnnnnnn
8	Nova vrstica		
9	Ime tropskega ciklona (M)	Ime tropskega ciklona ali „NN“ za neimenovan tropski ciklon	TC: nnnnnnnnnnnn ali NN
10	Nova vrstica		
11	Številka svetovalnega sporočila (M)	Svetovalno sporočilo: leto (celoten zapis) in številka sporočila (ločena zaporedna številka za vsak tropski ciklon)	ADVISORY NR: nnnn/[n][n][n]
12	Nova vrstica		

▼M4

Sklic	Element	Podrobna vsebina	Predloga(-e)
13	Opaženi položaj središča (M)	Dan in čas (po UTC) ter položaj središča tropskega ciklona (v stopinjah in minutah)	OBS PSN: nn/nnnnZ Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn]
14	Nova vrstica		
15	Opaženi kumulonimbusni (CB) oblak (O) ⁽²⁾	Lokacija kumulonimbusnega oblaka (v smislu zemljepisne širine in dolžine (v stopinjah in minutah)) ter vertikalne razširjenosti (nivo letenja)	CB: WI nnnKM (ali nnnNM) OF TC CENTRE <i>ali</i> WI ⁽³⁾ Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – [Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn] – Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn]] TOP [ABV ali BLW] FLnnn NIL
16	Nova vrstica		
17	Smer in hitrost premikanja (M)	Smer in hitrost premikanja z navedbo ene od šestnajstih smeri kompasa in km/h (ali kt) ali mirovanje (< 2 km/h (1 kt))	MOV: N nnKMH (ali KT) ali NNE nnKMH (ali KT) ali NE nnKMH (ali KT) ali ENE nnKMH (ali KT) ali E nnKMH (ali KT) ali ESE nnKMH (ali KT) ali SE nnKMH (ali KT) ali SSE nnKMH (ali KT) ali S nnKMH (ali KT) ali SSW nnKMH (ali KT) ali SW nnKMH (ali KT) ali WSW nnKMH (ali KT) ali W nnKMH (ali KT) ali WNW nnKMH (ali KT) ali NW nnKMH (ali KT) ali NNW nnKMH (ali KT) ali STNR
18	Nova vrstica		
19	Spremembe intenzivnosti (M)	Spremembe najvišje hitrosti prizemnega vetra v času opazovanja	INTST CHANGE: INTSF ali WKN ali NC
20	Nova vrstica		
21	Tlak v središču (M)	Tlak v središču (v hPa)	C: nnnHPA
22	Nova vrstica		
23	Najmočnejši prizemni veter (M)	Najmočnejši prizemni veter blizu središča (povprečen prizemni veter v 10 minutah, v kt)	MAX WIND: nn[n]KT
24	Nova vrstica		

▼ M4

Sklic	Element	Podrobna vsebina	Predloga(-e)	
25	Napovedan položaj središča (+6 HR) (M)	Dan in čas (po UTC) (6 ur po „DTG“ iz točke 5); napovedan položaj (v stopinjah in minutah) središča tropskega ciklona	FCST PSN +6 HR:	nn/nnnnZ Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn]
26	Nova vrstica			
27	Napovedan najmočnejši prizemni veter (+6 HR) (M)	Napovedan najmočnejši prizemni veter (6 ur po „DTG“ iz točke 5)	FCST MAX WIND +6 HR:	nn[n]KT
28	Nova vrstica			
29	Napovedan položaj središča (+12 HR) (M)	Dan in čas (po UTC) (12 ur po „DTG“ iz točke 5) napovedan položaj (v stopinjah in minutah) središča tropskega ciklona	FCST PSN +12 HR:	nn/nnnnZ Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn]
30	Nova vrstica			
31	Napovedan najmočnejši prizemni veter (+12 HR) (M)	Napovedan najmočnejši prizemni veter (12 ur po „DTG“ iz točke 5)	FCST MAX WIND +12 HR:	nn[n]KT
32	Nova vrstica			
33	Napovedan položaj središča (+18 HR) (M)	Dan in čas (po UTC) (18 ur po „DTG“ iz točke 5) napovedan položaj (v stopinjah in minutah) središča tropskega ciklona	FCST PSN +18 HR:	nn/nnnnZ Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn]
34	Nova vrstica			
35	Napovedan najmočnejši prizemni veter (+18 HR) (M)	Napovedan najmočnejši prizemni veter (18 ur po „DTG“ iz točke 5)	FCST MAX WIND +18 HR:	nn[n]KT
36	Nova vrstica			
37	Napovedan položaj središča (+24 HR) (M)	Dan in čas (po UTC) (24 ur po „DTG“ iz točke 5) napovedan položaj (v stopinjah in minutah) središča tropskega ciklona	FCST PSN +24 HR:	nn/nnnnZ Nnn[nn] ali Snn[nn] Wnnn[nn] ali Ennn[nn]
38	Nova vrstica			

▼ **M4**

Sklic	Element	Podrobna vsebina	Predloga(-e)
39	Napovedan najmočnejši prizemni veter (+24 HR) (M)	Napovedan najmočnejši prizemni veter (24 ur po „DTG“ iz točke 5)	FCST MAX WIND +24 HR: nn[n]KT
40	Nova vrstica		
41	Pripombe (M)	Morebitne pripombe	RMK: prosto besedilo, do 256 znakov ali NIL
42	Nova vrstica		
43	Predviden čas izdaje naslednjega svetovalnega sporočila (M)	Leto, mesec, dan in čas (po UTC) predvidene izdaje naslednjega svetovalnega sporočila	NXT MSG: [BFR] nnnnnnnn/nnnnZ ali NO MSG EXP
<p>(¹) Uporablja se le, kadar se izda sporočilo, s katerim se označi, da poteka preskus ali vaja. Kadar je vključena beseda „TEST“ ali okrajšava „EXER“, lahko sporočilo vsebuje informacije, ki se ne bi smele uporabljati operativno ali bi se sicer končale takoj po besedi „TEST“.</p> <p>(²) Kadar kumulonimbusnimi oblaki, povezani s tropskim ciklonom, pokrivajo več kot eno območje na območju pristojnosti, se ta element po potrebi lahko ponovi.</p> <p>(³) Število koordinat mora biti čim nižje in običajno ne višje od sedem.</p>			

▼ **M4**

Dodatek 8

Razponi in ločljivosti za številčne elemente v svetovalnih sporočilih o vulkanskem pepelu in tropskih ciklonih, SIGMET in AIRMET ter aerodromskih opozorilih in opozorilih za strižni veter			
<i>Opomba:</i> Številke vrstic v stolpcu, imenovanem „Sklic“, so vključene zaradi jasnosti in lažjega sklicevanja ter niso del predloge.			
Sklic	Elementi	Razpon	Ločljivost
1	Nadmorska višina vrha:	FT	000–27 000
		M	000–8 100
2	Številka svetovalnega sporočila:	za VA (indeks) ⁽¹⁾	000–2 000
		za TC (indeks) ⁽¹⁾	00–99
3	Najmočnejši prizemni veter:	KT	00–99
4	Tlak v središču:	hPa	850–1 050
5	Hitrost prizemnega vetra:	KT	30–99
6	Vidljivost na površini:	M	0000–0750
		M	0800–5 000
7	Oblaki: relativna višina baze:	FT	000–1 000
8	Oblaki: relativna višina vrha:	FT	000–9 900
		FT	10 000–60 000
9	Zemljepisna širina:	° (v stopinjah)	00–90
		(v minutah)	00–60
10	Zemljepisna dolžina:	(v stopinjah)	000–180
		(v minutah)	00–60
11	Nivo letenja:		000–650
12	Premikanje:	KMH	0–300
		KT	0–150
⁽¹⁾ Brez enote			

▼ M1*PRILOGA VI***POSEBNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE LETALSKIH INFORMACIJSKIH SLUŽB****(del AIS)****PODDEL A – DODATNE ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE LETALSKIH INFORMACIJSKIH SLUŽB (AIS.OR)***ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE***AIS.OR.100 Upravljanje letalskih informacij**

Izvajalec letalskih informacijskih služb (AIS) vzpostavi postopke in vire za upravljanje informacij, ki zagotavljajo pravočasno zbiranje, obdelavo, hrambo, vključevanje, izmenjavo in dostavo kakovostnih letalskih podatkov in letalskih informacij znotraj sistema ATM.

AIS.OR.105 Pristojnosti izvajalcev letalskih informacijskih služb (AIS)

Izvajalec AIS poskrbi za zagotavljanje letalskih podatkov in letalskih informacij, ki so potrebni za varno, redno in učinkovito navigacijo v zračnem prometu.

Izvajalec AIS prejema, zbira ali združuje, ureja, oblikuje, objavlja, hrani in razširja letalske podatke in letalske informacije za celotno območje države članice ter za območja nad odprtim morjem, kjer je država članica pristojna za izvajanje služb zračnega prometa.

Izvajalec AIS zagotovi, da so letalski podatki in letalske informacije na voljo:

- (1) osebju, ki sodeluje pri letalskih operacijah, vključno z letalskimi posadkami, pri načrtovanju letov in v simulatorjih letenja;
- (2) izvajalcem ATS, ki so pristojni za službo informacij za letenje, in
- (3) službam, ki so pristojne za informacije pred letom.

Izvajalec AIS na področju svoje pristojnosti zagotavlja 24-urno službo ustvarjanja in izdajanja NOTAM ter za informacije pred letom v zvezi s fazami poti leta, ki izvirajo na aerodromu/heliportu na področju njegove pristojnosti.

Izvajalec AIS drugim izvajalcem AIS daje na voljo letalske podatke in letalske informacije, ki jih ti zahtevajo.

Izvajalec AIS zagotovi vzpostavitev postopkov za oceno in zmanjšanje varnostnih tveganj za letalstvo, ki izhajajo iz napak v podatkih in informacijah.

Izvajalec AIS jasno navede, da se letalski podatki in letalske informacije, ki se zagotavljajo za in v imenu države članice, zagotavljajo v pristojnosti navedene države članice, ne glede na obliko zapisa, v kateri se zagotavljajo.

▼ M1**ODDELEK 2 – UPRAVLJANJE KAKOVOSTI PODATKOV****AIS.OR.200 Splošno**

Izvajalec AIS zagotovi:

- (a) da se letalski podatki in letalske informacije zagotavljajo v skladu s specifikacijami iz kataloga letalskih podatkov, navedenega v Dodatku 1 k Prilogi III (del ATM/ANS.OR);
- (b) da se vzdržuje kakovost podatkov in
- (c) da se uporablja avtomatizacija, da se omogoči obdelava in izmenjava digitalnih letalskih podatkov.

AIS.OR.205 Formalni dogovori

Izvajalec AIS zagotovi sklenitev formalnih dogovorov z:

- (a) vsemi stranmi, ki mu pošiljajo podatke, in
- (b) drugimi izvajalci AIS, kadar si z njimi izmenjuje letalske podatke in letalske informacije.

AIS.OR.210 Izmenjava letalskih podatkov in letalskih informacij

Izvajalec AIS zagotovi:

- (a) da oblika zapisa letalskih podatkov temelji na modelu izmenjave letalskih informacij, ki je oblikovan tako, da je globalno interoperabilen, in
- (b) da se letalski podatki izmenjujejo elektronsko.

AIS.OR.215 Orodja in programska oprema

Izvajalec AIS zagotovi, da orodja in programska oprema, ki se uporabljajo v podporo postopkom v zvezi z letalskimi podatki in letalskimi informacijami ali za njihovo avtomatizacijo, ne vplivajo škodljivo na kakovost letalskih podatkov in letalskih informacij.

AIS.OR.220 Preverjanje in potrjevanje

Izvajalec AIS zagotovi uporabo tehnik preverjanja in potrjevanja, tako da letalski podatki ustrezajo povezanim zahtevam glede kakovosti podatkov (DQR) iz točke AIS.TR.200.

AIS.OR.225 Metapodatki

Izvajalec AIS zbira in hrani metapodatke.

AIS.OR.230 Zaznavanje in avtentikacija napak v podatkih

Izvajalec AIS zagotovi:

- (a) uporabo digitalnih tehnik zaznave napak v podatkih med prenosom in/ali shranjevanjem letalskih podatkov, da bi tako prispeval k ustreznim ravnem celovitosti podatkov iz točke AIS.TR.200(c), in
- (b) da je prenos letalskih podatkov zaščiten z ustreznim avtentikacijskim postopkom, ki prejemnikom omogoča potrditev, da je podatke ali informacije posredoval pooblaščen vir.

▼ M1**AIS.OR.235 Poročanje o napakah, merjenje napak in popravljalni ukrepi**

Izvajalec AIS zagotovi vzpostavitev in vzdrževanje mehanizmov za poročanje o napakah, merjenje napak in popravljalne ukrepe.

AIS.OR.240 Omejitve podatkov

Izvajalec AIS v produktih letalskih informacij, razen v NOTAM, opredeli letalske podatke in letalske informacije, ki ne izpolnjujejo DQR.

AIS.OR.250 Zahteva glede usklajenosti

Kadar so letalski podatki ali letalske informacije podvojene v AIP več kot ene države članice, izvajalec AIS, ki je odgovoren za navedene AIP, vzpostavi mehanizme za zagotavljanje usklajenosti podvojenih informacij.

*ODDELEK 3 – PRODUKTI LETALSKIH INFORMACIJ***AIS.OR.300 Splošno – produkti letalskih informacij**

Izvajalec AIS pri zagotavljanju letalskih podatkov in letalskih informacij v več oblikah zapisa zagotovi izvajanje postopkov za uskladitev podatkov in informacij med navedenimi oblikami zapisa.

*Poglavje 1 – Letalske informacije v obliki standardizirane predstavitve***AIS.OR.305 Zbornik letalskih informacij (AIP)**

Izvajalec AIS izda AIP.

AIS.OR.310 Spremembe AIP

Izvajalec AIS:

- (a) izdaja trajne spremembe AIP v obliki sprememb AIP in
- (b) zagotovi, da se AIP spremeni ali ponovno izda v takih rednih intervalih, ki zagotavljajo, da so informacije popolne in posodobljene.

AIS.OR.315 Dopolnitve AIP

Izvajalec AIS:

- (a) dolgotrajne začasne spremembe – tri mesece ali dlje – in kratkotrajne informacije, ki vsebujejo obsežnejše besedilo in/ali grafične prikaze, izda kot dopolnitve AIP;
- (b) redno zagotavlja kontrolne sezname veljavnih dopolnitev AIP in
- (c) objavi novo dopolnitev AIP kot nadomestno, kadar dopolnitev AIP vsebuje napako ali kadar se spremeni obdobje veljavnosti dopolnitve AIP.

AIS.OR.320 Okrožnica z letalskimi informacijami (AIC)

Izvajalec AIS kot AIC izda kar koli od naslednjega:

- (a) dolgoročno napoved vsake večje spremembe v zakonodaji, predpisih, postopkih ali zmogljivostih;

▼ M1

- (b) informacije, ki so zgolj pojasnjevalne ali svetovalne in ki vplivajo na varnost letenja;
- (c) informacije ali obvestila, ki so pojasnjevalne ali svetovalne in se nanašajo na tehnične, zakonodajne ali povsem upravne zadeve.

Izvajalec AIS vsaj enkrat na leto preveri veljavnost trenutne AIC.

AIS.OR.325 Letalske navigacijske karte

Izvajalec AIS zagotovi, da (se) naslednje letalske navigacijske karte, kadar so na voljo:

- (a) sestavljajo AIP ali se prejemnikom AIP zagotavljajo ločeno:

- (1) karta ovir na aerodromu – vrsta A;
- (2) karta aerodroma/heliporta;
- (3) karta premikanja po tleh aerodroma;
- (4) karta parkiranja/postajališč zrakoplovov;
- (5) karta terena za natančni prilet;
- (6) karta najmanjših absolutnih višin ATC nadzora;
- (7) karta območja;
- (8) karta standardnih instrumentalnih prihodov (STAR);
- (9) karta standardnih instrumentalnih odhodov (SID);
- (10) karta instrumentalnega prileta;
- (11) karta vizualnega prileta in
- (12) karta na poti ter

- (b) zagotavljajo kot del produktov letalskih informacij:

- (1) karta ovir na aerodromu – vrsta B;
- (2) svetovna letalska navigacijska karta 1 : 1 000 000;
- (3) svetovna letalska navigacijska karta 1 : 500 000;
- (4) letalska navigacijska karta – manjša in
- (5) karta načrtovanja.

AIS.OR.330 NOTAM

Izvajalec AIS:

- (a) takoj izda NOTAM, če so informacije, ki se razširjajo,časne in imajo kratkotrajno veljavnost ali če se na hitro sprejmejo operativno pomembne trajne spremembe ali dolgotrajnečasne spremembe, razen v primeru obsežnega besedila in/ali grafičnih prikazov, in

▼ M1

- (b) v obliki NOTAM izda informacije o vzpostavitvi, stanju ali spremembi kategorije koli letalskega objekta, službe, postopka ali nevarnosti, če je pravočasno poznavanje navedenega bistvenega pomena za osebe, ki sodeluje pri letalskih operacijah.

Upoštevanje točke AIS.OR.200 ne ovira nujnega razpošiljanja letalskih informacij, ki so potrebne za zagotavljanje varnosti letenja.

Poglavje 2 – Digitalni nizi podatkov**AIS.OR.335 Splošno – digitalni nizi podatkov**

Izvajalec AIS zagotovi, da so digitalni podatki, če so na voljo, v obliki naslednjih nizov podatkov:

- (1) niz podatkov AIP;
- (2) niz podatkov o terenu;
- (3) nizi podatkov o ovirah;
- (4) nizi kartografskih podatkov o aerodromu in
- (5) nizi podatkov o postopku instrumentalnega letenja.

Podatki o terenu, kadar so na voljo, se zagotavljajo v obliki nizov podatkov o terenu.

Redno se zagotavlja kontrolni seznam veljavnih nizov podatkov.

AIS.OR.340 Zahteve glede metapodatkov

Vsak niz podatkov vključuje minimalen niz metapodatkov, ki se zagotovi naslednjemu uporabniku.

AIS.OR.345 Niz podatkov AIP

Izvajalec AIS zagotovi, da niz podatkov AIP, če je na voljo, vsebuje digitalno predstavitev trajnih letalskih informacij, vključno s trajnimi informacijami in dolgotrajnimi začasnimi informacijami.

AIS.OR.350 Podatki o terenu in ovirah – splošne zahteve

Izvajalec AIS zagotovi, da se podatki o terenu in ovirah, če so na voljo, zagotavljajo v skladu s točko AIS.TR.350.

AIS.OR.355 Nizi podatkov o terenu

Izvajalec AIS zagotovi, da se podatki o terenu, če so na voljo, zagotavljajo:

- (a) za območje 1, kot je določeno v točki AIS.TR.350, in
- (b) za aerodrome, za pokrivanje:
  - (1) območja 2a ali njegovih delov, kot je določeno v točki AIS.TR.350(b)(1);
  - (2) območij 2b, 2c in 2d ali njihovih delov, kot je določeno v točki AIS.TR.350(b)(2), (3) in (4), za teren:
    - (i) znotraj 10 km od referenčne točke aerodroma (ARP) in

▼ M1

(ii) zunaj 10 km od ARP, če teren sega na horizontalno ravnino 120 m nad najmanjšo nadmorsko višino vzletno-pristajalne steze;

- (3) območja vzletne poti ali njegovih delov;
- (4) območja ali delov območja, ki ga omejuje bočna razširjenost ravnin razmejitve od ovir aerodroma;
- (5) območja 3 ali njegovih delov, kot je določeno v točki AIS.TR.350(c), za teren, ki se razteza 0,5 m nad horizontalno ravnino, ki seka najbližjo točko na območju premikanja aerodroma, in
- (6) območja 4 ali njegovih delov, kot je določeno v točki AIS.TR.350(d), za vse vzletno-pristajalne steze, na katerih so vzpostavljene operacije za natančni prilet kategorij II ali III in kjer operatorji potrebujejo podrobne informacije o terenu, da lahko ocenijo učinek terena na višino odločitve, ki se določi z uporabo radijskih višinomerov.

AIS.OR.360 Nizi podatkov o ovirah

Izvajalec AIS zagotovi, da se podatki o ovirah, če so na voljo, zagotavljajo:

- (a) za ovire na območju 1, katerih relativna višina je 100 m ali več nad tlemi;
- (b) za aerodrome za vse ovire na območju 2, za katere se šteje, da pomenijo nevarnost za navigacijo v zračnem prometu, in
- (c) za aerodrome za pokrivanje:
  - (1) območja 2a ali njegovih delov za tiste ovire, ki segajo na zadevno površino zbiranja podatkov o ovirah;
  - (2) objektov na območju vzletne poti ali na delih takega območja, ki segajo nad ravnino, imajo naklon 1,2 % in skupni izvor z območjem vzletne poti;
  - (3) vsega, kar sega na ravnine razmejitve od ovir aerodroma ali na njihove dele;
  - (4) območij 2b, 2c in 2d za tiste ovire, ki segajo na zadevno površino zbiranja podatkov o ovirah;
  - (5) območja 3 ali njegovih delov za tiste ovire, ki segajo na zadevno površino zbiranja podatkov o ovirah, in
  - (6) območja 4 ali njegovih delov za vse vzletno-pristajalne steze, na katerih so vzpostavljene operacije za natančni prilet kategorij II ali III.

AIS.OR.365 Nizi kartografskih podatkov o aerodromu

Izvajalec AIS zagotovi, da se nizi kartografskih podatkov o aerodromu, če so na voljo, zagotavljajo v skladu s točko AIS.TR.365.

▼ M1**AIS.OR.370 Nizi podatkov o postopku instrumentalnega letenja**

Izvajalec AIS zagotovi, da se nizi podatkov o postopku instrumentalnega letenja, če so na voljo, zagotavljajo v skladu s točko AIS.TR.370.

*ODDELEK 4 – SLUŽBA RAZPOŠILJANJA IN INFORMACIJ PRED LETOM***AIS.OR.400 Službe razpošiljanja**

Izvajalec AIS:

- (a) razpošilja razpoložljive produkte letalskih informacij uporabnikom, ki jih zahtevajo;
- (b) čim hitreje daje na voljo AIP, spremembe AIP, dopolnitve AIP, NOTAM in AIC;
- (c) zagotovi, da se NOTAM razpošiljajo prek letalske fiksne storitve (AFS), kadar koli je to izvedljivo;
- (d) zagotovi, da mednarodna izmenjava NOTAM poteka le v skladu s skupnim dogovorom med zadevnimi mednarodnimi uradi NOTAM in večnacionalnimi enotami za obdelavo NOTAM, in
- (e) po potrebi uredi izdajo in prejem NOTAM, ki se razpošiljajo prek telekomunikacij, da se izpolnijo operativne zahteve.

AIS.OR.405 Službe informacij pred letom

Izvajalec AIS zagotovi:

- (a) za vsak aerodrom/heliport, da so letalske informacije, ki se nanašajo na faze poti leta, ki izvirajo na aerodromu/heliportu, na voljo osebju, ki izvaja letalske operacije, vključno z letalskimi posadkami in službami, pristojnimi za informacije pred letom, in
- (b) da letalske informacije, ki se zagotavljajo za načrtovanje pred letom, vključujejo informacije, ki so pomembne za operacije in izhajajo iz elementov produktov letalskih informacij.

*ODDELEK 5 – POSODOBITEV PRODUKTOV LETALSKIH INFORMACIJ***AIS.OR.500 Splošno – posodobitev produktov letalskih informacij**

Izvajalec AIS zagotovi, da se letalski podatki in letalske informacije spremenijo ali ponovno izdajo ter tako posodobljajo.

AIS.OR.505 Urejanje letalskih informacij in njihov nadzor (AIRAC)

Izvajalec AIS zagotovi, da se v sistemu AIRAC razpošiljajo informacije glede okoliščin iz točke AIS.TR.505(a).

Izvajalec AIS zagotovi:

- (1) da se informacije, objavljene v sistemu AIRAC, ne spremenijo vsaj nadaljnjih 28 dni po datumu začetka veljavnosti AIRAC, razen če je okoliščina, o kateri se obvešča,časna in ne traja celotno obdobje;

▼ M1

- (2) da se informacije, objavljene v sistemu AIRAC, razpošiljajo/dajo na voljo tako, da jih prejemniki prejmejo vsaj 28 dni pred datumom začetka veljavnosti AIRAC, in
- (3) da se datumi izvajanja, razen datumov začetka veljavnosti AIRAC, ne uporabljajo za vnaprej načrtovane operativno pomembne spremembe, ki zahtevajo kartografsko delo, in/ali posodabljanje navigacijskih podatkovnih zbirk.

AIS.OR.510 NOTAM

Izvajalec AIS:

- (a) zagotovi, da se NOTAM zagotavljajo v skladu s točko AIS.TR.510, in
- (b) zagotovi „sprožilni NOTAM“, kot je določeno v točki AIS.TR.510(f), ko se sprememba AIP ali dopolnitev AIP objavi v skladu s postopki AIRAC.

AIS.OR.515 Posodobitve nizov podatkov

Izvajalec AIS:

- (a) spremeni ali ponovno izda nize podatkov v rednih intervalih, ki so potrebni, da se zagotavlja njihova posodobljenost, ter
- (b) izdaja trajne spremembe in dolgotrajne začasne spremembe – tri mesece ali dlje –, ki se zagotavljajo kot digitalni podatki v obliki popolnih nizov podatkov in/ali podrejeni niz, ki vključuje le razlike glede na predhodno izdan popoln niz podatkov.

*ODDELEK 6 – ZAHTEVE ZA OSEBJE***AIS.OR.600 Splošne zahteve**

Poleg točke ATM/ANS.OR.B.005(a)(6) Priloge III izvajalec AIS zagotovi, da (je) osebje, ki je odgovorno za zagotavljanje letalskih podatkov in letalskih informacij:

- (a) pozna in uporablja:
  - (1) zahteve glede produktov in storitev letalskih informacij, kot je določeno v oddelkih 2 do 5;
  - (2) cikle posodabljanja, ki se uporabljajo za objavljanje sprememb AIP in dopolnitev AIP za območja, za katera zagotavljajo letalske podatke ali letalske informacije;
- (b) ustrezno usposobljeno, pristojno in pooblaščen za opravljanje svojega dela.

PODDEL B – DODATNE TEHNIČNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE LETALSKIH INFORMACIJSKIH SLUŽB (AIS.TR)*ODDELEK 2 – UPRAVLJANJE KAKOVOSTI PODATKOV***AIS.TR.200 Splošno**

- (a) Točnost letalskih podatkov ustreza tisti, navedeni v katalogu letalskih podatkov („katalog podatkov“) iz Dodatka 1 k Prilogi III (del ATM/ANS.OR).
- (b) Ločljivost letalskih podatkov je sorazmerna z dejansko točnostjo podatkov.

▼ M1

- (c) Ohranja se celovitost letalskih podatkov. Na podlagi razvrščanja po celovitosti, opredeljenega v katalogu podatkov, so vzpostavljeni postopki, ki omogočajo:
- (1) da ne pride do okvare rutinskih podatkov ves čas njihove obdelave;
  - (2) da v nobeni fazi celotnega postopka ne pride do okvare bistvenih podatkov, po potrebi pa se vključijo tudi dodatni postopki za obravnavo potencialnih tveganj v celotni strukturi sistema, da se nadalje zagotovi celovitost podatkov na tej ravni;
  - (3) da v nobeni fazi celotnega postopka ne pride do okvare ključnih podatkov, pri čemer se vključijo tudi dodatni postopki za zagotavljanje celovitosti, da se v celoti zmanjšajo učinki napak, ki so s temeljito analizo celotne strukture sistema opredeljene kot potencialna tveganja za celovitost podatkov.
- (d) Zagotovi se sledljivost letalskih podatkov.
- (e) Zagotovi se pravočasnost letalskih podatkov, vključno z vsemi omejitvami obdobja veljavnosti podatkov.
- (f) Zagotovi se popolnost letalskih podatkov.
- (g) Oblika zapisa prejetih podatkov je ustrezna za zagotovitev, da se podatki razlagajo na način, ki ustreza njihovi namembnosti.

AIS.TR.210 Izmenjava letalskih podatkov in letalskih informacij

Razen glede podatkov o terenu, (je) oblika zapisa za izmenjavo letalskih podatkov:

- (a) omogoča izmenjavo podatkov za posamezne lastnosti in zbirke lastnosti;
- (b) omogoča izmenjavo izhodiščnih informacij zaradi trajnih sprememb;
- (c) strukturirana v skladu z vsebinami in značilnostmi kataloga letalskih podatkov in dokumentirana z vzporejanjem med obliko zapisa izmenjave in katalogom letalskih podatkov.

AIS.TR.220 Preverjanje

(a) S preverjanjem se zagotovi:

- (1) da so bili letalski podatki prejeti brez okvare;
  - (2) da postopek obdelave letalskih podatkov ne povzroči okvare.
- (b) Letalski podatki in letalske informacije, ki se vnašajo ročno, se neodvisno preverjajo, da se zaznajo kakršne koli napake, ki bi morda nastale.

AIS.TR.225 Metapodatki

Metapodatki, ki se zbirajo, vključujejo vsaj:

- (a) identifikacijo organizacij ali subjektov, ki opravljajo katera koli dejanja pri ustvarjanju, prenosu ali obdelavi letalskih podatkov;

▼ M1

- (b) navedbo izvedenih dejanj;
- (c) datum in čas izvedbe dejanja.

AIS.TR.235 Poročanje o napakah, merjenje napak in popravljalni ukrepi

Z mehanizmi za poročanje o napakah in merjenje napak ter popravnimi mehanizmi se zagotovi, da:

- (a) se težave, odkrite pri ustvarjanju, pripravi in hrambi podatkov, ravnanju z njimi ter njihovi obdelavi, ali težave, ki jih uporabniki sporočijo po objavi, evidentirajo;
- (b) izvajalec AIS analizira vse sporočene težave v zvezi z letalskimi podatki in letalskimi informacijami ter da se izvedejo potrebni popravljalni ukrepi;
- (c) se vse napake, neskladja in nepravilnosti, ki se odkrijejo pri ključnih in bistvenih letalskih podatkih, prednostno odpravijo;
- (d) so prizadeti uporabniki čim učinkoviteje opozorjeni na napake, pri čemer se upošteva raven celovitosti letalskih podatkov in letalskih informacij;
- (e) se spodbujajo povratne informacije o napaki in olajša njihovo sporočanje.

AIS.TR.240 Omejitve podatkov

Identifikacija podatkov, ki ne izpolnjujejo DQR, se opravi z opombo ali izrecno navedbo vrednosti kakovosti.

*ODDELEK 3 – PRODUKTI LETALSKIH INFORMACIJ***AIS.TR.300 Splošno – produkti letalskih informacij**

- (a) Produkti letalskih informacij, namenjeni razpošiljanju, vključujejo angleško besedilo za tiste dele, ki so izraženi v preprostem jeziku, razen produktov, ki se razpošiljajo le znotraj države članice.
- (b) Imena krajev se črkujejo v skladu z lokalno rabo in se po potrebi prečrkujejo v osnovno latinico v skladu s pravili Mednarodne organizacije za standardizacijo (ISO).
- (c) Pri produktih letalskih informacij se uporabljajo okrajšave Mednarodne organizacije civilnega letalstva (ICAO), kadar koli je to primerno.

*Poglavje 1 – Letalske informacije v obliki standardizirane predstavitve***AIS.TR.305 Zbornik letalskih informacij (AIP)**

- (a) AIP, spremembe AIP in dopolnitve AIP se zagotovijo v obliki elektronskega AIP (eAIP). Ta omogoča prikaz na računalniških zaslonih in tiskanje. Poleg tega se lahko AIP, spremembe AIP in dopolnitve AIP zagotavljajo v tiskani obliki.
- (b) AIP vključuje:
  - (1) izjavo pristojnega organa, odgovornega za naprave, službe ali postopke za navigacijo v zračnem prometu, ki jih AIP pokriva;

▼ M1

- (2) splošne pogoje, pod katerimi so službe in naprave na voljo za uporabo;
  - (3) seznam pomembnih razlik med predpisi in praksami držav članic ter zadevnimi standardi in priporočenimi praksami (SARP) ter postopki ICAO;
  - (4) odločitev države članice v vsakem pomembnem primeru, kadar postopki in SARP ICAO omogočajo tudi druge možnosti ukrepanja.
- (c) AIP vsebuje informacije, ki se nanašajo na naslove tem iz Dodatka 1 in so urejene v okviru njih.
- (d) Država članica izdajateljica in izvajalec AIS se jasno navedeta.
- (e) Kadar dve ali več držav članic skupaj izda AIP, se te jasno navedejo.
- (f) Vsak AIP je samostojen dokument in vsebuje kazalo vsebine.
- (g) AIP je razdeljen na tri dele (GEN, ENR in AD), oddelke in pododdelke, razen kadar je namen AIP ali njegovega zvezka olajšati operativno rabo na poti, pri čemer lahko država članica v takem primeru izbere obliko zapisa in ureditev AIP, če zagotovi ustrezno kazalo.
- (h) Vsak AIP se datira.
- (i) Datum, ki ga sestavlja navedba dneva, meseca (z besedo) in leta, je datum objave in/ali datum začetka veljavnosti (AIRAC) informacij.
- (j) Pri opisu obdobja aktivnosti ali razpoložljivosti ali operativnih obdobja se navedejo ustrezni dnevi in ure.
- (k) Na vsakem AIP, ki se izda v tiskani obliki, in na vsaki strani AIP, ki se izda v nevezani obliki, se jasno navedejo:
- (1) identifikacija AIP;
  - (2) območje, ki ga zajema, in njegove razčlenitve, če je potrebno;
  - (3) identifikacija države članice izdajateljice in organizacije, ki ga je pripravila (organa), ter
  - (4) številke strani/nazivi kart.
- (l) Vse spremembe tiskane izdaje AIP se objavijo z nadomestnimi listi.

AIS.TR.310 Spremembe AIP

- (a) Vse pomembne operativne spremembe AIP v skladu s točko AIS.OR.505 se izdajo na podlagi AIRAC in kot take jasno označijo.
- (b) Vsaki spremembi AIP se dodeli zaporedna serijska številka.

▼ M1

- (c) Sprememba AIP ob izdaji vsebuje sklice na serijsko številko NOTAM, ki so bili vključeni v spremembo.
- (d) Najnovejši cikli posodobitev, ki se nanašajo na spremembe AIP, so javno dostopni.
- (e) Ročno vpisane spremembe/opombe naj se čim manj uporabljajo; običajna metoda objave sprememb je ponovna izdaja ali nadomestitev strani.
- (f) Vsaka sprememba AIP:
  - (1) vključuje kontrolni seznam z aktualnimi datumi in številkami vsake nevezane strani AIP in
  - (2) vključuje pregled vseh morebitnih ročno vnesenih sprememb.
- (g) Nove ali revidirane informacije se označijo z opombo na robu strani.
- (h) Vsaka stran spremembe AIP, vključno z naslovnico, vsebuje datum objave in, če je ustrezno, datum začetka veljavnosti.
- (i) Redni intervali med spremembami AIP se navedejo v delu 1 – Splošno (GEN) AIP.

AIS.TR.315 Dopolnitve AIP

- (a) Dopolnitve AIP v tiskani obliki se izdajo po posameznih straneh.
- (b) Najnovejši cikli posodobitev, ki se nanašajo na dopolnitve AIP, so javno dostopni.
- (c) Vsaki dopolnitvi AIP se dodeli zaporedna serijska številka, ki temelji na koledarskem letu.
- (d) Kadar se dopolnitev AIP izda kot nadomestilo NOTAM, se navede sklic na serijo in številko NOTAM.
- (e) Kot del kontrolnega seznama NOTAM in za razpošiljanje z dopolnitvami AIP se v obdobjih po največ en mesec izda kontrolni seznam veljavnih dopolnitev AIP.
- (f) Na vsaki strani dopolnitve AIP se navede datum objave. Na vsaki strani dopolnitve AIRAC AIP se navede datum objave in datum začetka veljavnosti.

AIS.TR.320 Okrožnica z letalskimi informacijami (AIC)

- (a) AIC se zagotavlja v elektronski obliki.
- (b) AIC se zagotavlja, kadar koli je treba objaviti:
  - (1) napovedi pomembnih sprememb v postopkih, službah in napravah za navigacijo v zračnem prometu;
  - (2) napovedi uvedbe novih navigacijskih sistemov;

▼ **M1**

- (3) pomembne informacije, ki izhajajo iz preiskav letalskih nesreč/incidentov in vplivajo na varnost letenja;
  - (4) informacije o predpisih, ki se nanašajo na zaščito civilnega letalstva pred dejanji nezakonitega poseganja, ki pomenijo tveganje za varnost civilnega letalstva;
  - (5) zdravstvene nasvete, ki so posebej pomembni za pilote;
  - (6) opozorila pilotom glede izogibanja fizičnim nevarnostim;
  - (7) informacije o vplivih nekaterih vremenskih pojavov na operacije zrakoplovov;
  - (8) informacije o novih nevarnostih, ki vplivajo na tehnike vodenja zrakoplova;
  - (9) informacije o predpisih, ki se nanašajo na prevoz prepovedanih predmetov po zraku;
  - (10) sklice na zahteve iz nacionalne zakonodaje in zakonodaje EU ter na objavo sprememb v njih;
  - (11) informacije o ureditvi izdajanja dovoljenj letalski posadki;
  - (12) informacije o usposabljanju letalskega osebja;
  - (13) informacije o izvajanju zahtev ali njihovem izvzetju iz nacionalne zakonodaje ali zakonodaje EU;
  - (14) nasvete o uporabi in vzdrževanju posameznih vrst opreme;
  - (15) dejansko ali načrtovano razpoložljivost novih ali revidiranih izdaj letalskih navigacijskih kart;
  - (16) informacije o opremljenosti s komunikacijsko opremo;
  - (17) pojasnila v zvezi z zmanjševanjem hrupa;
  - (18) izbrane plovnostne zahteve;
  - (19) informacije o spremembah v serijah NOTAM ali njihovem razpošiljanju, novih izdajah AIP ali večjih spremembah njihove vsebine, območja, ki ga pokrivajo, ali oblike zapisa;
  - (20) vnaprejšnje informacije o načrtovanih ukrepih v primeru snega in
  - (21) druge podobne informacije.
- (c) AIC se ne uporabi za informacije, ki jih je treba vključiti v AIP ali NOTAM.
- (d) Načrt ukrepov v primeru snega, izdan v skladu s točko AD 1.2.2 AIP, se dopolni s sezonskimi informacijami, ki se kot AIC izdajo dovolj časa vnaprej pred začetkom zime – vsaj en mesec pred običajnim začetkom zimskih razmer.

▼ M1

- (e) Če izvorna država članica izbere AIC za razpošiljanje zunaj svojega ozemlja, se razpošilja enako kot AIP.
- (f) Vsaki AIC se dodeli zaporedna serijska številka, ki temelji na koledarskem letu.
- (g) Če se AIC zagotavlja v več kot eni seriji, se vsaka serija ločeno označi s črko.
- (h) Vsaj enkrat na leto se izda kontrolni seznam AIC, ki je trenutno v veljavi, in razpošlje enako kot AIC.
- (i) Kontrolni seznam AIC, ki se zagotavlja zunaj ozemlja države članice, se vključi v kontrolni seznam NOTAM.

AIS.TR.330 NOTAM

- (a) NOTAM se izda, če je treba zagotoviti naslednje informacije:
  - (1) vzpostavitev ali zaprtje aerodromov ali heliportov ali vzletno-pristajalnih stez ali pomembne spremembe v njihovem obratovanju;
  - (2) vzpostavitev ali prenehanje opravljanja letalskih služb ali pomembne spremembe glede njihovega delovanja;
  - (3) vzpostavitev ali prenehanje operativne zmogljivosti radionavigacijskih služb in služb za komunikacijo zrak–zemlja ali pomembne spremembe glede njihovih operativnih zmogljivosti;
  - (4) nerazpoložljivost rezervnih in sekundarnih sistemov, ki imajo neposreden operativni vpliv;
  - (5) uvedba ali umik vizualnih pripomočkov ali njihove pomembne spremembe;
  - (6) prekinitve ali ponovna vzpostavitev večjih komponent sistemov razsvetljave na aerodromih;
  - (7) vzpostavitev ali prenehanje postopkov glede navigacijskih služb zračnega prometa ali njihove pomembne spremembe;
  - (8) pojav ali odprava večjih napak ali ovir na manevrski površini;
  - (9) spremembe ali omejitve glede razpoložljivosti goriva, olja in kisika;
  - (10) večje spremembe razpoložljivih objektov in služb za iskanje in reševanje (SAR);
  - (11) vzpostavitev, prenehanje ali ponovna vzpostavitev delovanja svetilnikov za opozarjanje na nevarnost ovir v navigaciji v zračnem prometu;
  - (12) spremembe v predpisih, ki se uporabljajo v zadevnih državah članicah in ki zahtevajo takojšnje ukrepanje z operativnega vidika;
  - (13) operativne zahteve, zaradi katerih je potrebno takojšnje ukrepanje, ali njihove spremembe;
  - (14) prisotnost nevarnosti, ki vplivajo na navigacijo v zračnem prometu;

▼ M1

- (15) načrtovani izpusti laserjev, prikazi laserjev in iskalnih luči, če je verjetno, da bo to škodilo nočnemu vidu pilotov;
  - (16) postavitve ali odstranitve ali spremembe ovir za navigacijo v zračnem prometu na območjih vzleta/vzpenjanja, neuspelega prileta, prileta ter na vzletno-pristajalni stezi;
  - (17) uvedba ali ukinitvev, vključno z aktivacijo ali deaktivacijo, kot je ustrezno, statusa prepovedanega, omejenega ali nevarnega območja ali njegove spremembe;
  - (18) vzpostavitev ali ukinitvev območij ali poti ali njihovih delov, kjer obstaja možnost prestrežanja in kjer je potrebno spremljanje na zelo visoki frekvenci (VHF) za klic v sili 121,500 MHz;
  - (19) dodelitev, ukinitvev ali sprememba oznak lokacije;
  - (20) spremembe kategorije reševanja in gašenja (RFF) aerodroma/heliporta;
  - (21) prisotnost, odprava ali pomembne spremembe nevarnih razmer zaradi snega, plundre, ledu, radioaktivnih materialov, strupenih snovi, nanosov vulkanskega pepela ali vode na območju premikanja;
  - (22) izbruhi epidemij, zaradi katerih so potrebne spremembe v sporočenih zahtevah glede ukrepov v zvezi s cepljenji in karanteno;
  - (23) napovedi sončnega kozmičnega sevanja, če je na voljo;
  - (24) operativno pomembne spremembe vulkanske aktivnosti, lokacije, datuma in časa vulkanskega izbruha in/ali horizontalne in vertikalne razširjenosti oblaka vulkanskega pepela, vključno s smerjo premikanja, nivoji letenja in potmi ali deli poti, na katere bi navedeno lahko vplivalo;
  - (25) izpust radioaktivnih ali strupenih snovi v ozračje kot posledica jedrskega ali kemičnega incidenta, lokacija, datum in čas incidenta, nivoji letenja in poti ali njihovi deli, na katere bi navedeno lahko vplivalo, ter smer premikanja;
  - (26) vzpostavitev operacij misij humanitarne pomoči ter postopki in/ali omejitve, ki vplivajo na navigacijo v zračnem prometu;
  - (27) izvajanje kratkoročnih ukrepov ob nepredvidenih dogodkih v primeru motenj ali delnih motenj na ATS in z njimi povezanih podpornih storitvah;
  - (28) posebna izguba celovitosti satelitskih navigacijskih sistemov;
  - (29) nedostopnost vzletno-pristajalne steze zaradi del za označevanje ali, če se oprema, ki se uporablja za navedena dela, lahko odstrani, časovni zamik, ki je potreben za razpoložljivost vzletno-pristajalne steze.
- (b) NOTAM se ne izda za zagotavljanje katerih koli naslednjih informacij:
- (1) redna vzdrževalna dela na ploščadih in vozniških stezah, ki ne vplivajo na varnost premikanja zrakoplova;

▼ M1

- (2) začasne ovire v bližini aerodroma/heliporta, ki ne vplivajo na varnost operacij zrakoplova;
- (3) delna okvara naprav za razsvetljavo aerodroma/heliporta, če taka okvara ne vpliva neposredno na operacije zrakoplova;
- (4) delna začasna okvara komunikacij zrak–zemlja, če so na voljo in operativne primerne alternativne frekvence;
- (5) pomanjkanje signalnih služb na ploščadi ter zaprtje in omejitve cestnega prometa in nadzor nad njim;
- (6) nedelujoče lokacije, destinacije ali druge oznake z navodili na območju premikanja na aerodromu;

▼ C3

- (7) padalstvo, kadar poteka v nekontroliranem zračnem prostoru na podlagi pravil vizualnega letenja (VFR) ali kadar poteka v kontroliranem zračnem prostoru na objavljenih lokacijah ali v nevarnih ali prepovedanih območjih;

▼ M1

- (8) dejavnosti usposabljanja, ki jih izvajajo enote na tleh;
  - (9) nerazpoložljivost rezervnih in sekundarnih sistemov, če nimajo operativnega vpliva;
  - (10) omejitve objektov ali splošnih služb letališča, ki nimajo operativnega vpliva;
  - (11) nacionalni predpisi, ki ne vplivajo na splošno letalstvo;
  - (12) obvestila ali opozorila o morebitnih/potencialnih omejitvah, ki nimajo operativnega vpliva;
  - (13) splošni opomniki o že objavljenih informacijah;
  - (14) razpoložljivost opreme za enote na tleh, brez informacij o operativnem vplivu na zračni prostor in uporabnike naprav;
  - (15) informacije o izpustih laserjev, ki nimajo operativnega vpliva, in o ognjemetih pod minimalno višino letenja;
  - (16) zaprtje delov območja premikanja v zvezi z lokalno usklajenimi načrtovanimi deli, ki trajajo manj kot eno uro;
  - (17) prenehanje, spremembe, nerazpoložljivost operacij aerodroma/heliporta, razen v obratovalnem času aerodroma/heliporta, in
  - (18) druge podobne začasne neoperativne informacije.
- (c) Razen kot je določeno v točkah AIS.TR.330(f) in AIS.TR.330(g), vsak NOTAM vsebuje informacije v vrstnem redu, kot je navedeno v obliki zapisa NOTAM v Dodatku 2.
- (d) Besedilo NOTAM je sestavljeno iz izrazov/enotnih okrajšav frazeologije, ki se dodelijo kodi ICAO NOTAM, dopolnjujejo pa jih okrajšave, oznake, identifikatorji, druge oznake, pozivni znaki, frekvence, številke in preprosto besedilo ICAO.

▼ M1

- (e) Vsi NOTAM se izdajo v angleščini. NOTAM se lahko dodatno izda v nacionalnem jeziku, če je to potrebno za domače uporabnike.
- (f) Informacije o snegu, plundri, ledu, poledici, stoječi vodi ali vodi, povezani s snegom, plundro, ledom ali poledico na območju premikanja se razpošiljajo s SNOWTAM in vsebujejo informacije v vrstnem redu, kot je naveden v obliki zapisa SNOWTAM v Dodatku 3a.
- (g) Informacije o operativno pomembnih spremembah vulkanske aktivnosti, vulkanskih izbruhih in/ali oblakih vulkanskega pepela, kadar se poročajo v obliki ASHTAM, vsebujejo informacije v vrstnem redu, kot je naveden v obliki zapisa ASHTAM v Dodatku 4.
- (h) Če NOTAM vsebuje napake, se izda NOTAM z novo številko, ki nadomesti napačni NOTAM, ali pa se napačni NOTAM prekliče in se izda nov NOTAM.
- (i) Kadar se izda NOTAM, s katerim se prekliče ali nadomesti predhodni NOTAM:
  - (1) se navedeta serija in številka/leto predhodnega NOTAM;
  - (2) so serija, oznaka lokacije in vsebina obeh NOTAM enake.
- (j) Z enim NOTAM se prekliče ali nadomesti le en NOTAM.
- (k) Vsak NOTAM obravnava le eno temo in en pogoj teme.
- (l) NOTAM mora biti čimkrajši in sestavljen tako, da je njegov pomen jasen brez vpogleda v drug dokument.
- (m) NOTAM, ki vsebuje trajne informacije ali dolgotrajnečasne informacije, vsebuje ustrezne sklice na AIP ali dopolnitev AIP.
- (n) Oznake lokacije, navedene v besedilu NOTAM, so tiste, ki jih vsebuje dokument ICAO št. 7910 „Location Indicators“ (Oznake lokacije). Skrajšana oblika takih oznak se ne uporabi. Kadar lokaciji ni dodeljena nobena oznaka lokacije ICAO, se ime lokacije navede v preprostem jeziku.
- (o) Vsakemu NOTAM se dodeli serija, ki jo sestavljajo črka in štirimestno število, ki mu sledita črtica in dvomestno število za letnico. Štirimestno število je zaporedno in temelji na koledarskem letu.
- (p) Vsi NOTAM so razdeljeni v serije na podlagi teme, prometa ali lokacije ali njihove kombinacije, odvisno od potreb končnih uporabnikov. NOTAM za aerodrome, ki dovoljujejo mednarodni zračni promet, se izda v mednarodni seriji NOTAM.
- (q) Če se NOTAM izda v angleščini in nacionalnem jeziku, se serija NOTAM organizira tako, da je serija v nacionalnem jeziku glede vsebine in oštevilčevanja enaka seriji v angleščini.
- (r) Vsebina in geografska pokritost vsake serije NOTAM sta podrobno navedeni v AIP, v točki GEN 3.
- (s) Redno se zagotavlja kontrolni seznam veljavnih NOTAM.

▼ M1

- (t) Za vsako serijo se izda en kontrolni seznam NOTAM.
- (u) Kontrolni seznam NOTAM se nanaša tudi na najnovejše spremembe AIP, dopolnitve AIP, nize podatkov in vsaj na razposlane AIC.
- (v) Kontrolni seznam NOTAM se razpošilja enako kot serija dejanskih sporočil, na katera se nanaša, in je jasno označen kot kontrolni seznam.
- (w) Dodelitev serije se spremlja in po potrebi se sprejmejo ustrezni ukrepi za zagotovitev, da nobena serija ne doseže največjega možnega števila izdanih NOTAM pred koncem koledarskega leta.

Poglavje 2 – Digitalni nizi podatkov**AIS.TR.335 Splošno – digitalni nizi podatkov**

- (a) Kot referenčni okvir se uporabi standard za geografske informacije.
- (b) Opis vsakega razpoložljivega niza podatkov se zagotovi v obliki specifikacije produkta podatkov.
- (c) Kontrolni seznam razpoložljivih nizov podatkov, vključno z njihovimi datumi začetka veljavnosti in datumi objave, se da na voljo uporabnikom, da se zagotovi uporaba najnovejših podatkov.
- (d) Kontrolni seznam nizov podatkov se da na voljo prek enakih mehanizmov razpošiljanja, kot so bili uporabljeni za nize podatkov.

AIS.TR.340 Zahteve glede metapodatkov

Minimalna količina metapodatkov za vsak niz podatkov vključuje:

- (a) ime organizacij ali subjektov, ki zagotavljajo niz podatkov;
- (b) datum in čas zagotovitve niza podatkov;
- (c) veljavnost niza podatkov in
- (d) kakršne koli omejitve uporabe niza podatkov.

AIS.TR.345 Niz podatkov AIP

- (a) Niz podatkov AIP vključuje podatke o naslednjih temah, vključno z navedenimi lastnostmi, če je ustrezno:

Teme podatkov	Osnovne povezane lastnosti
Zračni prostor ATS	Vrsta, ime, bočne meje, vertikalne meje, razred zračnega prostora
Zračni prostor za posebne dejavnosti	Vrsta, ime, bočne meje, vertikalne meje, omejitve, aktivacija
Pot	Predpona identifikatorja, pravila letenja, oznaka

▼ **M1**

Teme podatkov	Osnovne povezane lastnosti
Odsek poti	Navigacijske specifikacije, začetna točka, končna točka, sled letenja, razdalja, zgornja meja, spodnja meja, najmanjša absolutna višina na poti (MEA), najmanjša absolutna višina nad ovirami (MOCA), smer potovalnega leta, nasprotna smer potovalnega leta, zahteve glede zmogljivosti navigacije
Točka poti – na poti	Zahteve glede poročanja, identifikacija, lokacija, določitev
Aerodrom/heliport	Oznaka lokacije, ime, oznaka Mednarodnega združenja letalskih prevoznikov (IATA), mesto, ki ga oskrbuje, datum certificiranja, datum izteka veljavnosti certificiranja, če je ustrezno, vrsta kontrole, nadmorska višina letališča, referenčna temperatura, magnetna variacija, referenčna točka letališča
Vzletno-pristajalna steza	Oznaka, nominalna dolžina, nominalna širina, vrsta površine, trdnost
Usmerjenost vzletno-pristajalne steze	Oznaka, dejanska smer, prag, razpoložljiva dolžina za vzletni zalet (TORA), razpoložljiva dolžina za vzletanje (TODA), razpoložljiva dolžina vzletnega zaleta in pot ustavljanja (ASDA), razpoložljiva dolžina za pristajanje (LDA), zavrnjena TODA (za helikopterje)
Območje končnega prileta in vzleta (FATO)	Oznaka, dolžina, širina, točka praga
Območje dotika in vzleta (TLOF)	Oznaka, središčna točka, dolžina, širina, vrsta površine
Radionavigacijski pripomoček	Opredelitev tipa, ime, aerodrom, ki ga oskrbuje, obratovalni čas, magnetna variacija, frekvenca/kanal, položaj, nadmorska višina, magnetna smer, dejanska smer, usmerjenost smeri nič

- (b) Če lastnost ni opredeljena za določeno pojavitev tem iz točke (a), podrejeni niz podatkov AIP vključuje izrecno navedbo: „ni relevantno“.

AIS.TR.350 Podatki o terenu in ovirah – splošne zahteve

Območja pokrivanja nizov podatkov o terenu in ovirah se navedejo kot:

- (a) območje 1: celotno ozemlje države članice;
- (b) območje 2: v bližini aerodroma, razdeljeno kot sledi:
- (1) območje 2a: pravokotno območje okrog vzletno-pristajalne steze, ki ga sestavlja vzletno-pristajalna steza in morebitna čistina, če obstaja;
  - (2) območje 2b: območje, ki se razteza od konca območja 2a v smeri odhoda, v dolžini 10 km in z razpršenostjo sledi 15 % na vsako stran;

▼ M1

- (3) območje 2c: območje, ki se razteza zunaj območij 2a in 2b na razdalji največ 10 km od meje območja 2a, in
- (4) območje 2d: območje zunaj območij 2a, 2b in 2c do razdalje 45 km od referenčne točke aerodroma ali do meje obstoječe manevrske površine na terminalih (TMA), kar koli je bližje;
- (c) območje 3: območje, ki meji na območje premikanja na aerodromu in ki se razteza horizontalno od roba vzletno-pristajalne steze do 90 m od sredinske črte vzletno-pristajalne steze in 50 m od roba vseh drugih delov območja premikanja na aerodromu, in
- (d) območje 4: območje, ki se razteza 900 m pred pragom vzletno-pristajalne steze in 60 m na vsako stran podaljšane sredinske črte vzletno-pristajalne steze v smeri prileta na vzletno-pristajalni stezi za natančni prilet kategorije II ali III.

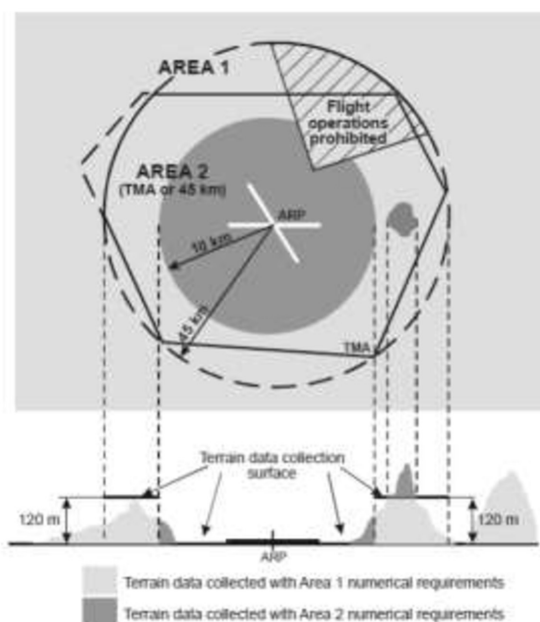
AIS.TR.355 Nizi podatkov o terenu

Kadar se nizi podatkov o terenu zagotavljajo v skladu s točko AIS.OR.355:

- (a) nizi podatkov o terenu vsebujejo digitalno predstavitev površine terena v obliki stalnih vrednosti nadmorskih višin na vseh presečiščih opredeljene mreže, s sklicem na skupni podatek;
- (b) je mreža terena kotna ali linearna, pravilne ali nepravilne oblike;
- (c) nizi podatkov o terenu vključujejo prostorske (položaj in nadmorska višina), tematske in časovne vidike površja Zemlje, z naravno prisotnimi lastnostmi in brez ovir;
- (d) se zagotovi le ena vrsta lastnosti, tj. teren;
- (e) se v niz podatkov o terenu zapišejo naslednje značilnosti lastnosti terena:
  - (1) območje pokritosti;
  - (2) opredelitev avtorja podatkov;
  - (3) identifikator vira podatkov;
  - (4) metoda pridobivanja;
  - (5) razdalja med točkama;
  - (6) horizontalni referenčni sistem;
  - (7) horizontalna ločljivost;
  - (8) horizontalna točnost;
  - (9) horizontalna stopnja zaupanja;
  - (10) horizontalni položaj;
  - (11) nadmorska višina;
  - (12) referenca nadmorske višine;

▼ **M1**

- (13) vertikalni referenčni sistem;
  - (14) vertikalna ločljivost;
  - (15) vertikalna točnost;
  - (16) vertikalna stopnja zaupanja;
  - (17) evidentirana površina;
  - (18) celovitost;
  - (19) datum in časovni žig in
  - (20) uporabljena merska enota;
- (f) znotraj območja s polmerom 10 km od ARP podatki o terenu ustrezajo numeričnim zahtevam za območje 2;
- (g) na območju med 10 km in mejo TMA ali na območju s polmerom 45 km, odvisno od tega, katero območje je manjše, podatki o terenu, ki seka horizontalno ravnino 120 m nad najmanjšo nadmorsko višino vzletno-pristajalne steze, ustrezajo številčnim zahtevam območja 2;
- (h) na območju med 10 km in mejo TMA ali na območju s polmerom 45 km, odvisno od tega, katero območje je manjše, podatki o terenu, ki ne seka horizontalne ravnine 120 m nad najmanjšo nadmorsko višino vzletno-pristajalne steze, ustrezajo številčnim zahtevam območja 1, in
- (i) na delih območja 2, kjer so letalske operacije prepovedane zaradi zelo visokega terena ali drugih lokalnih omejitev in/ali predpisov, podatki o terenu ustrezajo številčnim zahtevam območja 1.

Površine zbiranja podatkov o terenu – območje 1 in območje 2

▼ M1**AIS.TR.360 Nizi podatkov o ovirah**

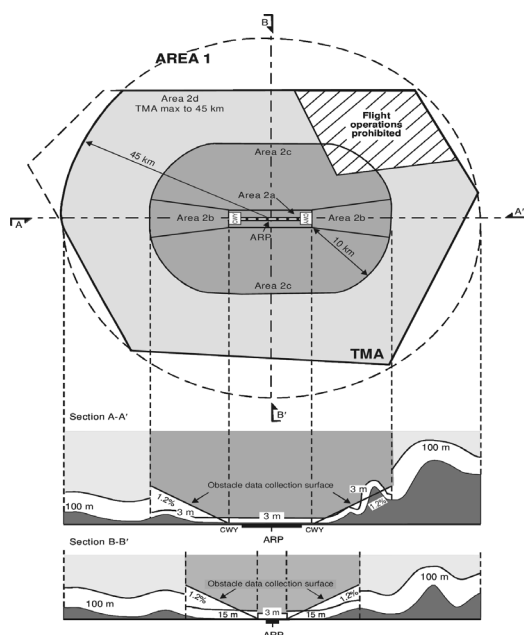
Kadar se nizi podatkov o ovirah zagotavljajo v skladu s točko AIS.OR.360:

- (a) so postavke podatkov o ovirah lastnosti, ki se predstavijo v nizih podatkov kot točke, črte ali poligoni;
- (b) se zagotovijo vse opredeljene vrste lastnosti ovir in vsaka od njih se opiše v skladu z naslednjim seznamom značilnosti:
  - (1) območje pokritosti;
  - (2) opredelitev avtorja podatkov;
  - (3) identifikator vira podatkov;
  - (4) identifikator ovire;
  - (5) horizontalna točnost;
  - (6) horizontalna stopnja zaupanja;
  - (7) horizontalni položaj;
  - (8) horizontalna ločljivost;
  - (9) horizontalna razširjenost;
  - (10) horizontalni referenčni sistem;
  - (11) nadmorska višina;
  - (12) vertikalna točnost;
  - (13) vertikalna stopnja zaupanja;
  - (14) vertikalna ločljivost;
  - (15) vertikalni referenčni sistem;
  - (16) vrsta ovire;
  - (17) vrsta geometrije;
  - (18) celovitost;
  - (19) datum in časovni žig;
  - (20) uporabljena merska enota;
  - (21) razsvetljava in
  - (22) oznake;
- (c) se podatki o ovirah za območji 2 in 3 zbirajo v skladu z naslednjimi površinami zbiranja podatkov o ovirah:
  - (1) površina zbiranja podatkov o ovirah območja 2a sega 3 m nad najbližjo nadmorsko višino vzletno-pristajalne steze, merjeno vzdolž sredinske črte vzletno-pristajalne steze, glede delov, ki se nanašajo na čistino, če ta obstaja, pa je na nadmorski višini najbližjega konca vzletno-pristajalne steze;

▼ **M1**

- (2) površina zbiranja podatkov o ovirah območja 2b ima naklon 1,2 %, ki se razteza od koncev območja 2a na nadmorski višini konca vzletno-pristajalne steze v smeri odhoda, v dolžini 10 km in z razpršenostjo sledi 15 % na vsako stran; ovir, ki segajo manj kot 3 m v višino nad tlemi, ni treba vključiti;
- (3) površina zbiranja podatkov o ovirah območja 2c ima naklon 1,2 %, ki se razteza zunaj območij 2a in 2b na razdalji največ 10 km od meje območja 2a; začetna nadmorska višina območja 2c je nadmorska višina točke območja 2a, na kateri se začne; ovir, ki segajo manj kot 15 m v višino nad tlemi, ni treba vključiti;
- (4) površina zbiranja podatkov o ovirah območja 2d sega 100 m v višino nad tlemi in
- (5) površina zbiranja podatkov o ovirah območja 3 se razteza 0,5 m nad horizontalno ravnino, ki seka najbližjo točko na območju premikanja aerodroma;
- (d) Se na delih območja 2, kjer so letalske operacije prepovedane zaradi zelo visokega terena ali drugih lokalnih omejitev in/ali predpisov, podatki o ovirah zbirajo in zapisujejo v skladu s številčnimi zahtevami območja 1;
- (e) specifikacija produktov podatkov o ovirah, ki jo podpirajo geografske koordinate za vsak aerodrom, vključen v niz podatkov, opisuje naslednja območja:
- (1) območja 2a, 2b, 2c in 2d;
  - (2) območje vzletne poti in
  - (3) ravnine razmejitve od ovir;
- (f) nizi podatkov o ovirah vsebujejo digitalno predstavitev vertikalne in horizontalne razširjenosti ovir in
- (g) se ovire ne vključijo v nize podatkov o terenu.

Površine zbiranja podatkov o ovirah – območje 1 in območje 2

▼ M1**AIS.TR.365 Nizi kartografskih podatkov o aerodromu**

- (a) Nizi kartografskih podatkov o aerodromu vsebujejo digitalno predstavitev lastnosti aerodroma.
- (b) Kot referenčni okvir se uporabijo standardi ISO za geografske informacije.
- (c) Produkti kartografskih podatkov o aerodromu se opišejo v skladu z ustreznim standardom specifikacije produktov podatkov.
- (d) Vsebina in struktura nizov kartografskih podatkov o aerodromu se opredeli v smislu sheme uporabe in kataloga lastnosti.

AIS.TR.370 Nizi podatkov o postopku instrumentalnega letenja

- (a) Nizi podatkov o postopku instrumentalnega letenja vsebujejo digitalno predstavitev postopkov instrumentalnega letenja.
- (b) Nizi podatkov o postopku instrumentalnega letenja vsebujejo podatke o naslednjih temah, vključno z vsemi njihovimi lastnostmi:
  - (1) postopek;
  - (2) odsek postopka;
  - (3) odsek končnega prileta;
  - (4) navigacijska točka postopka;
  - (5) postopek čakanja;
  - (6) posebnosti helikopterskega postopka.

*ODDELEK 4 – SLUŽBA RAZPOŠILJANJA IN INFORMACIJ PRED LETOM***AIS.TR.400 Službe razpošiljanja**

- (a) Glede NOTAM, ki se pošiljajo prek AFS, se uporabi vnaprej opredeljen sistem razpošiljanja, kadar koli je to mogoče.
- (b) Razpošiljanje serij NOTAM, razen tistih, ki se razpošiljajo mednarodno, se odobri na zahtevo.
- (c) NOTAM se pripravi v skladu s komunikacijskimi postopki ICAO, določenimi v zvezku II Priloge 10 ICAO.
- (d) Vsak NOTAM se pošlje kot posamezno telekomunikacijsko sporočilo.
- (e) Izmenjava ASHTAM zunaj ozemlja države članice in NOTAM, kadar države članice uporabljajo NOTAM za razpošiljanje informacij o vulkanski dejavnosti, vključuje svetovalne centre za spremljanje vulkanskega pepela in svetovne prognostične centre ter upošteva zahteve operacij na velike razdalje.

AIS.TR.405 Službe informacij pred letom

- (a) Uporabljajo se avtomatizirani sistemi informacij pred letom, s čimer se osebju, ki izvaja letalske operacije, vključno s člani letalskih posadk, dajo na voljo letalski podatki in letalske informacije za samostojno pripravo na let, načrtovanje leta in izvajanje službe informacij za letenje.

▼ M1

- (b) Vmesnik človek-stroj na napravah za izvajanje služb informacij pred letom zagotavlja preprost dostop do vseh zadevnih informacij/podatkov z možnostjo vodenja po sistemu.
- (c) Naprave za samostojno pripravo na let v avtomatiziranem sistemu informacij pred letom po potrebi omogočajo dostop do letalskih informacijskih služb za posvetovanje po telefonu ali prek drugih ustreznih telekomunikacijskih sredstev.
- (d) Avtomatizirani sistemi informacij pred letom za zagotavljanje letalskih podatkov in letalskih informacij za samostojno pripravo na let, načrtovanje leta in izvajanje služb informacij za letenje:
  - (1) zagotavljajo stalno in pravočasno posodabljanje podatkovne zbirke sistema ter spremljanje veljavnosti in kakovosti shranjenih letalskih podatkov;
  - (2) omogočajo dostop do sistema osebju, ki izvaja letalske operacije, vključno s člani letalskih posadk, zadevnemu letalskemu osebju in drugim uporabnikom prek primernih telekomunikacijskih sredstev;
  - (3) zagotavljajo letalske podatke in letalske informacije, do katerih se dostopa, v tiskani obliki, če se tako zahteva;
  - (4) uporabljajo postopke dostopa in vpogleda na podlagi okrajšanega preprostejšega jezika in oznak lokacij ICAO iz dokumenta ICAO št. 7910, kot je ustrezno, ali na podlagi vmesnika za uporabnike, ki je organiziran v meni, ali na podlagi drugih ustreznih mehanizmov;
  - (5) zagotavljajo pravočasen odziv na zahtevo uporabnika glede informacij.
- (e) Vsi NOTAM so privzeto na voljo za pripravo na let, uporabnik pa lahko po svoje omejuje vsebino.

*ODDELEK 5 – POSODOBITEV PRODUKTOV LETALSKIH INFORMACIJ***AIS.TR.500 Splošno – posodobitev produktov letalskih informacij**

Za spremembe AIP, dopolnitve AIP, niz podatkov AIP in nize podatkov o postopkih instrumentalnega letenja se uporabi enak cikel posodabljanja AIRAC, da se zagotovi doslednost postavk podatkov, ki se pojavljajo v več produktih letalskih informacij.

AIS.TR.505 AIRAC

- (a) Prek sistema AIRAC se razpošiljajo informacije glede naslednjih okoliščin:
  - (1) horizontalne in vertikalne meje, predpisi in postopki ki se uporabljajo za:
    - (i) območja z informacijami za letenje (FIR);
    - (ii) kontrolirana območja (CTA);
    - (iii) kontrolirane cone;

▼ M1

- (iv) območja svetovanja;
  - (v) poti ATS;
  - (vi) trajne nevarnosti, prepovedana in omejena območja (vključno z vrsto in obdobjem dejavnosti, kadar sta znana) in identifikacijska območja zračne obrambe (ADIZ);
  - (vii) trajna območja ali poti ali njihove dele, kjer obstaja možnost prestrežanja;
  - (viii) RMZ in/ali TMZ;
- (2) položaji, frekvence, pozivni znaki, identifikatorji, znane nepravilnosti in obdobja vzdrževanja radionavigacijskih pripomočkov ter komunikacijske in nadzorne naprave;
  - (3) postopki čakanja in prileta, postopki prihoda in odhoda, postopki za zmanjševanje hrupa in drugi zadevni postopki ATS;
  - (4) nivoji prehoda, absolutne višine prehoda in najmanjše sektorske absolutne višine;
  - (5) meteorološke naprave (vključno z oddajanjem) in postopki;
  - (6) vzletno-pristajalne steze in poti ustavljanja;
  - (7) vozne steze in ploščadi;
  - (8) talni operativni postopki na aerodromih (vključno s postopki pri zmanjšani vidljivosti);
  - (9) razsvetljava prileta in vzletno-pristajalne steze in
  - (10) operativni minimumi aerodroma, če jih država članica objavi.
- (b) Posebna ureditev se zagotovi, kadar se načrtujejo vse večje spremembe ter kadar je vnaprejšnje obveščanje zaželeno in izvedljivo.
- (c) Če do datuma AIRAC informacije niso predložene, se prek NOTAM ali drugih primernih sredstev razpošlje obvestilo NIL, in sicer najpozneje en cikel pred zadevnim datumom začetka veljavnosti AIRAC.

AIS.TR.510 NOTAM

- (a) NOTAM se objavi dovolj časa vnaprej, da lahko strani, na katere vpliva sprememba, sprejmejo vse zahtevane ukrepe, razen v primeru nerazpoložljivosti, vulkanske aktivnosti, izpusta radioaktivnih snovi, strupenih snovi in v primeru drugih dogodkov, ki jih ni mogoče predvideti.
- (b) V NOTAM, s katerim se sporoča nerazpoložljivost pripomočkov za navigacijo v zračnem prometu, naprav ali komunikacijskih služb, se navede tudi ocena obdobja nerazpoložljivosti ali časa, ko se pričakuje ponovna vzpostavitev služb.

▼ M1

- (c) V treh mesecih od izdaje trajnega NOTAM se informacije v njem vključijo v zadevne produkte letalskih informacij.
- (d) V treh mesecih od izdaje dolgotrajnega začasnega NOTAM se informacije v njem vključijo v dopolnitev AIP.
- (e) Kadar NOTAM s predvidenim datumom konca veljavnosti nepričakovano prekorači trimesečno obdobje, se izda nadomestni NOTAM, razen če se pričakuje, da bo stanje trajalo še nadaljnje obdobje več kot treh mesecev; v takem primeru se izda dopolnitev AIP.
- (f) V „sprožilnem NOTAM“ se na kratko opišejo vsebina, datum in čas začetka veljavnosti ter referenčna številka spremembe ali dopolnitve.
- (g) „Sprožilni NOTAM“ začne veljati na isti datum in čas začetka veljavnosti kot sprememba ali dopolnitev AIP.
- (h) V primeru spremembe AIP „sprožilni NOTAM“ ostane veljaven še 14 dni.
- (i) V primeru dopolnitve AIP, ki velja manj kot 14 dni, „sprožilni NOTAM“ ostane veljaven celotno obdobje veljavnosti dopolnitve AIP.
- (j) V primeru dopolnitve AIP, ki velja 14 dni ali več, „sprožilni NOTAM“ ostane veljaven vsaj 14 dni.

AIS.TR.515 Posodobitve nizov podatkov

- (a) Obdobje posodabljanja niza podatkov AIP in nizov podatkov o postopkih instrumentalnega letenja se navede v specifikaciji produktov podatkov.
- (b) Nizi podatkov, ki so v skladu s ciklom AIRAC na voljo vnaprej, se posodablajo s spremembami, ki se ne nanašajo na AIRAC, nastalimi med objavo in datumom začetka veljavnosti.

▼ M1*Dodatek 1***VSEBINA ZBORNIKA LETALSKIH INFORMACIJ (AIP)****DEL 1 – SPLOŠNO (GEN)**

Kadar se AIP pripravi v enem zvezku, se uvod, evidenca sprememb AIP, evidenca dopolnitev AIP, kontrolni seznam strani AIP in seznam trenutnih ročnih sprememb navedejo le v delu 1 – GEN, v delih 2 in 3 pa se ob vsakem od navedenih pododdelkov navede „ni relevantno“.

Kadar se AIP pripravi in izda v več kot enem zvezku, od katerih ima vsak ločene spremembe in dopolnitve, se ločeni uvodi, evidence sprememb AIP, evidence dopolnitev AIP, kontrolni seznam strani AIP in sezname trenutnih ročnih sprememb navedejo v vsakem zvezku.

GEN 0.1 Uvod

Kratek opis AIP, vključno z:

1. imenom organizacije izdajateljice;
2. dokumenti ICAO, ki se uporabljajo;
3. medijem objave (npr. tiskani, spletni ali drug elektronski medij);
4. strukturo AIP in opredeljenimi rednimi intervali sprememb;
5. politiko avtorskih pravic, če je ustrezno;
6. službo, na katero se je mogoče obrniti v primeru odkritih napak ali izpustov v AIP.

GEN 0.2 Evidenca sprememb AIP

Evidenca sprememb AIP in sprememb AIRAC AIP (ki so objavljene v skladu s sistemom AIRAC) vsebuje:

1. številko spremembe;
2. datum objave;
3. datum vnosa (pri spremembah AIRAC AIP datum začetka veljavnosti);
4. začetnice uradnika, ki je vnesel spremembo.

GEN 0.3 Evidenca dopolnitev AIP

Evidenca izdanih dopolnitev AIP vsebuje:

1. številko dopolnitve;
2. temo dopolnitve;
3. dele AIP, na katere vpliva;
4. obdobje veljavnosti;
5. evidenco preklicev.

▼ M1**GEN 0.4 Kontrolni seznam strani AIP**

Kontrolni seznam strani AIP vsebuje:

1. številko strani/naziv karte;
2. datum objave ali datum začetka veljavnosti (dan, mesec z besedo in leto) letalskih informacij.

GEN 0.5 Seznam ročnih sprememb AIP

Seznam trenutnih ročnih sprememb AIP vsebuje:

1. dele AIP, na katere vpliva;
2. besedilo spremembe in
3. številko spremembe AIP, s katero je bila uvedena ročna sprememba.

GEN 0.6 Kazalo dela 1

Seznam oddelkov in pododdelkov v delu 1 – splošno (GEN)

GEN 1. NACIONALNI PREDPISI IN ZAHTEVE**GEN 1.1 Imenovani organi**

Naslovi imenovanih organov, ki se ukvarjajo z olajševanjem mednarodne navigacije v zračnem prometu (civilno letalstvo, meteorologija, carine, imigracija, zdravje, pristojbine na poti in pristojbine aerodromov/heliportov, kmetijske karantene in preiskava letalskih nesreč) in ki za vsak organ vsebujejo:

1. imenovani organ;
2. ime organa;
3. poštni naslov;
4. telefonsko številko;
5. številko telefaksa;
6. e-naslov;
7. naslov letalske fiksne storitve (AFS) in
8. spletni naslov, če je na voljo.

GEN 1.2 Vstop, tranzit in odhod zrakoplova

Predpisi in zahteve glede vnaprejšnjih obvestil in prošenj za dovoljenje glede vstopa, tranzita in odhoda zrakoplova v primeru mednarodnih letov.

GEN 1.3 Vstop, tranzit in odhod potnikov in posadke

Predpisi (vključno s carinskimi, imigracijskimi in karantenskimi, ter zahteve glede vnaprejšnjih obvestil in prošenj za dovoljenje) glede vstopa, tranzita in odhoda potnikov in posadke, ki niso priseljenci.

▼ M1**GEN 1.4 Vstop, tranzit in odhod tovora**

Predpisi (vključno s carinskimi, ter zahteve glede vnaprejšnjih obvestil in prošenj za dovoljenje) glede vstopa, tranzita in odhoda tovora.

GEN 1.5 Instrumenti, oprema in dokumenti o letu zrakoplova

Kratek opis instrumentov, opreme in dokumentov o letu zrakoplova, vključno z naslednjim:

1. instrumenti, opremo (vključno z opremo za komunikacijo, navigacijo in nadzor na zrakoplovu) in dokumenti o letu, ki se prevažajo na zrakoplovu, vključno z vsemi posebnimi zahtevami poleg določb, navedenih v poddelu D Priloge IV (del CAT) k Uredbi (EU) št. 965/2012, in
2. oddajnikom signala na kraju nesreče (ELT), signalnimi napravami in reševalno opremo, kot je navedeno v točki CAT.IDE.A.280 Priloge IV (del CAT) in točki NCC.IDE.A.215 Priloge VI (del NCC) k Uredbi (EU) št. 965/2012, kadar se tako določi na regionalnem srečanju glede navigacije v zračnem prometu za lete nad določenimi območji kopnega.

GEN 1.6 Povzetek nacionalnih predpisov in mednarodnih sporazumov/konvencij

Seznam naslovov in sklicev ter, če je ustrezno, povzetki nacionalnih predpisov, ki vplivajo na navigacijo v zračnem prometu, ter seznam mednarodnih sporazumov/konvencij, ki jih je ratificirala država članica.

GEN 1.7 Odstopanja od standardov ICAO, priporočenih praks in postopkov

Seznam pomembnih razlik med nacionalnimi predpisi in praksami države članice ter zadevnimi določbami ICAO, vključno z naslednjim:

1. zadevno določbo (številka priloge in izdaje, odstavek) in
2. razliko v polnem besedilu.

Vse pomembne razlike se navedejo v tem pododdelku. Vse priloge se navedejo v številčnem zaporedju, tudi če se ne razlikujejo glede na prilogo ICAO, pri čemer se v takem primeru navede NIL. Nacionalna odstopanja ali stopnja neuporabe regionalnih dopolnilnih postopkov (SUPP) se sporočijo takoj po prilogi, na katero se nanaša dopolnilni postopek.

GEN 2. PREGLEDNICE IN KODE**GEN 2.1 Merski sistem, oznake zrakoplovov, prazniki****GEN 2.1.1 Merske enote**

Opis merskih enot, ki se uporabljajo, vključno s preglednico merskih enot.

GEN 2.1.2 Časovni referenčni sistem

Opis časovnega referenčnega sistema (koledarski sistem in sistem časa), ki se uporablja, skupaj z navedbo, ali se uporablja zimski/poletni čas in kako je časovni sistem predstavljen v AIP.

▼ M1**GEN 2.1.3 Horizontalni referenčni sistem**

Kratek opis horizontalnega (geodetskega) referenčnega sistema, ki se uporablja, vključno z:

1. imenom/oznako referenčnega sistema;
2. navedbo parametrov projekcije;
3. navedbo uporabljenega elipsoida;
4. navedbo uporabljenega podatka;
5. področji uporabe in
6. pojasnilom, če je ustrezno, glede zvezdice, ki se uporablja za označevanje koordinat, ki ne ustrezajo zahtevam glede točnosti iz prilog 11 in 14 ICAO.

GEN 2.1.4 Vertikalni referenčni sistem

Kratek opis vertikalnega referenčnega sistema, ki se uporablja, vključno z:

1. imenom/oznako referenčnega sistema;
2. opisom modela geoida, ki se uporablja, vključno s parametri, ki so potrebni za pretvorbo višine med uporabljenim modelom in EGM-96;
3. pojasnilom, če je ustrezno, glede zvezdice, ki se uporablja za označevanje nadmorskih višin/geoidnih undulacij, ki ne ustrezajo zahtevam glede točnosti iz Priloge 14 ICAO.

GEN 2.1.5 Nacionalnost zrakoplova in registrske oznake

Navedba nacionalnosti zrakoplova in registrskih oznak, ki jih sprejme država članica.

GEN 2.1.6 Državni prazniki

Seznam državnih praznikov in navedba služb, na katere vplivajo.

GEN 2.2 Okrajšave, ki se uporabljajo v publikacijah AIS

Abecedni seznam okrajšav in njihov pomen, kot jih država članica uporablja v svojem AIP in pri razpošiljanju letalskih podatkov in letalskih informacij, z ustrežno opombo glede navedenih nacionalnih okrajšav, ki se razlikujejo od okrajšav, navedenih v dokumentu ICAO št. 8400 „Procedures for Air Navigation Services – ICAO Abbreviations and Codes“ (Postopki navigacijskih služb zračnega prometa – Okrajšave in kode ICAO; PANS-ABC).

GEN 2.3 Simboli na kartah

Seznam simbolov na kartah, urejen glede na serijo kart, na katerih je simbol uporabljen.

GEN 2.4 Oznake lokacije

Abecedni seznam oznak lokacij ICAO, ki se dodelijo lokacijam letalskih fiksnih postaj za uporabo pri kodiranju in dekodiranju. Zagotovi se opomba o lokacijah, ki niso povezane z letalsko fiksno storitvijo (AFS).

▼ M1**GEN 2.5 Seznam radionavigacijskih pripomočkov**

Abecedni seznam radionavigacijskih pripomočkov vsebuje:

1. identifikator;
2. naziv postaje;
3. vrsto naprave/sredstva;
4. navedbo, ali je pripomoček namenjen za delovanje na poti (E), na aerodromu (A) ali za oboje (AE).

GEN 2.6 Pretvorba merskih enot

Preglednice za pretvorbo oziroma enačbe za pretvorbo med:

1. navtičnimi miljami in kilometri ter obratno;
2. čevlji in metri ter obratno;
3. decimalnimi kotnimi minutami in kotnimi sekundami ter obratno;
4. druge pretvorbe, kot je ustrezno.

GEN 2.7 Sončni vzhod/zahod

Informacije o sončnem vzhodu in zahodu, vključno s kratkim opisom meril, ki se uporabljajo za določitev navedenih časov, ter preprosta enačba ali preglednica, iz katere je mogoče izračunati čase za vsako lokacijo na ozemlju/območju njene pristojnosti, ali abecedni seznam lokacij, za katere so navedeni časi v preglednici s sklicem na zadevno stran v preglednici in preglednicah sončnega vzhoda/zahoda za izbrane postaje/lokacije, vključno z:

1. nazivom postaje;
2. oznako lokacije ICAO;
3. geografskimi koordinatami v stopinjah in minutah;
4. datumi, za katere so navedeni časi;
5. časom začetka jutranjega civilnega mraka;
6. časom sončnega vzhoda;
7. časom sončnega zahoda in
8. časom konca večernega civilnega mraka.

GEN 3. SLUŽBE**GEN 3.1 Letalske informacijske službe****GEN 3.1.1 Pristojna služba**

Opis letalske informacijske službe (AIS), ki se zagotavlja, in njenih pomembnih komponent, vključno z:

1. nazivom službe/enote;
2. poštnim naslovom;

▼ M1

3. telefonsko številko;
4. številko telefaksa;
5. e-naslovom;
6. naslovom AFS;
7. spletnim naslovom, če je na voljo;
8. izjavo o določbah, na katerih temelji služba, in sklicem na lokacijo AIP, kjer so navedene morebitne razlike.

GEN 3.1.2 Področje pristojnosti

Področje pristojnosti AIS.

GEN 3.1.3 Letalske publikacije

Opis elementov produktov letalskih informacij, vključno s:

1. službo glede AIP in s tem povezanih sprememb;
2. dopolnitvami AIP;
3. AIC;
4. NOTAM in zbirko informacij pred letom (PIB);
5. kontrolnimi seznamami in seznamami veljavnih NOTAM;
6. navedbo, kako jih je mogoče pridobiti.

Če se AIC uporabi za objavo cenika objav, se to navede v tem oddelku AIP.

GEN 3.1.4 Sistem AIRAC

Kratek opis sistema AIRAC, ki se zagotavlja, vključno s preglednico trenutnih datumov AIRAC in datumov AIRAC v bližnji prihodnosti.

GEN 3.1.5 Služba informacij pred letom na aerodromih/heliportih

Seznam aerodromov/heliportov, kjer so redno na voljo informacije pred letom, vključno z navedbo zadevnih:

1. elementov produktov letalskih informacij, ki so na voljo;
2. zemljevidov in kart, ki so na voljo;
3. splošnih območij pokritosti s takimi podatki.

GEN 3.1.6 Digitalni nizi podatkov

1. Opis razpoložljivih nizov podatkov, vključno z:
  - a) nazivom niza podatkov;
  - b) kratko opombo;
  - c) vključenimi temami podatkov;

▼ M1

- d) geografskim območjem uporabe;
  - e) omejitvami uporabe, če je ustrezno.
2. Kontaktni podatki za pridobitev nizov podatkov, ki vsebujejo:
- a) ime pristojnega posameznika, službe ali organizacije;
  - b) poštni naslov in e-naslov pristojnega posameznika, službe ali organizacije;
  - c) številko telefaksa pristojnega posameznika, službe ali organizacije;
  - d) kontaktno telefonsko številko pristojnega posameznika, službe ali organizacije;
  - e) obratovalni čas (časovno obdobje, vključno s časovnim pasom, v katerem je mogoče vzpostaviti stik);
  - f) spletne informacije, ki jih je mogoče uporabiti za vzpostavitev stika s posameznikom, službo ali organizacijo, in
  - g) dopolnilne informacije, če so potrebne, o tem, kako in kdaj vzpostaviti stik s posameznikom, službo ali organizacijo.

GEN 3.2 Letalske navigacijske karte**GEN 3.2.1 Pristojne službe**

Opis služb, ki so pristojne za pripravo letalskih navigacijskih kart, vključno z:

1. nazivom službe;
2. poštnim naslovom;
3. telefonsko številko;
4. številko telefaksa;
5. e-naslovom;
6. naslovom AFS;
7. spletnim naslovom, če je na voljo, in
8. izjavo o določbah, na katerih služba temelji, in sklicem na lokacijo AIP, kjer so navedene morebitne razlike glede na ICAO.

GEN 3.2.2 Vzdrževanje kart

Kratek opis, kako se letalske navigacijske karte revidirajo in spreminjajo.

GEN 3.2.3 Dogovori o nakupu

Podatki o tem, kako je mogoče zagotoviti karte, ki vsebujejo:

1. službe/prodajne agencije;
2. poštni naslov;

▼ M1

3. telefonsko številko;
4. številko telefaksa;
5. e-naslov;
6. naslov AFS;
7. spletni naslov, če je na voljo.

GEN 3.2.4 Razpoložljive serije letalskih navigacijskih kart

Seznam razpoložljivih serij letalskih navigacijskih kart ter splošni opis vsake serije in navedba namembnosti.

GEN 3.2.5 Seznam razpoložljivih letalskih navigacijskih kart

Seznam razpoložljivih letalskih navigacijskih kart, vključno z:

1. naslovom serije;
2. obsegom serije;
3. nazivom in/ali številko vsake karte ali vsakega lista v seriji;
4. ceno na list;
5. datumom zadnje revizije.

GEN 3.2.6 Indeks svetovne letalske navigacijske karte (WAC) – ICAO 1 : 1 000 000

Indeksna karta, ki prikazuje pokritost in razporeditev listov kart WAC 1 : 1 000 000, ki jih pripravlja država članica. Če je namesto karte WAC 1 : 1 000 000 pripravljena letalska navigacijska karta – ICAO 1 : 500 000, se z indeksnimi kartami prikaže pokritost in razporeditev listov letalske navigacijske karte – ICAO 1 : 500 000.

GEN 3.2.7 Topografske karte

Podatki o tem, kako si je mogoče zagotoviti topografske karte, ki vsebujejo:

1. naziv službe/agencije;
2. poštni naslov;
3. telefonsko številko;
4. številko telefaksa;
5. e-naslov;
6. naslov AFS;
7. spletni naslov, če je na voljo.

GEN 3.2.8 Popravki kart, ki niso vključeni v AIP

Seznam popravkov letalskih navigacijskih kart, ki niso vključeni v AIP, ali navedba, kje je te informacije mogoče dobiti.

▼ M1**GEN 3.3 Službe zračnega prometa (ATS)**

GEN 3.3.1 Pristojna služba

Opis službe zračnega prometa in njenih pomembnejših sestavnih delov, vključno z:

1. nazivom službe;
2. poštnim naslovom;
3. telefonsko številko;
4. številko telefaksa;
5. e-naslovom;
6. naslovom AFS;
7. spletnim naslovom, če je na voljo,
8. izjavo o določbah, na katerih služba temelji, in sklicem na lokacijo AIP, kjer so navedene morebitne razlike glede na ICAO;
9. navedbo, če služba ni na voljo 24 ur na dan in sedem dni na teden.

GEN 3.3.2 Področje pristojnosti

Kratek opis področja pristojnosti, za katerega se zagotavlja ATS.

GEN 3.3.3 Vrste služb

Kratek opis glavnih vrst služb zračnega prometa, ki se zagotavljajo.

GEN 3.3.4 Usklajevanje med operatorjem in ATS

Splošni pogoji, ki vplivajo na usklajevanje med operatorjem in službami zračnega prometa.

GEN 3.3.5 Najmanjša absolutna višina letenja

Merila za določanje najmanjših absolutnih višin letenja.

GEN 3.3.6 Seznam naslovov enot ATS

Seznam enot ATS in njihovih naslovov po abecednem vrstnem redu, ki vsebuje:

1. naziv enote;
2. poštni naslov;
3. telefonsko številko;
4. številko telefaksa;
5. e-naslov;

▼ M1

6. naslov AFS;
7. spletni naslov, če je na voljo.

▼ C3**GEN 3.4 Komunikacijske in navigacijske službe****▼ M1**

GEN 3.4.1 Pristojna služba

Opis službe, pristojne za zagotavljanje telekomunikacijskih in navigacijskih zmogljivosti, vključno z:

1. nazivom službe;
2. poštnim naslovom;
3. telefonsko številko;
4. številko telefaksa;
5. e-naslovom;
6. naslovom AFS;
7. spletnim naslovom, če je na voljo,
8. izjavo o določbah, na katerih služba temelji, in sklicem na lokacijo AIP, kjer so navedene morebitne razlike glede na ICAO;
9. navedbo, če služba ni na voljo 24 ur na dan in sedem dni na teden.

GEN 3.4.2 Področje pristojnosti

Kratek opis področja pristojnosti, za katerega se zagotavlja telekomunikacijska služba.

GEN 3.4.3 Vrste služb

Kratek opis glavnih vrst služb in zmogljivosti, ki se zagotavljajo, vključno z:

1. radionavigacijsko službo;
2. službo za glasovno in/ali podatkovno zvezo;
3. službo oddajanja;
4. jeziki, ki se uporabljajo, in
5. navedbo, kje je mogoče pridobiti podrobne informacije.

GEN 3.4.4 Zahteve in pogoji

Kratek opis zahtev in pogojev, na podlagi katerih je komunikacijska služba na voljo.

GEN 3.4.5 Razno

Vse dodatne informacije (npr. izbrane radiodifuzne postaje, diagram telekomunikacij).

▼ M1**GEN 3.5 Meteorološke službe****GEN 3.5.1 Pristojna služba**

Kratek opis meteorološke službe, ki je pristojna za zagotavljanje meteoroloških informacij, vključno z:

1. nazivom službe;
2. poštnim naslovom;
3. telefonsko številko;
4. številko telefaksa;
5. e-naslovom;
6. naslovom AFS;
7. spletnim naslovom, če je na voljo;
8. izjavo o določbah, na katerih služba temelji, in sklicem na lokacijo AIP, kjer so navedene morebitne razlike;
9. navedbo, če služba ni na voljo 24 ur na dan in sedem dni na teden.

GEN 3.5.2 Področje pristojnosti

Kratek opis območja in/ali poti letenja, za katere se zagotavlja meteorološka služba.

GEN 3.5.3 Meteorološka opazovanja in poročila

Podroben opis meteoroloških opazovanj in poročil, ki se zagotavljajo za mednarodno navigacijo v zračnem prometu, vključno z:

1. nazivom postaje in oznako lokacije ICAO;
2. vrsto in frekvenco opazovanja, vključno z navedbo avtomatizirane opreme za opazovanje;
3. vrstami meteoroloških poročil in razpoložljivostjo napovedi TREND;
4. posebno vrsto sistema opazovanja in številom lokacij za opazovanje, ki se uporabljajo za opazovanje in poročanje o prizemnem vetru, vidljivosti, vidljivosti vzdolž vzletno-pristajalne steze, bazi oblakov, temperaturi in, kadar je ustrezno, strižnem vetru (npr. anemometer na križišču vzletno-pristajalnih stez, transmissometer poleg cone dotika itd.);
5. obratovalnim časom;
6. navedbo razpoložljivih letalskih klimatoloških informacij.

GEN 3.5.4 Vrste služb

Kratek opis glavnih vrst služb, ki se izvajajo, vključno s podrobnostmi o pripravi na let, posvetovanju, prikazu meteoroloških informacij, dokumentaciji o letu, ki je na voljo operatorjem in članom letalske posadke, ter metodah in sredstvih za zagotavljanje meteoroloških informacij.

▼ M1

GEN 3.5.5 Obvestila, ki se zahtevajo od operatorjev

Minimalni rok, v katerem mora operator izvajalca meteorološke službe vnaprej obvestiti o pripravi na let, posvetovanju in dokumentaciji o letu ter drugih meteoroloških informacijah, ki jih potrebujejo ali spreminjajo.

GEN 3.5.6 Poročila zrakoplovov

Zahteve izvajalca meteoroloških služb glede priprave in pošiljanja poročil zrakoplova, kot je potrebno.

GEN 3.5.7 Služba VOLMET

Opis službe VOLMET in/ali D-VOLMET, vključno z:

1. nazivom postaje, ki pošilja;
2. pozivnim znakom ali identifikacijo in okrajšavo za oddajanje radijske komunikacije;
3. frekvenco ali frekvencami, ki se uporabljajo za oddajanje;
4. obdobjem oddajanja;
5. obratovalnim časom;
6. seznamom aerodromov/heliportov, za katere so vključena poročila in/ali napovedi, in
7. vključenimi poročili, napovedmi in informacijami SIGMET ter opombami.

GEN 3.5.8 Služba SIGMET in AIRMET

Opis meteorološkega bdenja, ki se zagotavlja znotraj območij z informacijami za letenje ali kontroliranih območij, za katera se izvajajo službe zračnega prometa, vključno s seznamom meteoroloških služb bdenja, z navedbo:

1. naziva meteorološke službe bdenja, oznake lokacije ICAO;
2. obratovalnega časa;
3. območij z informacijami za letenje oziroma kontroliranih območij, ki jih oskrbuje;
4. obdobja veljavnosti SIGMET;
5. posebnih postopkov, ki se uporabljajo za informacije SIGMET (npr. glede vulkanskega pepela in tropskih ciklonov);
6. postopkov, ki se uporabljajo za informacije AIRMET (v skladu z zadevnimi regionalnimi dogovori o navigaciji v zračnem prometu);
7. enot ATS, ki se jim zagotavljajo informacije SIGMET in AIRMET;
8. dodatnih informacij, kot so morebitne omejitve službe itd.

▼ M1**GEN 3.5.9 Druge avtomatizirane meteorološke službe**

Opis razpoložljivih avtomatiziranih služb za zagotavljanje meteoroloških informacij (npr. avtomatizirana služba informacij pred letom, ki je dosegljiva po telefonu in/ali računalniškem modemu), vključno z:

1. nazivom službe;
2. razpoložljivimi informacijami;
3. pokritimi območji, potmi in aerodromi;
4. številkami telefona in telefaksa, e-naslovi in spletnimi naslovi, če so na voljo.

GEN 3.6 Iskanje in reševanje (SAR)**GEN 3.6.1 Pristojne službe**

Kratek opis služb, ki so pristojne za zagotavljanje iskanja in reševanja (SAR), vključno z:

1. nazivom službe/enote;
2. poštnim naslovom;
3. telefonsko številko;
4. številko telefaksa;
5. e-naslovom;
6. naslovom AFS;
7. spletnim naslovom, če je na voljo, in
8. izjavo o določbah, na katerih služba temelji, in sklicem na lokacijo AIP, kjer so navedene morebitne razlike glede na ICAO.

GEN 3.6.2 Področje pristojnosti

Kratek opis področja pristojnosti, za katerega se izvajajo službe SAR.

GEN 3.6.3 Vrste služb

Kratek opis in geografski prikaz, kadar je ustrezno, vrste služb in zmogljivosti, ki se zagotavljajo, vključno z navedbo, kje je pokritost s SAR iz zraka odvisna od znatne napotitve zrakoplovov.

GEN 3.6.4 Dogovori o SAR

Kratek opis veljavnih dogovorov o SAR, vključno z določbami za omogočanje vstopa in odhoda zrakoplovov drugih držav članic za iskanje, reševanje, zagotavljanje pomoči, popravilo ali zagotavljanje pomoči v zvezi z izgubljenimi ali poškodovanimi zrakoplovi, in sicer samo z obvestilom v zraku ali po obvestilu o načrtu leta.

▼ M1**GEN 3.6.5 Pogoji razpoložljivosti**

Kratek opis določb o SAR, vključno s splošnimi pogoji, pod katerimi so služba in zmogljivosti na voljo za mednarodno uporabo, vključno z navedbo, ali je zmogljivost, ki je na voljo za SAR, specializirana za tehnike in funkcije SAR, ali se uporablja posebej za druge namene, vendar je na podlagi usposabljanja in opreme prilagojena tudi za SAR, ali pa je le občasno na voljo in nima posebnega usposabljanja ali priprave na izvajanje SAR.

GEN 3.6.6 Postopki in signali, ki se uporabljajo

Kratek opis postopkov in signalov, ki jih uporabljajo reševalni zrakoplovi, in preglednica signalov, ki naj jih uporabijo preživeli.

GEN 4. PRISTOJBINE ZA AERODROME/HELIPORTE IN NAVIGACIJSKE SLUŽBE ZRAČNEGA PROMETA (ANS)

Lahko se navede sklic, kje je mogoče najti podrobnosti o dejanskih pristojbinah, če niso navedene v tem poglavju.

GEN 4.1 Pristojbine za aerodrom/heliport

Kratek opis vrste pristojbin, ki se lahko uporabijo na aerodromih/heliportih, ki so na voljo za mednarodno uporabo, vključno s:

1. pristankom zrakoplova;
2. parkiranjem, postavitvijo v hangar in dolgoročno hrambo zrakoplova;
3. potniškimi storitvami;
4. varovanjem;
5. vprašanji glede hrupa;
6. drugim (carinami, zdravjem, imigracijo itd.);
7. izjemami/popusti in
8. načini plačila.

GEN 4.2 Pristojbine za navigacijske službe zračnega prometa

Kratek opis pristojbin, ki se lahko uporabijo za ANS, ki se zagotavlja za mednarodno uporabo, vključno s:

1. priletno kontrolo;
2. potjo ANS;
3. stroškovno osnovo ANS in izjemami/popusti;
4. načini plačila.

DEL 2 – NA POTI (ENR)

Kadar se AIP pripravi in izda v več kot enem zvezku, od katerih ima vsak ločene spremembe in dopolnitve, se ločeni uvodi, evidence sprememb AIP, evidence dopolnitev AIP, kontrolni sezname strani AIP in sezname trenutnih ročnih sprememb navedejo v vsakem zvezku. Če se AIP izda v enem zvezku, se navedba „ni relevantno“ navede ob vsakem zgoraj navedenem pododdelku.

▼ M1**ENR 0.6 Kazalo dela 2**

Seznam oddelkov in pododdelkov v delu 2 – na poti.

ENR 1. SPLOŠNA PRAVILA IN POSTOPKI**ENR 1.1 Splošna pravila**

Splošna pravila se objavijo, kot se uporabljajo v državi članici.

ENR 1.2 Pravila vizualnega letenja

Pravila vizualnega letenja se objavijo, kot se uporabljajo v državi članici.

ENR 1.3 Pravila instrumentalnega letenja

Pravila instrumentalnega letenja se objavijo, kot se uporabljajo v državi članici.

ENR 1.3.1 Pravila, ki se uporabljajo za vse lete IFR

ENR 1.3.2 Pravila, ki se uporabljajo za lete IFR znotraj kontroliranega zračnega prostora

ENR 1.3.3 Pravila, ki se uporabljajo za lete IFR zunaj kontroliranega zračnega prostora

ENR 1.3.4 Splošni postopki zračnega prostora prostih poti (FRA)

Postopki, ki se nanašajo na zračni prostor prostih poti, vključno s pojasnili in opredelitvami ustreznih točk FRA, ki se uporabljajo. V primeru čezmejne uporabe FRA se v točki ENR 1.3 navedejo vključeni FIR/UIR ali CTA/UTA.

ENR 1.4 Klasifikacija in opis zračnega prostora ATS

ENR 1.4.1 Klasifikacija zračnega prostora ATS

Opis razredov zračnih prostorov ATS v obliki preglednice klasifikacije zračnih prostorov ATS iz Dodatka 4 k Izvedbeni uredbi Komisije (EU) št. 923/2012, z ustrežno navedbo razredov zračnih prostorov, ki jih država članica ne uporablja.

ENR 1.4.2 Opis zračnega prostora ATS

Drugi opisi zračnega prostora ATS, kot je ustrezno, vključno s splošnimi besedilnimi opisi.

ENR 1.5 Postopki čakanja, prileta in odhoda

ENR 1.5.1 Splošno

Zahteva se nanaša na izjavo o merilih, na katerih temeljijo postopki čakanja, prileta in odhoda.

ENR 1.5.2 Prihodni leti

Predstavijo se postopki (dogovorjeni postopki ali postopki območne navigacije ali oboje) glede prihodnih letov, ki so skupni letom v iste vrste zračnega prostora ali znotraj njih. Če se znotraj zračnega prostora na terminalnih uporabljajo različni postopki, se navede opomba o tem, skupaj z navedbo, kje je mogoče najti posebne postopke.

▼ M1**ENR 1.5.3 Odhodni leti**

Predstavijo se postopki (dogovorjeni postopki ali postopki območne navigacije ali oboje) glede odhodnih letov, ki so skupni letom, ki odhajajo s katerega koli aerodroma/heliporta.

ENR 1.5.4 Druge ustrezne informacije in postopki

Kratek opis dodatnih informacij, npr. postopkov vstopa, poravnave končnega prileta, postopkov in vzorcev čakanja.

ENR 1.6 Službe in postopki za nadzor ATS**ENR 1.6.1 Primarni radar**

Opis služb in postopkov primarnega radarja, vključno z:

1. dopolnilnimi službami;
2. uporabo radarske kontrolne službe;
3. postopki v primeru nedelovanja radarja in komunikacije zrak–zemlja;
4. zahtevami glede sporočanja položaja prek glasovne in podatkovne komunikacije med kontrolorjem in pilotom (CPDLC) ter
5. grafičnim prikazom območja radarske pokritosti.

ENR 1.6.2 Sekundarni nadzorni radar (SSR)

Opis operativnih postopkov sekundarnega nadzornega radarja (SSR), vključno s:

1. postopki v sili;
2. postopki v primeru nedelovanja komunikacije zrak–zemlja in nezakonitega poseganja;
3. sistemom dodelitve kode SSR;
4. zahtevami glede sporočanja položaja prek glasovne komunikacije in komunikacije CPDLC ter
5. grafičnim prikazom območja pokritosti s SSR.

ENR 1.6.3 Samodejni odvisni nadzor – oddaja (ADS-B)

Opis operativnih postopkov samodejnega odvisnega nadzora – oddaje (ADS-B), vključno s:

1. postopki v sili;
2. postopki v primeru nedelovanja komunikacije zrak–zemlja in nezakonitega poseganja;
3. zahtevami glede identifikacije zrakoplova;
4. zahtevami glede sporočanja položaja prek glasovne komunikacije in komunikacije CPDLC ter
5. grafičnim prikazom območja pokritosti z ADS-B.

ENR 1.6.4 Druge ustrezne informacije in postopki

Kratek opis dodatnih informacij in postopkov, npr. postopkov v primeru nedelovanja radarja in transponderja.

▼ M1**ENR 1.7 Postopki nastavitve višinomera**

Objavi se izjava o postopkih nastavitve višinomera, ki se uporabljajo, vključno s:

1. kratkim uvodom z izjavo o dokumentih ICAO, na katerih temeljijo postopki, ter navedbo morebitnih razlik glede na določbe ICAO;
2. osnovnimi postopki nastavitve višinomera;
3. opisom območij nastavitve višinomera;
4. postopki, ki se uporabljajo za operatorje (vključno s piloti), in
5. preglednico nivojev potovalnega leta.

ENR 1.8 Regionalni dopolnilni postopki ICAO

Predstavijo se regionalni dopolnilni postopki (SUPP), ki vplivajo na celotno področje pristojnosti.

ENR 1.9 Upravljanje pretoka zračnega prometa (ATFM) in upravljanje zračnega prostora

Kratek opis sistema ATFM in upravljanja zračnega prostora, vključno s:

1. strukturo ATFM, območjem razpoložljivosti, službo, ki se izvaja, lokacijo enot in obratovalnim časom;
2. vrstami sporočil o pretoku in opisi oblik zapisov in
3. postopki, ki se nanašajo na odhodne lete, vključno s:
  - a) službo, ki je pristojna za zagotavljanje informacij o ukrepih ATFM, ki se uporabljajo;
  - b) zahtevami glede načrtov letov in
  - c) dodeljevanjem slotov;
4. informacijami glede splošne pristojnosti za upravljanje zračnega prostora v FIR, podrobnostmi glede civilne/vojaške dodelitve zračnega prostora in usklajevanja upravljanja, strukture upravljanega zračnega prostora (dodelitev in spremembe dodelitev) in splošnih operativnih postopkov.

ENR 1.10 Načrtovanje letov

Navede se vsaka omejitev ali svetovalne informacije, ki se nanašajo na fazo načrtovanja leta, ki so lahko uporabniku v pomoč pri predstavitvi načrtovane operacije letenja, vključno s:

1. postopki za predložitev načrta leta;
2. sistemi za ponavljalni načrt leta in
3. spremembami predloženega načrta leta.

▼ M1**ENR 1.11 Naslavljanje sporočil o načrtu leta**

Vključi se navedba naslovov v tabelarni obliki, ki so dodeljeni načrtom letov, iz česar izhajajo:

1. kategorija leta (IFR, VFR ali oboje);
2. pot (v ali čez FIR in/ali TMA) in
3. naslov sporočila.

ENR 1.12 Prestrežanje civilnih zrakoplovov

Navede se popolna izjava o postopkih prestrežanja in vizualnih signalih, ki se uporabijo, z jasno navedbo, ali se uporabljajo določbe ICAO, in če se ne uporabljajo, z navedbo, da obstajajo razlike.

ENR 1.13 Nezakonito poseganje

Predstavijo se ustrezni postopki, ki se uporabijo v primeru nezakonitega poseganja.

ENR 1.14 Letalski incidenti

Opis sistema za poročanje o letalskih incidentih, vključno z:

1. opredelitvijo pojma letalskega incidenta;
2. uporabo obrazca za poročanje o letalskih incidentih;
3. postopki za poročanje (vključno s postopki med letom) in
4. namenom poročanja in obravnave obrazca.

ENR 2. ZRAČNI PROSTOR SLUŽB ZRAČNEGA PROMETA**ENR 2.1 FIR, UIR, TMA in CTA**

Podroben opis območij z informacijami za letenje (FIR), zgornjih območij z informacijami za letenje (UIR) in kontroliranih območij (CTA) (vključno s posebnimi CTA, kot so TMA), vključno z:

1. nazivom, geografskimi koordinatami bočnih mej FIR/UIR v stopinjah in minutah ter bočnih mej CTA, vertikalnih mej in razredov zračnega prostora v stopinjah, minutah in sekundah;
2. identifikacijo enote, ki zagotavlja storitve;
3. pozivnim znakom letalske postaje, ki oskrbuje enoto, in jeziki, ki se uporabljajo, z opredelitvijo območja in pogojev, kdaj in kako se uporabi, če je ustrezno;
4. frekvencami in, če je ustrezno, številko SATVOICE, dopolnjeno z navedbo za posebne namene, in
5. opombami.

V tem pododdelku se navedejo kontrolirane cone okrog vojaških zračnih baz, ki običajno niso opisane v AIP. Kadar se zahteve iz Izvedbene uredbe (EU) št. 923/2012 glede načrtov letov, dvosmerne komunikacije in poročanja o položaju uporabljajo za vse lete, da se odpravi ali zmanjša potreba po prestrežanju, in/ali kadar obstaja možnost prestrežanja in se zahteva spremljanje na frekvenci VHF za klic v sili 121,500 MHz, se vključi ustrezna izjava glede zadevnih območij ali njihovih delov.

▼ M1

Opis določenih območij, nad katerimi se zahteva opremljenost z oddajnikom signala na kraju nesreče (ELT) in na katerih morajo zrakoplovi stalno spremljati frekvenco VHF za klic v sili 121,500 MHz, razen takrat, ko komunicirajo na drugih kanalih VHF ali ko omejitve opreme na zrakoplovu ali naloge v pilotski kabini ne omogočajo hkratnega spremljanja dveh kanalov.

ENR 2.2 Drug reguliran zračni prostor

Podroben opis območij obvezne uporabe radijske zveze (RMZ) in območij obvezne uporabe transponderja (TMZ), vključno z:

1. nazivom, geografskimi koordinatami bočnih mej RMZ/TMZ v stopinjah in minutah;
2. vertikalnimi mejami v nivojih letenja ali čevljih;
3. časom dejavnosti in
4. opombami.

Podroben opis drugih vrst reguliranega zračnega prostora in klasifikacije zračnega prostora, če so vzpostavljene.

▼ M5**ENR 3. POTI ATS****ENR 3.1 Konvencionalne navigacijske poti**

Podroben opis konvencionalnih navigacijskih poti, vključno z:

1. oznako poti, opredelitvijo specifikacij zahtevane komunikacijske učinkovitosti (RCP), zahtevanimi specifikacijami nadzorne učinkovitosti (RSP), ki se uporabljajo za posamezen odsek, imeni, kodiranimi oznakami ali kodnimi imeni ter geografskimi koordinatami v stopinjah, minutah in sekundah vseh pomembnih točk, ki opredeljujejo pot, vključno z obveznimi točkami javljanja ali točkami javljanja na zahtevo;
2. sledmi ali radiali VOR, zaokroženo na najbližjo stopinjo, geodetsko linijo, zaokroženo na najbližjo desetinko kilometra ali desetinko navtične milje med vsako naslednjo opredeljeno pomembno točko ter v primeru radialov VOR točko preusmeritve;
3. zgornjimi in spodnjimi mejami ali najmanjšimi absolutnimi višinami na poti, zaokroženo na najbližjih višjih 50 m ali 100 ft, ter klasifikacijo zračnega prostora;
4. bočnimi mejami in najmanjšimi absolutnimi višinami nad ovirami;
5. smermi nivojev potovalnega leta;
6. opombami, vključno z navedbo kontrolne enote, njenega operativnega kanala in, če je ustrezno, njenega naslova za prijavo, številke SATVOICE in vseh omejitev specifikacij navigacije ter specifikacij RCP in RSP.

▼ **M5****ENR 3.2 Poti območne navigacije**

Podroben opis poti PBN (RNAV in RNP), vključno z:

1. oznako poti, opredelitvijo specifikacij zahtevane komunikacijske učinkovitosti (RCP), navigacijskimi specifikacijami in/ali zahtevanimi specifikacijami nadzorne učinkovitosti (RSP), ki se uporabljajo za posamezen odsek, imeni, kodiranimi oznakami ali kodnimi imeni ter geografskimi koordinatami v stopinjah, minutah in sekundah vseh pomembnih točk, ki opredeljujejo pot, vključno z obveznimi točkami javljanja ali točkami javljanja na zahtevo;
2. glede točk poti, ki opredeljujejo pot območne navigacije, po potrebi pa tudi vključno z:
  - (a) identifikacijo postaje reference VOR/DME;
  - (b) smermi, zaokroženimi na najbližjo stopinjo, in razdaljo, zaokroženo na najbližjo desetinko kilometra ali desetinko navtične milje od reference VOR/DME, če točka poti z njo ni kolocirana,
  - (c) nadmorsko višino oddajne antene DME, zaokroženo na najbližjih 30 m (100 ft),
3. magnetno referenčno smerjo, zaokroženo na najbližjo stopinjo, geodetsko linijo, zaokroženo na najbližjo desetinko kilometra ali desetinko navtične milje med opredeljenimi končnimi točkami in razdaljo med vsako naslednjo opredeljeno pomembno točko;
4. zgornjimi in spodnjimi mejami ter klasifikacijo zračnega prostora;
5. smermi nivojev potovalnega leta;
6. zahtevo glede točnosti navigacije za vsak odsek poti navigacije na podlagi zmogljivosti (PBN) (RNAV ali RNP);
7. opombami, vključno z navedbo kontrolne enote, njenega operativnega kanala in, če je ustrezno, njenega naslova za prijavo, številke SATVOICE in vseh omejitev navigacije ter specifikacij RCP in RSP.

ENR 3.3 Druge poti

Opisati je treba druge posebej načrtovane poti, ki so na določenih območjih obvezne.

Opis zračnega prostora prostih poti (FRA) kot zračnega prostora, v katerem lahko uporabniki prosto načrtujejo neposredne poti med opredeljeno vstopno točko in opredeljeno izhodno točko, vključno z informacijami o neposrednih poteh letenja, omejitvah uporabe točk poti za neposredne poti letenja in navedbo v načrtu letenja (postavka 15). Opišejo se temeljni pogoji za izdajo dovoljenj ATC.

ENR 3.4 Čakanje na poti

Potreben je podroben opis postopkov čakanja na poti, vključno z:

1. identifikacijo čakanja (če obstaja) in navigacijsko točko čakanja (navigacijski pripomoček) ali točko poti, z geografskimi koordinatami v stopinjah, minutah in sekundah;
2. priletno sledjo;
3. smerjo postopkovnega zavoja;
4. najvišjo navedeno hitrostjo letenja;

▼ M5

5. najnižjim in najvišjim nivojem čakanja;
6. odhodnim časom/razdaljo;
7. navedbo kontrolne enote ter njene operativne frekvence.

▼ M1**ENR 4. RADIONAVIGACIJSKI PRIPOMOČKI/SISTEMI****ENR 4.1 Radionavigacijski pripomočki – na poti**

Seznam postaj, ki izvajajo radionavigacijske službe, vzpostavljene za namene na poti, v abecednem vrstnem redu glede na ime postaje, vključno z:

1. imenom postaje in magnetno variacijo, zaokroženo na najbližjo stopinjo, za VOR pa deklinacijo postaje, zaokroženo na najbližjo stopinjo, ki se uporablja za tehnično poravnavo pripomočka;
2. identifikacijo;
3. frekvenco/kanalom za vsak element;
4. obratovalnim časom;
5. geografskimi koordinatami v stopinjah, minutah in sekundah položaja oddajne antene;
6. nadmorsko višino oddajne antene DME, zaokroženo na najbližjih 30 m (100 ft), in
7. opombami.

Če operativni organ naprave ni namembni organ, se ime operativnega organa navede v stolpcu z opombami. Pokritost naprave se navede v stolpcu z opombami.

ENR 4.2 Posebni navigacijski sistemi

Opis postaj, povezanih s posebnimi navigacijskimi sistemi, vključno z:

1. imenom postaje ali verige;
2. vrsto storitve, ki je na voljo (glavni signal, pomožni signal, barva);
3. frekvenco (številka kanala, osnovni pulz, pulz ponavljanja, kot je ustrezno);
4. obratovalnim časom;
5. geografskimi koordinatami v stopinjah, minutah in sekundah položaja oddajne postaje in
6. opombami.

Če operativni organ naprave ni namembni organ, se ime operativnega organa navede v stolpcu z opombami. Pokritost naprave se navede v stolpcu z opombami.

ENR 4.3 Globalni satelitski navigacijski sistem (GNSS)

Seznam in opis elementov globalnega satelitskega navigacijskega sistema (GNSS), s katerimi se izvajajo navigacijske storitve, vzpostavljene za namene na poti, razvrščenih po abecednem vrstnem redu glede na naziv elementa, vključno z:

▼ M1

1. nazivom elementa GNSS (GPS, GLONASS, EGNOS, MSAS, WAAS itd.);
2. frekvencami, kot je ustrezno;
3. geografskimi koordinatami v stopinjah, minutah in sekundah nominalnega območja razpoložljivosti in pokritosti in
4. opombami.

Če operativni organ naprave ni namembni organ, se ime operativnega organa navede v stolpcu z opombami.

ENR 4.4 Oznake kodnih imen pomembnih točk

Abecedni seznam oznak kodnih imen (petčrkovno kodno ime, ki ga je mogoče izgovoriti), opredeljenih za pomembne točke na položajih, ki niso označeni z lokacijo radionavigacijskih pripomočkov, vključno z:

1. oznako kodnega imena;
2. geografskimi koordinatami položaja v stopinjah, minutah in sekundah;
3. sklicem na ATS ali druge poti, na katerih je točka, in
4. opombami, vključno z dopolnilnimi opredelitvami položajev, če je potrebno.

ENR 4.5 Letalske luči na tleh – na poti

Seznam letalskih luči na tleh in drugih svetilnikov, ki označujejo geografske položaje, ki so jih države članice opredelile kot pomembne, vključno z:

1. imenom mesta ali kraja ali drugo identifikacijo svetilnika;
2. vrsto svetilnika in intenzivnostjo luči v tisoč kandelah;
3. značilnostmi signala;
4. obratovalnim časom in
5. opombami.

ENR 5. NAVIGACIJSKA OPOZORILA**ENR 5.1 Prepovedana, omejena in nevarna območja**

Opis, po potrebi dopolnjen z grafičnim prikazom, prepovedanih, omejenih in nevarnih območij ter informacije glede ustanavljanja in aktivacije takih območij, vključno z:

1. identifikacijo, imenom in geografskimi koordinatami bočnih mej v stopinjah, minutah in sekundah, kadar so znotraj meja kontroliranega območja/kontrolirane cone, ter v stopinjah in minutah, kadar so zunaj njih;
2. zgornjimi in spodnjimi mejami ter
3. opombami, vključno s časom dejavnosti.

Vrsta omejitve ali narava nevarnosti in tveganje za prestrežanje v primeru vdora se navedeta v stolpcu z opombami.

▼ M1**ENR 5.2 Območja vojaških vaj in usposabljanja ter identifikacijsko območje zračne obrambe (ADIZ)**

Opis, po potrebi dopolnjen z grafičnim prikazom, vzpostavljenih območij rednega vojaškega usposabljanja in vojaških vaj ter vzpostavljenega identifikacijskega območja zračne obrambe (ADIZ), vključno z:

1. geografskimi koordinatami bočnih mej v stopinjah, minutah in sekundah, kadar so znotraj meja kontroliranega območja/kontrolirane cone, ter v stopinjah in minutah, kadar so zunaj njih;
2. zgornjimi in spodnjimi mejami ter sistemi in sredstvi objav o aktivaciji ter informacijami, ki se nanašajo na civilne lete in uporabljajo v postopkih ADIZ, ter
3. opombami, vključno s časom dejavnosti in tveganjem za prestrazanje v primeru vdora v ADIZ.

ENR 5.3 Druge nevarne dejavnosti in druge potencialne nevarnosti**ENR 5.3.1 Druge nevarne dejavnosti**

Opis, po potrebi dopolnjen z grafičnim prikazom, dejavnosti, ki pomenijo posebno ali očitno nevarnost za operacije zrakoplovov in bi lahko vplivale na lete, vključno z:

1. geografskimi koordinatami v stopinjah in minutah središča območja in dosega vpliva;
2. vertikalnimi mejami;
3. svetovalnimi ukrepi;
4. organom, pristojnim za zagotavljanje informacij, in
5. opombami, vključno s časom dejavnosti.

ENR 5.3.2 Druge potencialne nevarnosti

Opis, po potrebi dopolnjen z grafičnim prikazom, drugih potencialnih nevarnosti, ki bi lahko vplivale na lete (npr. aktivni vulkani, jedrske elektrarne itd.), vključno z:

1. geografskimi koordinatami lokacij potencialnih nevarnosti v stopinjah in minutah;
2. vertikalnimi mejami;
3. svetovalnimi ukrepi;
4. organom, pristojnim za zagotavljanje informacij, in
5. opombami.

ENR 5.4 Ovire za navigacijo v zračnem prometu

Seznam ovir, ki vplivajo na navigacijo v zračnem prometu na območju 1 (celotno ozemlje države članice), vključno z:

1. identifikacijo ali opredelitvijo ovire;
2. vrsto ovire;

▼ M1

3. položajem ovire, navedenim v geografskih koordinatah v stopinjah, minutah in sekundah;
4. nadmorsko višino in relativno višino ovire, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj;
5. vrsto in barvo osvetlitve ovire (če obstaja) in
6. navedbo, da je seznam ovir na voljo v elektronski obliki, če je ustrezno, ter sklicem na točko GEN 3.1.6.

ENR 5.5 Športne in rekreacijske dejavnosti v zraku

Kratek opis, po potrebi dopoljen z grafičnim prikazom, intenzivnih športnih in rekreacijskih dejavnosti v zraku ter pogojev, pod katerimi se izvajajo, vključno z:

1. opredelitvijo in geografskimi koordinatami bočnih mej v stopinjah, minutah in sekundah, kadar so znotraj meja kontroliranega območja/kontrolirane cone, ter v stopinjah in minutah, kadar so zunaj njih;
2. vertikalnimi mejami;
3. telefonsko številko operatorja/uporabnika in
4. opombami, vključno s časom dejavnosti.

ENR 5.6 Selitve ptic in območja z občutljivim živalstvom

Opis, po možnosti dopoljen z grafičnim prikazom, premikanja ptic, povezanega s selitvijo, vključno z migracijskimi potmi in stalnimi območji počitka ter območji z občutljivim živalstvom.

ENR 6. KARTE NA POTI

V ta oddelek se vključijo karta ICAO na poti in indeksne karte.

DEL 3 – AERODROMI (AD)

Kadar se AIP pripravi in izda v več kot enem zvezku, od katerih ima vsak ločene spremembe in dopolnitve, se ločeni uvodi, evidence sprememb AIP, evidence dopolnitev AIP, kontrolni sezname strani AIP in sezname trenutnih ročnih sprememb navedejo v vsakem zvezku. Če se AIP izda v enem zvezku, se navedba „ni relevantno“ navede ob vsakem zgoraj navedenem pododdelku.

AD 0.6 Vsebina dela 3

Seznam oddelkov in pododdelkov v delu 3 – aerodromi (AD).

▼ M5**AD 1. AERODROMI/HELIPORTI – UVOD****AD 1.1 Razpoložljivost aerodromov/heliportov in pogoji uporabe****AD 1.1.1 Splošni pogoji**

Kratek opis pristojnega organa, odgovornega za aerodrome in heliporte, vključno s:

1. splošnimi pogoji, na podlagi katerih so aerodromi/heliporti in z njimi povezane zmogljivosti na voljo za uporabo, in

▼ **M5**

2. izjavo o določbah, na katerih službe temeljijo, in sklicem na lokacijo AIP, kjer so navedene morebitne razlike glede na ICAO.

AD 1.1.2 Uporaba vojaških zračnih baz

Predpisi in postopki, če obstajajo, glede civilne uporabe vojaških zračnih baz.

AD 1.1.3 Postopki pri zmanjšani vidljivosti (LVP)

Splošni pogoji, pri katerih se uporabijo LVP, ki se uporabljajo za operacije pri zmanjšani vidljivosti na aerodromih, če obstajajo.

AD 1.1.4 Operativni minimum aerodroma

Podrobnosti o operativnem minimumu aerodroma, kot ga je določila država članica.

AD 1.1.5 Druge informacije

Druge podobne informacije, če je ustrezno.

AD 1.2 Reševalne in gasilske službe (RFFS), ocena razmer na površini vzletno-pristajalne steze in poročanje o njih ter ukrepi v primeru snega

AD 1.2.1 Reševalne in gasilske službe

Kratek opis pravil, ki urejajo vzpostavitev RFFS na aerodromih/heliportih, ki so na voljo za javno uporabo, ter navedba reševalnih in gasilskih kategorij, kot jih je določila država članica.

AD 1.2.2 Ocena razmer na površini vzletno-pristajalne steze in poročanje o njih ter ukrepi v primeru snega

Opis ocene razmer na površini vzletno-pristajalne steze in poročanja o njih ter kratek opis ukrepov v primeru snega za aerodrome/heliporte, ki so na voljo za javno uporabo in na katerih so snežne razmere običajne, vključno z:

1. organizacijo poročanja o razmerah na površini vzletno-pristajalne steze in organizacijo zimske službe;
2. nadzorom nad območji premikanja;
3. uporabljenimi metodami ocene razmer na površini; operacijami na zimskim razmeram prilagojenih vzletno-pristajalnih stezah;
4. ukrepi, sprejetimi za ohranjanje uporabnosti območij premikanja;
5. sistemom in načini poročanja;
6. primeri zaprtja vzletno-pristajalne steze;
7. razpošiljanjem informacij o razmerah na površini vzletno-pristajalne steze.

AD 1.3 Seznam aerodromov in heliportov

Seznam, dopolnjen z grafičnim prikazom, aerodromov/heliportov v državi članici, vključno z:

1. imenom aerodroma/heliporta in oznako lokacije ICAO;
2. vrsto prometa, ki ji je dovoljena uporaba aerodroma/heliporta (mednarodni/domači, IFR/VFR, redni/izredni, splošno letalstvo, vojaško letalstvo in drugo);

▼ M5

3. sklicem na AIP, del 3, pododdelek, v katerem so navedene podrobnosti o aerodromu/heliportu.

AD 1.4 Združevanje aerodromov/heliportov v skupine

Kratek opis meril, ki jih države članice uporabljajo pri združevanju aerodromov/heliportov v skupine za pripravo/razpošiljanje/zagotavljanje informacij.

AD 1.5 Status certificiranja aerodromov

Seznam aerodromov v državi članici, z navedbo statusa certificiranja, vključno z:

1. imenom aerodroma in oznako lokacije ICAO;
2. datumom in veljavnostjo certificiranja, če je ustrezno;
3. opombami, če je ustrezno.

▼ M1**AD 2. AERODROMI**

Opomba.– **** se nadomesti z ustrezno oznako lokacije ICAO.

**** AD 2.1 Oznaka lokacije in ime aerodroma

Navedeta se oznaka lokacije ICAO, dodeljena aerodromu, in ime aerodroma. Oznaka lokacije ICAO je sestavni del referenčnega sistema, ki se uporablja za vse pododdelke v oddelku AD 2.

**** AD 2.2 Geografski in upravni podatki o aerodromu

Objavijo se geografski in upravni podatki o aerodromu, vključno z:

1. referenčno točko aerodroma (geografske koordinate v stopinjah, minutah in sekundah) ter lokacijo;
2. smerjo in oddaljenostjo referenčne točke aerodroma od središča mesta ali kraja, ki ga aerodrom oskrbuje;
3. nadmorsko višino aerodroma, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj, ter referenčno temperaturo;
4. geoidno ondulacijo na položaju nadmorske višine aerodroma, če je ustrezno, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj;
5. magnetno variacijo, zaokroženo na najbližjo stopinjo, datumom informacije in letno spremembo;
6. imenom operatorja aerodroma, naslovom, telefonsko številko in številko telefaksa, e-naslovom, naslovom AFS in spletnim naslovom, če je na voljo;
7. vrsto prometa, ki ji je dovoljena uporaba aerodroma (IFR/VFR), in
8. opombami.

▼ M1****** AD 2.3 Obratovalni čas**

Podroben opis obratovalnega časa služb aerodroma, vključno z:

1. operatorjem aerodroma;
2. carinskimi in imigracijskimi službami;
3. zdravstvenimi in sanitarnimi službami;
4. uradom AIS za pripravo na let;
5. službo za poročanje v zvezi z ATS (ARO);
6. uradom MET za pripravo na let;
7. ATS;
8. preskrbo z gorivom;
9. oskrbo;
10. varovanjem;
11. razledenitvijo in
12. opombami.

**** AD 2.4 Službe in objekti za oskrbo

Podroben opis služb in objektov za oskrbo, ki so na voljo na aerodromu, vključno z:

1. objekti za pretovarjanje;
2. vrstami goriva in olja;
3. objekti in zmogljivostmi za preskrbo z gorivom;
4. objekti za razledenitev;
5. prostorom v hangarju za gostujoče zrakoplove;
6. objekti za popravila gostujočih zrakoplovov;
7. opombami.

**** AD 2.5 Objekti za potnike

Objekti za potnike, ki so na voljo na aerodromu, navedeni v kratkem opisu ali kot sklic na druge vire informacij, kot so spletne strani, vključno s:

1. hoteli na aerodromu ali v njegovi bližini;
2. restavracijami na aerodromu ali v njegovi bližini;
3. možnostmi prevoza;
4. zdravstvenimi zmogljivostmi;
5. bankami in poštami na aerodromu ali v njegovi bližini;

▼ M1

6. turističnimi uradi;
7. opombami.

**** AD 2.6 Reševalne in gasilske službe

Podroben opis RFFS in opreme, ki je na voljo na aerodromu, vključno s:

1. kategorijo aerodroma na področju gašenja požarov;
2. reševalno opremo;
3. zmožnostjo odstranitve nedelujočih zrakoplovov in
4. opombami.

▼ M5****** AD 2.7 Ocena razmer na površini vzletno-pristajalne steze in poročanje o njih ter ukrepi v primeru snega**

Informacije o oceni razmer na površini vzletno-pristajalne steze in poročanju o njih.

Podroben opis opreme in operativnih prednostnih nalog, vzpostavljenih za čiščenje območij premikanja na aerodromu, vključno z:

1. vrstami opreme za čiščenje;
2. prednostnimi nalogami na področju čiščenja;
3. uporabo materiala za obdelavo površine območja premikanja;
4. zimskim razmeram prilagojenimi vzletno-pristajalnimi stezami;
5. opombami.

▼ M1****** AD 2.8 Podatki o ploščadih, voznih stezah in lokacijah/položajih kontrolnih točk**

Podatki o fizikalnih lastnostih ploščadi, voznih stez in lokacij/položajev določenih kontrolnih točk, vključno z:

1. opredelitvijo, površino in trdnostjo ploščadi;
2. opredelitvijo, širino, površino in trdnostjo voznih stez;
3. lokacijo in nadmorsko višino kontrolnih točk višinomera, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj;
4. lokacijo kontrolnih točk VOR;
5. položajem kontrolnih točk INS v stopinjah, minutah, sekundah in stotinkah sekunde;
6. opombami.

Če so lokacije/položaji kontrolnih točk navedeni na karti aerodroma, se opomba o tem navede v tem pododdelku.

**** AD 2.9 Vodenje premikanja po tleh ter kontrolni sistem in oznake

Kratek opis vodenja premikanja po tleh ter kontrolnega sistema in oznak na vzletno-pristajalnih stezah in voznih stezah, vključno z:

1. uporabo znakov za identifikacijo parkirnih mest za zrakoplove, vodilnimi črtami voznih stez in vizualnimi sistemi vodenja pri priključevanju/parkiranju na parkirnih mestih za zrakoplove;

▼ M1

2. oznakami in lučmi na vzletno-pristajalnih stezah in voznih stezah;
3. zaustavljalnimi lučmi (če obstajajo);
4. opombami.

**** AD 2.10 Ovire na aerodromu

Podroben opis ovir, vključno z:

1. ovirami na območju 2:
  - a) identifikacijo ali opredelitvijo ovire;
  - b) vrsto ovire;
  - c) položajem ovire, navedenim v geografskih koordinatah v stopinjah, minutah, sekundah in desetinkah sekunde;
  - d) nadmorsko višino in relativno višino ovire, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj;
  - e) oznako ovire ter vrsto in barvo osvetlitve ovire (če obstaja);
  - f) navedbo, da je seznam ovir na voljo v elektronski obliki, če je ustrezno, ter sklicem na točko GEN 3.1.6 in
  - g) navedbo „NIL“, če je ustrezno;
2. če niz podatkov za območje 2 aerodroma ne obstaja, je treba to jasno navesti ter navesti podatke o ovirah za:
  - a) ovire, ki segajo na ravnine razmejitve od ovir;
  - b) ovire, ki segajo na ravnino identifikacije ovir na območju vzletne poti, in
  - c) druge ovire, za katere je ocenjeno, da so nevarne za navigacijo v zračnem prometu;
3. navedbo, da informacije o ovirah na območju 3 niso na voljo, če pa so, se navedejo:
  - a) identifikacija ali opredelitev ovire;
  - b) vrsta ovire;
  - c) položaj ovire, naveden v geografskih koordinatah v stopinjah, minutah, sekundah in desetinkah sekunde;
  - d) nadmorska višina in relativna višina ovire, zaokroženo na najbližjo desetinko metra ali čevlja;
  - e) oznaka ovire ter vrsta in barva osvetlitve ovire (če obstaja);
  - f) navedba, da je seznam ovir na voljo v elektronski obliki, če je ustrezno, ter sklic na točko GEN 3.1.6 in
  - g) navedba „NIL“, če je ustrezno.

▼ M1****** AD 2.11 Meteorološke informacije, ki se zagotavljajo**

Podroben opis meteoroloških informacij, ki se zagotavljajo na aerodromu, ter navedba, kateri meteorološki urad je odgovoren za to službo, vključno z:

1. nazivom povezanega meteorološkega urada;
2. obratovalnim časom in, kadar je ustrezno, navedbo pristojnega meteorološkega urada zunaj navedenega obratovalnega časa;
3. uradom, pristojnim za pripravo TAF, ter obdobji veljavnosti in intervalom izdajanja napovedi;
4. razpoložljivostjo napovedi TREND za aerodrom in intervalom izdajanja;
5. informacijami o tem, kako se zagotavlja priprava na let in/ali posvetovanje;
6. vrstami dokumentacije o letu, ki se zagotavljajo, in jeziki, ki se uporabljajo v njej;
7. kartami in drugimi informacijami, ki so prikazane ali na voljo za pripravo na let ali posvetovanje;
8. dopolnilno opremo, ki je na voljo za zagotavljanje informacij o meteoroloških razmerah, kot sta vremenski radar in sprejemnik satelitskih posnetkov;
9. enotami ATS, ki se jim zagotavljajo meteorološke informacije; 10) dodatnimi informacijami, kot so morebitne omejitve službe.

**** AD 2.12 Fizikalne lastnosti vzletno-pristajalne steze

Podroben opis fizikalnih lastnosti vsake vzletno-pristajalne steze, vključno z:

1. označbami;
2. dejansko smerjo, zaokroženo na eno stotinko stopinje;
3. dimenzijami vzletno-pristajalnih stez, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj;
4. trdnostjo tlakovane površine (klasifikacijska številka tlakovane površine (PCN) in s tem povezani podatki) ter površin vsake vzletno-pristajalne steze in z njimi povezanih poti ustavljanja;
5. geografskimi koordinatami v stopinjah, minutah, sekundah in stotinkah sekunde za vsak prag in konec vzletno-pristajalne steze ter, kadar je ustrezno, geoidno ondulacijo:
  - pragov vzletno-pristajalne steze za nenatančni prilet, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj, in
  - pragov vzletno-pristajalne steze za natančni prilet, zaokroženo na najbližjo desetinko metra ali čevlja;

▼ M1

6. nadmorskimi višinami:
  - pragov vzletno-pristajalne steze za nenatančni prilet, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj, in
  - pragov in največje nadmorske višine cone dotika vzletno-pristajalne steze za natančni prilet, zaokroženo na najbližjo desetinko metra ali čevlja;
7. naklonom vsake vzletno-pristajalne steze in z njimi povezanih poti ustavljanja;
8. dimenzijami poti ustavljanja (če obstaja), zaokroženo na najbližji meter ali čevelj;
9. dimenzijami čistine (če obstaja), zaokroženo na najbližji meter ali čevelj;
10. dimenzijami pasov;
11. dimenzijami varnostnih območij konca vzletno-pristajalne steze;
- (12) lokacijo (kateri konec vzletno-pristajalne steze) in opisom sistema za zaustavljanje (če obstaja);
- (13) obstojem območja brez ovir in
14. opombami.

**** AD 2.13 Predpisane razdalje

Podroben opis predpisanih razdalj, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj, za vsako smer vsake vzletno-pristajalne steze, vključno z:

1. oznako vzletno-pristajalne steze;
2. razpoložljivo dolžino za vzletni zalet;
3. razpoložljivo dolžino za vzletanje in, če je ustrezno, alternativnimi zmanjšanimi predpisanimi razdaljami;
4. razpoložljivo dolžino za vzletni zalet in pot ustavljanja;
5. razpoložljivo dolžino za pristajanje in
6. opombami, vključno z vstopno ali začetno točko vzletno-pristajalne steze, kjer so določene alternativne zmanjšane predpisane razdalje.

Če smeri vzletno-pristajalne steze ni mogoče uporabiti za vzletanje ali pristajanje ali oboje, ker je to operativno prepovedano, se to določi in navede z besedami „not usable“ (ni uporabno) ali kratico „NU“.

**** AD 2.14 Razsvetljava prileta in vzletno-pristajalne steze

Podroben opis razsvetljave prileta in vzletno-pristajalne steze, vključno z:

1. oznako vzletno-pristajalne steze;
2. vrsto, dolžino in intenzivnostjo sistema razsvetljave prileta;
3. lučmi praga vzletno-pristajalne steze, barvo in stranskimi prečkami;

▼ M1

4. vrsto vizualnega kazalnika priletne strmine;
5. dolžino luči cone dotika na vzletno-pristajalni stezi;
6. dolžino, razmikom, barvo in intenzivnostjo luči sredinske črte vzletno-pristajalne steze;
7. dolžino, razmikom, barvo in intenzivnostjo robnih luči vzletno-pristajalne steze;
8. barvo luči na koncu vzletno-pristajalne steze in stranskih prečk;
9. dolžino in barvo luči poti ustavljanja in
10. opombami.

**** AD 2.15 Druga razsvetljava, sekundarni vir električne energije

Opis druge razsvetljave in sekundarnega vira električne energije, vključno z:

1. lokacijo, značilnostmi in obratovalnim časom aerodromskega svetilnika/identifikacijskega svetilnika (če obstaja);
2. lokacijo in razsvetljavo (če obstaja) anemometra/kazalnika smeri pristajanja;
3. lučmi roba in sredinske črte vozne steze;
4. sekundarnim virom električne energije, vključno s časom preklopa, in
5. opombami.

**** AD 2.16 Pristajalno območje za helikopterje

Podroben opis pristajalnega območja za helikopterje na aerodromu, vključno z:

1. geografskimi koordinatami v stopinjah, minutah, sekundah in stotinkah sekunde ter (če je ustrezno) geoidno ondulacijo geometrijskega središča območja dotika in vzleta (TLOF) ali vsakega praga območja končnega prileta in vzleta (FATO):
  - pri nenatančnem priletu, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj, in
  - pri natančnem priletu, zaokroženo na najbližjo desetinko metra ali čevlja;
2. nadmorsko višino območij TLOF in/ali FATO:
  - pri nenatančnem priletu, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj, in
  - pri natančnem priletu, zaokroženo na najbližjo desetinko metra ali čevlja;
3. dimenzijami območij TLOF in FATO, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj, vrsto površine, nosilnostjo in oznakami;
4. dejansko smerjo, zaokroženo na eno stotinko stopinje FATO;
5. razpoložljivimi predpisanimi razdaljami, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj;
6. razsvetljavo prileta in FATO in
7. opombami.

▼ M1****** AD 2.17 Zračni prostor služb zračnega prometa**

Podroben opis zračnega prostora ATS, ki je organiziran na aerodromu, vključno z:

1. oznako zračnega prostora in geografskimi koordinatami bočnih mej v stopinjah, minutah in sekundah;
2. vertikalnimi mejami;
3. klasifikacijo zračnega prostora;
4. pozivnim znakom in jeziki enote ATS, ki zagotavlja storitve;
5. absolutno višino prehoda;
6. urami razpoložljivosti in
7. opombami.

**** AD 2.18 Komunikacijske naprave služb zračnega prometa

Podroben opis komunikacijskih naprav ATS na aerodromu, vključno z:

1. oznako službe;
2. pozivnim znakom;
3. kanali;
4. številkami SATVOICE, če so na voljo;
5. naslovom za prijavo, kot je ustrezno;
6. obratovalnim časom in
7. opombami.

▼ M5****** AD 2.19 Radionavigacijski in pristajalni pripomočki**

Podroben opis radionavigacijskih in pristajalnih pripomočkov, povezanih z instrumentalnim priletom in postopki na območju terminalov na aerodromu, vključno z:

1. (a) vrsto pripomočkov;
- (b) magnetno variacijo, zaokroženo na najbližjo stopinjo, kakor je ustrezno;
- (c) vrsto podprte operacije za ILS/MLS/GLS, osnovni GNSS in SBAS;
- (d) klasifikacijo za ILS;
- (e) klasifikacijo objektov in oznakami objektov za prilet za GBAS;
- (f) za VOR/ILS/MLS tudi deklinacijo postaje, zaokroženo na najbližjo stopnjo, ki se uporablja za tehnično poravnavo pripomočka;
2. identifikacijo, če se zahteva;
3. frekvencami, številkami kanalov, izvajalci služb in identifikatorji referenčnih poti (RPI), kot je ustrezno;
4. obratovalnim časom, kot je ustrezno;
5. geografskimi koordinatami v stopinjah, minutah, sekundah in desetinkah sekunde položaja oddajne antene, kot je ustrezno;

▼ M5

6. nadmorsko višino oddajne antene DME, zaokroženo na najbližjih 30 m (100 ft), in opreme za merjenje razdalj – natančno (DME/P), zaokroženo na najbližje 3 m (10 ft), nadmorsko višino referenčne točke GBAS, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj, in elipsoidno višino točke, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj; za SBAS elipsoidno višino točke praga pristanka (LTP) ali namišljene točke praga (FTP), zaokroženo na najbližji meter ali čevelj;
7. polmerom obsega storitve od referenčne točke GBAS, zaokroženim na najbližji kilometer ali navtično miljo;
8. opombami.

Če se isti pripomoček uporablja na aerodromu in na poti, se opis navede tudi v oddelku ENR 4. Če talni sistem za povečanje (GBAS) oskrbuje več kot en aerodrom, se opis pripomočka zagotovi pri vsakem aerodromu. Če operativni organ naprave ni namembni organ, se ime operativnega organa navede v stolpcu z opombami. Pokritost naprave se navede v stolpcu z opombami.

▼ M1****** AD 2.20 Lokalni predpisi glede aerodroma**

Podroben opis predpisov, ki se nanašajo na uporabo aerodroma, vključno s sprejemljivostjo letov za usposabljanje, neradijskih in ultralahkih zrakoplovov ter podobnega, ter na manevriranje na tleh in parkiranje, vendar brez postopkov letenja.

**** AD 2.21 Postopki za zmanjševanje hrupa

Podroben opis postopkov za zmanjševanje hrupa, ki so vzpostavljeni na aerodromu.

▼ M5****** AD 2.22 Postopki letenja**

Podroben opis pogojev in postopkov letenja, vključno z radarskimi postopki in/ali postopki ADS-B, vzpostavljenimi na podlagi organizacije zračnega prostora na aerodromu. Podroben opis LVP na aerodromu, če so vzpostavljeni, vključno z:

1. vzletno-pristajalnimi stezami in povezano opremo, ki jih je dovoljeno uporabljati v LVP, vključno z operacijami z operativnimi kreditnimi točkami pri RVR, manjši od 550 m, če je ustrezno;
2. opredeljenimi meteorološkimi razmerami, pri katerih se LVP začnejo uporabljati, se uporabljajo ali se prenehajo uporabljati;
3. opisom talnih oznak/razsvetljave, ki se uporablja v LVP;
4. opombami.

▼ M1****** AD 2.23 Dodatne informacije**

Dodatne informacije na aerodromu, kot so navedba koncentracije ptic na aerodromu ter navedba pomembnih dnevnih premikov med območji počitka in prehranjevanja, če je to izvedljivo.

Posebne dodatne informacije glede ATS oddaljenega aerodroma:

1. navedba, da se izvaja ATS oddaljenega aerodroma;

▼ M1

2. lokacija signalne svetilke, npr. s frazo „signalna svetilka na [geografska navigacijska točka]“, ter jasna navedba lokacije signalne svetilke na karti aerodroma za vsak zadevni aerodrom;
3. opis vseh posebnih komunikacijskih metod, kot se šteje za potrebno, v primeru več načinov delovanja, kot je npr. vključitev imen letališč/pozivnih znakov enot ATS pri vseh prenosih (tj. ne samo pri prvem stiku) med piloti in ATCO/uradi aerodromske službe informacij za letenje (AFISO);
4. opis vseh zadevnih ukrepov, ki jih morajo izvesti uporabniki zračnega prostora v nujnih/neobičajnih primerih, ter morebitnih ukrepov izvajalca ATS ob nepredvidljivih dogodkih v primeru motenj, če je ustrezno (v točki AD 2.22 „Postopki letenja“), in
5. opis medsebojne odvisnosti razpoložljivosti služb ali navedba aerodromov, ki niso primerni za preusmeritev z aerodroma (uporabniki zračnega prostora takega aerodroma ne načrtujejo kot alternativnega, če ga oskrbuje isti oddaljeni stolp), če se to šteje za ustrezno.

**** AD 2.24 Letalske navigacijske karte, ki se nanašajo na aerodrom

Letalske navigacijske karte, ki se nanašajo na aerodrom, se vključijo v naslednjem vrstnem redu:

1. karta aerodroma/heliporta – ICAO;
2. karta parkiranja/postajališč zrakoplovov – ICAO;
3. karta premikanja po tleh aerodroma – ICAO;
4. karta ovir na aerodromu – ICAO vrsta A (za vsako vzletno-pristajalno stezo);
5. karta terena aerodroma in ovir na njem – ICAO (elektronska);
6. karta terena za natančni prilet – ICAO (vzletno-pristajalne steze za natančni prilet kategorij II in III);
7. karta območja – ICAO (odhodne in tranzitne poti);
8. karta standardnih instrumentalnih odhodov – ICAO;
9. karta območja – ICAO (prihodne in tranzitne poti);
10. karta standardnih instrumentalnih prihodov – ICAO;
11. karta najmanjših absolutnih višin ATC nadzora – ICAO;
12. karta instrumentalnega prileta – ICAO (za vsako vzletno-pristajalno stezo in vrsto postopka);
13. karta vizualnega prileta – ICAO in
14. koncentracije ptic v bližini aerodroma.

Če nekatere letalske navigacijske karte niso izrisane, se izjava o tem navede v oddelku GEN 3.2 „Letalske navigacijske karte“.

▼ M5****** AD 2.25 Penetracija površine vizualnega odseka (VSS)**

Penetracija površine vizualnega odseka (VSS), vključno z zadevnimi postopki in postopkovnimi minimumi.

▼ M1**AD 3. HELIPORTI**

Kadar se na aerodromu zagotavlja pristajalno območje za helikopterje, se s tem povezani podatki navedejo le v točki **** AD 2.16.

Opomba.– **** se nadomesti z ustrežno oznako lokacije ICAO.

**** AD 3.1 Oznaka lokacije in ime heliporta

V AIP se navedeta oznaka lokacije ICAO, dodeljena heliportu, in imen heliporta. Oznaka lokacije ICAO je sestavni del referenčnega sistema, ki se uporablja za vse pododdelke v oddelku AD 3.

**** AD 3.2 Geografski in upravni podatki o heliportu

Zahtevajo se geografski in upravni podatki o heliportu, vključno z:

1. referenčno točko heliporta (geografske koordinate v stopinjah, minutah in sekundah) ter lokacijo;
2. smerjo in oddaljenostjo referenčne točke heliporta od središča mesta ali kraja, ki ga heliport oskrbuje;
3. nadmorsko višino heliporta, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj, ter referenčno temperaturo;
4. geoidno ondulacijo na položaju nadmorske višine heliporta, če je ustrezno, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj;
5. magnetno variacijo, zaokroženo na najbližjo stopinjo, datumom informacije in letno spremembo;
6. imenom operatorja heliporta, naslovom, telefonsko številko in številko telefaksa, e-naslovom, naslovom AFS in spletnim naslovom, če je na voljo;
7. vrsto prometa, ki ji je dovoljena uporaba heliporta (IFR/VFR), in
8. opombami.

**** AD 3.3 Obratovalni čas

Podroben opis obratovalnega časa služb heliporta, vključno z:

1. operatorjem heliporta;
2. carinskimi in imigracijskimi službami;
3. zdravstvenimi in sanitarnimi službami;
4. uradom AIS za pripravo na let;
5. službo za poročanje v zvezi z ATS (ARO);
6. uradom MET za pripravo na let;
7. ATS;

▼ M1

8. preskrbo z gorivom;
9. oskrbo;
10. varovanjem;
11. razledenitvijo in
12. opombami.

**** AD 3.4 Službe in objekti za oskrbo

Podroben opis služb in objektov za oskrbo, ki so na voljo na heliportu, vključno z:

1. objekti za pretovarjanje;
2. vrstami goriva in olja;
3. objekti in zmogljivostmi za preskrbo z gorivom;
4. objekti za razledenitev;
5. prostorom v hangarju za gostujoče helikopterje;
6. objekti za popravila gostujočih helikopterjev in
7. opombami.

**** AD 3.5 Objekti za potnike

Objekti za potnike, ki so na voljo na heliportu, navedeni v kratkem opisu ali kot sklic na druge vire informacij, kot so spletne strani, vključno s:

1. hoteli na heliportu ali v njegovi bližini;
2. restavracijami na heliportu ali v njegovi bližini;
3. možnostmi prevoza;
4. zdravstvenimi zmogljivostmi;
5. bankami in poštami na heliportu ali v njegovi bližini;
6. turističnimi uradi in
7. opombami.

**** AD 3.6 Reševalne in gasilske službe

Podroben opis RFFS in opreme, ki je na voljo na heliportu, vključno s:

1. kategorijo heliporta na področju gašenja požarov;
2. reševalno opremo;
3. zmožnostjo odstranitve nedelujočih helikopterjev in
4. opombami.

▼ M1****** AD 3.7 Sezonske zmogljivosti – čiščenje**

Podroben opis opreme in operativnih prednostnih nalog, vzpostavljenih za čiščenje območij premikanja na heliportu, vključno z:

1. vrstami opreme za čiščenje;
2. prednostnimi nalogami na področju čiščenja; in
3. opombami.

**** AD 3.8 Podatki o ploščadih, voznih stezah in lokacijah/položajih kontrolnih točk

Podatki o fizikalnih lastnostih ploščadi, voznih stez in lokacij/položajev določenih kontrolnih točk, vključno z:

1. opredelitvijo, površino in trdnostjo ploščadi, postajališč za helikopterje;
2. opredelitvijo, širino in vrsto površine voznih stez za helikopterje;
3. širino in opredelitvijo voznih stez za nadletanje helikopterjev in poti preleta helikopterjev;
4. lokacijo in nadmorsko višino kontrolnih točk višinomera, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj;
5. lokacijo kontrolnih točk VOR;
6. položajem kontrolnih točk INS v stopinjah, minutah, sekundah in stotinkah sekunde ter
7. opombami.

Če so lokacije/položaji kontrolnih točk navedeni na karti heliporta, se opomba o tem navede v tem pododdelku.

**** AD 3.9 Oznake in označbe

Kratek opis območja končnega prileta in vzleta ter oznake in označbe voznih stez, vključno z:

1. Oznakami končnega prileta in vzleta;
2. oznakami voznih stez, voznih stez za nadletanje in poti preleta ter
3. opombami.

**** AD 3.10 Ovire na heliportu

Podroben opis ovir, vključno z:

1. identifikacijo ali opredelitvijo ovire;
2. vrsto ovire;
3. položajem ovire, navedenim v geografskih koordinatah v stopinjah, minutah, sekundah in desetinkah sekunde;

▼ M1

4. nadmorsko višino in relativno višino ovire, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj;
5. oznako ovire ter vrsto in barvo osvetlitve ovire (če obstaja);
6. navedbo, da je seznam ovir na voljo v elektronski obliki, če je ustrezno, ter sklicem na točko GEN 3.1.6 in
7. navedbo „NIL“, če je ustrezno.

**** AD 3.11 Meteorološke informacije, ki se zagotavljajo

Podroben opis meteoroloških informacij, ki se zagotavljajo na heliportu, ter navedba, kateri meteorološki urad je odgovoren za to službo, vključno z:

1. nazivom povezanega meteorološkega urada;
2. obratovalnim časom in, kadar je ustrezno, navedbo pristojnega meteorološkega urada zunaj navedenega obratovalnega časa;
3. uradom, pristojnim za pripravo TAF, ter obdobji veljavnosti napovedi;
4. razpoložljivostjo napovedi TREND za heliport in intervalom izdajanja;
5. informacijami o tem, kako se zagotavlja priprava na let in/ali posvetovanje;
6. vrstami dokumentacije o letu, ki se zagotavljajo, in jeziki, ki se uporabljajo v njej;
7. kartami in drugimi informacijami, ki so prikazane ali na voljo za pripravo na let ali posvetovanje;
8. dopolnilno opremo, ki je na voljo za zagotavljanje informacij o meteoroloških razmerah, kot sta vremenski radar in sprejemnik satelitskih posnetkov;
9. enotami ATS, ki se jim zagotavljajo meteorološke informacije, in
10. dodatnimi informacijami, kot so morebitne omejitve službe itd.

**** AD 3.12 Podatki o heliportu

Podroben opis dimenzij heliporta in s tem povezane informacije, vključno z:

1. vrsto heliporta – pri tleh, nadzemen ali helikopterska ploščad;
2. dimenzijami območja dotika in vzleta (TLOF), zaokroženo na najbližji meter ali čevelj;
3. dejansko smerjo, zaokroženo na eno stotinko stopinje območja končnega prileta in vzleta (FATO);
4. dimenzijami območja FATO, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj, in vrsto površine;
5. površino in nosilnostjo TLOF v tonah (1 000 kg);

▼ M1

6. geografskimi koordinatami v stopinjah, minutah, sekundah in stotinkah sekunde ter (če je ustrezno) geoidno ondulacijo geometrijskega središča TLOF ali vsakega praga FATO:
  - pri nenatančnem priletu, zaokroženo na najbližji meter ali čevlji, in
  - pri natančnem priletu, zaokroženo na najbližjo desetinko metra ali čevlja;
7. naklonom in nadmorsko višino območij TLOF in/ali FATO:
  - pri nenatančnem priletu, zaokroženo na najbližji meter ali čevlji, in
  - pri natančnem priletu, zaokroženo na najbližjo desetinko metra ali čevlja;
8. dimenzijami varnostnega območja;
9. dimenzijami čistine za helikopter, zaokroženo na najbližji meter ali čevlji;
10. obstojem sektorja brez ovir in
11. opombami.

**** AD 3.13 Predpisane razdalje

Podroben opis predpisanih razdalj, zaokroženo na najbližji meter ali čevlji, kadar je to upoštevno za heliport, vključno z:

1. razpoložljivo dolžino za vzletanje in, če je ustrezno, alternativnimi zmanjšanimi predpisanimi razdaljami;
2. razpoložljivo dolžino za prekinjen vzlet;
3. razpoložljivo dolžino za pristajanje in
4. opombami, vključno z vstopno ali začetno točko, kjer so določene alternativne zmanjšane predpisane razdalje.

**** AD 3.14 Razsvetljava prileta in FATO

Podroben opis razsvetljave prileta in FATO, vključno z:

1. vrsto, dolžino in intenzivnostjo sistema razsvetljave prileta;
2. vrsto vizualnega kazalnika priletne strmine;
3. značilnostmi in lokacijo luči na območju FATO;
4. značilnostmi in lokacijo luči ciljne točke;
5. značilnostmi in lokacijo sistema razsvetljave TLOF in
6. opombami.

▼ M1****** AD 3.15 Druga razsvetljava, sekundarni vir električne energije**

Opis druge razsvetljave in sekundarnega vira električne energije, vključno z:

1. lokacijo, značilnostmi in obratovalnim časom svetilnika heliporta;
2. lokacijo in razsvetljavo kazalnika smeri vetra (WDI);
3. lučmi roba in sredinske črte vozne steze;
4. sekundarnim virom električne energije, vključno s časom preklopa, in
5. opombami.

**** AD 3.16 Zračni prostor služb zračnega prometa

Podroben opis zračnega prostora ATS, ki je organiziran na heliportu, vključno z:

1. oznako zračnega prostora in geografskimi koordinatami bočnih mej v stopinjah, minutah in sekundah;
2. vertikalnimi mejami;
3. klasifikacijo zračnega prostora;
4. pozivnim znakom in jeziki enote ATS, ki zagotavlja storitve;
5. absolutno višino prehoda;
6. urami razpoložljivosti in
7. opombami.

**** AD 3.17 Komunikacijske naprave služb zračnega prometa

Podroben opis komunikacijskih naprav ATS na heliportu, vključno z:

1. oznako službe;
2. pozivnim znakom;
3. frekvencami;
4. obratovalnim časom in
5. opombami.

▼ M5****** AD 3.18 Radionavigacijski in pristajalni pripomočki**

Podroben opis radionavigacijskih in pristajalnih pripomočkov, povezanih z instrumentalnim priletom in postopki na območju terminalov na heliportu, vključno z:

1. (a) vrsto pripomočkov;
- (b) magnetno variacijo, zaokroženo na najbližjo stopinjo, kakor je ustrezno;
- (c) vrsto podprte operacije za ILS/MLS/GLS, osnovni GNSS in SBAS;
- (d) klasifikacijo za ILS;
- (e) klasifikacijo objektov in oznakami objektov za prilet za GBAS;
- (f) za VOR/ILS/MLS tudi deklinacijo postaje, zaokroženo na najbližjo stopnjo, ki se uporablja za tehnično poravnavo pripomočka;

▼ M5

2. identifikacijo, če se zahteva;
3. frekvencami, številkami kanalov, izvajalci služb in identifikatorji referenčnih poti (RPI), kot je ustrezno;
4. obratovalnim časom, kot je ustrezno;
5. geografskimi koordinatami v stopinjah, minutah, sekundah in desetinkah sekunde položaja oddajne antene, kot je ustrezno;
6. nadmorsko višino oddajne antene DME, zaokroženo na najbližjih 30 m (100 ft), in opreme za merjenje razdalj – natančno (DME/P), zaokroženo na najbližje 3 m (10 ft), nadmorsko višino referenčne točke GBAS, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj, in elipsoidno višino točke, zaokroženo na najbližji meter ali čevelj; za SBAS elipsoidno višino točke praga pristanka (LTP) ali namišljene točke praga (FTP), zaokroženo na najbližji meter ali čevelj;
7. polmerom obsega storitve od referenčne točke GBAS, zaokroženim na najbližji kilometer ali navtično miljo,
8. opombami.

Če se isti pripomoček uporablja na heliportu in na poti, se opis navede tudi v oddelku ENR 4. Če GBAS oskrbuje več kot en heliport, se opis pripomočka zagotovi pri vsakem heliportu. Če operativni organ naprave ni namembni organ, se ime operativnega organa navede v stolpcu z opombami. Pokritost naprave se navede v stolpcu z opombami.

▼ M1****** AD 3.19 Lokalni predpisi glede heliporta**

Podroben opis predpisov, ki se nanašajo na uporabo heliporta, vključno s sprejemljivostjo letov za usposabljanje, neradijskih in ultralahkih zrakoplovov ter podobnega, ter na manevriranje na tleh in parkiranje, vendar brez postopkov letenja.

**** AD 3.20 Postopki za zmanjševanje hrupa

Podroben opis postopkov za zmanjševanje hrupa, ki so vzpostavljeni na heliportu.

**** AD 3.21 Postopki letenja

Podroben opis pogojev in postopkov letenja, vključno z radarskimi postopki in/ali postopki ADS-B, vzpostavljenimi na podlagi organizacije zračnega prostora na heliportu. Podroben opis postopkov pri zmanjšani vidljivosti na heliportu, če so vzpostavljeni, vključno z:

1. območji za dotik in vzlet (TLOF) in povezano opremo, ki se lahko uporabljajo v postopkih pri zmanjšani vidljivosti;
2. opredeljenimi meteorološkimi razmerami, pri katerih se postopki pri zmanjšani vidljivosti začnejo uporabljati, se uporabljajo ali se prenehajo uporabljati;
3. opisom talnih oznak/razsvetljave, ki se uporablja v postopkih pri zmanjšani vidljivosti, in
4. opombami.

▼ M1****** AD 3.22 Dodatne informacije**

Dodatne informacije o heliportu, kot so navedba koncentracije ptic na heliportu ter navedba pomembnih dnevnih premikov med območji počitka in prehranjevanja, če je to izvedljivo.

**** AD 3.23 Karte, ki se nanašajo na heliport

Letalske navigacijske karte, ki se nanašajo na heliport, se vključijo v naslednjem vrstnem redu:

1. karta aerodroma/heliporta – ICAO;
2. karta območja – ICAO (odhodne in tranzitne poti);
3. karta standardnih instrumentalnih odhodov – ICAO;
4. karta območja – ICAO (prihodne in tranzitne poti);
5. karta standardnih instrumentalnih prihodov – ICAO;
6. karta najmanjših absolutnih višin ATC nadzora – ICAO;
7. karta instrumentalnega prileta – ICAO (za vsako vrsto postopka);
8. karta vizualnega prileta – ICAO in
9. koncentracije ptic v bližini heliporta.

Če nekatere letalske navigacijske karte niso izrisane, se izjava o tem navede v oddelku GEN 3.2 „Letalske navigacijske karte“.

Dodatek 2

OBLIKA ZAPISA NOTAM

Prednostna oznaka												→
Naslov												
												≡
Datum in čas vnosa												→
Oznaka avtorja												≡(
Serijski sporočila, številka in identifikator												
NOTAM z novimi informacijami	..... NOTAMN (serijska in številka/letnica)											
NOTAM, ki nadomešča predhodni NOTAM	..... NOTAMR ..... (serijska in številka/letnica) (serijska in številka/letnica NOTAM, ki ga je treba nadomestiti)											
NOTAM, ki razveljavlja predhodni NOTAM	..... NOTAMC ..... (serijska in številka/letnica) (serijska in številka/letnica NOTAM, ki ga je treba razveljaviti)											≡
Kvalifikatorji												
	FIR	Koda NOTAM	Promet	Namen	Obseg	Spodnja meja	Zgornja meja	Koordinate, polmer				
Q)		Q										≡
Identifikacija oznake lokacije ICAO, na kateri so objekt, zračni prostor ali razmere, o katerih se poroča							A) →					
Obdobje veljavnosti												
Od (skupina datum-čas)	B)											→
Do (PERM ali skupina datum-čas)	C)											EST* PERM* ≡
Časovni raspored (če je ustrezno)	D)											→
												≡
Besedilo NOTAM; vnos v preprostem jeziku (z uporabo okrajšav ICAO)												
E)												≡
Spodnja meja	F)											→
Zgornja meja	G)											) ≡
Podpis												

* Neustrezno črtajte.

▼ **M1****NAVODILA ZA IZPOLNJEVANJE OBLIKE ZAPISA NOTAM****1. Splošno**

Vrstica za kvalifikator (postavka Q) in vsi identifikatorji (postavke A do vključno G), ki jim sledi zaklepaj, kot je navedeno v obliki zapisa, se pošljejo, razen če za posamezni identifikator ni vnosa.

2. Oštevilčevanje NOTAM

Vsakemu NOTAM se dodeli serija, ki jo sestavljata črka in štirimestno število, ki mu sledita poševnica in dvomestno število za letnico (npr. A0023/03). Vsaka serija se začne 1. januarja s številko 0001.

3. Kvalifikatorji (postavka Q)

Postavka Q je razdeljena na osem polj, od katerih je vsako ločeno s poševnico. Izpolni se vsako polje. Primeri izpolnjevanja polj so prikazani v *Privočniku letalskih informacijskih služb* (dokument ICAO št. 8126). Polje je opredeljeno kot:

1. FIR

- a) Če je predmet informacije geografsko v enem FIR, je oznaka lokacije ICAO tista, ki ustreza zadevnemu FIR. Kadar je aerodrom na prekrivnem FIR druge države članice, prvo polje postavke Q vsebuje kodo navedenega prekrivnega FIR (npr. Q) LFRR/...A) EGJJ),

ali,

če je predmet informacije geografsko v več kot enem FIR, polje FIR sestavljajo nacionalne črke ICAO države članice, ki je pripravila NOTAM, sledi pa jim „XX“. Oznaka lokacije prekrivnega UIR se ne uporabi. Oznake lokacije ICAO zadevnih FIR se nato navedejo v postavki A ali pa se navede oznaka države članice ali delegiranega subjekta, ki je odgovoren za izvajanje navigacijske službe v več kot eni državi članici.

- b) Če ena država članica izda NOTAM, ki vpliva na FIR skupine držav članic, se navedejo prvi dve črki oznake lokacije ICAO države članice izdajateljice in „XX“. Oznake lokacije zadevnih FIR se nato navedejo v postavki A ali pa se navede oznaka države članice ali delegiranega subjekta, ki je odgovoren za izvajanje navigacijske službe v več kot eni državi članici.

2. KODA NOTAM

Vse skupine kod NOTAM vsebujejo skupaj pet črk, od katerih je prva vedno „Q“. Druga in tretja črka označujeta temo, četrta in peta pa status ali stanje zadeve, o kateri se poroča. Dvočrkovne kode tem in stanj so enake kot v dokumentu ICAO št. 8400 „Procedures for Air Navigation Services – Abbreviations and Codes (PANS-ABC)“ (Postopki za navigacijske službe zračnega pometa – okrajšave in kode, PANS-ABC). Glede kombinacij druge in tretje črke ter četrte in pete črke glejte merila za izbor NOTAM („NOTAM Selection Criteria“) iz dokumenta ICAO št. 8126 ali vnesite eno od naslednjih kombinacij, kot je ustrezno:

- a) če tema ni navedena v kodi NOTAM (dokument ICAO št. 8400) ali merilih za izbor NOTAM (dokument ICAO št. 8126), vnesite „XX“ kot drugo in tretjo črko (npr. QXXAK); če je tema „XX“, se „XX“ uporabi tudi za stanje (npr. QXXXX);

▼ **M1**

- b) če stanje teme ni navedeno v kodi NOTAM (dokument ICAO št. 8400) ali merilih za izbor NOTAM (dokument ICAO št. 8126), vnesite „XX“ kot četrto in peto črko (npr. QFAXX);
- c) kadar se izda NOTAM, ki vsebuje operativno pomembne informacije in se uporablja kot opozorilo na spremembe ali dopolnitve AIRAC AIP, vnesite „TT“ kot četrto in peto črko kode NOTAM;
- d) kadar se izda NOTAM, ki vsebuje kontrolni seznam veljavnih NOTAM, vnesite „KKKK“ kot drugo, tretjo, četrto in peto črko ter
- e) pri preklicu NOTAM se v kodi NOTAM kot četrta in peta črka uporabijo naslednje črke:

AK = RESUMED NORMAL OPERATION (OPERACIJE PONOVRNO POTEKAJO NORMALNO)

AL = OPERATIVE (OR RE-OPERATIVE) SUBJECT TO PREVIOUSLY PUBLISHED LIMITATIONS/CONDITIONS (OPERATIVNO (ALI PONOVRNO OPERATIVNO) POD PREDHODNO OBJAVLJENIMI OMEJITVAMI/POGOJI)

AO = OPERATIONAL (OPERATIVNO)

CC = COMPLETED (KONČANO)

CN = CANCELLED (PREKLICANO)

HV = WORK COMPLETED (DELO KONČANO)

XX = PLAIN LANGUAGE (PREPROST JEZIK)

Ker se „Q - - AO = Operational“ uporablja za preklic NOTAM in NOTAM, s katerim se objavlja nova oprema ali služba, je treba kot četrto in peto črko uporabiti naslednji črki: „Q - - CS = Installed“ (nameščeno).

„Q - - CN = CANCELLED“ se uporabi za preklic načrtovanih dejavnosti, npr. navigacijskih opozoril;

„Q - - HV = WORK COMPLETED“ se uporabi za preklic del, ki potekajo.

3. TRAFFIC (PROMET)

I = IFR

V = VFR

K = NOTAM je kontrolni seznam

Polje kvalifikatorja TRAFFIC lahko vsebuje kombinacijo kvalifikatorjev, odvisno od teme in vsebine NOTAM.

4. PURPOSE (NAMEN)

N = NOTAM, ki ga morajo člani letalske posadke takoj prejeti

B = operativno pomemben NOTAM, izbran za vnos v PIB

▼ M1

- O = NOTAM, ki se nanaša na letalske operacije
- M = NOTAM razno; ni predmet priprave na let, vendar je na voljo na zahtevo
- K = NOTAM je kontrolni seznam

Polje kvalifikatorja PURPOSE lahko vsebuje kombinacijo kvalifikatorjev BO ali NBO, odvisno od teme in vsebine NOTAM.

5. SCOPE (PODROČJE UPORABE)

- A = Aerodrom
- E = Na poti
- W = Opozorilo Nav
- K = NOTAM je kontrolni seznam

Polje kvalifikatorja SCOPE lahko vsebuje kombinacijo kvalifikatorjev, odvisno od teme in vsebine NOTAM.

6. in 7. LOWER/UPPER (SPODNJA/ZGORNJA)

SPODNJA in ZGORNJA meja se izrazi le v nivojih letenja (FL) in izraža dejanske vertikalne meje območja vpliva brez dodatnih varovalnih pasov. V primeru navigacijskih opozoril in omejitev zračnega prostora so vnesene vrednosti skladne s tistimi, ki se navedejo v postavkah F in G.

Če tema ne vsebuje posebnih informacij o višini, se kot privzeti vrednosti vneseta „000“ za SPODNJO mejo in „999“ za ZGORNJO mejo.

8. COORDINATES, RADIUS (KOORDINATE, POLMER)

Zemljepisna širina in dolžina do ene minute natančno ter trištevilčna razdalja, s katero se izrazi polmer vpliva v navtičnih miljah (npr. 4700N01140E043). Koordinate pomenijo približno središče kroga, katerega polmer zajema celotno območje vpliva, če pa NOTAM vpliva na celoten FIR/UIR ali več kot en FIR/UIR, se za polmer vnese privzeta vrednost „999“.

4. Postavka A

Vnesejo se oznake lokacije ICAO, kot so navedene v dokumentu ICAO št. 7910 za aerodrom ali FIR, na katerem je objekt, zračni prostor ali stanje, o katerem se poroča. Navede se lahko več FIR/UIR, kadar je to ustrezno. Če ni razpoložljive oznake lokacije ICAO, se uporabita nacionalna črka ICAO, kot je navedena v dokumentu ICAO št. 7910, del 2, ter „XX“, v postavki E pa temu sledi ime v preprostem jeziku.

Če se informacije nanašajo na GNSS, se vnese ustrezna oznaka lokacije ICAO, dodeljena elementu GNSS, ali skupna oznaka lokacije, dodeljena vsem elementom GNSS (razen GBAS).

V primeru GNSS se lahko pri identifikaciji izpada elementa GNSS, kot je KNMH za izpad satelita GPS, uporabi oznaka lokacije.

▼ M1**5. Postavka B**

Za skupino datum-čas se uporabi desetmestno število skupine z navedbo leta, meseca, dneva, ure in minut v UTC. Ta vnos je datum in čas, ko NOTAM začne veljati. V primeru NOTAMR in NOTAMC skupina datum-čas pomeni dejanski datum in čas ustvarjanja NOTAM. Začetek dneva se navede kot „0000“.

6. Postavka C

Z izjemo NOTAMC se uporabi skupina datum-čas (desetmestno število skupine z navedbo leta, meseca, dneva, ure in minut v UTC), ki pomeni trajanje informacij, razen če so informacije trajne, pri čemer se v takem primeru namesto tega vnese okrajšava „PERM“. Konec dneva se navede kot „2359“, oznaka „2400“ pa se ne uporablja. Če informacije o času niso zanesljive, se s skupino datum-čas navede približno trajanje, sledi pa okrajšava „EST“. Vsak NOTAM, ki vsebuje „EST“, se prekliče ali nadomesti pred skupino datum-čas, navedeno v postavki C.

7. Postavka D

Če bodo nevarnost, status obratovanja ali razmere zmogljivosti, o katerih se poroča, aktivni ob določenem času in na določen datum znotraj skupine datum-čas, navedene v postavkah B in C, se take informacije navedejo v postavki D. Če postavka D presega 200 znakov, se prouči možnost izdaje takih informacij v ločenem NOTAM, ki sledi temu.

8. Postavka E

Uporabi se dešifrirana koda NOTAM, po potrebi dopolnjena z okrajšavami, oznakami, identifikatorji, drugimi oznakami, pozivnimi znaki, frekvencami, številkami in preprostim besedilom ICAO. Če se NOTAM izbere za mednarodno razpošiljanje, se pri delih, navedenih v preprostem jeziku, doda angleško besedilo. Ta vnos mora bit jasen in jednat, da se zagotovi ustrezen vnos PIB. V primeru NOTAMC se vključita sklic na temo in sporočilo o statusu, da se omogočijo točna preverjanja verodostojnosti.

9. Postavki F in G

Ti postavki se običajno nanašata na navigacijska opozorila ali omejitve zračnega prostora in sta del vnosa PIB. Vneseta se spodnja in zgornja meja višine dejavnosti ali omejitve, pri čemer se jasno navedeta le en referenčni podatek in merska enota. Okrajšavi „GND“ ali „SFC“ se uporabita v postavki F za „zemlja“ oziroma „površina“. Okrajšava „UNL“ se uporabi v postavki G za „neomejeno“.

▼ M5

Dodatek 3

Oblika zapisa SNOWTAM

(Naslov COM)	(PREDNOSTNA OZNAKA)	(NASLOVI)			<≡
	(DATUM IN ČAS VNOSA)	(OZNAKA AVTORJA)			<≡
(Skrajšan naslov)	(SERIJSKA ŠTEVILKA \$WAA*)	(OZNAKA LOKACIJE)	DATUM-ČAS OCENE	(NEOBVEZNA SKUPINA)	
	S W * *				
SNOWTAM →	(Serijska številka)	<≡			
Oddelek za izračun zmogljivosti letala					
(OZNAKA LOKACIJE AERODROMA)	M	A)	<≡		
(DATUM/ČAS OCENE (Čas zaključka ocene v UTC))	M	B)	→		
(NIŽJA ŠTEVILKA OZNAKE VZLETNO-PRISTAJALNE STEZE)	M	C)	→		
(KODA RAZMER NA VZLETNO-PRISTAJALNI STEZI (RWYCC) ZA VSAKO TRETJINO VZLETNO-PRISTAJALNE STEZE) (Iz matrice ocene razmer na vzletno-pristajalni stezi (RCAM) 0, 1, 2, 3, 4, 5 ali 6)	M	D)	//	→	
(ODSTOTEK PREKRITOSTI S KONTAMINANTOM ZA VSAKO TRETJINO VZLETNO-PRISTAJALNE STEZE)	C	E)	//	→	
GLOBINA (mm) PROSTEGA KONTAMINANTA ZA VSAKO TRETJINO VZLETNO-PRISTAJALNE STEZE)	C	F)	//	→	
(OPIS RAZMER NA CELOTNI DOLŽINI VZLETNO-PRISTAJALNE STEZE) (Opaženo na vsaki tretjini vzletno-pristajalne steze, od praga, ki ima nižjo številko oznake vzletno-pristajalne steze) COMPACTED SNOW (ZBIT SNEG) DRY (SUHO) DRY SNOW (SUH SNEG) DRY SNOW ON TOP OF COMPACTED SNOW (SUH SNEG NA ZBITEM SNEGU) DRY SNOW ON TOP OF ICE (SUH SNEG NA LEDU) FROST (ZMRZAL) ICE (LED) SLIPPERY WET (SPOLZKO, MOKRO) SLUSH (PLUNDR) SPECIALLY PREPARED WINTER RUNWAY (ZIMSKIM RAZMERAH PRILAGOJENA VZLETNO-PRISTAJALNA STEZA) STANDING WATER (STOJEČA VODA) WATER ON TOP OF COMPACTED SNOW (VODA NA ZBITEM SNEGU) WET (MOKRO) WET ICE (MOKER LED) WET SNOW (MOKER SNEG) WET SNOW ON TOP OF COMPACTED SNOW (MOKER SNEG NA ZBITEM SNEGU) WET SNOW ON TOP OF ICE (MOKER SNEG NA LEDU)	M	G)	//	→	
(ŠIRINA VZLETNO-PRISTAJALNE STEZE, NA KATERO SE NANAŠAJO KODE RAZMER NA STEZI, ČE JE OŽJA OD OBJAVLJENE ŠIRINE)	O	H)	<≡		
Oddelek situacijskega zavedanja					
(SKRAJŠANA DOLŽINA VZLETNO-PRISTAJALNE STEZE, ČE JE KRAJŠA OD OBJAVLJENE DOLŽINE (m))	O	I)	→		
(SNEŽNI PRŠ (DRIFTING SNOW) NA VZLETNO-PRISTAJALNI STEZI)	O	J)	→		
(RAZSUTI PESEK (LOOSE SAND) NA VZLETNO-PRISTAJALNI STEZI)	O	K)	→		
(KEMIČNA OBDELAVA (CHEMICAL TREATMENT) VZLETNO-PRISTAJALNE STEZE)	O	L)	→		
(SNEŽNI NANOSI (SNOWBANKS) NA VZLETNO-PRISTAJALNI STEZI (Če so prisotni, razdalja od sredinske črte vzletno-pristajalne steze (m), nato pa ,L', ,R' ali ,LR', kot je ustrezno)	O	M)	→		
(SNEŽNI NANOSI (SNOWBANKS) NA VOZNI STEZI)	O	N)	→		
(SNEŽNI NANOSI (SNOWBANKS) POLEG VZLETNO-PRISTAJALNE STEZE)	O	O)	→		
(RAZMERE NA VOZNI STEZI)	O	P)	→		
(RAZMERE NA PLOŠČADI)	O	R)	→		
(IZMERJEN TORNI KOEFICIENT)	O	S)	→		
(OPOMBE V PREPROSTEM JEZIKU)	O	T)	) <<≡		
OPOMBE: 1. Vnesejo se nacionalne črke ICAO, kot so navedene v dokumentu ICAO št. 7910, del 2, ali drug identifikator aerodroma, ki se uporablja. 2. Informacije o drugih vzletno-pristajalnih stezah se ponovijo od B do H. 3. Informacije iz oddelka o situacijskem zavedanju se ponovijo za vsako vzletno-pristajalno stezo, vozno stezo in ploščad. Ponoviti, kot je ustrezno, ko se poroča. 4. Besedilo v oklepaju ( ) se ne pošilja. 5. Glede črk (A) do (T) glej Navodila za izpolnjevanje oblike zapisa SNOWTAM, odstavek 1, postavka (b).					

PODPIS AVTORJA (se ne pošilja)

▼ **M5***NAVODILA ZA IZPOLNJEVANJE OBLIKE ZAPISA SNOWTAM***1. Splošno**

- (a) Kadar se poroča o več kot eni vzletno-pristajalni stezi, se ponovijo postavke B do H (oddelek za izračun zmogljivosti letala).
- (b) Črke, ki se uporabljajo za navedbo postavk, se uporabljajo le v informativne namene in se ne vključijo v sporočilo. Črke M (obvezno), C (pogojno) in O (neobvezno) označujejo uporabo in informacije in se vključijo v skladu z navodili v nadaljevanju.
- (c) Uporabljajo se metrične enote, merske enote pa se ne navajajo.
- (d) Najdaljša veljavnost SNOWTAM je 8 ur. Nov SNOWTAM se izda vsakokrat, ko se prejme novo poročilo o razmerah na vzletno-pristajalni stezi.
- (e) Nov SNOWTAM razveljavi predhodnega.
- (f) Vključi se skrajšan naslov „TTAAiiii CCCC MMYYGgg (BBB)“, da se omogoči samodejna obdelava SNOWTAM v računalniških bankah podatkov. Razlaga teh simbolov je:

TT = oznaka podatkov za SNOWTAM = SW;

AA = geografska oznaka države članice, npr. LF = FRANCIJA;

iiii = štirimestna serijska številka SNOWTAM;

CCCC = štiričrkovna oznaka lokacije aerodroma, na katerega se nanaša SNOWTAM;

MMYYGGgg = datum/čas opazovanja/merjenja, pri čemer je:

MM = mesec, npr. januar = 01, december = 12;

YY = dan v mesecu;

GGgg = čas v urah (GG) in minutah (gg) v UTC;

(BBB) = neobvezna skupina za:

popravke v primeru napak v SNOWTAM, ki je bilo predhodno poslano z isto serijsko številko = COR. Oklepaji pri (BBB) pomenijo, da je ta skupina neobvezna. Ko se poroča o več kot eni vzletno-pristajalni stezi in se posamezni datumi/časi opazovanja/ocene navedejo s ponavljanjem postavke B, se najnovejši datum/čas opazovanja/ocene vnese s skrajšanim naslovom (MMYYGGgg).

- (g) Besedilo „SNOWTAM“ v obliki zapisa SNOWTAM in serijska številka SNOWTAM v štirimestnem številu skupine se ločita s presledkom, npr. SNOWTAM 0124.
- (h) Zaradi boljše preglednosti SNOWTAM se za serijsko številko SNOWTAM, in sicer za postavko A, in za oddelkom za izračun zmogljivosti letala vstavi razmik.

▼ **M5**

- (i) Pri poročanju o več kot eni vzletno-pristajalni stezi se pred informacijami v oddelku situacijskega zavedanja ponovijo informacije iz oddelka za izračun zmogljivosti letala od datuma in časa ocene za vsako vzletno-pristajalno stezo.
- (j) Obvezne informacije so:
- (1) OZNAKA LOKACIJE AERODROMA;
  - (2) DATUM IN ČAS OCENE;
  - (3) NIŽJA ŠTEVILKA OZNAKE VZLETNO-PRISTAJALNE STEZE;
  - (4) KODA RAZMER NA VZLETNO-PRISTAJALNI STEZI ZA VSAKO TRETJINO VZLETNO-PRISTAJALNE STEZE in
  - (5) OPIS RAZMER NA VSAKI TRETJINI VZLETNO-PRISTAJALNE STEZE (kadar se sporoča koda razmer na vzletno-pristajalni stezi (RWYCC) 0–6)

2. Oddelek za izračun zmogljivosti letala

Postavka A – Oznaka lokacije aerodroma (štiričrkovna oznaka lokacije).

Postavka B – Datum in čas ocene (osemmestno število skupine datum/čas, s katerim se navede čas opazovanja v mesecu, dnevu, uri in minutah v UTC).

Postavka C – Nižja številka oznake vzletno-pristajalne steze (nn[L] ali nn[C] ali nn[R]).

Vnese se le ena oznaka za vsako vzletno-pristajalno stezo, pri čemer je to vedno nižja številka.

Postavka D – Koda razmer na vzletno-pristajalni stezi za vsako tretjino steze. Za vsako tretjino steze se vnese le ena številka (0, 1, 2, 3, 4, 5 ali 6), ločena s poševno črto (n/n/n).

Postavka E – Odstotek pokritosti za vsako tretjino vzletno-pristajalne steze. Če se navede, se vnese 25, 50, 75 ali 100 za vsako tretjino vzletno-pristajalne steze, ločeno s poševno črto ([n]nn/[n]nn/[n]nn).

Te informacije se navedejo le, če so razmere za vsako tretjino vzletno-pristajalne steze (postavka G) navedene kot kar koli razen „DRY“ (SUHO).

Kadar se o razmerah ne poroča, se to navede z „NR“ pri ustrezni tretjini vzletno-pristajalne steze.

Postavka F – Globina prostega kontaminanta za vsako tretjino vzletno-pristajalne steze. Če se navede, se vnese v milimetrih za vsako tretjino vzletno-pristajalne steze, ločeno s poševno črto (nn/nn/nn ali nnn/nnn/nnn).

Te informacije se zagotavljajo le za naslednje vrste kontaminantov:

— stoječa voda, vrednosti, ki se poročajo, 04, nato ocenjena vrednost. Pomembne spremembe, 3 mm,

— plundra, vrednosti, ki se poročajo, 03, nato ocenjena vrednost. Pomembne spremembe, 3 mm,

— moker sneg, vrednosti, ki se poročajo, 03, nato ocenjena vrednost. Pomembne spremembe, 5 mm, in

▼ **M5**

— *suh sneg, vrednosti, ki se poročajo, 03, nato ocenjena vrednost. Pomembne spremembe, 20 mm.*

Kadar se o razmerah ne poroča, se to navede z „NR“ pri ustrezni tretjini vzletno-pristajalne steze.

Postavka G – Opis razmer za vsako tretjino vzletno-pristajalne steze. Vnese se vsak od naslednjih opisov razmer za vsako tretjino vzletno-pristajalne steze, ločeno s poševno črto.

COMPACTED SNOW (ZBIT SNEG)

DRY SNOW (SUH SNEG)

DRY SNOW ON TOP OF COMPACTED SNOW (SUH SNEG NA ZBITEM SNEGU)

DRY SNOW ON TOP OF ICE (SUH SNEG NA LEDU)

FROST (ZMRZAL)

ICE (LED)

SLIPPERY WET (SPOLZKO, MOKRO)

SLUSH (PLUNDRA)

SPECIALLY PREPARED WINTER RUNWAY (ZIMSKIM RAZMERAM PRILAGOJENA VZLETNO-PRISTAJALNA STEZA)

STANDING WATER (STOJEČA VODA)

WATER ON TOP OF COMPACTED SNOW (VODA NA ZBITEM SNEGU)

WET (MOKRO)

WET ICE (MOKER LED)

WET SNOW (MOKER SNEG)

WET SNOW ON TOP OF COMPACTED SNOW (MOKER SNEG NA ZBITEM SNEGU)

WET SNOW ON TOP OF ICE (MOKER SNEG NA LEDU)

DRY (SUHO; poroča se le, kadar ni kontaminanta)

Kadar se o razmerah ne poroča, se to navede z „NR“ pri ustrezni tretjini vzletno-pristajalne steze.

Postavka H – Širina vzletno-pristajalne steze, na katero se nanašajo kode razmer. Vnese se širina v metrih, če je manjša od objavljene širine steze.

3. Oddelek situacijskega zavedanja

Elementi v oddelku situacijskega zavedanja se končajo s piko.

Elementi v oddelku situacijskega zavedanja, o katerih ni informacij ali glede katerih niso izpolnjeni pogoji za objavo, se v celoti izpustijo.

Postavka I – Skrajšana dolžina vzletno-pristajalne steze. Vstavi se oznaka vzletno-pristajalne steze, ki se uporablja, in razpoložljiva dolžina v metrih (npr. RWY nn [L] ali nn [C] ali nn [R] REDUCED TO [n]nn).

▼ **M5**

Te informacije so pogojne, ko se objavi NOTAM z novimi predpisanimi razdaljami.

- Postavka J – Snežni prš na vzletno-pristajalni stezi. Kadar se poroča o snežnem pršu, se doda presledek in izraz „DRIFTING SNOW“ (SNEŽNI PRŠ) (RWY nn ali RWY nn[L] ali nn[C] ali nn[R] DRIFTING SNOW).
- Postavka K – Razsuti pesek na vzletno-pristajalni stezi. Kadar se poroča o razsutem pesku na vzletno-pristajalni stezi, se nižji številki oznake vzletno-pristajalne steze doda presledek in izraz „LOOSE SAND“ (RAZSUTI PESEK) (RWY nn ali RWY nn[L] ali nn[C] ali nn[R] LOOSE SAND).
- Postavka L – Kemična obdelava vzletno-pristajalne steze. Kadar se poroča o kemični obdelavi vzletno-pristajalne steze, se nižji številki oznake vzletno-pristajalne steze doda presledek in izraz „CHEMICALLY TREATED“ (KEMIČNO OBDELANO) (RWY nn ali RWY nn[L] ali nn[C] ali nn[R] CHEMICALLY TREATED).
- Postavka M – Snežni nanosi na vzletno-pristajalni stezi. Kadar se poroča o snežnih nanosih na vzletno-pristajalni stezi, se nižji številki oznake vzletno-pristajalne steze doda presledek in izraz „SNOWBANK“ (SNEŽNI NANOSI) ter presledek in izraz „L“ za levo ali „R“ za desno ali „LR“ za obe strani, nato pa razdalja v metrih od sredinske črte, ločeno s presledkom in izrazom „FM CL“ (RWY nn ali RWY nn[L] ali nn[C] ali nn[R] SNOWBANK Lnn ali Rnn ali LRnn FM CL).
- Postavka N – Snežni nanosi na vozni stezi. Kadar so snežni nanosi na vozni stezi, se oznaki vozne steze doda presledek in izraz „SNOWBANK“ (SNEŽNI NANOSI) (TWY [nn]n ali TWYS [nn]n/[nn]n/[nn]n... ali ALL TWYS SNOWBANKS).
- Postavka O – Snežni nanosi poleg vzletno-pristajalne steze. Kadar se poroča o snežnih nanosih, ki segajo v višinski profil ukrepov aerodroma v primeru snega, se vstavi nižje število oznake vzletno-pristajalne steze in izraz „ADJ SNOWBANKS“ (SNEŽNI NANOSI POLEG) (RWY nn ali RWY nn[L] ali nn[C] ali nn[R] ADJ SNOWBANKS).
- Postavka P – Razmere na vozni stezi. Kadar se poroča, da je vozna steza spolzka ali v slabem stanju, se vstavi oznaka vozne steze, ki ji sledita presledek in izraz „POOR“ (SLABO) (TWY [n ali nn] POOR ali TWYS [n ali nn]/[n ali nn]/[n ali nn] POOR... ali ALL TWYS POOR).
- Postavka R – Razmere na ploščadi. Kadar se poroča, da je ploščad spolzka ali v slabem stanju, se vstavi oznaka ploščadi, ki ji sledita presledek in izraz „POOR“ (SLABO) (APRON [nnnn] POOR ali APRONS [nnnn]/[nnnn]/[nnnn] POOR ali ALL APRONS POOR).
- Postavka S – (NR) Se ne poroča.
- Postavka T – Opombe v preprostem jeziku.

Dodatek 4

OBLIKA ZAPISA ASHTAM

(naslov COM)	(PREDNOSTNA OZNAKA)	(OZNAKE NASLOVNIKA) ¹																
	(DATUM IN ČAS VNOSA)	(OZNAKA AVTORJA)																
(Skrajšan naslov)	(SERIJSKA ŠTEVILKA VA* ²)						(OZNAKA LOKACIJE)			DATUM/ČAS IZDAJE						(NEOBVEZNA SKUPINA)		
	V	A	*2	*2														

ASHTAM	(SERIJSKA ŠTEVILKA)
(ZADEVNO OBMOČJE Z INFORMACIJAMI ZA LETENJE)	A)
(DATUM/ČAS (UTC) IZBRUHA)	B)
(IME IN ŠTEVILKA VULKANA)	C)
(ZEMLJEPISNA ŠIRINA IN DOLŽINA VULKANA ALI RADIAL VULKANA IN RAZDALJA OD NAVAJD)	D)
(BARVNA KODA RAVNI OPOZORILA O VULKANU, VKLJUČNO Z VSEMI PREDHODNIMI BARVNIMI KODAMI RAVNI OPOZORIL) ³	E)
(OBSTOJ IN HORIZONTALNA/VERTIKALNA RAZŠIRJENOST OBLAKA VULKANSKEGA PEPELA) ⁴	F)
(SMER PREMIKANJA OBLAKA VULKANSKEGA PEPELA) ⁴	G)
(ZADEVNE POTI LETENJA ALI DELI POTI LETENJA TER NIVOJI LETENJA)	H)
(ZAPRTJE ZRAČNEGA PROSTORA IN/ALI POTI LETENJA ALI DELOV POTI LETENJA TER NADOMESTNE POTI LETENJA, KI SO NA VOLJO)	I)
(VIR INFORMACIJ)	J)
(OPOMBE V PREPROSTEM JEZIKU)	K)
<p>OPOMBE:</p> <ol style="list-style-type: none"> Glej tudi točko AIS.TR.400 glede oznak naslovnika, ki se uporabljajo v vnaprej določenih sistemih razpošiljanja. * Vnese se nacionalna črka ICAO, kot je navedena v dokumentu ICAO št. 7910, del 2. Glej odstavek 3.5 v nadaljevanju. Nasvet glede obstoja, razširjenosti in premikanja oblaka vulkanskega pepela G) in H) je mogoče prejeti pri svetovalnih centrih za spremljanje vulkanskega pepela, ki so odgovorni za zadevni FIR. Naslovi postavk v oklepaju () se ne pošiljajo. 	

PODPIS AVTORJA (se ne pošilja)

▼ **M1****NAVODILA ZA IZPOLNJEVANJE OBLIKE ZAPISA ASHTAM****1. Splošno**

- 1.1 Z ASHTAM se zagotavljajo informacije o stanju aktivnosti vulkana, kadar je sprememba njegove aktivnosti operativno pomembna ali kadar se pričakuje, da bo operativno pomembna. Te informacije se zagotavljajo z barvnimi kodami ravni opozoril o vulkanih, ki so navedene v oddelku 3.5 v nadaljevanju.
- 1.2 V primeru vulkanskega izbruha, pri katerem nastane operativno pomemben oblak pepela, se z ASHTAM zagotavljajo tudi informacije o lokaciji, razširjenosti in premikanju oblaka pepela ter o poteh in nivojih letenja, na katere vpliva.
- 1.3 Izdaja ASHTAM z informacijami o vulkanskem izbruhu v skladu z oddelkom 3 v nadaljevanju se **ne** zadrži, dokler niso na voljo vse informacije iz postavk A do K, ampak se izda takoj po prejemu obvestila o izbruhu ali pričakovanem izbruhu ali o operativno pomembni spremembi stanja aktivnosti vulkana, ki se je zgodila ali se pričakuje, da se bo zgodila, ali če se poroča o oblaku pepela. V primeru pričakovanega izbruha, pri katerem oblak pepela še ni nastal, se postavke A do E izpolnijo, v postavkah F do I pa se navede „not applicable“ (ni relevantno). Podobno, kadar se o oblaku vulkanskega pepela poroča npr. s posebnim poročilom iz zrakoplova, izvorni vulkan pa še ni znan, se najprej izda ASHTAM, v katerem se v postavkah A do E navede „unknown“ (neznano), postavke F do K pa se po potrebi izpolnijo na podlagi posebnega poročila iz zrakoplova, dokler ni na voljo več informacij. V ostalih primerih velja, da če informacije za posamezno postavko A do K niso na voljo, se navede „NIL“.
- 1.4 Najdaljše obdobje veljavnosti ASHTAM je 24 ur na dan. Nov ASHTAM se izda ob vsaki spremembi ravni opozorila.

2. Skrajšan naslov

- 2.1 Za običajnim naslovom „Aeronautical fixed – telecommunications network (AFTN)“ (Letalsko fiksno telekomunikacijsko omrežje (AFTN)) se navede skrajšan naslov „TT AAiiii CCCC MMYYGg (BBB)“, da se omogoči samodejna obdelava ASHTAM v računalniških bankah podatkov. Razlaga teh simbolov je:

TT =	oznaka podatkov za ASHTAM = VA;
AA =	geografska oznaka držav, npr. NZ = Nova Zelandija;
iiii =	štirimestna serijska številka ASHTAM;
CCCC =	štiričrkovna oznaka lokacije zadevnega območja z informacijami za letenje;
MMYYGg =	datum/čas poročila, pri čemer je:
MM =	mesec, npr. januar = 01, december = 12;
YY =	dan v mesecu;
GGg =	čas v urah (GG) in minutah (g) v UTC;
(BBB) =	neobvezna skupina za popravke ASHTAM, ki je bilo predhodno razposlano z isto serijsko številko = COR.

Oklepaji pri (BBB) pomenijo, da je ta skupina neobvezna.

▼ **M1****3. Vsebina ASHTAM**

- 3.1 *Postavka A* – Zadevno območje z informacijami za letenje, ekvivalent oznake lokacije iz skrajšanega naslova v preprostem jeziku, na primer: „Auckland Oceanic FIR“.
- 3.2 *Postavka B* – Datum in čas (UTC) prvega izbruha.
- 3.3 *Postavka C* – Ime in številka vulkana, kot je navedeno v dokumentu ICAO št. 9691 „*Manual on Volcanic Ash, Radioactive Material and Toxic Chemical Clouds*“ (Priročnik o oblakih vulkanskega pepela, radioaktivnih snovi in strupenih snovi), Dodatek H, ter na svetovni karti vulkanov in pomembnih aeronavtičnih značilnosti (World Map of Volcanoes and Principal Aeronautical Features).
- 3.4 *Postavka D* – Zemljepisna širina/dolžina vulkana v celih stopinjah ali radial in razdalja vulkana od NAVAID, kot je navedeno v dokumentu ICAO št. 9691 „*Manual on Volcanic Ash, Radioactive Material and Toxic Chemical Clouds*“ (Priročnik o oblakih vulkanskega pepela, radioaktivnih snovi in strupenih snovi), Dodatek H, ter na svetovni karti vulkanov in pomembnih aeronavtičnih značilnosti (World Map of Volcanoes and Principal Aeronautical Features).
- 3.5 *Postavka E* – Barvna koda ravni opozorila, ki označuje vulkansko aktivnost, vključno z morebitnimi predhodnimi barvnimi kodami ravni opozoril, kot sledi:

Barvna koda ravni opozorila	Status aktivnosti vulkana
GREEN ALERT (ZELENO OPOZORILO)	Vulkan je v normalnem, neeruptivnem stanju. <i>ali po spremembi z višje ravni opozorila:</i> Šteje se, da je vulkanska aktivnost prenehala in da se je vulkan vrnil v svoje normalno, neeruptivno stanje.
YELLOW ALERT (RUMENO OPOZORILO)	Vulkan kaže znake povečane aktivnosti, ki presega znane običajne ravni. <i>ali po spremembi z višje ravni opozorila:</i> Vulkanska aktivnost se je močno zmanjšala, vendar se zaradi možnosti ponovnega povečanja še vedno skrbno spremlja.
ORANGE ALERT (ORANŽNO OPOZORILO)	Vulkan kaže znake visoke aktivnosti, s povečano verjetnostjo izbruha. <i>ali</i> Poteka vulkanski izbruh brez emisij pepela ali z manjšimi emisijami pepela [navesti višino oblaka pepela, če je mogoče].
RED ALERT (RDEČE OPOZORILO)	Domneva se, da je izbruh neizbežen, verjetne so precejšnje emisije pepela v ozračje. <i>ali</i> Poteka izbruh s precejšnjimi emisijami pepela v ozračje [navesti višino oblaka pepela, če je mogoče].

Pristojna vulkanološka agencija v zadevni državi članici območnemu kontrolnemu centru sporoči barvno kodo ravni opozorila, ki označuje stanje aktivnosti vulkana in morebitne spremembe s predhodnega stanja aktivnosti, npr. „RED ALERT FOLLOWING YELLOW“ (RDEČE OPOZORILO SLEDI RUMENEMU) ALI „GREEN ALERT FOLLOWING ORANGE“ (ZELENO OPOZORILO SLEDI ORANŽNEMU).

▼ M1

- 3.6 *Postavka F* – Če se poroča o operativno pomembnem oblaku vulkanskega pepela, se navedejo horizontalna razširjenost in baza/vrh oblaka pepela z navedbo zemljepisne širine/dolžine (v celih stopinjah) ter absolutne višine v tisoč metrih (čevljih) in/ali radial in razdalja od izvornega vulkana. Informacije lahko sprva temeljijo le na posebnem poročilu iz zrakoplova, nadaljnje informacije pa so lahko podrobnejše in temeljijo na nasvetu pristojne meteorološke službe bdenja in/ali svetovalnega centra za spremljanje vulkanskega pepela.
- 3.7 *Postavka G* – Predvidena smer premikanja oblaka pepela na izbranih nivojih se navede na podlagi nasveta pristojne meteorološke službe bdenja in/ali svetovalnega centra za spremljanje vulkanskega pepela.
- 3.8 *Postavka H* – Navedejo se poti letenja in njihovi deli ter nivoji letenja, na katere to vpliva ali za katere se domneva, da bo to nanje vplivalo.
- 3.9 *Postavka I* – Navedejo se zaprtje zračnega prostora, poti letenja ali delov poti letenja ter razpoložljivost nadomestnih poti.
- 3.10 *Postavka J* – Vir informacij, npr. „special air-report“ (posebno poročilo iz zrakoplova) ali „vulcanological agency“ (vulkanološka agencija) itd. Vir informacij se vedno navede, ne glede na to, ali je do izbruha dejansko prišlo oziroma ali je oblak pepela dejansko nastal ali ne.
- 3.11 *Postavka K* – Vse operativno pomembne informacije poleg zgoraj navedenih se navedejo v preprostem jeziku.

PRILOGA VII

**POSEBNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE PODATKOVNIH STORITEV
(del DAT)**

**PODDEL A – DODATNE ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE
PODATKOVNIH STORITEV (DAT.OR)**

ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE

DAT.OR.100 Letalski podatki in informacije

- (a) Izvajalec podatkovnih storitev prejema, združuje, prevaja, izbira, oblikuje, razpošilja in/ali vključuje letalske podatke in informacije, ki jih izda verodostojen vir za uporabo v letalskih podatkovnih zbirkah, ki se uporabljajo v certificirani aplikaciji/opremi zrakoplova.

V posebnih primerih, če letalskih podatkov ni v zborniku letalskih informacij (AIP) ali jih ne zagotovi verodostojen vir ali ne izpolnjujejo veljavnih zahtev glede kakovosti podatkov (DQR), lahko navedene letalske podatke zberejo sam izvajalec DAT in/ali drugi izvajalci DAT. V teh primerih letalske podatke potrdi izvajalec DAT, ki jih je zbral.

- (b) Če tako zahtevajo stranke, lahko izvajalec DAT obdela prilagojene podatke, ki jih zagotovi operator zrakoplova ali zberejo drugi izvajalci DAT, da bi jih uporabljal navedeni operator zrakoplova. Za te podatke in poznejše posodobitve ostaja pristojen operator zrakoplova.

DAT.OR.105 Tehnična in operativna usposobljenost in zmogljivost

- (a) Poleg upoštevanja točke ATM/ANS.OR.B.001 izvajalec DAT:

- (1) prejema, združuje, prevaja, izbira, oblikuje, razpošilja in/ali vključuje letalske podatke in informacije, ki jih ponudnik(-i) vira(-ov) letalskih podatkov v skladu z veljavnimi zahtevami vnese(jo) v letalske podatkovne zbirke, ki se uporabljajo v certificirani aplikaciji/opremi zrakoplova. Izvajalec DAT tipa 2 zagotavlja, da so DQR v skladu s predvideno uporabo certificirane aplikacije/opreme zrakoplova na podlagi ustreznega dogovora z nosilcem odobritve določenega projekta opreme ali vložnikom vloge za odobritev navedenega projekta;
  - (2) izda izjavo o skladnosti, ki potrjuje, da so letalske podatkovne zbirke, ki jih je vzpostavil, v skladu s to uredbo in veljavnimi industrijskimi standardi;
  - (3) zagotavlja pomoč nosilcu odobritve projekta opreme pri obravnavanju vseh ukrepov stalne plovnosti, ki so povezani z vzpostavljenimi letalskimi podatkovnimi zbirkami.
- (b) Za omogočitev dostopa do podatkovnih zbirk odgovorni vodja imenuje potrjevalno osebje, opredeljeno v točki DAT.TR100(b), in mu dodeli neodvisno pristojnost, da na podlagi izjave o skladnosti potrdi, da podatki izpolnjujejo DQR in so postopki upoštevani. Za izjave o omogočitvi dostopa do podatkovnih zbirk, ki jih podpiše potrjevalno osebje, je na koncu še vedno pristojen odgovorni vodja izvajalca DAT.

▼ B**DAT.OR.110 Sistem upravljanja**

Poleg upoštevanja točke ATM/ANS.OR.B.005 izvajalec DAT glede na način zagotavljanja DAT uvede in vzdržuje sistem upravljanja, ki vključuje nadzorne postopke za:

- (a) izdajo, odobritev ali spremembo dokumentov;
- (b) spremembo DQR;
- (c) preverjanje, da so bili vhodni podatki pripravljene v skladu z veljavnimi standardi;
- (d) pravočasno posodabljanje uporabljenih podatkov;
- (e) identifikacijo in sledljivost;
- (f) postopke za prejemanje, združevanje, prevajanje, izbiranje, oblikovanje, razpošiljanje in/ali vključevanje podatkov v splošno podatkovno zbirko ali podatkovno zbirko, ki je združljiva s posebno aplikacijo/opremo zrakoplova;
- (g) preverjanje podatkov in tehnike potrjevanja;
- (h) identifikacijo orodij, po potrebi vključno z upravljanjem konfiguracije in kvalifikacijo orodij;
- (i) odpravo napak/pomanjkljivosti;
- (j) usklajevanje s ponudnikom(-i) vira(-ov) letalskih podatkov in/ali izvajalcem(-i) DAT ter nosilcem odobritve določenega projekta opreme ali vložnikom vloge za odobritev navedenega projekta v primeru zagotavljanja DAT tipa 2;
- (k) izdajo izjave o skladnosti;
- (l) nadzorovano razpošiljanje podatkovnih zbirk uporabnikom.

DAT.OR.115 Vodenje evidenc

Poleg upoštevanja točke ATM/ANS.OR.B.030 izvajalec DAT v svoj sistem vodenja evidenc vključi elemente, navedene v DAT.OR.110.

ODDELEK 2 – POSEBNE ZAHTEVE**DAT.OR.200 Zahteve glede poročanja**

- (a) Izvajalec DAT:
  - (1) poroča stranki in po potrebi nosilcu odobritve projekta opreme o vseh primerih, ko je izvajalec DAT omogočil dostop do letalskih podatkovnih zbirk, za katere je bilo pozneje ugotovljeno, da imajo pomanjkljivosti in/ali napake in zato ne izpolnjujejo veljavnih podatkovnih zahtev;
  - (2) poroča pristojnemu organu o pomanjkljivostih in/ali napakah, ugotovljenih v skladu s točko 1, ki bi lahko privedli do nevarnih razmer. Takšna poročila se pripravijo v obliki in na način, ki sta sprejemljiva za pristojni organ;

▼ B

- (3) kadar certificirani izvajalec DAT deluje kot dobavitelj za drugega izvajalca DAT, poroča tudi navedeni drugi organizaciji o vseh primerih, ko je za navedeno organizacijo omogočil dostop do letalskih podatkovnih zbirk, za katere je bilo pozneje ugotovljeno, da imajo napake;
  - (4) poroča ponudniku vira letalskih podatkov o primerih napačnih, nedoslednih ali manjkajočih podatkov v letalskem viru.
- (b) Izvajalec DAT zaradi varnosti uvede in vzdržuje notranji sistem poročanja, da se omogočita zbiranje in ocena poročil zaradi ugotavljanja negativnih trendov ali odprave pomanjkljivosti in izpisa dogodkov in ukrepov, ki jih je treba prijaviti.

Notranji sistem poročanja se lahko vključi v sistem upravljanja, kot je določeno v točki ATM/ANS.OR.B.005.

PODDEL B – TEHNIČNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE PODATKOVNIH STORITEV (DAT.TR)

ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE

DAT.TR.100 Delovne metode in operativni postopki

Izvajalec DAT:

- (a) glede potrebnih letalskih podatkov:
  - (1) določi DQR, o katerih se dogovori z drugim izvajalcem DAT in, v primeru izvajalca DAT tipa 2, nosilcem odobritve določenega projekta opreme ali vložnikom vloge za odobritev navedenega projekta, da bi določil združljivost teh DQR s predvideno uporabo;
  - (2) uporabi podatke iz verodostojnega(-ih) vira(-ov) in po potrebi druge letalske podatke, ki jih preverijo in potrdijo sam izvajalec DAT in/ali drugi izvajalci DAT;
  - (3) določi postopek, ki zagotavlja pravilno obdelavo podatkov;
  - (4) določi in izvaja postopke, ki zagotavljajo, da se prilagojeni podatki, ki jih zagotavlja ali zahteva operator zrakoplova ali drug izvajalec DAT, pošiljajo le naročniku, ter
- (b) glede potrjevalnega osebja, ki podpisuje izjave o skladnosti, izdane na podlagi DAT.OR.105(b), zagotovi, da:
  - (1) znanje, izobrazba (vključno z drugimi funkcijami v organizaciji) in izkušnje potrjevalnega osebja ustrezajo pristojnostim, ki so mu bile dodeljene;
  - (2) vodi evidence vsega potrjevalnega osebja, ki vključujejo podrobnosti o obsegu njegovih pooblastil;
  - (3) potrjevalno osebje prejme dokazilo o obsegu svojih pooblastil.

▼B

DAT.TR.105 Zahtevane povezave

Izvajalec DAT zagotovi potrebne formalne povezave z:

- (a) virom(-i) letalskih podatkov in/ali drugimi izvajalci DAT;
- (b) nosilcem odobritve določenega projekta opreme za zagotavljanje DAT tipa 2 ali vložnikom vloge za odobritev navedenega projekta;
- (c) po potrebi operatorji zrakoplovov.

▼ B*PRILOGA VIII***POSEBNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE KOMUNIKACIJSKIH, NAVIGACIJSKIH ALI NADZORNIH SLUŽB****(del CNS)**

PODDEL A – DODATNE ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE KOMUNIKACIJSKIH, NAVIGACIJSKIH ALI NADZORNIH SLUŽB (CNS.OR)

ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE**CNS.OR.100 Tehnična in operativna usposobljenost in zmogljivost**

- (a) Izvajalec komunikacijskih, navigacijskih ali nadzornih služb zagotavlja razpoložljivost, neprekinjenost, točnost in celovitost svojih služb.
- (b) Izvajalec komunikacijskih, navigacijskih ali nadzornih služb potrdi stopnjo kakovosti služb, ki jih izvaja, ter dokaže redno vzdrževanje in po potrebi umerjenost svoje opreme.

PODDEL B – TEHNIČNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE KOMUNIKACIJSKIH, NAVIGACIJSKIH ALI NADZORNIH SLUŽB (CNS.TR)

ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE**CNS.TR.100 Delovne metode in operativni postopki za izvajalce komunikacijskih, navigacijskih ali nadzornih služb**

Izvajalec komunikacijskih, navigacijskih ali nadzornih služb je sposoben dokazati, da so njegove delovne metode in operativni postopki v skladu s standardi iz Priloge 10 k Čikaški konvenciji o letalskih telekomunikacijah v naslednjih izdajah, če so pomembni za izvajanje komunikacijskih, navigacijskih ali nadzornih služb v zadevnem zračnem prostoru:

- (a) zvezek I o pripomočkih za radijsko navigacijo (6. izdaja iz julija 2006, vključno z vsemi spremembami do vključno št. 89),
- (b) zvezek II o komunikacijskih postopkih, vključno s postopki za navigacijske službe zračnega prometa (PANS) (6. izdaja iz oktobra 2001, vključno z vsemi spremembami do vključno št. 89),
- (c) zvezek III o komunikacijskih sistemih (2. izdaja iz julija 2007, vključno z vsemi spremembami do vključno št. 89),
- (d) zvezek IV o nadzornem radarju in sistemih za preprečevanje trčenja (4. izdaja iz julija 2007, vključno z vsemi spremembami do vključno št. 89),
- (e) zvezek V o uporabi radijskega spektra za zračni promet (3. izdaja iz julija 2013, vključno z vsemi spremembami do vključno št. 89).

▼ M7**ODDELEK 2 — TEHNIČNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE NADZORNIH SLUŽB****CNS.TR.205 Dodelitev in uporaba spraševalnih kod mode S**

- (a) Izvajalec nadzornih služb upravlja le ustrezni spraševalnik mode S, pri čemer uporablja ustrezno spraševalno kodo (interrogator code – IC), če mu je zadevna država članica za ta namen dodelila spraševalno kodo.

▼ M7

- (b) Izvajalec nadzornih služb, ki namerava upravljati ali upravlja ustrezní spráševalnik mode S, za katerega ni prejel dodelitve spráševalne kode, zadevni državi članici predloži zahtevek za spráševalno kodo, ki vključuje najmanj naslednje ključne točke:
- (1) posebno priporočilo, ki ga zagotovi zadevna država članica;
  - (2) popolne kontaktne podatke predstavnika države članice, odgovornega za usklajevanje dodelitve spráševalne kode mode S;
  - (3) popolne kontaktne podatke kontaktne točke upravljavca mode S za zadeve v zvezi z dodelitvijo spráševalne kode mode S;
  - (4) ime spráševalnika mode S;
  - (5) uporabo spráševalnika mode S (operativno ali preskusno);
  - (6) lokacijo spráševalnika mode S;
  - (7) načrtovan datum prvega oddajanja mode S spráševalnika mode S;
  - (8) zahtevano pokrivanje mode S;
  - (9) posebne operativne zahteve;
  - (10) zmoqljivost kode SI;
  - (11) zmoqljivost „delovanja kode II/SI“ in
  - (12) zmoqljivost karte pokritosti.
- (c) Izvajalec nadzornih služb upošteva ključne točke za dodelitev spráševalne kode, ki jo prejme, ki vključuje najmanj naslednje točke:
- (1) ustrezno priporočilo, ki ga zagotovi zadevna država članica;
  - (2) posebno priporočilo za dodelitev, ki ga zagotovi služba za dodelitev spráševalnih kod;
  - (3) nadomestna priporočila za dodelitev, kot se zahteva;
  - (4) dodeljeno spráševalno kodo;
  - (5) omejitve v zvezi z nadzorom in zaklepom pokritosti v obliki razdeljenih obsegov ali karte pokritosti z mode S;
  - (6) obdobje izvajanja, v katerem je treba dodelitev prijaviti v spráševalnik mode S iz zahtevka;
  - (7) izvajalni niz, ki ga je treba upoštevati;

▼ M7

- (8) po izbiri in v povezavi z drugimi nadomestnimi možnostmi: priporočilo glede skupine;
- (9) posebne operativne omejitve, kot se zahteva.
- (d) Izvajalec nadzornih služb vsaj vsakih šest mesecev obvesti zadevno državo članico o vseh spremembah v načrtovanju namestitve ali operativnem statusu ustreznih spravevalnikov mode S v zvezi z vsemi ključnimi točkami za dodelitev spravevalne kode iz točke (c).
- (e) Izvajalec nadzornih služb zagotovi, da vsak od njegovih spravevalnikov mode S uporablja spravevalno kodo, ki mu je bila izključno dodeljena.

▼ B

PRILOGA IX

POSEBNE ZAHTEVE ZA UPRAVLJAVCE PRETOKA ZRAČNEGA PROMETA

(del ATFM)

TEHNIČNE ZAHTEVE ZA UPRAVLJAVCE PRETOKA ZRAČNEGA PROMETA (ATFM.TR)

ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE

▼ M7

ATFM.TR.100 Delovne metode in operativni postopki za upravljavce pretoka zračnega prometa

Upravljavec pretoka zračnega prometa je sposoben dokazati, da so njegove delovne metode in operativni postopki v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 255/2010 ⁽¹⁾ in Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2019/123.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 255/2010 z dne 25. marca 2010 o določitvi skupnih pravil za upravljanje pretoka zračnega prometa (UL L 80, 26.3.2010, str. 10).

▼B

PRILOGA X

POSEBNE ZAHTEVE ZA UPRAVLJAVCE ZRAČNEGA PROSTORA

(del ASM)

TEHNIČNE ZAHTEVE ZA UPRAVLJAVCE ZRAČNEGA PROSTORA
(ASM.TR)

ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE

▼M7

ASM.TR.100 Delovne metode in operativni postopki za upravljavce zračnega prostora

Upravljavec zračnega prostora je sposoben dokazati, da so njegove delovne metode in operativni postopki v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 2150/2005 ⁽¹⁾ in Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2019/123.

⁽¹⁾ Uredba Komisije (ES) št. 2150/2005 z dne 23. decembra 2005 o določitvi skupnih pravil za prilagodljivo uporabo zračnega prostora (UL L 342, 24.12.2005, str. 20).

▼ **M1***PRILOGA XI***POSEBNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE STORITEV OBLIKOVANJA
POSTOPKOV LETENJA****(del FPD)****PODDEL A – DODATNE ORGANIZACIJSKE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE
STORITEV OBLIKOVANJA POSTOPKOV LETENJA (FPD.OR)***Oddelek 1 – Splošne zahteve***FPD.OR.100 Storitve oblikovanja postopkov letenja (FPD)**

- (a) Izvajalec storitev oblikovanja postopkov letenja oblikuje, dokumentira in potrjuje postopke letenja, po potrebi na podlagi odobritve pristojnega organa še pred njihovo uvedbo in uporabo.

V tem smislu letalski podatki in letalske informacije, ki jih uporablja izvajalec FPD, izpolnjujejo zahteve glede točnosti, ločljivosti in celovitosti, kot je navedeno v katalogu letalskih podatkov v skladu z Dodatkom 1 k Prilogi III (Part-ATM/ANS.OR).

- (b) Če letalskih podatkov za oblikovanje postopkov letenja ne zagotavlja verodostojen vir ali če ne izpolnjujejo ustreznih zahtev glede kakovosti podatkov (DQR), lahko izvajalec FPD take letalske podatke pridobi iz drugih virov. V takem primeru izvajalec FPD, ki namerava take letalske podatke uporabiti, te tudi potrdi.

FPD.OR.105 Sistem upravljanja

Poleg upoštevanja točke ATM/ANS.OR.B.005 Priloge III izvajalec FPD uvede in vzdržuje sistem upravljanja, ki vključuje nadzorne postopke za:

- (a) pridobivanje podatkov;
- (b) oblikovanje postopkov letenja v skladu z merili oblikovanja, kot so določena v točki FPD.TR.100;
- (c) dokumentiranje oblikovanja postopkov letenja;
- (d) posvetovanje z zainteresiranimi stranmi;
- (e) preverjanje postopkov letenja na tleh in, če je ustrezno, njihovo preverjanje v zraku;
- (f) identifikacijo orodij, po potrebi vključno z upravljanjem konfiguracije in kvalifikacijo orodij, ter
- (g) vzdrževanje in redne preglede postopkov letenja, kot je ustrezno.

FPD.OR.110 Vodenje evidenc

Poleg upoštevanja točke ATM/ANS.OR.B.030 Priloge III izvajalec FPD v svoj sistem vodenja evidenc vključi elemente, navedene v točki FPD.OR.105 te priloge.

FPD.OR.115 Tehnična in operativna usposobljenost in zmogljivost

- (a) Poleg točke ATM/ANS.OR.B.005(a)(6) Priloge III izvajalec FDP zagotovi, da za njegove oblikovalce postopkov letenja velja:

▼ M1

- (1) da so ustrezno končali usposabljanje, ki zagotavlja usposobljenost za oblikovanje postopkov letenja;
  - (2) da so primerno izkušeni za uspešno uporabo teoretičnega znanja in
  - (3) da so uspešno zaključili nadaljnje usposabljanje.
- (b) Kadar se šteje, da je treba preveriti let, izvajalec FPD zagotovi, da to stori usposobljen pilot.
- (c) Poleg upoštevanja točke ATM/ANS.OR.B.030 Priloge III izvajalec FPD vodi evidence vseh usposabljanj in dejavnosti oblikovanja, ki so jih končali zaposleni oblikovalci postopkov letenja, ter jih na zahtevo predloži:
- (1) zadevnim oblikovalcem postopkov letenja in
  - (2) po dogovoru z oblikovalci postopkov letenja novemu delodajalcu, kadar oblikovalca postopkov letenja zaposli nov subjekt.

FPD.OR.120 Zahtevani vmesniki

- (a) Izvajalec FPD pri pridobivanju letalskih podatkov in letalskih informacij v skladu s točko FPD.OR.100 zagotovi sklenitev potrebnih uradnih dogovorov, kot je ustrezno, z:
- (1) viri letalskih podatkov;
  - (2) drugimi izvajalci služb;
  - (3) operatorji aerodromov in
  - (4) operatorji zrakoplovov.
- (b) Izvajalec FPD sklene potrebne uradne dogovore z naslednjim predvidenim uporabnikom, da se zagotovita jasna opredelitev zahtev za oblikovanje postopkov letenja in njihovo pregledovanje.

**PODDEL B – TEHNIČNE ZAHTEVE ZA IZVAJALCE STORITEV
OBLIKOVANJA POSTOPKOV LETENJA (FPD.TR)***Oddelek 1 – Splošne zahteve***FPD.TR.100 Zahteve glede oblikovanja postopkov letenja**

Postopke letenja oblikuje izvajalec storitev oblikovanja postopkov letenja v skladu z zahtevami iz Dodatka 1 in merili oblikovanja, kot jih določi pristojni organ, da se zagotovijo varne operacije zrakoplovov. Merila oblikovanja postopkov letenja omogočajo vzpostavitev ustrezne varne višine nad ovirami, kadar je to potrebno.

FPD.TR.105 Koordinate in letalski podatki

- (a) Poleg upoštevanja točke ATM/ANS.OR.A.090 Priloge III se določijo geografske koordinate, ki označujejo zemljepisno širino in dolžino, ter sporočijo izvajalcem letalskih informacijskih služb (izvajalci AIS) v smislu geodetskega referenčnega podatka iz svetovnega geodetskega sistema – 1984 (WGS-84) ali njegovega ekvivalenta.
- (b) Vrstni red točnosti dela na terenu ter opredelitev in izračunov, ki iz tega izhajajo, je tak, da so operativni navigacijski podatki za faze leta, ki iz tega izhajajo, v okviru največjih dovoljenih odstopanj glede na ustrezni referenčni okvir, kot je določeno v Dodatku 1 k Prilogi III (Part-ATM/ANS.OR).

▼ **M1***Dodatek 1***ZAHTEVE GLEDE STRUKTUR ZRAČNEGA PROSTORA IN
POSTOPKOV LETENJA, KI JIH TE VSEBUJEJO***ODDELEK I***Specifikacije glede območij z informacijami za letenje, kontroliranih območij, kontroliranih con in con z informacijami za letenje****(a) OBMOČJA Z INFORMACIJAMI ZA LETENJE**

Letalska informacijska področja, kot so opredeljena v členu 2(23) Uredbe (ES) št. 549/2004:

- (1) obsegajo celotno strukturo poti letenja, ki jo oskrbujejo taka območja, in
- (2) vključujejo ves zračni prostor znotraj svojih horizontalnih meja, razen kadar so omejena z zgornjim območjem z informacijami za letenje.

Države članice ohranijo svoje pristojnosti do ICAO znotraj geografskih meja območij z informacijami za letenje, za katere na datum začetka veljavnosti te uredbe velja, da jim jih je zaupala ICAO.

(b) KONTROLIRANA OBMOČJA

- (1) Kontrolirana območja se razmejijo tako, da vključujejo dovolj zračnega prostora za pokrivanje poti leta tistih letov po pravilih instrumentalnega letenja (IFR) ali njihovih delov, ki se jim zagotavljajo ustrezni deli službe kontrole zračnega prometa (ATC), pri čemer se upoštevajo zmogljivosti navigacijskih pripomočkov, ki se na navedenem območju običajno uporabljajo.
- (2) Spodnja meja kontroliranega območja se določi na relativni višini najmanj 200 m (700 ft) nad kopnim ali vodo, razen če pristojni organ ne določi drugače.
- (3) Zgornja meja kontroliranega območja se določi, kadar:
  - (i) se služba ATC ne izvaja nad tako zgornjo mejo ali
  - (ii) je kontrolirano območje pod zgornjim kontroliranim območjem, pri čemer je v takem primeru zgornja meja enaka spodnji meji zgornjega kontroliranega območja.

(c) KONTROLIRANE CONE

- (1) Horizontalne meje kontrolirane cone vključujejo vsaj tiste dele zračnega prostora, ki niso znotraj kontroliranih območij in vključujejo poti letov IFR, ki prihajajo na aerodrom in odhajajo z njega, za katere se uporabljajo instrumentalne meteorološke razmere (IMC).
- (2) Če je kontrolirana cona znotraj horizontalnih meja kontroliranega območja, se razteza nad površjem Zemlje do vsaj spodnje meje kontroliranega območja.

(d) CONE Z INFORMACIJAMI ZA LETENJE

- (1) Horizontalne meje cone z informacijami za letenje vključujejo vsaj tiste dele zračnega prostora, ki niso niti znotraj kontroliranih območij niti znotraj kontroliranih con in vključujejo poti letov IFR in/ali VFR, ki prihajajo na aerodrom in odhajajo z njega.

▼ M1

- (2) Če je cona z informacijami za letenje znotraj horizontalnih meja kontroliranega območja, se razteza nad površjem Zemlje do vsaj spodnje meje kontroliranega območja.

*ODDELEK II***Opredelitev poti ATS, razen standardnih poti odhoda in prihoda**

- (a) Ko so vzpostavljene poti ATS, se zagotovi zaščiten zračni prostor vzdolž vsake poti ATS in varen razmak med sosednjimi potmi ATS.
- (b) Poti ATS so označene z oznakami.
- (c) Pri določanju poti ATS, ki niso standardne poti odhoda in prihoda, uporabljeni sistem označevanja:
- (1) omogoča preprosto in enoznačno identifikacijo vsake poti ATS;
  - (2) vsebuje samo to, kar je potrebno;
  - (3) omogoča uporabo samodejnim sistemom na tleh in v zraku;
  - (4) omogoča največjo jedrnatost pri operativni uporabi in
  - (5) zagotavlja zadostne možnosti razširitve, da se omogoči izpolnjevanje morebitnih prihodnjih zahtev brez temeljnih sprememb.
- (d) Osnovne oznake poti ATS se dodelijo v skladu z naslednjimi načeli:
- (1) ista osnovna oznaka se dodeli glavni prometni osi v vsej njeni dolžini, ne glede na terminalska kontrolirana območja, države ali regije, ki jih prečka;
  - (2) kadar imata dve prometni osi ali več takih osi skupni odsek, se temu dodelijo vse oznake zadevnih poti, razen kadar bi to pomenilo težave pri izvajanju služb zračnega prometa (ATS), pri čemer se v takem primeru na podlagi dogovora dodeli le ena oznaka, in
  - (3) osnovna oznaka, dodeljena eni poti, se ne dodeli nobeni drugi poti.

*ODDELEK III***Opredelitev standardnih odhodnih in standardnih prihodnih poti ter s tem povezanih postopkov**

- (a) Pri opredelitvi standardnih odhodnih in standardnih prihodnih poti ter s tem povezanih postopkov se zagotovi:
- (1) da sistem oznak omogoča preprosto in enoznačno identifikacijo vsake poti;
  - (2) da je vsaka pot opredeljena z oznako v preprostem jeziku in ustrezno kodno oznako ter
  - (3) da so pri glasovni komunikaciji oznake jasno prepoznavne kot standardne odhodne ali standardne prihodne poti ter da pilotom in osebjem ATS ne povzročajo nobenih težav pri izgovarjavi.
- (b) Pri določanju oznak standardnih odhodnih in standardnih prihodnih poti ter s tem povezanih postopkov se uporabi:
- (1) oznaka v preprostem jeziku;

▼ M1

- (2) osnovna oznaka;
  - (3) oznaka veljavnosti, ki je številka od 1 do 9;
  - (4) oznaka poti, ki je ena črka abecede; črki „I“ in „O“ se ne uporabljata ter
  - (5) kodna oznaka standardne odhodne ali standardne prihodne poti, instrumentalne ali vizualne.
- (c) Dodelitev oznak
- (1) Vsaki poti se dodeli druga oznaka.
  - (2) Vsaki poti se dodeli druga oznaka poti, kot je opisano v točki (b)(4), da se zagotovi razlikovanje med dvema ali več potmi, ki se nanašajo na isto pomembno točko (in jim je s tem dodeljena ista osnovna oznaka).
- (d) Dodelitev oznake veljavnosti
- (1) Vsaki poti se dodeli oznaka veljavnosti, s katero se opredeli pot, ki trenutno velja.
  - (2) Prva oznaka veljavnosti, ki se določi, ima številko „1“.
  - (3) Kadar koli se pot spremeni, se dodeli nova oznaka veljavnosti, ki je sestavljena iz naslednje višje številke. Številki „9“ sledi številka „1“.

*ODDELEK IV***Vzpostavitev in opredelitev pomembnih točk**

- (a) Pomembne točke se vzpostavijo za opredelitev poti ATS ali postopka letenja in/ali v zvezi z zahtevami ATS glede informacij o napredovanju zrakoplova v letu.
- (b) Pomembne točke se določijo z oznakami.

*ODDELEK V***Najmanjše absolutne višine letenja**

Najmanjše absolutne višine letenja se opredelijo za vsako pot ATS in kontrolirano območje in se zagotovijo za objavo. Te najmanjše absolutne višine letenja zagotavljajo najmanjšo varno višino nad ovirami na zadevnem območju.

*ODDELEK VI***Opredelitev in razmejitev prepovedanih, omejenih in nevarnih območij**

Kadar so vzpostavljena prepovedana, omejena ali nevarna območja, se jim ob prvi vzpostavitvi dodeli oznaka, vse podrobnosti pa se zagotovijo za objavo.

▼ B*PRILOGA XII***POSEBNE ZAHTEVE ZA UPRAVLJAVCA OMREŽJA**

(del NM)

TEHNIČNE ZAHTEVE ZA UPRAVLJAVCA OMREŽJA (NM.TR)

ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE**▼ M7****NM.TR.100 Delovne metode in operativni postopki za upravljavca omrežja**

Upravljavec omrežja je sposoben dokazati, da so njegove delovne metode in operativni postopki v skladu z Uredbo (EU) št. 255/2010 in Izvedbeno uredbo (EU) 2019/123.

ODDELEK 2 — TEHNIČNE ZAHTEVE ZA IZVAJANJE FUNKCIJ OMREŽJA ZA UPRAVLJANJE ZRAČNEGA PROMETA (FUNKCIJE OMREŽJA)**NM.TR.105 Dodelitev in uporaba spraševalnih kod mode S**

- (a) Upravljavec omrežja ima vzpostavljen postopek za zagotovitev, da sistem za dodelitev spraševalne kode:
- (1) preveri skladnost zahtevkov za spraševalno kodo z veljavnimi dogovori glede oblike in podatkov;
  - (2) preveri popolnost, točnost in pravočasnost zahtevkov za spraševalno kodo;
  - (3) v največ šestih koledarskih mesecih po predložitvi zahtevka:
    - (i) izvede simulacijo posodabljanja programa za dodelitev spraševalne kode na podlagi nerešenih zahtevkov;
    - (ii) pripravi predlagano posodobitev programa za dodelitev spraševalne kode, ki gaodobrijo države članice, na katere vpliva ta posodobitev;
    - (iii) zagotovi čim večjo usklajenost predlagane posodobitve programa za dodelitev spraševalne kode z operativnimi zahtevami v zvezi z zahtevki za spraševalno kodo iz ključnih točk (7), (8) in (9), navedenih v točki CNS.TR.205(b);
    - (iv) program za dodelitev spraševalne kode takoj po njegovi odobritvi posodobi in o tem obvesti države članice, pri čemer ne posega v nacionalne postopke za sporočanje informacij glede spraševalnikov mode S, ki jih upravlja vojska.
- (b) Upravljavec omrežja sprejme vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da vojaške enote, ki upravljajo ustrezne spraševalnike mode S, pri spraševalni kodi, ki ni koda II z vrednostjo 0, in drugih kodah, rezerviranih za vojaško upravljanje, izpolnjujejo zahteve o dodelitvi in uporabi spraševalnih kod mode S.
- (c) Upravljavec omrežja sprejme vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da vojaške enote, ki upravljajo spraševalnike mode S pri kodi II z vrednostjo 0 ali drugih spraševalnih kodah, rezerviranih za vojaško upravljanje, spremljajo izključno uporabo teh spraševalnih kod, s čimer se prepreči neuskklajena uporaba katere koli ustrezne spraševalne kode.

▼ M7

- (d) Upravljavec omrežja sprejme vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da dodelitev in uporaba teh spraševalnih kod za vojaške enote nima negativnega vpliva na varnost v splošnem zračnem prometu.

NM.TR.110 Označevanje letov, upravičenih do individualne identifikacije, z uporabo identifikacije zrakoplova

- (a) Upravljavec omrežja na podlagi volumna zračnega prostora, prijavljenega v skladu z Dodatkom 1 k točki (b) točke ATS.OR.446 te uredbe, in načrtov letov, predloženih v skladu s točko SERA.4013 Izvedbene uredbe (EU) št. 923/2012, oceni, ali je let upravičen za dodelitev razvidne kode SSR A1000.
- (b) Upravljavec omrežja vsem enotam služb zračnega prometa, na katere to vpliva, sporoči lete, ki so upravičeni do uporabe razvidne kode SSR A1000.

PRILOGA XIII

**ZAHTEVE ZA IZVAJALCE STORITEV GLEDE USPOSABLJANJA
OSEBJA IN OCENJEVANJA USPOSOBLJENOSTI**

(del PERS)

PODDEL A – TEHNIČNO OSEBJE ZA PODROČJE VARNOSTI ZRAČNEGA
PROMETA

ODDELEK 1 – SPLOŠNE ZAHTEVE

ATSEP.OR.100 Področje uporabe

- (a) V tem poddelu so določene zahteve, ki jih mora izpolnjevati izvajalec storitev glede usposabljanja tehničnega osebja za področje varnosti zračnega prometa (ATSEP) in ocenjevanja njegove usposobljenosti.
- (b) Za izvajalce storitev, ki predložijo vlogo za pridobitev omejenega certifikata v skladu s točkama (a) in (b) točke ATM/ANS.OR.A.010 in/ali podajo izjavo o svojih dejavnostih v skladu s točko ATM/ANS.OR.A.015, lahko minimalne zahteve, ki jih morajo izpolnjevati glede usposabljanja osebja ATSEP in ocenjevanja njegove usposobljenosti, določi pristojni organ. Minimalne zahteve temeljijo na usposobljenosti, izkušnjah in nedavnih izkušnjah na področju ohranjanja določene opreme ali vrst opreme ter zagotavljanja ustrezne ravni varnosti.

ATSEP.OR.105 Program usposabljanja in ocenjevanja usposobljenosti

Izvajalec storitev, ki zaposluje osebje ATSEP, v skladu s točko ATM/ANS.OR.B.005(a)(6) določi program usposabljanja in ocenjevanja usposobljenosti, ki zajema dolžnosti in pristojnosti ATSEP.

Kadar osebje ATSEP zaposli organizacija, ki je dejavnosti prevzela v izvajanje, izvajalec storitev zagotovi, da je navedeno osebje ATSEP opravilo ustrezno usposabljanje in pridobilo ustrezno usposobljenost, določeno v tem poddelu.

ATSEP.OR.110 Vodenje evidenc

Izvajalec storitev, ki zaposluje osebje ATSEP, poleg upoštevanja točke ATM/ANS.OR.B.030 vodi evidence o vseh usposabljanjih, ki jih je opravilo osebje ATSEP, in ocenjevanju njegove usposobljenosti ter te evidence da na voljo:

- (a) na zahtevo zadevnemu osebju ATSEP;
- (b) na zahtevo in po dogovoru z osebjem ATSEP novemu delodajalcu, ko osebje ATSEP zaposli nov subjekt.

ATSEP.OR.115 Jezikovna usposobljenost

Izvajalec storitev zagotovi, da osebje ATSEP obvlada jezik(-e), ki ga/jih potrebuje za opravljanje svojih dolžnosti.

ODDELEK 2 – ZAHTEVE GLEDE USPOSABLJANJA

ATSEP.OR.200 Zahteve glede usposabljanja – Splošno

Izvajalec storitev zagotavlja, da je osebje ATSEP:

- (a) uspešno končalo:

▼ B

- (1) osnovno usposabljanje, določeno v točki ATSEP.OR.205;
  - (2) kvalifikacijsko usposabljanje, določeno v točki ATSEP.OR.210;
  - (3) usposabljanje za tipski rating sistemov/opreme, določeno v točki ATSEP.OR.215;
- (b) končalo nadaljevalno usposabljanje v skladu s točko ATSEP.OR.220.

ATSEP.OR.205 Osnovno usposabljanje

- (a) Osnovno usposabljanje osebja ATSEP zajema:
- (1) predmete, teme in podteme iz Dodatka 1 (Splošno osnovno usposabljanje);
  - (2) kadar se nanašajo na dejavnosti izvajalca storitev, predmete iz Dodatka 2 (Poglobljeno osnovno usposabljanje).
- (b) Izvajalec storitev lahko določi najprimernejše izobraževalne zahteve za svoje bodoče osebje ATSEP in posledično po potrebi prilagodi število in/ali raven predmetov, tem ali podtem iz točke (a).

ATSEP.OR.210 Kvalifikacijsko usposabljanje

Kvalifikacijsko usposabljanje osebja ATSEP zajema:

- (a) predmete, teme in podteme iz Dodatka 3 (Splošno kvalifikacijsko usposabljanje);
- (b) kadar se nanašajo na njegove dejavnosti, vsaj enega od kvalifikacijskih področij iz Dodatka 4 (Poglobljeno kvalifikacijsko usposabljanje).

ATSEP.OR.215 Usposabljanje za tipski rating sistemov in opreme

- (a) Usposabljanje osebja ATSEP za tipski rating sistemov in opreme velja za dolžnosti, ki jih osebje ATSEP opravlja, in zajema enega ali več od naslednjih:
- (1) teoretične tečaje;
  - (2) praktične tečaje;
  - (3) usposabljanje na delovnem mestu.
- (b) Z usposabljanjem za tipski rating sistemov in opreme se zagotovi, da bodoče osebje ATSEP pridobi znanje in spretnosti v zvezi s:
- (1) funkcionalnostjo sistemov in opreme;
  - (2) dejanskim in možnim vplivom dejanj osebja ATSEP na sisteme in opremo;
  - (3) vplivom sistemov in opreme na operativno okolje.

▼ B**ATSEP.OR.220 Nadaljevalno usposabljanje**

Nadaljevalno usposabljanje osebja ATSEP zajema osvežitveno usposabljanje, usposabljanje o nadgradnji in spremembah opreme/sistemov in/ali usposabljanje za ravnanje v izrednih razmerah.

ODDELEK 3 – ZAHTEVE GLEDE OCENJEVANJA USPOSOBLJENOSTI**ATSEP.OR.300 Ocenjevanje usposobljenosti – Splošno**

Izvajalec storitev zagotavlja, da je osebje ATSEP:

- (a) ocenjeno kot usposobljeno pred opravljanjem dolžnosti;
- (b) izpostavljeno ocenjevanju stalne usposobljenosti v skladu s točko ATSEP.OR.305.

ATSEP.OR.305 Ocenjevanje začetne in stalne usposobljenosti

Izvajalec storitev, ki zaposluje osebje ATSEP:

- (a) določi, izvaja in dokumentira postopke za:
  - (1) ocenjevanje začetne in stalne usposobljenosti osebja ATSEP;
  - (2) obravnavo neusposobljenosti ali poslabšane usposobljenosti osebja ATSEP, vključno s pritožbenim postopkom;
  - (3) zagotavljanje nadzora nad osebjem, ki ni bilo ocenjeno kot usposobljeno;
- (b) opredeli naslednja merila za ocenjevanje začetne in stalne usposobljenosti:
  - (1) tehnične spretnosti;
  - (2) vedenjske spretnosti;
  - (3) znanje.

ODDELEK 4 – ZAHTEVE ZA INŠTRUKTORJE IN OCENJEVALCE**ATSEP.OR.400 Inštruktorji za usposabljanje osebja ATSEP**

Izvajalec storitev, ki zaposluje osebje ATSEP, zagotavlja:

- (a) da so inštruktorji za usposabljanje osebja ATSEP ustrezno izkušeni na področju, ki ga poučujejo;
- (b) da so inštruktorji usposabljanja na delovnem mestu uspešno končali tečaj za usposabljanje na delovnem mestu in imajo ustrezne spretnosti, da lahko posežejo in ukrepajo v primerih, ko bi bila varnost med usposabljanjem lahko ogrožena.

ATSEP.OR.405 Ocenjevalci tehničnih spretnosti

Izvajalec storitev, ki zaposluje osebje ATSEP, zagotavlja, da so ocenjevalci tehničnih spretnosti uspešno končali tečaj za ocenjevalca in imajo ustrezne izkušnje, da lahko ocenijo merila, opredeljena v točki ATSEP.OR.305(b).

▼B

Dodatek 1

Splošno osnovno usposabljanje

Predmet 1: UVAJANJE

TEMA 1 BASIND – Uvajanje

Podtema 1.1 – Pregled usposabljanja in ocenjevanja

Podtema 1.2 – Nacionalna organizacija

Podtema 1.3 – Delovno mesto

Podtema 1.4 – Vloga ATSEP

Podtema 1.5 – Evropska/svetovna razsežnost

Podtema 1.6 – Mednarodni standardi in priporočene prakse

Podtema 1.7 – Varovanje podatkov

Podtema 1.8 – Upravljanje kakovosti

Podtema 1.9 – Sistem upravljanja varnosti

Podtema 1.10 – Zdravje in varnost

Predmet 2: SEZNANITEV Z ZRAČNIM PROMETOM

TEMA 1 BASATF – Seznanitev z zračnim prometom

Podtema 1.1 – Upravljanje zračnega prometa

Podtema 1.2 – Kontrola zračnega prometa

Podtema 1.3 – Zemeljske varnostne mreže

Podtema 1.4 – Orodja kontrole zračnega prometa in njeni pripomočki za spremljanje

Podtema 1.5 – Seznanitev

▼B

Dodatek 2

Poglobljeno osnovno usposabljanje

Predmet 3: LETALSKE INFORMACIJSKE SLUŽBE

Predmet 4: METEOROLOGIJA

Predmet 5: KOMUNIKACIJA

Predmet 6: NAVIGACIJA

Predmet 7: NADZOR

Predmet 8: OBDELAVA PODATKOV

Predmet 9: SPREMLJANJE SISTEMA IN KONTROLA SISTEMA

Predmet 10: POSTOPKI VZDRŽEVANJA

▼B

Dodatek 3

Splošno kvalifikacijsko usposabljanje

Predmet 1: VARNOST

TEMA 1 – Upravljanje varnosti

Podtema 1.1 – Politika in načela

Podtema 1.2 – Koncept tveganja in načela ocene tveganja

Podtema 1.3 – Postopek ocene varnosti

Podtema 1.4 – Sistem za klasifikacijo tveganja navigacijskega sistema

Podtema 1.5 – Ureditev varnosti

Predmet 2: ZDRAVJE IN VARNOST

TEMA 1 – Ozaveščenost glede nevarnosti in pravni predpisi

Podtema 1.1 – Ozaveščenost glede nevarnosti

Podtema 1.2 – Predpisi in postopki

Podtema 1.3 – Ravnanje z nevarnimi snovmi

Predmet 3: ČLOVEŠKI DEJAVNIKI

TEMA 1 – Uvod v človeške dejavnike

Podtema 1.1 – Uvod

TEMA 2 – Praktično znanje in spretnosti

Podtema 2.1 – Znanje, spretnosti in usposobljenost ATSEP

TEMA 3 – Psihološki dejavniki

Podtema 3.1 – Kognitivni dejavniki

TEMA 4 – Zdravstveni dejavniki

Podtema 4.1 – Utrujenost

Podtema 4.2 – Telesna sposobnost

Podtema 4.3 – Delovno okolje

▼B

TEMA 5 – Organizacijski in družbeni dejavniki

Podtema 5.1 – Osnovne potrebe ljudi pri delu

Podtema 5.2 – Upravljanje virov skupine

Podtema 5.3 – Skupinsko delo in vloge znotraj skupine

TEMA 6 – Komunikacija

Podtema 6.1 – Pisno poročilo

Podtema 6.2 – Verbalna in neverbalna komunikacija

TEMA 7 – Stres

Podtema 7.1 – Stres

Podtema 7.2 – Obvladovanje stresa

TEMA 8 – Človeška napaka

Podtema 8.1 – Človeška napaka

▼ B

Dodatek 4

Poglobljeno kvalifikacijsko usposabljanje

1. GLASOVNA KOMUNIKACIJA

Predmet 1: GLASOVNA KOMUNIKACIJA

TEMA 1 – Zrak–zemlja

Podtema 1.1 – Prenos/sprejem

Podtema 1.2 – Sistemi z radijsko anteno

Podtema 1.3 – Glasovno stikalo

Podtema 1.4 – Delovni položaj kontrolorja

Podtema 1.5 – Radijski vmesniki

TEMA 2 – COMVCE – Zemlja–zemlja

Podtema 2.1 – Vmesniki

Podtema 2.2 – Protokoli

Podtema 2.3 – Stikalo

Podtema 2.4 – Komunikacijska veriga

Podtema 2.5 – Delovni položaj kontrolorja

Predmet 2: PRENOSNA POT

TEMA 1 – Linije

Podtema 1.1 – Teorija linij

Podtema 1.2 – Digitalni prenosi

Podtema 1.3 – Vrste linij

TEMA 2 – Posebne zveze

Podtema 2.1 – Mikrovalovna zveza

Podtema 2.2 – Satelit

Predmet 3: ZAPISOVALNIKI

TEMA 1 – Pravni zapisovalniki

Podtema 1.1 – Predpisi

▼ B

Podtema 1.2 – Načela

Predmet 4: FUNKCIONALNA VARNOST

TEMA 1 – Odnos do varnosti

Podtema 1.1 – Odnos do varnosti

TEMA 2 – Funkcionalna varnost

Podtema 2.1 – Funkcionalna varnost

2. KOMUNIKACIJA – PODATKI**Predmet 1: PODATKI**

TEMA 1 – Uvod v omrežja

Podtema 1.1 – Vrste

Podtema 1.2 – Omrežja

Podtema 1.3 – Zunanje omrežne storitve

Podtema 1.4 – Merilni instrumenti

Podtema 1.5 – Odpravljanje napak

TEMA 2 – Protokoli

Podtema 2.1 – Osnovna teorija

Podtema 2.2 – Splošni protokoli

Podtema 2.3 – Posebni protokoli

TEMA 3 – Nacionalna omrežja

Podtema 3.1 – Nacionalna omrežja

TEMA 4 – Evropska omrežja

Podtema 4.1 – Omrežne tehnologije

TEMA 5 – Globalna omrežja

Podtema 5.1 – Omrežja in standardi

Podtema 5.2 – Opis

Podtema 5.3 – Globalna struktura

Podtema 5.4 – Podomrežja zrak–zemlja

▼ B

Podtema 5.5 – Podomrežja zemlja–zemlja

Podtema 5.6 – Omrežja na krovu zrakoplova

Podtema 5.7 – Aplikacije zrak–zemlja

Predmet 2: PRENOSNA POT

TEMA 1 – Linije

Podtema 1.1 – Teorija linij

Podtema 1.2 – Digitalni prenos

Podtema 1.3 – Vrste linij

TEMA 2 – Posebne zveze

Podtema 2.1 – Mikrovalovna zveza

Podtema 2.2 – Satelit

Predmet 3: ZAPISOVALNIKI

TEMA 1 – Pravni zapisovalniki

Podtema 1.1 – Predpisi

Podtema 1.2 – Načela

Predmet 4: FUNKCIONALNA VARNOST

TEMA 1 – Odnos do varnosti

Podtema 1.1 – Odnos do varnosti

TEMA 2 – Funkcionalna varnost

Podtema 2.1 – Funkcionalna varnost

3. NAVIGACIJA – NEUSMERJENI RADIJSKI SVETILNIK (NDB)**Predmet 1: NAVIGACIJA NA PODLAGI ZMOGLJIVOSTI**

TEMA 1 – Navigacijski koncepti

Podtema 1.1 – Operativne zahteve

Podtema 1.2 – Navigacija na podlagi zmogljivosti

Podtema 1.3 – Koncept območne navigacije (RNAV)

▼B

Podtema 1.4 – NOTAM

Predmet 2: ZEMELJSKI SISTEMI – NDB

TEMA 1 – NDB/lokator

Podtema 1.1 – Uporaba sistema

Podtema 1.2 – Sestava zemeljske postaje

Podtema 1.3 – Podsistem oddajnik

Podtema 1.4 – Podsistem antena

Podtema 1.5 – Podsistem spremljanje in kontrola

Podtema 1.6 – Oprema na krovu

Podtema 1.7 – Preverjanje in vzdrževanje sistema

Predmet 3: GLOBALNI SATELITSKI NAVIGACIJSKI SISTEM

TEMA 1 – GNSS

Podtema 1.1 – Splošni pregled

Predmet 4: OPREMA NA KROVU

TEMA 1 – Sistemi na krovu

Podtema 1.1 – Sistemi na krovu

TEMA 2 – Samostojna navigacija

Podtema 2.1 – Inercialna navigacija

TEMA 3 – Vertikalna navigacija

Podtema 3.1 – Vertikalna navigacija

Predmet 5: FUNKCIONALNA VARNOST

TEMA 1 – Odnos do varnosti

Podtema 1.1 – Odnos do varnosti

TEMA 2 – Funkcionalna varnost

Podtema 2.1 – Funkcionalna varnost

▼B**4. NAVIGACIJA – ISKANJE SMERI (DF)****Predmet 1: NAVIGACIJA NA PODLAGI ZMOGLJIVOSTI**

TEMA 1 – Navigacijski koncepti

Podtema 1.1 – Operativne zahteve

Podtema 1.2 – Navigacija na podlagi zmogljivosti

Podtema 1.3 – Koncept območne navigacije (RNAV)

Podtema 1.4 – NOTAM

Predmet 2: ZEMELJSKI SISTEMI – DF

TEMA 1 – DF

Podtema 1.1 – Uporaba sistema

Podtema 1.2 – Sestava opreme VDF/DDF

Podtema 1.3 – Podsistem sprejemnik

Podtema 1.4 – Podsistem antena

Podtema 1.5 – Podsistem spremljanje in kontrola

Podtema 1.6 – Preverjanje in vzdrževanje sistema

Predmet 3: GLOBALNI SATELITSKI NAVIGACIJSKI SISTEM

TEMA 1 – GNSS

Podtema 1.1 – Splošni pregled

Predmet 4: OPREMA NA KROVU

TEMA 1 – Sistemi na krovu

Podtema 1.1 – Sistemi na krovu

TEMA 2 – Sistemi na krovu

Podtema 2.1 – Inercialna navigacija

TEMA 3 – Vertikalna navigacija

Podtema 3.1 – Vertikalna navigacija

▼ B

Predmet 5: FUNKCIONALNA VARNOST

TEMA 1 – Odnos do varnosti

Podtema 1.1 – Odnos do varnosti

TOPIC 2 – Funkcionalna varnost

Podtema 2.1 – Funkcionalna varnost

**5. NAVIGACIJA – VISOKOFREKVENČNI VSESMERNI RADIJSKI
ODDAJNIK (VOR)**

Predmet 1: NAVIGACIJA NA PODLAGI ZMOGLJIVOSTI

TEMA 1 – Navigacijski koncepti

Podtema 1.1 – Operativne zahteve

Podtema 1.2 – Navigacija na podlagi zmogljivosti

Podtema 1.3 – Koncept območne navigacije (RNAV)

Podtema 1.4 – NOTAM

Predmet 2: ZEMELJSKI SISTEMI – VOR

TEMA 1 – VOR

Podtema 1.1 – Uporaba sistema

Podtema 1.2 – Osnove CVOR in/ali DVOR

Podtema 1.3 – Sestava zemeljske postaje

Podtema 1.4 – Podsistem oddajnik

Podtema 1.5 – Podsistem antena

Podtema 1.6 – Podsistem spremljanje in kontrola

Podtema 1.7 – Oprema na krovu

Podtema 1.8 – Preverjanje in vzdrževanje sistema

Predmet 3: GLOBALNI SATELITSKI NAVIGACIJSKI SISTEM

TEMA 1 – GNSS

Podtema 1.1 – Splošni pregled

Predmet 4: OPREMA NA KROVU

TEMA 1 – Sistemi na krovu

Podtema 1.1 – Sistemi na krovu

▼ B

TEMA 2 – Samostojna navigacija

Podtema 2.1 – Inercialna navigacija

TEMA 3 – Vertikalna navigacija

Podtema 3.1 – Vertikalna navigacija

Predmet 5: FUNKCIONALNA VARNOST

TEMA 1 – Odnos do varnosti

Podtema 1.1 – Odnos do varnosti

TEMA 2 – Funkcionalna varnost

Podtema 2.1 – Funkcionalna varnost

---

6. NAVIGACIJA – MERILNIK RAZDALJE (DME)**Predmet 1: NAVIGACIJA NA PODLAGI ZMOGLJIVOSTI**

TEMA 1 – Navigacijski koncepti

Podtema 1.1 – Operativne zahteve

Podtema 1.2 – Navigacija na podlagi zmogljivosti

Podtema 1.3 – Koncept območne navigacije (RNAV)

Podtema 1.4 – NOTAM

Predmet 2: ZEMELJSKI SISTEMI – DME

TEMA 1 – DME

Podtema 1.1 – Uporaba sistema

Podtema 1.2 – Osnove DME

Podtema 1.3 – Sestava zemeljske postaje

Podtema 1.4 – Podsistem sprejemnik

Podtema 1.5 – Obdelava signala

Podtema 1.6 – Podsistem oddajnik

Podtema 1.7 – Podsistem antena

Podtema 1.8 – Podsistem spremljanje in kontrola

Podtema 1.9 – Oprema na krovu

Podtema 1.10 – Preverjanje in vzdrževanje sistema

▼B

Predmet 3: GLOBALNI SATELITSKI NAVIGACIJSKI SISTEM

TEMA 1 – GNSS

Podtema 1.1 – Splošni pregled

Predmet 4: OPREMA NA KROVU

TEMA 1 – Sistemi na krovu

Podtema 1.1 – Sistemi na krovu

TEMA 2 – Samostojna navigacija

Podtema 2.1 – Inercialna navigacija

TEMA 3 – Vertikalna navigacija

Podtema 3.1 – Vertikalna navigacija

Predmet 5: FUNKCIONALNA VARNOST

TEMA 1 – Odnos do varnosti

Podtema 1.1 – Odnos do varnosti

TEMA 2 – Funkcionalna varnost

Podtema 2.1 – Funkcionalna varnost

7. NAVIGACIJA – INSTRUMENTNI PRISTAJALNI SISTEM (ILS)

Predmet 1: NAVIGACIJA NA PODLAGI ZMOGLJIVOSTI

TEMA 1 – Navigacijski koncepti

Podtema 1.1 – Operativne zahteve

Podtema 1.2 – Navigacija na podlagi zmogljivosti

Podtema 1.3 – Koncept območne navigacije (RNAV)

Podtema 1.4 – NOTAM

Predmet 2: ZEMELJSKI SISTEMI – ILS

TEMA 1 – ILS

Podtema 1.1 – Uporaba sistema

▼ B

Podtema 1.2 – Osnove ILS

Podtema 1.3 – Sistemi 2F

Podtema 1.4 – Sestava zemeljske postaje

Podtema 1.5 – Podsystem oddajnik

Podtema 1.6 – Podsystem antena

Podtema 1.7 – Podsystem spremljanje in kontrola

Podtema 1.8 – Oprema na krovu

Podtema 1.9 – Preverjanje in vzdrževanje sistema

Predmet 3: GLOBALNI SATELITSKI NAVIGACIJSKI SISTEM

TEMA 1 – GNSS

Podtema 1.1 – Splošni pregled

Predmet 4: OPREMA NA KROVU

TEMA 1 – Sistemi na krovu

Podtema 1.1 – Sistemi na krovu

TEMA 2 – Samostojna navigacija

Podtema 2.1 – Inercialna navigacija

TEMA 3 – Vertikalna navigacija

Podtema 3.1 – Vertikalna navigacija

Predmet 5: FUNKCIONALNA VARNOST

TEMA 1 – Odnos do varnosti

Podtema 1.1 – Odnos do varnosti

TOPIC 2 – Funkcionalna varnost

Podtema 2.1 – Funkcionalna varnost

8. NAVIGACIJA – MIKROVALOVNI PRISTAJALNI SISTEM (MLS)

Predmet 1: NAVIGACIJA NA PODLAGI ZMOGLJIVOSTI

TEMA 1 – Navigacijski koncepti

▼ B

Podtema 1.1 – Operativne zahteve

Podtema 1.2 – Navigacija na podlagi zmogljivosti

Podtema 1.3 – Koncept območne navigacije (RNAV)

Podtema 1.4 – NOTAM

Predmet 2: ZEMELJSKI SISTEMI – MLS

TEMA 1 – MLS

Podtema 1.1 – Uporaba sistema

Podtema 1.2 – Osnove MLS

Podtema 1.3 – Sestava zemeljske postaje

Podtema 1.4 – Podsistem oddajnik

Podtema 1.5 – Podsistem antena

Podtema 1.6 – Podsistem spremljanje in kontrola

Podtema 1.7 – Oprema na krovu

Podtema 1.8 – Preverjanje in vzdrževanje sistema

Predmet 3: GLOBALNI SATELITSKI NAVIGACIJSKI SISTEM

TEMA 1 – GNSS

Podtema 1.1 – Splošni pregled

Predmet 4: OPREMA NA KROVU

TEMA 1 – Sistemi na krovu

Podtema 1.1 – Sistemi na krovu

TEMA 2 – Samostojna navigacija

Podtema 2.1 – Inercialna navigacija

TEMA 3 – Vertikalna navigacija

Podtema 3.1 – Vertikalna navigacija

Predmet 5: FUNKCIONALNA VARNOST

TEMA 1 – Odnos do varnosti

▼B

Podtema 1.1 – Odnos do varnosti

TEMA 2 – Funkcionalna varnost

Podtema 2.1 – Funkcionalna varnost

9. NADZOR – PRIMARNI NADZORNI RADAR**Predmet 1: PRIMARNI NADZORNI RADAR**

TEMA 1 – Nadzor ATC

Podtema 1.1 – Uporaba PSR za službe zračnega prometa

Podtema 1.2 – Antena (PSR)

Podtema 1.3 – Oddajniki

Podtema 1.4 – Značilnosti primarnih ciljev

Podtema 1.5 – Sprejemniki

Podtema 1.6 – Obdelava signala in ekstrakcija radarskih meritev

Podtema 1.7 – Združevanje radarskih meritev

Podtema 1.8 – Značilnosti primarnega radarja

TEMA 2 – SURPSR – Radar za zaznavanje premikov po površini

Podtema 2.1 – Uporaba SMR za službe zračnega prometa

Podtema 2.2 – Radarski senzor

TEMA 3 – SURPSR – Preskus in merjenje

Podtema 3.1 – Preskus in merjenje

Predmet 2: VMESNIK ČLOVEK-STROJ (HMI)

TEMA 1 – SURPSR – HMI

Podtema 1.1 – HMI za ATCO

Podtema 1.2 – HMI za ATSEP

Podtema 1.3 – HMI za pilote

Podtema 1.4 – Prikazovalniki

▼ B**Predmet 3: PRENOS PODATKOV O NADZORU**

TEMA 1 – SDT

Podtema 1.1 – Tehnologija in protokoli

Podtema 1.2 – Metode preverjanja

Predmet 4: FUNKCIONALNA VARNOST

TEMA 1 – SURPSR – Odnos do varnosti

Podtema 1.1 – Odnos do varnosti

TEMA 2 –SURPSR – Funkcionalna varnost

Podtema 2.1 – Funkcionalna varnost

Predmet 5: SISTEMI ZA OBDELAVO PODATKOV

TEMA 1 – Funkcionalna varnost

Podtema 1.1 – Sistemi za obdelavo podatkov o nadzoru

10. NADZOR – SEKUNDARNI NADZORNI RADAR**Predmet 1: SEKUNDARNI NADZORNI RADAR (SSR)**

TEMA 1 – SSR in enopolzni SSR

Podtema 1.1 – Uporaba SSR za službe zračnega prometa

Podtema 1.2 – Antena (SSR)

Podtema 1.3 – Spraševalnik

Podtema 1.4 – Odzivnik

Podtema 1.5 – Sprejemniki

Podtema 1.6 – Obdelava signala in ekstrakcija radarskih meritev

Podtema 1.7 – Združevanje radarskih meritev

Podtema 1.8 – Preskus in merjenje

TEMA 2 – Način S

Podtema 2.1 – Uvod v način S

▼ B

Podtema 2.2 – Sistem načina S

TEMA 3 – Multilateracija

Podtema 3.1 – MLAT v uporabi

Podtema 3.2 – Načela MLAT

TEMA 4 – SURSSR – Okolje

Podtema 4.1 – Okolje SSR

Predmet 2: VMESNIK ČLOVEK-STROJ (HMI)

TEMA 1 – HMI

Podtema 1.1 – HMI za ATCO

Podtema 1.2 – HMI za ATSEP

Podtema 1.3 – HMI za pilote

Podtema 1.4 – Prikazovalniki

Predmet 3: PRENOS PODATKOV O NADZORU

TEMA 1 – SDT

Podtema 1.1 – Tehnologija in protokoli

Podtema 1.2 – Metode preverjanja

Predmet 4: FUNKCIONALNA VARNOST

TEMA 1 – Odnos do varnosti

Podtema 1.1 – Odnos do varnosti

TEMA 2 – Funkcionalna varnost

Podtema 2.1 – Funkcionalna varnost

Predmet 5: SISTEMI ZA OBDELAVO PODATKOV

TEMA 1 – Komponente sistema

Podtema 1.1 – Sistemi za obdelavo podatkov o nadzoru

▼ B**11. NADZOR – SAMODEJNI ODVISNI NADZOR****Predmet 1: SAMODEJNI ODVISNI NADZOR (ADS)**

TEMA 1 – Splošni pregled ADS

Podtema 1.1 – Opredelitev ADS

TEMA 2 – SURADS – ADS-B

Podtema 2.1 – Uvod v ADS-B

Podtema 2.2 – Tehnike ADS-B

Podtema 2.3 – Način 4 VDL (STDMA)

Podtema 2.4 – Razširjeni skviter načina S

Podtema 2.5 – UAT

Podtema 2.6 – ASTERIX

TEMA 3 – ADS-C

Podtema 3.1 – Uvod v ADS-C

Podtema 3.2 – Tehnike ADS-C

Predmet 2: VMESNIK ČLOVEK-STROJ (HMI)

TEMA 1 – HMI

Podtema 1.1 – HMI za ATCO

Podtema 1.2 – HMI za ATSEP

Podtema 1.3 – HMI za pilote

Podtema 1.4 – Prikazovalniki

Predmet 3: PRENOS PODATKOV O NADZORU

TEMA 1 – SDT

Podtema 1.1 – Tehnologija in protokoli

Podtema 1.2 – Metode preverjanja

Predmet 4: FUNKCIONALNA VARNOST

TEMA 1 – Odnos do varnosti

▼ B

Podtema 1.1 – Odnos do varnosti

TEMA 2 – SURADS – Funkcionalna varnost

Podtema 2.1 – Funkcionalna varnost

Predmet 5: SISTEMI ZA OBDELAVO PODATKOV

TEMA 1 – Komponente sistema

Podtema 1.1 – Sistemi za obdelavo podatkov o nadzoru

12. PODATKI – OBDELAVA PODATKOV

Predmet 1: FUNKCIONALNA VARNOST

TEMA 1 – Funkcionalna varnost

Podtema 1.1 – Funkcionalna varnost

Podtema 1.2 – Celovitost in varnost programske opreme

TEMA 2 – Odnos do varnosti

Podtema 2.1 – Odnos do varnosti

Predmet 2: SISTEMI ZA OBDELAVO PODATKOV

TEMA 1 – Uporabniške zahteve

Podtema 1.1 – Zahteve za kontrolorje

Podtema 1.2 – Napoved in izračun poti leta

Podtema 1.3 – Zemeljske varnostne mreže

Podtema 1.4 – Podpora pri odločanju

TEMA 2 – Podatki komponent sistema

Podtema 2.1 – Sistemi za obdelavo podatkov

Podtema 2.2 – Sistemi za obdelavo podatkov o letu

Podtema 2.3 – Sistemi za obdelavo podatkov o nadzoru

Predmet 3: PODATKOVNI PROCES

TEMA 1 – Proces programske opreme

Podtema 1.1 – Vmesna programska oprema

Podtema 1.2 – Operativni sistemi

▼ B

Podtema 1.3 – Kontrola konfiguracije

Podtema 1.4 – Razvojni proces programske opreme

TEMA 2 – Platforma strojne opreme

Podtema 2.1 – Nadgradnja opreme

Podtema 2.2 – Trgovski izdelek

Podtema 2.3 – Soodvisnost

Podtema 2.4 – Možnost vzdrževanja

TEMA 3 – Preskušanje

Podtema 3.1 – Preskušanje

Predmet 4: PODATKI

TEMA 1 – Osnovne značilnosti podatkov

Podtema 1.1 – Pomen podatkov

Podtema 1.2 – Kontrola konfiguracije podatkov

Podtema 1.3 – Podatkovni standardi

TEMA 2 – Podatki ATM – Podrobna sestava

Podtema 2.1 – Območje sistema

Podtema 2.2 – Značilne točke

Podtema 2.3 – Zmogljivost zrakoplova

Podtema 2.4 – Upravljavec zaslona

Podtema 2.5 – Samousklajevalna sporočila

Podtema 2.6 – Podatki o kontroli konfiguracije

Podtema 2.7 – Podatki o fizični konfiguraciji

Podtema 2.8 – Ustrezni meteorološki podatki

Podtema 2.9 – Sporočila o opozorilih in napakah za ATSEP

Podtema 2.10 – Sporočila o opozorilih in napakah za ATCO

Predmet 5: PODATKI O KOMUNIKACIJI

TEMA 1 – Uvod v omrežja

Podtema 1.1 – Vrste

▼ B

Podtema 1.2 – Omrežja

Podtema 1.3 – Zunanje omrežne storitve

Podtema 1.4 – Merilni instrumenti

Podtema 1.5 – Odpravljanje napak

TEMA 2 – Protokoli

Podtema 2.1 – Osnovna teorija

Podtema 2.2 – Splošni protokoli

Podtema 2.3 – Posebni protokoli

TEMA 3 – DATDP – Nacionalna omrežja

Podtema 3.1 – Nacionalna omrežja

Predmet 6: NADZOR – PRIMARNI

TEMA 1 – Nadzor ATC

Podtema 1.1 – Uporaba PSR za službe zračnega prometa

Predmet 7: NADZOR – SEKUNDARNI

TEMA 1 – SSR IN MSSR

Podtema 1.1 – Uporaba SSR za službe zračnega prometa

TEMA 2 – Način S

Podtema 2.1 – Uvod v način S

TEMA 3 – Multilateracija

Podtema 3.1 – Načela MLAT

Predmet 8: NADZOR – HMI

TEMA 1 – HMI

Podtema 1.1 – HMI za ATCO

Predmet 9: PRENOS PODATKOV O NADZORU

TEMA 1 – Prenos podatkov o nadzoru

Podtema 1.1 – Tehnologija in protokoli

▼ B

13. SPREMLJANJE IN KONTROLA SISTEMA – KOMUNIKACIJA

Predmet 1: SESTAVA ANS

TEMA 1 – Organizacija in delovanje ANSP

Podtema 1.1 – SMCCOM – Organizacija in delovanje ANSP

TEMA 2 – Program vzdrževanja ANSP

Podtema 2.1 – Politika

TEMA 3 – Okvir ATM

Podtema 3.1 – Okvir ATM

TEMA 4 – Upravne prakse ANSP

Podtema 4.1 – Uprava

Predmet 2: SISTEM/OPREMA ANS

TEMA 1 – Operativni vplivi

Podtema 1.1 – Poslabšanje ali izpad storitev sistema/opreme

TEMA 2 – SMCCOM – Funkcionalnost in delovanje delovnega položaja uporabnika

---

Podtema 2.1 – Delovni položaj uporabnika

Podtema 2.2 – Delovni položaj SMC

Predmet 3: ORODJA IN POSTOPKI

TEMA 1 – Zahteve

Podtema 1.1 – Sistem upravljanja varnosti (SMS)

Podtema 1.2 – Sistem upravljanja kakovosti (QMS)

Podtema 1.3 – Uporaba SMS v delovnem okolju

TEMA 2 – Pogodbe o vzdrževanju z zunanjimi agencijami

Podtema 2.1 – Načela pogodb

▼B

TEMA 3 – Splošni postopki SMC

Podtema 3.1 – Vloge in pristojnosti

TEMA 4 – Sistemi upravljanja vzdrževanja

Podtema 4.1 – Poročanje

Predmet 4: TEHNOLOGIJA

TEMA 1 – Tehnologije in načela

Podtema 1.1 – Splošno

Podtema 1.2 – Komunikacija

Podtema 1.3 – Naprave

Predmet 5: GLASOVNA KOMUNIKACIJA

TEMA 1 – Zrak–zemlja

Podtema 1.1 – Delovni položaj kontrolorja

TEMA 2 – Zemlja–zemlja

Podtema 2.1 – Vmesniki

Podtema 2.2 – Stikalo

Podtema 2.3 – Delovni položaj kontrolorja

Predmet 6: KOMUNIKACIJA– PODATKI

TEMA 1 – Evropska omrežja

Podtema 1.1 – Omrežne tehnologije

TEMA 2 – Globalna omrežja

Podtema 2.1 – Omrežja in standardi

Podtema 2.2 – Opis

Podtema 2.3 – Globalna struktura

Podtema 2.4 – Podomrežja zrak–zemlja

Podtema 2.5 – Podomrežja zemlja–zemlja

Podtema 2.6 – Aplikacije zrak–zemlja

▼ B

Predmet 7: KOMUNIKACIJA – ZAPISOVALNIKI

TEMA 1 – Pravni zapisovalniki

Podtema 1.1 – Predpisi

Podtema 1.2 – Načela

Predmet 8: NAVIGACIJA – PBN

TEMA 1 – Navigacijski koncepti

Podtema 1.1 – NOTAM

14. SPREMLJANJE IN KONTROLA SISTEMA – NAVIGACIJA

Predmet 1: SESTAVA ANS

TEMA 1 – Organizacija in delovanje ANSP

Podtema 1.1 – Organizacija in delovanje ANSP

TEMA 2 – Program vzdrževanja ANSP

Podtema 2.1 – Politika

TEMA 3 – Okvir ATM

Podtema 3.1 – Okvir ATM

TEMA 4 – Upravne prakse ANSP

Podtema 4.1 – Uprava

Predmet 2: SISTEM/OPREMA ANS

TEMA 1 – Operativni vplivi

Podtema 1.1 – SMCNAV – Poslabšanje ali izpad storitev sistema/opreme

TEMA 2 – Funkcionalnost in delovanje položaja uporabnika

Podtema 2.1 – Delovni položaj uporabnika

Podtema 2.2 – Delovni položaj SMC

Predmet 3: ORODJA IN POSTOPKI

TEMA 1 – SMCNAV – Zahteve

▼ B

Podtema 1.1 – Sistem upravljanja varnosti (SMS)

Podtema 1.2 – Sistem upravljanja kakovosti (QMS)

Podtema 1.3 – Uporaba SMS v delovnem okolju

TEMA 2 – Pogodbe o vzdrževanju z zunanjimi agencijami

Podtema 2.1 – Načela pogodb

TEMA 3 – Splošni postopki SMC

Podtema 3.1 – Vloge in pristojnosti

TEMA 4 – SMCNAV – Sistemi upravljanja vzdrževanja

Podtema 4.1 – Poročanje

Predmet 4: TEHNOLOGIJA

TEMA 1 – SMCNAV – Tehnologije in načela

Podtema 1.1 – Splošno

Podtema 1.2 – Komunikacija

Podtema 1.3 – Naprave

Predmet 5: KOMUNIKACIJA – PODATKI

TEMA 1 – SMCNAV – Evropska omrežja

Podtema 1.1 – Omrežne tehnologije

TEMA 2 – Globalna omrežja

Podtema 2.1 – Omrežja in standardi

Podtema 2.2 – Opis

Podtema 2.3 – Globalna struktura

Podtema 2.4 – Podomrežja zrak–zemlja

Podtema 2.5 – Podomrežja zemlja–zemlja

Podtema 2.6 – Aplikacije zrak–zemlja

Predmet 6: KOMUNIKACIJA – ZAPISOVALNIKI

TEMA 1 – Pravni zapisovalniki

▼ B

Podtema 1.1 – Predpisi

Podtema 1.2 – Načela

Predmet 7: NAVIGACIJA – PBN

TEMA 1 – Navigacijski koncepti

Podtema 1.1 – NOTAM

Predmet 8: NAVIGACIJA – ZEMELJSKI SISTEMI – NDB

TEMA 1 – NDB/lokator

Podtema 1.1 – Uporaba sistema

Predmet 9: NAVIGACIJA – ZEMELJSKI SISTEMI – DFI

TEMA 1 – SMCNAV – DF

Podtema 1.1 – Uporaba sistema

Predmet 10: NAVIGACIJA – ZEMELJSKI SISTEMI – VOR

TEMA 1 – VOR

Podtema 1.1 – Uporaba sistema

Predmet 11: NAVIGACIJA – ZEMELJSKI SISTEMI – DME

TEMA 1 – DME

Podtema 1.1 – Uporaba sistema

Predmet 12: NAVIGACIJA – ZEMELJSKI SISTEMI – ILS

TEMA 1 – ILS

Podtema 1.1 – Uporaba sistema

15. SPREMLJANJE IN KONTROLA SISTEMA – NADZOR

Predmet 1: SESTAVA ANS

TEMA 1 – Organizacija in delovanje ANSP

Podtema 1.1 – Organizacija in delovanje ANSP

TEMA 2 – Program vzdrževanja ANSP

Podtema 2.1 – Politika

▼ B

TEMA 3 – Okvir ATM

Podtema 3.1 – Okvir ATM

TEMA 4 – Upravne prakse ANSP

Podtema 4.1 – Uprava

Predmet 2: SISTEM/OPREMA ANS

TEMA 1 – Operativni vplivi

Podtema 1.1 – SMCSUR – Poslabšanje ali izpad storitev sistema/opreme

---

TEMA 2 – Funkcionalnost in delovanje položaja uporabnika

Podtema 2.1 – Delovni položaj uporabnika

Podtema 2.2 – Delovni položaj SMC

Predmet 3: ORODJA IN POSTOPKI

TEMA 1 – Zahteve

Podtema 1.1 – Sistem upravljanja varnosti (SMS)

Podtema 1.2 – Sistem upravljanja kakovosti (QMS)

Podtema 1.3 – Uporaba SMS v delovnem okolju

TEMA 2 – Pogodbe o vzdrževanju z zunanjimi agencijami

Podtema 2.1 – Načela pogodb

TEMA 3 – Splošni postopki SMC

Podtema 3.1 – Vloge in pristojnosti

TEMA 4 – Sistemi upravljanja vzdrževanja

Podtema 4.1 – Poročanje

Predmet 4: TEHNOLOGIJA

TEMA 1 – Tehnologije in načela

Podtema 1.1 – Splošno

▼ B

Podtema 1.2 – Komunikacija

Podtema 1.3 – Naprave

Predmet 5: KOMUNIKACIJA – PODATKI

TEMA 1 – Evropska omrežja

Podtema 1.1 – Omrežne tehnologije

TEMA 2 – Globalna omrežja

Podtema 2.1 – Omrežja in standardi

Podtema 2.2 – Opis

Podtema 2.3 – Globalna struktura

Podtema 2.4 – Podomrežja zrak–zemlja

Podtema 2.5 – Podomrežja zemlja–zemlja

Podtema 2.6 – Aplikacije zrak–zemlja

Predmet 6: KOMUNIKACIJA – ZAPISOVALNIKI

TEMA 1 – Pravni zapisovalniki

Podtema 1.1 – Predpisi

Podtema 1.2 – Načela

Predmet 7: NAVIGACIJA – PBN

TEMA 1 – Navigacijski koncepti

Podtema 1.1 – NOTAM

Predmet 8: NADZOR – PRIMARNI

TEMA 1 – Nadzor ATC

Podtema 1.1 – Uporaba PSR za službe zračnega prometa

Predmet 9: NADZOR – SEKUNDARNI

TEMA 1 – SSR IN MSSR

Podtema 1.1 – Uporaba SSR za službe zračnega prometa

TEMA 2 – Način S

Podtema 2.1 – Uvod v način S

▼ B

TEMA 3 – Multilateracija

Podtema 3.1 – Načela MLAT

Predmet 10: NADZOR – HMI

TEMA 1 – HMI

Podtema 1.1 – HMI za ATCO

Predmet 11: NADZOR – PRENOS PODATKOV

TEMA 1 – Prenos podatkov o nadzoru

Podtema 1.1 – Tehnologija in protokoli

16. SPREMLJANJE IN KONTROLA SISTEMA – PODATKI

Predmet 1: SESTAVA ANSP

TEMA 1 – Organizacija in delovanje ANSP

Podtema 1.1 – Organizacija in delovanje ANSP

TEMA 2 – Program vzdrževanja ANSP

Podtema 2.1 – Politika

TEMA 3 – Okvir ATM

Podtema 3.1 – Okvir ATM

TEMA 4 – UPRAVNE PRAKSE ANSP

Podtema 4.1 – Uprava

Predmet 2: SISTEM/OPREMA ANS

TEMA 1 – Operativni vplivi

Podtema 1.1 – Poslabšanje ali izpad storitev sistema/opreme

TEMA 2 – Funkcionalnost in delovanje položaja uporabnika

Podtema 2.1 – Delovni položaj uporabnika

Podtema 2.2 – Delovni položaj SMC

▼ B**Predmet 3: ORODJA IN POSTOPKI**

TEMA 1 – SMCDAT – Zahteve

Podtema 1.1 – Sistem upravljanja varnosti (SMS)

Podtema 1.2 – Sistem upravljanja kakovosti (QMS)

Podtema 1.3 – Uporaba SMS v delovnem okolju

TEMA 2 – Pogodbe o vzdrževanju z zunanjimi agencijami

Podtema 2.1 – Načela pogodb

TEMA 3 – Splošni postopki SMC

Podtema 3.1 – Vloge in pristojnosti

TEMA 4 – Sistemi upravljanja vzdrževanja

Podtema 4.1 – Poročanje

Predmet 4: TEHNOLOGIJA

TEMA 1 – Tehnologije in načela

Podtema 1.1 – Splošno

Podtema 1.2 – Komunikacija

Podtema 1.3 – Naprave

Predmet 5: KOMUNIKACIJA – PODATKI

TEMA 1 – Evropska omrežja

Podtema 1.1 – Omrežne tehnologije

TEMA 2 – Globalna omrežja

Podtema 2.1 – Omrežja in standardi

Podtema 2.2 – Opis

Podtema 2.3 – Globalna struktura

Podtema 2.4 – Podomrežja zrak–zemlja

Podtema 2.5 – Podomrežja zemlja–zemlja

Podtema 2.6 – Aplikacije zrak–zemlja

▼ B

Predmet 6: KOMUNIKACIJA – ZAPISOVALNIKI

TEMA 1 – Pravni zapisovalniki

Podtema 1.1 – Predpisi

Podtema 1.2 – Načela

Predmet 7: NAVIGACIJA – PBN

TEMA 1 – SMCDAT – Navigacijski koncepti

Podtema 1.1 – NOTAM

Predmet 8: NADZOR – PRIMARNI

TEMA 1 – Nadzor ATC

Podtema 1.1 – Uporaba PSR za službe zračnega prometa

Predmet 9: NADZOR – SEKUNDARNI

TEMA 1 – SSR IN MSSR

Podtema 1.1 – Uporaba SSR za službe zračnega prometa

TEMA 2 – Način S

Podtema 2.1 – Uvod v način S

TEMA 3 – Multilateracija

Podtema 3.1 – Načela MLAT

Predmet 10: NADZOR – HMI

TEMA 1 – HMI

Podtema 1.1 – HMI za ATCO

Predmet 11: NADZOR – PRENOS PODATKOV

TEMA 1 – Prenos podatkov o nadzoru

Podtema 1.1 – Tehnologija in protokoli

Predmet 12: NADZOR – SISTEMI ZA OBDELAVO PODATKOV

TEMA 1 – Uporabniške zahteve

Podtema 1.1 – Zahteve za kontrolorje

▼B

Podtema 1.2 – Napoved in izračun poti leta

Podtema 1.3 – Zemeljske varnostne mreže

Podtema 1.4 – Podpora pri odločanju

Predmet 13: NADZOR – PODATKOVNI PROCES

TEMA 1 – Platforma strojne opreme

Podtema 1.1 – Nadgradnja opreme

Podtema 1.2 – Trgovski izdelek

Podtema 1.3 – Soodvisnost

Predmet 14: NADZOR – PODATKI

TEMA 1 – Osnovne značilnosti podatkov

Podtema 1.1 – Pomen podatkov

Podtema 1.2 – Kontrola konfiguracije podatkov

Podtema 1.2 – Podatkovni standardi